

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA,
SO SÍDLOM V KOŠICIACH, IPEĽSKÁ 1**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
RÚVZ KOŠICE ZA ROK 2018**

Regionálny hygienik: MUDr. Margita Kaplanová

Február 2019

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ÚRADU	1
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLED ORGANIZÁCIE	1
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENÍ	2
4. ČINNOSTI/PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY V ČLENENÍ	2
<i>a. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.</i>	2
<i>b. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia</i>	3
<i>c. Výkon práce v ohniskách nákaz</i>	3
<i>d. Monitoring</i>	3
<i>e. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti</i>	4
<i>f. Posudková činnosť</i>	5
<i>g. Národné referenčné centrá</i>	5
<i>h. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR</i>	5
<i>i. Ostatné úlohy</i>	7
<i>j. Laboratórne činnosti (ak sú na príslušnom RÚVZ zriadené)</i>	8
5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	8
6. PERSONÁLNE OBSADENIE	11
7. CIELE A PREHLED PLNENIA	21
8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE	21
9. HLAVNÉ SKUPINY ODBERATEĽOV	22
10. PRÍLOHY	
HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA	23
PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO	71
HYGIENA VÝŽIVY	129
KOZMETICKÉ VÝROBKY	165
HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE	173
EPIDEMIOLOGIA	197
LEKÁRSKA MIKROBIOLOGIA	319
PODPORA ZDRAVIA	339
OCHRANA ZDRAVIA PRED ŽIARENÍM	416
KONTROLA, DOZOR, SŤAŽNOSTI	433
PUBLIKAČNÁ A PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ	436
CHEMICKÉ ANALÝZY	448
FYZIKÁLNE ANALÝZY	453
GENETICKÁ TOXIKOLÓGIA	458
MIKROBIOLOGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	463
BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	474

1. IDENTIFIKÁCIA ÚRADU

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach

IČO: 00606723

Ipeľská 1, 040 11 Košice

vedúci služobného úradu a regionálny hygienik: MUDr. Margita Kaplanová

kontakt: 055/7860100, mobil: 0911 339 924

e-mail: regionalnyhygienik@ruvzke.sk

Územná pôsobnosť:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach vykonáva činnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zo zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov pre okresy:

Košice I

Košice II

Košice III

Košice IV

Košice-okolie

Je príslušným orgánom VZ vo veciach radiačnej ochrany v územnom obvode Košického kraja a Prešovského kraja.

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLĎAD ORGANIZÁCIE

Poslanie a strednodobý výhľad organizácie vyplýva zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odborné zameranie organizácie je:

- posudková činnosť
- výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín
- príprava podkladov na opatrenia a rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva
- zabezpečovanie špecializovaných výkonov spojených s ochranou zdravia v oblastiach a rozsahu, ktorý vymedzuje zákon NR SR č. 355/2007 Z. z.
- výkon a zabezpečovanie špeciálnych laboratórnych vyšetrení pre účely kvantifikácie a kvalifikácie faktorov životného a pracovného prostredia vo vzťahu k zdraviu obyvateľstva
- výkon špecializovanej činnosti aj nad rámec Košického kraja v rámci špecializácie činností RÚVZ v SR a podľa štatútov NRC schválených MZ SR v zmysle koncepcií jednotlivých odborov v oblasti ochrany zdravia ľudí
- výkon metodicko-odbornej, poradenskej a koordinačnej činnosti vo vzťahu k RÚVZ v SR s hlavným zameraním na Košický kraj v otázkach zabezpečovania odborných činností v rámci jednotlivých odborov ochrany a podpory zdravia
- realizácia projektov a programov na ochranu a podporu zdravia v rámci celoslovenských aktivít RÚVZ v SR a programového vyhlásenia vlády
- koordinácia a odbornovo-metodické usmerňovanie programov a projektov na ochranu a podporu zdravia nad rámec okresného charakteru
- navrhovanie a spracovávanie štúdií a projektov v oblasti sledovania zdravotného stavu obyvateľstva a výchovy ku zdraviu na základe aktuálnych potrieb

- vykonávanie analýz a expertíznej činnosti súvisiacej s otázkami ochrany zdravia ľudí ako aj na žiadosť iných oprávnených štátnych orgánov, organizácii, právnických a fyzických osôb
- podieľanie sa na príprave návrhov odborných dokumentov, právnych predpisov a technických noriem súvisiacich s ochranou zdravia, resp. spracovávanie odborných stanovísk k nim
- zabezpečovanie odbornej a praktickej súčinnosti s dotknutými inštitúciami na pregraduálnej a postgraduálnej výchove lekárov v preventívnom lekárstve a verejnom zdravotníctve, iných vysokoškolákov a SZP
- zabezpečovanie špecializovanej zdravotnej výchovy pre vybrané profesné skupiny
- spolupráca s orgánmi, organizáciami a obcami pri plnení ich úloh na úseku ochrany a podpory zdravia

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach nie je povinný vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2007.

4. ČINNOSTI/PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY V ČLENENÍ:

- a) **Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov**

Odbor HŽPZ

V roku 2018 bol odborom HŽPZ evidovaný celkový počet dozorovaných zariadení 3695. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 1035 **kontrol**, bolo odobratých 1214 **vzoriek**, z toho 609 vzoriek pitných vôd, 585 vzoriek vôd na kúpanie a 2 vzorky sterov z prostredia na vyšetrenie prítomnosti plesní.

Odbor HV

Výkon ŠZD v odbore hygieny výživy bol vykonávaný priebežne podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to najmä v zariadeniach spoločného stravovania podľa stanoveného ročného plánu a nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, ďalej pri plnení mimoriadnych úloh a podnetov. Celkový počet zariadení podliehajúcich výkonu ŠZD bol 4239.

Odbor HDM

V roku 2018 bol evidovaný celkový počet zariadení pre deti a mládež v počte 1996, z toho 912 bolo neštátnych zariadení. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 1269 kontrol, bolo odobratých 235 vzoriek (163 vzoriek bazénových vôd, 8 vzoriek pokrmov, 11 sterov z prostredia a 53 vzoriek piesku).

Odbor PPL

V roku 2018 bol evidovaný celkový počet dozorovaných zariadení odboru PPL v počte 5232. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 717 kontrol.

Odbor epidemiológie

V rámci územnej pôsobnosti bol z celkového počtu dozorovaných zariadení 1946 vykonaný štátny zdravotný dozor v 620 lôžkových a neštátnych zdravotníckych zariadeniach,

ktorý bol zameraný na kontrolu dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu, kontrolu dodržiavania schválených prevádzkových poriadkov, mikrobiálny monitoring, kontrolu dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov, kontrolu zabezpečenia zdravotného dohľadu pri práci a kontrolu účinnosti sterilizátorov.

V ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast bola v rámci štátneho zdravotného dozoru 100krát vykonaná kontrola zabezpečenia povinného pravidelného očkovania osôb, ktoré dosiahli určený vek.

Odbor OZpŽ

V roku 2018 bolo evidovaných v rámci okresov Košice-mesto a Košice-okolie 455 pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 117 previerok.

b) Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

Odbor HV

Výkon ÚKP bol vykonávaný priebežne v rozsahu kompetencií ustanovených zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, a to najmä odberom vzoriek potravín za účelom zistenia ich zdravotnej bezpečnosti, nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami a potravinami na osobitné výživové účely a výživové doplnky

Odbor HDM

Pracovníci HDM nevykonávali úradnú kontrolu v zariadeniach spoločného stravovania. Kontroly boli vykonávané v zmysle zák. č. 355/2007 Z. z. v rámci ŠZD.

c) Výkon práce v ohniskách nákaz

Odbor HDM

Pracovníci HDM vykonávali kontroly zamerané na plnenie nariadených protiepidemických opatrení vydaných odborom epidemiológie pri výskyte vírusovej hepatitídy typu A. V sledovanom období bol zaznamenaný výskyt VH A v 1 škole na území mesta Košice.

Odbor epidemiológie

Na území okresov Košice I-IV a Košice okolie bola po celý rok 2018 vykonávaná surveillance a kontrola prenosných ochorení spojená so zabezpečovaním protiepidemických opatrení. V sledovanom období bolo do epidemiologického informačného systému (EPIS) celkovo vykázaných 4114 prenosných ochorení vrátane 744 nozokomiálnych nákaz, evidovaných bolo 14 epidémii. Zároveň bolo zadaných spolu 20 hlásení v systéme rýchleho varovania. Pre zabezpečenie rozšírených údajov v programe EPIS a posúdenie objemu práce v ohnisku nákaz bolo v roku 2018 komplexne spracovaných 2607 ohnisk nákaz.

d) Monitoring

Odbor HŽPZ

Monitoring kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch bol v priebehu roka 2018 vykonávaný podľa vopred vypracovaného harmonogramu. V meste Košice v rozsahu kontrolného (minimálneho) monitoringu kvality pitnej vody bolo odobratých 125 vzoriek pitnej vody a v rámci preverovacieho (úplného) monitoringu 16 vzoriek. Z celkového počtu 141 vyšetrených vzoriek bolo 17 vzoriek nevyhovujúcich, čo je 12,06 % závadnosť. V okrese

Košice - okolie bolo v rozsahu kontrolného monitoringu odobratých 148 vzoriek a v rámci preverovacieho monitoringu 59 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov. Z celkového počtu 207 vyšetrených vzoriek bolo 49 vzoriek nevyhovujúcich, t. j. 23,56% závadnosť.

Odbor epidemiológie

Z dôvodu kontinuálneho sledovania cirkulácie poliovírusov a iných enterálnych vírusov vo vonkajšom prostredí bolo v zmysle vypracovaného harmonogramu odobraných 12 vzoriek odpadových vôd v lokalitách spádového územia určeného pre RÚVZ Košice: ČOV Kokšov-Bakša a ČOV Moldava nad Bodvou. Všetky výsledky laboratórnych vyšetrení boli negatívne.

V roku 2018 bol hlásený 1 prípad akútnej chabej obrny.

V rámci mikrobiálneho monitoringu bola v zdravotníckych zariadeniach realizovaná kontrola účinnosti vykonávanej dezinfekcie prostredia, predmetov a plôch, kontrola mikrobiálnej čistoty vnútorného ovzdušia, kontrola sterility zdravotníckych pomôcok a predmetov a účinnosti sterilizačného procesu.

Odbor OZpŽ

Odbor ochrany zdravia pred žiarením RÚVZ Košice je stálou zložkou radiačnej monitorovacej siete a zabezpečuje pravidelné merania zložiek životného prostredia (pôda, hydrosféra, vrátane pitných vôd, sedimenty, jednotlivé zložky potravinového reťazca – mlieko, ovocie, zelenina, krmoviny, obilniny a pod.) a pracovného prostredia (rádioaktívny aerosol, atmosférický spad, kontaminácia pracovných povrchov a pod.). Monitorovanie životného prostredia umožňuje sledovať dlhodobé zmeny v rádioaktívnom znečistení životného prostredia a získavať údaje o správaní sa rádioaktívnych látok v životnom prostredí, vrátane sledovania ekologických, hydrologických a metrologických aspektov tohto správania.

e) Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

Odbor HŽPZ

Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti: Odbor HŽPZ má vymenované tri odborné komisie pre preskúšanie odbornej spôsobilosti a to: na epidemiologicky závažné činnosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, na epidemiologicky závažné činnosti v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení, na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby a krematória. V roku 2018 bolo týmito komisiami preskúšaných spolu 77 osôb a taktiež bolo vydaných 77 osvedčení.

Odbor HV

V roku 2018 bolo úradom vydaných 1174 osvedčení o odbornej spôsobilosti – na epid. závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov na nákup, predaj a spracovanie húb – 3

Odbor HDM

Vedúca oddelenia HDM sa v roku 2018 zúčastnila na preskúšaní odbornej spôsobilosti 53 pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice - okolie.

Zároveň sa zúčastňovala aj na preskúšaní pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov (osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre tieto osoby boli vydané odborom hygieny výživy) v rámci potravinárskych prevádzok na území mesta Košice a okresu Košice - okolie.

Odbor PPL

V roku 2018 bolo vydaných spolu 78 osvedčení, pričom 75 osvedčení bolo vydaných na prácu s VTLaZ a TLaZ a 3 osvedčenia boli vydané na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie. Na základe skúšky bolo vydaných 14 osvedčení (na VTLaZ a TLaZ) a bez vykonania skúšky, t. j. na základe overenia dĺžky odbornej praxe, 61 osvedčení. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti zasadala 1-krát.

f) Posudková činnosť

Odbor HŽPZ

V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 436 rozhodnutí, 297 záväzných stanovísk a v rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 1035 obhliadok. Na mieste boli uložené opatrenia so zákazom činnosti v 3 prevádzkach, nebol vydaný žiaden pokyn a bola udelená jedna výnimka na používanie pitnej vody.

Odbor HV

V roku 2018 bolo na odbore HV pripravených: 82 záväzných stanovísk z toho: k územnému konaniu: 12, ku kolaudácií a k zmene užívania stavieb: 70, vydaných rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky: 348, schvaľovaných prevádzkových poriadkov: 4, prerušených konaní: 98 a zastavených konaní 42.

Odbor HDM

V rámci posudkovej činnosti bolo vykonaných 143 obhliadok, vydaných 30 záväzných stanovísk a 228 rozhodnutí - posudkov (z toho 2 nesúhlasné).

Odbor PPL

V rámci posudkovej činnosti, bolo vydaných 671 rozhodnutí, 163 záväzných stanovísk, abolo vykonaných 555 obhliadok. Vydaný bol 1 pokyn na odstránenie nedostatkov.

Odbor OZpŽ

Podľa § 45 ods. 3 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. bolo v roku 2018 vydaných 20 povolení na činnosti vedúce k ožiareniu.

Dňa 01. 04. 2018 vstúpil do platnosti nový zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z. z. bolo v roku 2018 vydaných 8 potvrdení o zaevidovaní oznámenej činnosti.

Podľa § 25 zákona č. 87/2018 Z. z. bolo v roku 2018 vydaných 19 rozhodnutí o registrácii pri vykonávaní činnosti vedúcej k ožiareniu a 1 rozhodnutie o registrácii pri poskytovaní služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany.

Podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z. z. boli v roku 2018 vydané 2 povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu a podľa § 31 zákona NR SR č. 87/2018 Z. z. boli vydané 4 povolenia.

g) NRC pre hygienickú problematiku pitnej vody

-

h) Plnenie programov a projektov ÚVZ SR

Odbor HŽPZ

Plnenie programov a projektov ÚVZ SR:

Mimo stanovených úloh pre odbor HŽPZ, sa pracovníci podieľali na plnení úloh programov a projektov ÚVZ SR a to:

- 1.2 Protokol o vode a zdraví
- 1.7 Hodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií
- 7.1 Monitorovanie výskytu cyanobaktériových vodných kvetov vo vodách určených na kúpanie, prírodných kúpaliskách a biokúpaliskách
- 7.13 Monitoring celkového organického uhlíka v prírodných a umelých kúpaliskách

Odbor HV

Odbor hygieny výživy sa v roku 2018 podieľal na plnení 3 úloh a projektov, podiel na ich plnení a vyhodnotenie bolo zaslané v samostatnej správe.

Odbor HDM

Plnil úlohy v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR, a to:

- 4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)
- 4.2 Zneužívanie návykových látok u detí a mládeže na Slovensku
- 4.3 Monitoring obsahu kuchynskej soli v obedoch v zariadeniach školského stravovania základných škôl

Mimo stanovených úloh pre odbor HDM boli plnené v rámci spolupráce úlohy ÚVZ SR, ktoré boli stanovené **aj pre iné odbory**, a to pre:

Preventívne pracovné lekárstvo

- 2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

Podpora zdravia

- 9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025

Odbor PPL

Odbor PPL sa v roku podieľal na 5-tich úlohách v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva a to:

- 2.1.1 Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)
- 2.1.2 Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických látok a zmesí a toxických látok a zmesí
- 2.1.3 Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém
- 2. 2. 1 Zdravé pracoviská
- 2. 2. 2. Európska informačná kampaň Európske agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

Odbor epidemiológie

Pracovníci odboru epidemiológie sa aktívne podieľali na plnení 9 úloh vyhlásených hlavným hygienikom SR, ktoré boli vyhodnotené v samostatnej správe.

Odbor podpory zdravia

Odpočet plnenia úloh vyplývajúcich z dokumentu Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2018 a na ďalšie roky (kapitoly 9. Podpora zdravia) je podrobne spracovaný v samostatnej ročnej správe. Všetky úlohy boli odborom plnené v zmysle platných anotácií a v stanovenom časovom rámci. Mimo uvedenej kapitoly sa participovalo aj na plnení vybraných medziodborových úloh (napr. 4.1, 6.7, 6.9).

Odbor OZpŽ

V roku 2018 boli na Odbore ochrany zdravia pred žiarením riešené nasledujúce projekty:

1. Implementácia požiadaviek zákona o radiačnej ochrane a jeho vykonávacích predpisov do výkonu štátneho dozoru v radiačnej ochrane.
2. Monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí pre účely plnenia požiadaviek odporúčania európskej komisie a zabezpečovanie činnosti komunikačného informačného systému medzi ÚVZ SR a európskou komisiou.
3. Príprava národného akčného plánu na obmedzenie ožiarenia obyvateľstva z radónu.

i) ostatné úlohy

Odbor HV

K ďalším úlohám, ktoré odbor hygieny výživy plnil, boli najmä mimoriadne úlohy plnené podľa usmernenia ÚVZ SR, na základe podnetov a v súvislosti so vznikom hromadných ochorení.

Odbor HDM

V roku 2018 pracovníci HDM plnili:

- **mimoriadne cielené kontroly** zamerané na:
 1. Dodržiavanie hygienických požiadaviek vo vysokoškolských internátoch v Slovenskej republike
 2. Monitoring konzumácie sladených nápojov počas pobytu detí v materských školách
 3. Sledovanie a zhodnotenie stavu pieskovísk na území mesta Košice a okresu Košice – okolie
 4. Výkon cieleného ŠZD v bufetoch, automatoch a iných formách ambulatného predaja zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež
 5. Projekt COSI
 6. Monitoring údajov zaočkovanosti detí v materských školách na území mesta Košice a okresu Košice – okolie.

- **celospoločenské úlohy:**

Program ozdravenia výživy obyvateľov SR, za rezort zdravotníctva s cieľom uplatňovať princípy racionálnej výživy ako prevencie obezity u detí a stravovaním podmienených civilizačných ochorení bol pracovníkmi odboru HDM plnení hlavne ich edukačnou a prednáškovou činnosťou. Odborná a metodická činnosť bola zameraná na zavedenie a kontrolu správnej výrobných praxe v zariadeniach školského stravovania pre deti a mládež, na samotnú výrobu pokrmov v uvedených zariadeniach, hlavne na dodržiavanie noriem, receptúr a technologických postupov schválených pre zariadenia školského stravovania.

Mimo uvedených cielených kontrol pracovníci odboru sledovali a hodnotili dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov v zariadeniach pre deti a mládež.

Odbor epidemiológie

Zamestnanci odboru epidemiológie sa počas letných a jesenných mesiacov r. 2018 zapojili do realizácie imunologických prehľadov. Cestou 14 všeobecných lekárov pre deti a dorast a 7 všeobecných lekárov pre dospelých bol zabezpečený odber a následne transport 280 vzoriek krvi za účelom laboratórneho serologického vyšetrenia.

V súlade s Odporúčaním Rady 2009/C 151/01 z 9. júna 2009 o bezpečnosti pacientov vrátane prevencie a kontroly infekcií spojených so zdravotnou starostlivosťou bola v priebehu roka 2018 realizovaná Surveillance infekcií spôsobených *Clostridium difficile*. Prípady infekcií

spôsobených Clostridium difficile zaznamenané za uvedené obdobie (122x) boli štandardne zadané do EPIS a následne exportované do TESSy.

Odbor podpory zdravia

Názov úlohy: Realizácia intervenčných aktivít v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, zameraných na zvyšovanie zdravotného uvedomenia a ovplyvňovanie rizikových faktorov životného štýlu u cieľovej skupiny mladých dospelých, populácie v produktívnom veku a u seniorov.

Plnenie:

V spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach (ďalej len VŠZP) sme v hodnotenom období uskutočnili spoločné akcie mobilnej Poradne zdravia s konaním na 16 miestach. Dominovala orientácia na klientelu najmä v produktívnom veku z rôznych profesií. Pri niektorých aktivitách boli oslovené záujmové skupiny, resp. verejnosť. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, stanovenie hladiny celkového cholesterolu (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, meranie pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Na realizovaných akciách bolo prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia intervenovaných spolu 1237 klientov, z toho 592 mužov a 645 žien.

Ďalšia úloha v roku 2018 sa týkala spolupráce so *Slovenským Červeným krížom, územným spolkom Košice-mesto územným spolkom Košice-okolie* (skr. SČK). Spočívala v plánovaní, organizovaní a praktickej realizácii poradensko-edukačných aktivít preventívneho/zdravotno-výchovného charakteru, s určením pre rôzne cieľové skupiny (študenti SŠ, profesijné skupiny a verejnosť). V rámci aktivít prispeli do programu: SČK (prostredníctvom dobrovoľníkov) prezentáciou ukážok poskytovania predlekárskej prvej pomoci s využitím zdravotníckych pomôcok a špeciálnej resuscitačnej figuríny; Odbor podpory zdravia RÚVZ Košice ponukou vybraných, resp. štandardných služieb základnej Poradne zdravia, Poradne na odvykanie od fajčenia ako aj výchovno-vzdelávacou aktivitou. Spoločne organizované akcie sa konali na miestach, ako SČK, škola. O poradenské služby a vyšetrenia prejavilo záujem celkovo 48 klientov. Edukovaných bolo 60 stredoškolských študentov.

Podrobnejší popis aktivít k obom vyššie uvedeným úlohám sa nachádza v **kap. 10** Prílohy – Výchova k zdraviu.

j) Laboratórne činnosti

Odbor OZpŽ

Laboratórna činnosť je uvedená v samostatnej prílohe.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Na základe závažného rozpisu ukazovateľov a limitov štátneho rozpočtu na rok 2018 boli stanovené príjmy pre Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach 177 tis. €.

K 31.12.2018 bolo na príjmových účtoch evidovaných 182 tis. €.

Príjmy 2018 (v tisícoch €)	
Rozpočet:	177
Skutočnosť:	182
% plnenie:	102,82

Rozbor príjmov (v tisícoch €)	
za porušenie predpisov	40
za predaj výrobkov, tovarov a služieb	136
iné príjmy	2
vratky	4

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach ako rozpočtová organizácia všetky príjmy odvádza do štátneho rozpočtu.

Výdavky 2018 (v tisícoch €)	
Rozpočet	3 016
z toho:	
bežné výdavky	2 910
kapitálové výdavky	106

Bežné výdavky organizácie boli použité na chod organizácie vrátane miezd zamestnancov a povinných odvodov do poisťovní. Podrobnejší rozpis týchto výdavkov je uvedený nižšie.

Kapitálové výdavky boli v roku 2018 použité na nákup výpočtovej techniky a úhradu projektovej dokumentácie.

Bežné výdavky	Rozpočet	2 910
	Skutočnosť	2 910
Mzdy (610)		1 798
Poistné a príspevky zamestnávateľa (620)		617
Tovary a ďalšie služby (630)		482
Cestovné výdavky (631)		10
Energie, voda a komunikácie (632)		107
Materiál a dodávky (633)		167
Dopravné (634)		17
Rutinná a štandardná údržba (635)		13
Nájomné za prenájom (636)		8
Ostatné tovary a služby (637)		157
Bežné transfery (640)		16

610 – Mzdy

Mzdové prostriedky boli čerpané na tarifné platy vo výške 1 423 tis. €, príplatky osobné vo výške 188 tis. €, príplatky ostatné vo výške 68 tis. €, odmeny vo výške 116 tis. € a doplatok k platu štátneho zamestnanca vo výške 3 tis. €.

620 – Poistné a príspevky zamestnávateľa

Poistné a príspevky zamestnávateľa boli čerpané vo výške 617 tis. €. Do Všeobecnej zdravotnej poisťovne bolo uhradených 122 tis. €, do ostatných zdravotných poisťovní 57 tis. €, na sociálne poistenie bolo uhradených 438 tis. €.

631 – Cestovné výdavky

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2018 vyčerpaných 10 tis. €.

Čerpanie na uvedenej položke výrazne ovplyvňujú vzdialenostné rozdiely, prevažná väčšina porád, školení, prípadne iných podujatí sa koná mimo mesta, čím pre organizáciu vznikajú tieto cestovné náklady. Čerpanie na tejto podpoložke ovplyvňuje i čerpanie na stravné pri pracovných cestách, pracovné cesty mimo Košického kraja nie je možné uskutočniť v čase kratšom ako 5 hodín, čím pre organizáciu vzniká povinnosť uhradiť zákonom stanovené stravné.

632 – Energie, voda a komunikácie

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2018 vyčerpaných 107 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňujú skutočnosť, že RÚVZ Košice sídli v 3 budovách, pričom s počtom budov dochádza k zvyšovaniu spotreby energií - elektrickej, plynu (vykurovanie 2 budov prostredníctvom vlastných kotolní) i tepelnej energie (vykurovanie 1 budovy dodávateľským spôsobom). Laboratóriá (umyvárne laboratórneho skla) sú náročné na spotrebu vody.

633 – Materiál a dodávky

Na uvedenej položke bolo evidované čerpanie k 31.12.2018 vo výške 167 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňuje čerpanie na nákup diagnostík, chemikálií, skla, plastov a iných laboratórnych potrieb, kancelárskych potrieb, papiera a čistiacich a dezinfekčných prostriedkov, ktoré si vyžaduje práca laboratórnych a terénnych zložiek úradu.

634 – Dopravné

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2018 vyčerpaných 17 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke, opätovne ako pri cestovných výdavkoch, výrazne ovplyvňujú vzdialenostné rozdiely, prevažná väčšina porád, školení, prípadne iných podujatí sa koná mimo Košického kraja. Čerpanie na tejto podpoložke ovplyvňujú i cenová hladina pohonných hmôt a služieb súvisiacich so zabezpečením prevádzky a údržby motorových vozidiel, ktorých priemerný vek je 9,40 rokov.

635 – Rutinná a štandardná údržba

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2018 vyčerpaných 13 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňuje technický vek používanej techniky na RÚVZ. Vzhľadom ku skutočnosti, že v posledných rokoch neboli pridelované finančné prostriedky na kapitálové výdavky, nebolo možné obmieňať jestvujúcu techniku. Náklady na opravy starších a starých prístrojov sú neustále vyššie, v danom prípade platí čím je starší prístroj, tým je finančne náročnejšia jeho oprava a údržba.

636 – Nájomné za prenájom

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2018 vyčerpaných 8 tis. €. Čerpanie na uvedenej podpoložke je ovplyvnené uzavretými nájomnými zmluvami na nebytové priestory – garáže a prenájom fliaš na technické plyny pre potreby chemických laboratórií.

637 – Ostatné tovary a služby

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2018 vyčerpaných 157 tis. €. Čerpanie na uvedenej položke ovplyvňujú výdavky na stravovanie zamestnancov, výdavky na všeobecné a špeciálne služby, predovšetkým výdavky na metrologickú a kalibračnú činnosť, ktorých potreba vyplynula z požiadaviek na akreditáciu našich laboratórií. Výraznou mierou sa na čerpaní tejto položky podieľajú aj zvýšené miestne poplatky – miestne dane a poplatky za vývoz komunálneho odpadu.

640 – Transfery

Na základe záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu boli účelovo určené finančné prostriedky na transfery vo výške 16 tis.€, ktoré boli čerpané na vyplatenie odstupného vo výške 4 tis.€, odchodného vo výške 3 tis.€ a na výplatu nemocenských dávok vo výške 9 tis.€.

6. PERSONÁLNE OBSADENIE

Na rok 2018 bol RÚVZ so sídlom v Košiciach stanovený limit zamestnancov na 184. V roku 2018 odišli 5 zamestnanci, 6 zamestnancov nastúpilo na RÚVZ so sídlom v Košiciach, 2 zamestnankyne sa vrátili z RD, 1 zamestnankyňa odišla na MD.

Z úradu odišli:

- 1 rádiologický technik z odboru OŽ – na vlastnú žiadosť v skúšobnej dobe
- 1 laboratórny diagnostik z odboru LM – dohodou na vlastnú žiadosť
- 1 zdravotnícka laborantka z odboru LM – odchod do starobného dôchodku
- 1 vodič z odboru HTČ – odchod do starobného dôchodku
- 1 upratovačka z odboru HTČ – pracovná zmluva na dobu určitú

Na úrad nastúpili:

- 1 rádiologický technik na odbor OŽ
- 1 iný odborný VŠ na odbor LM
- 1 iný odborný VŠ na odbor OŽ
- 1 zdravotnícka laborantka na odbor LM
- 1 vodič na odbor HTČ
- 1 upratovačka an odbor HTČ

K 31.12.2018 na MD a RD sú 3zamestnankyne a to:

- 1 rsamostatný radca na odbore PPL, 1 radca na odbore PPL, 1 verejný zdravotník – na odbore OCHA
- stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Košiciach k 31.12.2018

**Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z.
o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov
(vo fyzických osobách)**

Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	3
Sestra	0
Verejný zdravotník	7
Zdravotnícky laborant	37
Fyzik	0
Laboratórny diagnostik	25
THP - VŠ	5
THP - ÚSV	9
Robotníci	17
Spolu	103

**Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 400/2009 Z. z.
o štátnej službe (vo fyzických osobách)**

Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár	1	5	1						7
Sestra									
Verejný zdravotník			7	12	36				55
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik		1							1
THP - VŠ		2	2						4
THP - ÚSV					4				5
Robotníci									
Spolu	1	8	10	12	40				71

**V sledovanom období sú
v mimoevidenčnom stave
(spolu verejná aj štátna služba):**

materská dovolenka 1
rodičovská dovolenka 2
neplatené voľno 0

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2018

Počty zamestnancov	Plán rok 2018	Skutočnosť rok 2018
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	184	174
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období	184	174
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia	184	174
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období	184	174
SPOLU	184	174

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2018 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2018 (všetci zamestnanci)

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24							1			1
25 - 29			2				1			3
30 - 34			3				1			4
35 - 39			11						1	12
40 - 44	1		2	2		4	1			10
45 - 49	1		4	5		2		3	4	19
50 - 54			14	10		5	5	3	4	41
55 - 59	3		13	13		2		4	5	40
60 - 64	5		10	8		11	1	3	3	41
65 a viac			2							
Spolu	10		62	38		24	10	13	17	174

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2018 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽPaZ	1		14							15
HDM	1		6							7
PPL	1		10							11
HV	1		13				1			15
EPI	2		7							9
Laboratóriá	2		3	35		22	1	1	1	65
Úsek RH	1		1				5	7	2	16
HTČ							2	4	14	20
PZ	1		4	21						7
OZpŽ			4	1		2		1		8
Spolu	10		62	38		24	10	13	17	174

VZDELÁVACIE AKTIVITY

1. Kvalifikačné formy ďalšieho vzdelávania zamestnancov úradu

- a) zdravotnícke povolanie – laboratórny diagnostik
 - 1 zamestnanec odboru lekárskej mikrobiológie je zaradený do prípravy na výkon práce v zdravotníctve

2. Inštitucionálne vzdelávanie zamestnancov úradu

- a) Inštitucionálne vzdelávanie zamestnancov úradu je zabezpečené hlavne prostredníctvom vzdelávacej ustanovizne, ktorou je SZU v Bratislave. V roku 2018 sa 1 zamestnankyňa úradu zúčastnila na tematickom kurze organizovanom SZU.
- b) V rámci sústavného vzdelávania sa v hodnotenom období zúčastnilo na rôznych odborných podujatiach zameraných na oblasť verejného zdravotníctva spolu 154 zamestnancov. Finančné náklady na zabezpečenie týchto aktivít činili spolu 3 993,95 €. Jednalo sa o aktívnu, príp. pasívnu účasť na konferenciách, odborných seminároch, workshopoch a kurzoch.

Prehľad účasti zamestnancov na vzdelávacích podujatiach v roku 2018

Druh aktivity	Počet podujatí	Počet účastníkov
Semináre	50	109
Konferencie	20	32
Kurzy	8	10
WS	2	3
SPOLU	80	154

Prehľad účasti zamestnancov na vzdelávacích podujatiach v rokoch 2008 - 2018

ROK	počet podujatí	počet účastníkov	finančné náklady v €
2008	79	192	4 753,20
2009	124	232	5 002,37
2010	88	219	1 522,01
2011	103	242	3 869,83

ROK	počet podujatí	počet účastníkov	finančné náklady v €
2012	121	208	4 482,40
2013	74	128	1 927,36
2014	79	158	2 522,01
2015	108	166	3 544,42
2016	80	126	1 721,18
2017	85	146	1 545,06
2018	80	154	3 993,95

Prehľad finančných nákladov vynaložených na vzdelávanie v roku 2018 podľa jednotlivých položiek:

- cestovné 823,32 €
- stravné 904,19 €
- ubytovanie 1 003,50 €
- účastnícky poplatok 1 262,94 €
- **SPOLU 3 993,95 €**

3. Vnútroústavné semináre

RÚVZ so sídlom v Košiciach organizoval v roku 2018 odborné semináre a to zvlášť pre pracovníkov RÚVZ v Košickom kraji s vysokoškolským vzdelaním a pre medicínsko-technických pracovníkov.

- a) Pre pracovníkov RÚVZ v Košickom kraji bolo v priebehu roka 2018 realizovaných spolu 7 tematických okruhov, na ktorých bolo v súlade s vypracovaným plánom prezentovaných 36 odborných príspevkov, z toho 27 odborných príspevkov bolo prezentovaných odbornými pracovníkmi RÚVZ Košice.
- b) Pre medicínsko-technických pracovníkov úradu (v zdravotníckom povolaní verejný zdravotník a zdravotnícky laborant) bolo v rámci 6 tematických okruhov prezentovaných 23 odborných príspevkov.

4. Pregraduálne a postgraduálne vzdelávanie

- a) Na báze RÚVZ so sídlom v Košiciach sú zriadené dve špecializované výučbové základne a to pre LF UPJŠ v Košiciach a Trnavskú univerzitu v Trnave, ktorých cieľom je zabezpečenie výučby študentov v študijnom odbore verejné zdravotníctvo (najmä praktická výučba jednotlivých predmetov pregraduálneho štúdia a letná prázdninová prax).

- TU Trnava:

Na pracoviskách úradu absolvovali v priebehu mesiacov september – november 2018 povinnú prázdninovú prax v rozsahu 120 hod. 2

študentky 3. roč. Bc.

- LF UPJŠ Košice:

V termíne 18.06.- 23.07.2018 absolvovalo na pracoviskách úradu letnú prázdninovú prax 8 študentov 2. roč. Bc., v termíne 02.07.-17.07. 2018 9 študentov 1. roč. Bc. a v termíne 16.07. – 27.07.2018 8 študentov 1. roč. Mgr.

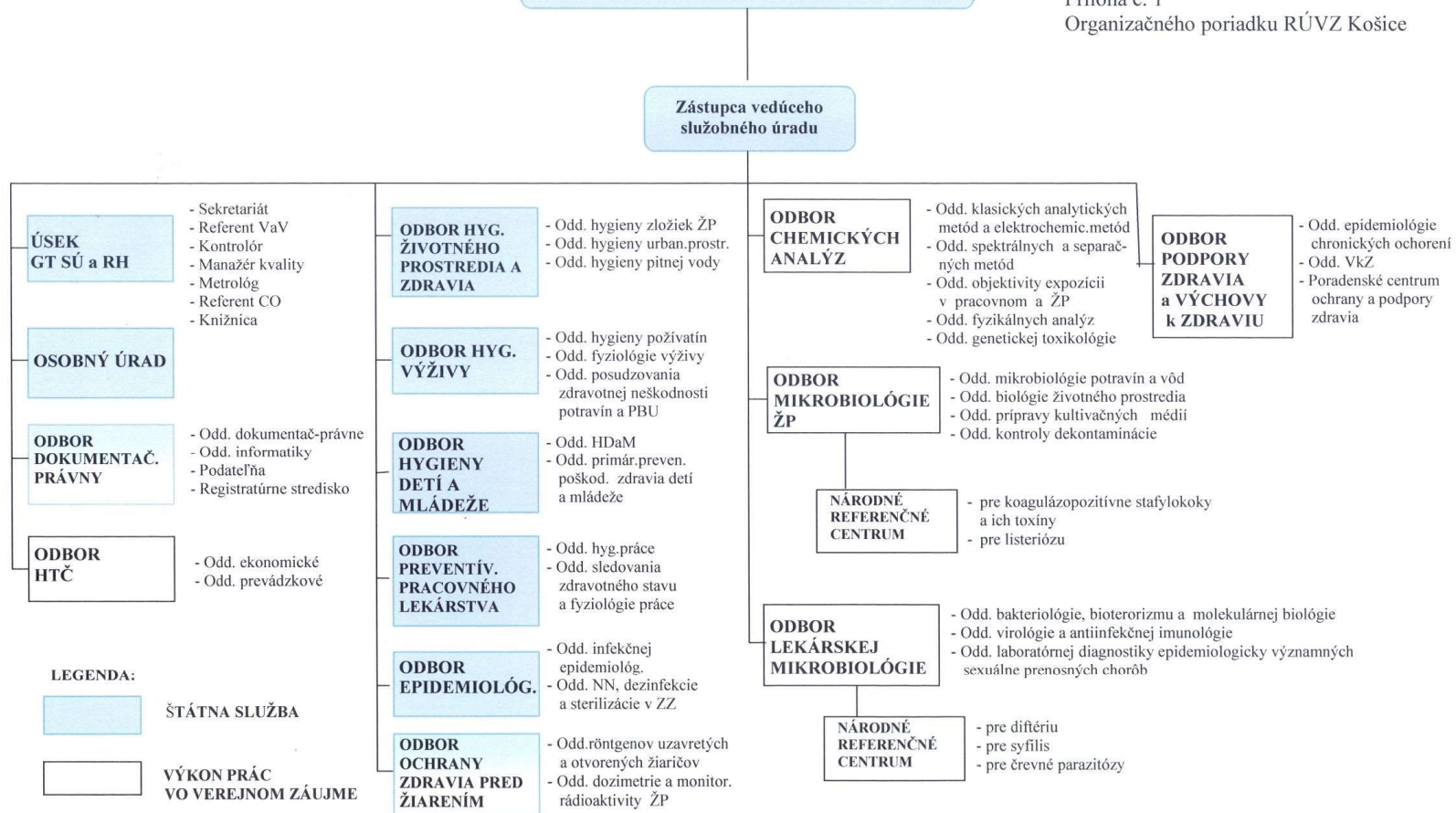
- b)** Okrem pregraduálnej výchovy sa odborní zamestnanci úradu podieľajú aj na postgraduálnom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov a to v rámci realizácie ich špecializačného štúdia. V roku 2018 absolvovalo na pracoviskách úradu odbornú prax spolu 12 lekárov - 11 lekárov v rámci špecializačného štúdia v špecializačnom študijnom odbore všeobecný lekár a 1 lekár v rámci špecializačného študijného odboru pracovné lekárstvo.

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V KOŠICIACH

Platná od 4. 2. 2019

**REGIONÁLNY HYGIENIK
GENERÁLNY TAJOMNÍK SLUŽOBNÉHO ÚRADU**

Príloha č. 1
Organizačného poriadku RÚVZ Košice

7. CIELE A PREHĽAD PLNENIA

Úlohou RÚVZ so sídlom v Košiciach je presadzovať, podporovať a rozvíjať činnosti smerujúce k ochrane, podpore a rozvoju verejného zdravia a k výchove obyvateľstva ku zdraviu.

Činnosť všetkých odborných útvarov sa odvíja predovšetkým od úloh a povinností priamo alebo nepriamo vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z. a predpisov vydaných na jeho vykonanie, zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, Nariadení vlády SR, záväzných právnych predpisov ES a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia a dokumentov prijatých vládou SR.

Jednotlivé odborné útvary počas roka vykonávali štátny zdravotný dozor, úradnú kontrolu potravín a plnili odborné úlohy vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z.z., programov a projektov ÚVZ v SR, úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR a mimoriadných úloh a to hlavne:

1. efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia
 2. posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii
 3. posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie
- Všetky úlohy boli zrealizované v určených termínoch, stanovenom rozsahu a na požadovanej úrovni. Rozbor činností, konkrétne cieľové úlohy a ich výsledky sú podrobne rozpracované v správach jednotlivých odborov vrátane tabuľkového štatistického vyhodnotenia.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V ROKU 2018

Rozsah činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach (ďalej len RÚVZ) vyplývajúci zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a z jeho územnej pôsobnosti, ako aj odpočet plnenia úloh uvedený v nasledujúcich kapitolách, sú dôkazom výnimočnej a nezastupiteľnej odbornej rôznorodosti jednotlivých útvarov RÚVZ.

RÚVZ je štátna rozpočtová organizácia, jeho financovanie je zabezpečované a závislé výlučne na štátnom rozpočte. Vývoj ekonomiky a vývoj rozpočtu sa preto priamo odráža od úrovne financovania, ktoré má úrad pre svoj chod k dispozícii. V roku 2018 bolo hospodárenie s pridelenými finančnými prostriedkami opätovne zamerané na priebežne maximálne šetrenie a hodnotenie každej finančne náročnejšej požiadavky súvisiacej so zabezpečením odborných činností aj prevádzky.

Čo sa týka hodnotenia dosiahnutých výsledkov našej organizácie, z hľadiska kvantitatívnych ukazovateľov sa úradu tak ako po iné roky podarilo splniť všetky stanovené úlohy a taktiež sa úradu podarilo naplniť aj plán plnenia príjmov. Z hľadiska kvalitatívneho, všetky stanovené úlohy boli splnené v termíne, v požadovanom rozsahu a na požadovanej

úrovni. Plnenie úloh vyplývajúcich z Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva na rok 2018 a ďalšie roky bolo podľa požiadavky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky odpočítované dvakrát ročne, plnenie mimoriadnych úloh bolo spracovávané formou písomných správ ich zaslaním v stanovenom termíne a vnútroúradná štatistika bola za každý odbor vykazovaná a hodnotená v polročných intervaloch.

Podrobnejšie vyhodnotenie výsledkov činnosti jednotlivých odborov je spracované v prílohe č. 1.

9. HĽAVNÉ SKUPINY ODBERATEĽOV

Regionálny úrad verejného zdravotníctva spolupracuje v rámci svojej pôsobnosti pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia

- a) s ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnymi orgánmi štátnej správy
- b) s obcami a samosprávnymi krajinami
- c) s vysokými školami, školami, výskumnými, výchovnými a vzdelávacími inštitúciami
- d) s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti
- e) so stavovskými organizáciami v zdravotníctve
- f) so zdravotnými poisťovňami a Sociálnou poisťovňou
- g) inými právnickými osobami a fyzickými osobami
- h) s medzinárodnými organizáciami.

10. PRÍLOHY

**HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
A ZDRAVIA**

I. ANALÝZA ZLOŽIEK ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Z hodnotenia súčasného stavu zásobovania obyvateľstva pitnou vodou v meste Košice a v okrese Košice - okolie vyplýva, že sa stav oproti roku 2017 významne nezmenil. V roku 2018 bol skolaudovaný nový vodojem nachádzajúci sa v k. ú. obce Baška a k. ú. mesta Košice - v MČ Lorinčík a v troch prípadoch došlo k zmene v prevádzkovaní vodovodov.

Z celkového počtu obyvateľov v **meste Košice** 239 008 bolo na verejný vodovod napojených 235 740 obyvateľov, čo je 98,63 % zásobovanosť. Oproti roku 2017 je to mierny pokles, a to o 0,05 % (z 98,68 % na 98,63 %). Celkový počet obyvateľov v meste Košice bol nižší ako v roku 2017.

Problematika zásobovania pitnou vodou za mesto Košice je spracovaná sumárne za všetky štyri okresy. Mesto Košice je zásobované pitnou vodou z tzv. „Košického skupinového vodovodu“, resp. skupinového vodovodu „Turňa - Drienovec - Košice“. Prevádzkovateľom vodovodu je Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Košice (ďalej len „VVS, a. s., Košice“). Pitná voda je do spotrebiska privádzaná z viacerých lokalít a v jednotlivých častiach mesta je miešaná. Zdrojom pitnej vody pre tento vodovod je povrchová a podzemná pitná voda z niekoľkých lokalít, a to z: Vodárenskej nádrže Starina, Vodárenskej nádrže Bukovec, Čermel'ských prameňov, studní pri rieke Hornád a vodárenských zdrojov z lokality Družstevná pri Hornáde, sústavy vodárenských zdrojov Turňa - Drienovec - Košice a potoka Čierna Moldava. Mestská časť Kavečany má samostatný vodovod a je zásobovaná pitnou vodou z vlastných, podzemných vodárenských zdrojov.

V **okrese Košice - okolie** na verejný vodovod bolo z celkového počtu obyvateľov 127 822 napojených 88 084 obyvateľov (t. j. 68,91 %). Oproti roku 2017 je to nárast o 0,94 % (z 67,96 % na 68,91 %). V okrese Košice - okolie bol zaznamenaný vyšší celkový počet obyvateľov, ako aj počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov.

V okrese Košice - okolie evidujeme 19 obcí, v ktorých absentuje verejný vodovod a zásobovanie obyvateľov je riešené z individuálnych vodných zdrojov. Okres aj naďalej ostáva hlboko pod celoslovenským priemerom v počte zásobovaných obyvateľov zdravotne bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov. Aj napriek tomu, že v niektorých obciach je vybudovaný verejný vodovod, stále zaznamenávame nižší záujem občanov o napojenie sa na existujúci vodovod, ako aj pokles spotreby pitnej vody na jedného obyvateľa. V okrese Košice - okolie najviac vodovodov prevádzkuje VVS, a. s., Závod - Košice (koncom roka 2018 prevzala do svojej správy ďalšie dva vodovody, a to vodovod v obci Belža a vodovod pre obec Ploské - časť „IBV Rúbaniská“). Prevádzkovateľom 9 vodovodov (Vyšná Myšľa, Bohdanovce, Štós, Vajkovce, Háj, Trstené pri Hornáde, Vyšná Kamenica, Čakanovce, Hačava) bola spoločnosť AQUASPIŠ spol. s r. o., Spišská Nová Ves (od októbra 2018 je to Aquaspiš - vodné hospodárstvo, Rudňany 433, 053 23 Rudňany). Zo strany uvedenej spoločnosti došlo k 31. 08. 2018 k ukončeniu prevádzkovania vodovodov v obciach: Štós, Hačava a Háj a novým prevádzkovateľom týchto vodovodov sa stala spoločnosť VaK SERVIS, s. r. o., Mnoheľova 4984/3B, 058 01 Poprad. Táto spoločnosť prevádzkuje aj ďalších 6 vodovodov (Debraď, Hýľov, Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa a skupinový vodovod Boliarov - Bačkovík - Kecerovce). Skupinový vodovod U. S. Steel Košice je v správe U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice a prevádzkovateľom vodovodu v obci Rudník je W - Control, s. r. o., Partizánska 687/88, 058 01 Poprad. Správcom vodovodu v obci Žarnov je Aqua Spiš plus s. r. o., Rudňany 433, 053 23 Rudňany. Prevádzkovateľmi ostatných vodovodov v okrese sú jednotlivé obce. Vlastníci a prevádzkovatelia vodovodov majú svoje práva a povinnosti upravené v písomnej zmluve. Obyvatelia okresu Košice - okolie sú v

prevažnej miere zásobovaní podzemnou pitnou vodou, z povrchových zdrojov sú zásobované obce: Bukovec, Malá Ida, Baška, Budimír, Nová Polhora, Chrastné, Hrašovík, Kráľovce, Rozhanovce, Ploské, Herľany, Poproč a časť mesta Medzev. V 2 obciach (Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa a časť obce Vajkovce - lokalita „Slnečná stráň“) je zásobovanie pitnou vodou riešené z podzemného a povrchového zdroja.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach („RÚVZ“) vydal v priebehu roka 2018 k návrhom na územné a kolaudačné konanie vodohospodárskych stavieb 52 záväzných stanovísk. K návrhom na územné konanie bolo vydaných 28 záväzných stanovísk, vo viacerých prípadoch sa jednalo o rozšírenie vodovodu, rekonštrukciu, zokruhovanie, prekládku a nové vodovodné prípojky pre objekty a IBV (v Košiciach napr. na ulici: Suchodolinská, Jantárová, Opálová, Diamantová, Jasuschova, Agátová, v MČ Myslava, Lorinčík, Košická Nová Ves, Krásna n/H., Šebastovce, sídl. Dargovských hrdinov, ul. Moyzesova - Šrobárova, zóna Domino, Agátová; v okrese Košice - okolie v obciach: Haniska, Malá Ida, Rozhanovce, Slanec, Košická Belá, Veľká Ida, Ruskov, Chrastné, Belža, Perín, Bukovec, Seňa, Valaliky). K návrhom na kolaudáciu stavieb bolo vydaných 24 záväzných stanovísk. V meste Košice išlo o rozšírenie, rekonštrukciu, prepojenie a zokruhovanie vodovodu (napr: na ulici Bardejovská - Laborecká, Košická futbalová aréna, OC Lingov, Moldavská, Trnková, BD Herberia, MČ Košická Nová Ves, Myslava - Briežok, Pereš - Lorinčík, Pereš - ul. Vranovská, Lorinčík - obytný súbor). V mesiaci júl bola skolaudovaná vodná stavba „Košice - Pereš a Vyšný Lorinčík - prívod vody“, kde predmetom kolaudácie bol novovybudovaný vodojem, ktorý zabezpečí požadovanú akumuláciu a dostatočný hydrodynamický tlak pitnej vody pre obyvateľov MČ Košice-Pereš a IBV Vyšný Lorinčík. Do vodojemu bude privádzaná pitná voda z prírodného potrubia Úpravne vody Bukovec. Aj v roku 2018 boli postupne kolaudované objekty, ktoré boli vybudované v rámci hlavnej stavby „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice“. V okrese Košice - okolie boli k návrhom na kolaudačné konanie vydané záväzné stanoviská na rozšírenie a rekonštrukciu vodovodu v obciach: Perín-Chym, Moldava nad Bodvou, Mokrance, Sokol, Slanec, Mudrovce, Družstevná pri Hornáde, Ždaňa, Slanec, Vyšná Myšľa, Sady nad Torysou, Družstevná pri Hornáde). V jednom prípade bolo zo strany RÚVZ vydanie nesúhlasné záväzného stanoviska k návrhu na kolaudáciu vodnej stavby „Sokol - vodovodná prípojka k záhradkáckym chatkám Uhrinč“, nakoľko podanie neobsahovalo všetky náležitosti potrebné pre komplexné posúdenie uvedenej stavby. Aj napriek tomu, že žiadateľ bol vyzvaný, aby svoje podanie doplnil o chýbajúce podklady, svoju žiadosť nedoplnil.

Kapacita vodárenských zdrojov pre mesto Košice bola postačujúca. Pre dostatok vody z iných lokalít sa v roku 2018 v rámci „Košického skupinového vodovodu“ nevyužívali vodárenské zdroje: „studne pri Hornáde č. I, II, VI“, „Péder - vrt č. 1 - 7“, „Žigard - I a II“, „Hostovce I, III, V“, „Turnianska Nová Ves“, „Družstevná pri Hornáde - Chemika“, „Družstevná pri Hornáde - Sokol IA - HG 1, 2“, „Družstevná pri Hornáde - Tepličany - vrt HG 11, 11A, 12“, vodárenské zdroje „Hatiny I, II, III, IV, V“. Nevyužívali sa ani vodárenské zdroje na ulici Komenského 50, Letná, Ázijská, VŠT, Mier a Jazero, ktoré slúžia pre zásobovanie obyvateľstva mesta Košice v prípade regulovanej dodávky vody alebo núdzového zásobovania vodou. Celkový odber vody z jednotlivých vodárenských zdrojov, ktoré slúžia pre „Košický skupinový vodovod“ ostal približne na úrovni roku 2017.

V okrese Košice - okolie sa v roku 2018 nevyužívali tieto vodárenské zdroje: „Kráľovce - Chrastné vrt V2“, „Zlatá Idka - prameň Brauner“, „Kysak - vrt pri Hornáde“, „Medzev - potok Čierna Moldava“. Z dôvodu mimoriadneho sucha došlo v obciach Vyšný Klátov, Košická Belá, Košické Olšany, Štós - obec, Kecerovce, Hýľov, Rudník k poklesu výdatnosti vodárenských zdrojov. V týchto obciach bolo potrebné dovážať vodu do

vododajomov, resp. bola nutná regulácia vody. Akútny nedostatok vody bol aj v obci Hačava. Pre pokrytie potrieb pitnej vody pre obyvateľov obce Hačava starosta obce pustil vodu zo studne, ktorá v minulosti slúžila pre potreby základnej školy. Naopak, v obciach kde bol dostatok vody, bol v r. 2018 zaznamenaný malý odber vody z rozvodnej siete verejného vodovodu (do 65 %) v týchto obciach okresu Košice - okolie: Baška, Boliarov, Buzica, Cestice, Chrastné, Družstevná pri Hornáde, Geča, Hodkovce, Janík, Jasov, Kecerovce, Komárovce, Mokrance, Nižná Hutka, Nižný Klátov, Nováčany, Paňovce, Rešica, Rákoš, Sady nad Torysou, Seňa, Vtáčkovce, Vyšná Hutka, Čakanovce, Čaňa, Ďurkov a Šemša. Nevyužívanie verejných vodovodov, budovanie a používanie vlastných studní má viacero dôvodov. Na jednej strane v niektorých obciach neexistuje možnosť pripojiť sa na verejný vodovod, na strane druhej, ľudia sa odpájajú, resp. nevyužívajú vodu z existujúceho vodovodu v snahe ušetriť finančné prostriedky. V týchto obciach jednotliví prevádzkovatelia vykonávajú častejší preplach a odkalovanie vodovodného potrubia. Celkový odber vody z jednotlivých vodárenských zdrojov v okrese Košice - okolie pre jednotlivé obce zodpovedal miestnym pomeroch a ostal približne na úrovni roku 2017.

Úprava pitnej vody - zmeny v spôsobe úpravy pitnej vody oproti roku 2017 nenastali. Aj naďalej sa na úpravu vody využívajú tieto úpravne vody: Úpravňa vody (ÚV) Bukovec (vodárenská úprava povrchovej vody na odstránenie arzenu, antimónu a mangánu), ÚV Vtáčkovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateľoch železo a mangán), ÚV Kechnec (technológia úpravy priemyselnej a pitnej vody - homogenizácia, chemická úprava a zníženie hodnoty rozpustných látok pod 350 mg/l), ÚV Medzev (klasická vodárenská úprava povrchovej vody - potok „Čierna Moldava“), ÚV Bidovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateľoch arzén), ÚV Herľany (klasická vodárenská úprava povrchovej vody - „Svinický“ a „Medvedí“ potok), ÚV Poproč (úprava povrchovej vody, potok „Zábava“ a „Hájny“). Ani v roku 2018 nebola v prevádzke ÚV Medzev. Zamestnanci úpravne vody vykonávajú údržbu tak, aby v prípade potreby mohla byť spustená do prevádzky. Technológia úpravy vody, vrátane objektu ÚV v obci Poproč je zastaralá, prevádzkovateľ uvažuje nad jej úplnou rekonštrukciou. Prevádzkovatelia jednotlivých verejných vodovodov na svojich úpravniach vody nezaznamenali v priebehu roka 2018 žiadne technologické a prevádzkové problémy, ktoré by ovplyvnili plynulosť dodávky a kvalitu dodávanej pitnej vody.

Dezinfekcia vody: v okrese Košice - mesto a Košice - okolie neevidujeme verejné vodovody bez zdravotného zabezpečenia pitnej vody. Dominantnou metódou hygienického zabezpečenia pitnej vody v uvedených okresoch je dezinfekcia pitnej vody na báze chlóru (dávkovanie chlórnanu sodného). Prevádzkovateľ „Košického skupinového vodovodu“ vykonáva dezinfekciu vody chlórnanom sodným vyrábaným elektrolýzou roztoku NaCl na prevádzkach: Rozdeľovací objekt Červený Rak I Košice, Stanica hygienického zabezpečenia vody Čermel' Košice, Ústredná čerpacia stanica v Košiciach, Čerpacia stanica Drienovec, Vododajom T2 Košice, Vododajom KVP Z1 Košice, Úpravňa vody Bukovec, kde sa na dezinfekciu vody používa elektrolýzer typu CHLORINSITU®-III. V obecných vodovodoch sa na chlórnanie vody využíva chlórnan sodný. Dezinfekcia pitnej vody plynným chlórnom sa vykonáva na: ÚV Medzev, VDJ Rak III, ČS Tepličany, ČS Nižná Myšľa, ČS Slanec, v skupinovom vodovode v obci Vyšná Myšľa-Bohdanovce a vo vodovode U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice. V ČS Nižná Myšľa a ČS Slanec prevádzkovateľ plánuje zmenu dezinfekcie vody. Menšie nedostatky v dezinfekcii pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ boli v priebehu roka 2018 zistené v MČ: Šaca, Pereš a Sever (Mier). Väčšia porucha na automatickom chlórnom zariadení bola zaznamenaná v letných mesiacoch 2018 v obci Košické Olšany, Poproč a Nová Polhora. V týchto obciach prevádzkovatelia

vodovodu vykonávali chlórovanie vody manuálne a zakúpili nový chlorátor. V okrese Košice - okolie bola v obciach: Bidovce, Ďurkov, Ruskov, Cestice, Janík, Vyšný Lánec, Mudrovce, Kalša, Vyšná Kamenica, Vajkovce, Košická Belá - vodovod pre RO Ružín, Poproč, Štós - kúpele, Vyšný Medzev, Slanec, Boliarov, Kecerovce prekročená medzná hodnota ukazovateľa voľný chlór, a to nad 0,30 mg/l. Na tieto skutočnosti boli jednotliví prevádzkovatelia vodovodov v priebehu roka upozorňovaní. Z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu vodojemu prevádzkovateľ vodovodu v obci Háj a Hačava vykonával dezinfekciu vody ručne.

Zásobovanie pitnou vodou sa zabezpečuje 8 skupinovými vodovodmi:

1. *"Košický skupinový vodovod"* (resp. „skupinový vodovod Drienovec“): okrem mesta Košice sú z časti zdrojov pre „Košický skupinový vodovod“ zásobované pitnou vodou aj obce v okrese Košice - okolie, a to: Turňa nad Bodvou, Drienovec, Moldava nad Bodvou, Chorváty, Turnianska Nová Ves, Čečejevce, Host'ovce, Péder, Budulov, Janík, Kokšov-Bakša, Veľká Ida, Valaliky, Čaňa, Geča, Vyšná Hutka, Mokrance, Perín, Chym, Vyšný Lánec, Nižný Lánec, Buzica, Cestice, Komárovce, Rešica. Ďalej je z "Košického" skupinového vodovodu napojená časť mesta Medzev, obce: Bukovec, Malá Ida, Baška, Družstevná pri Hornáde, Kostofany nad Hornádom, Budimír, Nová Polhora, Chrastné, Hrašovík, Sady nad Torysou, Beniakovce, Kráľovce, Rozhanovce, Ploské, Vajkovce - lokalita „Slnečná stráň“, Nižný Klátov, Paňovce, Čečejevce-časť Seleška, Šemša, Hodkovce, Nováčany (1 zásobovaná oblasť (ZO), 48 spotrebísk).
2. *Skupinový vodovod „Nižná Myšľa-Ždaňa“* (1 ZO, 2 spotrebiská).
3. *Skupinový vodovod „Bidovce-Ďurkov-Ďurďošik-Ruskov-Trst'any“* (1 ZO, 5 spotrebísk).
4. *Skupinový vodovod „Kechnec-Seňa-Milhost'“* (1 ZO, 3 spotrebiská).
5. *Skupinový vodovod „Vyšná Myšľa-Bohdanovce“* (1 ZO, 2 spotrebiská).
6. *Skupinový vodovod „Sokol'any-Bočiar-Gyňov-Haniska“* (1 ZO, 6 spotrebísk). Z uvedeného vodovodu je okrem uvedených obcí zásobovaná aj rekreačná oblasť Čaňa a areál U. S. Steel Košice, s. r. o. Zdrojmi vody sú podzemné studne, v prípade potreby je vybudované prepojenie na „Košický skupinový vodovod“.
7. *Skupinový vodovod „Dvorníky-Zádiel“* (1 ZO, 2 spotrebiská).
8. *Skupinový vodovod „Boliarov-Bačkovík-Kecerovce“* (1 ZO, 3 spotrebiská).

Ďalej je to 37 verejných vodovodov, ktoré majú samostatné vodárenské zdroje a zásobujú iba jednu obec (1 ZO, 1 spotrebisko). Patria tu tieto spotrebiská: Košice - MČ Kavečany, Herľany, Kysak, Mudrovce, Slanec, Sokol', Zlatá Idka, Skároš, Vyšný Klátov, Slanské Nové Mesto, Veľká Lodina, Malá Lodina, Košická Belá, Vyšný Medzev, Nižná Kamenica, Rákoš, Košické Olšany, Jasov, Dvorníky, Poproč, Košická Belá - rekreačná oblasť Ružín, Včeláre, Kalša, Čakanovce, Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa, Vyšná Kamenica, Trstené pri Hornáde, Debraď, Štós, Hačava, Vajkovce, Rudník, Hýľov, Háj, Žarnov, Štós-kúpele a Vtáčkovce.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Prevádzkovateľ „Košického skupinového vodovodu“ v meste Košice nemusel regulovať dodávku pitnej vody z dôvodu nedostatku výdatnosti alebo nevyhovujúcej kvality vody. K regulácii dodávky pitnej vody v meste Košice dochádzalo z dôvodu dlhodobého neuhrádzania faktúr za pitnú vodu zo strany neprispôsobivých občanov, resp. sanácie bytového domu v 2 oblastiach, a to v MČ Luník IX (ul. Hrebendova, Podjavorinská a Krčmériho) a v MČ Ťahanovce - lokalita „Demeter“. Kvalita takto dodávanej, resp. regulovanej pitnej vody nebola negatívne ovplyvnená. Značný vplyv na kvalitu dodávanej pitnej vody v meste Košice má staré potrubie a s tým súvisiaci nárast obsahu železa v dopravovanej vode, menší odber vody u koncového zákazníka a následne nízka rýchlosť prúdenia vody vo vodovodných potrubíach a vnútorných rozvodoch. Výstavbou nového

vodovodného potrubia by sa zokruhovala vodovodná sieť, odstránili by sa koncové vetvy, zmenilo by sa prúdenie vody v sieti a zlepšila sa kvalita vody. Väčšie poruchy, ktoré by nepriaznivo a dlhodobo ovplyvnili dodávku a kvalitu pitnej vody v meste Košice sa v priebehu roka 2018 nevyskytli. Po epidemiologickej stránke sme v hodnotenom roku v meste Košice nezaznamenali epidemický výskyt vodou prenosných ochorení.

K regulácii vody v **okrese Košice – okolie** aj naďalej dochádza v obci Sady nad Torysou v rómskej osade pri cintoríne, a to z dôvodu neuhrádzania faktúr za pitnú vodu. Nevyhovujúci technický stav rozvodnej vodovodnej siete a následné straty vody v potrubí mali za následok nedostatok vody v obci Háj a Hýľov, kde bola nutná regulácia vody (obec Háj plánuje rekonštrukciu vodovodu, t. č. je už vypracovaná projektová dokumentácia pre stavebné povolenie, pre obec Hýľov je vydané stavebné povolenie na výmenu zásobného vodovodného potrubia). Rok 2018 patril medzi najsuchšie roky, čo sa v letných mesiacoch prejavilo aj na výdatnosti vodárenských zdrojov. Malé zrážky a následný pokles výdatnosti vodárenských zdrojov mali za následok dopĺňanie vodojemov cisternami tak, aby bola zabezpečená kontinuálna dodávka pitnej vody v obci Štós a Hýľov. Podobná situácia bola aj v obciach: Vyšný Klátov, Košická Belá, Košické Olšany, Hačava, Rudník, kde bola nutná regulácia vody z dôvodu poklesu výdatnosti zdrojov. Kvalita takto dodávanej, resp. regulovanej pitnej vody nebola negatívne ovplyvnená. Väčšie poruchy, ktoré by nepriaznivo a dlhodobo ovplyvnili dodávku a kvalitu pitnej vody v okrese Košice - okolie neboli zo strany majiteľov a prevádzkovateľov vodovodov hlásené a zaznamenané. Aj napriek nepriaznivej situácii v zásobovaní obyvateľov tohto okresu pitnou vodou neboli v hodnotenom roku zistené a prešetrované ochorenia súvisiace s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody. Medzi najdôležitejšie a dlhodobé problémy v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou v tomto okrese patria: zlý technický stav existujúcich vodovodov, nedostatok finančných prostriedkov na ich rekonštrukciu, nižší záujem občanov o napojenie sa na už existujúce vodovody, pokles spotreby pitnej vody na jedného obyvateľa, nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových vodovodov. Najvhodnejším riešením danej situácie by bolo vybudovanie nových, resp. rekonštrukcia starých vodovodov.

Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov je podrobnejšie uvedený v Tabuľke č. 1.1.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2018 nebola udelená výnimka na používanie vody vo verejných vodovodoch, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

V platnosti ostala I. výnimka na použitie pitnej vody zo skupinového vodovodu Boliarov - Bačkovík - Kecerovce, ktorá nespĺňa limity kvality pitnej vody v ukazovateli arzén, ktorá bola udelená v roku 2017 (platnosť výnimky je do 08. 09. 2020). Prevádzkovateľ skupinového vodovodu Boliarov - Bačkovík - Kecerovce v priebehu roka 2018 zabezpečoval monitorovanie ukazovateľa arzén, a to 6 x ročne v každej obci. Hodnota arzénu v pitnej vode sa v priebehu roka výrazne nezvýšila.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V zásobovaní pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní nedošlo k žiadnym zmenám oproti roku 2017.

V meste **Košice** evidujeme iba jeden vodovod, ktorý patrí medzi hygienicky významné individuálne vodovody, a to vodovod pre Zoologickú záhradu Košice - MČ Kavečany. Tak ako po iné roky, kvalita pitnej vody v tomto vodovode bola stabilná a vyhovujúca vo všetkých skúšaných ukazovateľoch. Účinná dezinfekciavody sa vykonávala. Verejné studne sa na území mesta Košice nenachádzajú.

V **okrese Košice – okolie** evidujeme iba 3 verejné studne, a to v obci Blažice, Mokrance a Nováčany. Iba z 2 verejných studní (Mokrance a Nováčany) sa voda využíva na pitné účely. V týchto obciach je už vybudovaný vodovod. V obci Blažice obyvatelia rómskej osady odmietajú piť chlórovanú vodu z verejnej studne, nakoľko voda im nechutí. Odoberajú vodu z voľne vytekajúceho prameňa, ktorý sa nachádza v blízkosti verejnej studne. Odber vody z tohto prameňa je však iba na vlastnú zodpovednosť, prameň je označený informatívnou tabuľkou „Nepitná voda“. V tejto obci prebieha výstavba vodovodu a koncom januára, resp. začiatkom februára 2019 má byť skolaudovaná I. etapa výstavby. Kvalita vody vo využívaných verejných studniach je kolísavá. Celkovo bolo v roku 2018 odobratých a analyzovaných 9 vzoriek pitných vôd. Z tohto počtu až 6 vzoriek nevyhovelo v mikrobiologických ukazovateľoch, 4 vzorky nevyhoveli v chemickom ukazovateli dusičnany, v 3 vzorkách bola prekročená limitná hodnota ukazovateľa pH a v 1 vzorke bola nameraná vysoká hodnota voľného chlóru. Tak ako aj po minulé roky je nevyhovujúca kvalita vody spôsobovaná predovšetkým svojvoľným odstraňovaním chlórovacích zariadení a následne nedostatočným hygienickým zabezpečením pitnej vody, poškodzovaním zariadenia studne a znečisťovaním okolia studne. Okrem kontroly kvality pitnej vody sa vo verejných studniach vykonával aj ŠZD, ktorý bol zameraný na technický stav vodných zdrojov, úpravu okolia a na zdroje znečistenia v blízkosti studní. Pre verejne prístupné studne v obciach Boliarov, Bunetice, Rankovce, Rákoš, Vtáčkovce je aj naďalej v platnosti zákaz používania zdraviu škodlivej vody na pitné účely, nakoľko voda v týchto studniach nie je zdravotne bezpečná a nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z. z.“).

V mesiaci máj 2018 bol riešený anonymný podnet, týkajúci sa nevyhovujúcej kvality pitnej vody v bytovom dome č. 68 v obci Slanská Huta. V liste sa uvádzalo, že obyvatelia bytového domu nemajú vyhovujúcu pitnú vodu, do studne im zateká žumpa a podľa nich voda obsahuje fekálie. Zaujať jednoznačné stanovisko k nevyhovujúcej kvalite vody dodatočne nebolo možné, nakoľko RÚVZ nedisponoval výsledkami pred podaním podnetu. Predložené protokoly o skúškach vzoriek vôd boli síce v súlade s hygienickými limitmi, avšak vzorka vody, ktorú odobrali zamestnanci RÚVZ pri šetrení podnetu nevyhovela požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., preto daný podnet bol uzavretý ako opodstatnený. Následne sme voči Obci Slanská Huta začali správne konanie vo veci vydania opatrenia na predchádzanie ochoreniam. Starosta obce Slanská Huta počas trvania zákazu vykonával opatrenia na predchádzanie ochoreniam, overoval účinnosť vykonaných nápravných opatrení a odoberal vzorky vody na laboratórnu analýzu. Výsledky laboratórnych analýz všetkých skúšaných vzoriek vôd, ktoré odobral prevádzkovateľ, ako aj RÚVZ preukázali zdravotnú bezpečnosť dodávanej pitnej vody. Pri odberoch nebol vizuálne zistené zmeny senzorických vlastností pitnej vody, voda tiekla čistá, bez zákalu a v dostatočnom množstve. Opakované laboratórne analýzy vzoriek vôd preukázali účinnosť vykonaných opatrení, preto opatrenia nariadené správnym orgánom stratili účinnosť.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring kvality pitnej vody sa vykonával v zmysle právnych predpisov a pokiaľ to bolo možné aj v pravidelných časových intervaloch a na stálych odberových miestach v spotrebisku. Monitoring kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch v okrese Košice - mesto a v obciach okresu Košice - okolie sa v priebehu roka 2018 vykonával podľa vopred vypracovaného harmonogramu. Z dôvodu poruchy laboratórneho prístroja RÚVZ z rádiologických ukazovateľov vyšetroval iba ukazovateľ radón. Ostatné rádiologické ukazovatele si prevádzkovatelia museli dávať vyšetrovať v inom akreditovanom laboratóriu.

V meste Košice v rozsahu kontrolného (minimálneho) monitoringu kvality pitnej vody bolo odobratých 125 vzoriek pitnej vody a v rámci preverovacieho (úplného) monitoringu 16 vzoriek. Z celkového počtu 141 vyšetrených vzoriek bolo 17 vzoriek nevyhovujúcich, čo je 12,06 %. Nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená v 2 prípadoch, t. j. 1,42 %, v 15 vzorkách boli prekročené fyzikálno-chemické ukazovatele, čo je 10,64 %. Biologické a rádiologické ukazovatele (radón) neboli prekročené. Z mikrobiologických ukazovateľov bola prekročená limitná hodnota ukazovateľa Enterokoky, a to na sídlisku KVP a MČ Juh (Železníky). Kontrolné vzorky vody vyhovelí požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 247/20017 Z. z. V 9 prípadoch boli prekročené medzné hodnoty ukazovateľa železo, a to v MČ: Myslava (3 x), Sever (2 x), Západ (1 x), sídl. KVP (2 x), Kavečany (1 x). V MČ Sever bol v 1 prípade prekročený ukazovateľ pach, v 1 vzorke bol prekročený ukazovateľ zákal. V 7 vzorkách bola nameraná vyššia hodnota voľného chlóru a až v 14 vzorkách nebola dodržaná stanovená odporúčaná hodnota ukazovateľov: Ca, Mg, Ca+Mg. Aj keď vo viacerých prípadoch išlo o zanedbateľné prekročenie limitných hodnôt, prevádzkovateľ vodovodu bol na tieto skutočnosti priebežne upozorňovaný. Prevádzkovateľ vodovodu zabezpečil častejšie preplachovanie, odkalovanie vodovodného potrubia a účinnosť vykonaných opatrení overoval následným laboratórnym rozborom. Kontrolné vzorky vody, ktoré odobrali zamestnanci RÚVZ, resp. prevádzkovateľ boli v súlade s limitnými hodnotami stanovenými vyhláškou MZ SR. K výraznému zlepšeniu kvality pitnej vody v ukazovateli železo došlo v Košiciach na sídlisku KVP (z 10-tich odobratých vzoriek iba 2 vzorky nevyhoveli v ukazovateli železo, hodnota železa sa pohybovala v rozpätí od 0,21 mg/l do 0,32 mg/l).

Oproti predchádzajúcemu roku sa kvalita pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ zhoršila (z 9,55 na 12,06 %). K zhoršeniu kvality pitnej vody došlo tak v mikrobiologických ukazovateľoch, ako aj vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch. Biologické a rádiologické ukazovatele (radón) neboli prekročené. Aj napriek uvedenému je možné konštatovať, že kvalita pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ je stabilná a zdravotne bezpečná.

Vokrese Košice - okolie bolo v rozsahu kontrolného monitoringu odobratých 148 vzoriek a v rámci preverovacieho monitoringu 59 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek (207) bolo 49 vzoriek nevyhovujúcich (t. j. 23,56 %). V mikrobiologických a biologických ukazovateľoch bola zistená nevyhovujúca kvalita pitnej vody v 20 vzorkách (t. j. 9,62 %), z fyzikálno-chemických ukazovateľov bolo prekročenie limitných hodnôt zistené v 30 vzorkách (t. j. 14,42 %). Biologické a rádiologické ukazovatele neboli prekročené. Ojedinelé a mierne prekročenie mikrobiologických ukazovateľov (koliformné baktérie, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22° C a kultivovateľné mikroorganizmy pri 36° C) boli zistené v obciach: Turňa nad Bodvou, Turnianska Nová Ves, Veľká Ida, Čečejevce - časť Seleška, Kysak, Malá Lodina, Vyšná Kamenica, Dvorníky, Košické Olšany, Jasov, Dvorníky-Včeláre (časť Včeláre), Háj, Zádiel, Vtáčkovce. Najvyššie medzné hodnoty ukazovateľov: Enterokoky a Escherichia coli boli prekročené vo vodovodoch v obciach: Turňa nad Bodvou, Malá Lodina, Vyšná Kamenica, Poproč, Košické Olšany, Boliarov a Nová Polhora. Z fyzikálno-chemických ukazovateľov boli prekročené

limitné hodnoty týchto ukazovateľov: arzén v skupinovom vodovode „Bidovce - Ďurkov - Ďurďošík - Ruskov - Trst'any“ (7 x) a v skupinovom vodovode „Boliarov - Bačkovík - Kecerovce“ (2 x); mangán: v skupinovom vodovode „Vyšná Myšľa - Bohdanovce“ (3 x), Slanské Nové Mesto (2 x), Slanec (1 x), Kecerovce (1 x)., železo: Vajkovce (2 x), Kecerovce (1 x); dusičnany: Žarnov (2 x). 1 x boli prekročené tieto ukazovatele: TOC (Poproč), chemická spotreba kyslíka manganistanom (Poproč), pH (Rudník), pach (Vajkovce), zákal (Vajkovce, Sokolany). Vyššia hodnota voľného chlóru (nad 0,30 mg/l) bola nameraná v okrese Košice - okolie v obciach: Bidovce, Ďurkov, Ruskov, Cestice, Janík, Vyšný Lánec, Mudrovce, Kalša, Vyšná Kamenica, Vajkovce, Košická Belá - vodovod pre RO Ružín, Poproč, Štós - kúpele, Vyšný Medzev, Slanec, Boliarov, Kecerovce. Až v 41 vzorkách nebola dodržaná stanovená odporúčaná hodnota ukazovateľov: Ca, Mg, Ca+Mg. V letných mesiacoch došlo k zhoršeniu kvality pitnej vody v mikrobiologických ukazovateľoch vo verejnom vodovode v obci Košické Olšany, Poproč a Nová Polhora. V týchto obciach prevádzkovatelia vodovodu zistili poruchu na automatickom chlórrovacom zariadení. Po zistení poruchy prevádzkovatelia v týchto obciach vykonávali chlórovanie vody manuálne a zakúpili nový chlorátor. Vo vodovode Slanské Nové Mesto, Vajkovce a skupinovom vodovode Vyšná Myšľa - Bohdanovce prekročenie medznej hodnoty mangánu spôsobuje geologické podložie. Aj v roku 2018 sme spolu s vlastníkom a prevádzkovateľom vodovodu Čakanovce riešili zvýšené množstvo železa a hliníka v pitnej vode. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov sa technické opatrenia (inštalácia filtra na fyzikálne znečistenie) nezrealizovali. Hodnota železa sa však v tomto vodovode výrazne zlepšila, zo 6 odobratých vzoriek iba 1 vzorka nevyhovela medznej hodnote, senzorické vlastnosti neboli zmenené. Jednotliví prevádzkovatelia aj naďalej vykonávali optimalizáciu radiačnej ochrany vo verejnom vodovode v obci Skároš, Košické Olšany, Hýľov a skupinovom vodovode Nižná Myšľa - Ždaňa. Následne podľa laboratórnych výsledkov zvažia možnosť vyradenia vodného zdroja zo zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, resp. úpravu pitnej vody. V mesiaci júl 2018 bolo z hľadiska ochrany verejného zdravia zistené prekročenie významných limitných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov vo vodovode pre Kúpele Štós. Nakoľko voda takejto kvality nebola zdravotne bezpečná a nebola vhodná na pitné účely, bolo dňa 18. 07. 2018 v zmysle § 55 ods. 2 písm. d) zák. č. 355/2007 Z. z. uložené prevádzkovateľovi vodovodu: Kúpele Štós, a. s., Štós 235, 044 27 Štós opatrenie, a to, „Zákaz používať pitnú vodu v objektoch Kúpele Štós, a. s., Štós 235, 044 27 Štós, ktorá nie je zdravotne bezpečná“. Zistené nedostatky boli posúdené ako porušenie ust. § 17 ods. 2 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z. v nadväznosti na § 62 písm. w). Počas trvania zákazu prevádzkovateľ vodovodu prijal opatrenia na predchádzanie ochoreniam, overoval účinnosť vykonaných nápravných opatrení a odoberal vzorky vody na laboratórnu analýzu. Výsledky laboratórnych analýz všetkých skúšaných vzoriek vôd boli v súlade s hygienickými limitmi uvedenými vo vyhláske MZ SR č. 247/2017 Z. z. preto odpadol dôvod uloženého opatrenia a dňa 27. 07. 2018 bol zákaz používať pitnú vodu v objektoch Kúpele Štós zrušený.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že kvalita pitnej vody vo vodovodoch v okrese Košice - okolie je kolísavá. Značný vplyv na kvalitu dodávanej pitnej vody má aj nižší odber vody, nízka rýchlosť prúdenia vody v potrubiach a vnútorných rozvodoch. Aj napriek tomu, že vo viacerých vzorkách išlo o zanedbateľné prekročenie limitných (najmä medzných a odporúčaných hodnôt) a opakovaná analýza pitnej vody nepotvrdila výsledky prvotnej analýzy, vykonané opatrenia zo strany prevádzkovateľov vodovodov boli účinné iba krátkodobo a nedostatky sa opakovali. Ide o vodovody, ktoré boli vybudované v akcii „Z“ a technický stav vodohospodárskych objektov a rozvodnej vodovodnej siete sú zastaralé. Aj napriek nepriaznivej situácii v zásobovaní obyvateľov tohto okresu pitnou vodou neboli v hodnotenom roku evidované epidémie, kde by faktorom prenosu bola pitná voda. V dôsledku

nevyhovujúcej kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch neboli riešené žiadne infekčné alebo neinfekčné ochorenia u spotrebiteľov.

Kvalita pitnej vody vo vodovodoch v okrese Košice - okolie sa mierne zhoršila v mikrobiologických ukazovateľoch a zlepšila vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch. Biologické a rádiologické ukazovatele (radón) neboli prekročené. Vyššie percento nevyhovujúcich vzoriek ovplyvnilo vyhodnotenie vzoriek informačným systémom pre pitnú vodu.

Pri výkone **štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)** sú uplatňované usmernenia hlavného hygienika a počet vzoriek sa stanovuje podľa aktuálnej hygienicko-epidemiologickej situácie. Pre výkon ŠZD boli využívané výsledky analýz získané z monitoringu kvality pitnej vody, z výsledkov prevádzkovej kontroly zabezpečovanej prevádzkovateľom a z cielených vyšetrení vykonávaných v rámci ŠZD. Aj v roku 2018 bol počet vzoriek odobratých v rámci ŠZD minimalizovaný a bol zameraný na kontrolu kvality vody vo vodovodoch s kolísavou kvalitou pitnej vody v priebehu roka, na úpravu vody a na prešetrovanie podnetov.

V meste Košice nebol v roku 2018 potrebný zvýšený ŠZD nad kvalitou pitnej vody. Celkovo bolo v rámci výkonu ŠZD v meste Košice odobratých 39 vzoriek pitnej vody. Až 30 vzoriek bolo odobratých z dôvodu úpravy vody na stanovenie ukazovateľov: arzén a antimón, pričom ani v jednej vzorke vody nebola prekročená najvyššia medzná hodnota. V súvislosti s kvalitou a dodávkou pitnej vody boli v priebehu roka 2018 riešené 2 podnety. Jeden podnet bol anonymný a týkal sa odstávky pitnej vody na Zvolenskej ulici v Košiciach. V liste sa uvádzalo, že obyvatelia Zvolenskej ulice v Košiciach boli v 12 mesiaci 2017 úplne odstavení od prívodu pitnej vody. Na základe skutočností podľa doloženej dokumentácie, skutočností overených v teréne, ako aj šetrenia situácie na tvári miesta bolo zistené, že na Zvolenskej ulici č. 2 v Košiciach je problém s dodávkou vody, resp. reguláciou vody už od roku 2002, teda regulácia vody bola pravdepodobne aj v mesiaci december 2017. Z uvedených dôvodov RÚVZ podnet uzavrel ako opodstatnený. Zaujať jednoznačné stanovisko k „úplnej“ odstávke pitnej vody v decembri 2017 dodatočne však nebolo možné, nakoľko pri odstraňovaní porúch dodávateľ pitnej vody upozorní nájomníkov rodinných domov, aby si urobili zásoby vody. Taktiež v čase odstávky vody, resp. regulácie vody majú nájomníci zabezpečenú nepretržitú pitnú vodu v objekte vrátnice fy MEOPTIS, s. r. o., Košice (dodávateľ pitnej vody). Riešenie poruchovosti vodovodu a množstva dodávanej pitnej vody nespadá do kompetencie orgánov verejného zdravotníctva, preto obyvateľom Zvolenskej ulice bolo odporúčané, že majú možnosť, v prípade porušovania ustanovení písomných dohôd medzi odberateľom a dodávateľom pitnej vody neverejným vodovodom, riešiť situáciu súdnou cestou. Na základe výsledkov laboratórnych analýz vzoriek vôd zo záujmovej lokality, bolo možné konštatovať, že pitná voda je vyhovujúcej kvality a regulovaná dodávka vody pre danú lokalitu nepredstavuje riziko ohrozenia verejného zdravia. Druhý podnet na nevyhovujúcu kvalitu pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ bol na RÚVZ doručený v mesiaci máj 2018 e-mailovou poštou. Nájomníčka bytového domu na Bukureštskej 8v Košiciach sa sťažovala na prechlórovanie vody vo vodovode a na vysoký obsah chlóru. Podnet bol prešetrovaný a vzhľadom na skutočnosť, že dodávka a kvalita pitnej vody, vrátane obsahu voľného chlóru v uvedenom vodovode zodpovedala hygienickým požiadavkám, bol uzavretý v čase šetrenia ako neopodstatnený. Zamestnanci RÚVZ prijali telefonický dotaz od obyvateľky Krupinskej ulici č. 10 v Košiciach, ktorá sa sťažovala na kvalitu pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“. Uviedla, že v poslednom období zaznamenala zhoršenie kvality vody v ich bytovom dome, cíti neidentifikovateľný zápach studenej a teplej vody a po vypratí bielizne v takejto vode jej smrdí aj bielizeň. Na základe dožiadania obyvateľky bytového domu zamestnancami RÚVZ odobrali vzorku vody z bytovej jednotky na ul. Krupinská 10 v Košiciach na laboratórnu analýzu. V čase odberu vzorky vody neboli vizuálne zistené

zmeny senzoričných vlastností pitnej vody, voda tiekla čistá, bez zákalu, zápachu, a v dostatočnom množstve. Na základe laboratórnej skúšky bolo zistené, že vzorka vody bola v súlade s limitmi uvedenými vo vyhláške MZ SR. O týchto skutočnostiach bola obyvateľka bytového domu telefonicky informovaná.

V mesiaci august 2018 obyvateľka Zvolenskej ulice v Košiciach požiadala RÚVZ o sprístupnenie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, ohľadom zásobovania pitnou vodou obyvateľov Zvolenskej ulice v Košiciach. Obyvateľke bolo umožnené nahliadnutie do dokumentácie a v danej súvislosti jej boli poskytnuté fotokópie požadovaných dokumentov.

V okrese Košice - okolie bolo v rámci ŠZD odobratých 29 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov, z ktorých 12 nevyhovelo kritériám vyhlášky MZ SR. Nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená v obci Nová Polhora, Košické Olšany, Poproč a Háj. Z chemických ukazovateľov bol prekročený ukazovateľ arzén v skupinovom vodovode Bidovce - Ďurkov - Ďurďošík - Ruskov - Trst'any. Kontrolné vzorky vody, ktoré odobrali prevádzkovatelia vodovodu však vyhoveli požiadavkám citovanej vyhlášky.

V mesiaci marec 2018 bol riešený jeden anonymný podnet, týkajúci sa nevyhovujúcej kvality pitnej vody vo verejnom vodovode v obci Čakanovce. V liste sa uvádzalo, že voda v obci Čakanovce je znečistená, kalná, zapácha a voda vo verejnom vodovode nespĺňa kritériá kvality pitnej vody. Po obdržaní e-mailu bol telefonicky kontaktovaný starosta obce Čakanovce, ktorý uviedol, že od začiatku roka 2018 nezaznamenal od obyvateľov obce žiadne sťažnosti na kvalitu pitnej vody vo verejnom vodovode, taktiež neboli zaznamenané žiadne mimoriadne udalosti, resp. poruchy, ktoré by mohli ohroziť kvalitu pitnej vody vo verejnom vodovode. Dodal, že zvažuje možnosť inštalácie filtra na fyzikálne znečistenie a pripustil, že hlavne po zime, keď sa topí sneh a tiež v časoch veľkých dažďov zisťuje mierny zákal vo vode. Nakoľko kvalita pitnej vody vo verejnom vodovode v obci Čakanovce je kolísavá najmä v ukazovateli železo sme tento podnet uzavreli ako opodstatnený. RÚVZ bude danú problematiku aj naďalej sledovať a riešiť.

Zamestnanci RÚVZ v spolupráci s prevádzkovateľmi verejných vodovodov pravidelne získavali aktuálne informácie o vývoji v zásobovaní pitnou vodou v meste Košice a v obciach okresu Košice - okolie, s ohľadom na reálne riziká a možnosti ohrozenia zdravia obyvateľstva. Prípadné zistené nedostatky, resp. významné rozdiely v zistených hodnotách jednotlivých ukazovateľov pri prevádzkovej kontrole kvality vody, monitoringu kvality pitnej vody, resp. pri ŠZD, boli prerokované s jednotlivými prevádzkovateľmi verejných vodovodov. Títo následne vykonávali kontrolu účinnosti dezinfekcie, preplach vodovodného potrubia, overovali účinnosť technológie úpravy pitnej vody, resp. vykonávali iné opatrenia na zlepšenie stavu a odoberali vzorky vody na laboratórnu analýzu.

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu a ŠZD a percento nevyhovujúcich vzoriek sú podrobnejšie uvedené v Tabuľke č. 1.2 a Tabuľke č. 1.3.

Okrem toho zamestnanci oddelenia hygieny pitnej vody odobrali ďalších 134 vzoriek pitnej vody určenej na hromadné zásobovanie obyvateľstva v rámci platených služieb.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovatelia jednotlivých verejných vodovodov vykonávali prevádzkovú kontrolu kvality pitnej vody z rozvodných sietí verejných vodovodoch v zmysle platných predpisov, v stanovenom rozsahu a početnosti. Nad rámec stanoveného rozsahu sa vykonávala analýza vzoriek pitnej vody v ukazovateli As a Sb v meste Košice, a to v tých mestských častiach, do ktorých je dodávaná upravovaná pitná voda. Z dôvodu úpravy vody sa v ukazovateli arzén monitorovala kvalita pitnej vody aj v skupinovom vodovode „Bidovce - Ďurkov - Ďurďošík -

Ruskov-Trst'any“ a v skupinovom vodovode „Boliarov – Bačkovík-Kecerovce“. V povrchových vodárenských zdrojoch sa nad rámec stanoveného rozsahu sledovala kvalita pitnej vody v ukazovateli TOC. Výsledky laboratórných analýz boli predkladané na RÚVZ elektronicky, resp. poštou. Prípadné prekročovania limitných hodnôt boli prerokované s jednotlivými prevádzkovateľmi verejných vodovodov. Kontrolné vzorky boli v súlade s hygienickými limitmi.

Po zhodnotení prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody za rok 2017 neboli v roku 2018 dané sankcie za jej nedodržanie.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2018 neboli hlásené žiadne infekčné a neinfekčné vodou prenosné ochorenia. Taktiež nebol zaznamenaný výskyt dusičnanovej methemoglobinémie dojčiat.

2. Voda na kúpanie

Kvalita vody v prírodných i umelých kúpaliskách a vo vodných nádržiach určených na kúpanie (VUK), bola kontrolovaná podľa požiadaviek právnych predpisov a pokynov zaslaných z ÚVZ SR na začiatku kúpaciej sezóny (KS). Výsledky laboratórných analýz boli priebežne vkladané do Informačného systému o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie (ďalej IS Vody na kúpanie). Aktuálne informácie o kvalite vody boli počas KS v týždenných intervaloch poskytované ÚVZ SR. Zároveň boli uverejnené na webovej stránke nášho úradu a v prípade požiadavky poskytované médiám. V roku 2018 neboli na RÚVZ so sídlom v Košiciach (ďalej len RÚVZ Košice) hlásené žiadne ochorenia spojené s kúpaním.

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

VUK bez prírodného kúpaliska:

KS na VUK Ružín bola stanovená od 15. 06. 2018 do 15. 09. 2018. Odber vzoriek vôd bol vykonávaný v súlade s vypracovaným programom monitorovania. Predsezónna vzorka vody bola odobratá dňa 29. 05. 2018, posledná vzorka vody bola odobratá dňa 04. 09. 2018. Pri každom odbere bola vykonaná aj vizuálna kontrola a hodnotenie premnoženia cyanobaktérií a vizuálna kontrola odpadu a prírodného znečistenia. Z pohľadu premnoženia cyanobaktérií voda počas celej KS 2018 vykazovala I. stupeň – vhodná kvalita vody - A. Na vodnej hladine ani v jej blízkosti sa nevyskytoval žiadny odpad ani prírodné znečistenie.

Celkovo bolo odobratých 10 vzoriek vôd z jedného odberného miesta „Pri móle“. Z toho počtu boli dve vzorky dodatkové a jedna doplňujúca.

Vo vzorke vody odobratej dňa 10. 07. 2018 (laboratórne skúšky boli ukončené 13. 07. 2018) bolo zistené prekročenie medznej hodnoty (ďalej MH) v ukazovateli Črevné enterokoky (vo vyhl. MZ SR č. 309/2012 Z. z. je stanovená MH 400 KTJ/100 ml vody, laboratórnou analýzou bola zistená hodnota 720 KTJ/100 ml). Vzhľadom na nepriaznivé počasie a časté dažde v tomto období, ktoré mohli negatívne ovplyvniť mikrobiologickú kvalitu vody, bola táto udalosť vyhodnotená ako krátkodobé znečistenie. Tri dni po ukončení laboratórných analýz, ktoré preukázali nevyhovujúcu kvalitu vody, boli dňa 17. 07. 2018 odobraté z tohto odberného miesta 2 dodatkové vzorky vody. Laboratórnymi analýzami bola zistená vyhovujúca kvalita vody vo všetkých skúšaných mikrobiologických ukazovateľoch, konkrétne hodnota v ukazovateli Črevné enterokoky bola 6 resp. 14 KTJ/100 ml vody. Sedem dní po odobratí dodatkových vzoriek vody t. j. 24. 07. 2018 bola odobratá doplňujúca vzorka vody, ktorá vyhovovala vo všetkých skúšaných ukazovateľoch. Na základe vyššie uvedeného a skutočnosti, že počas KS 2018 bolo z VUK Ružín odobratých ďalších 7 vzoriek vôd, ktoré

preukázali vyhovujúcu kvalitu vody na kúpanie v mikrobiologických ukazovateľoch, je možné vzorku vody zo dňa 10. 07. 2018 vyradiť z hodnotenia kvality vody.

V rámci kontroly kvality vody z VUK Ružín boli pred začatím KS (11. 06. 2018) a 1x počas KS (21. 08. 2018) analyzované aj chemické ukazovatele: celkový fosfor, celkový dusík, celkový organický uhlík, nasýtenie vody kyslíkom, reakcia vody a farba. MH týchto ukazovateľov nie sú stanovené príslušnou vyhláškou, IS Vody na kúpanie vyhodnotil jednu vzorku vody ako nevyhovujúcu v ukazovateli pH – zistená hodnota 9,07.

KS na VUK „Pod Bukovcom“ bola stanovená od 15. 06. 2018 do 15. 09. 2018. Predsezónna vzorka vody bola odobratá dňa 29. 05. 2018, posledná vzorka vody bola odobratá dňa 04. 09. 2018. Celkovo bolo odobratých 8 vzoriek vôd z jedného odberného miesta označeného ako „Pláž pravá strana“. Pri každom odbere vzorky vody bola vykonaná aj vizuálna kontrola a hodnotenie premnoženia cyanobaktérií a vizuálna kontrola odpadu a prirodzeného znečistenia. Z pohľadu premnoženia cyanobaktérií voda počas celej KS 2018 vykazovala I. stupeň – vhodná kvalita vody – A. Na vodnej hladine ani v jej blízkosti sa nevyskytoval žiadny odpad ani prírodné znečistenie. Vo všetkých analyzovaných vzorkách boli zistené hodnoty ukazovateľov nižšie ako medzné hodnoty stanovené vo vyhláške MZ SR č. 309/2012 Z.z. Vo vzorkách vôd odobratých pred začatím KS (11. 06. 2018) a 1x počas KS (21. 08. 2018) boli analyzované aj chemické ukazovatele: celkový fosfor, celkový dusík, celkový organický uhlík, nasýtenie vody kyslíkom, reakcia vody a farba. MH týchto ukazovateľov nie sú stanovené príslušnou vyhláškou, IS Vody na kúpanie ich vyhodnotil ako vyhovujúce.

Vodné plochy s prírodným kúpaliskom:

Plážové kúpalisko Jazero nebolo v KS 2018 prevádzkované ako prírodné kúpalisko, KS bola stanovená od 15. 06. 2018 do 15. 09. 2018. MČ Košice Nad Jazerom zabezpečovala údržbu areálu kúpaliska, ale nevyberala vstupné a nezabezpečovala dozor nad kúpajúcimi sa návštevníkmi. Mesto Košice v spolupráci so Sdružením flos aque, Brno realizovalo v júni a v auguste ďalšie opatrenia na zlepšenie kvality vody v ukazovateli cyanobaktérie. V tejto KS nebol do vody aplikovaný chemický prípravok PAX – LR, aplikácia PROFI baktérií bola vykonaná 2x. Výsledky laboratórnych analýz odobratých vzoriek vôd preukázali, že tento spôsob úpravy vody nebol taký účinný.

Zamestnanci RÚVZ Košice pred a počas KS vykonávali odbery vzoriek vody na základe objednávky Mesta Košice (celkovo bolo odobratých 144 vzoriek zo štyroch odberných miest, pričom odbery boli zamerané len na stanovenie biologických ukazovateľov vo voľnej vode a vo vode odobratej planktónovou sieťkou) a MČ Košice Nad Jazerom (celkovo bolo odobratých 6 vzoriek vôd z odberného miesta pláž v rozsahu ukazovateľov podľa vyhl. MZ SR č. 308/2012 Z.z.). V rámci ŠZD bolo odobratých ďalších 10 vzoriek vôd z dvoch odberných miest (pláž a KVL Trixen), z ktorých boli vyšetrené 10x mikrobiologické ukazovatele a 3x aj vybrané chemické ukazovatele. Do IS boli zadané výsledky analýz z dvoch dlhodobom monitorovaných odberných miest („Pláž“ a „KVL Trixen“). Ostatné vzorky vody odoberané z rôznych odberných miest boli považované za „ďalšie vzorky“ potrebné na monitorovanie cyanobaktérií a preto výsledky do IS Vody na kúpanie vložené neboli. Kúpanie ani prevádzka vodnolyžiarskeho vleku neboli počas KS zakázané, pretože počty buniek cyanobaktérií neprekročili MH 100 000 buniek/ml vody. Keďže v priebehu KS boli laboratórnymi skúškami zistené vyššie počty buniek cyanobaktérií ako 20 000 buniek/ml vody a taktiež boli zvýšené hodnoty chlorofylu a dňa 15. 08. 2018 RÚVZ Košice odporučil pre citlivú časť populácie – pre deti, alergikov a osoby s oslabeným imunitným systémom nekúpať sa vo vode takejto kvality. Toto oznámenie bolo odovzdané MČ Košice – Nad Jazerom za účelom informovania verejnosti dostupnými verejnými oznamovacími prostriedkami. Následne boli vývesné informačné tabule rozmiestnené na niekoľkých

miestach na pláži pri vodnej ploche. Zároveň boli tieto skutočnosti uverejnené na webovej stránke RÚVZ Košice a hlásené ÚVZ SR.

Analyzované vybrané chemické ukazovatele: celkový fosfor, celkový dusík, celkový organický uhlík, nasýtenie vody kyslíkom, reakcia vody a farba boli vyhodnotené IS Vody na kúpanie ako vyhovujúce.

Vodné plochy, ktoré sú miestnym obyvateľstvom využívané na kúpanie, bez prírodného kúpaliska:

V KS 2018 bola jednorazovo monitorovaná kvalita vody v ďalších troch prírodných vodných plochách bez štatútu prírodného kúpaliska a vody určenej na kúpanie a to v štrkoviskách Geča a Čaña a v jazere IZRA. Vzorky vody nevyhoveli len v ukazovateli priehľadnosť.

2.2 Umelé kúpaliská

V rámci výkonu ŠZD bolo zamestnancami RÚVZ Košice uskutočnených 6 tváromiestnych obhliadok pred vydaním rozhodnutia na uvedenie priestorov umelého kúpaliska počas KS do prevádzky. Výkon ŠZD na umelých kúpaliskách bol uskutočnený 15x, žiadne závažné nedostatky v prevádzke týchto zariadení zistené neboli. Na tunajšom úrade neboli v danej veci riešené žiadne podnety.

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

Na základe rozhodnutia RÚVZ Košice bolo v prevádzke 24 zariadení s umelým bazénom s celoročnou prevádzkou. Mimo prevádzky boli bazény v týchto zariadeniach: Rekreačno-športové stredisko Jahodná, Fit blub TRIKEN na Vodnej v Košiciach, FORMA CLUB na Žriedlovej v Košiciach (jeden z dvoch bazénov), Penzión Barca na Gavlovičovej ulici v Košiciach a TERRA VITAE wellness v obci Čaña. Oproti minulému roku nedošlo v ich prevádzkovaní k žiadnym zmenám. Od marca je mimo prevádzky aj wellness s bazénom v Penzióne Hradbová.

Celkovo bolo z 35-tich umelých bazénov s celoročnou prevádzkou odobratých v rámci prevádzkovej kontroly kvality vody 409 vzoriek bazénovej vody (262 zamestnancami RÚVZ Košice a 147 inými akreditovanými laboratóriami), z ktorých všetkým skúšaným ukazovateľom nevyhovelo 111 vzoriek t. j. 27,13 %. Spolu bolo vyšetrených 5057 ukazovateľov, prekročenie MH bolo zistené 149x (27x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 10x *Pseudomonas aeruginosa*, 4x *Staphylococcus aureus*, 17x CHSK_{Mn}, 16x voľný chlór, 41x viazaný chlór, 34x pH).

Podrobnejšie hodnotenie kvality na umelých kúpaliskách s celoročnou prevádzkou:

- Z bazénov v MKP v Košiciach bolo odobratých 54 vzoriek vôd, z ktorých 16 t. j. 29,62 % nevyhovelo požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku (ďalej len vyhl. č. 308/2012 Z.z.). MH bola prekročená 1x v ukazovateli *Staphylococcus aureus*, 8x v ukazovateli pH, 8x viazaný chlór.
- Z bazéna v Hoteli Bankov bolo odobratých 14 vzoriek vôd, z nich 7, t. j. 50,00 %, nevyhoveli požiadavkám vyhl. 308/2012 Z.z. v ukazovateľoch: 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 3x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 5x viazaný chlór.
- Z bazéna v SRC na Milosrdenstva v Košiciach bolo odobratých 7 vzoriek vôd, z nich jedna t. j. 14,28 % nevyhovela v ukazovateli pH.

- Z RZ Zlatá Idka bolo odobratých 22 vzoriek vôd, z ktorých 3 t. j. 13,63 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$.
- V zariadení Rímsky dom S.P.Q.R. v Košiciach bolo odobratých 25 vzoriek vôd, z ktorých 3 t. j. 12,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 2x voľný chlór, 2x viazaný chlór.
- Z wellness v Hoteli Yasmin bolo odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 1 t. j. 8,33 % nevyhovela v ukazovateli *Pseudomonas aeruginosa*.
- Z wellness v Hoteli DoubleTree by Hilton bolo odobratých 13 vzoriek vôd, z nich 6 t. j. 46,15 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$ 1x pH, 2x viazaný chlór, 3x CHSK_{Mn}.
- Z wellness v Hoteli Bristol bolo odobratých 9 vzoriek vôd, všetky vyhoveli požiadavkám vyhl. 308/2012 Z.z.
- Z wellness v Rekreačnom zariadení Jahodná boli v hodnotenom roku odobraté 2 vzorky vody, ktoré vyhoveli požiadavkám vyhl. 308/2012 Z. z.
- Z wellness v Hoteli Ambassador bolo z hydromasážneho bazéna odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 4 t. j. 33,33 % nevyhovelo v ukazovateľoch 1x pH, 2x viazaný chlór, 1x *E.coli*, 1x črevné enterokoky, 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 3x CHSK_{Mn}.
- Z wellness v Penzióne Hradbová boli odobraté 3 vzorky vôd, z nich 2 t. j. 66,67 % nevyhovelo kritériám vyhl. 308/2012 Z.z. v ukazovateľoch 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x pH, 1x CHSK_{Mn}. Prevádzkovateľovi zariadenia bolo 1x uložené opatrenie v zmysle § 55 ods. 2 písm. e) zák. 355/2007 Z.z. a to zákaz kúpania vo vode, ktorá nespĺňa požiadavky na kvalitu vody v umelom kúpalisku. Následne oznámil ukončenie prevádzky wellness od marca 2018.
- Z Relax centra pri Penzióne Lesanka v Košickej Belej bolo odobratých 23 vzoriek vôd, z nich 6 t. j. 26,09 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x pH, 2x, 1x CHSK_{Mn}, 1x voľný chlór, 1x viazaný chlór.
- Z wellness FORMA CLUB v Košiciach bolo odobratých 14 vzoriek vôd, z nich 3 t. j. 21,43 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x CHSK_{Mn}.
- Z indických ajurvédskych kúpeľov v Hoteli Golden Royal Košice bolo odobratých 20 vzoriek vôd, z nich 4 t. j. 20,00 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. 308/2012 Z.z. v ukazovateľoch: 3x viazaný chlór, 1x voľný chlór, 1x pH.
- Z City wellness na Krivej v Košiciach bolo odobratých 11 vzoriek vôd, z nich 1 t. j. 9,09 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. 308/2012 Z.z. v ukazovateľoch: 1x *Pseudomonas aeruginosa*.
- Z wellness v Kúpeľoch Štós bolo odobratých 22 vzoriek vôd, z nich 6 t. j. 27,27 % nevyhovelo v ukazovateľoch 2x CHSK_{Mn}, 2x pH, 2x viazaný chlór, 1x voľný chlór.
- Z wellness 3PLE v OC OPTIMA v Košiciach bolo odobratých 14 vzoriek vôd, z nich 5 t. j. 35,71 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 3x viazaný chlór, 1x pH, 4x CHSK_{Mn}.
- Z wellness Women´s World - Wellness SPA na Štefánikovej v Košiciach bolo odobratých 10 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 20,007 % nevyhovelo v ukazovateľoch 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$.
- Z wellness v Drienoveckých kúpeľoch bolo odobratých 22 vzoriek vôd, z nich 4 j. 18,18 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 2x voľný chlór, 1x CHSK_{Mn} a 1x pH.
- Z wellness v Športovom areáli Kechnec bolo odobratých 23 vzoriek vôd, z nich 1 t. j. 4,35 % nevyhovela v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$.

- Z bazénu v administratívnom objekte ÚVV a ÚVTOS na Floriánskej v Košiciach bolo odobratých 8 vzoriek vôd, z nich 1 t. j. 12,50 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x Staphylococcus aureus, 1x Pseudomonas aeruginosa, 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$.
- Z Relaxcentra ZEN beauty spa v Ždani bolo odobratých 14 vzoriek vôd, z nich 7 t. j. 50,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch 7x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x Pseudomonas aeruginosa, 2x pH.
- Z relaxačného centra v Hoteli Slamený dom v Malej Ide bolo odobratých 22 vzoriek vôd, z nich 4 t. j. 18,18 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x CHSK_{Mn}, 3x viazaný chlór.
- Z bazénu v zariadení sociálnych služieb ARCUS – ŠZ a ZpS na Skladnej ulici v Košiciach bolo odobratých 11 vzoriek vôd, z nich 7 t. j. 63,64 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x Staphylococcus aureus, 1x Pseudomonas aeruginosa, 3x voľný chlór, 3x viazaný chlór.
- Z relaxačného centra v Hoteli Sivec v Košickej Belej bolo odobratých 22 vzoriek vôd, z nich 17 t. j. 77,27 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 14x pH, 4x CHSK_{Mn}, 4x viazaný chlór, 1x Pseudomonas aeruginosa, 1x Staphylococcus aureus. Prevádzkovateľovi zariadenia bolo 1x uložené opatrenie v zmysle § 55 ods. 2 písm. e) zák. 355/2007 Z.z. a to zákaz kúpania vo vode, ktorá nespĺňa požiadavky na kvalitu vody v umelom kúpalisku.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V KS 2018 bolo v prevádzke len 5letých kúpalísk: Červená hviezda na Staničnom námestí 5 v Košiciach, RYBA v Košiciach, Letné kúpalisko na Rumanovej ulici v Košiciach, Mestské kúpalisko v Medzeve a vonkajší areál Mestskej krytej plavárne s jedným detským bazénom. Mimo prevádzky bolo kúpalisko TRITON Košice (pred sezónou bol zistený nevyhovujúci stav úpravni vody a technologických zariadení, skladu chémie a niektorých hygienických zariadení, plánovaná je jeho celková rekonštrukcia), Mestské kúpalisko v Moldave nad Bodvou (pred sezónou bolo zistené poškodenie bazénového telesa, opravu sa už nepodarilo zabezpečiť) a Letné kúpalisko pri hoteli GARDEN v Košickej Belej (celý areál vrátane bazénov je na predaj).

Celkovo bolo zo 14 umelých bazénov odobratých 57 vzoriek bazénovej vody, z ktorých všetkým skúšaným ukazovateľom nevyhovelo 22 vzoriek t. j. 38,59 %. Vyšetrených bolo spolu 712 ukazovateľov, prekročenie limitnej hodnoty bolo zistené 8x v mikrobiologických ukazovateľoch (1x Staphylococcus aureus, 2x Pseudomonas aeruginosa, 3x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$ a 2x črevné enterokoky) a 22x v chemických ukazovateľoch (4x CHSK_{Mn}, 6x pH, a 8x voľný chlór a 4x viazaný chlór). V hodnotenom tomto roku bol vykonaný aj odber vzoriek vôd na zistenie množstva celkového organického uhlíka v napúšťacej vode a v bazénovej vode. Odbery boli realizované až v auguste, pretože v júli kvôli nepriaznivému počasiu bola návštevnosť na kúpaliská minimálna. Celkovo bolo odobraných 13 vzoriek vôd (3x napúšťacia voda z vlastného vodného zdroja, 10 x umelý bazén). V troch vzorkách vody z bazénov bolo laboratórnymi analýzami zistené navýšenie hodnoty celkového organického uhlíka nad 2,5 mg/l oproti hodnotám zisteným vo vzorke napúšťanej vody (vlastné vodné zdroje). Keďže laboratórne analýzy boli ukončené až 28. 08. 2018 a prevádzkovatelia kúpalísk zatvorili kúpaliská k 30. 08. 2018, neboli zo strany regionálneho hygienika riešené žiadne opatrenia na zlepšenie kvality vody. V budúcej sezóne, ak to počasie umožní, budú vykonané kontrolné odbery na zistenie TOC už začiatkom prevádzky kúpaliska.

Podrobnejšie hodnotenie kvality na umelých netermálnych kúpaliskách:

- Na Letnom kúpalisku na Rumanovej ulici v Košiciach boli v prevádzke 3 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 14 vzoriek vôd, z ktorých bolo analyzovaných 178 ukazovateľov. Prekročenie MH bolo zistené v ukazovateľoch: 2x pH, 2x voľný chlór, 2x viazaný chlór 2x črevné enterokoky a 2x Pseudomonas aeruginosa. Návštevnosť zariadenia bola 35726 osôb.
- Na kúpalisku Červená hviezda na Staničnom námestí 5 v Košiciach boli v prevádzke 4 bazény (2 plavecké, jeden neplavecký a jeden detský a neplavecký). Celkovo bolo vyšetrených 16 vzoriek vôd, z ktorých bolo analyzovaných 210 ukazovateľov. Prekročenie MH bolo zistené v ukazovateľoch: 1x voľný chlór. Návštevnosť zariadenia bola 27 997 osôb.
- Na kúpalisku RYBA boli v prevádzke všetky 3 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 9 vzoriek vôd (118 ukazovateľov). Prekročenie medznej hodnoty bolo zistené v ukazovateľoch: 3x pH, 1x voľný chlór. Návštevnosť kúpaliska bola 7241 osôb.
- Na Mestskom krytom kúpalisku s vonkajším areálom v Košiciach bolo z detského bazéna odobratých 5 vzoriek vôd, z nich 4 nevyhoveli v ukazovateľoch 1x pH, 1x viazaný chlór a 3x CHSK_{Mn}. Prevádzkovateľ zariadenia prijal opatrenia na zlepšenie kvality vody, prehodnotil množstvo pridávanej čerstvej vody do bazéna a navýšil počet meraní kontrolovaných ukazovateľov. Pre budúcu sezónu plánuje riešiť vstup do vonkajšieho detského bazéna len cez turnikety, ktoré znemožnia prekračovanie kapacity detí v bazéne.
- Na Letnom kúpalisku v Medzeve boli v prevádzke tri bazény. Celkovo bolo vyšetrených 10 vzoriek vôd (120 ukazovateľov). Nadlimitná koncentrácia bola zistená v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36 \pm 1^\circ\text{C}$, 1x Staphylococcus aureus, 1x voľný chlór, 1x viazaný chlór, 1x CHSK_{Mn}. Nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená na konci sezóny, následne bolo kúpalisko zatvorené. Návštevnosť kúpaliska bola 3 900 osôb.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Zamestnanci odboru hygieny životného prostredia vydali v roku 2018 jedno odborné vyjadrenie k výskytu plesní v byte, v ktorom bol majiteľ bytu súčasne poučený o negatívnych účinkoch plesní na zdravie a o možnostiach riešenia vzniknutého stavu.

4. Pôsobenie zdrojov hluku

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Na území mesta Košice je významným zdrojom hluku najmä mestská hromadná doprava, pričom zvlášť nepriaznivá je situácia v obytných zónach, v ktorých sa nachádzajú komunikácie s koľajovou mestskou hromadnou dopravou. Na území mesta Košice prebiehala v uplynulých rokoch rozsiahla rekonštrukcia električkových tratí, čo spôsobilo prechodne významné zmeny hlukovej situácie v meste, v nadväznosti na vykonané zmeny v celkovej dopravnej situácii. Koncom roka 2018 bola rekonštrukcia ukončená.

Predmetom podnetov obyvateľov mesta Košice v roku 2018 bol hluk zo stavebnej činnosti, vzduchotechnických zariadení obchodných prevádzok, z cestnej a električkovej dopravy a z kultúrno – spoločenských zariadení.

V okrese Košice – okolie predstavoval bol riešený 1 podnet na hluk z kultúrnych podujatí konaných v obecnom kultúrnom dome.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Problematike znížovania vplyvu hluku z dopravy na obytné územie je venovaná pozornosť pri spracovávaní a posudzovaní územnoplánovacej dokumentácie, v etape zámeru, ak výstavba podlieha posudzovaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a dokumentácie pre územné konanie stavieb, vyžadujúcich ochranu pred hlukom. Ide najmä o hluk z dopravy, zo zásobovania prevádzok a ich vzduchotechnických zariadení.

Eliminovanie vplyvu hluku na obytnú zástavbu bolo riešené aj v rámci spolupráce s ostatnými odborními úradu, a to tak pri posudzovaní umiestnenia nových prevádzok v území, pri návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky, ako aj pri riešení podnetov na hluk z existujúcich prevádzok.

V roku 2018 bolo na odbore HŽPZ riešených spolu 12 podnetov na obťažovanie hlukom, z toho dva podnety boli postúpené na vybavenie kompetentným orgánom a v dvoch prípadoch sťažovateľa po určitom čase podnet stornovali. V rámci riešenia podnetov vykonali odborní pracovníci tunajšieho úradu jedenkrát meranie hluku, a to z prevádzky chladiacich zariadení na streche prevádzky predajne potravín. Z výsledkov merania vyplynulo, že podnet bol neopodstatnený. Meranie hluku bolo potrebné vykonať aj v rámci riešenia ďalších podnetov, avšak z dôvodu nevhodných poveternostných podmienok v zimných mesiacoch budú tieto podnety riešené v roku 2019. V dvoch prípadoch sa na obťažovanie hlukom sťažovali aj obyvatelia bytových domov (hluk z výťahu, hluk z neidentifikovateľného zdroja). Týmto sťažovateľom bolo v liste vysvetlené, že riešenie takýchto podnetov nespadá do kompetencie tunajšieho úradu a je potrebné obrátiť sa na správcu bytového domu.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 82 obhliadok pred uvedením priestorov predajní rôzneho druhu do prevádzky, resp. pred vydaním záväzného stanoviska k zmene v užívaní stavby na predajňu. Následne bolo vydaných 82 rozhodnutí na uvedenie priestorov predajne do prevádzky, 7 záväzných stanovísk ku kolaudácii resp. k zmene v užívaní častí stavby na predajňu. V rámci výkonu ŠZD bola zameraná pozornosť predovšetkým na mikroklimatické podmienky v predajni, kontrolu zabezpečenia zdravotného dohľadu pre zamestnancov zo strany prevádzkovateľov zariadení, na posúdenie zdravotných rizík a na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov. Celkovo bol výkon ŠZD uskutočnený v 38 predajniach. V roku 2018 bol riešený podnet vo veci negatívneho vplyvu zariadení spoločného stravovania (zápach z jedál) na predajňu odevov na III. NP v NZC AUPARK Košice. Pri šetrení bolo zistené, že VZT zariadenia všetkých zariadení spoločného stravovania zabezpečujú požadovanú výmenu vzduchu a sú funkčné. V čase výkonu ŠZD nebolo v predajni cítiť žiadny zápach napriek tomu, že dvojkrídlové sklenené vstupné dvere do predajne boli otvorené. V roku 2018 bol riešený aj anonymný podnet na prevádzkovanie cestovnej kancelárie v byte na IV. poschodí obytného domu. Uvedené skutočnosti sa nepodarilo preukázať, majiteľ bytu potvrdil, že na danej adrese má len sídlo spoločnosti a podnikateľskú činnosť vykonáva v obci Čaňa. Priestory na vykonávanie administratívnych prác v oblasti cestovného ruchu boli posúdené orgánom verejného zdravotníctva v roku 2016. Na základe týchto skutočností bol podnet uzatvorený ako neopodstatnený.

- **Zariadenia cestovného ruchu**

V roku 2018 bolo v prevádzke 117 ubytovacích zariadení s kapacitou 4695 lôžok (tab. č. 5.1.1) a 18 ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce (tab. č. 5.1.2.) s kapacitou 2988 lôžok.

Na základe rozhodnutí RÚVZ Košice boli v roku 2018 poskytované ubytovacie služby v 30 hoteloch (+1 oproti roku 2017), 1 moteli (bez zmeny), 41 penziónoch (+1), 27 turistických ubytovniach (-1), 3 kempingoch (bez zmeny), 5 chatových osadách (bez zmeny), 7 ubytovacích zariadeniach v súkromí (+2) a 3 zariadeniach v kategórii Iné. Ubytovacie služby boli ďalej poskytované v 18 robotníckych ubytovniach.

Mimo prevádzku boli tieto ubytovacie zariadenia: Rekreačné zariadenie Zlatník v Košickej Belej, Hotel Hrabina na Bukovci, ATK v MČ Košice Nad Jazerom, Rekreačné stredisko Izra, ubytovacie zariadenie ÚVVaVT v rekreačnej oblasti Bukovec. Zrušená bola ubytovňa na Nám. Oceliarov 1 v Košiciach – Šaci.

V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 15 obhliadok ubytovacích zariadení pred vydaním záväzného stanoviska alebo rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva v zmysle § 13 zák. 355/2007 Z.z.. Záväzný stanovisko bolo vydané k územnému konaniu stavby „Nadstavba hotela na Moldavskej v Košiciach“, k dvom ubytovniam na Medickej v Košiciach, k zmene v užívaní stavby administratívnej budovy na Komenského ulici v Košiciach na hotel a k zmene v užívaní budovy zdravotníckeho zariadenia na Bajzovej ulici v Košiciach na apartmánový dom. Vyjadrenie bolo dané k projektovej dokumentácii pre stavebné konanie stavby Penzión Lucia Baňa v okrese Košice – okolie. Do prevádzky bol uvedený Hostel Tabačka na Strojárskej ulici v Košiciach, ubytovanie na súkromí v obciach Budimír a Zádiel a robotnícka ubytovňa v Moldave nad Bodvou. Po zmene prevádzkovateľa boli uvedené do prevádzky priestory týchto ubytovacích zariadení: kemping s chatovou osadou Salaš Barca v Košiciach, Motel Orgován v Moldave nad Bodvou, Penzión Fontána na Bašťovanského v Košiciach a Robotnícka ubytovňa na Repnej v Košiciach. Dve ubytovacie zariadenia boli preradené do inej kategórie. Z turistickej ubytovne na Slovenskej jednoty v Košiciach bol po stavebných úpravách vytvorený Hotel Crystal s ubytovacou kapacitou 100 lôžok, z turistickej ubytovne v Kavečanoch bol vytvorený Penzión ZOO – Kavečany s ubytovacou kapacitou 27 lôžok.

V rámci ŠZD vykonali zamestnanci odboru hygieny životného prostredia a zdravia v už posúdených ubytovacích zariadeniach 56 kontrol.

Na základe poznatkov z výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo voči dvom prevádzkovateľom ubytovacích zariadení začaté správne konanie. V jednom prípade prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia nepožiadaval o uvedenie priestorov penziónu do prevádzky a o schválenie prevádzkového poriadku po zmene prevádzkovateľa. V druhom prípade prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia nedodržiaval schválený prevádzkový poriadok. Za uvedené nedostatky boli uložené sankcie v celkovej výške 800 Eur.

V júli 2018 bol na tunajší úrad doručený anonymný podnet, v ktorom pisateľ poukázal na výskyt ploštíc v ubytovacom zariadení Congres Hotel Centrum na Južnej triede v Košiciach. Po prešetrení skutkového stavu zamestnancami tunajšieho úradu bol podnet uzatvorený ako neopodstatnený.

Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľkách č. 5. 1.1 a 5.1.2

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

Na území v pôsobnosti RÚVZ Košice bolo v roku 2018 v prevádzke 1337 zariadení starostlivosti o ľudské telo (379 kaderníctiev, 34 holičstiev, 253 kozmetík, 110 pedikúr, 192 nechťových dizajnov a manikúr, 32 solárií, 16 zariadení, v ktorých sa vykonáva tetovanie, 4 zariadenia, v ktorých sa vykonáva piersing, 174 masážnych salónov, 4 erotické masáže

salóny, 44 sáun, 8 zariadení na vykonávanie myostimulácií a 87 „iných“ zariadení). Všetky zariadenia starostlivosti o ľudské telo boli posudzované ako celky, t. z., že neboli vydávané rozhodnutia na jednotlivé pracovné miesta v rámci jednej pracovnej miestnosti, resp. na jednotlivé pracovné miestnosti v rámci jedného zariadenia. Ak v zariadení starostlivosti o ľudské telo vykonávali činnosť okrem prevádzkovateľa aj ďalšie osoby so živnostenským oprávnením, uzatvorili s ním dohodu o využívaní pracovného miesta a dodržiavaní schváleného prevádzkového poriadku.

Zamestnanci odboru hygieny životného prostredia a zdravia uskutočnili v roku 2018 v rámci výkonu ŠZD 164 tváromiestnych obhliadok pred vydaním záväzného stanoviska ku kolaudácii alebo k zmene v užívaní stavby, ako aj pred vydaním rozhodnutia na uvedenie priestorov zariadenia do prevádzky. Celkovo bolo v roku 2018 vydaných 141 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky a na schválenie prevádzkových poriadkov a 70 záväzných stanovísk ku kolaudácii stavby alebo k zmene v užívaní časti stavby na zariadenie starostlivosti o ľudské telo.

V rámci výkonu ŠZD bolo v už posúdených zariadeniach starostlivosti o ľudské telo vykonaných 307 kontrol, ktoré boli zamerané aj na dodržiavanie ustanovení zákona NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov a predloženie posúdenia zdravotných rizík z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a posudku o riziku. Zamestnanci odboru hygieny životného prostredia a zdravia vykonávali v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo aj ciele kontroly na základe hlásení o výskyte nebezpečných výrobkov v Európskej únii (RAPEX). Najčastejšie kontrolovanými zariadeniami boli tetovacie salóny a kozmetiky, v ktorých sa vykonáva permanentný make-up. V hodnotenom roku bolo celkovo vykonaných 130 kontrol s negatívnym výsledkom.

V roku 2018 boli riešené v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo 4 podnety, z ktorých jeden bol po prešetrení vyhodnotený ako opodstatnený. Prevádzkovateľovi zariadenia bola za nedodržiavanie schváleného prevádzkového poriadku uložená pokuta v sume 600 Eur. Dokončené bolo jedno správne konanie vo veci uloženia pokuty z roku 2017 a to za prevádzkovanie kaderníctva bez kladného posúdenia orgánom verejného zdravotníctva. Účastníkovi konania bola uložená pokuta v sume 500 Eur.

Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľke č. 5.2.

• **Zariadenia sociálnych služieb**

Na základe súhlasného rozhodnutia RÚVZ Košice bolo v roku 2018 v prevádzke 95 zariadení sociálnych služieb, ktoré boli zriadené v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a § 63 zák. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v ktorých sú poskytované pobytové, ambulantné alebo iné formy sociálnej služby. V niektorých zariadeniach sa vykonáva aj niekoľko druhov pobytovej (ročnej alebo týždennej) alebo ambulantnej sociálnej služby.

Pobytová forma sociálnej služby v zmysle zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a § 63 zák. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola poskytovaná v týchto zariadeniach:

- 3 zariadeniach podporovaného bývania
- 18 zariadeniach pre seniorov
- 7 špecializovaných zariadeniach
- 9 zariadeniach opatrovateľskej služby
- 6 domovoch sociálnych služieb

- 4 nocľahárňach
- 6 útulkoch
- 2 domovoch na pol ceste
- 1 zariadení núdzového bývania
- 1 resocializačnom stredisku

Ubytovacia kapacita zariadení sociálnych služieb, v ktorých je poskytovaná pobytová forma sociálnej služby je 2481 lôžok, z toho počtu je 155 lôžok v nocľahárňach, ktoré nie sú určené na celodenný pobyt prijímateľa sociálnej služby.

Ambulantná forma sociálnej služby pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, pre rodiny s deťmi, pre fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 210/2016 Z.z., ktorou sa mení a dopľňa vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia poskytuje v týchto zariadeniach:

- 1 domove sociálnych služieb
- 3 špecializovaných zariadeniach
- 9 denných stacionároch
- 5 denných centrách
- 1 rehabilitačnom stredisku
- 9 komunitných centrách
- 3 centrách včasnej intervencie
- 2 stredisku osobnej hygieny
- 1 pracovňa
- 4 v kategórii iné zariadenia

V roku 2018 bolo zrušených 6 denných stacionárov a to z dôvodu zmeny legislatívy a spôsobu financovania týchto zariadení. V okrese Košice – okolie boli zrušené denné stacionáre v obciach Vyšný Klatov, Slanec, Vyšná kamenica a Malá Ida. V meste Košice boli zrušené denné stacionáre na Alžbetinej a Myslavskej ulici. Ďalej boli zrušené tieto zariadenia sociálnych služieb: komunitné centrá na uliciach Sládkovičova a Kováčska a na Festivalovom námestí, domov na pol ceste na Zvonárskej a Svätoplukovej ulici v Košiciach, nocľaháreň v Moldave nad Bodvou, zariadenie podporovaného bývania v Rozhanovciach a denné centrum na Obrancov mieru v Košiciach.

V rámci výkonu ŠZD bolo uskutočnených 15 obhliadok priestorov zariadení sociálnych služieb pred vydaním rozhodnutia podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z.z., resp. záväzného stanoviska podľa § 13 ods. 3 cit. zák. V hodnotenom roku boli uvedené do prevádzky tieto zariadenia: domov na pol ceste na Alžbetinej ulici v Košiciach, zariadenie podporovaného bývania na Svätoplukovej ulici v Košiciach, ambulantná forma špecializovaného zariadenia v zariadení sociálnych služieb DOMKO v Parku mládeže v Košiciach, komunitné centrum, pracovňa a stredisko osobnej hygieny v Moldave nad Bodvou, denné centrum v Moldave nad Bodvou, zariadenie podporovaného bývania v Šemši, resocializačné stredisko v Rozhanovciach, špecializované zariadenie pobytové i ambulantné v zariadení sociálnych služieb na Južnej triede v Košiciach.

Koncom roka boli uvedené do prevádzky zrekonštruované a novovybudované priestory útulku a nocľahárne v Záhrade Bernátovce v Košiciach. Súčasná ubytovacia kapacita útulku je 102 lôžok, ubytovacia kapacita nocľahárne je 59 lôžok.

V posledných rokoch je tendencia v už posúdených zariadeniach sociálnych služieb s ubytovacou kapacitou presahujúcou 40 lôžok v jednom objekte, zriaďovať nové druhy sociálnej služby či už pobytovou alebo ambulantnou formou. Táto skutočnosť je následne spojená so zmenou v prevádzkovaní priestorov zariadenia, pretože prevádzkovatelia zariadení potrebujú mať priestory, v ktorých sa nové druhy sociálnej služby poskytujú, posúdené

orgánom verejného zdravotníctva. V roku 2018 bola zmena v prevádzkovaní priestorov posúdená v týchto zariadeniach sociálnych služieb: zariadenie núdzového bývania a útulok na Adlerovej v Košiciach, zariadenie sociálnych služieb LUX na Opatovskej v Košiciach a zariadenie sociálnych služieb na Južnej triede v Košiciach. Po stavebných úpravách, ktoré zabezpečili bezbariérovosť zariadenia, bola posúdená zmena v prevádzkovaní priestorov denného stacionára v obci Jasov.

V rámci výkonu ŠZD bolo uskutočnených 28 kontrol v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb. Kontroly boli zamerané predovšetkým na dodržiavanie nových legislatívnych požiadaviek a schválených prevádzkových poriadkov. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že prevádzkovatelia zariadení hlavne z dôvodu nepridelenia finančných prostriedkov zo strany zriaďovateľov, nestihli splniť všetky nové hygienické požiadavky do vyhláškou stanoveného termínu 01. 10. 2018. Mnohé zariadenia vyžadujú celkovú rekonštrukciu napr. z dôvodu zabezpečenia bezbariérovosti, alebo musia výrazne znížiť ubytovaciu kapacitu, aby splnili požiadavku plošnej výmery 8 m² na jedného ubytovaného klienta. Vo všetkých zariadeniach boli dohodnuté termíny na odstránenie zistených nedostatkov. V niektorých prípadoch boli spracované projektové dokumentácie na rekonštrukciu a prevádzkovatelia požiadali o pridelenie dotácií zo strany zriaďovateľa.

V hodnotenom roku boli riešené dva podnety na prevádzku zariadení sociálnych služieb. Obidva boli po prešetrení uzatvorené ako neopodstatnené. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru však boli v týchto zariadeniach zistené nedostatky, ktoré neboli predmetom šetrenia. Následne bola jednému prevádzkovateľovi uložená pokuta na nepredloženie zmeny prevádzkového poriadku a za nedodržiavanie schváleného prevádzkového poriadku v časti „Spôsob skladovania a manipulácie s posteľnou bielizňou, osobným šatstvom a frekvencia ich výmeny“ pokuta vo výške 300 Eur. V druhom prípade bolo začaté konanie vo veci uloženia pokyny na odstránenie zistených nedostatkov.

Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľke č. 5. 3

- **Zdravotnícke zariadenia**

Štátny zdravotný dozor v zdravotníckych zariadeniach vykonáva odbor epidemiológie. Odbor hygieny životného prostredia sa v problematike zdravotníckych zariadení zaoberá posudzovaním zadaní stavieb zdravotníckych zariadení, vyjadrovaním sa k projektovým dokumentáciám a prípravou podkladov k vydávaniu rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky jednotlivých zdravotníckych zariadení. V roku 2018 bolo vydaných 93 rozhodnutí k návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky rôznych nemocničných zariadení, ambulancií, lekární a očných optík v meste Košice. Ďalej bolo vydaných 7 vyjadrení k projektovým dokumentáciám a 22 záväzných stanovísk k návrhu na územné konanie, zmenu v užívaní stavby a ku kolaudácii stavieb. V okrese Košice – okolie boli vydané 3 rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky nových ambulancií a lekární. V samostatnom správnom konaní bolo vydaných 18 rozhodnutí k návrhu na schválenie prevádzkových poriadkov zdravotníckych zariadení.

- **Telovýchovno-športové zariadenia**

Na základe rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva bolo v roku 2018 v prevádzke 177 telovýchovných zariadení. Okrem toho sú takmer v každej obci v okrese Košice – okolie vybudované miestne športoviská, prevažne futbalové štadióny, s minimálnym vybavením pre športovcov, prípadne návštevníkov. Výkon štátneho zdravotného dozoru bol uskutočnený v 38 zariadeniach, pri ktorom neboli zistené porušenia právnych predpisov. Do prevádzky bolo uvedených 8 telovýchovných zariadení. Bolo vydaných 8 záväzných stanovísk, z toho 2 k územnému konaniu stavby, 3 k zmene v užívaní stavby a 3 ku kolaudácii stavby. V roku

2018 neboli šetrené žiadne podnety v súvislosti s telovýchovno-športovými zariadeniami a taktiež neboli zistené závažné hygienické nedostatky v týchto zariadeniach.

- **Pohrebníctvo**

Štátny zdravotný dozor sa vykonáva na území mesta Košice v 9 zariadeniach pohrebných služieb, z toho je 1 krematórium, a na území Košice - okolie v 10 zariadeniach frekvenciou kontroly 1 krát ročne. V rámci tejto problematiky sa vykonáva štátny zdravotný dozor aj v domoch smútku a na pohrebiskách, s frekvenciou kontrol raz za 5 rokov (ak je dom smútku zásobovaný pitnou vodou) a raz za 3 roky (ak je objekt napojený na vlastný vodný zdroj). Na území mesta Košice je v prevádzke 8 domov smútku a 17 cintorínov a na území Košice - okolie 84 domov smútku a 128 pohrebísk. Na prevádzkovanie pohrebiska a pohrebnej služby bolo vydaných 10 osvedčení o odbornej spôsobilosti. K povoleniu vykonania exhumácie ľudských ostatkov v tlecej dobe bolo vydané 1 vyjadrenie pre obstarávateľov pohrebu. V roku 2018 sa zamestnanci odboru v 2 prípadoch vyjadrovali k možnosti výstavby rodinného domu v ochrannom pásme pohrebiska. Vo vyjadrení žiadateľom bolo vysvetlené, že v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom a v ochrannom pásme existujúceho pohrebiska je možné v zmysle § 36 ods. 3 umiestniť len tie budovy, ktoré boli schválené v územných plánoch pred 1. novembrom 2005 alebo boli schválené v územnom konaní rozhodnutím príslušného stavebného úradu pred 1. novembrom 2005.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Pracovníci odboru Hygieny životného prostredia a zdravia poskytovali informácie verejnosti rôznymi formami. Najčastejšou formou boli osobné a telefonické konzultácie, informácie zverejňované prostredníctvom webovej stránky RÚVZ, písomnou formou a tiež prostredníctvom regionálnych masmédií. Na webovej stránke sú pravidelne aktualizované informácie o kvalite vody vo verejných vodovodoch, kvalite vôd na kúpanie, základné hygienické požiadavky na ochranu zdravia po záplavách, informácie o podkladoch pre rozhodovacia činnosť orgánov verejného zdravotníctva, zoznam odborne spôsobilých osôb a skúšobný poriadok skúšobných komisií. Ďalej pracovníci odboru vykonávali tiež konzultačné činnosti, v rámci rôznych písomných podaní, ktoré využívali najmä projektanti, dodávatelia technologických zariadení a investori stavieb. Žiadané konzultácie boli tiež k problematike zariadení starostlivosti o ľudské telo, ubytovacích zariadení, zdravotníckych zariadení, kvalite ovzdušia, hluku a v rámci územných a kolaudačných konaní.

V r. 2018 boli pracovníkmi odboru HŽPZ prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov podané verejnosti nasledovné informácie:

Rozhlas

- MUDr. Dietzová, PhD., 22.03.2018, Rádio Vlna Bratislava, Rozhovor na tému: „Celoplošná deratizácia v meste Košice“
- MUDr. Dietzová, PhD., 3.05.2018, Slovenský rozhlas – Rádio Regina, Rozhovor na tému: „Aktuálna peľová situácia v Košiciach – odporúčenie dostupných preventívnych opatrení pre alergikov“
- MUDr. Dietzová, PhD., 21.05.2018, Slovenský rozhlas – Rádio Regina, Rozhovor na tému: „Začala sezóna monitoringu kvality vody na kúpanie v Košickom jazere“
- MUDr. Dietzová, PhD., 5.06.2018, Slovenský rozhlas – Rádio Regina, Rozhovor na tému: „Minerálne pramene a studničky v Košickom regióne – kvalita vody, odporúčanie pre konzumentov“
- MUDr. Dietzová, PhD., 25.06.2018, Slovenský rozhlas – Rádio Regina, Rozhovor na tému: „Individuálne zdroje zásobovania pitnou vodou, starostlivosť o kvalitu vody na pitie“

- MUDr. Dietzová, PhD., 27.06.2018, Slovenský rozhlas – Rádio Regina, Rozhovor natému: „Letná kúpacia sezóna 2018, pripravenosť letných kúpalísk“
- MUDr. Dietzová, PhD., 12.07.2018, Slovenský rozhlas – Rádio Regina, Rozhovor natému: „Letná kúpacia sezóna - kde sa môžu Košičania bezpečne kúpať a slniť“
- MUDr. Dietzová, PhD., 12.07.2018, RTVS – Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: „Kvalita vody na kúpanie v letných kúpaliskách a v prírodných vodných plochách“
- MUDr. Dietzová, PhD., 13.07.2018, Rádio Košice, Rozhovor na tému: „Kvalita vody na kúpanie v letných kúpaliskách a v prírodných vodných plochách“
- MUDr. Dietzová, PhD., 27.07.2018, RTVS – Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: „Palina, Ambrózia – peľová situácia v Košiciach, preventívne opatrenia pre alergikov“
- MUDr. Dietzová, PhD., 30.07.2018, RTVS – Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: „Ružín – prírodná rekreačná lokalita, voda vhodná na kúpanie“
- MUDr. Dietzová, PhD., 13.08.2018, RTVS – Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: „Studničky pri turistických trasách - kvalita vody na pitie“
- MUDr. Dietzová, PhD., 17.08.2018, RTVS – Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: „Aktuálna peľová situácia v Košiciach“
- MUDr. Dietzová, PhD., 20.08.2018, Rádio Košice, Rozhovor na tému: „Aktuálna peľová situácia v Košiciach– Palina, Ambrózia“
- MUDr. Dietzová, PhD., 20.08.2018, Rádio Košice, Rozhovor na tému: „Aktuálna situácia výskytu siníc v Košickom jazere“
- MUDr. Dietzová, PhD., 23.10.2018, Rádio Košice, Rozhovor na tému: „Celoplošná deratizácia v Košiciach v jesennom období“

Televízia

- MUDr. Dietzová, PhD., 6.03.2018, RTVS – STV1, Príspevok na tému: „Nadlimitné koncentrácie PM10 v ovzduší – ich vplyv na zdravie“
- MUDr. Dietzová, PhD., 14.05.2018, TV Markíza, Príspevok na tému: „Jarné upratovanie na sídlisku Luník 9 v Košiciach“
- MUDr. Dietzová, PhD., 22.05.2018, RTVS – STV1, Príspevok na tému: „Projekt mesta Košice – Ozdravenie vody na kúpanie v Košickom jazere“
- MUDr. Dietzová, PhD., 6.07.2018, TV – TA3, Príspevok na tému: „Kvalita vody v košickom jazere v súvislosti s úhynom rýb“
- MUDr. Dietzová, PhD., 7.08.2018, RTVS – STV1, Príspevok na tému: „Kvalita vody v košickom jazere“
- MUDr. Dietzová, PhD., 2.10.2018, TV Markíza – Relácia Reflex, Príspevok na tému: „Rušenie pohody bývania hlukom z letnej terasy reštaurácie Primátor na sídlisku Západ v Košiciach“
- MUDr. Dietzová, PhD., 3.10.2018, RTVS – STV1 – Relácia Občan za dverami, Príspevok na tému: „Nízkofrekvenčný hluk v bytoch a jeho vplyv na zdravie“

Regionálna tlač

- MUDr. Dietzová, PhD., 19.01.2018, Denník Košický Korzár, Príspevok do článku: „Pozemok pri kláštore predali – ochranné pásmo pohrebiska“
- MUDr. Dietzová, PhD., 19.02.2018, Denník Košice Dnes, Príspevok do článku: „Petícia na podporu karmelitánok – ochranné pásmo pohrebiska“
- MUDr. Dietzová, PhD., 20.02.2018, Denník Košický Korzár, Príspevok do článku: „Kremáciu zvierat chcú v Košiciach robiť dvaja“
- MUDr. Dietzová, PhD., 23.02.2018, Vavrincecký občasník, Príspevok do článku: "Svetový deň vody v Košiciach“
- MUDr. Dietzová, PhD., 7.03.2018, Denník Nový čas, Príspevok do článku: „Viaceré mestá na Slovensku trápí smog – vplyv prachových častíc PM10 na zdravie“

- MUDr. Dietzová, PhD., 10.05.2018, Denník Plus 1 deň, Príspevok do článku: „Problematika pochovávaní na historickom cintoríne Rozália v Košiciach“
- MUDr. Dietzová, PhD., 9.08.2018, Denník Košický Korzár, Príspevok do článku: „Smeti pri kúpalisku Červená hviezda v Košiciach“
- MUDr. Dietzová, PhD., 23.08.2018, Denník Košice Dnes, Príspevok do článku: „Pre koho je kúpanie sa v košickom jazere riskantné“

Ďalej, v rámci "Svetového dňa vody" bolo na RÚVZ so sídlom v Košiciach dňa 22. marca 2018 občanmi doručených 546 vzoriek z individuálnych zdrojov vody. Ku každej vzorke pri jej preberaní bola občanom ústne podaná stručná informácia a pri preberaní výsledkov laboratórnych rozborov bola realizovaná osobná konzultácia. Spolu s ďalšími žiadateľmi o informácie v súvislosti s kvalitou a bezpečnosťou pitnej vody v meste Košice a okolí bolo poskytnutých cca 300 konzultácií, a to okvalite vody pri verejnom zásobovaní, o vplyve dusitanov a dusičnanov na zdravie a o realizácii nápravných opatrení vo vzťahu ku kvalite vody pri individuálnom zásobovaní pitnou vodou. Tiež boli poskytované odborné informácie súvisiace s postupom pri očiste povodňou postihnutých domácností, ako aj postupom prisaní studní. Informácie boli v rámci svetového dňa vody poskytované aj starostom obcí.

IV. Ďalšie činnosti odboru

- Šetrenie podnetov občanov: V priebehu roku 2018 pracovníci odboru HŽPZ šetrili množstvo podnetov od obyvateľov týkajúcich sa rôznych lokálnych problémov zhoršovania kvality bývania, znečisťovania prostredia, obťažovania hlukom z dopravy, optickým žiarením z reklamných zariadení prevádzok a svetelných reproduktorov, verejných podujatí, reštauračných a kultúrnych zariadení, znečisťovania prostredia odpadmi, nadmerného výskytu hlodavcov alebo holubov, obťažovania zápachmi z chovu hospodárskych zvierat a nevyhovujúcich podmienok bývania z dôvodu výskytu plesní v bytoch. Spolu išlo o 45 podnetov. Pri šetrení každého z nich sa postupovalo štandardným postupom, t. j. ak to bolo možné bol stav objektivizovaný prístrojovým alebo laboratórnym meraním a zaujatím odborného stanoviska k predmetu podania podnetu. Podávatelia podnetov boli vždy písomne informovaní o výsledku šetrenia.

- V rámci posudkovej činnosti boli posudzované územnoplánovacie podklady a dokumentácie, investičné zámery v rámci zákona č. 24/2006 Z. z. o hodnotení dopadov na životné prostredie, dokumentácie pre územné a kolaudačné konania stavieb v zložitých podmienkach výstavby. V roku 2018 bolo v rámci tejto činnosti vydaných spolu 297 záväzných stanovísk a 1 635 vyjadrení.

- Štátny zdravotný dozor bol zabezpečovaný okrem bežných prevádzok aj pri hromadných najmä kultúrnych podujatiach, v zariadeniach ministerstva spravodlivosti a vykonávali sa tiež kontroly podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov. V rámci Svetového dňa vody boli vykonávané vyšetrenia individuálnych vodných zdrojov u donesených vzoriek vody obyvateľmi jednotlivých vidieckych regiónov, kde doteraz nie je napojenie na verejné vodovody. Pri tejto príležitosti poskytovali obyvateľom ústnu poradenskú službu.

- Pracovníci odboru HŽPZ sú členmi okresných aj krajských krízových štábov a evakuačných komisií, ktoré zasadať v prípadoch povodní a iných mimoriadnych udalostí. Tiež vykonávajú činnosti v rôznych komisiách napríklad skúšanie odbornej spôsobilosti ako napríklad na výkon epidemiologickej závažnej činnosti na úseku starostlivosti o ľudské telo, na výkon prác v oblasti pohrebníctva a cintorínskych služieb, pri zabezpečovaní hygienickej nezávadnosti pitnej vody a vody na kúpanie atď.

- Zúčastňujú sa krajských porád organizovaných krajskou odborníčkou pre HŽPZ, na ktorých sú prejednané aktuálne problémy odboru, v roku 2018 išlo najmä o problematiku pri výkone ŠZD v soláriách, ubytovacích zariadeniach, zariadeniach sociálnych služieb, na prírodných kúpaliskách, pri hodnotení a posudzovaní hluku z rôznych zdrojov atď.

- Plnia úlohy pri realizácii Programov a projektov regionálnych úradov verejného zdravotníctva v SR a ich vyhodnocovaní v súlade so stanovenými termínmi. Ďalej podľa pokynov HH SR vykonávajú ciele a mimoriadne kontroly podľa aktuálnej situácie v oblasti životného prostredia a zdravia.

- Podieľajú sa na postgraduálnej i pregraduálnej výučbe, na predtestačnej praxi lekárov, letnej stáži študentov verejného zdravotníctva atď.

Aktívna účasť na odborných podujatiach

Pracovníci odboru hygieny životného prostredia sa zúčastnili aktívnou účasťou nasledovných odborných konferencií a podujatí:

- MUDr. Zuzana Dietzová, PhD. Ing. Jana Labancová, 23. 10. 2018, Odborný seminár pre MTP pracovníkov pri RÚVZ Košice, príspevok na tému “Podnety občanov na zhoršenú kvalitu bývania – skúsenosti so šetrením podnetov”
- Mgr. Ivana Petergáčová, Anna Katonová, Emília Sedláková, 23. 10. 2018, Odborný seminár pre MTP pracovníkov pri RÚVZ Košice, príspevok na tému “Svetový deň vody na RÚVZ Košice za posledných 5 rokov”
- MUDr. Zuzana Dietzová, PhD. Ing. Jana Labancová, 22. 11. 2018, Odborný VŠ seminár pri RÚVZ Košice, príspevok na tému “Podnety občanov na zhoršenú kvalitu bývania – skúsenosti so šetrením podnetov”
- Mgr. Ivana Petergáčová, Anna Katonová, Emília Sedláková, 22. 11. 2018, Odborný VŠ seminár pri RÚVZ Košice, príspevok na tému “Svetový deň vody na RÚVZ Košice za posledných 5 rokov”

- **Uplatňovanie procesu HIA v praxi**

V roku 2018 Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach nebolo predložené žiadne HIA na posúdenie, ani zamestnanci odboru HŽPZ nežiadali ani v jednom prípade jeho predloženie.

- **Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií**

V roku 2018 neboli zaznamenané mimoriadne situácie v súvislosti s privalovými dažďami, povodňami ani letnými horúčavami.

- **Hromadné podujatia pre verejnosť**

O hromadných podujatiach pre verejnosť tunajší úrad pravidelne informujú usporiadatelia (napr. o organizovaných akciách v letnom kine v Amfiteátri, vystúpeniach hudobných skupín, športových ligách a pod.) v časovom predstihu. ŠZD sa vykonáva iba v objektoch a v priestoroch na to určených. V roku 2018 neboli v rámci výkonu ŠZD zistené žiadne hygienické nedostatky.

- **Zariadenia na výkon trestu odňatia slobody:**

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Košiciach sú dve zariadenia tohto druhu a to Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody na Floriánskej v Košiciach a Ústav na výkon trestu odňatia slobody na Budovateľskej ulici v Košiciach – Šaci. V uplynulom roku neboli na našom úrade riešené žiadne podnety na prevádzku týchto zariadení. Taktiež neboli vydané žiadne rozhodnutia či záväzné stanoviská, ani uložené sankcie.

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.1

Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

P. č.	Názov vodovodu	Počet obyvateľov v obci	Počet zásobovaných obyvateľov v hodnotenom roku	Percento zásobovaných obyvateľov z celkového počtu obyvateľov obce
1.	Košice I, II, III, IV	239 008	235 740	98,63
2.	Košice - okolie	127 822	88 084	68,91
	SPOLU:	366 830	323 824	88,28

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.2

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

P. č.	Okres	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
		PM	KM	počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
						abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Košice - mesto	16	125	17	12,06	15	10,64	2	1,42	0	0
2.	Košice - okolie	59	148	49	23,56	30	14,42	20	9,62	0	0
	SPOLU:	75	274	66	18,91	45	12,89	22	6,30	0	0

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.3

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov ŠZD

P .č.	Názov vodovodu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
			počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Košice - mesto	39	1	2,56	1	2,56	0	0	0	0
2.	Košice - okolie	29	12	41,38	6	20,69	6	20,69	0	0
	SPOLU:	68	13	19,12	7	10,29	6	8,82	0	0

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.4

Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
Pre RÚVZ so sídlom v Košiciach nebola udelená žiadna výnimka											

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.5

Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zariadenie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
V okresoch Košice – mesto a Košice - okolie neboli evidované epidémie, kde faktorom prenosu bola pitná voda.							

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 2.1

Prehľad prírodných kúpalísk

		Plocha							
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláži [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka
okres Košice - mesto									
Plážové kúpalisko JAZERO	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Plážové kúpalisko JAZERO v kúpacjej sezóne 2018 nebolo prevádzkované ako prírodné kúpalisko. Na základe výsledkov vzoriek vody odobratých zamestnancami RÚVZ Košice odporúčanie nekúpať sa citlivým osobám trvá naďalej.
okres Košice – okolie									
Pod Bukovcom	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky			
Geča	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Jazero Geča nie je určené na kúpanie a nemá štatút prírodného kúpaliska. Z jazera bol dňa 03.07.2018 vykonaný jeden odber vzorky vody. Kvalita vody vyhovela na kúpanie.
Ružín	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky			
Izra	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Jazero Izra nie je určené na kúpanie a nemá štatút prírodného kúpaliska. Z jazera bol dňa 03.07.2018 vykonaný jeden odber vzorky vody. Kvalita vody vyhovela na kúpanie.
Štrkovisko Čaňa	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Jazero Čaňa nie je určené na kúpanie a nemá štatút prírodného kúpaliska. Od roku 1995 je vyhlásený zákaz kúpania. Z jazera bol dňa 03.07.2018 vykonaný jeden odber vzorky vody. Kvalita vody vyhovela na kúpanie.

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 2.2

Prehľad kvality vody prírodných kúpalísk

		Plocha				Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpalska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto													
Plážové kúpalisko JAZERO	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	52	40	76,92	346	53	0	13	40
okres Košice – okolie													
Pod Bukovcom	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	8	0	0,0	82	0	0	0	0
Geča	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	1	100,0	9	1	0	0	1
Ružín	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	10	2	20,0	100	2	1	0	1
Izra	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	1	100,0	9	1	0	0	1
Štrkovisko Čaňa	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	1	100,0	9	1	0	0	1

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košicemesto a Košice - okolie****Tab. č. 2.3****Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou**

Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	Bazény		
				termálnych	netermálnych	spolu
okres Košice - mesto						
Relaxačno-športové stredisko Jahodná	07.01.2013		60	0	1	1
Relaxačné zariadenie Forma club	21.10.2010		13	0	2	2
Hotel Ambassador	20.10.2009		3	0	1	1
Hotel Bankov	17.12.2002		16	0	1	1
Hotel Bristol	24.04.2006		15	0	2	2
Hotel Doubletree by Hilton	19.02.2009		6	0	1	1
Hotel Golden Royal, Indické ájurvédske kúpele Rasajana SPA	10.08.2011		14	0	2	2
Hotel Yasmin	11.09.2009		4	0	1	1
Mestská krytá plaváreň	06.05.2013		296	0	2	2
Penzión Hradbová	10.05.2010		10	0	1	1
Rímsky dom SPQR	11.03.2008		14	0	2	2
Women´s World – Wellness SPA	06.12.2013		4	0	1	1
Wellnesscentrum 3 PLE	16.05.2014		40	0	1	1
Pension Barca	14.02.2013	mimo prevádzky	20	0	1	1
ARCUS – Zariadenie sociálnych služieb	01.07.2016		20	0	1	1
City Wellness	05.11.2010		6	0	1	1
Spoločensko-relaxačné centrum	14.07.1998		18	0	1	1
ÚVV a ÚVTOS Floriánska	10.07.2014		14	0	1	1

Tab. č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou – pokračovanie

okres Košice – okolie						
Drienovecké kúpele, Rehabilitačný dom s ubytovaním	14.07.2014		40	0	2	2
Kechnec, Wellness centrum v Športovom areáli	25.03.2013		14	0	2	2
Košická Belá, Relaxcentrum pri Penzióne Lesanka	05.12.2011		29	0	2	2
Košická Belá, Vitálny svet v Penzióne Sivec	29.06.2016		23	0	2	2
Malá Ida – Relaxcentrum v Hoteli Slamený dom	14.03.2016		15	0	2	2
Zlatá Idka, RZ Zlatá Idka	05.04.2007		16	0	2	2
Čaña – TERRA VITAE wellness	18.04.2016	mimo prevádzky	8	0	1	1
Štós kúpele, Vitálny vodný svet	15.05.2013		43	0	2	2
Ždaňa, Relaxcentrum ZEN beauty spa	17.12.2014		10	0	1	1

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 2.4

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto								
Relax.športové stredisko Jahodná	2	0	0,0	26	0	0	0	0
Relaxačné zariadenie Forma club	14	3	21,43	172	3	2	0	1
Hotel Ambassador	12	4	33,33	158	4	0	0	4
Hotel Bankov	14	7	50,0	159	9	4	0	5
Hotel Bristol	9	0	0	117	0	0	0	0
Hotel Doubletree by Hilton	13	6	46,15	162	8	2	0	6
Hotel Golden Royal, Ind.ájurv.kúpele Rasajana SPA	20	4	20,0	267	5	0	0	5
Hotel Yasmin	12	1	8,33	145	1	1	0	0
Mestská krytá plaváreň	54	16	29,63	675	17	1	0	16
Penzión Hradbová	3	2	66,67	29	4	2	0	2
Rímsky dom SPQR	25	3	12	317	5	1	0	4
Women´s World – Wellness SPA	10	2	20	95	2	2	0	0
Wellnesscentrum 3 PLE	14	5	35,71	157	10	0	0	10
Pension Barca	mimo prevádzky							
ARCUS – Zariadenie sociálnych služieb	11	7	63,64	138	8	2	0	6
City Wellness	11	1	9,09	133	1	1	0	0
Spoločensko-relaxačné centrum	7	1	14,29	85	1	0	0	1
ÚVV a ÚVTOS Floriánska	8	1	12,5	104	3	3	0	0

Tab. č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou – pokračovanie

okres Košice – okolie								
Drienovecké kúpele, Rehabilitačný dom s ubytovaním	22	4	18,18	288	6	2	0	4
Kechnec, Wellness centrum v ŠA	23	1	4,35	300	1	1	0	0
Košická Belá, Relaxcentrum pri Penzióne Lesanka	23	6	26,09	295	6	0	0	6
Košická Belá, Vitálny svet v Penzióne Sivec	22	17	77,27	269	32	6	0	26
Malá Ida, Relaxcentrum v Hoteli Slamený dom	22	4	18,18	290	4	0	0	4
Zlatá Idka, RZ Zlatá Idka	22	3	13,64	262	3	3	0	0
Čaňa – TERRA VITAE wellness	mimo prevádzky							
Štós kúpele, Vitálny vodný svet	22	6	27,27	290	6	0	0	6
Ždaňa, Relaxcentrum ZEN beauty spa	14	7	50,0	124	10	8	0	2

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košicemesto a Košice - okolie****Tab. č. 2.5****Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou**

Názov kúpaliska	Dátum		Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	Bazény		
	začatia sezóny	ukončenia sezóny				termálnych	netermálnych	spolu
okres Košice - mesto								
Umelé kúpalisko RYBA-ANIČKA	14.06.2018	01.09.2018	nie	nie	1100	0	3	3
Umelé kúpalisko Rumanova	12.06.2018	09.09.2018	nie	nie	1700	0	3	3
Umelé kúpalisko Červená hviezda	27.06.2018	03.09.2018	nie	nie	1200	0	4	4
Umelé kúpalisko – Letný areál MKP	26.06.2018	03.09.2018	nie	nie	936	0	1	1
Umelé kúpalisko TRITON				áno	1565	0	4	4
okres Košice – okolie								
Košická Belá, Umelé kúpalisko pri Hoteli GARDEN				áno	400	0	2	2
Medzev, Umelé kúpalisko	04.07.2018	27.08.2018	nie	nie	445	0	3	3
Moldava n/Bodvou, Umelé kúpalisko				áno	300	0	2	2

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košicemesto a Košice - okolie****Tab. č. 2.6****Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou**

Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto								
Umelé kúpalisko RYBA-ANIČKA	12	5	41,67	121	5	0	0	5
Umelé kúpalisko Rumanova	17	10	58,82	181	14	6	0	8
Umelé kúpalisko Červená hviezda	27	1	3,7	307	1	0	0	1
Umelé kúpalisko – Letný areál MKP	5	4	80,0	47	5	0	0	5
Umelé kúpalisko TRITON	mimo prevádzky							
okres Košice – okolie								
Košická Belá, Umelé kúpalisko pri Hoteli GARDEN	mimo prevádzky							
Medzev, Umelé kúpalisko	10	5	50,0	120	8	2	0	6
Moldava n/Bodvou, Umelé kúpalisko	mimo prevádzky							

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 3.1

Prehľad kvality uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

okres	Priestor – účel využitia	Celkový počet vyšetrení	Ukazovatele kvality vnútorného prostredia											
			Viditeľná prítomnosť plesní		Viditeľná prítomnosť vlhkosti		Mikrobiologické faktory		Z toho nevyhovujúce		Chemické faktory		Z toho nevyhovujúce	
			počet	%	počet	%	škodlivina	počet meraní	počet	%	škodlivina	počet meraní	počet	%
Košice mesto	Bytový	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nebytový	203	0	0,0	0	0,0								
Košice - okolie	Bytový	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nebytový	68	0	0,0	0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-

Poznámka: kontroly v rámci ŠZD

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 4.1

Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimo- pracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
Košice mesto	Počet podnetov spolu:	-	1*	-	-	-	1*	3*	2	-
	<i>z toho: opodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>neopodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Košice- okolie	Počet podnetov spolu:	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	<i>z toho: opodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>neopodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	-

* podnety v štádiu riešenia

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.1.1

Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Košice-mesto	26	1851	0	0	23	535	15	674	1	100	1	48	2	16	3	179	71	3403
Košice-okolie	4	260	1	16	18	473	12	241	2	76	4	195	5	31	0	0	46	1292
SPOLU	30	2111	1	16	41	1008	27	915	3	176	5	245	7	47	3	179	117	4695

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.1.2

Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Košice-mesto	14	2904	0	0	14	2904
Košice-okolie	4	84	0	0	4	84
SPOLU	18	2988	0	0	18	2988

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.2

Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Soláriá	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	Spolu
Košice-mesto	316	34	232	100	170	24	15	155	4	32	4	8	0	76	1170
Košice-okolie	63	0	21	10	22	8	1	19	0	12	0	0	0	11	167
SPOLU	379	34	253	110	192	32	16	174	4	44	4	8	0	87	1337

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.3

Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia																			
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská		Zariadenie núdzového bývania		Domov na polceste		Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.		Resocializačné stredisko		Krizové stredisko		Nocľaháreň		Útulok		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Košice-mesto	24	1220	1	51	2	35	23	404	0	0	0	0	4	155	6	359	4	-	67	2224
Košice-okolie	16	645	0	0	0	0	11	316	1	16	0	0	0	0	0	0	0	-	29	977
Spolu:	43	1865	1	51	2	35	34	720	1	16	0	0	4	155	6	359	4	-	95	3201

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.4

Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	počet prevádzkovaných		počet		počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	vyrobené pohrebné vozidlo	upravené pohrebné vozidlo	vozidlo len pre miestnu prepravu
Košice – mesto	8	1	12 / 186	1 / 3	2	6	1
Košice - okolie	10	-	9 / 20	-	-	10	0
Spolu	18	1	21 / 206	1 / 3	2	16	1

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okres	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-
Košice - okolie	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okres	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-
Košice - okolie	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košicemesto a Košice - okolie

Tab. č. 6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okres	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-	-
Košice - okolie	-	-	-	-

PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO

1. ANALÝZA STAVU PRACOVNÉHO PROSTREDIA A PRACOVNÝCH PODMIENOK V OKRESE

Na konci roka 2018 bolo na území okresov Košice I, II, III, IV a Košice - okolie dozorovaných 5232 zariadení, čo je o 50 viac ako v roku 2017.

V sledovanom období vzniklo 402 nových prevádzok, čo je o 77 nových prevádzok viac v porovnaní s rokom 2017. Zamestnanci odboru vykonali spolu 1272 kontrol, čo predstavuje o 72 kontrol viac v porovnaní s rokom 2017.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO A POĽNOHOSPODÁRSTVO

Dominantnými v hľadiska štátneho zdravotného dozoru (ďalej ŠZD) bol v tomto rezorte naďalej mestský podnik **Správa mestskej zelene v Košiciach (ďalej len SMsZ)** so svojimi dvomi pracoviskami, a to z dôvodu rizikových prác. V roku 2018 bola na pracoviskách SMsZ vykonaná nová objektívizácia hluku a vibrácií v pracovnom prostredí, výsledky ktorej neodôvodnili zmenu v zaradení prác do kategórií oproti roku 2017. Na **Strediskách mestských častí** sú práce zaradené do tretej kategórie pre faktor hluk v profesiách záhradník - obsluha motorových nožníc, krovinnorezu a motorovej píly, záhradník - obsluha krovinnorezu a elektrikár - silnoprúdar - obsluha motorových nožníc. Na pracovisku **Záhrada Bernátovce** sú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktor hluk v profesii záhradník - obsluha mechanizačných prostriedkov pre kompostovanie.

V rezorte poľnohospodárstva boli v roku 2018 uvedené do prevádzky priestory **Agrodružstva Turňa nad Bodvou** (ďalej len družstvo). Zároveň boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícií chemickým faktorom a biologickým faktorom pre pracoviská družstva na hospodárskych dvoroch **Turňa nad Bodvou, Háj, Zádiel, Dvorníky a Včeláre** a bol vydaný súhlas na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku hospodárskeho dvora Turňa nad Bodvou. Predmetom činnostidružstva je rastlinná výroba, živočíšna výroba, chemická ochrana rastlín a oprava poľnohospodárskej techniky.

Pri týchto činnostiach sú zamestnanci exponovaní biologickým faktorom, chemickým faktorom a karcinogénnym a mutagénnym faktorom, nakoľko sa tu 37 % formaldehyd klasifikovaný v triede akútna toxicita kategórie 3 a v triede karcinogenita kategórie 1B používa na dezinfekciu paznechtov hovädzieho dobytku.

ŤAŽBA A DOBÝVANIE

V oblasti ťažby a dobývania dozorujeme naďalej 10 ťažobných závodov zameraných na ťažbu a spracovanie kameňa, vápenca, andezitu a na ťažbu a úpravu štrkopieskov.

Patria k nim EUROVIA - Kameňolomy, s. r. o. - Lom Hradová, Carmeuse Slovakia, s. r. o. - Lom Včeláre, Carmeuse Slovakia, s. r. o. - Lom Trebejov (ďalej len Lom Trebejov), CRH (Slovensko) a. s. - Štrkovňa Geča (ďalej len Štrkovňa Geča), PK Doprastav, a. s. - Lom Ruskov, Lom Drienovec, AMETYS, s. r. o. - Lom Host'ovce, v ktorých evidujeme práce zaradené do tretej kategórie a VSK MINERAL s. r. o. - Lom Slanec, LB MINERALS SK, s. r. o. - Štrkopiesky Drienovec a ALAS SLOVAKIA, s. r. o. - Ťažobný závod Kechnec, v ktorých neevidujeme rizikové práce.

V roku 2018 boli uvedené do prevádzky priestory **novej technologickej linky na úpravu kameňa** v dobývacom priestore Lom Trebejov spoločnosti Carmeuse Slovakia, s. r. o.

Ďalej boli predmetom dozoru spracovateľské závody na výrobu betónu, cementu, betónových zmesí a iné, ku ktorým patria **CRH (Slovensko) a. s. - Výrobný závod**

Cementáreň Turňa, Carmeuse Slovakia, s. r. o. – Závod Vápenka Košice (práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie) vo Vstupnom areáli U. S. Steel Košice, **Slovenské magnezitové závody, a. s. Jelšava a INTOCAST Slovakia a. s.** (práce zaradené do tretej kategórie) v priemyselnej zóne Bočiar, ďalej **Opta Minerals (Košice) a. s.** vo Vstupnom areáli USSK a **CRH (Slovensko) a. s. – Betonáreň B3** na ceste do Hanisky, v ktorých neevidujeme rizikové práce.

V roku 2018 boli v areáli Štrkovňa Geča do trvalej prevádzky uvedené pracoviská: mobilná zmiešavacia stanica stabilizačných zmesí, rozšírená časť technologickej linky TL2 na úpravu štrku a nová linka TAP 200 v areáli Cementárne Turňa a do skúšobnej prevádzky spoločnosť TBG Slovensko, a. s. – Betonáreň Stetter na Podnikateľskej 24 v Košiciach–Barci zameraná na výrobu transportbetónu.

Pre pracoviská Lom Trebejov, Cementáreň Turňa, Vápenka Košice a Štrkovňa Geča boli vydané nové rozhodnutia na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

PRIEMYSELNÁ VÝROBA

Kovovýroba a strojárstvo

V priemyselnom parku Immorent park bol vybudovaný nový závod spoločnosti **Minebea Slovakia s. r. o.**, ktorej predmetom činnosti bude výroba mechatronických pohonných systémov (elektromotorov pre automotive a iné priemyselné využitie), antén, plošných dosiek a dotykových obrazoviek.

Predmetom ŠZD boli v tomto parku hlavne pracoviská spojené s výrobou komponentov pre automobilový priemysel, a to výrobnomoontážne haly spoločností **U-Shin Slovakia s. r. o.**, **Faurecia Automotive Slovakia s. r. o.** a **Howe Slovensko s. r. o.**

Spoločnosť **U-Shin Slovakia s. r. o.** zamestnávala koncom roka 2018 spolu 1 461 zamestnancov (v porovnaní s rokom 2017 menej o 277 zamestnancov), z toho 726 žien. V tretej kategórii rizika pre faktor hluk je evidovaných 27 zamestnancov.

V spoločnosti **HOWE Slovensko s. r. o.** došlo k zníženiu počtu zamestnancov na 858 (v roku 2017 to bolo 1 241 zamestnancov). V obidvoch výrobných halách spoločnosti sú práce zaradené do tretej kategórie pre faktor hluk s celkovým počtom zamestnancov 27 (len mužov).

V priemyselnom parku Kechnec, vznikla v priestoroch výrobného závodu **CROWN Bevcan Slovakia s. r. o.** nová spoločnosť **IXCHEL s. r. o.**, ktorej predmetom činnosti sú obslužné práce pri výrobe plechoviek určených na potravinársky priemysel a opravy poškodených plastových paliet. V roku 2018 boli práce vykonávané zamestnancami zaradené do tretej kategórie pre faktor záťaž teplom a do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktor hluk.

V spoločnosti **Magneti Marelli Powertrain SLOVAKIA s. r. o.** boli uvedené do prevádzky skladové priestory v objekte pôvodnej montážnej haly spoločnosti **Gilbos Slovensko s. r. o.** a do skúšobnej prevádzky boli uvedené priestory prístavby výrobného haly, v ktorej bude prebiehať výroba škrtiacich klapiek.

V spoločnosti **SWEP Slovakia s. r. o.** boli uvedené do prevádzky priestory veľkometrážneho stanu a prístavby skladovacej haly, čím došlo k rozšíreniu skladových kapacít.

V spoločnosti **CROWN Bevcan Slovakia s. r. o.** boli po prehodnotení zdravotných rizík opätovne práce zaradené do tretej kategórie pre faktor záťaž teplom a do tretej a štvrtej kategórie pre faktor hluk. Schválené boli činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov

a mutagénov a to konkrétne pre pracovisko **Washer**, kde sa pri kvalitatívnych skúškach plechoviek používa 1 % fenolftaleín klasifikovaný v triede karcinogenita kategórie 1 B.

V spoločnosti **KUENZ - SK s. r. o.** došlo k rozšíreniu administratívnych priestorov a k rozšíreniu priestorov výrobných hál o nové zvaračské pracoviská, čo malo za následok aj zvýšenie počtu zamestnancov oproti roku 2017. Zároveň pre pracoviská výrobných hál boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom, hluku a elektromagnetickému poľu.

V priemyselnom parku Veľká Ida boli pre spoločnosť **Oerlikon Balzers Coating Slovakia s. r. o.** uvedené do skúšobnej prevádzky priestory novej výrobné-skladovej haly. Predmetom činnosti je povrchová úprava strojárskych výrobkov pre automobilový priemysel s využitím plazmy.

Uvedená spoločnosť vykonala na pracovisku pieskovania opatrenia, ktoré viedli k zníženiu expozície zamestnancov hluku a chemickým faktorom (pevnému aerosólu - oxidu hlinitému). Následne zabezpečila objektivizáciu uvedených faktorov a vypracovanie posudkov o riziku, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia na vyradenie prác z tretej kategórie.

V priemyselnom parku Bočiar boli v spoločnosti **Valcovňa profilov a. s.** uvedené do prevádzky priestory novej skladovej haly, ktorá bude okrem skladovania zvitkov plechu slúžiť aj na ich delenie na deliacej linke.

Vstupný areál U. S. Steel Košice:

V roku 2018 boli uvedené do prevádzky priestory spoločnosti **PANDA – KOŠICE s. r. o.** vo vstupnom areáli spoločnosti **U. S. Steel Košice, s. r. o.**, konkrétne prízemný murovaný hangár. Boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom, hluku a vibráciám. Predmetom činnosti spoločnosti **PANDA – KOŠICE s. r. o.** je výkon pomocných prác v strojárkej výrobe (pre **USS Košice**) a zabezpečovanie letnej a zimnej údržby areálu **USS Košice**.

Od 01. 12. 2017 bol **DZ Ferroenergy** odčlenený od **U. S. Steel Košice, s. r. o.**. Vznikla nová spoločnosť **Ferroenergy s. r. o.**, ktorej priestory boli následne uvedené do prevádzky. Zamestnáva 250 zamestnancov, z toho 33 žien. Jej činnosť je zameraná na výrobu vysokotlakovej pary a elektrickej energie. V roku 2018 boli na prevádzke **Strojovňa** a **Kotolňa** na základe objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia a predložených posudkov o riziku zaradené práce vykonávané 207 zamestnancami, z toho 18 žien do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktory hluk, chemické faktory a záťaž teplom. Schválené boli prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom, hluku a záťaži teplom. V prevádzke **Kotolňa** bola kolaudovaná stavba „**RaM Kotolňa 2. etapa - Kotol K6**“.

K zmene právnej formy došlo v **RMS, a. s. Košice** (dcérskej spoločnosti **U. S. Steel Košice s. r. o.**) na **RMS Košice s. r. o.**, pričom ostatné identifikačné údaje spoločnosti ostali nezmenené. Okrem toho došlo aj ku reorganizačným zmenám, a to k prechodu stredísk **DZ Opravy a služby** a **Skladové hospodárstvo** priamo do spoločnosti **U. S. Steel Košice, s. r. o.**, čím došlo oproti roku 2017 k zníženiu počtu zamestnancov z 810 na 510. V tretej kategórii a štvrtej kategórii je zaradených 430 zamestnancov. V tejto súvislosti boli pre spoločnosť schválené aktualizované prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii hluku, vibráciám, fyzickej záťaži, elektromagnetickému poľu, chemickým faktorom – pevným aerosólom a chemickým faktorom – karcinogénnym a mutagénnym faktorom a zároveň bol vydaný súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov.

K obdobnej zmene došlo aj v ďalšej dcérskej spoločnosti U. S. Steel Košice s. r. o., a to v spol. **U. S. Steel OBAL-SERVIS s. r. o.** Spoločnosť zamestnáva toho času 610 zamestnancov, z toho 71 žien. V tretej kategórii pre faktor hluk, vibrácie, záťaž teplom a fyzická záťaž je zaradených 546 zamestnancov, z toho 50 žien, vo štvrtej kategórii už nie je zaradený ani jeden zamestnanec.

V spoločnosti **U. S. Steel Košice - Labortest, s. r. o.**, ktorá zamestnáva 180 zamestnancov, z toho 116 žien, sú zaradené práce do tretej kategórie pre faktory pevný aerosól, hluk a karcinogénne a mutagénne faktory - benzén na základe objektivizácie faktorov pracovného prostredia a posudkov o riziku v roku 2017. V riziku evidujeme 57 zamestnancov, z toho 31 žien. Pre pracoviská Kvantometrické laboratórium, Laboratórium Studená valcovňa, Laboratórium Koksovňa a Mechanická skúšobňa boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom a hluku. Pre pracovisko Kvantometrické laboratórium bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu - laserovému žiareniu. Na pracoviskách Kvantometrické laboratórium, Laboratórium Studená valcovňa, Laboratórium Koksovňa sú schválené činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov.

Predmetom ŠZD boli v roku 2018 aj ostatné spoločnosti v tomto areáli, a to **U. S. Steel Services, s. r. o.**, ktorá v chránenej prevádzke s celkovým počtom zamestnancov 55 zamestnáva 43 občanov so zdravotným postihnutím. Na pracovisku Práčovňa zamestnanci perú a chemicky čistia aj pracovné odevy z DZ Koksovňa, pričom pri manipulácii so znečistenými pracovnými odevmi sú 7 zamestnanci exponovaní chemickým karcinogénom a mutagénom, konkrétne 3,4 benzo(a)pyrénu. Na tomto pracovisku sú schválené činnosti spojené s manipuláciou s chemickými karcinogénmi a mutagénmi a prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom a hluku.

Spoločnosť **ISS Facility Services spol s. r. o.**, ktorá poskytuje pre spoločnosť U. S. Steel Košice s. r. o. upratovacie, čistiace a obslužné práce, zamestnáva 340 zamestnancov, z toho 138 žien. Práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie vykonáva 168 zamestnancov, z toho 1 žena na pracoviskách DZ Koksovňa, DZ Energetika, DZ Radiátory a rúry, DZ Doprava, DZ Teplá valcovňa, ZD Zušľacht'ovne a obalová vetva a DZ Vysoké pece a Ferroenergy s. r. o.

V spoločnosti **EUROCAST Košice, s. r. o.**, v ktorej z celkového počtu 341 zamestnancov 275 vykonáva práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie pribudol faktor záťaž teplom, a to na pracoviskách Taviarne, pre ktoré bol súčasne schválený aj prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii záťaži teplom. Zároveň bola skolaudovaná novostavba skladu modelov č. 2.

Na pracoviskách spoločnosti **EUROCAST Košice, s. r. o.** vykonávajú práce aj zamestnanci dodávateľských subjektov, ktorými sú **Vojtech Oláh – STAV – KOV** a **MVT Partners s. r. o.**

Zamestnanci spoločnosti **MVT Partners s. r. o.** v profesii čistič v celkovom počte 32 zabezpečujú čistenie odliatkov na pracovisku Čistiareň v prevádzke Zlievareň I.

Zamestnanci - 13 mužov podnikateľského subjektu **Vojtech Oláh – STAV – KOV** pracujú ako vytýkači odliatkov. V oboch subjektoch sú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre hluk a chemické faktory.

Spoločnosť **TMS International Košice s. r. o.** zabezpečuje pre U. S. Steel Košice, s. r. o. povrchovú úpravu kontibrám, tzv. scarfing a sprostredkovateľskú činnosť pri nákupe kovového šrotu, vrátane kontroly dodávok kovového odpadu. Zamestnáva spolu 46 zamestnancov, z ktorých 37 vykonáva práce zaradené do rizika. V uplynulom roku predložila spoločnosť na schválenie aktualizované prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii hluku, chemickým faktorom a fyzickej záťaži.

Prevádzky mimo priemyselných parkov:

Po ukončení skúšobnej prevádzky boli do trvalej prevádzky uvedené priestory spoločností **KOBA STEEL s. r. o.** vo Valalíkoch, **OLEXA s. r. o.** v Čani a **DN METALCHROM s. r. o.** v priemyselnej zóne Bočiar.

Spoločnosť **KOBA STEEL s. r. o.** sa zaoberá kovovýrobou dlhých zváraných priamych a oblúkových oceľových nosníkov a ku koncu roka 2018 zamestnávala 17 zamestnancov. Spoločnosť **OLEXA s. r. o.** prevádzkuje vo svojom areáli v Čani kovoobrábaciú dielňu a výrobnú halu so zámočníckou dielňou. Zamestnáva 18 zamestnancov. V oboch spoločnostiach boli zároveň zaradené práce do tretej kategórie pre hluk, chemické faktory a vibrácie (spoločnosť **KOBA STEEL s. r. o.**). **DN METALCHROM s. r. o.** prevádzkuje halu na výrobu oceľových kontajnerov a zamestnáva 9 zamestnancov. V spoločnosti neboli zaradené práce do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

V spol. **JOBELSA SLOVENSKO s. r. o.** zameranej na šitie poťahov a čalúnení vo výrobných halách Planta 1 a Planta 2 došlo v porovnaní s rokom 2017 k nárastu zamestnancov o 128. Spoločnosť zamestnáva v súčasnosti 825 zamestnancov, z toho 443 žien (v roku 2017 zamestnávala 697 zamestnancov, z toho 355 žien).

V spoločnosti **Windsor Machine & Stamping s. r. o.** zameranej na výrobu súčastí sedadiel, hlavových opierok, časti interiéru automobilov a kovových konštrukčných častí motorových vozidiel došlo k nárastu vlastných zamestnancov na 92, z toho 41 žien (v roku 2017 zamestnávala spoločnosť 41 vlastných zamestnancov, z toho 13 žien, 97 zamestnancov personálnych agentúr, z toho 56 žien). Vo výrobnej hale spoločnosti boli zaradené práce do tretej kategórie pre faktor fyzická záťaž s počtom exponovaných 45 zamestnancov, z toho 11 žien.

V spoločnosti **Handtmann Slovakia s. r. o.** na pracovisku Nástrojareň pribudlo nové laserové zariadenie triedy 4, určené na bodové a stehové zváranie foriem z nástrojovej vysokolegovanej kalenej ocele. Zamestnávateľ vypracoval a predložil na schválenie prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu.

V spoločnosti **TOM TERM s. r. o.**, ktorá sa zaoberá výrobou kúpeľňových radiátorov, boli pre pracovisko výrobná halana Revolučnej 23 v Medzeve a pre halu delenia materiálov na Kováčskej 38 v Medzeve schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

Na pracoviskách spoločnosti **TIK Slovakia s. r. o.** na Podnikateľskej ulici v Košiciach - Barci došlo k zmene v prevádzkovaní výrobných priestorov, ktorá spočívala v osadení novej linky LTG 4 do pôvodného skladu hotových výrobkov, v zrušení výroby korunkových uzáverov na linke SACMI a osadení linky LTG 3 (UV linky) do tohto priestoru, v rozšírení existujúceho skladu lakov a v rozšírení o novú skladovú halu na uskladnenie plechu a hotových výrobkov. Predmetom činnosti je povrchová úprava, konkrétne lakovanie, potlač a sušenie plechových tabúl ako polotovaru na výrobu obalov pre potravinárske a nepotravinárske účely a na výrobu korunkových uzáverov na sklenené fľaše.

Vzhľadom na zmeny strojnotechnologického vybavenia zabezpečila spoločnosť **Tinex s. r. o.** na pracovisku v Buzici v spolupráci s PZS posúdenie zdravotného rizika z expozície hluku na základe objektivizácie hluku v pracovnom prostredí. Následne zabezpečila vypracovanie posudku o riziku, ktorý bol podkladom pre vydanie rozhodnutia RÚVZ Košice na vyradenie prác z tretej kategórie.

Hutnícka výroba

V hutnom kombináte **U. S. Steel Košice, s. r. o.** bolo ku koncu roka 2018 zamestnaných 10 147 zamestnancov, čo je o 234 zamestnancov viac ako v roku 2017 (9 913

zamestnancov). Práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie vykonáva 7 622 zamestnancov (7 594 v roku 2017), z toho 560 žien (560 žien v roku 2017).

Člení sa na divízne závody: DZ Koksovňa, DZ Vysoké pece, DZ Oceliareň, DZ Doprava, DZ Expedícia, ZD Zušľachtovne a obalová vetva, DZ Teplá valcovňa, DZ Studená valcovňa, DZ Energetika, DZ Údržba, DZ Mechanika, DZ Radiátory a rúry, Závodný hasičský útvar, Spôľahlivosť zariadení EF a Vedenie spoločnosti U. S. Steel Košice, pod ktoré patria jednotlivé útvary.

V priebehu roka 2018 boli zrušené útvary Riaditeľa pre spoľahlivosť zariadení prvovýroby, Riaditeľa pre spoľahlivosť zariadení valcovní a finálnej výroby a Riaditeľa pre inovácie a energetickú stratégiu a vznikli nové útvary Riaditeľa pre výrobnú metalurgiu a výrobné postupy a Riaditeľa pre spoľahlivosť zariadení výroby.

V roku 2018 bolo vydaných 25 rozhodnutí na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie. U. S. Steel Košice, s. r. o. predložil 185 posudkov, z toho 92 posudkov o riziku pre prácu v expozícii chemickým faktorom, 32 posudkov o riziku pre prácu v expozícii hluku, 15 posudkov o riziku pre prácu v expozícii vibráciám, 14 posudkov o riziku pre prácu v expozícii záťaži teplom, 4 posudky o riziku pre prácu v expozícii fyzickej záťaži, 10 posudkov o riziku pre prácu v expozícii ionizujúcemu žiareniu a 18 posudkov o riziku pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu a posúdených bolo 4 510 kódov pracovných miest. Útvar Riaditeľa pre medicínske záležitosti a pracovnú zdravotnú službu (ďalej len „útvar Riaditeľa pre MZ a PZS“) vykonal 562 meraní chemických faktorov a 2 288 meraní fyzikálnych faktorov. Boli vydané 2 rozhodnutia na schválenie prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

Zamestnancom spoločnosti boli rozdane na vyplnenie kontrolné listy informovanosti v počte 42 (H - 21, K - 21).

Výkon lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci bol naďalej zabezpečený na základe zmluvy s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v Nemocnici Košice – Šaca, a. s., 1. súkromná nemocnica. Spoločnosť má zabezpečenú PZS vlastnými zamestnancami na útvare Riaditeľa pre MZ a PZS.

Zamestnanci sa v zákonom stanovených lehotách zúčastňujú lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci. V prípade zdravotných obmedzení sú zamestnanci preraďovaní na vykonávanie inej pracovnej činnosti tak, aby výkon práce bol v súlade so zdravotným obmedzením konkrétneho zamestnanca.

V priebehu roka vylepšovala spoločnosť na jednotlivých divíznych závodoch pracovné prostredie organizačnými a technickými opatreniami. Zamestnávateľ zabezpečuje pre zamestnancov podľa stanovených kritérií rekondičné, rehabilitačné a ozdravné pobyty. Zamestnanci sú vybavení certifikovanými osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami (ďalej len OOPP) a u zamestnancov, ktorí používajú OOPP na ochranu dýchacích ciest (polomasky, celotvárové masky), sú vykonávané FIT - testy. Všetci zamestnanci, ktorí vstupujú do priestorov s nebezpečenstvom výskytu plynu, sú vybavení analyzátorom CO, osobnými detektormi pre kontrolu vystavenia CO. Z dôvodu potenciálneho úniku vysokopecného, konvertorového, resp. koksárenského plynu do pracovného ovzdušia je monitorovaná koncentrácia CO v ovzduší. Na všetkých pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú pracovnú činnosť s chemickými látkami a zmesami, sú v súlade s požiadavkami uvedenými v kartách bezpečnostných údajov zabezpečené očné, celotelové, resp. prenosné bezpečnostné sprchy. Pre zamestnancov sú zabezpečené čistiace a dezinfekčné prostriedky a ochranné pracovné masti. Na horúcich a chladných pracoviskách je zabezpečený pitný režim poskytovaním pitnej vody AQUA PRO, minerálneho nápoja, resp. teplého nápoja. Ako nadštandard boli aj v roku 2018 poskytované zamestnancom pri záťaži teplom a zamestnancom pri fyzickej záťaži isotonické iontové nápoje v odporúčaných množstvách.

Útvar Riaditeľa pre MZ a PZS U. S. Steel Košice, s. r. o. vykonával naďalej kvalitatívne a kvantitatívne hodnotenie faktorov pracovného prostredia. Výsledky z meraní boli spracované v komplexných protokoloch. Zamestnanci boli s výsledkami objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia oboznámení svojimi nadriadenými a zároveň im boli poskytované ďalšie informácie formou bezpečnostných bleskoviek a bezpečnostných kontaktov aj prostredníctvom útvaru Riaditeľa pre MZ a PZS, úseku GM pre bezpečnosť a hygienu a útvaru Riaditeľa pre REACH. Na DZ Koksovňaboli naďalej realizované pravidelné osobné odbery a stacionárne merania polyaromatických uhl'ovodíkov, odbery moču na prítomnosť 1 hydroxypyrenu a zároveň opakované odbery. Boli vyšetrené CALPL u vytypovaných pracovníkov výroby koksu VKB1 a VKB3, Termoprocesy a renovácia výmurovky a Odsírenie koksárenského plynu a Chémia z dôvodu objektivizácie rizika mutagenity v pracovnom prostredí. Na pracoviskách Výroba koksu - VKB 1, Termoprocesory a renovácia výmurovky, Chémia a Odsírenie koksárenského plynu boli vykonané merania chemických faktorov - pevného aerosólu s prevažne fibrogénnym účinkom - koks a oxid kremičitý – kryštalický. Na pracoviskách Výroba koksu - VKB 1, Termoprocesory a renovácia výmurovky, Chémia a Odsírenie koksárenského plynu, Vedenie koksovne a Údržba Koksovne boli vykonané merania chemických faktorov – 3,4 benzo(a)pyrenu. Na pracoviskách Chémia a Odsírenie koksárenského plynu a Vedenie koksovne Výroba koksu bolo uskutočnené meranie hluku. Odbery a merania boli realizované vlastnou PZS. Na základe objednávok vykonali merania aj RÚVZ so sídlom v Košiciach a to chemický faktor – minerálne oleje na Prevádzke Príprava vsádzky a akreditované laboratórium spoločnosti EKOLAB s. r. o. Košice, chemické faktory – Benzo(a)pyrén na pracoviskách Výroba koksu – VKB1 a VKB3 a Chémia a Odsírenie koksárenského plynu .

ENERGETIKA, PLYNÁRENSTVO A VODNÉ HOSPODÁRSTVO

V priebehu roku 2018 boli uvedené do prevádzky priestory spoločnosti **Business Block, s. r. o.** v areáli Košickej energetickej spoločnosti na Južnej triede 82 v Košiciach so zameraním na dodávku drevnej, resp. energetickej štiepky, **Veolia Energia Východné Slovensko, s. r. o.** v areáli SPP a. s. na Rozvojovej 6 v Košiciach so zameraním na výrobu tepla a teplej vody zo zemného plynu a biomasy a priestory **Prečerpávacej vodnej elektrárne Ružín** v areáli Slovenských elektrární so zameraním na výrobu a dodávku elektriny.

K dominantným a stabilným zamestnávateľom v tomto odvetví patrí **Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s.** (VVS, a. s.), **Tepláreň Košice, a. s.** v skratke **TEKO, a. s.** (TEKO, a. s.), **Tepelné hospodárstvo spoločnosť s ručením obmedzeným Košice** (TEHO, s. r. o. Košice) a **Východoslovenská distribučná, a. s.** (VSD, a. s.).

Vo **VVS, a. s.** v Stredisku servisných činností v areáli na Vodárenskej 18 v Košiciach so zameraním na opravu vodomerov a výrobu plastových vodomerných a kanalizačných šácht, v **TEKO a. s.** v areáli na Teplárenskej 3 v Košiciach so zameraním na výrobu tepla, pary a elektriny a **TEHO, s. r. o.** na pracovisku Obrobňa na Južnom nábreží v Košiciach evidujeme práce zaradené do tretej kategórie. Vo **VSD, a. s.** neevidujeme rizikové práce.

STAVEBNÍCTVO

V roku 2018 boli uvedené do prevádzky priestory mobilnej betonárne **SBM EUROMIX 4000** spoločnosti **Skanska a. s. – organizačná zložka Slovensko** pri Rozhanovciach so zameraním na výrobu betónových zmesí, resp. cestných betónov a

priestory spoločnosti **Energo Steel s. r. o.** vo Vstupnom areáli USSK so zameraním na lešenárske práce.

K najväčším zamestnávateľom v tomto rezorte patria **Inžinierske stavby, a. s. Košice** s celkovým počtom zamestnancov 596, z toho 43 žien. V roku 2018 došlo na pracovisku RHS Košice – Prešov – Cestná čata Košice k prehodnoteniu zdravotných rizík, bol predložený návrh na zaradenie prác do tretej kategórie pre faktor hluk a vibrácie prenášané na ruky a vyradenie prác z tretej kategórie pre faktor hluk v profesii obsluha finišera.

K ďalším významným spoločnostiam v oblasti stavebníctva patria **TERMOSTAV – MRÁZ, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice** (ďalej len TERMOSTAV – MRÁZ) so zameraním na komplexnú dodávku a realizáciu tepelných izolácií žiaruvzdorných výmuroviek, svoje pracovisko majú aj na DZ Koksovňa vo Vstupnom areáli USSK a **SKANSKA SK a. s.** s celkovým počtom zamestnancov 837, z toho 117 žien. Vo Veľkej Ide prevádzkuje Obaľovňu asfaltových zmesí s celkovým počtom 21 zamestnancov, z toho 2 ženy. V uplynulom roku boli v spoločnosti TERMOSTAV – MRÁZ zaradené práce do tretej kategórie pre záťaž teplom u zamestnancov vykonávajúcich práce na koksárenských batériách na pracovisku Žiaruvzdorné výmurovky na DZ Koksovňa vo Vstupnom areáli USSK.

Práce zaradené do tretej kategórie vykonávajú zamestnanci v spoločnostiach **Správa ciest Košického samosprávneho kraja** s celkovým počtom zamestnancov 431, z toho 88 žien, **Premac, spol. s r. o.** s celkovým počtom zamestnancov 127, z toho 23 žien so zameraním na výrobu betónových výrobkov, **CITY STONE DESIGN s. r. o.** – Stredisko zámkovej dlažby v areáli v Geči s celkovým počtom 35, z toho 8 žien so zameraním na výrobu zámkovej dlažby a betónových výrobkov, **ŽPSV a. s. Čaňa** s celkovým počtom 73, z toho 12 žien so zameraním na výrobu železničných podvalov a **Stavebná firma – BOLDA s. r. o.** so zameraním na stavebné práce – rekonštrukcie bytových jadier, zateplovanie fasád a pod.

POTRAVINÁRSTVO

Na dozorovanom území evidujeme **7 podnikateľských subjektov** potravinárskej výroby, v ktorých sú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

Ide o spoločnosti: **VAMEX a. s., Košice, HYDINA Slovensko s. r. o., HYDINA SK s. r. o., FRUCONA Košice, a. s., OLD HEROLD, spol. s r. o., Pekáreň COTTBUS a CALMAR s. r. o.**

DREVOVÝROBA

V roku 2018 boli uvedené do prevádzky priestory 8 podnikateľských subjektov, z toho išlo o 2 chránené dielne. V 1 prípade išlo o presťahovanie chránenej dielne do iných priestorov a v druhom prípade bola chránená dielňa zriadená v areáli existujúceho pracoviska pily, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť WoodPol s. r. o.

V prevažnej miere sa na jednotlivých pracoviskách spracováva a pri výrobe nábytku používa drevotrieska alebo mäkké drevo.

Rizikové práce sú evidované v 7 subjektoch (Píla RÚFUS, s. r. o., DYHA TIROLA s. r. o., Stavebno-obchodná firma Žabecký, s. r. o., L – RIS s. r. o., FORWOOD, s. r. o., WoodPol s. r. o. a ALLETTE s. r. o.).

Na základe návrhu spoločnosti **FORWOOD, s. r. o.** vydal RÚVZ Košice nové rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre faktor hluk na pracovisku stolárskej výroby drevených atypických paletových výrobkov a obalových systémov v Areáli prekladisko Haniska v Košiciach. Podkladom pre vydanie rozhodnutia bol posudok o riziku s výsledkami objektivizácie hluku v pracovnom prostredí. Nové posúdenie zdravotných rizík

spoločnosť zabezpečila v súvislosti so zrušením stolárskej dielne, zánikom profesie stolár a vznikom novej profesie vedúci výroby a montáže.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Dominantnými spoločnosťami sú v tejto oblasti **KOSIT a. s.** v areáli Termovalorizátor v kat. ú. Barca s celkovým počtom zamestnancov 93, z toho 22 žien so zameraním na úpravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu, **Phoenix Services Slovensko s. r. o.** vo Vstupnom areáli U. S. Steel Košice s celkovým počtom zamestnancov 161, z toho 4 ženy so zameraním na spracovanie oceliarskej trosky a **AVE SK odpadové hospodárstvo s. r. o.** v priemyselnom areáli Kechnec s celkovým počtom zamestnancov 43, z toho 3 ženy so zameraním na výrobu gumeného granulátu z opotrebovaných pneumatík.

Ďalšími pracoviskami v tejto oblasti sú **ENVIRONCENTRUM, s. r. o.** s celkovým počtom 10, z toho 1 žena so zameraním na recykláciu stavebných odpadov a biotechnologickú degradáciu ropných odpadov a **KBZ s. r. o.** v areáli na Traťovej s celkovým počtom zamestnancov 16 so zameraním na zber, nakladanie a úpravu kovového odpadu.

V uvedených spoločnostiach evidujeme práce zaradené do tretej kategórie a v spoločnosti **Phoenix Services Slovensko s. r. o.** aj práce zaradené do štvrtej kategórie.

V roku 2018 boli v areáli spoločnosti **KOSIT a. s.** – Termovalorizátor uvedené do skúšobnej prevádzky 2 zariadenia, a to na drvenie veľkorozmerného odpadu a na čistenie spalín. Rovnako boli do skúšobnej prevádzky uvedené aj priestory recyklačného strediska spoločnosti **ODPAD A RECYKLÁCIA KOŠICE s. r. o.** v areáli na Južnej triede 82 v Košiciach so zameraním na výkup, zber, skladovanie a recykláciu stavebného odpadu.

Do prevádzky boli uvedené 4 zberné dvory spoločností **S-KOV s. r. o.** na Nižných Kapustníkoch 3, **R&TN s. r. o.** v areáli Pri hati 1, **Hamburger Recycling NZ, s. r. o.** na Poľovskej 363 a **MT servis Slovakia s. r. o.** na Južnom nábřeží 15.

VEREJNÁ SPRÁVA A OBRANA

V roku 2018 boli uvedené do prevádzky priestory troch administratívnych budov, a to **Daňového úradu Košice** na Železničnej 1 v Košiciach, v ktorej činnosť zameranú na plnenie úloh orgánov štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva zabezpečuje 195 zamestnancov, **Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice** (ďalej len ÚPSVaR) na Žižkovej 21 v Košiciach, kde činnosť pracoviska v súlade so zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti zabezpečuje 111 zamestnancov a **Oddelenia aktivačného centra ÚPSVaR** na Dvorkinovej 7 v Košiciach, kde činnosť zabezpečuje 53 zamestnancov.

VYŠŠIE ŠKOLSTVO, VÝSKUM, VÝVOJ

Pre **Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Prírodovedecká fakulta** bolo vydané záväzné stanovisko na kolaudáciu stavby „Obnova objektu, Moyzesova 11, Košice po škodách spôsobených požiarom“. Po kolaudácii stavby boli priestory **Ústavu chemických vied** v budove na Moyzesovej 11 v Košiciach, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou, uvedené do prevádzky. Toto vedecko-výskumné pracovisko zabezpečuje aj výučbu vybraných častí akreditovaných študijných programov a jeho činnosť vykonáva 24 zamestnancov. V roku 2018 boli uvedené do prevádzky zrekonštrované laboratórne priestory na Katedre biofyziky na **Ústave fyzikálnych vied** na prvom podzemnom podlaží v budove na Jesennej 5 v Košiciach. Zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii

umelému optickému žiareniu, biologickým faktorom a chemickým faktorom, daný súhlas na používanie biologických faktorov 2. skupiny, na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov.

Na **Lekárskej fakulte boli uvedené do prevádzky** priestory vedecko-výskumného pracoviska, Združená tkanivová banka v budove Teoretického ústavu, sekcia I. na Triede SNP 1 v Košiciach, ktoré sú súčasťou projektu Medicínsky univerzitný vedecký park v Košiciach – MEDIPARK s cieľom vybudovať špičkové národné centrum pre výskum, vývoj a transfer poznatkov do praxe v oblasti medicíny. V súčasnosti sa realizuje II. fáza projektu MediPark, Košice - Fáza II, pričom projekt je financovaný z OP VaI programovacie obdobie 2014 - 2020. Postupne budú uvádzané do prevádzky ďalšie pracoviská, centrá excelentnosti s biomedicínskym zameraním.

Na **Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach** (ďalej len UVLF), konkrétne na pracovisku Univerzitnej veterinárnej nemocnice, Klinika malých zvierat boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii biologickým faktorom, chemickým faktorom a umelému optickému žiareniu, daný súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov.

V roku 2018 došlo k **právnemu zániku Neurobiologického ústavu SAV v Košiciach** na Šoltésovej 4 v Košiciach zlúčením s jeho nástupníckou organizáciou Biomedicínske centrum Slovenskej akadémie vied (ďalej len BMC SAV) v Bratislave. Na základe tejto zmeny bolo vydané nové rozhodnutie na uvedenie priestorov **Neurobiologického ústavu BMC SAV** na Šoltésovej 4 v Košiciach do prevádzky. Činnosť pracoviska je zameraná na výskum nervového systému, hlavne na mozgovo-cievne poruchy stavovcov a pedagogickú činnosť študentov magisterského a postgraduálneho štúdia. V súlade s vykonávanou činnosťou pracoviska bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým a biologickým faktorom, daný súhlas na používanie biologických faktorov 2. skupiny, súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov na posudzovanom pracovisku.

VETERINÁRNE ČINNOSTI A SLUŽBY SÚVISIACE SO STAROSTLIVOSŤOU O ZVIERATÁ

V agende tunajšieho úradu evidujeme **42 veterinárnych ambulancií**, (v 6 spoločne so salónom pre psov), **2 veterinárne kliniky**, **1 rehabilitačné centrum pre psov a mačky**, **1 veterinárnu lekáreň** a **1 sklad veterinárnych prípravkov a liečiv**. V roku 2018 boli uvedené do prevádzky **4 nové** veterinárne ambulancie, 3 veterinárne ambulancie boli zrušené, a to 1 z dôvodu presťahovania sa do vlastných priestorov, 1 z dôvodu, že veterinárna lekárka si našla prácu v inom meste a 1 z dôvodu úmrtia.

Na území mesta Košice a okresu Košice-okolie evidujeme celkom **32 pracovísk**, ktoré poskytujú **služby súvisiace so starostlivosťou o zvieratá**, z toho 21 salónov pre psov (plus 6, ktoré evidujeme pri veterinárnych ambulanciách), 2 karanténne stanice pre zvieratá, 4 hotely pre psov, 1 pekáreň, 2 samoobslužné kúpeľne pre psov, 1 cvičisko pre psov a 1 pracovisko na výrobu minerálnych zmesí a preparátov pre zvieratá. V roku 2018 boli uvedené do prevádzky 2 nové salóny pre psov a 1 samoobslužná kúpeľňa pre psov. Na území mesta Košice a okresu Košice – okolie evidujeme celkom 90 predajní, a to chovateľských potrieb, rybárskych potrieb a krmív pre zvieratá. V roku 2018 bolo uvedených do prevádzky 10 nových predajní chovateľských potrieb, z toho 3 predajne rybárskych potrieb.

V roku 2018 sme na základe žiadosti RVPS zaslali zoznam veterinárnych ambulancií a predajní chovateľských potrieb v Košiciach evidovaných na tunajšom úrade, a to v súvislosti s povinnosťou kontroly, ktorá vyplýva RVPS zo zákona č. 17/2018 Z. z. RVPS zo zákona č. 17/2018 Z. z. o veterinárnych prípravkoch a veterinárnych technických pomôckach.

VEĽKODISTRIBUČNÉ SKLADY ZDRAVOTNÍCKEHO MATERIÁLU A LIEKOV

V r. 2018 boli vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov jedného skladu liekov a zdravotníckeho materiálu a jedného skladu zdravotníckych pomôcok. V oboch prípadoch bola dôvodom pre vydanie nového rozhodnutia zmena v dispozícii a výmere prenajatých priestorov. Celkom evidujeme 35 veľkodistribučných skladov zdravotníckeho materiálu, liekov, liečiv, prípadne doplnkovej farmácie.

ZUBNÉ TECHNIKY

V okresoch mesta Košice a Košice - okolie máme v dozore 106 zubných techník. V roku 2018 boli uvedené do prevádzky 3 nové zubné techniky pre 1 právnickú osobu a 2 SZČO. Pre právnickú osobu ako zamestnávateľa bol zároveň schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom. Pri ŠZD bolo zistené, že 4 SZČO ukončili svoju činnosť odchodom do starobného dôchodku, pričom 3 z nich vykonávali svoju činnosť na spoločnom pracovisku zubnej techniky v budove UNLP Košice na Triede SNP 1 v Košiciach.

ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Odbor PPL spolupracuje formou odborných vyjadrení s odborom HŽPaZ pri vydávaní rozhodnutí na uvedenie priestorov zdravotníckych zariadení do prevádzky spojených so schvaľovaním prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom, biologickým faktorom a umelému optickému žiareniu - laserom.

Odbor PPL vydáva rozhodnutia na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie, prípadne vyradenie prác z tretej kategórie alebo štvrtej kategórie.

Pre Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len ÚDZS) bolo v januári 2018 vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov súdnolekárskeho a patologickoanatomického pracoviska Košice (ďalej len SLaPA Košice) ÚDZS na prvom podzemnom, prvom, druhom, treťom a piatom nadzemnom podlaží budovy na Ipeľskej 1 v Košiciach do skúšobnej prevádzky do 31. 05. 2018. Skúšobná prevádzka bola odôvodnená potrebou objektivizácie chemických faktorov a karcinogénnych a mutagénnych faktorov v pracovnom prostredí.

V júni 2018 bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov SLaPA Košice ÚDZS na prvom podzemnom, prvom, druhom, treťom a piatom nadzemnom podlaží budovy na Ipeľskej 1 v Košiciach do prevádzky. Súčasne boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii karcinogénnym a mutagénnym faktorom, chemickým faktorom a biologickým faktorom na posudzovanom pracovisku predložené účastníkom konania dňa 15. 06. 2018, súhlasilo sa s návrhom ÚDZS na používanie biologických faktorov na posudzovanom pracovisku, s návrhom na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na posudzovanom pracovisku a na činnosti spojené s manipuláciou, skladovaním a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na posudzovanom pracovisku.

V januári 2018 bolo vydané rozhodnutie na uvedenie administratívnych priestorov pobočky ÚDZS v Košiciach na 4. nadzemnom podlaží budovy na Ipeľskej 1 v Košiciach do prevádzky.

V septembri 2018 bolo vydané pre SLaPA Košice rozhodnutie, ktorým boli zaradené do tretej kategórie pre biologické faktory práce vykonávané profesiami lekár, toxikológ VŠ, vedúci laborant, histologický laborant, toxikologický laborant, sanitár, umývačka skla, upratovačka, administratívny pracovník a prevádzkový údržbár a do štvrtej kategórie pre karcinogénny a mugagénne faktory - benzén práce vykonávané profesiou toxikológ VŠ.

Pre **Východoslovenský onkologický ústav v Košiciach a. s.** (ďalej len VOÚ a. s.) boli v roku 2018 vydané dverozhodnutia. V januári 2018 bolo vydané rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (práca s cytostatikami) pre profesiu sanitár na Otorinolaryngologickom oddelení, Oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny a Oddelení gynekológie a v decembri 2018 bolo vydané rozhodnutie na vyradenie prác z tretej kategórie pre KaMF (práca s cytostatikami) pre profesiu sanitár na Otorinolaryngologickom oddelení Oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny a Oddelení gynekológie.

Pre **UNLP Košice** bolo v máji 2018 vydané rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (práca s cytostatikami) pre profesiu sanitár na oddelení prípravy cytostatík v nemocničnej lekární, Tr, SNP 1, Košice. V júni 2018 bolo vydané rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (formaldehyd) pre profesie verejný zdravotník a zdravotnícky asistent v dezinfekčnej stanici, Tr. SNP 1, Košice. Zamestnanci sú exponovaní KaMF pri riedení 37 % formaldehydu na 10 % pufrovaný formaldehyd, ktorý je podľa nariadenia EPaR č. 1217/2008 v platnom znení klasifikovaný v triede nebezpečnosti karcinogenita kategórie nebezpečnosti 1B.

2. RIZIKOVÉ PRÁCE

V roku 2018 bolo evidovaných u 114 subjektov 12 432 zamestnancov, z toho 1 219 žien, vykonávajúcich práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie. Z uvedeného počtu išlo o 5 nových subjektov, z ktorých najväčší podľa počtu zamestnancov je spoločnosť Ferroenergy s. r. o. (207/18).

Okres	Za rok 2018			Za rok 2017		
	Počet subjektov	Počet zamestnancov v riziku		Počet subjektov	Počet zamestnancov v riziku	
		celkom	z toho žien		celkom	z toho žien
Košice I, II, III, IV a Košice – okolie	114	12 432	1 219	110	12 094	1 179

V roku 2018 došlo oproti roku 2017 k **zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie o 338**, najmä v dôsledku prehodnotenia zdravotných rizík na existujúcich pracoviskách a zaradenia prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie na novovzniknutých pracoviskách.

Vývoj zmien exponovaných zamestnancov rizikovým faktorom v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi

Počet exponovaných rizikovým faktorom									
2018		2017		2016		2015		2014	
spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien
12 432	1 219	12 094	1 179	12 042	1 111	11 642	1 085	11 986	1 112

Z prehľadu za posledných 5 rokov je zrejmé, že v priebehu roka 2018 došlo oproti predchádzajúcim štyrom rokom k zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie pravdepodobne v dôsledku prehodnotenia expozície faktorom práce na existujúcich pracoviskách a vzniku nových pracovísk, na ktorých vykonávajú zamestnanci práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

Stav po prehodnotení rizikových prác

V 114 subjektoch evidujeme 12 432 zamestnancov v tretej kategórii a štvrtej kategórii, z toho je 1 219 žien. Dominantné zastúpenie medzi subjektmi má spoločnosť U. S. Steel Košice, s. r. o. s počtom 7 622 zamestnancov, z toho 560 žien.

Z hľadiska prevažujúcej činnosti je najviac zastúpená **priemyselná výroba (8 662/580)**, administratívne a podporné služby (891/67), dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (753/30), doprava a skladovanie (684/52), odborné, vedecké a technické činnosti (480/101), zdravotníctvo a sociálna pomoc (339/293), verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie (201/49), umenie, zábava a rekreácia (139/44), dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (138/0), stavebníctvo (113/0), ťažba a dobývanie (16/0), poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (10/0), vzdelávanie (6/3).

Z hľadiska faktorov je najviac prác zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktor hluk (10 861/741), ďalej nasledujú chemické faktory (6 223/345), a to chemické látky a zmesi (5 415/136) a chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky (808/209), vibrácie (1 517/129), záťaž teplom a chladom (1 278/35), fyzická záťaž (566/48), psychická pracovná záťaž (207/75), biologický faktor (103/73), elektromagnetické polia (86/1), optické žiarenie (76/23), tlak vzduchu (14/4) a ionizujúce žiarenie (1/0).

Samostatne hospodáriaci roľníci vykonávajú na dozorovanom území práce, ktoré nie sú zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie.

Trend vývoja faktora psychická pracovná záťaž

2018		2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011	
spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien
207	75	211	77	149	22	148	22	163	21	163	21	163	21	5	0

V roku 2011 boli v U. S. Steel Košice s. r. o. na úseku Manažéra leteckej dopravy zaradené práce do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž vykonávané profesiami manažér leteckej dopravy – pilot, zástupca manažéra leteckej dopravy – pilot, dispečer leteckej prevádzky a pilot (5/0).

V roku 2012 došlo k nárastu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž, a to zaradením prác vykonávaných profesiou príslušník Mestskej polície Košice u 158/21 zamestnancov Mesta Košice.

V roku 2014 sme mali zaradený rovnaký počet zamestnancov ako v roku 2013 a 2012.

V roku 2015 bolo v U. S. Steel Košice, s. r. o. z organizačných dôvodov zrušené pracovisko úsek Manažéra leteckej dopravy a v Mestskej polícii Košice bol počet zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž znížený na 148/22.

V roku 2016 došlo k zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž o 1 zamestnanca Mesta Košice v profesii príslušník Mestskej polície Košice.

V roku 2017 došlo k nárastu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž z dôvodu zaradenia prác v Detskom domove Košice na pracoviskách v 1. až 6. špecializovanej samostatnej skupine a špecializovanej samostatnej skupine LIENKY v profesiách zdravotná sestra, asistent komunitnej činnosti, pomocný vychovávateľ, koordinátor ošetrovateľskej starostlivosti o deti – sestra a vychovávateľ (50/50). V profesii príslušník Mestskej polície Košice bol počet zamestnancov zaradených do tretej kategórie zvýšený na 161/27.

V roku 2018 došlo k zníženiu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž o 4 zamestnancov Mesta Košice v profesii príslušník Mestskej polície Košice.

Stav po prehodnotení pracovísk, na ktorých sú zamestnanci exponovaní ionizujúcemu žiareniu

V roku 2010 boli práce v expozícii ionizujúcemu žiareniu na väčšine pracovísk v spolupráci s odborom ochrany zdravia pred žiarením preradené do druhej kategórie a od roku 2012 je stav nezmenený, a to aj napriek legislatívnym zmenám v roku 2018. Prehodnotenie zdravotných rizík pre ionizujúce žiarenie je nutné vykonať v spolupráci s radiačnými expertmi, ktorí v roku 2018 neexistovali.

Trend vývoja faktora ionizujúce žiarenie

	2018		2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010	
	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž
Ionizujúce žiarenie v zdravotníctve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Ionizujúce žiarenie v priemysle	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	3	0
Spolu	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	4	0

Prehľad faktora ionizujúce žiarenie podľa subjektov

Subjekt	2018		2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011	
	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž	C	Ž
Juraj Žiga -Defektoskopia	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
UNLP Košice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Spolu	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0

(Vysvetlivky: C - celkom, Ž- z toho žien)

Informácie o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík

Podľa § 30 ods. 1 písm. m) zákona č. 355/2007 Z. z. predkladajú zamestnávateľa informácie o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú rizikové práce. V správach sú uvedené aj plánované technické, organizačné a iné opatrenia na zníženie rizika na rok 2019. V roku 2018 bolo predložených 114 hodnotiacich správ, to znamená, že zákonnú povinnosť si splnili všetci zamestnávateľa – subjekty, v ktorých sú zaradené práce do tretej kategórie a/alebo štvrtej kategórie.

3. ZABEZPEČOVANIE PRACOVNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY

Na území mesta Košice a Košice - okolie zabezpečuje 7 zamestnávateľov, konkrétne **U. S. Steel Košice, s. r. o. (ďalej len USSK), Univerzitná nemocnica L. Pasteura (ďalej len UNLP) Košice, Nemocnica Košice–Šaca a. s. 1. súkromná nemocnica, Ergomed Poliklinika, s. r. o., Letecká vojenská nemocnica, a. s., ProCare, a. s. a Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach** dohľad nad pracovnými podmienkami pre svojich zamestnancov vykonávajúci práce zaradené do prvej kategórie až štvrtej kategórie **vlastnými zamestnancami** tímom pracovnej zdravotnej služby (ďalej len PZS). Z toho 5 poskytovateľov, konkrétne **Nemocnica Košice–Šaca, a. s. 1. súkromná nemocnica, Ergomed Poliklinika, s. r. o., Letecká vojenská nemocnica, a. s., ProCare, a. s. a UNLP Košice** zabezpečuje pre svojich zamestnancov aj posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu výkonom lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci (ďalej len LPP).

Pre najväčšiu spoločnosť v regióne, USSK, zabezpečuje výkon LPP Nemocnica Košice – Šaca, a. s., 1. súkromná nemocnica na základe zmluvy.

V roku 2018 boli v rámci štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) vykonané kontroly v 6 subjektoch, v ktorých má zamestnávateľ výkon pracovnej zdravotnej služby (ďalej len PZS) zabezpečený **vlastnými zamestnancami**, a to v 4 subjektoch **vlastným tímom PZS** s celkovým počtom zamestnancov **14 736**, z toho **7 754** zamestnancov vykonáva práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie, a v 2 subjektoch **lekárom** s celkovým počtom zamestnancov **33** (Tab. č. 13a).

Výkon PZS **odávateľským spôsobom** bol v **498** subjektoch zabezpečený **tímom PZS** s celkovým počtom zamestnancov **21 929**, z toho **4 630** zamestnancov vykonáva práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie, v **72** subjektoch zabezpečený **lekárom** s celkovým počtom zamestnancov **365** a v **67** subjektoch zabezpečený **verejným zdravotníkom** s celkovým počtom zamestnancov **271**. Z uvedených údajov vyplýva, že najväčšie zastúpenie vo výkone PZS odávateľským spôsobom mali v roku 2018 **tímy PZS** (Tab. č. 13b).

Pri výkone ŠZD bolo zistené, že v 4 subjektoch s celkovým počtom **21** zamestnancov a v 1 subjekte s 1 zamestnancom vykonávajúci prácu zaradenú do tretej kategórie, **nezabezpečil** zamestnávateľ povinnosti v **spolupráci s PZS** (Tab. č. 13c).

Štyrom subjektom bola uložená pokuta za správne delikty, z toho **dvom** subjektom podľa § 57 ods. 22 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z. (nezabezpečili pre svojich zamestnancov posúdenie zdravotného rizika v spolupráci s PZS), **jednému** subjektu podľa § 57 ods. 22 písm. b) a f) zák. č. 355/2007 Z. z. (nezabezpečil pre svojich zamestnancov posúdenie zdravotného rizika v spolupráci s PZS a nechoval lekárske posudky o zdravotnej spôsobilosti na prácu zamestnancov) a **jednému** subjektu podľa § 57 ods. 22 písm. b) a g) zák. č. 355/2007 Z. z. (nezabezpečil pre svojich zamestnancov posúdenie zdravotného rizika v spolupráci s PZS a nevypracoval prevádzkový poriadok) v celkovej sume **2 900 €** (Tab. č. 13d). V prípade 1 subjektu bude konanie v uvedenej veci začaté.

Pri výkone ŠZD neboli zistené žiadne nedostatky u poskytovateľov PZS, t. j. neboli im uložené sankcie za správne deliktyná úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci (Tab. č. 13e).

Najviac zastúpenými spoločnosťami poskytujúcimi výkon PZS v kontrolovaných subjektoch ostávajú stále ProCare, a. s., MEDISON s. r. o., BE –SOFT a. s., Nemocnica Košice–Šaca, a. s. 1. súkromná nemocnica, Ergomed Poliklinika, s. r. o., UNLP Košice, Železničné zdravotníctvo Košice, s. r. o., Letecká vojenská nemocnica, a. s., Pro Benefit, s. r. o., NEOCLINIC s. r. o., Falck Healthcare a. s., BOZPO, s. r. o., OHS, s. r. o. a TeamPrevent Santé s. r. o.

Úroveň poskytovania odborných a poradenských služieb pre zamestnávateľov v oblasti ochrany a podpory zdravia výkonom zdravotného dohľadu sa každým rokom zlepšuje.

Zo záverov ŠZD vyplynulo, že posudzovanie zdravotnej spôsobilosti pre konkrétny výkon práce je realizovaný formou LPP vo vzťahu k práci vo frekvenci podľa zaradenia práce do kategórie, resp. podľa osobitných predpisov.

4. PREŠETROVANIE PODOZRENÍ NA CHOROBU Z POVOLANIA

V sledovanom období bolo prešetrených **91 prípadov (dg) v jednotlivých položkách**, čo je o **29 prípadov** viac ako v roku 2017. Prešetrenia sa uskutočnili u **60 zamestnancov**, čo je o **12 viac** ako v roku 2017. **V 49 prípadoch bola v závere hygienického šetrenia v jednotlivých položkách priznaná príčinná súvislosť.**

Najčastejšie prešetrovanými boli podozrenia na CHzP v položke č. 29 - choroba z DNJZ 47 prípadov (o 20 viac ako v r. 2017), v položke č. 28 – choroba z vibrácií 26 prípadov (o 12 viac ako v r. 2017), v položke č. 38 – porucha sluchu z hluku 8 prípadov (o 1 menej ako v r. 2017), v položke č. 47 – iné poškodenie zdravia z práce 5 prípadov (rovnako ako v r. 2017) a po 1 prípade v týchto položkách: v položke č. 19 - choroba z ionizujúceho žiarenia a zo žiarenia s obdobným účinkom, v položke č. 33 - choroba zaprášenia pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý (rovnako aj v roku 2017), v položke 37 - bronchiálna astma (rovnako ako v roku 2017), v položke č. 44 - vonkajšie alergické alveolitídy a ich následky spôsobené vdychovaním organických prachov typu farmárske pľúca a v položke č. 45 - alergické choroby horných dýchacích ciest s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného.

Najviac prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania bolo v spoločnosti **U. S. Steel Košice s. r. o.**, a to **43 prípadov** (položky č. 19, 28, 29, 38 a 47) o 20 prípadov viac ako v r. 2017) u **28 zamestnancov** (o 12 viac ako v r. 2017) a najčastejšie prešetrovanými boli profesia žeriavnik (15 x), zámočník (4 x), strojník (4 x), triedič (4 x), robotník výroby obalov (2 x) a ďalšie.

V spoločnosti **U. S. Steel Obalservis s. r. o.** (predtým OBAL-SERVIS, a.s. Košice) boli vykonané šetrenia u **6 zamestnancov** (na položky 28, 29 a 47) spolu v 9 prípadoch, z toho 7 v profesii žeriavnik a po jednom prípade viazáč bremien a balič. V roku 2018 sme v spoločnosti **RMS Košice s. r. o.** došlo ku nárastu počtu prešetrení proti roku 2017 z 1 na **5 zamestnancov**, a to spolu v 9 prípadoch, z toho 7 v **profesii hutný murár** a 2 v **profesii hutný murár – torkretár**, všetky s potvrdením súvislosti medzi ochorením a pracou. V spoločnosti **U-Shin Slovakia s. r. o.** boli prešetrenia u 2 zamestnancov, 2 x v položke č. 29 a 1 x v položke č. 28, obaja v profesii operátor výrobnéj linky (tak ako v roku 2017), a v spoločnosti **Inžinierske stavby, a. s.** u **2 zamestnancov** na 3 položky, profesie betonár a opravár. V spoločnosti **TERMOSTAV - MRÁZ, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice** bolo šetrenie v 1 prípade v profesii izolatér – klampiar (v roku 2017 boli šetrenia vykonané u 3 zamestnancov).

Čo sa týka **SZČO**, prešetrenie bolo vykonané v profesii **keramikár** v 1 prípade na dve položky č. 28 a 29 (pre Hrnčiarsky remeselný dom Košice).

Problémy spojené s prešetrovaním sú chronicky známe a naďalej pretrvávajú.

Podrobnejšie údaje o prešetrovaných podozreniach na chorobu z povolania v r. 2018 sú uvedené v tabuľke č. 10.

5. CHOROBY Z POVOLANIA

V roku 2018 bolo doručených na RÚVZ so sídlom v Košiciach **39 hlásení o uznaní choroby z povolania** (ďalej CHzP), čo je rovnaký počet ako v r. 2017 a **žiadne hlásenie o ohrození chorobou z povolania** (rovnako ako v r. 2017).

Najčastejšie hlásené CHzP boli v **položke č. 38– strata sluchu z hluku 16 prípadov** (o 9 viac ako v r. 2017), z toho 14 prípadov v U. S. Steel Košice, s. r. o., v profesii strojník 2 prípady, ďalšie v rôznych profesiách a po jednom prípade v spoločnosti RMS Košice s. r. o. v profesii vulkanizér a VSS Foundry, s. r. o. v profesiizlievarenský robotník – čistič.

V **položke č. 29 poškodenie z DNJZ** bolo hlásených **10 prípadov** (o 2 viac ako v r. 2017), z toho 5 prípadov v U. S. Steel Košice, s. r. o., 3 x v profesii žeriavnik, 1 x v profesii vsádzač brám a 1 x zámočník. Po 1 prípade v spoločnosti Inžinierske stavby a. s. Košice v profesii mechanik – opravár, RMS Košice s. r. o. v profesii hutný murár (ako v r. 2017), U-Shin Slovakia s.r.o., v profesii operátor výrobnéj linky a U. S. Steel Obalservis s. r. o. Košice (predtým OBAL-SERVIS, a. s. Košice) v profesii žeriavnik.

V **položke č. 28 – poškodenie z vibrácií – 6 prípadov** (o 7 menej ako v r. 2017), z toho 2 prípady v U. S. Steel Košice, s. r. o., jeden v profesii žeriavnik a jeden v profesii skladník, 2 prípady v spoločnosti RMS, a. s. Košice, oba v profesii hutný murár, jeden prípad v U. S. Steel Obalservis s. r. o. v profesii žeriavnik a jeden prípad v Steel Max, s. r. o. v profesii pilar.

V **položke č. 33 - silikóza jednoduchá –2 prípady**, z toho 1 prípad v TERMOSTAV - MRÁZ, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice(ďalej len TERMOSTAV – MRÁZ) v profesii pomocný murár a v spoločnosti EUROCAST Košice s. r. o. v profesii vypaľovač odliatok. **Po jednom prípade v položke č. 34– choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom (azbestóza)** v TERMOSTAV - MRÁZ v profesii izolatér, **č. 37 - bronchiálna astma** vo VAMEX, a. s. Košice v profesii pomocný pekár – výpek, **č. 44 – vonkajšie alergické alveolitídy a ich následky spôsobené vdychovaním organických prachov typu farmárske pľúca** v MKM - STRED, spol. s r. o. v profesii ošetrovateľ zvierat, **č. 45 – Alergické choroby horných dýchacích ciest** s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného v Univerzitetnej nemocnici L. Pasteura Košice v profesii zdravotnícky laborant a **č. 47 - Iné poškodenie zdravia z práce – chrbtica** v spoločnosti Inžinierske stavby, a. s. v profesii betonár, robotník.

Najviac hlásených CHzP bolo v spoločnosti **U. S. Steel Košice, s. r. o.**, a to **21** (o 7 viac ako v r. 2017), z toho 5 x u profesie žeriavnik (o 6 menej ako v r. 2017). V spoločnosti **RMS Košice s. r. o.** boli v r. 2018 uznané **4 choroby z povolania** (o 1 viac ako v r. 2017), a to 2 x na položku č. 28 v profesii hutný murár a hutný murár – torkretár, 1 x na položku č. 29 v profesii hutný murár a 1 x na položku č. 38 v profesii vulkanizér. **Po 2 choroby z povolania** v spoločnosti U. S. Steel Obalservis s. r. o. 1 x na položku č. 28 a č. 29 obe v profesii žeriavnik, Inžinierske stavby, a. s. 1 x na položku č. 29 v profesii mechanik opravár a 1 x na položku č. 47 v profesii betonár, robotník, TERMOSTAV – MRÁZ 1 x na položku č. 33 v profesii pomocný murár a 1 x na položku č. 31 v profesii izolatér.

V spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o. došlo k významnému nárastu počtu priznaných ChzP a v spol. RMS Košice s. r. o. opakovane k miernemu nárastu v počte priznaných CHzP

oproti klesajúcemu trendu za predošlé roky. V spoločnosti U. S. Steel Obalservis s. r. o. došlo k poklesu vo výskyte priznaných CHzP, a to konkrétne o 2 prípady (oproti r. 2017).

6. VEĽMI TOXICKÉ CHEMICKÉ LÁTKY A ZMESI A TOXICKÉ LÁTKY A ZMESI

V sledovanom období bolo v rámci ŠZD vykonaných 21 kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania právnych predpisov na ochranu zdravia pri práci s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (ďalej len VTLaZ a TLaZ).

Išlo o pracovisko Dezinfekčnej stanice UNLP Košice, ktorá VTLaZ používa pri výkone dezinfekcie priestorov nemocnice, SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, OZ Košice používa VTLaZ pri analýze vzoriek povrchových, pitných a odpadových vôd a spoločnosť GETRAG FORD Transmissions Slovakia, s. r. o., ktorá používa TLaZ v chemickom laboratóriu na analytické skúšky stanovenia vody v oleji.

Na pracovisku Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, a to na Oddelení vnútorných chorôb na Klinike malých zvierat Univerzitnej veterinárnej nemocnice sa VTLaZ a TLaZ používajú pri laboratórnych skúškach a vedecko-výskumnej činnosti.

Na vedecko-výskumné účely sa tieto látky používajú aj na pracovisku Neurobiologického ústavu Biomedicínskeho centra SAV a v Združenej tkanivovej banke LF UPJŠ v Košiciach.

Jaroslav Mráz – INSEKT používa VTLaZ pri výkone dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov.

Ďalšie kontroly boli vykonané v spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o. na pracovisku Útvar GM pre environment v laboratóriu GME, kde sa VTLaZ používajú na sledovanie kvality odpadových, podzemných a povrchových vôd pomocou fyzikálno-chemických analýz. V laboratóriu GME vykonáva činnosť aj spoločnosť ISS Facility Services spol. s r. o. Kontrola bola vykonaná aj na pracovisku Útvar GM pre materiálové riadenie v sklade farieb a chemikálií, v ktorom sa prijímajú, skladujú a vydávajú chemikálie a v DZ Energetika na pracovisku Vodné hospodárstvo – ČOV Sokolany, kde sa VTLaZ používajú v laboratóriu na sledovanie kvality odpadových vôd.

V dcérskej spoločnosti USS Košice, Labortest s. r. o. sa VTLaZ používajú naďalej na laboratórne analýzy v laboratóriu Koksovne, laboratóriu Studenej valcovne a Kvantometrickom laboratóriu.

ŠZD bol vykonaný aj v spoločnosti VVS, a. s. v laboratóriu pitných vôd, v špecializovanom laboratóriu vôd a laboratóriu odpadových vôd, v spoločnosti TEKO a. s. - akreditovanom skúšobnom laboratóriu, v spoločnosti RIA LABORATÓRIUM s. r. o. a MEDY s. r. o.

Porušenie predpisov na ochranu zdravia pri používaní VTLaZ a TLaZ nebolo na vyššie uvedených pracoviskách v priebehu roka 2018 zaznamenané.

Bolo zistené, že vo väčšine prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom predkladaných po 01. 06. 2017 sú chemické zmesi klasifikované podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí.

V roku 2018 bolo do tretej kategórie a štvrtej kategórie práce pre chemické faktory klasifikované ako TLaZ (trieda nebezpečnosti akútna toxicita, kategória 3) zaradených 194 zamestnancov, z toho 49 žien a pre chemické faktory klasifikované ako VTLaZ (trieda nebezpečnosti akútna toxicita, kategória 1, 2) bolo zaradených 22 zamestnancov, z toho 0 žien.

V roku 2018 bolo vydaných **9** súhlasných rozhodnutí na používanie VTLaZ, a to pre spoločnosť CROWN Bevcan Slovakia s. r. o., Neurobiologický ústav Biomedicínskeho centra SAV, Katedru biofyziky ÚFV UPJŠ v Košiciach, Kliniku malých zvierat Univerzitetnej veterinárnej nemocnice UVLaF v Košiciach, Dezinfekčnú stanicu UNLP Košice, Súdno-lekárske a patologické pracovisko Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Carmeuse Slovakia, s. r. o., ISS Facility Services spol. s r. o. a pre fyzickú osobu-podnikateľa Jaroslav Mráz. Pre uvedené podnikateľské subjekty okrem Jaroslava Mráza bol jedným rozhodnutím vydaný zároveň aj súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov.

V sledovanom období bolo vydaných spolu **78** osvedčení, pričom **75** osvedčení bolo vydaných na prácu s VTLaZ a TLaZ a **3** osvedčenia boli vydané na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie. Na základe skúšky bolo vydaných **14** osvedčení (na VTLaZ a TLaZ) a bez vykonania skúšky, t. j. na základe overenia dĺžky odbornej praxe, **64** osvedčení. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti zasadala **1-krát**. Mimoriadna situácia, resp. havária v súvislosti s expozíciou VTLaZ a TLaZ sa v sledovanom období nevyskytla.

7. KARCINOGENNÉ A MUTAGENNÉ FAKTORY

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach vydal v roku 2018 **14 rozhodnutí** na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre KaMF.

Pre spoločnosť U. S. Steel Košice, s. r. o. (ďalej len USSK) bolo vydaných 7 rozhodnutí, a to pre DZ Mechanika (expozícia Cr⁶⁺), útvar GM pre environment (pracovný proces s rizikom expozície polycyklickým aromatickým uhlíkovodíkom (ďalej len PAU), DZ Údržba (PAU), útvar Zástupcu GM pre bezpečnosť a hygienu (PAU), útvar Riaditeľa pre spoľahlivosť vyhradených technických zariadení a strategických zariadení (PAU), útvar Riaditeľa pre spoľahlivosť zariadení prvovýroby (PAU) a DZ Koksovňa (expozícia benzénu, fenolu a PAU).

Pre spoločnosť ISS Facility Services spol. s r. o. boli vydané 2 rozhodnutia na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (PAU) na pracovisku DZ Koksovňa. V prvom rozhodnutí bola do tretej kategórie zaradená práca vykonávaná profesiou obsluhovač rampy VKB1 a VKB3 a v druhom rozhodnutí, ktorým stratilo účinnosť prvé rozhodnutie, bola do tretej kategórie zaradená práca vykonávaná profesiou čistič Koksovňa VKB1 a VKB3.

V roku 2018 boli vydané pre Východoslovenský onkologický ústav v Košiciach (ďalej len VOÚ a. s.) 2 rozhodnutia. V januári 2018 bolo vydané rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (práca s cytostatikami) pre profesiu sanitár na Oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny, Oddelení gynekológie a Otorinolaryngologickom oddelení a v decembri 2018 bolo vydané rozhodnutie na vyradenie prác z tretej kategórie pre KaMF (práca s cytostatikami) pre profesiu sanitár na Oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny, Oddelení gynekológie a Otorinolaryngologickom oddelení.

V máji 2018 bolo vydané rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (práca s cytostatikami) pre Univerzitnú nemocnicu L. Pasteura v Košiciach pre profesiu sanitár na oddelení prípravy cytostatík v nemocničnej lekárni.

V júni 2018 bolo vydané pre Univerzitnú nemocnicu L. Pasteura v Košiciach rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (formaldehyd) pre profesie verejný zdravotník a zdravotnícky asistent v dezinfekčnej stanici. Zamestnanci sú exponovaní KaMF pri riedení 37 % formaldehydu na 10 % pufrovaný formaldehyd, ktorý je podľa nariadenia EPaR č. 1217/2008 v platnom znení klasifikovaný v triede nebezpečnosti karcinogenita kategórie nebezpečnosti 1B.

V septembri 2018 bolo vydané pre súdnolekárske a patologicko-anatomické pracovisko Košice Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou rozhodnutie na zaradenie prác do štvrtej kategórie pre KaMF (benzén) pre profesiu toxikológ VŠ.

V porovnaní s rokom 2017 **vzrástol** v roku 2018 počet zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie práce pre KaMF o **44**. V roku 2018 to bolo spolu **808** (764 v roku 2017) zamestnancov, z toho 209 žien (205 žien v roku 2017) (zdroj ASTR), pričom v tretej kategórii prác to bolo 703 zamestnancov (648 zamestnancov v roku 2017), z toho 206 žien (205 žien v roku 2017) a vo štvrtej kategórii 105 zamestnancov (116 zamestnancov v roku 2017), z toho 3 ženy (0 žien v roku 2017).

Najviac zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre KaMF, konkrétne PAU, vykonáva prácu v DZ Koksovňa, USSK. Ide o 445 zamestnancov spoločností USSK, ISS Facility Services s. r. o. a KOKSMONT a. s. Košice.

Na druhom mieste v počte zamestnancov exponovaných KaMF sú zdravotnícke zariadenia, v ktorých je do tretej kategórie zaradená práca s cytostatikami (169 zamestnancov). Ide o zdravotnícke zariadenia: Východoslovenský onkologický ústav a. s., Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice s pracoviskami Klinika hematológie a onkohematológie, Nemocničná lekáreň, Detská fakultná nemocnica Košice s pracoviskami Oddelenie detskej onkológie a hematológie a Nemocničná lekáreň.

V sledovanom období bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) vykonaných **27 kontrol** zameraných na ochranu zdravia zamestnancov exponovaných na pracovisku karcinogénnym a mutagénnym faktorom (ďalej len KaMF). Z uvedeného počtu bolo 12 kontrol vykonaných na pracoviskách s pol. USSK a prevádzkach v areáli U. S. Steel Košice, kde je zároveň evidovaný najvyšší počet zamestnancov zaradených do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre KaMF.

V DZ Energetika, spol. USSK, prevádzka Technické plyny sa na udržiavanie neustáleho pretlaku vysokopecného plynu v plynojeme používa špeciálny tesniaci olej Gasometer Abdichtmittel P, klasifikovaný v triedach karcinogenita, mutagenita zárodočných buniek a reprodukčná toxicita kategórie 1B.

V prevádzke Vodné hospodárstvo, pracovisko ČOV Sokolany, spol. USSK sa pri laboratórnych analýzach kvality odpadových vôd používa okrem dichrómanu draselného aj chróman draselný klasifikovaný v triedach karcinogenita a mutagenita zárodočných buniek kategórie 1B. Chróman draselný sa používa aj pri laboratórnych analýzach na stanovenie chloridov v okruhoch chladiacich vôd na útvare manažéra Prvovýroby a podpory výroby pri laboratórnych analýzach na sledovanie kvality odpadových, podzemných a povrchových vôd na úseku Riaditeľ'a pre ochranu vôd a EMS. Skladovanie KaMF, konkrétne chrómanu draselného a síranu kademnatého, bolo predmetom výkonu ŠZD v Sklade nebezpečných farieb a chemikálií, ktorý patrí pod Útvar pre materiálové riadenie.

Na Úseku GM pre bezpečnosť a hygienu a REACH USSK, oddelenie fyzikálnych a chemických faktorov, sa KaMF používajú na stanovenie 3,4 benzo(a)pyrénu.

Na DZ Mechanika, pracovisko Sintrovacia dielňa, spol. USSK, sú zamestnanci pri opravách tzv. uzlov a pri výrobe a renovácii náhradných dielov exponovaní zväčša pevným aerosólom s obsahom niklu a jeho zlúčenín klasifikovaný v triede karcinogenita kategórie 1A a v triede reprodukčná toxicita kategórie 1B.

Na prevádzke Metalurgia DZ Mechanika, spol. USSK, sú zamestnanci pri zváraní vysokolegovaných nerezových materiálu na pracovisku zvárania „Lod' č. 9“ exponovaní zväčša pevným aerosólom s obsahom šesťmocného chrómu (Cr⁶⁺) a jeho zlúčenín klasifikovaného v triede karcinogenita kategórie 1A a mutagenita zárodočných buniek kategórie 1B.

V spoločnosti U. S. Steel Košice – Labortest, s. r. o., a to Laboratórium Studenej valcovne, Laboratórium Koksovne a Kvantometrické laboratórium sa pri laboratórnych

rozboroch moriacich a chrómovacích roztokov, odpadových vôd, technického železa, ďalej pri stanovovaní fenolu a pri sušení vzoriek v exikátoroch používajú KaMF, konkrétne dichróman draselný (karcinogén kategória 1B, mutagén kategória 1B, reprodukčná toxicita kategória 1B) a fenolftaleín (karcinogén kategória 1B). V laboratóriu Koksovne sa pri analytických

a mechanických skúškach používa fenol, benzol, benzén, bromičnan draselný, dichlórmetán, formaldehyd, síran hydrazínu a octan kademnatý.

V prevádzke Práčovňa spoločnosti U. S. Steel Services, s. r. o., kde zamestnanci exponovaní PAU, konkrétne 3,4 benzo(a)pyrénu pri chemickom čistení a praní pracovných odevov z DZ Koksovňa. Ďalej v spol. NEO SLOVAK a. s. Košice, ktorej predmetom činnosti je tvrdé pochrómovanie valcov a elektroiskrové obrábanie valcov na valcovanie plechov. Pri tvrdom pochrómovaní sa používa oxid chrómový klasifikovaný v triede karcinogenita kategórie 1A a mutagenita zárodočných buniek kategórie 1B.

V spoločnosti Stawi, s. r. o. bolo zistené, že aj naďalej je skladovaná farba BITEP 400 ZWAT klasifikovaná v triedach karcinogenita, mutagenita zárodočných buniek a reprodukčná toxicita kategórie 1B, pôvodne používaná pri povrchovej úprave oceľových konštrukcií.

Na laboratórnych pracoviskách spoločnosti Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. (ďalej len VVS, a. s.) boli v uplynulom roku vykonané 3 kontroly, pri ktorých neboli zistené zmeny v používaní KaMF. Zamestnanci Špecializovaného laboratória vôd sú pri analýzach pitných vôd exponovaní kadmium (karcinogenita kategórie 1B) a ortuť (reprodukčná toxicita kategórie 1B). Zamestnanci Laboratória odpadových vôd sú pri analýzach odpadových vôd a kalov exponovaní dichrómanu draselnému (karcinogenita kategórie 1B, mutagenita zárodočných buniek kategórie 1B, reprodukčná toxicita kategórie 1B) a fenolftaleínu (karcinogenita kategórie 1B). Zamestnanci Laboratória pitných vôd používajú v Úpravni vody Bukovec pri analýzach pitných vôd fenolftaleín (karcinogenita kategórie 1B), formaldehyd (karcinogenita kategórie 1B), chlorid kobaltnatý (karcinogenita kategórie 1B, reprodukčná toxicita kategória 1B) a síran hydrazínu (karcinogenita kategórie 1B).

V Slovenskom vodohospodárskom podniku, š. p., sa pri laboratórnych činnostiach na Odbore ekológie a vodohospodárskych laboratórií používa benzén, dichróman draselný, chlorid kobaltnatý, síran kademnatý, formaldehyd, síran hydrazínu, fenol a fenolftaleín.

V spoločnosti Tepláreň Košice, a. s. sa na laboratórne účely pri analýzach kvality vôd, uhlia a olejov používa chróman draselný (karcinogenita kategórie 1B, mutagenita kategórie 1B), benzén (karcinogenita kategórie 1A, mutagenita zárodočných buniek kategórie 1B), alkalická modrá (mutagenita zárodočných buniek kategória 1B), fenolftaleín (karcinogenita kategórie 1B), kyselina chrómsírová (karcinogenita kategórie 1A, mutagenita kategórie 1B) a coulomat AG-h (reprodukčná toxicita kategórie 1B).

Pri týchto kontrolách neboli zistené porušenia zákona č. 355/2007 Z. z. a vykonávacích predpisov.

V roku 2018 bolo vydaných **12 rozhodnutí na činnosti spojené s používaním, manipuláciou a skladovaním KaMF** (1 x Katedra biofyziky ÚFV Prírodovedeckej fakulty UPJŠ, 1 x spoločnosť Crown Bevcan Slovakia s. r. o., 1 x spoločnosť RDB s. r. o., 1 x Agrodružstvo Turňa nad Bodvou, 1 x Neurobiologický ústav BMC SAV, 1 x Klinika malých zvierat UVLaF, 1 x Dezinfekčná stanica UNLP Košice, 1 x spoločnosť RMS a. s., 1x spoločnosť POSOL s. r. o., 1 x SLAPA pracovisko Košice ÚDZS, 1 x spoločnosť Carmeuse a 1x pre Útvar GME – Laboratórium na rozbor a sledovanie kvality odpadových, podzemných a povrchových vôd spoločnosti ISS Facility Services spol. s r. o.)

Predmetom činnosti Katedry biofyziky ÚFV Prírodovedeckej fakulty UPJŠ je okrem iného štúdium interakcií nízkomolekulových ligandov s biologickými makromolekulami,

štúdium bunkovej smrti indukovanej fotodynamicky aktívnymi látkami, detekcia stopových množstiev molekúl chemickými senzormi na báze zdrsnených kovových povrchov. Pri laboratórnych činnostiach sú zamestnanci exponovaní KaMF akrylamidu, dichrómanu draselnému, formaldehydu, chloridu kademnatému, chromanu draselnému, kyseline chromsírovej, trypanovej modrej.

Predmetom činnosti spoločnosti CROWN Bevcan Slovakia s. r. o. je výroba hlbokoľahaných výliskov z hliníkového plechu (nápojové plechovky) pre potravinársky priemysel. Pri kvalitatívnych skúškach plechoviek na pracovisku Washer sú zamestnanci exponovaní 1 % fenolftaleínu klasifikovanému v triede nebezpečnosti karcinogenita kategórie 1B.

Činnosť spoločnosti RDB s. r. o. je zameraná na úpravu plastových odpadov na ropné látky polymerickou degradáciou na technologickej linke PCP 700. Výstupným produktom je katalytická frakcia široká, katalytická frakcia ľahká, klasifikovaná v triede karcinogenita kategórie 1B a v triede mutagenita zárodočných buniek kategórie 1B a katalytická frakcia široká krakovaná, klasifikovaná v triede karcinogenita kategórie 1A a v triede mutagenita zárodočných buniek kategórie 1B.

Činnosť Agrodružstva Turňa v Turni nad Bodvou je zameraná na rastlinnú výrobu, živočíšnu výrobu, chemickú ochranu rastlín a opravu poľnohospodárskej techniky. Pri dezinfekcii paznechtov hovädzieho dobytku sú zamestnanci exponovaní 37 % formaldehydu.

Činnosť Neurobiologického ústavu BMC SAV je zameraná na výskum nervového systému stavovcov modernými metódami aplikovanej biológie. Pri laboratórnych analýzach sú zamestnanci exponovaní KaMF trypanovej modrej, BrDU, diaminobenzidine, chloridu kobaltnatému, propylénoxidu, amóniu niklu, evans blue, akrylamidu, dvojchromanu draselnému, hydrazínu.

Činnosť Kliniky malých zvierat je zameraná na klinickú a pedagogickú činnosť v oblasti veterinárneho lekárstva. Pri fixácii a diagnostike biologického materiálu sú zamestnanci exponovaní 10 %-mu roztoku formaldehydu a pri príprave cytostatík a podávaní chemoterapie sú exponovaní cytostatikám.

Činnosť Dezinfekčnej stanice UNLP Košice na Tr. SNP 1 v Košiciach je zameraná okrem iného na riedenie 37 % formadehydu na 10 % pufrovaný formaldehyd. Zamestnanci sú exponovaní formaldehydu klasifikovanému v triede karcinogenita kategórie 1B.

Činnosť spoločnosti RMS a. s. na DZ Údržba metalurgických pecí je zameraná na opravy tepelných agregátov v hutníckom cykle U. S. Steel Košice, na vulkanizérske práce a odlievanie surového železa. Zamestnanci sú exponovaní KaMF na stredisku R 313 Servis vysokých pecí pri výrobe odpichovej hmoty (čiernouhoľná smola) klasifikovanej v triede karcinogenita a mutagenita zárodočných buniek kategórie 1B, na strediskách R 321, R 322 a R 323 Žiarotechnické služby pri opravách žiaruvzdorných výmuroviek pojazdných miešačov, liacich a nalievacích paniev tepelnými izolačnými hmotami klasifikovanými v triede karcinogenita kategórie 1B a na stredisku R 331 Vulkanizácia pri príprave kovových povrchov pred pogumovaním a pri lepení dopravníkových pásov. Na DZ Refrako ide o zmesi používané pri výrobe žiaruvzdorných materiálov (spojivo Carbores P, živica Bakelit PF 6913) klasifikovaných v triede karcinogenita kategórie 1B.

Predmetom činnosti spoločnosti Posol s. r. o. sú kamenárske práce a výroba betónových panelov. Pri výrobe kameninových odliatkov ako spojivo kameniva a cementu sa používa chemická zmes MELMENT L10/40 klasifikovaná v triede karcinogenita kategórie 1B.

Na SLaPA pracovisku Košice Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou sú zamestnanci pri laboratórnych analýzach exponovaní KaMF formaldehydu, benzénu, dvojchromanu draselnému, kyseline chromsírovej.

Predmetom činnosti spoločnosti Carmeuse Slovakia, s. r. o., Slavec na pracovisku Laboratórium v závode Vápenka Košice vo Vstupnom areáli U. S. Steel Košice je analýza vzoriek z výroby a skúšky na zaistenie kvality vstupných a výstupných surovín, pri ktorej sú zamestnanci exponovaní Ka MF, konkrétne fenolftaleínu.

Predmetom činnosti spoločnosti ISS Facility Services spol. s r. o. na Útvare GME Laboratórium na rozbor a sledovanie kvality odpadových, podzemných a povrchových vôd je vykonávanie fyzikálno-chemických analýz, pri ktorých je zamestnanec exponovaný KaMF dvojjchromanu draselnému, chromanu draselnému, síranu kademnatému a fenolftaleínu.

V roku 2018 vydal úrad **101 súhlasných rozhodnutí** na činnosti spojené s manipuláciou s materiálmi obsahujúcimi azbestklasifikovaný v triede nebezpečnosti karcinogenita kategórie 1A a v triede nebezpečnosti látka s toxicitou pre špecifický cieľový orgán po opakovanej expozícii (STOT RE) kategórie 1, **čo je o 43 rozhodnutí viac ako v roku 2017.**

Činnosti spojené s odstraňovaním azbestu v **exteriéri** boli schválené v 78-ich rozhodnutiach, z toho 35 x bol azbest odstraňovaný zo striech rodinných domov, 6 x zo striech bytových domov, 3 x zo striech chát, 25 x zo striech, resp. z obvodových plášťov nebytových budov a 9 x bol odstraňovaný už demontovaný azbestocementový materiál uložený na pozemku.

Činnosti spojené s odstraňovaním azbestu v **interiéri** boli schválené v 23-ich rozhodnutiach, z toho 4 x bol azbest odstraňovaný pri demontáži kanalizačných potrubí, 6 x pri demontáži stropných podhládov v bytových domoch, 1 x vo vnútorných obkladoch výťahovej šachty, 7 x v lávkach v káblových kanáloch, 1 x v interiéroch priechodoch, 2 x vo vnútornom plášti ohrievača vetra a 1 x v opláštení chladiacej veže.

Spolu bolo odstránených cca 5567,4 t materiálov s obsahom azbestu (v roku 2017 to bolo cca 334,835 ton) a cca 250 m³ odpadu spolu s kontaminovaným materiálom v kontakte s azc prachom z rozpadnutých azc dosiek izomín, a to hliníkovú fóliu a izolačné tehly termolítiky pri odstraňovaní azbestocementových dosiek izomín vo vnútornom plášti ohrievača vetra č. 13 v areáli U. S. Steel Košice s. r. o.

Bolo vykonaných 5 kontrol zameraných na dodržiavanie nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci (ďalej len NV SR č. 253/2006 Z. z.). Štyri kontroly boli vykonané na základe podnetov. Jedna kontrola bola vykonaná počas odstraňovania azc strešnej krytiny z meštianskeho domu na Kováčskej ulici v Košiciach zamestnancami spoločnosti ASTANA s. r. o. Počas kontroly neboli zistené porušenia ustanovení zák. č. 355/2007 Z. z. ani NV SR č. 253/2006 Z. z.

Dva zo štyroch podnetov sa týkali odstraňovania azc strešnej krytiny z rodinných domov. Pri výkone ŠZD bolo zistené, že pôvodná krytina bola odstránená súkromnými osobami – vlastníkmi týchto domov a ich rodinnými príslušníkmi. Nakoľko podľa zák. č. 355/2007 Z. z. nie je v kompetencii orgánov verejného zdravotníctva rozhodovať o nakladaní s nebezpečnými odpadmi a odstraňovaní azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb fyzickými osobami, boli oba podnety odstúpené miestne príslušnému stavebnému úradu na priestupkové konanie podľa § 105 zák. č. 50/1976 Z. z..

Ďalší podnet sa týkal likvidácie azc strešnej krytiny a výskytu fragmentov z pôvodnej krytiny na pozemku pisateľa podnetu. Pisateľ sa informoval na likvidáciu doteraz nezlikvidovaných fragmentov azbestovej krytiny, pričom mu bolo opakovane doporučené, aby sa obrátil na príslušný stavebný úrad. Podnet bol v danej veci uzavretý ako opodstatnený a voči subjektu, ktorý demontáž pôvodnej krytiny vykonával, bolo začaté správne konanie.

Ďalej bol riešený podnet vo veci podozrenia na neoprávnenú manipuláciu s azbestom pri zateplňovaní bytového domu na Wuppertálskej 3 v Košiciach. Z údajov získaných zo Stavebného úradu, pracovisko Košice - Západ vyplynulo, že pôvodný obklad stropu bol

z dupronitu, t. j. z materiálu obsahujúceho azbest, preto bol podnet uzavretý ako opodstatnený a vo veci bolo začaté správne konanie. Subjektu, ktorý práce realizoval, bola uložená sankcia za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva podľa § 57 ods. 29 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z., ktorého sa dopustil tým, že odstraňoval pôvodný azb obklad bez oprávnenia vydaného Úradom verejného zdravotníctva SR.

V rámci spolupráce s ostatnými odbormi vypracoval odbor PPL **205 odborných vyjadrení** k prevádzkovým poriadkom pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

Komentár k tabuľke č. 5a:

V tabuľke sú uvedené 4 najčastejšie sa vyskytujúce KaMF, ktorým boli zamestnanci najčastejšie exponovaní pri práci. Zo zaslaných hlásení spotreby KaMF vyplynulo, že v uplynulom roku patrili k 4 najčastejšie používaným, resp. vznikajúcim v procese výroby, KaMF, na nami dozorovanom území, **polyaromatické uhl'ovodíky, benzo(a)pyrén, formaldehyd a dichróman draselný.**

Komentár k tabuľke č. 5b:

Počet oznámení o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest sa v porovnaní s rokom 2017 zvýšil o 35 (**94 oznámení v roku 2018**, 59 oznámení v roku 2017).

8. VÝKONY V ŠTÁTOM ZDRAVOTNOM DOZORE

Komentár k tabuľke č. 2:

V porovnaní s rokom 2017 sa **počet vydaných rozhodnutí** podľa § 13 ods. 4 zvýšil o 87 (v uvedenom počte sú zároveň zahrnuté aj rozhodnutia o zastavení konania, ktorých bolo 15 a rozhodnutia o prerušení konania s počtom 88). Spolu bolo v roku 2018 vydaných 774 rozhodnutí. Počet **návrhov na uvedenie priestorov do prevádzky sa v porovnaní s rokom 2017 zvýšil o 46**, avšak počet rozhodnutí, ktorými boli schválené prevádzkové poriadky sa v porovnaní s rokom 2017 znížil o 20. Výrazne sa zvýšil **počet návrhov na odstraňovanie azbestu** a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb (o 43 viac ako v roku 2017). V mnohých prípadoch bol jedným rozhodnutím vydaný súhlas na uvedenie priestorov do prevádzky a zároveň boli schválené prevádzkové poriadky, prípadne bol vydaný súhlas na skladovanie a manipuláciu s VTLaZ a zároveň na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických KaM na pracovisku. Z tohto dôvodu údaj v tabuľke nezodpovedá skutočnému počtu schválených prevádzkových poriadkov ani počtu rozhodnutí na skladovanie a manipuláciu s VTLaZ alebo na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických KaM.

V porovnaní s rokom 2017 sa zvýšil počet vydaných záväzných stanovísk (o 56 viac než v roku 2017). Najviac záväzných stanovísk bolo vydaných k návrhom na kolaudáciu stavieb.

Súhlasné rozhodnutie na používanie biologických faktorov boli vydané dvom subjektom, a to Katedre biofyziky ÚFV, UPJŠ v Košiciach a pre Biomedicínske centrum Slovenskej akadémie vied.

Na Katedre biofyziky UPJŠ v Košiciach sa biologické faktory 1. a 2. skupiny, konkrétne kmene mikroorganizmov a bunkových línií dostupných od komerčných firiem používajú v rámci výskumu.

Na rovnaký účel, t. j. výskum, sa sa biologické faktory 2. skupiny - GMO materiál vírusy a biologický materiál zvieracieho pôvodu používajú aj v Biomedicínskom centre SAV. V tomto prípade ide o výskum nervového systému, hlavne mozgovo-cievnych porúch u stavovcov.

Na oboch pracoviskách bolo okrem súhlasu na používanie biologických faktorov schválené aj používanie veľmi toxických látok a zmesí a toxických látok a zmesí a súčasne boli schválené činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov a zároveň boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým a biologickým faktorom.

Pre ostatné odbory bolo vypracovaných 252 interných oznámení, pričom až 220 z nich sa týkalo schvaľovania prevádzkových poriadkov. V najväčšej miere boli zastúpené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom, za ktorými nasledovali prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii biologickým faktorom a prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu.

Komentár k tabuľke č. 3

V uplynulom roku **bolo v rámci ŠZD vykonaných 717 kontrol**, čo je takmer rovnaký počet ako v roku 2017 (713 kontrol).

Počet podnetov sa v porovnaní s rokom 2017 znížil len mierne (33 v roku 2017, 30 v roku 2018). So záverom opodstatnený bolo uzavretých 12 podnetov.

1. Z Inšpektorátu práce Košice bol odstúpený podnet na zlé odvetrávanie haly spoločnosti zameranej na výrobu komponentov pre automobilový priemysel. Podnet bol v čase výkonu ŠZD uzavretý ako **neopodstatnený**.
2. Ďalší podnet odstúpený z Inšpektorátu práce Košice sa týkal preverenia podmienok pracovného prostredia, konkrétne mikroklimatických podmienok, v priestoroch veľkoobchodu s vykurovacou, plynárenskou a vodárenskou technikou a sanitou. Podnet bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
3. Rovnako z Inšpektorátu práce Košice bol odstúpený podnet na fyzickú osobu - podnikateľa, zaoberajúceho sa výkonom dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov. Predmetom podnetu bolo skladovanie vedľajších živočíšnych produktov (uhynutých hlodavcov), pričom podnet bol uzavretý ako **opodstatnený** a voči fyzickej osobe – podnikateľovi bolo začaté správne konanie.
4. Z Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, obvodného oddelenia PZ Jasov, bol zaslaný podnet na likvidáciu nebezpečného odpadu – eternitu z rodinného domu v obci v Poproč. Pri prešetrení bolo zistené, že pôvodná azc strešná krytina bola demontovaná svojpomocne, obyvateľmi domu a vzniknutý odpad bol odvezený na skládku nebezpečného odpadu. Nakoľko podľa zák. č. 355/2007 Z. z. nie je v kompetencii orgánu verejného zdravotníctva riešiť porušenie povinností v súvislosti s odstraňovaním azbestu fyzickými osobami, bol podnet **odstúpený** miestne príslušnému stavebnému úradu na priestupkové konanie podľa § 105 ods. 1 stavebného zákona.
5. V rovnakej veci bol z Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, obvodného oddelenia PZ Jasov, bol zaslaný podnet na likvidáciu nebezpečného odpadu – eternitu z ďalšieho rodinného domu v obci Poproč. Pri prešetrení bolo zistené, že pôvodná azc strešná krytina bola demontovaná svojpomocne, obyvateľmi domu a aj tento podnet bol **odstúpený** miestne príslušnému stavebnému úradu na priestupkové konanie podľa § 105 ods. 1 stavebného zákona.
6. Likvidácie nebezpečného odpadu (eternitu) z prestavby rodinného domu v obci Družstevná pri Hornáde sa týkal aj ďalší podnet, zaslaný fyzickou osobou. Podľa údajov v podnete a priloženej fotodokumentácie bola prestavba strechy realizovaná ešte v roku 2014. Nakoľko podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v kompetencii orgánov verejného zdravotníctva rozhodovať o nakladaní s nebezpečnými odpadmi, bol podnet **odstúpený** vecne

- a miestne príslušnému orgánu štátnej správy starostlivosti o životné prostredie na úseku odpadového hospodárstva.
7. Dva podnety v rovnakej veci, konkrétne obťažovanie hlukom z blízkej haly zameranej na kovovýrobu, boli zaslané občanmi obytnej zóny nadväzujúcej na blízku priemyselnú zónu, a to predovšetkým počas nočných hodín. Obidva podnety boli uzavreté ako **opodstatnené**.
 8. Z Národného inšpektorátu práce bol odstúpený anonymný podnet na porušovanie hygienických predpisov v spoločnosti poskytujúcej služby v oblasti odpadového hospodárstva. Nakoľko uvedená spoločnosť má v regióne viac prevádzok, pričom pisateľ podnetu pracovisko ani po vyzvaní bližšie nekonkretizoval, **podnet nebolo možné prešetriť**.
 9. Anonymný podnet na prešetrenie pracoviska spoločnosti poskytujúcej zásielkové služby **nebolo možné prešetriť**, nakoľko pri výkone ŠZD bolo na adrese uvedenej pisateľom podnetu zistené, že dotknuté pracovisko sa tam nenachádza.
 10. V súvislosti s podnetom obyvateľa na hluk počas štátnych sviatkov v súvislosti s výmenou teplovodných rozvodov na jednom z košických sídlisk počas voľných dní a sviatkov bol stavebník vyzvaný, aby upozornil dodávateľa stavby na dodržiavanie pracovného času a vykonávanie prác počas dní pracovného pokoja a sviatkov len v takom rozsahu a takého charakteru, aby nedochádzalo k obťažovaniu obyvateľom okolitej obytnej zástavby.
 11. Obyvateľovi, ktorý zaslal podnet na dôsledky likvidácie požiaru objektu drevárne s azbestovou strechou bola zaslaná odpoveď, že v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. nie je v kompetencii orgánov verejného zdravotníctva rozhodovať o nakladaní s nebezpečnými odpadmi, vrátane likvidácie pozostatkov požiaru a odstraňovania azbestu a materiálov obsahujúcich zo stavieb fyzickými osobami.
 12. Pisateľovi podnetu na preverenie postupu dvoch lekárov zdravotnej služby vo vzťahu k mimoriadnym lekárskeym prehliadkami vo vzťahu k práci bolo zaslané odporúčanie, aby sa so svojou žiadosťou obrátil na Sekciu zdravia MZ SR.
 13. Podnet obyvateľov v časti Moldavy nad Bodvou sa týkal zhoršenia životného prostredia v okolí ich bydliska v dôsledku zvýšenia hluku, vibrácií, zápachu a lietajúceho páperia z topoľov. Po prešetrení podnetu bolo konštatované, že v prípade hluku sa **k jeho opodstatnenosti** bude možné vyjadriť až po vykonaní objektivizácie hluku v životnom prostredí. V časti týkajúcej sa hluku a vibrácií od železničných rušňov ŽSR bolo pisateľom odporúčané obrátiť sa na rezortný orgán verejného zdravotníctva MDaV SR.
 14. Anonymný podnet vo veci odsávky pitnej vody, resp. jej nezabezpečenia pre zamestnancov v budove na Komenského ulici v Košiciach. Podľa údajov uvedených v podnete, doručenom dňa 28.05.2018, trvala odstávka v dňoch 11.07. – 12.07.2017. Nakoľko zo zistení vyplynulo, že v uvedených dňoch nebol zabezpečený pitný režim, resp. prístup k pitnej vode, bol podnet bol uzavretý ako **opodstatnený**.
 15. Z Inšpektorátu práce Košice bol odstúpený podnet obyvateľa mestskej časti Košice – Krásna, týkajúci sa likvidácie azbestocementovej strešnej krytiny na susednom pozemku. Pri šetrení podnetu bolo zistené, že v časti týkajúcej sa likvidácie pôvodnej eternitovej azbestovej strešnej krytiny bol podnet **opodstatnený** a v danej veci bolo začaté konanie voči subjektu realizujúcemu túto likvidáciu.
 16. V danej veci zaslal obyvateľ opakovaný podnet, v ktorom žiadal o riešenie vzniknutého stavu v súvislosti s likvidáciou azc krytiny, konkrétne doteraz nezlikvidovaných fragmentov na jeho pozemku. Obyvateľovi bolo odporúčané, aby sa v zmysle občianskeho zákonníka obrátil na obec alebo na súd v rámci riešenia susedského sporu, nakoľko v kompetencii úradov verejného zdravotníctva nie je

- nariadiť odstránenie úlomkov, resp. zvyškov azbestu súkromným osobám (stavebníkom).
17. Z Úradu vlády SR bol postúpený podnet obyvateľa jednej z mestských častí, v ktorom žiada o hĺbkovú kontrolu a personálne zmeny na tunajšom regionálnom úrade verejného zdravotníctva z dôvodu nečinnosti jeho zamestnancov vo veci obťažovania obyvateľov hluku z blízkej prevádzky kovovýroby. V rámci zisťovania opodstatnenosti podnetu bola nevyhnutná objektivizácia hluku v životnom prostredí chráneného územia obytnej zástavby. Z dôvodu nevhodných poveternostných podmienok a ukončenia činnosti prevádzky nebolo možné vykonať objektivizáciu a vyjadriť sa k opodstatnenosti podnetu.
 18. Z ÚVZ SR bol postúpený anonymný podnet na prešetrenie priestorov kancelárií v dome na Moyzesovej ulici v Košiciach. Nakoľko pisateľ podnetu neuviedol vo svojom podaní orientačné číslo domu, v ktorom má byť prešetrenie vykonané a neuviedol ho ani po vyzvaní na doplnenie, **podnet nebolo možné prešetriť**.
 19. Podnet na prešetrenie činnosti spoločnosti v bytovom dome na Ceste pod Hradovou v Košiciach, ktorej administratívne priestory ktorej neboli vyňaté z bytového fondu a sú to naďalej byty. Podnet bol uzavretý ako **opodstatnený** a voči spoločnosti bolo začaté správne konanie.
 20. Podnet na prevádzku záložne a rozličného tovaru v meste Medzev, konkrétne nedostatočné osvetlenie, vetranie, chýbajúce zariadenie na osobnú hygienu bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
 21. Anonymný podnet na výskyt hlodavcov a zápach v priestoroch budovy, v ktorej sídli Okresný úrad Košice – okolie, bol z dôvodu rezortnej príslušnosti **odstúpený** na MV SR, odbor zdravotníctva SPSC a OÚ.
 22. Anonymný podnet na nevhodné mikroklimatické podmienky v priestoroch troch pracovísk stanice technickej kontroly a pracoviska emisnej kontroly bol na základe výsledkov orientačného merania teploty uzavretý ako **neopodstatnený**.
 23. Anonymný podnet na plánovanú odstávku vody v nemenovanej spoločnosti, pričom pisateľ nekonkretizoval spoločnosť, čím **nebolo možné podnet objektívne prešetriť**.
 24. Podnet vo veci podozrenia na neoprávnenú manipuláciu s materiálmi s obsahom azbestu pri zatepl'ovaní bytového domu na Wuppertálskej ulici v Košiciach bol uzavretý ako **opodstatnený** a voči realizátorovi prác bolo začaté správne konanie.
 25. Anonymný podnet na prešetrenie pracovných podmienok v kvetinarstve na železničnej stanici v Košiciach bol **postúpený** na priame vybavenie z dôvodu rezortnej príslušnosti MDVaRR.
 26. Dva podnety sa týkali plnenia oznamovacej povinnosti v súvislosti s výkonom regulácie živočíšnych škodcov subjektov realizujúcich tieto činnosti. Obidva podnety boli uzavreté ako **opodstatnené** a voči jednotlivým subjektom bolo začaté správne konanie.
 27. V súvislosti s dodržiavaním zákona o ochrane nefajčiarov bol riešený podnet na fajčenie v priestoroch predajne drogérie na Kuzmányho ulici v Košiciach. Podnet bol uzavretý ako **opodstatnený**.
 28. Anonymný podnet na výkon kontroly v psej škôlke v areáli na Magnezitárskej ulici v Košiciach bol uzavretý ako **opodstatnený**.
 29. **Opodstatnený** bol aj anonymný podnet na prevádzku autoservisu v obci Jasov.

Odborné stanoviská (expertízy):

Vypracovaných bolo **60** odborných stanovísk v súvislosti s prešetrovaním podozrení na choroby z povolania.

Komentár k tabuľke č. 4: je uvedený v bode 6 výročnej správy.

Komentáre k tabuľkám č. 5a a 5b: sú uvedené v bode 7 výročnej správy.

Komentár k tabuľke č. 6:

V roku 2018 bolo odborom PPL uložených spolu 24 sankcií v celkovej sume 9 550 eur.

Dôvodom uloženia sankcií bolo porušenie povinností ustanovených v § 52 ods. 1 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z.

Za správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. b) boli uložené sankcie spoločnostiam DISPOMED s. r. o., MAKS-D, s. r. o., ODPAD a RECYKLÁCIA KOŠICE, s. r. o. a STRAFEL s. r. o. preto, že nepredložili návrh na uvedenie priestorov do prevádzky a do času kladného posúdenia sa nezdržali vykonávania posudzovaných činností.

Jaroslavovi Mrázovi, fyzickej osobe-podnikateľovi bola uložená sankcia za správne delikty podľa § 57 ods. 33 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z. za nepredloženie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky, podľa § 57 ods. 33 písm. d) za nevypracovanie prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom a biologickým faktorom a podľa § 57 ods. 37 za neoznámenie začiatku výkonu deratizácie 48 hodín vopred.

Spoločnosti MVT – Partners s. r. o. bola uložená sankcia za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. d) zák. č. 355/2007 Z. z. nakoľko pre svojich zamestnancov nezabezpečila posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu.

Za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. c) a g) zák. č. 355/2007 Z. z. bola uložená sankcia Mestskému podniku lesov Medzev za nezabezpečenie posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu a nezabezpečenie vypracovania písomných posudkov o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou.

Za správny delikt podľa § 57 ods. 37 zák. č. 355/2007 Z. z. boli uložené sankcie spoločnostiam GRATIS spol. s r. o., TATRAGRAND s. r. o., CSS Slovakia a. s., MR SERVIS spol. s r. o., Services PCM s. r. o., PESTISS, s. r. o., PANDA – KOŠICE s. r. o., BÁBOLNA s. r. o. a fyzickej osobe – podnikateľovi oprávnenej na podnikanie Daniel Repka za neoznámenie začiatku výkonu deratizácie 48 hodín vopred.

Za správny delikt podľa § 57 ods. 37 a ods. 33 písm. d) zák. č. 355/2007 Z. z. boli uložené sankcie Dušanovi Szabóovi, Mariánovi Kocovi, Silvii Kocovej, DERO s. r. o., TARAKAN s. r. o. a SOŠ VETERINÁRSKA za neoznámenie začiatku výkonu deratizácie 48 hodín vopred a nevypracovanie prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom a biologickým faktorom, pričom SOŠ VETERINÁRSKEJ na základe odvolania bola sankcia v rámci autoremedúry znížená z 300 eur na 200 eur.

V súvislosti s odstraňovaním azbestocementového obkladu v interiéri bytového domu bez oprávnenia vydaného Úradom verejného zdravotníctva SR bola uložená sankcia spoločnosti NOVATHERM s. r. o. za správny delikt podľa § 57 ods. 29 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z..

Spoločnosti VODÁR s. r. o. bol za správny delikt podľa § 10 ods. 5 zák. č. 377/2004 Z. z. uložená sankcia za fajčenie v prevádzke. Na základe odvolania bola táto sankcia Úradom verejného zdravotníctva SR zrušená.

Z celkového počtu uložených sankcií 24 bolo ku koncu roka 2018 uhradených 18 sankcií v sume 5 450 eur.

Komentár k tabuľke č. 7:

V roku 2018 bolo vydaných v rámci posudkovej činnosti spolu 43 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky a 3 stanoviská k zriadeniu chráneného pracoviska, resp. pre prevádzky, ktoré rozšírili počet zamestnancov na chránených pracoviskách. Bolo

vykonaných 85 kontrol, ktoré zahrňovali štátny zdravotný dozor aj preventívny dozor. Celkový počet zamestnancov so zdravotným postihnutím na týchto kontrolovaných pracoviskách bol 250.

Dotazníky informovanosti boli vyplnené na 7 pracoviskách pri práci so zobrazovacími jednotkami.

Tak ako aj po minulé roky bolo pri obhliadkach vykonaných pred uvedením priestorov do prevádzky zistené, že podnikateľský subjekt nemá v čase správneho konania vo veci uvedenia priestorov do prevádzky informácie o zdravotnom postihnutí budúceho zamestnanca. O uvedenej skutočnosti sa dozvie až na základe ponuky z ÚPSVaR po schválení štatútu chráneného pracoviska, resp. chránenej dielne.

V sledovanom období splňali všetky posudzované priestory požiadavky ustanovené v nariadení vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko. Zamestnanci chránených dielní a chránených pracovísk vykonávali jednoduché manuálne činnosti bez fyzickej záťaže.

Počet vytvorených pracovných miest na jedno pracovisko sa pohybuje od 1 do 3. Zamestnanci vykonávajú nenáročné ľahké práce v administratíve, ako predavač, predavačka, tkáč, montážnik nábytku, lektor nemeckého jazyka, masér, kaderník.

Ostatné zistenia sú obdobné ako po minulé roky. Ani na jednom pracovisku nie sú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie. Pred zaradením na výkon pracovnej činnosti boli obvykle u zamestnancov vykonané vstupné lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci.

Komentár k tabuľke č. 8

V roku 2018 bolo spolu vyplnených 172 kontrolných listov z toho 7 na chránených pracoviskách. Dotazníky boli vyplnené zamestnancami spoločností U. S. Steel Košice, s.r.o., U. S. Steel Košice – Labortest s. r. o., ISS Facility Services s. r. o., Handtman Slovakia, s. r. o., VSK Minerals s. r. o., Slanec, T-Systems Slovakia, s. r. o. Kontrolné listy zamerané na prácu s chemickými faktormi, hlukom, karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi a so zobrazovacími jednotkami. V rámci ŠZD na chránených pracoviskách boli použité kontrolné listy zamerané na prácu so zobrazovacími jednotkami.

Z vyhodnotenia kontrolných listov vyplynulo, že zamestnanci boli dostatočne informovaní o vplyve jednotlivých rizikových faktorov na zdravie.

Skupinové poradenstvo nebolo v roku 2018 realizované ani v jednom prípade.

Komentár k tabuľke č.11:

Prednášková činnosť je uvedená aj v samostatnej prílohe

MUDr. D. Tarabčáková: Novela zákona č. 355/2007 Z. z. a z nej vyplývajúce zmeny týkajúce sa povinností zamestnávateľa vo vzťahu k PZS, informatívny seminár pre zamestnancov RÚVZ Košice, 08.02.2018.

E. Brdárska, A. Vojtková: Ekologické farbenie kože pre potreby automobilového priemyslu, seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice, 18.09.2018.

A. Zrotková, M. Petrašovitšová: Prehľ'a chorôb z povolania za posledných 10 rokov, seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice, 18.09.2018

Mgr. S. Porubská: Zdravotné riziká na pracoviskách spoločnosti zameranej na povrchovú úpravu kovových dielov, seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice, 18.09.2018.

Mgr. S. Porubská: Zdravotné riziká na pracoviskách spoločnosti zameranej na povrchovú úpravu kovových dielov, VŠ seminár RÚVZ Košice, 18.10.2018.

Mgr. M. Ludrovská: Posúdenie zdravotného rizika z expozície chemickým faktorom – nariadenia vlády SR o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci včera a dnes, VŠ seminár RÚVZ Košice, 18.10.2018.

Komentáre k tabuľkám č. 13a, 13b, 13c, 13d a 13e sú uvedené v bode 3. VS.

Komentár k tabuľke č.14a:

V roku 2018 boli vykonané 2 spoločné kontroly s orgánmi inšpekcie práce, a to u fyzickej osoby – podnikateľa J. Mráza, ktorý sa zaoberá výkon dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov a v spoločnosti Handtmann Slovakia s. r. o na Traťovej 9 v Košiciach. Uvedenej kontroly sa zároveň zúčastnili aj inšpektori SLICK.

O priebehu a záveroch z vykonanej spoločnej kontroly RÚVZ so sídlom v Košiciach informoval ÚVZ SR.

Komentár k tabuľke č. 14b:

V rámci spoločných dozorných aktivít boli predmetom ŠZD so Slovenskou inšpekciou životného prostredia, odbor inšpekcie ochrany vôd rovnaké 2 subjekty ako v roku 2017, zaradené do kategórie B. Konkrétne to bola spoločnosť TRANSPETROL, a. s., Prečerpávacía stanica 2, Moldava nad Bodvou a U. S. Steel Košice, s. r. o., DZ Energetika, prevádzka Technické plyny (v roku 2017 bola spoločná dozorná aktivita vykonaná inom pracovisku spoločnosti, a to na DZ Oceliareň, Prevádzka Kyslíkové konvertory oceliarne, stredisko Plynočistiareň a zachytávanie konvertorového plynu). Pri ŠZD vo vyššie uvedených subjektoch neboli zistené nedostatky, na základe čoho neboli uložené žiadne opatrenia.

9. PODPORA ZDRAVIA PRI PRÁCI

V roku 2018 sa úloha neplnila.

10. ŠPECIALIZOVANÉ ÚLOHY A INÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

Odbor PPL nemá zastúpenie v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách.

Špecializované a iné činnosti:

MUDr. Tarabčáková je členkou pracovných skupín na prípravu novely vyhlášky MZ SR č. 542/2007 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou záťažou a senzorickou záťažou pri práci. Okrem toho sa aktívne ako krajský odborník pre PPL zapája do všetkých príprav noviel zákona ako aj vyhlášok či nariadení vlády. Na úrovni krajskej odborníčky a vedúcej odboru MUDr. Tarabčákovvej bola v minulom roku usporiadaná 1 krajská pracovná porada pre pracovníkov preventívneho pracovného lekárstva v Košickom kraji, a to v septembri 2018.

MUDr. Tarabčáková je členkou Regionálnej komisie pre posudzovania chorôb z povolania a pravidelne 1 x za mesiac až dva zúčastňuje na jej pracovných stretnutiach. Okrem toho je členkou Výboru SLS v sekcii pracovné lekárstvo, v rámci čoho sa zapája do riešenia aktuálnych problémov. Ďalej je členkou PZ HH SR pre PZS a PPL, na základe čoho sa zúčastňuje na pracovných stretnutiach. 2 krát sa konal aj poradný zbor HO HH SR pre PPLaT.

MUDr. Tarabčáková je ďalej zástupcom Národnej siete pre BOZP a je členkou Riadiacej komisie programu Bezpečný podnik zriadenej NIP.

V rámci RÚVZ je garantom pre PZS a predsedníčkou komisie pre skúšanie odbornej spôsobilosti pre prácu s VTLaZ a TLaZ a na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie.

Do inej odbornej činnosti odboru patrí aj zabezpečovanie pregraduálnej a postgraduálnej výučby. Odbornú stáž na odbore PPL absolvoval 1 lekár v rámci špecializačného štúdia v špecializačnom odbore pracovné lekárstvo a 17 študentov odboru Verejné zdravotníctvo Trnavskej univerzity.

Odbor PPL v roku 2018 intenzívne pracoval na prehodnocovaní posúdenia zdravotných rizík na úrade a vypracovaní potrebných dokumentov, ktoré budú ukončené v roku 2019.

11. VYHODNOTENIE DOHODY O SPOLUPRÁCI A KOORDINÁCII ČINNOSTÍ MEDZI ÚVZ SR A NIP V OBLASTI OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI A BEZPEČNOSTI PRI PRÁCI

V spolupráci s IP Košice boli v roku 2018 vykonané 2 spoločné kontroly, a to u fyzickej osoby – podnikateľa, ktorý sa zaoberá výkonom dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov a v spoločnosti Handtmann Slovakia s.r.o. Uvedená spoločnosť sa zaoberá výrobou hliníkových odliatkov, pričom išlo o spoločnú kontrolu s inšpektormi SLICK. Obidve strany sa o výsledkoch kontrol vzájomne informovali.

V rámci spolupráce s IP sa uskutočnili 4 pracovné stretnutia s cieľom vzájomného plánovania a plnenia spoločných úloh, poskytovania informácií o postupoch pri šetrení podnetov, o zmenách v legislatíve a ich uplatňovaní v praxi.

MUDr. Tarabčáková sa v rámci roka pravidelne zúčastňovala na stretnutiach zástupcov Národnej siete bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré sa konali na NIP v Košiciach a ako člen Riadiacej komisie programu „Bezpečný podnik“ na riadnych zasadnutiach tejto komisie, ktorá zasadala na NIP v Košiciach v uplynulom roku 1 krát.

12. VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU ORGÁNMI VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V SÚVISLOSTI S CHEMICKOU LEGISLATÍVOU

Komentár k tabuľke č. 15a

V prípade vydaných rozhodnutí na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku bolo v 8 prípadoch v jednom rozhodnutí vydaný súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a súčasne na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov.

Komentár k tabuľke č. 15b

V roku 2018 bolo zaslaných 645 oznámení o výkone dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov v zariadeniach na dozorovanom území.

Komentár k tabuľke č.15c

V roku 2018 bolo uložených 17 sankčných opatrení za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zák. č. 355/2007 Z. z. Až 9 pokút bolo uložených za porušenie povinnosti ustanovenej v § 52 ods. 4 písm. c), t. j. oznámenie začiatku výkonu dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov 48 hodín pred jej začiatkom (správny delikt podľa § 57 ods. 37).

V ďalších 7 prípadoch boli uložené pokuty súčasne za 2 správne delikty, a to okrem § 57 ods. 37 aj za správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. d), to znamená porušenie povinnosti

vypracovať a predložiť na schválenie prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

V jednom prípade bola uložená sankcia subjektu, ktorý odstraňoval materiál s obsahom azbestu bez oprávnenia ÚVZ SR.

13. PERSONALISTIKA

V porovnaní s rokom 2017 sa počet zamestnancov odboru znížil z 10 na 9 v súvislosti s nástupom Mgr. Borovskej na MD. Magisterské štúdium v odbore Verejné zdravotníctvo ukončila v uplynulom roku Bc. Plevová.

Odbor aj naďalej pozostáva z 2 oddelení a to oddelenia hygieny práce a oddelenia fyziológie práce. Číselný prehľad týkajúci sa personálneho obsadenia ku konca roka 2018 je uvedený v tabuľke č. 16.

Komentár:

1 lekár (vedúci odboru a oddelenia hygieny práce) - nadstavbová atestácia v odbore hygiena práce a pracovné lekárstvo

Oddelenie hygieny práce a oddelenie sledovania zdravotného stavu fyziológie práce

3 VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s ukončeným vzdelaním v odbore verejného zdravotníctva (1 Mgr. na Jesseniovej lekárskej fakulte v Martine, 2 Mgr. na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave)

Zo stredných zdravotníckych pracovníkov majú 4 AHE PŠŠ z preventívneho pracovného lekárstva, bez špecializácie je 1 DAHE.

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa
prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora
(1. stupeň prevažujúcej činnosti)**

Tabuľka č. 1a

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	7	0	3	0	10	0
B	Ťažba a dobývanie	14	0	2	0	16	0
C	Priemyselná výroba	6 240	486	2 422	94	8 662	580
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	382	9	371	21	753	30
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odp. vôd, odpady a služby odstraň. odpadov	87	0	51	0	138	0
F	Stavebníctvo	106	0	7	0	113	0
G	VO a MO, oprava motorových vozidiel a motocyklov	0	0	0	0	0	0
H	Doprava a skladovanie	640	52	44	0	684	52
I	Ubytovanie a stravovanie	0	0	0	0	0	0
J	Informácie a komunikácia	0	0	0	0	0	0
K	Finančné a poisťovacie služby	0	0	0	0	0	0
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	0	0	0	0	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	456	99	24	2	480	101
N	Administratívne a podporné služby	721	67	170	0	891	67
O	Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	198	46	3	3	201	49
P	Vzdelávanie	6	3	0	0	6	3
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	339	293	0	0	339	293
R	Umenie, zábava a rekreácia	139	44	0	0	139	44
S	Ostatné činnosti	0	0	0	0	0	0
s p o l u		9 335	1 099	3 097	120	12 432	1 219

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Tabuľka č. 1b

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
02	Lesníctvo a ťažba dreva	7	0	3	0	10	0
08	Iná ťažba a dobývanie	14	0	2	0	16	0
10	Výroba potravín	103	48	35	17	138	65
15	Výroba kože a kožených výrobkov	27	0	0	0	27	0
16	Sprac. dreva a výr. výrobkov z dreva	13	6	0	0	13	6
19	Výroba koksu a rafin. ropných produktov	377	14	199	16	576	30
23	Výroba ostatných nekov. min. výrobkov	848	27	82	0	930	27
24	Výroba a spracovanie kovov	3 100	265	1 634	57	4 734	322
25	Výr. kov. konštr. okrem strojov a zariad.	855	52	261	2	1 116	54
27	Výroba elektrických zariadení	27	4	20	0	47	4
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	65	0	7	0	72	0
29	Výroba motor. vozid., návesov a prívesov	70	6	0	0	70	6
31	Výroba nábytku	11	2	0	0	11	2
32	Iná výroba	64	8	8	0	72	8
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	680	54	176	2	856	56
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	382	9	371	21	753	30
36	Zber, úprava a dodávka vody	4	0	0	0	4	0
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	3	0	0	0	3	0
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov, recyklácia materiálov	80	0	51	0	131	0
41	Výstavba budov	0	0	7	0	7	0
42	Inžinierske stavby	21	0	0	0	21	0
43	Špecializované stavebné práce	85	0	0	0	85	0
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	376	0	36	0	412	0
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	264	52	8	0	272	52
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	456	99	24	2	480	101
78	Sprostredkovanie práce	102	10	0	0	102	10
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	73	7	170	0	243	7
82	Admin., kancelár. a iné obchod. činnosti	546	50	0	0	546	50
84	Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	198	46	3	3	201	49
85	Vzdelávanie	6	3	0	0	6	3
86	Zdravotníctvo	289	243	0	0	289	243
87	Starostlivosť v bytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	50	50	0	0	50	50
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	139	44	0	0	139	44
S p o l u		9 335	1099	3 097	120	12 432	1 219

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018
podľa druhu a kategórie rizikového faktora
(1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)**

Tabuľka č. 1c

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	103	73	0	0	103	73
Elektromagnetické polia	86	1	0	0	86	1
Fyzická záťaž	562	48	4	0	566	48
Hluk	9 213	680	1 648	61	10 861	741
Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	703	206	105	3	808	209
Chemické látky a zmesi	3 547	94	1 868	42	5 415	136
Ionizujúce žiarenie	1	0	0	0	1	0
Optické žiarenie	76	23	0	0	76	23
Psychická pracovná záťaž	207	75	0	0	207	75
Tlak vzduchu	14	4	0	0	14	4
Vibrácie	1 249	110	268	19	1 517	129
Záťaž teplom a chladom	1 278	35	0	0	1 278	35

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018
podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí
(1. a 2. stupeň)

Tabuľka č. 1d

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor		103	73	0	0	103	73
	Tuberkulóza	103	73	0	0	103	73
Elektromagnetické polia		86	1	0	0	86	1
	Elektromagnetické polia	86	1	0	0	86	1
Fyzická záťaž		562	48	4	0	566	48
	Dynamická záťaž	44	8	0	0	44	8
	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	518	40	4	0	522	40
Hluk		9 213	680	1 648	61	10 861	741
	Premenný	9 213	680	1 648	61	10 861	741
Ionizujúce žiarenie		1	0	0	0	1	0
	V priemysle	1	0	0	0	1	0
Optické žiarenie		76	23	0	0	76	23
	Laser	76	23	0	0	76	23
Psychická pracovná záťaž		207	75	0	0	207	75
	Psychická pracovná záťaž	207	75	0	0	207	75
Tlak vzduchu		14	4	0	0	14	4
	Zvýšený tlak vzduchu	14	4	0	0	14	4
Vibrácie		1 249	110	268	19	1 517	129
	Prenášané na ruky	784	25	193	16	977	41
	Prenášané na celé telo	486	85	75	3	561	88
Záťaž teplom a chladom		1 278	35	0	0	1 278	35
	Záťaž teplom	1 261	35	0	0	1 261	35
	Záťaž chladom	17	0	0	0	17	0

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018
podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi
(2. stupeň triedenia)**

Tabuľka č. 1e

Chemické látky a zmesi (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Alergén	160	22	11	0	171	22
Dermatotropné	89	10	43	0	132	10
Dráždivé	854	194	624	5	1 478	199
Chemické karcinogény	608	206	87	3	695	209
Jedovaté – toxické	173	46	21	3	194	49
Mutagény	241	177	3	3	244	180
Pevné aerosóly	3 659	90	1 891	42	5 550	132
Reprodukčné toxické látky	252	153	18	0	270	153
Veľmi toxické	22	0	0	0	22	0
Žieravé	58	22	25	0	83	22

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	405/0		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	65/0		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	2/0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	9/0		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	12/0		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	101/0		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	77/0		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	-		

- ostatné	103		
S p o l u:	774/0		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	1		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	-		
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	60		
- k návrhom na koľaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	102		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	1		

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	717
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	30
Odborné stanoviská (expertízy)	60
Konzultácie	1820
Poradenstvo - individuálne - skupinové	21
Iné činnosti*	0

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
RÚVZ Košice	14	61	75	0

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	PAU	Proces s riz. CHK	445	31	3
2.	3,4 benzo(A)pyrén	K 1B, M 1B	560	34	1
3.	formaldehyd	K 1B	367	273	11
4.	Dichróman draselný	K 1B, M 1B	263	194	14

* K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,
M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek, M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,
proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	94
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	1

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie		
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z.)	24	9 550
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)		-
Trestné oznámenie		-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Zvýšenie poisťného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)		
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)		-

Tabuľka č. 7

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách v roku 2018									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu) ¹	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu) ²	Kontrolné listy	Zistené nedostatky	Uložené opatrenia	Poznámky
	rozhodnutí	stanovísk				(aké, koľko)	(aké, koľko)	(aké, koľko)	(napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
Košice	43	3	80	85	250/104 žien	Z - 7	0	0	0

Tabuľka č. 8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Košice	0	0	29	55	31	0	0	0	0	57

Tabuľka č. 9

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	-	-	-	-	-	-
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR	52	260	3	-	-	315
FO – slobodné povolanie	-	-	-	-	-	-
FO – poľnohospodárska výroba	-	-	-	-	-	-
Fyzické osoby spolu	52	260	3	-	-	315
Verejná obchodná spoločnosť	-	-	-	-	-	-
Spoločnosť s ručením obmedzeným	6	434	110	45	22	617
Komanditná spoločnosť	-	-	-	-	-	-
Nadácia	-	-	1	-	-	1
Nezisková organizácia	-	-	-	-	-	-
Akciová spoločnosť	2	48	33	16	13	112
Družstvo	-	1	-	-	-	1
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	-	-	-	-	-	-
Štátny podnik	-	1	-	-	-	1
Národná banka Slovenska	-	-	-	-	-	-
Banka – štátny peňažný ústav	-	-	-	-	-	-
Rozpočtová organizácia	-	2	2	1	-	5
Príspevková organizácia	-	4	5	2	4	15
Obecný podnik	-	-	-	-	-	-
Fondy	-	-	-	-	-	-
Verejnoprávna inštitúcia	1	1	7	-	-	9
Zahraničná osoba	-	-	-	-	-	-

Sociálna a zdravotné poisťovne	-	1	1	-	-	2
Odštepny závod	-	2	1	-	-	3
Združenie (zväz, spolok)	-	1	-	-	-	1
Politická strana, hnutie	-	-	-	-	-	-
Cirkevná organizácia	-	1	-	-	-	1
Organizačná jednotka združenia	-	-	-	-	-	-
Komora (s výnimkou profesných komôr)	-	-	-	-	-	-
Záujmové združenie právnických osôb	-	-	-	-	-	-
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	-	2	6	1	-	9
Krajský a obvodný úrad	-	-	-	1	-	1
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)	-	-	-	-	-	-
Právnické osoby spolu	9	498	166	66	39	778
Spolu:	61	758	169	66	39	1093

Tabuľka č. 10

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet prešetr.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania A/N/ ? /K/X	Lehota (v dňoch)
1	47	Iné poškodenia zdravia z práce (pol. 47): VAS LS chrbtice, LIS l. utrč. S koreňovou iritáciou S1 s funkčnou poruchou stredne ťažkého st., pri osteochondróze L 5 - S1 a protrúzii platničiek L 3 - 4 a L 4 - L 5	U. S. Steel Obalservis s. r. o.	žeriavnička	S	43
2	28	Susp. Ochorenie HK z DNJZ, vibrácií (pol. 28, 29): Epicondylitis radialis humeri bilat, PHS bilat. Incip Impingement sy omame bilat. Chron., MR známky diskkrétnej tendinopatie, intersitiálnych	U. S. Steel Košice, s. r. o.	vsádzač brám	S	36

	29	zmien šľachy m. supraspinatus l.dx., v.s. po drobnej prac. ruptúre z min., MR známky ľahkej tendosynovitídy caput longum m. bicipitis brachii l.dx., MR známky AC artózy a incip. omarthrozy l.dx., MR známky ľahkej tendinózy šľachy m. supraspinatus l.sin., ev. st. po drobnej parciálnej ruptúre z min.			S	
3	44	Hypersenzitívna pneumonitída v chronickom štádiu (pol. č. 44)	MKM - STRED, spol. s. r. o	ošetrovateľ zvierat	S	30
4	28	Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ (pol.č.28 a 29): Laesio m.supraspinati l.dx.,Tendinitída m.bicipitis brachii., Parciálna intersticiálna lézia rotátorovej manžety II.st., Bursitis subacromialis l.dx., Arthrosis acromioclavicularis l.dx.incip.	Mestský podnik lesov Medzev, s. r. o.	obsluha LKT a pilčiek	S	41
	29				S	
5	29	Suspektné ochorenie HK z DNJZ (pol. 29): Impingement sy. subacromiale l. dx. gr. II. (USG), Bursitis subacromialis l. dx. gr. II., Tendinopatia až obraz prac. ruptúry šľ. m. supraspinatus, Tendosinovitis šľachy dlhej hlavy m. biceps brachii (podľa MR zo dňa 06.4.2017), Impingement sy. ommae l. sin v dok., známky parciálnej ruptúry šľachy m. supraspinatus s miernym súžením akromiocl. priestoru l. sin. (podľa MR zo dňa 06.11.2015).	U. S. Steel Košice, s. r. o.	strojník ZMU	N	28
6	38	Porucha sluchu z hluku susp.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	zámočník koľajových konštrukcií	S	29

7	29	Susp. Ochorenie HK z DNJZ (pol. 29): PHS bilat., parc. lézia rot. manžiet v zmysle kalcif. 3. st. Milgr. Škály, Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Sy canalis carpi bilat. V dokum., st. p. OP SKT l.dx. (27. 01. 2017) t. č. v remisii bilat., Bursitis calcarea subdeltoidea l. sin.	Základná škola Kysak	upratovačka	N	40
8	38	Hypacusiss perceptiva bilat. CSS 54%	TERMOSTAV - MRÁZ, spoločnosť s r. o. Košice	izoláter klampiar	N	33
9	28	Susp. Ochorenie HK z vibrácií ev. DNJZ (položka 28,29): PHS calcarea l.dx, Impingement sy. Ommae bilat. - gr. II.l.dx., gr. I.l.sin., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Arthrosis art. AC l.dx. Gr. II. -III., útlak m. supraspinatus (ďľa MRI), Arthrosis AC l.sin incip., Arthrosis MP et IP man.bilat.	U. S. Steel Obalservis s. r. o.	žeriavnik	S	29
	29				S	
10	28	Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ (pol. 28, 29): Raynaudov sy horných končatín, Sy canalis carpi l. dx.gr.I., Epicondylitis ulnaris l.sin.(RTG) známky, Osteortróza drb. kĺbov rúk	RMS Košice s. r. o.	hutný murár	S	50
	29				S	
11	28	Ochorenie HK z vibrácií ev. z DNJZ: Raynaudov sy HK, ťažšie vazospast.št., PHS susp.Impingement sy bilat., Epicondylitis rad.hum.bil.	RMS Košice s. r. o.	hutný murár	S	45
	29				S	
12	28	Susp. Ochorenie HK z vibrácií, event. Z DNJZ (pol. č. 28, 29), s dg: Raynaudov sy. HK, Impingement sy o 3. st./Milgrom - parc. lézia šliach m. supraspinatus a subscapularis, Arthrosis acromioclavicularis l. sin. Incip., Eoicondylitis radialis humeri l.dx. (rtg), Epicondylitis ulnaris humeri bilat. (klin.)	U. S. Steel Košice, s. r. o.	sústružník kovov	?	42
	29				?	

13	28	Susp. Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ, s dg. Impingement sy subacromiole II. st.bilat., Biceps tendinitída bilat. V dok. Epicondylitis medialis humeri bilat.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	žeriavnik	S	41
	29				S	
14	29	Ochorenie HK z DNJZ (položka č. 29): Impingement sy ommae l.dx.chron.recid.,gr. I.-II., tendinosis m.supraspinati, ev.st.p. parciálnej ruptúre šľachy z min. (MR nález), Sy canalis cubity gr. I.-II. l.dx., Epicondylitis ulnaris humeri l.dx.chron., Epicodylitis ulnaris humeri l.dx.chron., Epicodylitis radialis humeri dx.chron. - RTG známky, hraničná ulnárna epikondylitída vľavo - scintigrafický nález.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	manipulačný robotník	N	62
15	28	PASTA lézia III. stupňa vpravo, st.p.ASK pravého ramena 16. 02. 2018 - st.p.refixácii šľachy supraspinatu, st.p.berzektómií, akromioplastike, Impingement s yommae bilat.chronica, Entesitis m. supraspinat.et subscap. Humeri l.dx.chron., SLAP laesion ommae l.dx.gr.I., Arthrosis def.AC ommae bilat.gr. II et cubity bilat. gr. I.-II., Epicondylitis radialis humeri bilat. chronica, Entesitis m. piriformis carp.l.dx., Raynaudov sy HK incip.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	viazač - triedič, operátor	?	55
	29				?	
16	28	Susp. Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ (pol. č. 28 a 29): Raynaudov sy HKK, Impingement sy subacromiale gr. II bilat., Tendinosis m. supraspinati l sin., Bursitis SA calcarea ommae l.sin.chron., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Arthrosis def. AC ommae bilat. gr. II et cubity l.sin. incip.et IP man.bilat.gr.II., Sy canalis carpi l.dx.fahk.st.	SZČO - Hrnčiarský remeselný dom Košice	keramikár	?	41
	29				?	

17	28	Susp. Ochorenie HK z vibrácií event. DNJZ (položka č. 28 a 29): Sy canalis carpi bil. ťažk.st.pr l.sin., Sy canalis cubiti l.dx.gr. II., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Impingement sy omi l. sin. Incip., AC arthrosis bilat., Arthrosis cubiti bilat., Arthroza DIP man. bilat.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	žeriavnik sádzacieho žeriavu	S	29
	29				S	
	38	Susp.porucha sluchu z hluku.			?	
18	29	Ochorenie DK z DNJZ (položka č. 29): Gonarthrosis def. l. u.pr.l.dx.gr.II.rtg, cysta Bakeri gen.l.dx.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	zmenový zámočník	S	36
19	29	Impingement sy RK l. dx. II.st. podľa Neera	U. S. Steel Košice, s. r. o.	žeriavnik	S	28
	47	VAS LS s poruchou statodynamiky chrbtice, LIS vpravo s radikul. Irit.S1			S	
20	29	Susp. ochorenie HK z DNJZ (položka 29), s dg.:Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat.praecip.l.dx., PHS calcarea bilat., Impingement sy SA gr.I.l.dx., Arthrosis art. AC bilat., Sy. Karpálneho tunela vpravo s asoc. Miernej demyel.lézie v kmeni nervu., Demyel.lézia n. medianus vl.v dist.úseku incip a parc.blok vedenia v kmeni.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	montér pracovných valcov	?	35
21	29	Susp. Ochorenie HK z JNDZ: Sy canalis carpi bilat. l.dx.ťažk.st., st.p.OP sy canalis carpi l.dx. 04. 08. 2017, l.sin 23. 02. 2018, Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. (rtg.), Impingement sy ommae bilat. Milgrom 2 -3 st.	PVOD Mokrance	dojička a krmička	S	48

22	47	Iné poškodenia z práce (pol. č. 47) - M 51.1. Poškodenie driekových a iných medzistavcových platničiek s radikulopatiou, Stav po parciálnej hemilaminectomii L 4 - 5 l. sin.	Inžinierske stavby, a. s.	betonár, robotník	S	48
23	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií susp.: Raynaudov sy HKK, Impingement sy. Subacromiale bilat. Gr. II., tendinosis m. supraspinati et infraspinati bil., Arthrosis acromioclavicularis bil. PHS bilat., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Artrlgie IP man. l. utrg.	RMS Košice s. r. o.	hutný murár - torkretár	S	47
	29				S	
24	28	Sus. Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ (pol. 28,29) - Raynaudov sy. HK, Impingement sy. Subacromiale gr. II. bil., Tendinosis m. supraspinati l. dx., Arthrosis acromioclavic. Bil. Gr. II (USG 2018), Epicondylitis rad. Hum. Bilat., Arthrosis l. sin. Incip., Calcar lecrani l. d	U. S. Steel Košice, s. r. o.	žeriavnik	S	32
	29				S	
25	28	Impingement sy subacrom l. dx.gr.I., l.sin. gr. II.- III., Tendinitis m. supraspin. L. sin. Calcarea, Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. (rtg aj klin. Pozit.), Athrosis acromioclavicularis bilat. Gr. I. - II.	RMS Košice s. r. o.	hutný murár	S	38
	29				S	
26	29	Chronicky torpídny VAS C - hornej a Th chrbtice akcent. L.dy. (kvadrantovy sy l. dx.)v dif. Dg., Akroklavikulárna artróza, Rad. Epicondylitis l. dx., CBS l. dx. - bez radikulopatie, Asymetr. Bulging di C3/4 akc. Vľavo, bulging a pravostr. Mediolat až foramin. protr. di C 4/5 a výraz. útlak prejavmi na koreň C5 a C6 vrpavo, mediolat. protr. vpravo (MMR) 14. 6. 2017, Cron. recid. VAS LS chrbtice s por. statodynamiky	U. S. Steel Košice, s. r. o.	tavič	?	38
	47				?	

27	29	Sy canalis carpi bilat.l.dx. Gr. gravis, l.sin.gr.levis, Impingement sy ommae bilat.gr. II. PHS bilat. Precip.l.dx., Epicondylitis radialis ulnaris humeri bil.	Hi - Reklama, s. r. o.	grafik vo výrobe	N	51
28	37	Asthma bronchiale intermitens, Rhinitis chronica allergica, IgE mediovaná senzibilizácia na pšeničnú, ražnú a ovsennú múku, roztoče,	VAMEX, a. s. Košice	pomocný pekáč - výpek	N	39
	29	Tendovaginitis stenotisans tendinitis flexoris dig. II., IV man l. dx. R 2012, Ts. P. tendovaginitis stenotisans tendinitis flect.dig.III., IV man l.dx.r. 2016, Sy canalis carpi bilat - viac vľavo dok., t.č. EMG negat.			S	
29	29	Epicondylitis humeri bilat.	UNLP Košice	zdravotnícky laborant	N	23
	45	Rhinitis chronica allergica s precivilosťou na formaldehyd, Letná bronchiálna hyperreaktivita			S	
30	38	Porucha sluchu z hluku susp.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	vodár	S	44
31	33	Susp. silikóza pľúc	POTRUBIE, a. s. Košice	maliar - natierač	S	67
32	28	Raynaudov sy., Impingement sy subacrom. bilat., Arthrosis acromioclavicul. bilat., Neuropathia n. mediamus a ulnaris bilat.	Inžinierske stavby, a. s.	mechanik - opravár	?	32
	29				?	
33	19	B - non Hodgkinov lmfóm - difúzny, veľkobunkový	U. S. Steel Košice, s. r. o.	I. odlievač kryštalizátora	?	51
34	29	Sups. ochorenie HK z DNJZ (pol. č. 29) Sy canalis carpi l. dx. stredne ťažk. st., Stav po operácii pre sy. canalis carpi vľavo - discízia lig. carpi transvers. l. sin., Impingement sy ommae bilat. precip. l. dx. chron.	Horizont Meat Services BV v spol. Van Rooi Meat B.V. (Holandsko)	mäsiar - vykosťovač	X	56

35	28	Susp. ochorenie HK z vibrácií a DNJZ: Impingement sy l. dx. gr. II., st. p. ASK propter laesio RM completa, Impingement sy l. sin. gr. I., Tendinitis c. longi m. biceps brachii l. sin., AC arthrosis bilat., PHS l. dx., Epicondylitis rad. humeri bilat., Arthrosis cubiti l. sin., Sy canalis carpi bilat. a susp. pneumokonióza	U. S. Steel Obalservis s. r. o.	žeriavnik	N	37
	29				N	
36	38	Porucha sluchu z hluku	Patrik Furin	pomocný robotník v lese	?	32
37	28	Susp. Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ (pol. 28, 29): Sy canalis carpi bilat. Gr. II., Sy canalis cubiti l. sin. (Gyoni), t. č. v remisii a imp. Sy. Omis l. sinincip., PHS calcarea bilat.	IRES R + M s. r. o., Košice	malier - natierač	N	48
	29				N	
38	28	Sy canalis carpi l.sin., st.p.OP SCC l.dx. (10. 12. 2015), l. sin. (02.02.2016), Epicondylitis radialis et ulanris humeri bilat., Impingement sy.ommae bilat.gr.II.pr. L.sin.	GETRAG FORD Transmissions Slovakia s.r.o.	operátor výroby	N	53
	29				N	
39	29	Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Impingement sy omis bilat.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	viazač	N	19
40	28	Susp. Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Raynaudov sy HK, PHS calcarea bilat., Peritendinitis cap. Long. M.bic., branchii.l.dx., Arthrosis acromioclavicularis incip., Epicondylitis radialis humeri bilat., Sy canalis carpi l.dx.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	žeriavnik	S	35
	29				S	
41	28	Susp. Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy ommae bilat. L.dx.gr.III., l.sin.gr.II., Epicondylitis radialis humeri chron., St.p.OP sy canalis carpi l.sin. V 3/2011	U. S. Steel Košice, s. r. o.	triedič	N	20
	29				N	

42	38	Hypacusis perceptiva bilat. CSS 51,18 %, resp. t.č. 71,5 % a 53,47%, Tinnitus aurium	U. S. Steel Košice, s. r. o.	posunovač	S	21
43	29	Impingement sy. Ommae bilat. Gr. II., Entesitis m. subscap. Humeri l. sin. Ossificans, Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Arthrosis def. Cubity bilat. G. II, Artroza DIP kĺbu II prasta pr. Ruky, Sy canalis carpi bil., t. č. v remisii.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	žeriavnik	S	43
44	28	Raynaudov sy HK, Sy. canalis cubiti l. sin. fahkého stupňa, Epicondylitis lat. et humeri bilat. chron., Arthrosis art. cubiti bilat. gr. II., Impingement sy bilat. gr. I., Bursitis subdeltoidea l. dx., gr. I. el. sin., Omarthrosis def. bilat. gr. II. et acromioclavicul. bilat. gr. III.	KOV TVAR, s.r.o.	zámočník	N	65
	29				N	
45	29	Sy. canalis carpi bilat., st. po operácii, epicondylitis radialis humeri bilat. v dok. st. po operácii Epic. uln. hum. bilat. klin., Impingement sy. bilat., Tendinosis m. supraspinatus, infraspinati., Tendinosis m. subscapularis l. sin.	Kika Nábytok Slovensko, s. r. o.	dekoratér nábytku	N	66
46	38	Hypacusis perc. l.dx., comb. l. sin., Tinitus aurium bilat. terc. l. sin.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	strojník koksárenskej pece	S	35
47	29	Ochorenie HK z DNJZ susp.: Impingement sy subacrom. bilat. II., parciálna ruptúra šľachy m. subscapularis a upraspinatus l. dx., Epicondylitis uln., hum. l. dx. susp. Susp. canalis cubiti bilat.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	žeriavnik	?	29

48	29	Ochorenie HK z DNJZ - Sy canlais carpi bilat., st. p. operácii bilat. vpravo 10/2017, vľavo 6/2018 Epicondylitis rad. hum. bilat.	JOBELSA SLOVENSKO, s. r. o.	šička	?	64
49	29	Susp. Och. HK z DNJZ: Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. chron. I., Impingement sy subacromiale I. sin. gr. I., Peritendinitis capitis longi m. bicipitis brachii I.sin., degeneratívne zmeny oboch rotát. manžiet., Arthrosis def. AC ommae bilat. gr. III. et cubiti bilat. gr. I.	U. S. Steel Obalservis s. r. o.	viazač bremien	N	56
50	29	Susp. Ochorenie HK z DNJZ (pol. č. 29): PHS bilat. prec. I. dx., Impigement sy I. dx. gr. II., Epicondylitis radialis et unlaris bilat.	U-Shin Slovakia s.r.o.	operátor výroby (v strojárskvej výrobe)	S	66
51	29	Susp. ochorenie HK z DNJZ (pol. 29): Sy. canalis carpi bilat. - I. sin. ťažkého st., I. dx. na hranici ľahkého až stredne ťažkého st.(EMG verifik. SCC už v r. 2015 podľa dok.), PHS bilat, incip., Impingement sy. subacromiale bilat. gr. II., Tendinosis m. supraspinatus bilat. RTG známky epicondylitis radialis humeri bilat.	U. S. Steel Obalservis s. r. o.	balič	N	61
52	28	ochorenie HK z vibrácií	U. S. Steel Košice, s. r. o.	skladník	S	57
	29	dg. Raynaudov syndróm HK			S	
53	47	susp. položka č. 47: Iné poškodenie zdravia z práce: VAS C chrbtice, CBS I. dx. s radik. irit.C6 - 7 I.dx. diskog.etiológie	RMS Košice s. r. o.	hutný murár	S	50
54	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s. r. o.	strojník VKB1	S	34

55	28	Ochorenie HK z DNJZ susp. s dg.: Impingement sy omae bila l. dx. gr. I., l. sin. gr. II., Kalcifikácia úponu m. supraspinatus bilat. praec. l. sin., S. p. part. rupt. RM l. sin. chrin., Vápenatejúca tendinitída pleca bilat.	U. S. Steel Obalservis s. r. o.	žeriavnik	S	26
	29				S	
56	28	Susp. Ochorenie HK z DNJZ event. vibrácií: Impingement sy SA bilat. gr. II., Tendinosis m. supraspinati bilat., Arthrosis AC bilat. (USG 2018), PHS bilat. incip., gr. II., Epicondylitis rad. et uln. humeri bilat., sy canalis carpi bilat. ťažkého st.	U-Shin Slovakia s. r. o.	operátor výroby (linky Audi - AT001)	S	36
	29				S	
57	29	Sy canalis carpi bilat. Stredne ťažkého stupňa, tendovaginitis flexoris carpi et dig. man. l. dx., Epic. radialis et ulnaris humeri l. dx., Impingement sy ommae l. dx.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	strojník VKB1	N	29
58	28	Ochorenie HK z vibrácií a DNJZ: Sy manžety rotátorov II. st. l. sin. s kalcif. tendinitídou manžety bilat., MR zn. diskret.subakrom. a subdeltoid burzitídy ľavého ramena (MR 08/18) St. p. ASK ľavého ramena - burzektómia SA burzy , dekompresia, akromioplastika anterior. okraja akrómia, extirpácia kalcifikátu v obl. rotujúcej manžety (01/02/2017), PHS bil. chron., Arthrosis def. AC veľké omae bil. gr. II., Epicondylitis radialis humeri bilat. (klin. + rtg) et uln. hum. el. dx. (rtg), Arthrosis def. art. cubiti bil. gr. II., Calcar olecrani ulnae l. dx., Dupuytren. kontraktúra l. sin. incip., Izolovaná porucha mikrocirkulácie 3. pr. ĽR	U. S. Steel Košice, s. r. o.	robotník výroby obalov	N	29
	29				N	

59	28	Susp. ochorenie HK z DNJZ event. Vibrácií (pol. č. 28, 29): Impingement sy. omi bilat. gr.II., Incip. Tendinitída bicepsu bilat., Kalcifikát v RM bilat., PHS I. utrč. - tendinitis m. supraspinati l.utrč. praecip.l. dx. (v dok.), Arthrosis acromioclavicularis l. dx. utrč. gr. I.-II. Syndrom karpálneho tunela vpravo a	U. S. Steel Košice, s. r. o.	prevádzkový zámočník	S	21
	29				S	
60	28	Susp. ochorenie HK z DNJZ event. vibrácií - pol. č. 29 a 28): Raynaudov sy HK Impingement sy omi bilat. gr. II., dx., gr. I. el. sin., Kalcifikáty v RM, GH arthróza vpravo incip., Degen.zmeny m. supraspin. bilat., Omarthrosis def. bilat. incip. et AC arthrosis def. bilat., gr III. et arthrosis def. cubiti bilat. gr.I., epicond.lat. et med. humeri bilat. chron., akroparestézie HK bez EMG korel. Neurop.n. ulnaris l. d.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	žeriavnik	S	16
	29				N	

Tabuľka č. 11

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť						
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)	
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)					
5	240	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 12

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	88	123	360
Biologický materiál	0	0	0
Genetická toxikológia	109	109	12600
Hluk	8	24	160
Vibrácie	5	11	37
Optické žiarenie ²⁾	0	0	0
Elektromagnetické pole	44	704	1012
Mikroklimatické podmienky	112	611	3251
Ionizujúce žiarenie	37	2	499
S p o l u:	406	1584	17919

- Objektívizácia bola realizovaná Odborom chemických analýz RÚVZ

Tabuľka č. 13a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ Košice	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamest- nancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamest- nancov	Počet subjektov**	Počet zamest- nancov
S p o l u	4	14 736	7 754	2	33	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4,

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ Košice	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolo- vaných subjektov **	Počet zamest- nancov	z toho v kategó- rii 3 a 4	Počet kontrolo- vaných subjektov* *	Počet zamest- nancov	Počet kontrolo- vaných subjektov* *	Počet zamest- nancov
S p o l u	498	21 929	4 630	72	365	67	271

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ Košice	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
S p o l u	4	21	1	1	1

Tabuľka č. 13d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
RÚVZ Košice	Mestský podnik lesov Medzev s. r. o. Kováčaska 1, Medzev	ods. 22 písm. b) a g)	písm. b) – nezabezpečil posúdenie zdravotných rizík v spolupráci s PZS písm. g) – nevypracoval prevádzkový poriadok	500,-
	Súkromná MŠ, Jegorovovo nám. 5, Košice	ods. 22 písm. b)	písm. b) – nezabezpečil posúdenie zdravotných rizík v spolupráci s PZS	200,-
	MŠ Buzica	ods. 22 písm. b) a f)	písm. b) – nezabezpečil posúdenie zdravotných rizík v spolupráci s PZS písm. f) – nechoval lekárske posudky o zdravotnej spôsobilosti na prácu zamestnancov	1000,-
	Súkromná MŠ L. Podjavorinskej 1, Košice	Ods. 22 písm. b)	písm. b) – nezabezpečil posúdenie zdravotných rizík v spolupráci s PZS	1 200,-
	Spolu			

Tabuľka č. 13e

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
RÚVZ Košice				
Spolu	0	0	0	0

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách*		
Kraj	Počet	Organizácia (podnik)
Košický	2	Handtmann Slovakia s.r.o., Traťová 9, Košice Jaroslav Mráz, Ťahanovská 32, Košice

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Preverka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
Košický	Košice	U. S. Steel Košice, s.r.o. DZ Energetika, prevádzka Technické plyny	B	0
		TRANSPETROL, a.s. Prečerpávací stanica č. 2, Moldava nad Bodvou	B	0

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods.4 písm. a) zákona č.355/2007 Z. z.)	31	
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	9	
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	12	
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	101	

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.
V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámeniezačiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	645
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky vzmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.	(uviesť odsek a písmeno)		
	§ 57 ods. 37	9	1350
	§ 57 ods. 33 písm. d) a súčasne § 57 ods. 37	7	2100
	§ 57 ods. 29 písm.	1	3000
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	0

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
1	3	0	1	4	0	0	9

HYGIENA VÝŽIVY

1. PERSONÁLNE OBSADENIE ODBORU HYGIENY VÝŽIVY RÚVZ KOŠICE

Zamestnanci (celkový počet)	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
14*	8	1	4	1

*1 zamestnanec do 1.8.2018 na MD

2. ODBORNÁ ČINNOSŤ A VZDELÁVANIE ZAMESTNANCOV

Zamestnanci odboru hygieny výživy sa v priebehu hodnoteného roka zúčastnili nižšie uvedených vzdelávacích akcií týkajúcich sa problematiky hygieny výživy, prípadne súvisiacich aj s činnosťou odboru hygieny výživy.

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
CS pracovná porada v HV	pracovná porada	13.02.-14.02.2018	Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	1
Odborné semináre na odbore HV podľa plánu ÚKP	seminár	8x	Odbor HV RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	86
Konferencia-obaly pre potraviny	Konferencia	27. 02. 2018	Brno	Obalový inštitút SIBA Brno	1
Konferencia Životné podmienky a zdravie	Konferencia	02.10.2018	Nový Smokovec	RÚVZ Poprad	2
Odborný seminár, ÚK materiálov a predmetov	Seminár	13. 11. 2018	RÚVZ Poprad	RÚVZ Poprad	2
CS pracovná porada v HV	pracovná porada	03.12.-04.12.2018	Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	2

XVI. Východslav. vakcinačný deň	Vakcinačný deň	06. 06. 2018	UN L. Pasteura Košice	UN L. Pasteura Košice	3
Vnútroústavné semináre pre VŠ	seminár VŠ 5x	podľa vyprac. harmonogramu	RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	45
Vnútroústavné semináre pre SŠ	seminár 7x	podľa vyprac. harmonogramu	RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	42

Zamestnanci odb. hygieny výživy v roku 2018 pripravili odborné prednášky na VŠ a SŠ semináre a semináre na pracovné porady odboru, v rámci ktorých bolo realizované vzdelávanie aj podľa ročného plánu ÚKP v celkovom počte: **8**

Zameranie prednášok na SŠ a VŠ seminároch:

- Vplyv stravy na vznik a prevenciu nádorového ochorenia
- Zhodnotenie mykologickej poradne za roky 2012-2017
- Povinné informácie o potravinách pre spotrebiteľov
- Zhodnotenie mimoriadnych kontrol na nebalenú zmrzlinu za roky 2012-2017

Aktivity v médiách: **8**

Iné odborné činnosti:

- konzultačná a poradenská činnosť: **5348**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, v ktorom zastupuje odborný zamestnanec úrad: **3**
- členstvo v skúšobnej komisii na preskúšanie odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracúvanie húb v ktorom zastupuje odborný zamestnanec úrad: **2**

Hubárska poradňa poskytovala poradenskú činnosť od 15. 5. 2018 do 3.12.2018, 1x týždenne (celkom **27 x**), poradňu navštívilo 110 klientov, bolo identifikovaných húb: **263**

3. ROZBOR ČINNOSTI

3.1. Štátny zdravotný dozor

Štátny zdravotný dozor bol vhodnotenom roku vykonávaný podľa zákona č.355/2007 Z.z. ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov vznení neskorších predpisov v zariadeniach spoločného stravovania, nad kozmetickými výrobkami a v rámci posudkovej činnosti.

Odbor hygieny výživy **RÚVZ so sídlom Košiciach** zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v potravinárskych prevádzkach a zariadeniach spoločného stravovania na území okresov **Košice mesto a Košice okolie**.

3.1.1. Posudková činnosť (tabuľka č.3 – prehľad výkonov posudkovej činnosti)

Počet súhlasných rozhodnutí: **348**, z toho:

- ZSS - 236
- ostatné prevádzky: 112

Počet nesúhlasných rozhodnutí: **0**

Počet zastavených konaní z dôvodu nepredloženia žiadaných dokladov: **42**

Počet rozhodnutí na schválenie, resp. zmenu prevádzkových poriadkov: **4**

Prerušenie konania: **98**

Zastavenie konania: **42**, z toho **27** rozhodnutím a **15** vyznačením v spise

Počet záväzných stanovísk: **82**, z toho

- kúzemnému konaniu: **12**
- ku kolaudácii akzmenne využívaní priestorov: **spolu 70**
- Iné výkony (napr. vyjadrenia a stanoviská k projektovým dokumentáciám, resp. podnikateľským zámerom, výzvy k podaniu vyjadrenia pred začatím správneho konania):
391

Podaných bolo **8 odvolaní** (z toho 2 odvolania voči zastaveným konaniam z dôvodu nepredloženia žiadaných dokladov, 5 voči uloženej pokute, 1 voči pokynu), 6 bolo postupených tunajším správnym orgánom ÚVZ SR Bratislava, z ktorých 4 boli potvrdené, 1 vrátené na nové prejednanie, 1 je v štádiu riešenia; ďalšie dve odvolania boli vybavené v rámci autoremedúry a vydané boli súhlasné rozhodnutia).

K najčastejším problémom pri uvádzaní potravinárskych zariadení do prevádzky patrilo:

- nepredloženie príslušných dokladov, ako napr. doklad stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel a v zariadeniach spoločného stravovania prevádzkové poriadky, nájomnej zmluvy, resp. listu vlastníctva, čo bolo dôvodom výzvy prevádzkovateľov na predloženie dokladov
- predčasné podávanie žiadostí, keď pracovné priestory zariadení neboli pripravené k ich lovným zariadením)
- nezabezpečenie dokladov o kvalite pitnej vody potravinárskych prevádzok zásobovaných zvláštného vodného zdroja a atestov o vodotesnosti žúmp, čo bolo dôvodom prerušenia konania, resp. predĺženie lehoty z dôvodu časovej a dôkazovej náročnosti nad 30 dní od začatia konania
- nezabezpečenie členenia priestorov zariadení spoločného stravovania v zmysle platných právnych predpisov (napr. nebola riešená hrubá prípravovňa zemiakov a zeleniny, nebola zabezpečená predsieň vo WC ako pre zamestnancov, tak aj pre konzumentov, neboli riešené šatne pre zamestnancov zvlášť pre mužov a ženy), nezabezpečenie jednosmernosti výrobného procesu, pri zásobovaní tovarom (napr. nezabezpečenie samostatného vstupu pre zásobovanie potravinami), pri výdaji pokrmov a príjme použitého stolového riadu.

Na území okresu Košice - mesto a Košice - okolie nové prevádzky širšieho významu nevznikli.

3.1.2. Kontrolná činnosť

- kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.: **1365**
- kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov: **496**
- kontroly na základe podnetov/sťažností:
celkový počet podnetov: **87**/počet opodstatnených: **22**, neopodstatnených: **37**, postúpených: **26**, v štádiu riešenia: **2**

Kontroly na základe podaných podnetov boli vykonané podľa zákona č. 355/2007 Z. z.; zákona č. 152/1995 Z. z. a zákona č. 377/2004 Z. z.

Predmetom podnetov prešetrených podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo:

- ohrozovanie zdravia konzumentov zdravotne škodlivými potravinami a hotovými pokrmami, porušovanie hygienických predpisov v ZSS v súvislosti s výrobou a podávaním celodennej stravy
- nevyhovujúce hygienické a mikroklimatické podmienky v ZSS na pracovisku
- nezabezpečenie hygienických požiadaviek pri rozvoze jedno-porciovo balenej chladenej stravy (bez chladenia)
- nedodržanie hygienických požiadaviek pri výrobe pokrmov a podávaní pokrmov, podávanie pokazených, nedostatočne teplých pokrmov, resp. podávanie nekvalitných pokrmov, vlas v pokrmoch, žalúdočné problémy po konzumácii pokrmov, podávanie skazeného piva a vín
- nedostatky v osobnej hygiene (bez pokrývky hlavy, resp. bez rukavíc, špinavé ruky)
- nedostatky v prevádzkovej hygiene (neudržiavané ťažšie dostupné miesta, účelové, chladiace a mraziace zariadenia, znečistené pracovné plochy a podlahy, znečistené záchody pre konzumentov a zamestnancov, znečistené steny s plesňou)
- prítomnosť škodcov na prevádzke (hmyz, hlodavce)
- rušenie pohody bývania zápachom a nadmerným hlukom z produkcie hudby, ventilačných zariadení, fajčenia zamestnancov pred objektom ZSS, obmedzovanie dvorovej časti vozidlami na zásobovanie potravinami
- zamestnávanie zamestnancov bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti
- prevádzkovanie potravinárskych zariadení bez súhlasného rozhodnutia a bez vytvorenia podmienok.

Predmetom podnetov prešetrených podľa zákona č. 152/1995 Z. z.:

- výroba zmrzliny nehygienicky vyhovujúcim spôsobom v kuchyni rodinného domu a jej rozvoz v súkromnom vozidle,
- predaj potravín určených na osobitné výživové účely po uplynutí dátumu spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti v špecializovanej predajni,
- reklama na potraviny určené na počiatočnú výživu dojčiat so zníženou cenou na základe zľavového kupónu
- bezpečnosť obalového materiálu (FINO fólia) určeného na styk s potravinami.
- **kontroly na základe podnetov/sťažností** - celkový počet podnetov 2, z toho 1 sa týkal mikroklimatických podmienok v predajni drogerie a druhý podnet sa týkal Podnety podľa **zákona č. 377/2004 Z. z.** neboli v hodnotenom období podané

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly potravín boli v roku 2018 vykonávané v rozsahu kompetencií orgánov verejného zdravotníctva ustanovených zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, podľa ustanovení nariadenia ES č. 882/2004 o úradných kontrolách, nariadenia ES č. 852/2004 o hygiene potravín av súlade s plánom výkonu úradnej kontroly potravín vypracovaným na rok 2015 podľa Viacročného národného plánu pre úradnú kontrolu potravín.

Kontroly boli vykonávané **nad potravinami** z hľadiska ich zdravotnej bezpečnosti a označovania v zariadeniach spoločného stravovania, s výrobou a predajom zmrzliny, cukrárskych a lahôdkárskych výrobkov (pokrmov studenej kuchyne) v zariadeniach s ich konzumom na mieste, nad potravinami na osobitné výživové účely a výživovými doplnkami,

na základe hlásení RASFF z ÚVZ SR o zdravotnej škodlivosti potravín a **materiálov určených na styk s potravinami**, podnetov a pri plnení ďalších stanovených úloh. Kontrolami bolo zisťované, overované a hodnotené **plnenie povinností** prevádzkovateľmi kontrolovaných potravinárskych prevádzok vo vzťahu k **podmienkam** výroby, skladovania a umiestňovania potravín na trh, **zabezpečovania** prevádzkovej hygieny, osobnej hygieny zamestnancov, zabezpečovaniu a uplatňovaniu **dokumentácie** súvisiacej s potravinárskou činnosťou vrátane správnej výrobných praxe. Realizovaný bol aj **odber vzoriek potravín, pokrmov, materiálov a predmetov určených na styk s potravinami za účelom** sledovania a hodnotenia ich zdravotnej bezpečnosti. Tiež bola úradná kontrola vykonávaná nad epidemiologicky rizikovými činnosťami osôb.

Výsledky z úradných kontrol boli priebežne vkladané do informačného systému pre vytváranie databázy.

V roku 2018 bolo vykonaných 2151 kontrol, pri ktorých bolo zistených celkom 136 nezhôd v 97 kontrolovaných subjektoch.

3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami doplnky

Tunajší úrad eviduje **38 prevádzok s výrobou a predajom zmrzliny a 8 prevádzok s predajom zmrzliny.**

Frekvencia atypy nezhôd pri výrobe a manipulácii s nebalenou zmrzlinou: (celkový počet nezhôd 10 v 4 zariadeniach)

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 2
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 2
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní - 1
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 2
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením - 0
- iné – 3

Najčastejšie zisťované nedostatky pri výrobe a manipulácii so zmrzlinou:

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – nezavedenie a neuplatňovanie postupov pri výrobe zmrzliny založené na zásadách vypracovaného systému HACCP,
- **iné** - v odobratej vzorke zmrzliny na ich chemické vyšetrenie zistenie nepovoleného potravinárskeho farbiva (košenilová červená),
- nerešpektovanie uloženého opatrenia, ktorým bola pozastavená prevádzka do doby odstránenia nedostatkov,
- neodloženie vzoriek z vyrobených zmrzlín.

Frekvencia a typy nezhôd pri výrobe a manipulácii s výživovými doplnkami a ostatnými potravinami na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy (celkový počet nezhôd 15 v 12 prevádzkach):

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene v – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 9
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné - 6

Najčastejšie zisťované nedostatky pri výrobe a manipulácii s výživovými doplnkami a ostatnými potravinami na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy

V označovaní výživových doplnkov, a to:

- chýbajúca adresa distribútora na výrobku
- chýbajúce upozorňovacie vety v označení na obale výživových doplnkov
- neuvedenie šarže výrobku na jeho obale, resp. odkazu na šaržu
- v označení na obale výrobku chýbal odkaz na šaržu, pričom šarža bola zároveň dátumom výroby
- neoznačenie výrobku slovami „výživový doplnok“ na obale pri jeho názve, slová uvedené len v rámci textu s jeho presnejším opisom, príp. nesprávne označený výživový doplnok slovami „doplnok stravy“, resp. „potravinový doplnok“
- výživový doplnok mal v popise uvedené, že obsahuje sladidlá, pričom nemal v označení pri názve uvedené „so sladidlom“
- nebola uvedená hmotnosť obsahu balenia

Iné:

- predaj výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely na diaľku bez oznámenia činnosti orgánu úradnej kontroly potravín
- umiestnenie nevyhovujúcej potraviny na trh (RASFF, oznámenia ÚVZ SR)- prekročenie množstva vitamínov vo výživových doplnkoch, obsah nepovolených zložiek, resp. nových druhov potravín

Frekvencia a typy nezhôd nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami:

V súvislosti s kontrolou materiálov a predmetov určených na styk s potravinami bolo vykonaných celkom **12 kontrol**. Z toho 3 s odberom vzoriek v distribučnej sieti, 3 kontroly v súvislosti so šetrením podnetu, 2 kontroly v súvislosti s kontrolou dokumentácie vo veľkoskladoch a 4 kontroly v rámci RASFF predmetov určených na styk s potravinami.

V hodnotenom období bolo zamestnancami odboru hygieny výživy vybavených **14objednávk** prevádzkovateľov, týkajúcich sa laboratórných rozborov potravín, hotových pokrmov, zmrzlín, v rámci ktorých bolo posúdených **32 vzoriek**.

Zhodnotenie kontrol vykonaných v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RAPID ALERT:

V rámci RASFF boli na tunajší úrad zaslané nasledovne varovné oznámenia týkajúce sa:

1. Nepovolenej látky alpha glycerylphosphorylcholine (GPC) vo výživovom doplnku Universal Animal PM z USA
2. Vysokého obsahu vitamínu A, vitamínu B₆ a vitamínu E vo výživovom doplnku SUPER VITAMIN PAK z USA
3. Sťahovanie mrazenej zeleniny z Belgicka v súvislosti s nákazou Listerie monocytogenes (mexická zelenina a sladká kukurica)
4. Vysokého obsahu kofeínu vo výživovom doplnku XTREME NAPALM PRE CONTEST z Poľska
5. Nepovolenej zložky a vysokého obsahu kofeínu vo výživovom doplnku SHREDEX od značky Scitec Nutrition z Maďarska:
6. Vysokého obsahu jódu v sušených morských riasach
7. Salmonelly v tekutej vaječnej melanži pôvodom z Ukrajiny
8. Salmonelly enterica serovar Thypimurium v bravčovej panenskej sviečkovici s palcom bez retiazky IVP mrazená pôvodom zo Španielska
9. Vysoký obsah jódu v sušených morských riasach z Južnej Kórei

Na základe vyššie uvedených varovných oznámení zamestnanci úradu vykonali ciele kontroly u distribútorov, resp. odberateľov. V prípade, že nevyhovujúci výrobok sa nachádzal na prevádzke bol následne vrátený na adresu výrobcu alebo bolo uložené opatrenie na informovanie kupujúcich o jeho nevyhovujúcom zložení a o možnosti vrátenia výrobku distribútorovi, resp. výrobcovi. V niektorých prípadoch, ak konateľ spoločnosti bol mimo územia SR bola sťažaná písomná komunikácia s ním, resp. nepodarilo sa s ním skontaktovať.

Ďalšími kontrolami (nezaradené k RASFF) vykonanými na žiadosť ÚVZ SR bolo **preverenie preventívneho sťahovania dojčenskej mliečnej výživy Amilk Bifido od výrobcu z Francúzska z dôvodu podozrenia tohto výrobku na bakteriálnu kontamináciu**. Vo všetkých skontrolovaných prevádzkach boli pre zákazníkov zverejnené písomné informácie o stiahnutí tohto produktu z trhu a možnostiach jeho vrátenia. V prevádzkach, kde sa nachádzali nevyhovujúce výrobky, boli uložené na vyčlenenom mieste v sklade a označené ako „pozastavené z predaja/na vrátenie“. Výrobky boli vrátené do centrálného skladu.

Ďalej boli vykonané kontroly (4) na základe **hlásení o zdravotne škodlivých predmetoch určených na styk s potravinami v systéme RAPID ALERD** v súvislosti s hlásením zdravotne škodlivých predmetov určených na styk s potravinami. Išlo o migráciu primárnych aromatických amínov z nylonových klieští a naberačky pôvodom z Číny. Kontrolami neboli zistené inkriminované výrobky v preverených prevádzkach.

3.2.2. Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Tunajší úrad eviduje **2486ZSS** (z toho 1051 vyvárajúce a 1435 nevyvárajúce), z ktorých bolo kontrole podrobených 817 subjektov, u ktorých bolo vykonaných 1711 kontrol.

Frekvencia a typy nezhôd (**celkový počet nezhôd 109 v 80 zariadeniach**)

- dodržiavanie zásad SPV, HACCP – 1
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 30
- v osobnej hygiene – 15
- v odbornej spôsobilosti – 6
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti - 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 23
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné – 33

Kontrola v ZSS - kontrola prevádzkovateľov (popis najčastejšie zisťovaných nezhôd):

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP**
- nedodržanie kritických limitov v kritických kontrolných bodoch
- nedôsledné vedenie evidencie o sledovaní mikroklimatických podmienok skladovaných potravín, o nápravných opatreniach v prípade zistení prekročenia kritických limitov v kritických kontrolných bodoch,
- **v hygiene prevádzky** – nezabezpečenie čistoty a dobrého stavu údržby vybavenia výrobných a manipulačných priestorov kuchyne (napr. chladiace, mraziace zariadenia, účelové zariadenia na tepelnú úpravu pokrmov, úložné a odkladacie plochy, pracovné plochy, svietidlá, dvere, vzduchotechnické zariadenia), šatní pre zamestnancov, znečistenie stien a stropov s nánosom pavučín a plesní, poškodenie podláh; uloženie prepraviek s prázdnyimi obalmi na komunikačnom priestore, uloženie osobných vecí zamestnancov v kuchyni na manipulačných plochách, parapetných okenných doskách,
- **v osobnej hygiene** – nepoužívanie a znečistenie ochranného pracovného odevu zamestnancov, nepoužívanie pokrývok hlavy, nosenie šperkov a rôznych ozdobných predmetov, gélové a nalakované nechty, spoločné uloženie pracovného a civilného odevu v šatňových skrinkách i mimo nich, nezabezpečenie účelového zariadenia na umytie, resp. na osušenie rúk, nezabezpečenie teplej vody k umývadlám na ruky,
- **v odbornej spôsobilosti** – nepredloženie dokladov o odbornej spôsobilosti zamestnancov,
- **v manipulácii s potravinami** – zmrazovanie surovín určených na výrobu pokrmov dodávaných do zariadení v chladenom stave (napr. kuchynsky opracovaného mäsa, navyiac bez označenia a mäsových výrobkov), zámena pracovných plôch na manipuláciu so surovinami, rozmrazovanie mäsa pri teplote pracovného prostredia a vo vode,
- **iné** – ohrozenie bezpečnosti hotových pokrmov, nedostatky technického charakteru (napr. poškodenie, stien, podláh), vykonávanie činnosti bez posúdenia priestorov

orgánom verejného zdravotníctva a bez schválenia prevádzkového poriadku tohto zariadenia, prekročenie hladiny hluku, napr. z reprodukovanej hudby, ventilačného zariadenia)

Frekvencia a typy nezhôd v ostatných prevádzkarňach registrovaných RVPS (celkový počet nezhôd 2 v 1 zariadeniach):

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 1
- v odbornej spôsobilosti – 1
- v zdravotnej spôsobilosti -0
- v označovaní -0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné – 0

Najčastejšie zisťované nedostatky v ostatných prevádzkarňach registrovaných RVPS:

- v **osobnej hygiene** – nepoužívanie a znečistenie ochranného pracovného odevu
- v **odbornej spôsobilosti** – nepredloženie dokladov o odbornej spôsobilosti zamestnancov,

3.2.3 Audity podľa článku 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

Na rok 2018 bol výkon auditov naplánovaný v 2-och **zariadeniach spoločného stravovania a 1 audit správnej výrobných praxe u výrobcu obalových materiálov.**

Počet vykonaných auditov: 2

1. ZSS na pracovisku:

Počet zistených nezhôd: 5, z toho:

- 1 systémová
- 4 nesystémové

Najčastejšie zisťované nezhody:

- neboli vedené záznamy v zmysle dokumentácie HACCP o tepelnom opracovaní pokrmov,
- nebola vedená sanitácia podľa evidenčného formulára a sanitáčného programu,
- v HACCP nebola zabezpečená aktualizácia platnej legislatívy
- nebola dodržaná frekvencia merania teploty hotových pokrmov počas ich výdaja
- nebol vedený check list

2. Výroba obalových materiálov

Počet zistených nezhôd: 0

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

V roku 2018 bolo odobratých a vyšetrených celkom **789**, z toho **5 vzoriek** predmetov určených na styk s potravinami, **mikrobiologicky** bolo vyšetrených **586 vzoriek** potravín a pokrmov a **chemicky 158 vzoriek**.

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

Z mikrobiologicky vyšetrených **626 vzoriek** nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám **60 vzoriek t. j. 9,58%** a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

- **13 vzoriek lahôdkárenských výrobkov**, z toho 12 pre prekročenie počtu kvasiniek, 3 pre prekročenie počtu koliformných baktérií a 1 vzorka pre prekročenie počtu E. coli v 1g;
- **25 vzoriek zmrzlín**, z toho 6 vzoriek pre prekročenie počtu kvasiniek, 21 pre prekročenie počtu Enterobacteriaceae a 4 vzorky pre prekročenie počtu koliformných baktérií v 1g;
- **2 vzorky cukrárskych výrobkov** pre prekročenie počtu kvasiniek a plesní v 1g;
- **18 vzoriek hotových pokrmov**: z toho **14 vzoriek** pre prekročenie, resp. prítomnosť koliformných baktérií, 1 vzorka pre prítomnosť E. coli, 4 vzorky pre prekročenie počtu B. cereus a 1 vzorka pre prekročenie koagulázopozitívnych stafylokokov v 1g;
- **2 vzorky pokrmov rýchleho občerstvenia** pre prekročenie počtu koliformných baktérií v 1g.

Nezhody z hľadiska označovania neboli zistené.

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

Počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo **chemicky vyšetrených 158 vzoriek**, z toho **nevyhovela 1 vzorka t.j. 0,6 %**, a to zmrzlina pre prítomnosť nepovoleného farbiva (košenilová červená) v danej kategórii potravín.

Podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín boli vyšetrené vzorky v nasledovnom rozsahu:

- **kontaminujúce látky - Pb, Cd, Hg** boli sledované v hotových pokrmoch, vo výživových doplnkoch, dojčenskej a detskej výžive, v rybách, ovocných a bylenných čajoch, v balených minerálnych vodách a pramenitých vodách, pričom bolo vyšetrených na obsah olova 52 vzoriek a 1 vzorka predmetu určeného na styk s potravinami, kadmia 52 vzoriek a 1 vzorka predmetu určeného na styk s potravinami, ortuti 29 vzoriek. Všetky vyšetrené vzorky **vyhoveli**
- kontaminanty - **As** bol sledovaný v pramenitej vode pre dojčatá a vo vode vo watercooleroch, vyšetrených bolo 6 vzoriek, obsah **Cu** bol sledovaný v pramenitej vode pre dojčatá a vo vode vo watercooleroch, výživovom doplnku, celkom bolo vyšetrených 7 vzoriek, na obsah **niklu** bolo vyšetrených 7 vzoriek a to v pramenitej vode pre dojčatá, vo vode vo watercooleroch a v dojčenskej výžive. Všetky vyšetrené vzorky **vyhoveli**

Prehľad v tab. č. 5.

- prítomnosť **dusičnanov** - bola sledovaná v pramenitých vodách pre dojčatá, vo vode vo watercooleroch a v dojčeneckej výžive celkom bolo vyšetrených 13 vzoriek, prítomnosť **dusitanov** v potravinách pre dojčatá a malé deti a v pramenitej vode pre dojčatá a vo vode vo watercooleroch celkom bolo vyšetrených 13 vzoriek;

- na stanovenie prítomnosti **ochratoxínu A** – 2 vzorky, **deoxynivalenolu** - 2 vzorky a **Patulinu** - 2 vzorky a **Aflatoxínu B1** – 1 vzorka v potravinách pre dojčatá a malé deti, všetky vyšetrené vzorky vyhoveli;
- na sledovanie obsahu **reziduí pesticídov** v potravinách- 1 vzorka, ktorá vyhovela;
- na prítomnosť **PCB** - 2 vzorky, ktoré vyhoveli;
- na prítomnosť **akrylamidu** neboli vyšetrené vzorky z dôvodu poruchy prístroja na RÚVZ so sídlom v Žiline;
- na prítomnosť **benzoapyrénu** bola vyšetrená 1 vzorka, ktorá vyhovela;
- na sledovanie prítomnosti histamínu - 0 vzoriek;
- z **prídavných látok** bola sledovaná prítomnosť **farbív** v nebalených zmrzlínach, cukrárenských výrobkoch, celkovo bolo vyšetrených 15 vzoriek, z ktorých 1 vzorka nebalenej zmrzliny nevyhovela pre prítomnosť košenilovej červenej, **sladidlá** boli zisťované v nealkoholickom nápoji a výživovom doplnku - spolu 2 vzorky, obsah **chemických konzervačných látok** bol zisťovaný v nealkoholických nápojoch a výživových doplnkoch – vyšetrených bolo 7 vzoriek.

Všetky vyšetrené vzorky v sledovaných ukazovateľoch vyhoveli, až na vzorku nebalenej zmrzliny vyššie uvedenú.

Prehľad v tab. č. 6.

- **glutén** – vyšetrená 1 vzorka, a to: bezgluténové medovníky - zistená hodnota menej ako 5,0 mg/kg;
- **dušičany** – vyšetrených 7 vzoriek detskej výživy na báze ovocia a zeleniny, všetky zo zistenou hodnotou menej ako 2,0 mg/kg;
- sledovanie špecifických kritérií zdravotnej bezpečnosti **radiačne ošetrovaných potravín** 1 vzorka POEX exklusive – pekanové orechy, v ktorých nebolo zistené radiačné ošetrovanie;
- sledovanie potravín na **prítomnosť GMO**- v hodnotenom období odbor hygieny výživy tunajšieho úradu nebol zaradený do odberu vzorky.

3.4. Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Na území mesta Košice a Košice-okolie sa nachádza niekoľko stredísk cestovného ruchu so zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby (mestské kúpaliská), Alpinka, areál Anička, ZOO Kavečany a oblasť prírodného plážového kúpaliska pri Sídlisku nad Jazerom.

Na území **okresu Košice - okoliesú** to najmä **kúpaliská a prírodné vodné nádrže obciach** Geča, Ružín, Bukovec, Medzev a tiež Moldava nad Bodvou a Čaňa, ktoré v tejto sezóne neboli prevádzkované.

Pred začatím letnej turistickej sezóny, ako aj počas nej boli vykonávané kontroly v stánkoch s predajom zmrzliny a v zariadeniach spoločného stravovania sezónneho charakteru aj s celoročnou prevádzkou, pri ktorých nedostatky neboli zistené, až na 3 zariadenia spoločného stravovania, v ktorých boli zistené závažné nedostatky v prevádzkovej hygiene, čo bolo dôvodom nariadenia opatrení na mieste o uzatvorení týchto zariadení do doby odstránenia nedostatkov .

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Na dozorovanom území boli v hodnotenom období využívané zariadenia spoločného zariadenia len v rekreačné stredisku **Jahodná (reštaurácia a čajovňa)**. Ide o zariadenia s celoročnou prevádzkou.

Kontrolou zameranou na podmienky manipulácie s potravinami, prevádzkovú a osobnú hygienu zamestnancov a dokumentáciu súvisiacu s činnosťou neboli zistené nezhody s platnými predpismi.

3.5 Hromadné akcie

V roku 2018 sa uskutočnilo na území mesta Košice a okresu Košice okolie **spolu 13** hromadných akcií konaných v rámci osláv mesta Košice, pri konaní kultúrnych a športových podujatiach a vianočných sviatkov spojených s poskytovaním občerstvovacích služieb, ktoré boli usporiadateľmi ohlásené podľa § 52 zákona č. 355/2007 Z.z.:

Ide o nasledovné hromadné akcie:

Kultúrne podujatia: 1

- Dni mesta Košice, Hlavná ul., Košice

V rámci vianočných sviatkov: 1 (3 lokality)

- Vianočné trhy na Hlavnej ul., pred NZC Aupark, pred OC Galéria

V rámci trhov a jarmokov: 2

- Staromestské trhy v Košiciach
- Farmársky jarmok, Veľká Lodina

Iné: 9

- Staromestské trhy
- Dni Terasy 2018 – Pivný festival pri OC Galéria Košice
- Baech Plaza Terasa 2018 pri OC Galéria Košice
- Dni Pereša
- Košice Gurmán Fest 2018
- Slávnostné dni vína v Košiciach
- „Kde pracuje môj otec, moja mama?“ s podtitulom „Family Safety Day“ konaného na parkovisku pred Vstupným areálom USS Košice
- Slávnostné blahorečenie Anny Kolesárovej v Košiciach
- Košice Street Food festival

Vykonaných bolo spolu 141 kontrol, pri ktorých neboli zistené závažné nedostatky, až na štyri zariadenia s prípravou a predajom pokrmov. V jednom zariadení bolo uložené na mieste opatrenie, ktorým bola zakázaná príprava a predaj pokrmov z dôvodu nezabezpečenia tečúcej pitnej vody na umývanie rúk zamestnancov a na umývanie náradia pri príprave pokrmov z polotovarov. V ďalších troch zariadeniach boli zistené nedostatky pri manipulácii s potravinami, za čo boli zamestnancom uložené blokové pokuty.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 355/2007 Z. z.:

- **podľa § 55 ods.2 písm. g)** bolovydaných **26 opatrení na mieste**, ktorými bolo nariadené uzatvorenie potravinárskych prevádzok, zdôvodu možného rizika vážneho poškodenia zdravia ľudí;
- **podľa § 58 zákona č. 355/2007 Z. z.** bolo uplatnených **11 náhrad nákladov** v celkovej sume **626, 60eur**
- **podľa § 57** bolo uložených **18 pokút** v sume **8 550eur**
- **podľa § 56** bolo uložených **38 blokových pokút** v sume **2310eur**

Sankčné opatrenia podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

- podľa § 19 ods.1 v spojitosti s § 20 ods. 9, 12 ako aj podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 boli vydané nasledovné opatrenia:
- podľa § 20 ods. 12 písm. e) - 1 opatrenie - o pozastavení alebo zatvorení prevádzky;
- podľa § 20 ods. 12 písm. a) - 3 opatrenia - o okamžitom stiahnutí potravín z trhu;
- podľa § 20 ods. 12 písm. b) - 2 opatrenia - o zničení potraviny;
- podľa § 20 ods. 12 písm. d) - 2 opatrenia - o upozornení na riziká nebezpečných potravín;
- podľa § 28 boli uložené 3 pokuty v celkovej sume 3 500 eur;
- podľa § 29 bolo uložených 16 blokových pokút v celkovej sume 765 eur;
- podľa § 20 ods. 4 zákona č. 152/1995 Z. z. bolo uplatnených 13 úhrad nákladov v celkovej sume 1508,50 eur;

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa § 10 zákona č. 377/2004 Z. z. nebola uložená pokuta

Voči rozhodnutiam o pokute bolo v zákonom stanovenej lehote podaných 5 odvolaní, ktoré boli postúpené najšším správny orgánom ÚVZ SR Bratislava, z toho 3 boli potvrdené, 1 vrátené na nové prejednanie a 1 je v štádiu riešenia.

5. Epidemický výskyt aliménárnych ochorení

Celkový počet aliménárnych ochorení prebiehajúcich v epidémiách na štetení ktorých sa podieľali zamestnanci odboru hygieny výživy: **1.** Predpokladaný faktor prenosu nebol potvrdený.

6. Poradne správnej výživy

V rámci monitoringu spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách u vybranej vzorky populácie bolo edukovaných bez absolvovania biochemického vyšetrenia 20 klientov, a to o zásadách správnej výživy a možných rizikách pri nesprávnych stravovacích návykoch. Pri zbere dát dotazníkovou metódou bol použitý 1 druh dotazníka (24-hodinový retrospektívny dotazník spotreby potravín/pokrmov/nápojov), ktorý okrem vyššie uvedeného monitoringu slúžil aj k poradenskej činnosti.

Ďalších 150 klientov bez absolvovania biochemického vyšetrenia bolo edukovaných priamo v zariadeniach spoločného stravovania v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru súvisiaceho s posudzovaním pestrosti a celkovej skladby jedálnych lístkov v rôznych typoch zariadení, taktiež vedúci zariadení spoločného stravovania a ich zamestnanci boli edukovaní v rámci plnenia prioritnej úlohy s názvom „Zabezpečovanie výživovej hodnoty celodennej stravy klientov vo vybraných zariadeniach pre seniorov“, ako aj klienti a zamestnanci zariadení, ktorí mali osobný záujem o edukáciu.

Všetci klienti boli edukovaní o zásadách správnej výživy, o nových druhoch potravín, o odporúčaných výživových dávkach a dodržiavaní pomeru makronutrientov pri zabezpečovaní plnenia energetickej hodnoty s prihliadnutím na pohlavie, vek a fyziologický stav klienta i ekonomickú situáciu. Informovaní boli aj o možných rizikách a následkoch pri nesprávnych stravovacích návykoch.

V rámci školení na Slovenskom červenom kríži na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností boli zároveň účastníci školení oboznámení v celkovom počte 390 aj zo zásadami správnej výživy.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Odbor hygieny výživy sa v roku 2018 podieľal na plnení programov a projektov úradov verejného zdravotníctva, ktoré sú podrobne vyhodnotené v dokumente „Programy a projekty“. Ide o nasledovné úlohy:

- Monitoring spotreby vybraných prídavných látok do potravín a aróm
- Monitoring príjmu kuchynskej soli
- Rezíduá pesticídov v potravinách pre dojčenskú a detskú výživu

Okrem plánovaných kontrol boli v hodnotenom období vykonané **4 mimoriadne kontroly podľa usmernení ÚVZ SR v Bratislave, ato:**

1. V prevádzkach verejného stravovania, ktoré vyrábajú pokrmy zo surového mäsa

Vykonaných bolo 5 kontrol so zameraním na splnenie si oznamovacej povinnosti prevádzkovateľmi zariadení v prípade prípravy a podávania pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa, na zabezpečenie informovania o prípadných zdravotných rizikách, ktoré môžu pri jeho konzumovaní vzniknúť a na výsledovateľnosť mäsa. Nesplnenie vyššie uvedených povinností a porušenie požiadaviek nebolo zistené ani v jednom prípade.

2. Nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny r. 2018

Celkovo bolo vykonaných 54 kontrol. Závažné nedostatky neboli zistené, až na 2 zariadenia. V jednom zariadení boli zistené závažné nedostatky v nezabezpečení čistoty priestorov a účelového strojnotechnologického zariadenia, nezabezpečenie odkladania vzoriek z vyrobených zmrzlín. V tomto zariadení bolo uložené na mieste opatrenie o uzatvorení prevádzky do doby odstránenia nedostatkov, ktoré nebolo prevádzkovateľom akceptované. Tunajší úrad uložil prevádzkovateľovi za dopustenie sa správnych deliktov pokutu vo výške 1 500 eur. V druhom zariadení bolo zistené porušenie osobnej hygieny zamestnanca, ktorý pracoval v civilnom odevu. Za tento priestupok mu bola uložené bloková pokuta. V rámci kontrol bolo odobratých na senzorké a mikrobiologické vyšetrenie 108 vzoriek zmrzlín, z ktorých nevyhovelo 25 vzoriek, pre prekročenie počtu Enterobacteriaceae, koliformných baktérií v 1 ml. Zároveň bolo odobratých 12 vzoriek zmrzlín na chemické vyšetrenie (prítomnosť syntetických farbív), z ktorých 1 vzorka nevyhovela pre prítomnosť farbiva košenilová červená. Za nevyhovujúce vzorky bolo uplatnených 9 úhrad nákladov vo výške 784,50 eur.

3. Čerpacích staníc pohonných hmôt so zameraním na kontrolu zariadení na osobnú hygienu pre stravíkov a kontrolu dodržiavania požiadaviek na pokrmy rýchleho občerstvenia.

Preverených bolo 31 čerpacích staníc pohonných hmôt, z ktorých v štyroch boli zistené nedostatky.

V jednom z kontrolovaných zariadení zamestnanec porušil zásady osobnej hygieny pri príprave obložených pekárenských výrobkov, za čo mu bola uložená bloková pokuta podľa zákona 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

V druhom zariadení bola zistená príprava pokrmov z čerstvých slepačích vajec bez vytvorenia podmienok. Uložené bolo opatrenie podľa zákona č. 355/2007 o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov, ktorým bola zakázaná príprava pokrmov z čerstvých slepačích vajec.

V treťom zariadení boli zistené nedostatky pri skladovaní potravín, ktoré boli uložené spoločne s nápojmi na komunikačnej chodbe, z dôvodu nepostačujúcej kapacity skladu

potravín. V štvrtom zariadení boli zistené nedostatky technického charakteru (hrubo poškodená podlaha).

4. Stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov.

Vykonaných bolo 66 kontrol a skontrolovaných 36 stánkov s rýchlym občerstvením. Kontroly boli zamerané na prípravu, manipuláciu a podávanie pokrmov a nápojov. Zároveň bolo odobratých 31 vzoriek pokrmov na senzorycké a mikrobiologické skúšky, z ktorých nevyhovela 1 vzorka pokrmu pre prekročenie počtu koliformných baktérií. Nedostatky boli zistené v troch stánkoch a týkali nevhodnej manipulácie s potravinami, za čo bola uložená zamestnancom vo všetkých zariadeniach bloková pokuta. V jednom z týchto troch stánkov bola aj nevyhovujúca vyššie uvedená vzorka pokrmu, za čo bola uložená prevádzkovateľovi náhrada nákladov vo výške 65 eur.

Správy z plnenia jednotlivých mimoriadnych úloh boli zaslané ÚVZ SR v Bratislave v požadovanom rozsahu a v stanovenom termíne.

Tabuľky č. 1 až 8 podľa spracovania v roku 2018

Tabuľka č. 1 – vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek

Tabuľka č. 2 – vyhodnotenie inšpekcií na mieste

Tabuľka č. 3 – prehľad výkonov posudkovej činnosti

Tabuľka č. 4 – počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxikogénne mikroorgan.

Tabuľka č. 5 – kontaminanty vo vyšetrovaných vzorkách

Tabuľka č. 6 – prehľad o počte vyšetrených vzoriek na obsah prídavných látok

Tabuľka č. 7 – hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach

Tabuľka č. 8 – prehľad auditov

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ so sídlom v Košicach- rok 2018

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobio- logická kontami- nácia	Iná kontami- nácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyho- vujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyho- vujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	2	0,0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	4	0,0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,0
8	Cereálie a pekárs. výrobky	0	0	0	0	0	0	2	0,0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	4	0,0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	2	0,0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	2	0,0
14	Zmrzlina a dezerty	25	1				26	125	20,80
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	12	0,0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	1	0,0
19	Lahôdkárske výrobky	13	0	0	0	0	13	32	40,63
20	Cukrárske výrobky	2	0	0	0	0	2	42	4,76
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	6	0,0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	6	0,0
26	Hotové pokrmy	18	3	0	0	0	21	440	4,77
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	2					2	42	4,76
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	32	0,0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	13	0,0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	2	0,0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	12	0,0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	1	0	0	0	1	5	20,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	1	0,0
	Spolu	60	5	0	0	0	65	789	8,24

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	8	44	266	2435	46	2799	1942	4741
Počet kontrolovaných subjektov	4	17	72	817	38	948	172	1120
Počet kontrol	4	22	89	1711	92	1918	233	2151
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	4	8	80	4	96	3	99
SVP/ HACCP	0	0	0	1	2	3	0	3
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	0	0	0	0
Hygiena prevádzky	0	0	0	30	2	32	0	32
Osobná hygiena	0	0	0	15	0	15	1	16
Odborná spôsobilosť	0	0	0	6	0	6	1	7
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Označovanie	0	2	7	1	1	11	0	11
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	0	0	0	0	0
Pôvod, výsledovateľnosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Skladovanie	0	0	0	0	0	0	0	0
Manipulácia s potravinami	0	0	0	23	2	25	0	25
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné	0	5	1	33	3	42	2	44

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	5	0	0	6	0	0	1	12
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	37	1	0	15	5	1	11	70
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	4	0	0	0	0	0	0	4
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	236	5	0	74	11	9	13	348
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		73	1	0	12	4	4	4	98
7.	Zastavenia konania		25	0	0	10	0	5	2	42
8.	Odborné konzultácie		1730	392	30	956	80	135	91	3414
9.	Iné výkony		254	14	0	76	0	27	20	391

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2018

Tabuľka č. 4

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																		Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Cro-no B		Enter obac.
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	2																				
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	4	0	0	0	0	21	25
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	6																				
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	3	1	0	0	0	0	13
20	Cukrárske výrobky	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2018

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																		Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Crono B		Enter obac.
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	373	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	14	1	0	4	0	0	18
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2							2
28	Detská a dojčenská výživa	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	626	0	0	0	0	0	0	0	1	1	19	0	0	0	23	2	0	4	0	21	60

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem – B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol – E. coli, Ent - enterokoky, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018

Tabuľka č. 5

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	3	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaj (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	6	0	0	6	0	0	6	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2018

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
24	Pramenité vody dojčenské	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	3	0	0	3	0	0	3	0	0	2	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	20	0	0	20	0	0	20	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
28	Detická a dojčenská výživa	7	0	0	7	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
29	Výživové doplnky	7	0	0	7	0	0	7	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Spolu	53	0	0	53	0	0	53	0	0	29	0	0	6	0	0	6	0	0	0	0	0	7	0	0	7	0	0	4	0	0

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd – kadmium, Hg – ortuť, As – arzén, Cr – chróm, Al – hliník, Cu – meď, Ni – nikel, Sn – cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2018

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2018

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Praménité vody dojčenské	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detická a dojčenská výživa	7	0	0	1	0	0	7	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	13	0	0	1	0	0	7	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP - rezíduá pesticídov, _MT - mykotoxíny, NEL - polyaromatické uhľovodíky, PCB - polychlórované bifenylly, _NZ - nitrozamíny, EKF - estery kyseliny ftalovej, _HIS - histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2018

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	3	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0
25	Voda - watercoolery	2	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	5	0	0	0	0	0	6	0	0	13	0	0	6	0	0	6	0	0	6	0	0	6	0	0

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.
39.	Predmety prich. do styku s potravinami										1	0	0												

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.
39.	Predmety prich. do styku s potravinami													1	0	0									

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz					
		vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.			
38.	Obalové materiály																			1	1	100			

Vysvetlivky: Ag – striebro, Cr6+ - šesťmocný chróm, CML - celková migrácia látok, form – formaldehyd, mel - melamin, PAA - primárne aromatické aminy, diizok – diizokyanáty, 1-okt - 1-oktén, rozp - zvyškové rozpúšťadlá, styr – styrén, mono_EG – monoetylénglykol, di_EG – dietylénglykol, ac_ald – acetaldehyd, akr_nit – akrylonitril, vin_ac – vinylacetát, kapr – kaprolaktám, adip - bis-(2-etylhexyl)adipát, Bisf_A -Bisfenol A, Bisf_F - Bisfenol F, Bisf_S - Bisfenol S, odol_farb - odolnosť pigmentov a farbív, UV_stab - prítomnosť UV stabilizátora, fen – fenoly, red_I - redukujúce látky, iony - dôkaz iónov, odpar – odparok, prch_I - prchavé látky, senz - senzorické hodnotenie

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách-
RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2018**

Tabuľka č. 6

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	2	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	12	1	8,33	12	1	8,33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách-
RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	46	3	6,52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46	3	6,52	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	68	4	5,88	15	1	6,66	2	0	0	7	0	0	0	0	48	3	6,25	0	0	0	0	0	0	0

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách-
RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2018**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách-
RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyslíka manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.	vyš.	nev.	%.
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	12	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	12	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
2.01 lahôdkárska výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.02 cukrárska výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.03 výroba zmrzliny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.04 výroba nových druhov potravín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.05 výroba potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.07 výroba výživových doplnkov	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.08 výroba prírodných minerálnych vôd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.09 výroba vôd - pramenitých a balených pitných vôd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.10 výroba bylenných čajov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.11 výroba hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.12 výroba aditívnych látok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.14 baliareň lahôdkárskych výrobkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.15 baliareň cukrárskych výrobkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.16 baliareň zmrzliny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.17 baliareň nových druhov potravín	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.18 baliareň potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.19 baliareň potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.20 baliareň výživových doplnkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.23 baliareň bylenných čajov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.24 baliareň hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.25 baliareň aditívnych látok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.3 výroba keramiky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.4 výroba skla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.5 výroba PET fliaš	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.6 výroba predliskov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.7 výroba iných obalov	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	37	15	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	7	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	74	21	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	186	51	1	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	6	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	7	6	7	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	126	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	20	16	16	16	5	31	4	0	0	1	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	46	77	69	102	0	0	21	0	0	4	0	0	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	103	7	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	47	30	22	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	25	22	25	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	63	0	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	4	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	486	223	397	277	17	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	1084	57	229	31	2	6	0	0	0	0	0	0	1	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	319	57	134	44	4	9	0	0	0	0	0	0	2	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	154	65	108	24	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	46	74	18	110	24	22	7	0	0	3	0	0	0	0	0
Medzisúčet	2850	732	1186	664	53	8	32	0	0	8	0	0	3	0	0
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	119	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	155	2	11	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	1433	38	156	31	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4 novinové stánky	229	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 krátkodobý stánkový predaj-potraviny (hromadné akcie)	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1942	40	193	33	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Súčet	4792	772	1379	697	55	8	32	0	0	8	0	0	3	0	0

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – za RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018

Tabuľka č. 7a

P.č.	Kraje	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
			ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
1.	Banskobystrický															
2.	Bratislavský															
3.	Košický/Košice RÚVZ	4792	772	1379	697	55	8	32	0	0	8	0	0	3	0	0
4.	Nitriansky															
5.	Prešovský															
6.	Trenčiansky															
7.	Trnavský															
8.	Žilinský															
9.	S p o l u															

**Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach –
RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2018**

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	1	1	5
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov	1	0	0
	0	0	0
Spolu	2	1	5

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr.: 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)

KOZMETICKÉ VÝROBKY

Výkonu štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami v roku 2018

I. Charakteristika RÚVZ so sídlom v Košiciach

1	2	3	
výdavky na výkon ŠZD nad KV.RUVZ, ktoré nesleduje výdavky na KV samostatne, urobí odhad.	výdavky na laboratórne testovanie KV. (vyplní len RÚVZ BA, PP a ZA) *	počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad KV v prepočte na plný pracovný čas (FTE)	
5000 eur (odhad)		počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad KV v prepočte na FTE**:	0,30
		počet zamestnancov, ktorí vykonávajú laboratórne analýzy KV v prepočte na FTE** (len RÚVZ BA, PP, ZA):	0

Vysvetlivky k

* Do výdavkov sa zarátavajú náklady na mzdy zamestnancov, náklady na chemikálie a iné náklady spojené s prevádzkou laboratória.

** Počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad KV / analýzy KV v prepočte na FTE sa vypočítava podľa nasledujúceho vzorca: $FTE = \frac{\text{počet odpracovaných hodín pri výkone ŠZD nad KV alebo laboratórnom testovaní KV v rámci ŠZD za rok}}{\text{počet pracovných hodín na 1 zamestnanca za rok 2018}}$ má pri 7,5 hodinovom pracovnom čase 249 pracovných dní, t.j. 1867,5 pracovných hodín. S platenými sviatkami má rok 261 pracovných dní, t.j. 1957.5 pracovných hodín.

II. Výkon ŠZD

Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	Celkom
Subjekty					
počet hospodárskych subjektov, ktoré podliehajú ŠZD	4	5	1654	908	2571
počet hospodárskych subjektov, u ktorých bol vykonaný ŠZD *	4	5	30	33	72
Inšpekcie					
Počet inšpekcí vykonaných u hospodárskych subjektov 2*	6	5	284	130	425
v rámci inšpekcí počet vykonaných kontrol spolu	6	5	284	130	425
z toho					
- na dodržiavanie Správnej výrobnjej praxe	1	x	x	x	1
- informačnej zložky o výrobku	4	0	x	x	4
- internetového predaja výrobkov	4	4	2	0	10
- na základe podnetov	0	0	0	0	0
- na základe hlásení zo systému RAPEX	0	0	250	130	380
- počet kontrol vykonaných na povinné označovanie výrobkov 3*	1	1	30	0	32
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení 4*	0	0	1	0	1

- počet kontrol v zmysle zakonov na ochranu spotrebiteľa (zákon č. 102/2014 Z. z., 147/2001 Z. z., 250/2007 Z. z.)	0	0	0	0	0
- iné, reklama v časopise	0	0	1	0	1
Výrobky					
počet skontrolovaných KV	6	4	30	0	40
z toho počet KV	x	x	x	x	x
- na povinné označovanie 3*	6	0	14		20
- na pravdivosť tvrdení 4*	0	0	2		2
- na fyzikálno-chemické ukazovatele v rámci cieľených sledovaní	1	0	12		13
- na mikrobiologickú čistotu	1	0	8		9
- na úroveň konzervácie	0	0	3		3
- predávaných cez internet	1	4	1		6
- pri kontrole informačnej zložky	5	0	4		9
- pri kontrole dovozu z tretích krajín v spolupráci s CS SR	x	0	x	x	0
- na základe podnetov	0	0	0	0	0
- iné, reklama v časopise	0	0	1	0	1
Nevyhovujúce KV (bez nevyhovujúcich s vážnym rizikom)					
počet nevyhovujúcich KV	0	0	1	0	1
z toho počet KV s nedostatkami	x	x	x	x	x
- v povinnom označení	0	0	0	0	0
- v povinnom označení v slovenskom jazyku	0	0	0	0	0
- v tvrdeniach	0	0	0	0	0
- v zložení	0	0	1	0	1
- v mikrobiologickej čistote	0	0	0	0	0
- v úrovni konzervácie	0	0	0	0	0
- s nedostatkami v informačnej zložke	0	0	x	x	0
- hlásené na základe podnetov	0	0	0	0	0
- iné, uved'.....	0	0	0	0	0
Nevyhovujúce výrobky s vážnym rizikom					
- počet druhov (nie kusov) KV s vážnym rizikom, zistené v rámci výkonu ŠZD	0	0	0	0	0
- Počet (druhov/kusov) KV s vážnym rizikom nájdené v SR na základe hlásenia zo systému RAPEX	0	0	0	0	0
Opatrenia dobrovoľne prijaté hospodárskym subjektom					
počet druhov/ks KV dobrovoľne stiahnutých z trhu	-	-	-	-	-
počet druhov/ks KV dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	0	0	0	0	0
počet iných opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, uved' konkrétne opatrenia.	-	-	-	-	-
Opatrenia uložené RUVZ v SR					
počet druhov/ks KV, v prípade ktorých RUVZ vydali príkaz na ich stiahnutie z trhu	0	0	0	0	0
počet druhov/ks KV, v prípade ktorých RUVZ vydali príkaz na ich stiahnutie od spotrebiteľa	0	0	0	0	0
počet iných opatrení, ktoré uložili RUVZ, uved' konkrétne opatrenia.....	0	0	0	0	0
počet prípadov, v ktorých boli uložené opatrenia v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa (č. 102/2014 Z. z., č. 147/2001 Z. z., č. 250/2007 Z. z.) - priemerný počet dní (kalendárnych) od začiatku riešenia prípadu do jeho ukončenia	0	0	0	0	0
počet prípadov, v ktorých boli uložené pokuty v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa (č. 102/2014 Z. z., č. 147/2001 Z. z., č. 250/2007 Z. z.)	0	0	0	0	0
počet prípadov, v ktorých boli uložené opatrenia v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z.	0	0	0	0	0
Počet prípadov, v ktorých boli uložené pokuty / výška pokuty v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z.	0	0	0	0	0

Vysvetlivky k

* **Počet skontrolovaných hospodárskych subjektov** v prípade zariadení starostlivosti o ľudské telo - uvedie sa iba vtedy, ak sa v zariadení vykonáva kontrola podľa nariadenia (ES) č. 1223/2009 alebo nariadenia (EÚ) č. 655/2013. Každý hospodársky subjekt môže byť zarátaný len raz aj napriek tomu, že počas roka bolo v ňom vykonaných viacero inšpekcií.

2* **Inšpekcie** sú pravidelné a náhodné kontroly hospodárskych subjektov v sídle alebo v prevádzke, na internete, alebo osobne alebo inou formou kontaktu (e-mailom, faxom, telefonicky), ktoré sú zamerané na overenie bezpečnosti KV a dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Ak sa počas jednej a tej istej inšpekcie kontroluje viacero ustanovení predpisov, teda vykonáva viacero kontrol (kontrola označovania KV, SVP, informačnej zložky ...), toto sa považuje za jednu inšpekciu s viacerými kontrolami. Kontrola trvajúca nepretržite niekoľko dní sa zaráta ako jedna inšpekcia. Odber vzoriek KV + kontrolu označenia odobratých vzoriek KV je možné zarátať ako inšpekciu. Z každej inšpekcie musí byť vypracovaný záznam. **Samotný odber vzoriek KV a odstúpenie podnetu na riešenie inému RÚVZ sa za inšpekciu nepovažuje. POZOR – počet inšpekcií nemusí byť totožný so sumou jednotlivých kontrol.**

3* **Povinné označenie** – uvedie sa počet kontrol, v rámci ktorých boli KV kontrolované na označenie podľa čl. 19 nariadenia (ES) č. 1223/2009 (KV analyzované v laboratóriách + KV, ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV).

4* **Pravdivosť tvrdení** – uvedie sa počet kontrol, ktoré boli vykonané podľa čl. 20 nariadenia (ES) č. 1223/2009 a nariadenia (EÚ) č. 655/2003.

5* Ak sa niektorá vzorka KV opakovane analyzovala, v stĺpci sa uvedie počet analyzovaných vzoriek KV/počet opakovane analyzovaných vzoriek KV, napríklad na analýzu sa odošle 5 vzoriek KV a jedna vzorka KV sa opakovane analyzuje, v tabuľke sa uvedie 5/6.

Iné vysvetlivky:

Výroba: sú všetky výrobné zariadenia, v ktorých sa vyrábajú KV. Patria sem i baliarne, ktoré sa zaoberajú len touto činnosťou a nie výrobou KV ako takých.

Dovoz: zahŕňa všetkých dovozcov, ktorí dovážajú KV priamo z tretích krajín (všetky krajiny okrem krajín EÚ) na územie Slovenska.

Distribúcia: zahŕňa sklady, predaj profesionálom a konečnému spotrebiteľovi vrátane predajných automatov, trhových stánkov, lekární, internetového a katalógového predaja a pod. **Sektor služieb:** zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. kozmetické salóny, kaderníctva, pedikúry, manikúry a nechťový dizajn. Pod ŠZD nad kozmetickými výrobkami sa rozumie kontrola v zmysle nariadenia vlády č. 658/2005 Z .z., preto kontroly v zmysle vyhlášky o starostlivosti o ľudské telo sa do výkonu nezarátavajú.

Počet hospodárskych subjektov podliehajúcich ŠZD: zahŕňa všetky miestne zariadenia, ktoré v zmysle svojej činnosti podliehajú štátnemu zdravotnému dozoru nad KV, ktoré ohlásili svoju činnosť, ale aj tie, ktoré ju neohlásili a vieme o nich, že existujú.

III. Výsledky cieľných sledovaní

FYZIKÁLNO-CHEMICKÉ ANALÝZY	KV		
	laboratóriu/ posúdené v mieste	nevyhovujúc	zistené nedostatky
	počet	počet	uviest' konkrétne nedostatky
ZAKÁZANÉ LÁTKY			
ťažké kovy	0	-	-
ftaláty	0	-	-
hormóny, glykokortikoidy, hydrochinón	2	0	-
konzervačné látky - parabény	0	-	-
UV filtre - PABA	0	-	-

farby na vlasy/mihalnice – fenylédiamíny, o-aminofenol	0	-	-
MMA	-	-	-
DEG	2	0	-
REGULOVANÉ LÁTKY			
konzervačné látky	5		-
vonné látky	4*		-
UV filtre	0	-	-
formaldehyd	0	-	-
fluór, H ₂ O ₂	2	0	-
farby na vlasy/mihalnice	0	-	-
farbivá na pokožku - príloha IV	0	-	-

*2 vzorky nie sú k dispozícii výsledky

MIKROBIOLÓGIA	KV				
	analyzované v laboratóriu	nevyhovujúce	zistené nedostatky		
			CPM	patogénne mikroorganizmy	úroveň konzervácie
	počet	počet	počet	počet	počet
	9	0	-	-	-

TVRDENIA	KV		zistené nedostatky
	analyzované v laboratóriu/posúdené v mieste kontroly	nevyhovujúce	
	počet	počet	uviest' konkrétne nedostatky
KV deklarujúce tvrdenia o koenzýme Q10	0	-	-
výrobky deklarujúce tvrdenia o konzervačných látkach	0	-	-
KV deklarujúce tvrdenia o parabénoch	2	-	-
KV deklarujúce tvrdenia o pH	0	-	-
KV deklarujúce tvrdenia o ftalátoch	0	-	-
KV deklarujúce tvrdenia o alergénoch	0	-	-
KV kontrolované v médiách	1	-	Nebola k dispozícii IZ
KV kontrolované na internete	1	-	Nebola k dispozícii IZ

* Ak do dátumu odoslania správy RÚVZ nebude mať výsledky laboratórných analýz zo všetkých odobratých vzoriek KV, uvedie v stĺpci odobratých vzoriek KV/počet vyhodnotených vzoriek KV, napríklad 5 vzoriek sa odobralo a ku dňu odoslania správy mal RUVZ výsledky iba z 3 vzoriek KV , v stĺpci uvedie 5/3.

OZNAČOVANIE	KV		porušenia						
	posúdené	nevyhovujúce	chyba adresa ZO v EÚ	krajina pôvodu	DMT	zložky	bezpečnostné údaje	obsah	funkcia
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
povinné údaje podľa čl. 19 nariadenia 1223/2009 vrátane povinných údajov v slovenskom jazyku	22	0	-	-	-	-	-	-	-
povinné údaje v slovenskom jazyku	x	-	x	x	-	x	-	-	-

IV. Nevyhovujúce výrobky

Zoznam nevyhovujúcich KV s vážnym rizikom, zistené na území SR na základe výkonu ŠZD

názov KV	krajina pôvodu	počet kusov KV stiahnutých z obehu	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RUVZ
neboli				

Zoznam nevyhovujúcich KV s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

názov KV	krajina pôvodu	počet kusov KV, ktoré boli stiahnuté z obehu	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RUVZ
neboli				

Zoznam nevyhovujúcich KV (bez KV s vážnym rizikom) zistených na území SR na základe výkonu ŠZD

názov KV	krajina pôvodu	označiť relevantný nedostatok			
		zloženie	mikrobiológia	označovanie	tvrdenia
K2D penivá guľa do kúpeľa – ruža (oznámené miestne príslušnému RUVZ dodávateľa) v predajni viacej výrobkov nebolo	Čína	Chýbalo označenie VL (citronello a geraniol) boli lab. zistené			

V. Správna výrobná prax

Zoznam kontrolovaných výrobcov

výrobca	uviesť zistené nedostatky
BOOS TRADE s.r.o., SNP 5, Košice	neboli
1907 s.r.o. Komenského 47, KE, prev. Petzvalova 4 Košice	neboli

VI. Informačná zložka o výrobku

Zoznam kontrolovaných výrobcov/dovozcov a KV

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa	názov KV, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	vybrať relevantnú činnosť		označiť relevantný nedostatok	
		výroba	dovoz	bez dokumentácie	neúplná dokumentácia
BOOS TRADE s. r. o. SNP 5 KE	GOLDEN OINTMENT – jemne zvláčňujúca kozmetická masť obsahujúca saponíny z rastliny Yucca shidigera	áno	-	-	-
GABRIEL, s.r.o.Myslavska prev Popradská 66, KE	LUXORY CREAM Absolue	áno	-	--	-
1907 s.r.o., Komenského 47, KE, prev. Petzvalova 4, KE	Parfum - Genevieve	áno	-	-	-
LALIX s. r. o., Kechnec, prev. Pod horou Košice-Myslava	Krém levanduľa propolis	áno	-	-	-

VII. Testy na zvieratách (v rámci kontroly informačnej zložky)

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa		názov KV, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná					
BOOS TRADE s.r.o. KE		GOLDEN OINTMENT – jemne zvláčňujúca kozmetická masť obsahujúca saponíny z rastliny Yucca shidigera					
GABRIEL, s.r.o.Myslavská prev Popradská 66, KE		LUXORY CREAM Absolue					
1907 s.r.o., Komeského 47, KE, prev. Petzvalova 4, KE		Parfum - Genevieve					
LALIX s. r. o., Kechnec, prev. Pod horou Košice- Myslava		Krém levandul'a propolis					
Testy na zvieratách - označiť relevantný údaj							
0	0	4	0	0	0	0	0
Zložky KV boli testované na zvieratách na účely iného právneho predpisu	Zložky KV neboli testované na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009	KV nebol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009	KV bol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009 do platnosti zákazov	KV bol testovaný na zvieratách na účely predpisu platného v krajine výrobcu	výsledky z testov na KV zvieratách, vykonaných po zákaze, neboli použité na posúdenie bezpečnosti KV	Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že KV bol testovaný na zvieratách	Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že zložky boli testované na zvieratách

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

V roku 2018 pracovalo na odbore HDM 7 zamestnancov, z toho 1 lekár, 1 iný vysokoškolák, 4 DAHE a 1 AHS. Pracovníci odboru vykonávali, ako po minulé roky, posudkovú činnosť a štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) v rámci svojich kompetencií.

V sledovanom období, tak ako po minulé roky, sme sa zameriavali hlavne na riešenie Programov a projektov stanovených Úradom verejného zdravotníctva SR (ďalej len ÚVZ SR) a na edukáciu zamestnancov školských zariadení. Zúčastňovali sme sa porád a školiacich podujatí, ktorých hlavnou náplňou bola problematika školského stravovania a hygieny pedagogického procesu.

ŠZD bol vykonávaný v zariadeniach cielene, a to v rámci mimoriadnych kontrol stanovených ÚVZ SR, ale aj v rámci riešenia nedostatkov v konkrétnych školských zariadeniach. V rámci výkonu ŠZD bola venovaná pozornosť riešeniu problémov, ako je: zásobovanie zdravotne bezpečnou pitnou vodou z individuálnych vodných zdrojov, kvalita bazénových vôd, podmienky vykonávania výchovno – vzdelávacieho procesu v školách (prevádzková hygiena, vrátane podmienok v telovýchovných zariadeniach), režim dňa, podmienky stravovania detí a mládeže, zabezpečovanie zdravotného dohľadu a uplatňovanie novej legislatívy v praxi. Vykonal sa monitoring zaočkovanosti detí v MŠ na území mesta Košice a okresu Košice - okolie, ktorý poukázal, že niektorí prevádzkovatelia týchto zariadení nedodržiavajú požiadavky na umiestnenie dieťaťa v predškolskom zariadení podľa § 24 ods. 6 až 8.

V roku 2018 sa pracovníčka odboru zúčastnila na preskúšaní odbornej spôsobilosti 54 pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice - okolie. Zároveň sa zúčastňovala aj na preskúšaní pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov (osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre tieto osoby boli vydané odborom hygieny výživy) v rámci potravinárskych prevádzok na území mesta Košice a okresu Košice - okolie.

Vedúca pracovníčka oddelenia HDM sa podieľala na výučbe študentov III. ročníka LF UPJŠ v Košiciach - Verejné zdravotníctvo, ako aj na priebehu odbornej letnej praxe študentov I. ročníka.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

(tab.č.1)

Pozostávala z plnenia programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2018 a mimoriadnych cielených kontrol:

A) Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR riešené na odbore HDM:

- 4.1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)
- 4.2 Zneužívanie návykových látok u detí a mládeže na Slovensku
- 4.3 Monitoring obsahu kuchynskej soli v obedoch v zariadeniach školského stravovania základných škôl

Mimo stanovených úloh pre odbor HDM boli plnené v rámci spolupráce úlohy ÚVZ SR, ktoré boli stanovené aj pre iné odbory, a to pre:

Preventívne pracovné lekárstvo

2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

Podpora zdravia

9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025

B) Mimoriadne úlohy a kontroly stanovené ÚVZ SR zamerané na :

- Dodržiavanie hygienických požiadaviek vo vysokoškolských internátoch v Slovenskej republike
- Monitoring konzumácie sladených nápojov počas pobytu detí v materských školách
- Sledovanie a zhodnotenie stavu pieskovísk na území mesta Košice a okresu Košice – okolie
- Výkon cieľného ŠZD v bufetoch, automatoch a iných formách ambulatného predaja zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež
- Projekt COSI
- Monitoring údajov zaočkovanosti detí v materských školách na území mesta Košice a okresu Košice - okolie

C) Celospoločenské úlohy plnené pracovníkmi odboru HDM:

Program ozdravenia výživy obyvateľov SR, za rezort zdravotníctva s cieľom uplatňovať princípy racionálnej výživy ako prevencie obezity u detí a stravovaním podmienených civilizačných ochorení bol pracovníkmi odboru HDM plnený hlavne ich **edukačnou a prednáškovou činnosťou**.

Pracovníci sa podieľali aj na realizácii **aktualizovaného Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025**, zámerom ktorého je vytvoriť spoločensky prospešný systém, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii a eliminuje epidemický výskyt nadhmotnosti a obezity, zníženie počtu nových prípadov ochorení súvisiacich s nadhmotnosťou a obezitou, zníženie výskytu a vplyvu ostatných modifikovateľných rizikových faktorov týchto ochorení.

Pracovníci odboru HDM sa v roku 2018 podieľali na plnení tejto úlohy v rámci plnenia mimoriadnych úloh stanovených ÚVZ SR a to:

- monitoring konzumácie sladených nápojov počas pobytu detí v materských školách
- cieľného ŠZD v bufetoch, automatoch a iných formách ambulatného predaja zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež.

Pracovníci vykonávali **kontroly dodržiavania zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a doplnení niektorých zákonov**. Za sledované obdobie bolo vykonaných 526 kontrol fajčenia v školách a školských zariadeniach. Kontroly boli vykonané v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru, pričom neboli zistené závažnejšie nedostatky v tomto smere.

V súvislosti s výkonom ŠZD na pracoviskách zameraného na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav ohľadom **pracovných zdravotných služieb** (PZS) bolo vykonaných spolu 113 previerok. V roku 2018 boli uložené 3 sankcie pre zamestnávateľov na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS (§57 zák.č. 355/2007 Z. z.).

Na úseku **výchovne vzdelávacích činností** pracovníci odboru HDM formou prednášok a školiacich kurzov aktívnou účasťou realizovali v roku 2018:

- **prednášky** v rámci školiacich kurzov (organizovaných SČK v Košiciach) pre pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pred získaním odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež. Témou školení boli aj

základné zásady racionálnej výživy doporučenej pre deti a mládež. Ďalšou školiacou akciou boli kurzy opatrovania detí - pre pracovníkov pracujúcich v zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa (uvedené v §32 b) zák. č. 448/2008 Z. z.),

zúčastnili sa:

- **pracovnej porady krajských odborníkov pre odbor HDM RÚVZ SR**, miesto konania: ÚVZ SR Bratislava, termín: **20. 02.2018**, organizátor: ÚVZ SR, Bratislava, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **priebežného vzdelávania zamestnancov zariadení školského stravovania** v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na: Racionálnu výživu detí, miesto akcie: SOŠ Ostrovského 1, Košice, termín: **26.02.2018**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **pracovného seminára zamestnancov zariadení školského stravovania** v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prešov usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Prešov, zameranie bolo na: Správnu výrobnú prax, miesto akcie: OÚ Prešov, termín: **01.03.2018**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **pracovnej porady vedúcich odd. HDM prešovského a košického kraja**, usporiadateľom boli krajskí odborníci pre HDM, zameranie porady bolo na problematiku odd. HDM, miesto akcie: RÚVZ Stará Ľubovňa, termín: **18.05.2018**, mená účastníkov: MUDr. Katarína Strmenská, MPH, MVDr. Viera Lešníková

- **pracovnej porady vedúcich odborov/ oddelení HDM RÚVZ SR**, miesto konania: Hotel Premium Bratislava, termín: **23. 05. 2018**, organizátor: hlavná odborníčka pre HDM - ÚVZ SR, Bratislava, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **priebežného vzdelávania zamestnancov zariadení školského stravovania** v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na: právne predpisy na úseku ZSS, miesto akcie: SOŠ Ostrovského 1, Košice, termín: **15. 06. 2018**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH

- **pracovného seminára pre zamestnancov školských jedální (kuchárky) pri základných školách** na území mesta Košice. Zameranie HACCP v školskom stravovaní, aktuálne problémy, miesto konania: CVČ DOMINO, Popradská 86, Košice, termín: **28. 08. 2018**, organizátor: Mesto Košice, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková

- **pracovného seminára pre zamestnancov školských jedální pri materských školách** na území mesta Košice. Zameranie HACCP v školskom stravovaní, aktuálne problémy, miesto konania: CVČ DOMINO, Popradská 86, Košice, termín: **30. 08. 2018**, organizátor: Mesto Košice, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková

- **odborného vzdelávania pracovníkov školských jedální v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu** na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na HACCP v školskom stravovaní, aktuálne problémy, miesto akcie: SOŠ Ostrovského, Košice, termín: **31. 08. 2018**, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková

- **pracovného seminára pre zamestnancov školských jedální (vedúcich pracovníkov) pri základných školách** na území mesta Košice. Zameranie HACCP v školskom stravovaní, aktuálne problémy, miesto konania: CVČ DOMINO, Popradská 86, Košice, termín: **12. 09. 2018**, organizátor: Mesto Košice, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková

Komunikácia s masmédiami:

27. 06. 2018 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

KORZÁR Košice: Informácia o stave detských pieskovísk na území mesta Košice

Činnosť krajskej odborníčky:

- **príprava zákonov:** predloženie návrhu (máj 2018) požiadaviek na osoby, ktoré by mali oprávnenie vykonávať funkciu zdravotníka na zotavovacích podujatiach pre deti a mládež, táto požiadavka by mala byť jedným z podkladov pre vypracovanie novely vyhl. MZ SR č. 526/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zotavovacie podujatia,
- **príprava odborných usmernení:** riešenie aktuálnych problémov na úseku hygieny detí a mládeže – pracovná porada vedúcich odd. hygieny detí a mládeže RÚVZ Košického a Prešovského kraja (18.05.2018 miesto konania RÚVZ Stará Ľubovňa).

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

V roku 2018, tak ako v minulom roku boli do školského mliečného programu zapojené 3 školské jedálne pri stredných školách (ďalej len SŠ), 1 školská jedáleň pri reedukačnom zariadení, 14 školských jedální pri základných školách (ďalej len ZŠ) a 58 školských jedální pri materských školách (ďalej len MŠ) na území mesta Košice. Realizáciu školského mliečného programu v týchto zariadeniach zabezpečujú zamestnanci stravovacieho zariadenia.

Z celkového počtu ZŠ (68) na území okresu Košice - okolie je do mliečného programu zapojených 13 školských jedální pri ZŠ a 13 školských jedální pri MŠ.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2018

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	71	71	0
ZŠ	27	27	0
SŠ	3	3	0
Iné	1	1	0
Spolu	102	102	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk na území mesta Košice a okresu Košice – okolie

V roku 2018 bolo odobratých 53 vzoriek piesku na mikrobiologické a biologické vyšetrenie. Vzorky boli odobraté z pieskovísk v MŠ a na detských ihriskách v rámci občianskej vybavenosti.

Na základe požiadavky ÚVZ SR zo dňa 25. 05. 2018, pracovníci HDM vykonali v období od 1.05.2018 do 31.10.2018 - 53 kontrol pieskovísk, zároveň odobrali **53** vzoriek piesku na mikrobiologické a biologické vyšetrenie. 3 vzorky **piesku nevyhoveli limitu ustanovenému vyhláškou č. 521/2007 Z. z.**

Za zistené skutočnosti boli prevádzkovateľom pieskovísk uložené opatrenia na mieste v zmysle § 55 ods.2, písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z., a to: zákazom používania piesku v detskom pieskovisku.

Následnými kontrolami plnenia uložených opatrení bolo zistené, že prevádzkovatelia pieskovísk vykonali výmeny piesku. Piesok opakovanou kontrolou vyhovel limitu sledovaných ukazovateľov ustanovených vyhláškou č. 521/2007 Z. z.

Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek z dôvodu nálezů					
Miesto odberu	Poč. vzoriek	vyš.	Termotoler. kolif. baktérie	Fekálne streptok.	Salmon.Sp. Geohelminaty
Košice - mesto	46		2	2	0
Košice - okolie	7		0	0	0
Spolu :	53		2	2	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V nami dozorovaných zariadeniach pre deti a mládež sa nachádza 57 bufetov (vzostup o 2 oproti roku 2017), v ktorých, bolo vykonaných v rámci ŠZD 83 kontrol.

Na základe požiadavky ÚVZ SR boli pracovníkmi odboru HDM v termíne **od 17. 09. – 13. 10. 2018** vykonané kontroly predmetných zariadení na území mesta Košice a okresu Košice - okolie. V kontrolovaných prevádzkach boli zistené nedostatky pri predaji a manipulácii s požívatinami, avšak išlo o ojedinelé prípady - zariadenia. Nedostatky boli sankcionované na mieste (3/ v sume 210 eur).

Kontroloval sa sortiment tovaru, a to v bufetoch i v nápojových automatoch. Ten nesmel obsahovať najmä alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu a chinínu a tabakové výrobky. Navyše sortiment v bufetoch školských zariadení mal byť v súlade s odporúčaniami racionálnej výživy s cieľom znižovať riziká civilizačných ochorení vrátane obezity.

3. Štátny zdravotný dozor (tab. č. 2 a 3)

V roku 2018 bol evidovaný celkový počet zariadení pre deti a mládež v počte **1996** (v roku 2017 - 1983, tzn., nastal vzostup o 13 zariadení – materské a detské centra, zariadenia spoločného stravovania, bufety, nápojové automaty a predajne), z toho **912 bolo neštátnych** zariadení. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 1269 kontrol a odobratých 235 vzoriek (163 vzoriek bazénových vôd, 8 vzoriek pokrmov, 11 sterov z prostredia a 53 vzoriek piesku).

Za sledované obdobie bolo vykonaných v rámci posudkovej činnosti 143 obhliadok, vydaných bolo 30 záväzných stanovísk a 228 rozhodnutí.

Na mieste bolo uložených 8 opatrení - zákazov a bolo vydaných 6 pokynov na odstránenie nedostatkov v priestoroch škôl (ŠJ, TV a pod.).

Ďalej bolo vydaných 485 vyjadrení, hodnotení a expertíz a bolo uskutočnených cca 1750 ústnych konzultácií.

V priebehu roka 2018 pracovníci odboru riešili 17podnetov, z toho 4 boli opodstatnené.

Za správne delikty uložené podľa § 57 zák. č. 355/2007 Z. z. bolo uložených 83pokút v sume 19650 €. V rámci blokového konania bolo uložených 20 blokových pokút, v sume 1500 €.

Výkon ŠZD sa zameriaval najmä na:

- kontrolu účinnosti opatrení a rozhodnutí vydaných orgánom verejného zdravotníctva, vyšetrovaním príslušných parametrov prostredia a hodnotením ich efektu na zdravie a zdravý vývoj detí a mládeže
- kontrolu hygienického stavu a úrovne prevádzok kolektívnych zariadení pre deti a mládež, kontrolu dodržiavania hygienických zásad pri najrôznejších činnostiach detí a mládeže, najmä na sledovanie výchovne - vzdelávacej činnosti, režimu práce a odpočinku, pobytu vonku, psychickej a telesnej záťaže, ďalej na sledovanie dodržiavania opatrení na ochranu zdravia mladistvých pri práci, ale tiež na sledovanie spoločného stravovania detí a mládeže z hľadiska bezpečnosti podávaných pokrmov, ich energetickej a biologickej vhodnosti a podmienok prípravy a podávania jedál v zariadeniach spoločného stravovania

- kontrolu vlastných vodných zdrojov, hlavne s kolísavou kvalitou vody
- kontrolu kvality bazénovej vody v školských bazénoch (13 bazénov)
- kontrolu zariadení, na prevádzku ktorých bola podaná sťažnosť, resp. podnet na prešetrenie.

Upresnenie k jednotlivým bodom tab.č.2, v ktorých došlo k vzostupu, resp., poklesu zariadení oproti roku 2017:

1. Prevádzkarne do 6 rokov (počet 26) – vzostup o 5 zariadení, ktoré boli prevádzkované občianskymi združeniami, prešli do prevádzkarní. Zariadenia, ktoré zabezpečujú starostlivosť o deti do 3 rokov je 25.
2. Materské školy (počet 173) – vzostup o 3, jedná sa o MŠ, ktoré sa zaradili do siete škôl, do počtu evidovaných zariadení nie sú zarátané elokované pracoviska (2 pri MŠ Medzev, po 1-om pri MŠ Ruskov, Turňa n/B, Valaliky, Budapeštianska1, Košice).
3. Základné školy (počet 110) pokles o 3, ktorý nastal po uzatvorení prevádzok malo triednych škôl na území okresu Košice – okolie v obciach – Rudník, Šemša a na území mesta Košice v mestskej časti Poľov.
Do celkového počtu škôl nie sú zarátané elokované pracoviská ZŠ na Bruselskej a ZŠ Bernoláková v Košiciach.
4. Gymnázia (počet 21) pokles o 1 gymnázium v Moldave n/B (vyradené zo siete škôl),
5. SOŠ (počet 33) stav nezmenený,
6. Jazykové školy (počet 7) stav nezmenený,
7. Miesta výkonu prakt. vyuč. (počet 310) aj v roku 2018 školy oznamovali výkon praktického vyučovania,
8. Špeciálne školy (počet 20) pokles o 2 školy, jedná sa o ZŠ a MŠ v Štós kúpeľoch, ktoré boli vyradené zo systému UIPŠ, evidujeme ich v bode 18-ostatné,
9. Fakulty vysokých škôl (počet 17) stav nezmenený,
10. Zar. a prev. mimošk. činnosti (počet 161) stav nezmenený,
11. Ubytovacie zariadenia (počet 32) bez zmeny
12. ZSS + zar. soc.kurately (počet 33)
13. Špeciálne výchovné zariadenia (počet 15) bez zmeny
14. Zotavovacie podujatia (počet 20)
15. Zariadenia školského stravovania (počet 264) pribudlo 10 - jedná sa výdajne miesta pri MŠ, o novozriadené prevádzky a pod.,
16. Zariadenia rýchleho občerstvenia (počet 57) vzostup o 2 bufety,
17. Telocvične pri školách (počet 231) vzostup o 2,
18. Ostatné (počet 466) vzostup o 6 – predajne, autoškoly, bazény, detské ihriská, jazykové školy nezaradené v sieti, nápojové automaty, tanečné centrá, detské kluby, zábavné parky a iné.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež: (tab. č. 3 a 4)

Aj v roku 2018 boli prevádzkované školy a školské zariadenia, u ktorých sme zaznamenali nedostatky, avšak menšieho charakteru, kde nepredpokladáme nepriaznivý vplyv na zdravie detí (zásobovanie vodou z vlastného vodného zdroja, ktorý vykazuje kolísavú kvalitu pitnej vody, stavebné nedostatky, objekty postavené z drevotrieskových materiálov a pod.). Ide celkovo o 36 zariadení pre deti a mládež. Z celkového počtu 1996 zariadení je iba 1 u ktorého možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí (jedná sa o telocvičňu ZŠ Krosnianska 4, ktorá bola zatvorená na základe predpokladu úniku azbestových vlákien zo stavebného materiálu s poškodenou a narušenou celistvosťou bez povrchovej úpravy do ovzdušia).

V objektoch postavených z drevotriekových materiálov je naďalej prevádzkované predškolské zariadenie v Medzeve.

Došlo aj k pozitívnym zmenám, a to zlepšením technického stavu objektov škôl (zateplenie budov, výmena okien, opravy striech, výmena elektroinštalácie a pod.).

V súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo k presnej špecifikácii praktického vyučovania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách a konzervatóriách. Na základe uvedeného aj v školskom roku 2017/2018 stredné odborné školy na území mesta Košice podávali informácie, kde všade žiaci vykonávajú odbornú prax (celkový počet miest výkonu praktického vyučovania bol 310, z toho 203 v súkromných zariadeniach).

Čo sa týka ubytovacích zariadení (školských internátov a študentských domovov) v roku 2018 došlo k značnému zlepšeniu. Prevádzkovatelia riešili zlepšenie podmienok na ubytovanie obnovou zariadení na osobnú hygienu a zlepšili sa stavebno – technické podmienky. V sledovanom období nedošlo k prekročeniu kapacity v ubytovacích zariadeniach.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab. č. 5)

Celkový počet žiakov ZŠ na území mesta Košice a Košice - okolie v školskom roku 2018/2019 stúpol 1304 žiakov oproti predchádzajúcemu školskému roku. Počet žiakov v základných školách, v ktorých prebieha dvojzmenné vyučovanie je 985 žiakov (pokles o 309).

Dvojzmenného vyučovania sa fyzicky zúčastňuje 494 žiakov, čo je oproti šk. roku 2017/2018 o 74 žiakov viac. Jedná sa hlavne o školy s rómskymi žiakmi, kde kapacita škôl neumožňuje jednozmenné vyučovanie (ZŠ Drienovec, Vtáčkovce, Kecerovce, N. Lanec, Sady n/T., a z elokovaných pracovísk ide o Spojenú školu internátnu Ždaňa – v obci Čaňa).

V šk. roku 2018/2019 sa žiaci 1.ročníka nezúčastňujú dvojzmenného vyučovania.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab.č.6)

Zariadenia pre deti a mládež na území mesta Košice sú napojené na mestský vodovod, až na jedno zariadenie, a to CVČ Orgovánová, Košice. Elokované pracovisko predmetného CVČ má zásobovanie pitnou vodou zabezpečené z vlastného vodného zdroja, ktorý vykazuje zdravotne bezpečnú pitnú vodu.

V okrese Košice - okolie je napojených na individuálny vodný zdroj 56 zariadení, z toho 6 zariadení je zásobovaných pitnou vodou s kolísavou kvalitou vody.

V roku 2018 prevádzkovatelia škôl napojili na verejný vodovod 5 zariadení (MŠ N. Klatov, Páňovce a Šemša, ZŠ Páňovce a N. Klatov).

V rámci ŠZD sa v týchto zariadeniach aj naďalej vykonáva orgánom verejného zdravotníctva kontrola vydaných rozhodnutí vo veci nariadenia opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení, a to zabezpečením zdravotne bezchybnej pitnej vody a zabezpečenia jej prevádzkovej kontroly. Prevádzkovatelia sledujú zdravotnú bezpečnosť pitnej vody a dokladujú nám výsledky laboratórnych rozborov pitnej vody u všetkých individuálnych vodných zdrojov.

4. Výskyt dusičnavej methemoglobínémie

(tab. č. 7)

V roku 2018 nebol zaznamenaný výskyt dusičnavej methemoglobínémie.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b, 8/c,8/d)

Spoločné stravovanie detí a mládeže v školských stravovacích zariadeniach si zachováva svoj dobrý štandard. Uplatňujú sa zásady správnej výrobnjej praxe a jedálne lístky sú zostavované tak, aby skladba jedál bola v súlade s plnením odporúčaných výživových dávok.

Z celkového počtu 940 školských zariadení má len 241 zariadení k dispozícii vlastné zariadenie školského stravovania – školskú jedáleň, 84 zariadení má výdajné školské jedálne, 126 zariadení zabezpečuje stravovanie pre deti a mládež v inom zariadení školského stravovania. Školské stravovanie nemá zabezpečené 493 zariadení.

V rámci kategorizácie zariadení spoločného stravovania boli v roku 2018 z celkového počtu 241 v kategórii I – 1 zariadenie, II – 239 a 1 zariadenie v kategórii III. Výdajné školské jedálne v rámci kategorizácie boli zaradené nasledovne: z celkového počtu 84 výdajných školských jedální bolo v I. kategórii 77 a v II. kategórii 7.

Vyťaženosť zariadení školského stravovania pre deti a mládež: na 100 % sú vyťažené zariadenia do 6 rokov veku dieťaťa (prevádzkarne), MŠ a zariadenia v rámci zotavovacích podujatí.

V súvislosti s plánovaným poskytovaním obedov zdarma je situácia v zariadeniach pre detí predškolského veku ako tak doriešená na území mesta Košice. Horšia situácia je na území okresu Košice – okolie, a to v obciach, ktoré dovážajú stravu zo ŠJ pri ZŠ, nakoľko tieto budú musieť od septembra 2019 v prvom rade pripravovať stravu pre vlastných stravníkov - žiakov navštevujúcich danú školu. Jedná sa o 21 MŠ. Problémy sa môžu dotknúť aj MŠ (v počte 17), ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení, napr. spoločná jedáleň ZŠ s MŠ.

Čo sa týka ZŠ na území mesta Košice, ktoré majú vlastné ŠJ, problémom môže byť výrobná a stoličková kapacita.

Na území okresu Košice – okolie, ďalším problémom sú malotriedné ZŠ, ktoré nemajú vôbec zabezpečené stravovanie žiakov. Nehovoriac o tom, že aj plne organizované školy v obciach nemajú stravovacie zariadenie, resp. ak aj majú môže vzniknúť problém v príprave obedov – výrobná kapacita, ako aj poskytnutie obeda stoličková kapacita. Celkovo sa jedná o 12 ZŠ.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

(tab.č. 9/a a 9/b)

Za sledované obdobie sa uskutočnilo na území mesta Košice a okresu Košice – okolie 22 zotavovacích podujatí pre deti a mládež (14 v letnom období a 8 v zimnom období). Kontroly boli vykonané ako pred zahájením podujatia, tak aj počas prevádzky samotných zotavovacích podujatí.

V čase jarných prázdnin sa organizovalo 8 zimných zotavovacích podujatí v jednom zariadení. Zúčastnilo sa ich 258 žiakov.

V priebehu roku 2018 bolo organizovaných 6 ŠvP v 3-och zariadeniach. Zúčastnilo sa ich 171 detí.

Letné zotavovacie podujatia sa organizovali formou letných táborov a prímestských rekreácií. V čase letných prázdnin sa organizovalo 6 letných táborov v 6 zariadeniach. Zúčastnilo sa ich 1189 detí.

Prímestská rekreácia sa uskutočnila v jednom zariadení a zúčastnilo sa jej 105 detí.

Celkove sa zotavovacích podujatí v roku zúčastnilo 1723 detí.

Počas previerok vykonaných v rámci výkonu ŠZD boli zistené nedostatky: v jednom prípade organizátor (Ranč Šugov) nepožiadal orgán verejného zdravotníctva o súhlas k organizovaniu zotavovacieho podujatia, začo bolo voči organizátorovi začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty vo výške 700 Eur. Ďalšie nedostatky v rámci organizovania zotavovacieho podujatia sa týkali SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice –

a SOŠ Gemerská 1, Košice. Organizátori týchto zotavovacích podujatí organizovaných v zariadení Športovo – rekreačného strediska Jahodná v Košiciach nezabezpečili, aby žiaci zúčastnení na zotavovacom podujatí spĺňali požiadavky zdravotnej spôsobilosti. Za uvedený nedostatok bola orgánom verejného zdravotníctva uložená pokuta. V oboch prípadoch bola výška pokuty 150 eur.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Tak, ako je uvedené podrobne v predchádzajúcich kapitolách, je hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice – okolie stabilizovaná.

V dôsledku pretrvávajúcej nepriaznivej finančnej situácie v školstve konštatujeme v niektorých zariadeniach zlý technický stav (zatekajúce strechy, poškodené nátery a podlahy, nefungujúce vybavenie kuchýň atď.).

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu - **chrípková epidémia** - boli v niektorých predškolských a školských zariadeniach v 1. a v 4. štvrtroku vyhlásené „chrípkové prázdniny“. Riaditelia škôl vychádzali z celkovej chorobnosti detí, prázdniny sa vyhlasovali tam, kde chorobnosť dosahovala 30 a viac %.

V roku 2018 bol zaznamenaný ojedinelý výskyt ochorení na vírusovú hepatitídu v školských zariadeniach (1 zariadenie na území mesta Košice).

Tab. č. 1.Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odbor- níkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo- komunikač- nými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
12	485	2	5/11684	1750	0	15	11	3	0	1	11	1450

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

2018_VS-KE_HDM

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	26	25	79	0	0	0	0
2.	Materské školy	173	29	412	0	0	40	0
3.	Základné školy	110	16	117	0	0	0	704
4.	Gymnázia	21	9	15	0	0	0	41
5.	SOŠ ^{b)}	33	10	35	0	0	0	224
6.	Jazykové školy	7	1	5	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. uč.	310	209	25	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	20	5	18	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	17	2	3	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	161	37	14	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	4	29	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	33	20	13	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	6	6	0	0	0	0
14.	Zotavovacie poduj. + ŠvP	20	13	18	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravovania ^{e)}	264	35	285	0	0	19	0
16.	Zar. rýchleho občerstvenia	57	49	83	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	231	15	20	0	0	0	0
18.	Ostatné	466	427	92	0	0	176	0
SPOLU:		1996	912	1269	0	0	235	969

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektívizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

2018_VS-KE_HDM

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	26	25	25	96,2	1	3,8	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	173	21	172	99,4	0	0,0	1	0,6	0	0,0
3.	Základné školy	110	10	110	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnáziá	21	5	21	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	33	8	33	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Jazykové školy	7	0	7	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Miesta výkonu prakt. vyuč.	310	203	310	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	20	4	20	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Fakulty vysokých škôl	17	1	17	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	161	33	161	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	0	16	50,0	16	50,0	0	0,0	0	0,0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	33	8	33	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	6	15	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
14.	Zotavovacie poduj. + ŠvP	20	13	20	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	264	22	262	99,2	2	0,8	0	0,0	0	0,0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	57	49	57	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
17.	Telocvične pri školách	231	6	214	92,6	17	7,4	0	0,0	0	0,0
18.	Ostatné	466	423	466	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		1996	837	1959	98,1	36	1,8	1	0,1	0	0,0

2018_VS-KE_HDM

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach
 - d) pre detí a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	3	308	303	98,4		0
2.		SOŠ	11	2680	2551	95,2		0
3.		konzervatóriá	1	40	36	90,0		0
4.		VŠ	14	7224	6369	88,2		0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,0	0	0
6.		ZŠ	0	0	0	0,0	0	0
7.		SŠ	1	10	5	50,0	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		2	146	112	76,7	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
Košice	123	5	33853	4119	985	494	0	1,5
spolu v šk. roku 2018/19	123	5	33853	4119	985	494	0	1,5
spolu v šk. roku 2017/18	126	5	32549	4027	1294	420	0	1,3

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

2018_VS-KE_HDM

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	26	26	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
2.	Materské školy	173	165	95,4	8	0	0,0	2	25,0	0	0
3.	Základné školy	110	106	96,4	4	0	0,0	2	50,0	0	0
4.	Gymnázia	21	21	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	33	33	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
6.	Jazykové školy	7	7	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. vyuč.	310	310	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	20	19	95,0	1	0	0,0	0	0,0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	17	17	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	161	156	96,9	5	0	0,0	0	0,0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	32	100,0	0			0	0,0		
12.	ZSS + zar. soc. kurately	33	30	90,9	3	0	0,0	1	33,3	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	15	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	20	6	30,0	14	0	0,0	0	0,0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	264	254	96,2	10	0	0,0	0	0,0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	57	56	98,2	1	0	0,0	0	0,0	0	0
17.	Telocvične pri školách	231	227	98,3	4	0	0,0	1	25,0	0	0
18.	Ostatné	466	460	98,7	6	0	0,0	0	0,0	0	0
S P O L U:		1996	1940	97,2	56	0	0,0	6	10,7	0	0

2018_VS-KE_HDM

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Košický	Košice		0	0	0	0	0
S p o l u kraj:	Košice		0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	26	2	7,7	22	84,6	2	7,7	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	173	111	64,2	42	24,3	23	13,3	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	110	64	58,2	3	2,7	32	29,1	0	0,0	12	10,9
4.	Gymnázia	21	9	42,9	1	4,8	11	52,4	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	40	9	22,5	3	7,5	17	42,5	0	0,0	11	27,5
6.	Špeciálne školy ^{c)}	20	4	20,0	4	20,0	8	40,0	0	0,0	4	20,0
7.	Fakulty vysokých škôl	17	1	5,9	8	47,1	7	41,2	0	0,0	1	5,9
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	8	25,0	1	3,1	23	71,9	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	2	13,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	86,7
10.	Zot. poduj. + ŠvP	20	20	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	466	11	2,4	0	0,0	3	0,6	0	0,0	452	97,0
S P O L U:		940	241	25,6	84	8,9	126	13,4	0	0,0	493	52,4

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

2018_VS-KE_HDM

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	26	2	0	0,0	1	50,0	1	50,0	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	173	111	0	0,0	111	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	110	64	0	0,0	64	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnázia	21	9	0	0,0	9	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	40	9	0	0,0	9	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	20	4	0	0,0	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Fakulty vysokých škôl	17	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	8	0	0,0	8	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	2	0	0,0	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	20	20	0	0,0	20	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	466	11	1	9,1	10	90,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		940	241	1	0,4	239	99,2	1	0,4	0	0,0	0	0,0

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

2018_VS-KE_HDM

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	26	22	22	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	173	42	38	90,5	4	9,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	110	3	2	66,7	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnázia	21	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	40	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	20	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Fakulty vysokých škôl	17	8	7	87,5	1	12,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	20	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	466	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		940	84	77	91,7	7	8,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vytáženost' zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	465	465	100,0
2.	Materské školy	10088	10088	100,0
3.	Základné školy	33447	24668	73,8
4.	Gymnázia	7273	5066	69,7
5.	SOŠ ^{b)}	11996	4785	39,9
6.	Špeciálne školy ^{c)}	1170	743	63,5
7.	Fakulty vysokých škôl	16205		0,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	11086	9899	89,3
9.	Špeciálne vých. zariadenia	6315	364	5,8
10.	Zot. poduj. + ŠvP	1472	1472	100,0
11.	Ostatné	1423	700	49,2
S P O L U:		100940	58250	57,7

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

2018_VS-KE_HDM

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1.	zotavovacie podujatie	6	5	1	1189
2.	školy v prírode	6	6	0	171
3.	Iné	2	0	0	105
SPOLU:		14	11	1	1465

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1.	zotavovacie podujatie	8	8	0	258
2.	školy v prírode	0	0	0	0
3.	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		8	8	0	258

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

2018_VS-KE_HDM

EPIDEMIOLOGIA

I. DEMOGRAFICKÉ TRENDY V OKRESOCH KOŠICE I - IV a KOŠICE OKOLIE

K 31.12.2017 mal *Košický kraj* 799 217 obyvateľov. Oproti roku 2016 je to nárast o 0,14 %.

V okresoch *Košice I-IV* bolo k 31.12.2017 spolu 239 095 obyvateľov, oproti roku 2016 je to pokles o 0,02 % (o 46 obyvateľov). Z toho bolo 114 621 mužov (47,94 %) a 124 474 žien (52,06 %). Okres *Košice okolie* mal k 31.12.2017 127 365 obyvateľov, oproti roku 2016 je to nárast o 1,08 % (o 1364 obyvateľov). Z toho bolo 63 391 mužov (49,77 %) a 63 974 žien (50,23 %). Podiel žien prevláda vo všetkých okresoch.

Tabuľka č. 1,2,3 a graf č. 1,2

Prírodný prírastok (resp. úbytok) je rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb prepočítaný na stredný stav obyvateľstva v danom roku. Prírodný prírastok je hrubou mierou obnovy populácie. Údaje o prirodzenom pohybe obyvateľstva v roku 2017 sú porovnateľné s údajmi za predchádzajúci rok. V rokoch 2017 mal prírodný prírastok obyvateľstva negatívnu hodnotu iba v okrese *Košice IV* (-0,50). Najvyšší prírodný prírastok (5,03) bol podobne ako v predchádzajúcich rokoch zaznamenaný v okrese *Košice – okolie*.

Tabuľka č. 1

Prírastky obyvateľstva v okresoch *Košice I-IV* a *Košice - okolie*

Okres	Prírodný prírastok (- úbytok) na 1000 obyvateľov					Celkový prírastok (- úbytok) na 1000 obyvateľov				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I	-1,33	0,43	-1,02	0,25	0,41	-1,43	-4,11	-1,55	3,13	-0,61
Košice II	2,56	2,08	2,62	2,98	2,51	-1,20	-2,22	-0,75	-2,33	0,36
Košice III	4,34	3,66	3,21	3,75	3,42	-6,27	-6,03	-6,41	-8,50	-4,11
Košice IV	-2,50	-1,09	-1,94	-0,69	-0,50	0,27	5,17	1,52	2,79	1,42
Košice - okolie	4,36	3,99	4,01	4,77	5,03	8,72	9,20	9,69	11,36	10,78

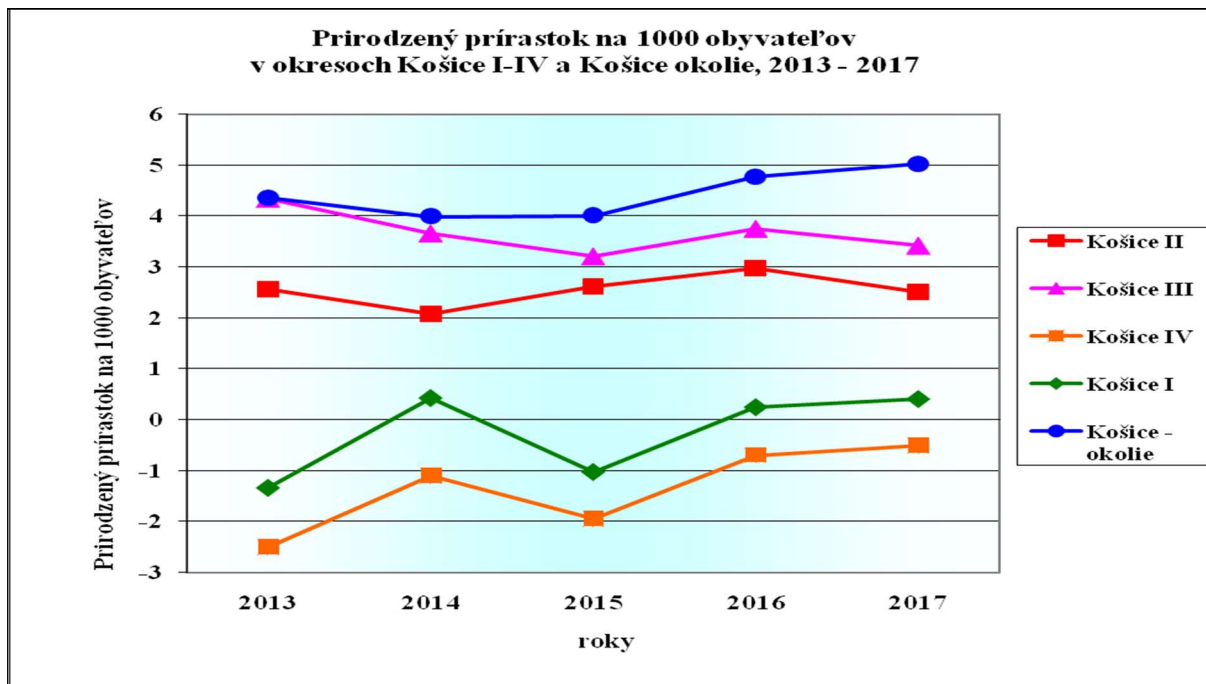
Tabuľka č. 2

Prírodný pohyb obyvateľstva v okresoch *Košice I-IV* a *Košice okolie*

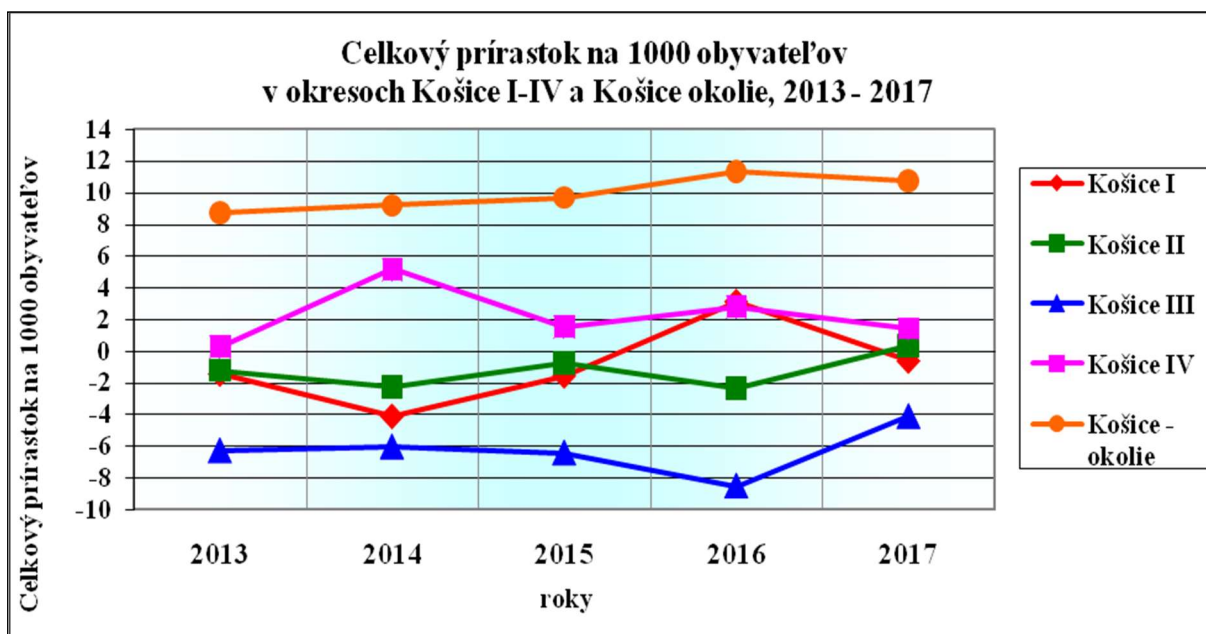
Okres	Počet živonarodených na 1000 obyvateľov					Počet zomretých na 1000 obyvateľov					
	2013	2014	2015	2016	2017	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I	7,82	9,20	8,05	8,80	9,32	9,99	9,15	8,78	9,07	8,55	8,91
Košice II	9,95	9,43	10,24	10,69	10,90	7,37	7,39	7,34	7,62	7,72	8,39
Košice III	9,80	9,36	9,32	10,70	10,02	5,39	5,46	5,69	6,11	6,95	6,60
Košice IV	8,39	8,76	9,08	9,13	8,84	10,13	10,88	9,85	11,03	9,82	9,34
Košice - okolie	13,00	12,44	12,58	13,43	13,69	9,29	8,64	8,45	8,57	8,67	8,66

Prirodený pohyb obyvateľstva zahŕňa hlavné populačné procesy súvisiace s rodením a zomieraním obyvateľstva. V okresoch Košice I, II a Košice okolie bol zaznamenaný v roku 2017 vzostup počtu živonarodených detí oproti predchádzajúcemu roku. Druhý základný populačný proces je úmrtnosť. Za obdobie ostatných 5 rokov má úmrtnosť až na mierne výkyvy klesajúci trend. V roku 2017 došlo k miernemu vzostupu počtu zomretých na 1000 obyvateľov okresoch Košice I a II.

Graf č. 1

Graf č.2

Celkový prírastok predstavuje súčet prirodzeného prírastku obyvateľstva a migračného salda. Záporný súčet sa označuje ako celkový úbytok obyvateľstva. Oproti roku 2016 bol v sledovanom období zaznamenaný mierny migračný úbytok v okresoch Košice I, IV a Košice okolie.

Tabuľka č. 3

Prírastky obyvateľstva podľa pohlavia v okresoch Košice I-IV a Košice - okolie, 2013 – 2017

Okres	Počet živonarodených					Počet zomretých					Prirodzený prírastok (- úbytok) obyvateľstva					Celkový prírastok (-úbytok)				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I																				
Spolu	534	627	547	599	636	625	598	616	582	608	-91	29	-69	17	28	-98	-280	-105	213	-42
Muži	260	331	280	306	329	287	301	298	266	312	-27	30	-18	40	17	-65	-101	-43	116	-23
Ženy	274	296	267	293	307	338	297	318	316	296	-64	-1	-51	-23	11	-33	-179	-62	97	-19
Košice II																				
Spolu	823	778	844	880	895	611	606	628	635	689	212	172	216	245	206	-99	-183	-62	-192	30
Muži	418	387	432	462	461	343	331	330	351	376	75	56	102	111	85	-58	-134	-21	-101	23
Ženy	405	391	412	418	434	268	275	298	284	313	137	116	114	134	121	-41	-49	-41	-91	7
Košice III																				
Spolu	291	276	273	311	290	162	168	179	202	191	129	108	94	109	99	-186	-178	-188	-247	-119
Muži	157	143	142	169	153	92	88	105	104	106	65	55	37	65	47	-84	-88	-129	-103	-76
Ženy	134	133	131	142	137	70	80	74	98	85	64	53	57	44	52	-102	-90	-59	-144	-43
Košice IV																				
Spolu	497	522	542	546	530	645	587	658	587	560	-148	-65	-116	-41	-30	16	308	91	167	85
Muži	239	248	292	264	300	328	287	314	256	298	-89	-39	-22	8	2	-34	122	73	92	23
Ženy	258	274	250	282	230	317	300	344	331	262	-59	-26	-94	-49	-32	50	186	18	75	62
Košice – okolie																				
Spolu	1581	1526	1558	1682	1732	1051	1037	1061	1085	1095	530	489	497	597	637	1061	1129	1201	1423	1364
Muži	794	795	819	864	899	535	554	570	563	578	259	241	249	301	321	532	577	595	711	721
Ženy	787	731	739	818	833	516	483	491	522	517	271	248	248	296	316	529	552	609	712	643

Počet živonarodených detí v roku 2017 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyšší vo všetkých okresoch s výnimkou okresov Košice III a IV, najvyšší vzostup počtu živonarodených detí bol evidovaný v okrese Košice okolie (50 detí).

Vo všetkých okresoch s výnimkou okresu Košice IV bol počet zomretých osôb nižší ako počet živonarodených detí v r. 2017. V okrese Košice IV počet zomretých osôb prevyšoval počet živonarodených detí o 30.

Tabuľka č. 4

Saldo sťahovania (čistá migrácia) je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vysťahovaných. Košice sú migračne stratové, keďže počet vysťahovaných osôb prevyšuje počet prisťahovaných. Záporné migračné saldo bolo zaznamenané v okresoch Košice I, II a III. Sťahovaním pribudlo obyvateľstvo v okresoch Košice IV a Košice okolie.

Okres Košice okolie zaznamenáva počas celého sledovaného obdobia najvyšší migračný prírastok a naopak mesto zaznamenáva migračný úbytok obyvateľstva. Súvisí to s procesom migrácie obyvateľstva z mesta do obcí v zázemí mesta.

Tabuľka č. 4

Saldo sťahovania na 1000 obyvateľov

Okres	Saldo sťahovania na 1000 obyvateľov				
	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I	-0,10	-4,54	-0,53	2,88	-1,03
Košice II	-3,76	-4,30	-3,37	-5,31	-2,14
Košice III	-10,61	-9,69	-9,62	-12,25	-7,54
Košice IV	2,77	6,26	3,47	3,48	1,92
Košice - okolie	4,37	5,22	5,68	6,60	5,75

Tabuľka č. 5, graf č. 3,4

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín v okresoch *Košice I-IV* k 31.12.2017:

- predproduktívny vek – 34 533 obyvateľov (14,44 %)
- produktívny vek – 164 814 obyvateľov (68,93 %)
- poproduktívny vek – 39 748 obyvateľov (16,62 %)

V okrese *Košice - okolie* bolo vekové zloženie podľa základných vekových skupín:

- predproduktívny vek – 25 314 obyvateľov (19,88 %)
- produktívny vek – 86 520 obyvateľov (67,93 %)
- poproduktívny vek – 15 531 obyvateľov (12,19 %).

Charakteristickým javom je demografické starnutie slovenskej populácie spojené s nárastom počtu obyvateľstva vo vyšších vekových kategóriách. K zvýšeniu podielu poproduktívnej zložky došlo medziročne vo všetkých okresoch. Počet osôb v dôchodkovom veku prevyšuje počet detí v okresoch Košice I a IV. Priaznivejšia situácia je v okresoch Košice II, III a Košice – okolie, kde počet detí prevyšuje počet osôb v poproduktívnom veku.

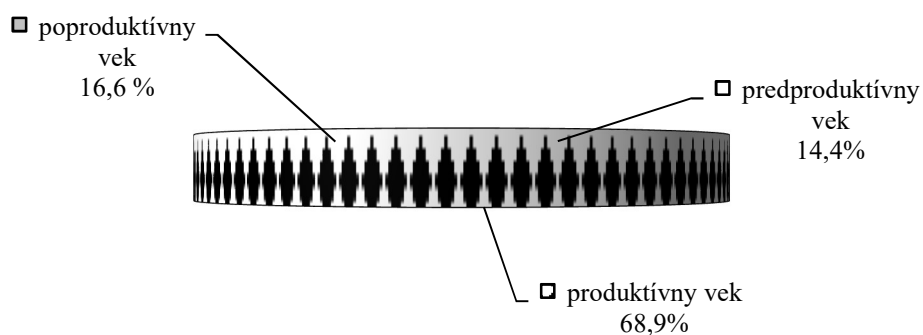
Starnutie obyvateľstva je dôsledkom predovšetkým znižovania pôrodnosti a až v druhom rade dôsledkom predlžovania ľudského života.

Vekové zloženie obyvateľstva v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2013-2017

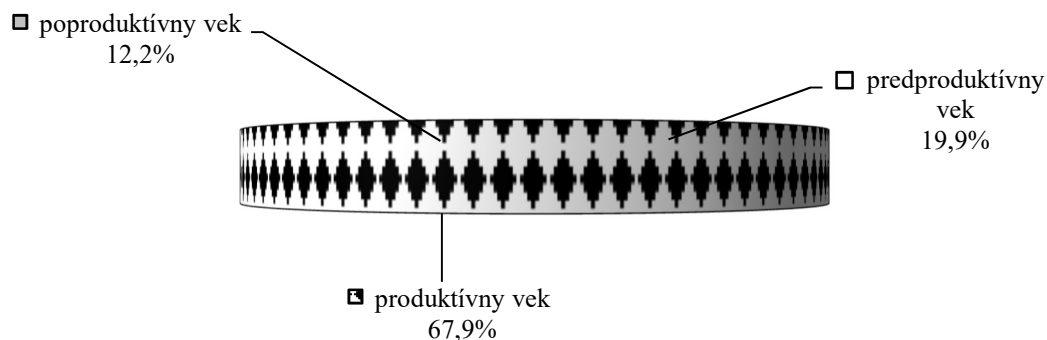
Okres	Hod - nota	Vek														
		predproduktívny vek					produktívny					poproduktívny				
		0 - 14					15 - 64					65+				
		2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I	abs.	9282	9107	9027	9064	9120	49025	48 725	48 512	48 416	48 028	9815	10 010	10 198	10 470	10 760
	%	13,63	13,42	13,32	13,34	13,43	71,97	71,82	71,62	71,25	70,73	14,41	14,75	15,05	15,41	15,85
Košice II	abs.	12 525	12 457	12 411	12 387	12512	59196	58 718	58 316	57 789	57 406	10 941	11 304	11 690	12 049	12 337
	%	15,15	15,10	15,05	15,06	15,21	71,61	71,19	70,75	70,28	69,80	13,24	13,70	14,18	14,65	15,00
Košice III	abs.	4247	4211	4151	4173	4198	23 027	22 604	22 068	21 390	20 639	2318	2599	3007	3416	4023
	%	14,35	14,31	14,20	14,40	14,55	77,81	76,84	75,51	73,81	71,51	7,83	8,83	10,29	11,79	13,94
Košice IV	abs.	8656	8688	8688	8708	8703	40593	40 176	39 626	39 202	38 741	10172	10 865	11 506	12 077	12 628
	%	14,57	14,54	14,52	14,52	14,49	68,31	67,26	66,24	65,35	64,50	17,12	18,19	19,23	20,13	21,02
Košice - okolie	abs.	24373	24 377	24 520	24 910	25 314	84453	85 165	85 721	86 179	86 520	13422	13 835	14 337	14 912	15 531
	%	19,94	19,75	19,68	19,77	19,88	69,08	69,02	68,81	70,78	67,93	10,98	11,21	11,51	11,83	12,19

Graf č.3

Veková štruktúra obyvateľstva na území okr. Košice mesto k 31.12.2017

**Veková štruktúra obyvateľstva v okrese Košice-okolie
k 31.12.2017**

Tabuľka č. 6, graf č. 5

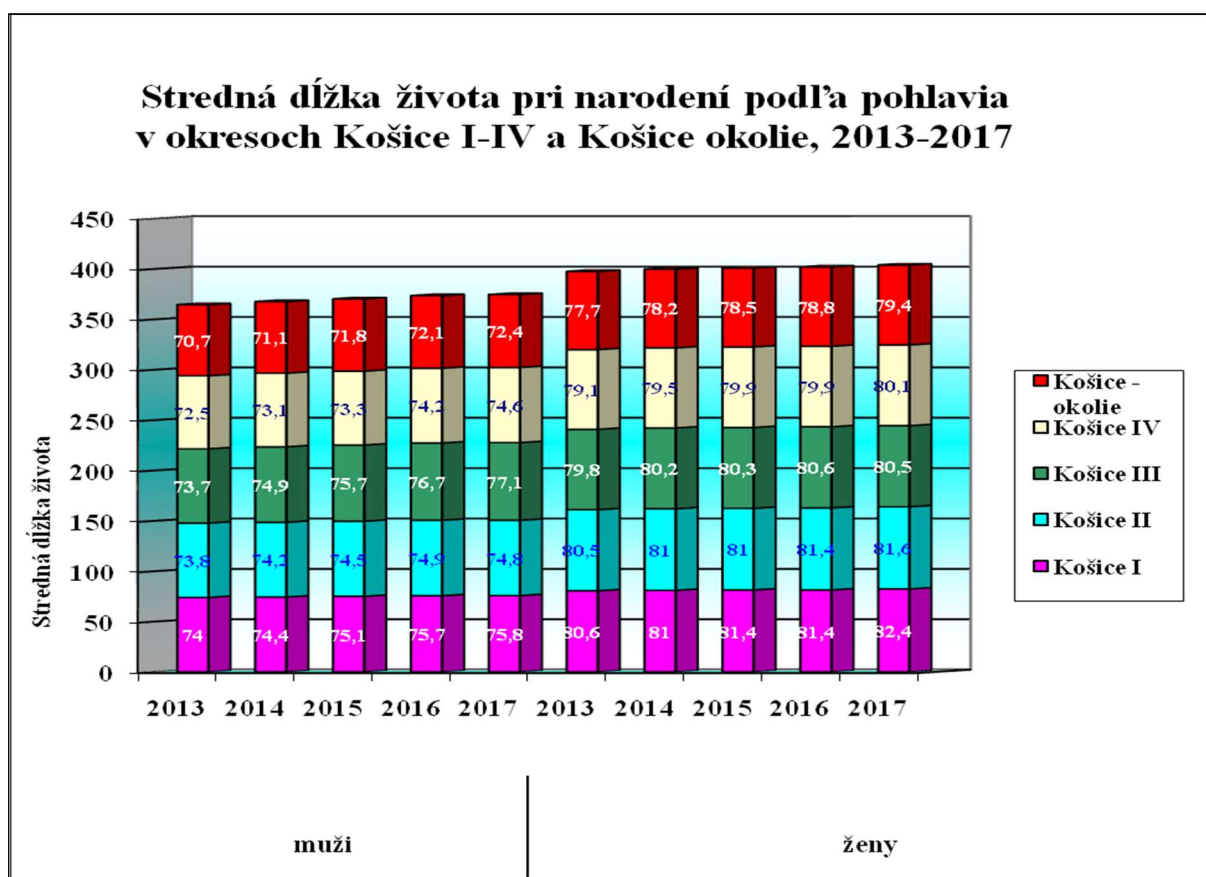
Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je **stredná dĺžka života**, t.j. nádej na dožitie. Charakterizuje globálne úmrtnostné pomery v sledovanom období a je jedným z ukazovateľov zlepšenia alebo zhoršenia zdravotného stavu obyvateľstva. Stredná dĺžka života udáva priemerný počet rokov, ktoré sa práve narodená osoba môže dožiť za predpokladu, že sa po celý jeho život zachová súčasná úroveň úmrtnosti (pravdepodobnosť úmrtia v určitom veku).

Stredná dĺžka života pri narodení (nádej na dožitie) má stúpajúci trend vo všetkých okresoch a u obidvoch pohlaví, pričom u žien je dlhšia ako u mužov. Najnižšia stredná dĺžka života je u obidvoch pohlaví v okrese Košice okolie. Najvyššie hodnoty dosahujú muži a ženy v okresoch Košice I, II a III. Rozdiel medzi najvyššou a najnižšou hodnotou u mužov je 4,7 roka a u žien 3,0 roka.

Tabuľka č.6

**Stredná dĺžka života pri narodení podľa pohlavia
v okresoch Košice I-IV a Košice okolie,
2013 – 2017**

Okres	Muži					Ženy				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I	74,0	74,4	75,1	75,7	75,8	80,6	81,0	81,4	81,4	82,4
Košice II	73,8	74,2	74,5	74,9	74,8	80,5	81,0	81,0	81,4	81,6
Košice III	73,7	74,9	75,7	76,7	77,1	79,8	80,2	80,3	80,6	80,5
Košice IV	72,5	73,1	73,3	74,2	74,6	79,1	79,5	79,9	79,9	80,1
Košice - okolie	70,7	71,1	71,8	72,1	72,4	77,7	78,2	78,5	78,8	79,4

Dĺžka života obyvateľov Slovenska pomaly narastá. Súvisí to predovšetkým s poklesom dojčenskej, novorodeneckej a perinatálnej úmrtnosti, s miernym nárastom pôrodnosti v ostatných rokoch. Svoj podiel na starnutí populácie má aj zlepšovanie dostupnosti, a úrovne zdravotnej starostlivosti a predlžovanie života jednotlivcov, čo dlhodobo potvrdzuje nárast strednej dĺžky života pri narodení. Napriek tomu sa z európskeho hľadiska radíme medzi priemerné krajiny.

Tabuľka č.7, graf č. 6
Index starnutia a priemerný vek

Priemerný vek žijúcich obyvateľovsa postupne zvyšuje a v roku 2017 dosiahol hodnotu:

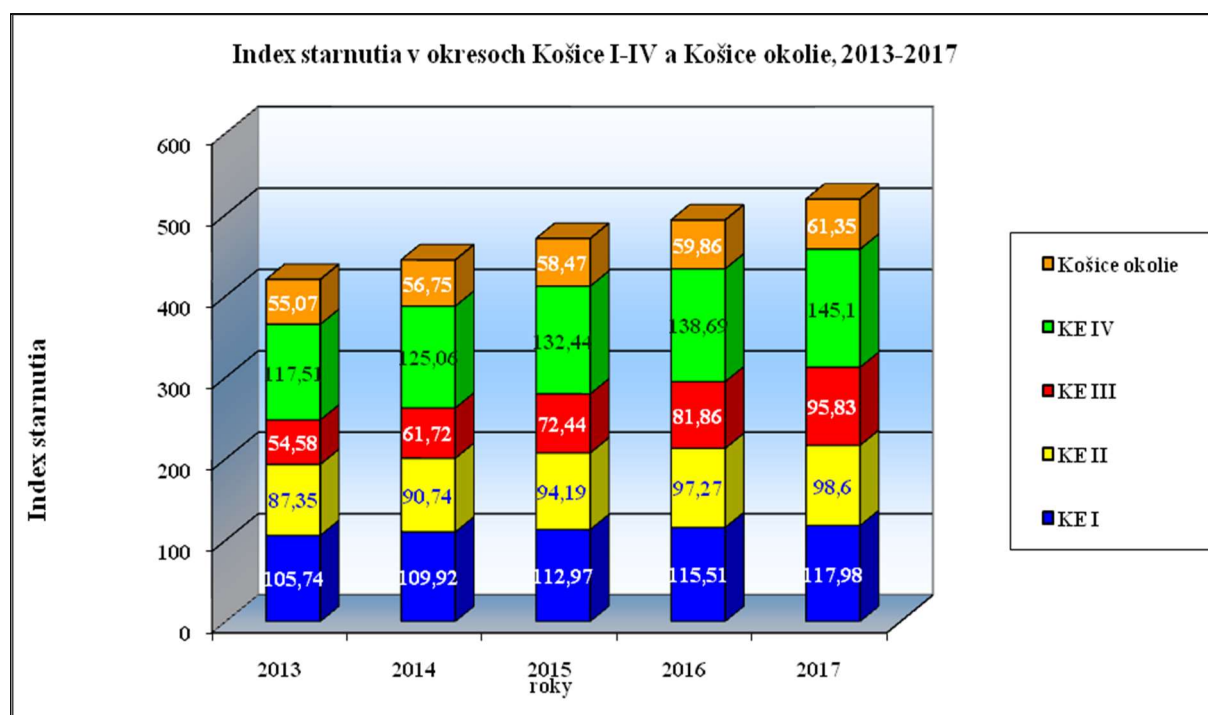
- v okrese Košice I	u mužov 39,95	u žien 43,33
- v okrese Košice II	u mužov 39,13	u žien 42,07
- v okrese Košice III	u mužov 39,96	u žien 42,48
- v okrese Košice IV	u mužov 40,44	u žien 44,53
- v okrese Košice okolie	u mužov 36,03	u žien 38,39

Index starnutia vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku. Ako nepriaznivý pomer sa hodnotí index starnutia vyšší ako 100. V roku 2017 index starnutia dosahuje najnižšiu hodnotu u mužov v okrese Košice okolie 59,86. Najvyššiu hodnotu dosiahol index starnutia u žien v okrese Košice IV 138,69. Znižovanie prirodzeného prírastku obyvateľstva, zhoršovanie indexu starnutia a zvyšovanie priemerného veku u obidvoch pohlaví sú dôkazom pokračujúceho procesu starnutia obyvateľstva.

Index starnutia a priemerný vek v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2013 – 2017

Okres	Index starnutia					Priemerný vek					
	2013	2014	2015	2016	2017	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I											
Spolu	105,74	109,92	112,97	115,51	117,98	40,12	40,46	40,81	41,13	41,44	41,72
Muži	76,75	79,35	81,93	85,26	87,85	38,28	38,67	38,97	39,32	39,67	39,95
Ženy	134,79	140,85	144,13	145,58	147,86	41,78	42,09	42,49	42,77	43,05	43,33
Košice II											
Spolu	87,35	90,74	94,19	97,27	98,60	38,96	39,30	39,69	40,03	40,37	40,65
Muži	67,73	70,46	73,14	74,81	75,66	37,59	37,90	38,28	38,61	38,89	39,13
Ženy	107,99	112,03	116,07	120,91	122,79	40,23	40,60	40,99	41,35	41,75	42,07
Košice III											
Spolu	54,58	61,72	72,44	81,86	95,83	38,97	39,49	40,00	40,51	40,88	41,26
Muži	46,92	55,76	65,98	73,92	85,42	37,89	38,35	38,88	39,34	39,63	39,96
Ženy	62,60	68,02	79,26	90,43	107,16	40	40,58	41,08	41,62	42,07	42,48
Košice IV											
Spolu	117,51	125,06	132,44	138,69	145,10	41,35	41,57	41,79	42,02	42,26	42,58
Muži	90,79	96,63	101,49	106,23	108,78	39,19	39,43	39,69	39,92	40,21	40,44
Ženy	146,55	155,68	165,72	173,07	184,01	43,33	43,52	43,70	43,94	44,15	44,53
Okres Košice – okolie											
Spolu	55,07	56,75	58,47	59,86	61,35	36,21	36,45	36,69	36,88	37,05	37,21
Muži	41,46	42,92	44,71	46,56	48,04	34,93	35,22	35,46	35,65	35,84	36,03
Ženy	69,35	71,35	72,93	73,82	75,33	37,48	37,68	37,91	38,10	38,25	38,39

Graf č. 6

Tabuľka č. 8, graf č. 7

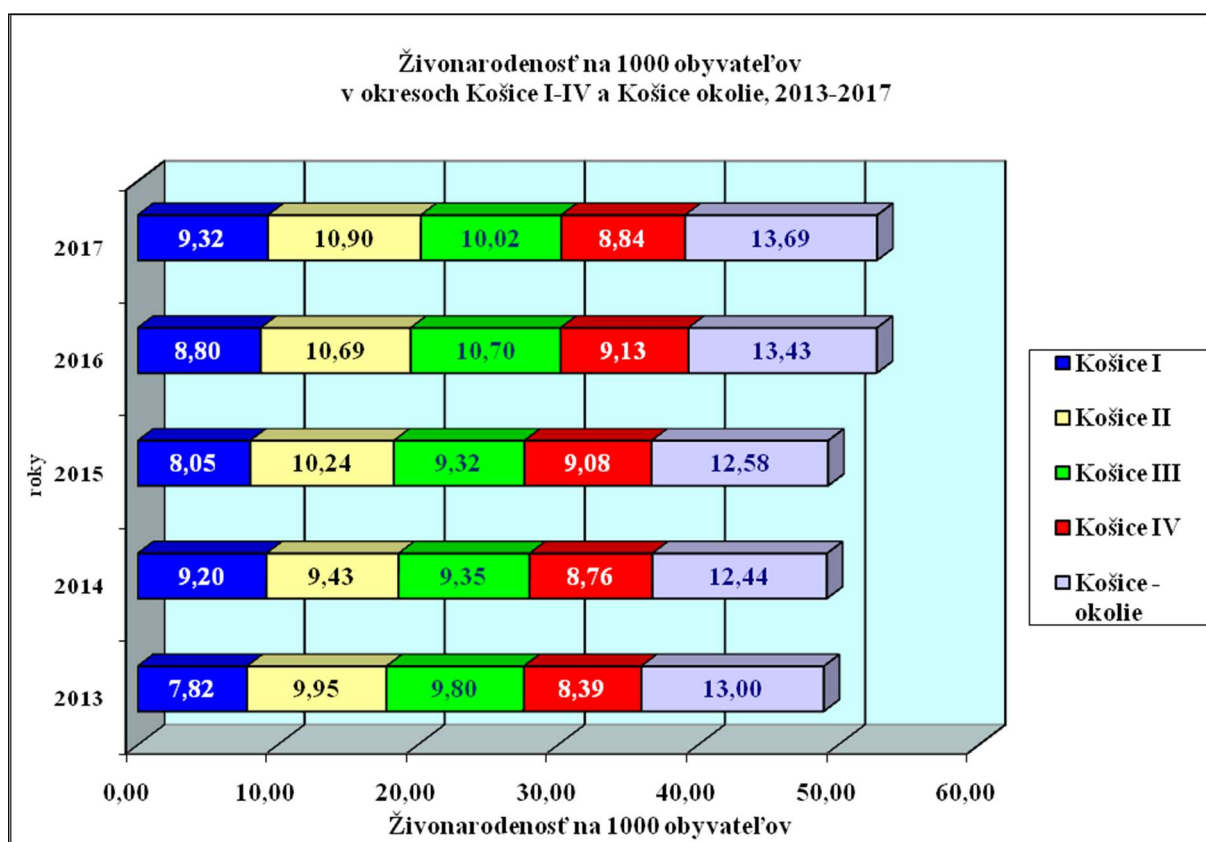
Živonarodenosť na 1000 obyvateľov = hrubá miera pôrodnosti predstavovala najvyššiu hodnotu 13,43/1 000 obyvateľov v okrese Košice – okolie. V všetkých okresoch s výnimkou okresov Košice III a IV, bol oproti roku 2016 zaznamenaný mierny vzostup čistej pôrodnosti.

Tabuľka č.8

**Živonarodenosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie,
2013 - 2017**

Okres	Živonarodenosť na 1000 obyvateľov				
	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I	7,82	9,20	8,05	8,80	9,32
Košice II	9,95	9,43	10,24	10,69	10,90
Košice III	9,80	9,35	9,32	10,70	10,02
Košice IV	8,39	8,76	9,08	9,13	8,84
Košice - okolie	13,00	12,44	12,58	13,43	13,69

Graf č. 7

Tabuľka č. 9, 10, graf č. 8,9

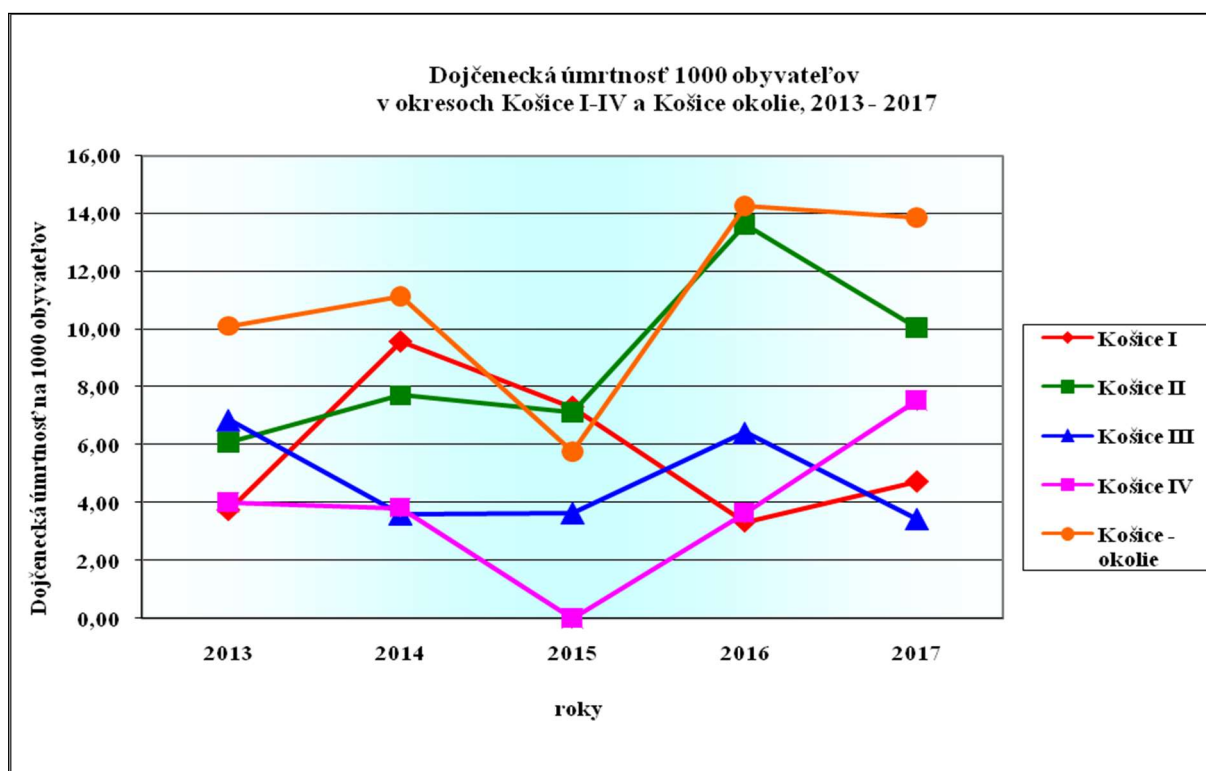
Dojčenská úmrtnosť vyjadruje podiel detí zomretých do jedného roka, prepočítaný na 1000 živonarodených detí. Je dôležitým ukazovateľom životnej úrovne, úrovne zdravotnej starostlivosti a zdravotného uvedomenia. Jej hodnoty sa v roku 2017 pohybujú v rozmedzí od 3,45 v okrese Košice III po 13,86 v okrese Košice okolie. Vzostup dojčenskej úmrtnosti bol zaznamenaný v okresoch v Košice I a IV. Najväčší pokles bol v okrese Košice III, z hodnoty 6,43 v roku 2016 na 3,45 v roku 2017.

Tabuľka č. 9

**Dojčenská úmrtnosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie,
2013 – 2017**

Okres	Dojčenská úmrtnosť				
	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I	3,74	9,57	7,31	3,34	4,72
Košice II	6,07	7,71	7,11	13,64	10,06
Košice III	6,87	3,62	3,66	6,43	3,45
Košice IV	4,02	3,83	0,00	3,66	7,55
Košice - okolie	10,12	11,14	5,78	14,27	13,86

Graf č. 8

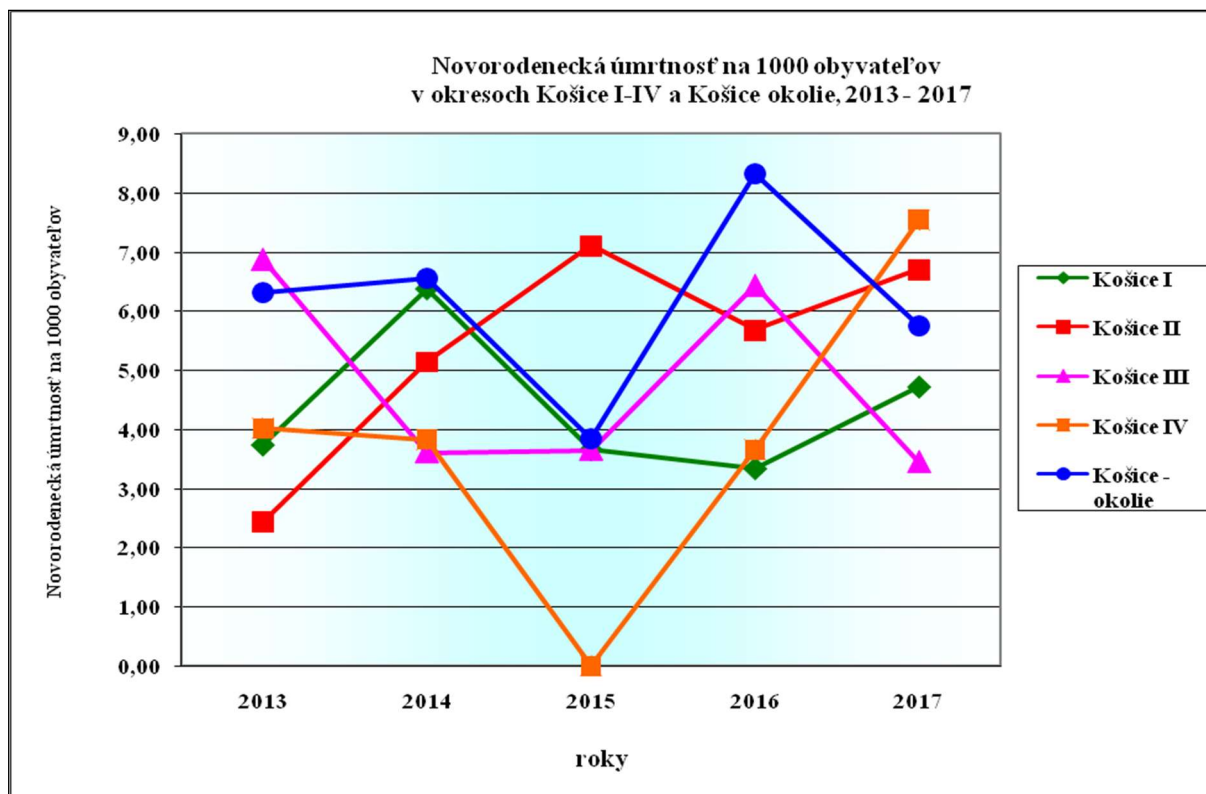
Najzávažnejšou zložkou dojčenskej úmrtnosti **jenovorodenecká úmrtnosť**, t.j. počet detí zomretých do 28.dňa života. Novorodenecká úmrtnosť sa v roku 2017 pohybovala od hodnoty 3,45 v okrese Košice III po 7,55 na 1 000 obyvateľov v okrese Košice IV. V okresoch Košice I, II a IV bol zaznamenaný vzostup novorodeneckej úmrtnosti. Najväčší vzostup bol v okrese Košice IV, z hodnoty 3,66 v r. 2016 na 7,55 v r. 2017.

Tabuľka č.10

Novorodenecká úmrtnosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2013 – 2017

Okres	Novorodenecká úmrtnosť				
	2013	2014	2015	2016	2017
Košice I	3,74	6,38	3,66	3,34	4,72
Košice II	2,43	5,14	7,11	5,68	6,70
Košice III	6,87	3,62	3,66	6,43	3,45
Košice IV	4,02	3,83	0,00	3,66	7,55
Košice - okolie	6,32	6,55	3,85	8,32	5,75

Graf č. 9

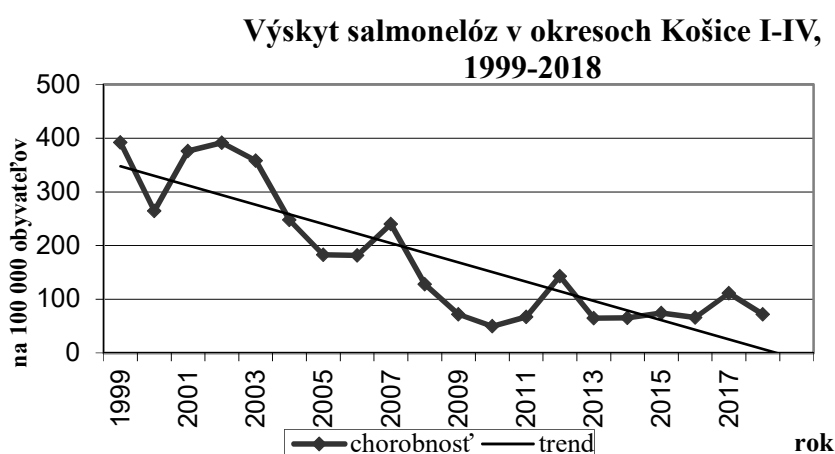
II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA V OKRESOCH KOŠICE I - IV V ROKU 2018

Skupina alimentárnych infekcií

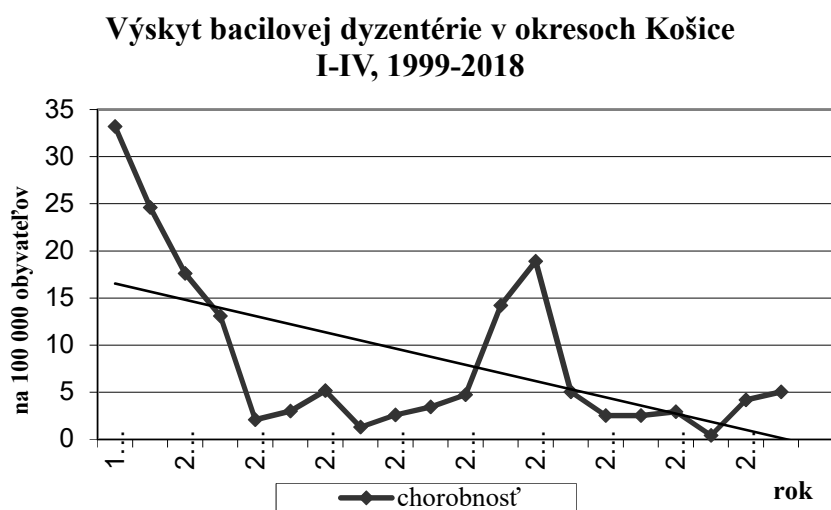
V skupine salmonelóz bolo hlásených 172 prípadov ochorení, z toho 2 prípady mimočrevného vylučovania, chorobnosť 72,24/100 000 obyvateľov. Je topokles o 35% oproti roku 2017 a pokles o 6 % oproti priemeru v predchádzajúcich 5 rokoch.

Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov, zaznamenané boli 4 rodinné epidémie s počtom chorých 8 a 1 epidémia s počtom chorých 6. Hlásená bola 1 nozokomiálna nákaza (v r. 2017 -1 NN).

Prevládajúcim pôvodcom všetkých ochorení bola *S. enteritidis* –77,91 % (134 prípadov) a *S. typhimurium* – 7,56 % (13 prípadov). Importované nákazy zaznamenané neboli.

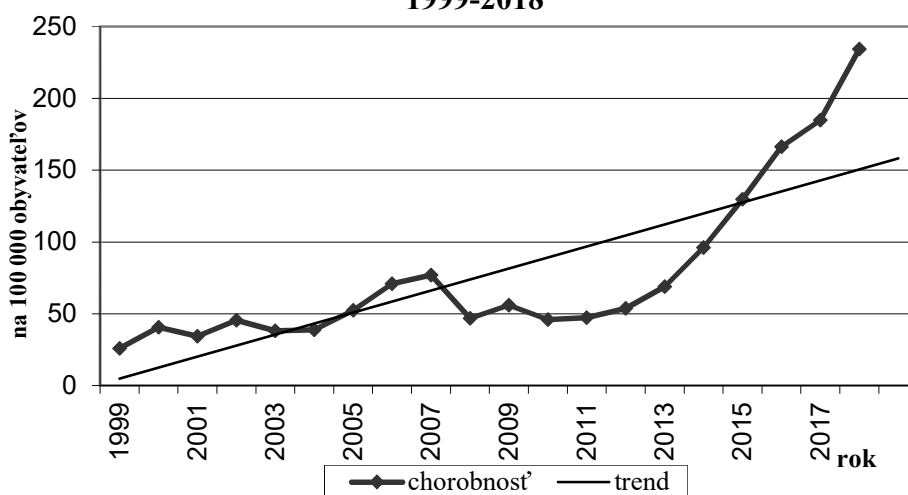
U *bacilovej dyzentérie* bolo hlásených 12 prípadov, chorobnosť 5,04/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2017 je to vzostup 20 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 6,00 ochorení, priemer chorobnosti 2,52/100 000 obyvateľov. V 11 prípadoch bola izolovaná *Sh. flexneri* a v 1 prípade *Sh. sonnei*. Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov.

K nárastu počtu hlásených prípadov došlo vo výskyte *iných bakteriálnych črevných infekcií* (A04). Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 307,60 ochorení, priemer chorobnosti 129,19/100 000 obyvateľov. Spolu sa vyskytlo 558 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 234,36/100 000 obyvateľov.

Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 123 nozokomiálnych nákaz (v r. 2017- 122 NN). Zaznamenaný bol 1 prípad importovanej nákazy (Česká republika). Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov, hlásené boli 4 rodinné epidémie s počtom chorých 8. Dominovali kampylobakteriálne enteritídy, ktoré sa na celkovom počte ochorení podieľali v 74,5 % (416 prípadov).

**Výskyt iných bakteriálnych črevných infekcií
v okresoch Košice I-IV,
1999-2018**

V roku 2018 sa nevyskytol prípad *bakteriálnej otravy potravinami* (A05). Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 39,20 ochorení.

Hlásený bol 1 importovaný prípad *giardiózy* (A07) z Indie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

U *vírusových a špecifikovaných črevných infekcií* (A08) došlo k nárastu počtu hlásených ochorení oproti roku 2017 o 20 % a oproti priemeru za posledných 5 rokov k nárastu o 62%. Hlásených bolo 404 ochorení, chorobnosť 169,68/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov je 104,75. V 87 prípadoch mali ochorenia charakter NN.

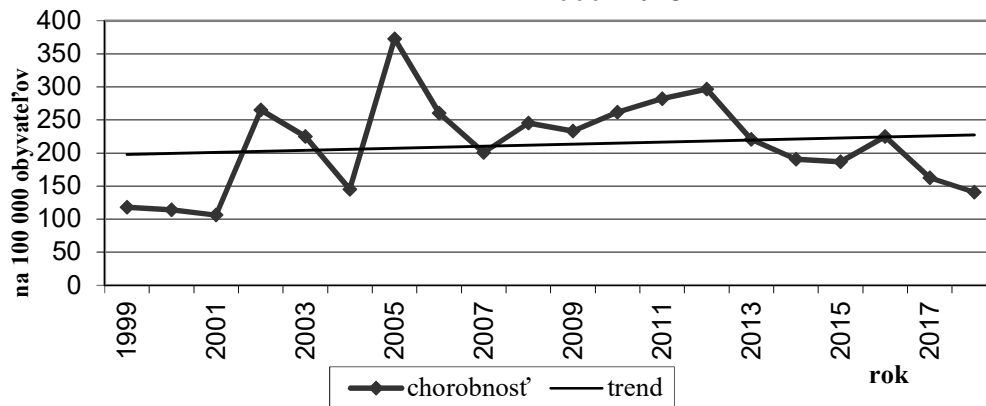
Na vzniku ochorení sa podieľal rotavírus v 241 prípadoch (59,65 %), norovírus v 112 prípadoch (27,72 %) a adenovírus v 51 prípadoch (12,62 %). V 10 prípadoch bola v biologickom materiáli laboratórne potvrdená prítomnosť dvoch vírusov (rotavírus a adenovírus 7x, rotavírus a norovírus 2x a norovírus a adenovírus 1x). V jednom prípade bola laboratórne potvrdená prítomnosť 3 vírusov (adenovírus, rotavírus a norovírus). Vo všetkých prípadoch boli ochorenia potvrdené na základe pozitívneho výsledku laboratórneho vyšetrenia.

Zaznamenaných bolo 7 importovaných nákaz (2x Bulharsko, 2x Turecko, Grécko, Cyprus, Thajsko). Ochorenia sa vo väčšine prípadov vyskytovali sporadicky – 381x (94,31 %), 17 prípadov (4,21 %) bolo zaznamenaných v 8 rodinných výskytoch. Charakter NN malo z celkového počtu 87 ochorení (21,53 %). Ochorenia sa vyskytovali sporadicky, 5 prípadov bolo hlásených v rámci epidémie analyzovanej v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy*.

V skupine *hnačkových ochorení pravdepodobne infekčnej etiológie* (A09) došlo k poklesu počtu prípadov oproti predchádzajúcemu roku o 13% a k poklesu o 29 % oproti 5 ročnému

priemeru. V roku 2018 bolo hlásených 335 ochorení, chorobnosť 140,70/100 000 obyvateľov. V 1 prípade malo ochorenie charakter nozokomiálnej nákazy (r. 2017 – 4). Ochorenia sa vyskytovali sporadicky 325x, 10 prípadov bolo zaznamenaných v rámci 5 rodinných epidémií. Hlásené boli 4 importované nákazy (2x Bulharsko, Turecko, Poľsko). V skupine alimentárnych infekcií neboli zaznamenané úmrtia v príčinnej súvislosti s danou nákazou.

Výskyt hnačky a gastroenteritídy v okresoch Košice I-IV, 1999-2018

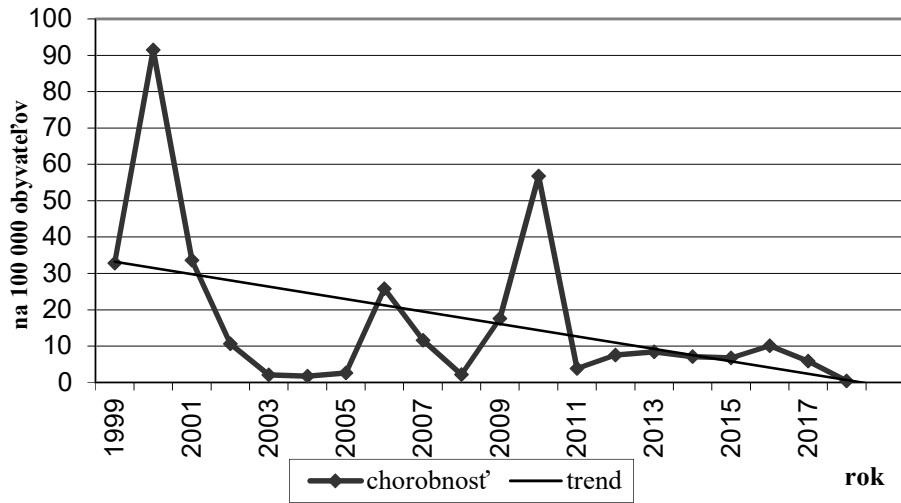
Skupina vírusových hepatítid

Epidemiologická situácia vo výskyte vírusových hepatítid bola v roku 2018 priaznivá. V sledovanom období bolo zaznamenaných 37 prípadov vírusovej hepatítidy (r. 2017 – 36), z toho 13 akútnych foriem a 24 chronických foriem. Okrem toho bolo hlásených 22 prípadov novozistených nosičov HBsAg.

V skupine akútnych VH došlo k miernemu poklesu počtu ochorení oproti minulému roku o 12 prípadov. Do tejto skupiny vírusových hepatítid boli zaradené tieto druhy vírusových hepatítid: VHA - 1 prípad, VHC – 2 prípady, VHE – 9 prípadov a cytomegalovírusová hepatitída – 1 prípad.

V roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie na akútnu *vírusovú hepatitídu typu A*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, čo je 93 % pokles oproti roku 2017. Priemer výskytu infekcií za ostatných 5 rokov je 18,40 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov 7,73 /100 000 obyvateľov. Importované ochorenie hlásené nebolo.

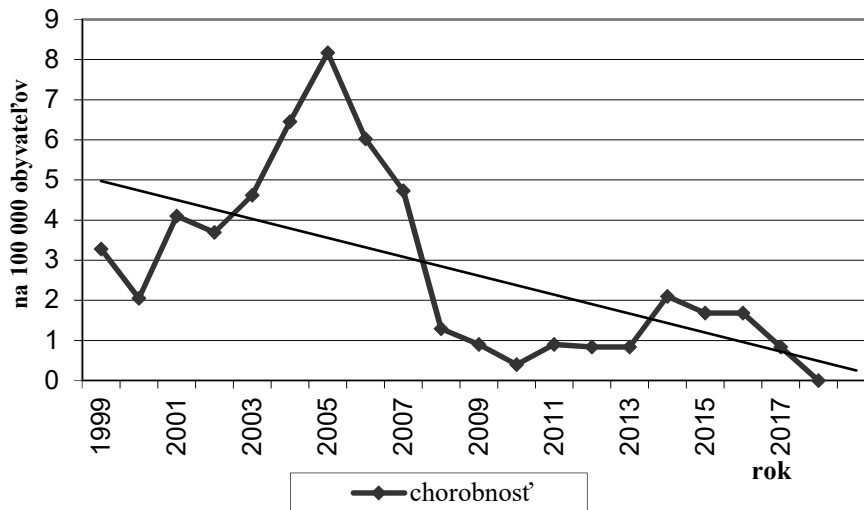
Výskyt hepatitídy typu A v okresoch Košice I-IV, 1999-2018

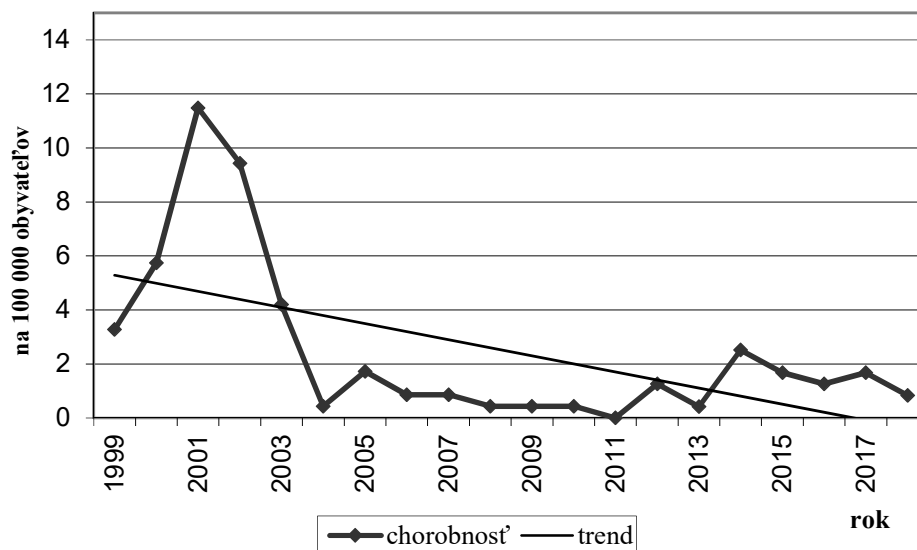
V roku 2018 nebolo hlásené ochorenie na *akútnu vírusovú hepatitídu typu B*. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov sú 3,40 ochorení, priemer chorobnosti je 1,43/100 000 obyvateľov.

Hlásené boli 2 ochorenia na *akútnu vírusovú hepatitídu typ C*, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,60 ochorení, priemer chorobnosti 1,51/100 000 obyvateľov.

Výskyt hepatitídy typu B v okrese Košice I-IV, 1999-2018

Výskyt hepatitídy typu C v okresoch Košice I-IV, 1999-2018

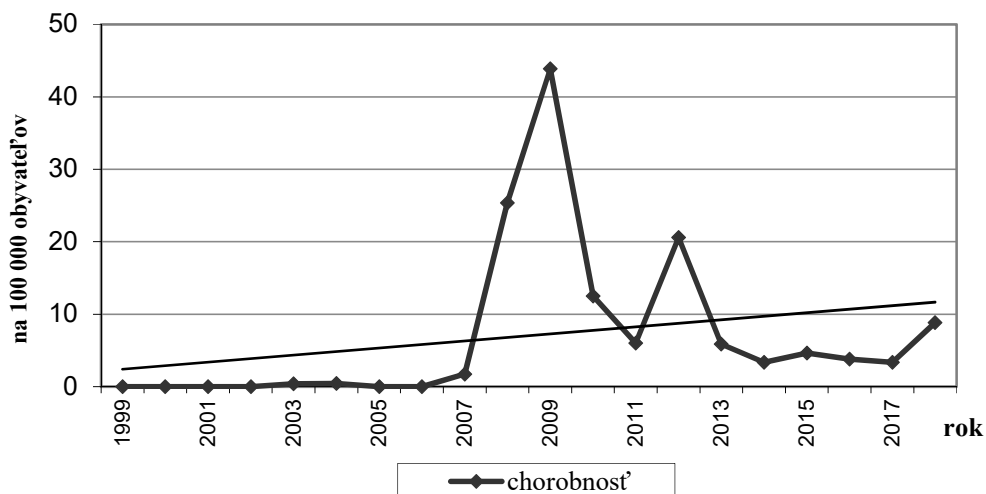

V sledovanom roku bolo hlásených 9 prípadov *akútnej VHE*, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov, 1 prípad *cytomegalovírusovej hepatitídy*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. V skupine chronických VH došlo k vzostupu oproti roku 2017 o 118,18 %. Úmrtie zaznamenané nebolo. Hlásený bol 1 prípad *chronickej VHB*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov a 23 prípadov *chronickej VHC*, chorobnosť 9,66/100 000 obyvateľov.

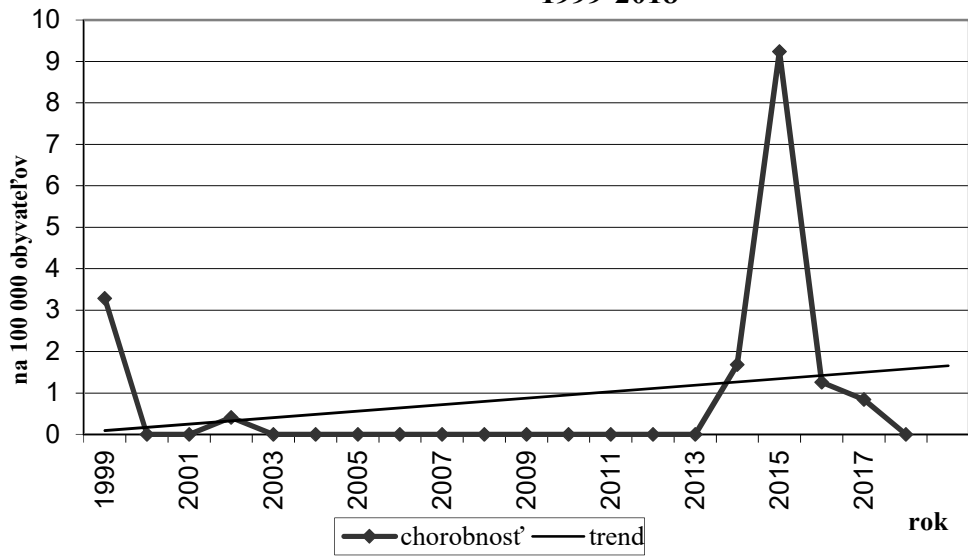
Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Z ochorení, proti ktorým sa vykonáva pravidelné povinné očkovanie boli v roku 2018 hlásené sporadické výskyty ochorení napertussis, pneumokokové invazívne ochorenia a na morbilli. Hlásených bolo 21 prípadov ochorení na *pertussis*, chorobnosť 8,82/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2017 je to vzostup o 163 % a oproti 5 ročnému priemeru je to vzostup o 78 %. V sledovanom období neboli hlásené ochorenia na *parotitídu*, Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 6,20 ochorení, priemer chorobnosti 2,60/100 000 obyvateľov.

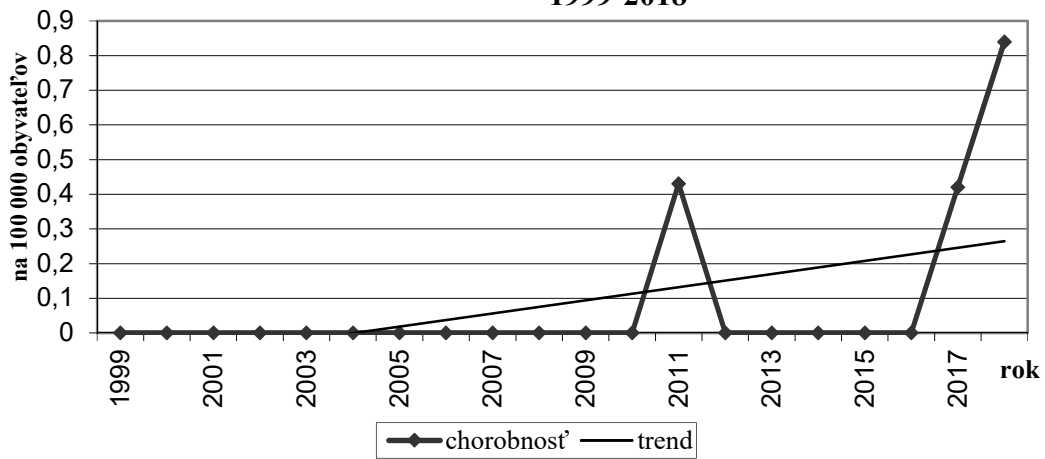
Výskyt pertussis v okresoch Košice I-IV, 1999-2018

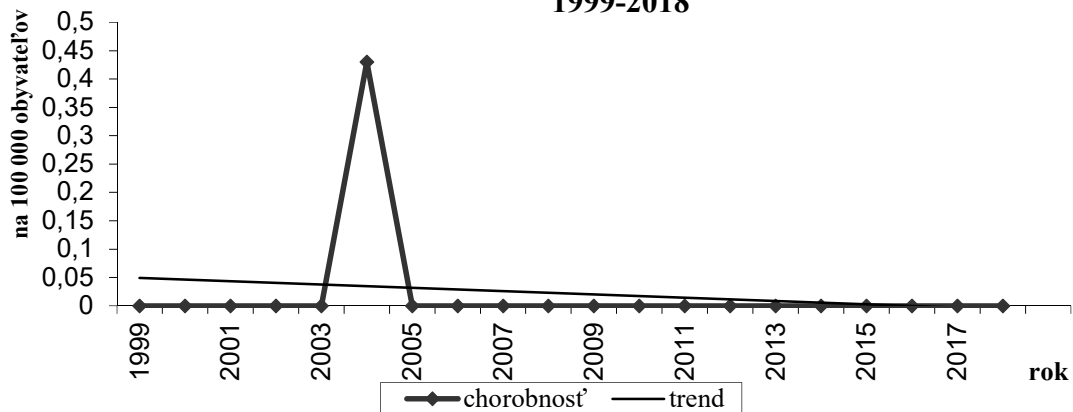
**Výskyt mumpsu v okresoch Košice I-IV,
1999-2018**

**Výskyt morbill v okresoch Košice I-IV,
1999-2018**

**Výskyt rubeoly v okresoch Košice I-IV,
1999-2018**

V r. 2018 boli hlásené 2 prípady *morbill* (r. 2017 – 1x), z toho v jednom prípade bola zaznamenaná importovaná nákaza (Ukrajina), Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,20 ochorení, priemer chorobnosti 0,08/100 000 obyvateľov.

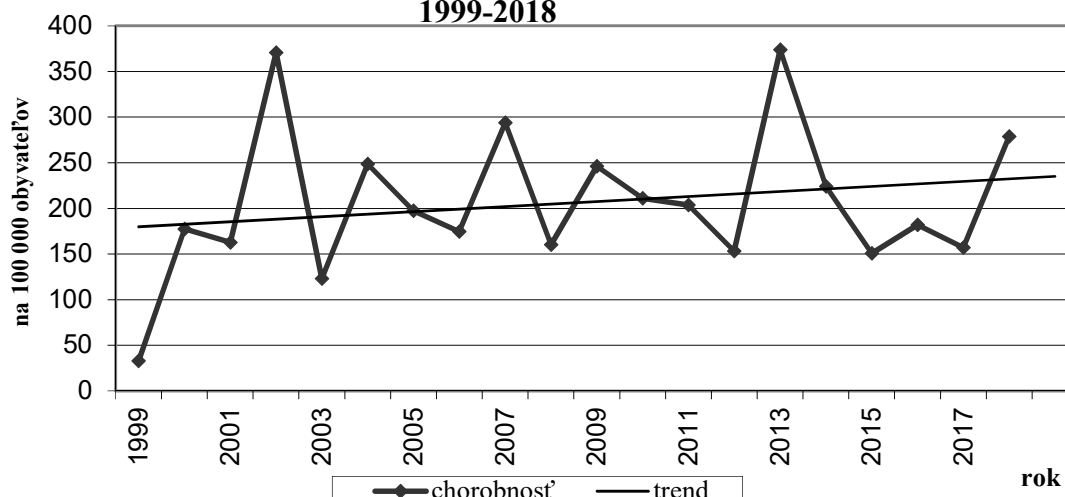
Potvrdené boli 2 prípady *septikémie vyvolanej streptokokom pneumónie*, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov (v r. 2017 – 3x), z toho v jednom prípade ochorenie končilo exitom (prípade je komentovaný v časti „Úmrtia“).

Skupina respiračných nákaz

Oproti roku 2018 bol zaznamenaný vzostup ochorení u *ovčích kiahní* o 78 %, hlásených bolo 665 prípadov, chorobnosť 279,30/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 517,80 ochorení, priemer chorobnosti 217,48/100 000 obyvateľov. V jednom prípade malo ochorenie charakter NN.

Bol zaznamenaný 22 % pokles počtu prípadov *herpes zoster*, hlásených bolo 80 ochorení, chorobnosť 33,60/100 000 obyvateľov.

Výskyt varicelly v okresoch Košice I-IV,
1999-2018

U *infekčnej mononukleózy* bol výskyt ochorení nižší o 39 % ako v predchádzajúcom roku, hlásených bolo 27 prípadov, chorobnosť 11,34/100 000 obyvateľov.

Vo výskyte *akútnych respiračných ochorení a chrípke podobných ochorení* oproti roku 2017 bol zaznamenaný pokles hlásených ochorení o 5,68 %. Spolu bolo hlásených 72 712 akútnych respiračných ochorení, z toho 4195 chrípke podobných ochorení, chorobnosť 3878,92 na 100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch. V jednom prípade ochorenie na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky končilo exitom (komentované v časti „Úmrtia“).

V tejto skupine ochorení bolo hlásených 5 prípadov laboratórne potvrdených ochorení na *chrípku A(H1N1)*. Prípady ochorení na *SARIV* roku 2018 hlásené neboli.

K nárastu počtu potvrdených ochorení došlo u *tuberkulózy*. Spolu bolo hlásených 21 prípadov ochorení, chorobnosť 8,82/100 000 obyvateľov, čo predstavuje vzostup oproti roku 2017 o 17 % a vzostup o 35 % oproti 5 ročnému priemeru.

Hlásených bolo 19 prípadov ochorení na *erysipelas* (chorobnosť 7,98/100 000 obyvateľov), 2 prípady *nepneumonickéj Legionárskej choroby* (chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov) a 2 prípady ochorenia na *scarlatinu* (chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov).

Neuroinfekcie

V roku 2018 bolo hlásené ochorenie na *meningokokovú infekciu* (r. 2017 – 0), priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,60 ochorení, priemer chorobnosti 0,25/100 000 obyvateľov.

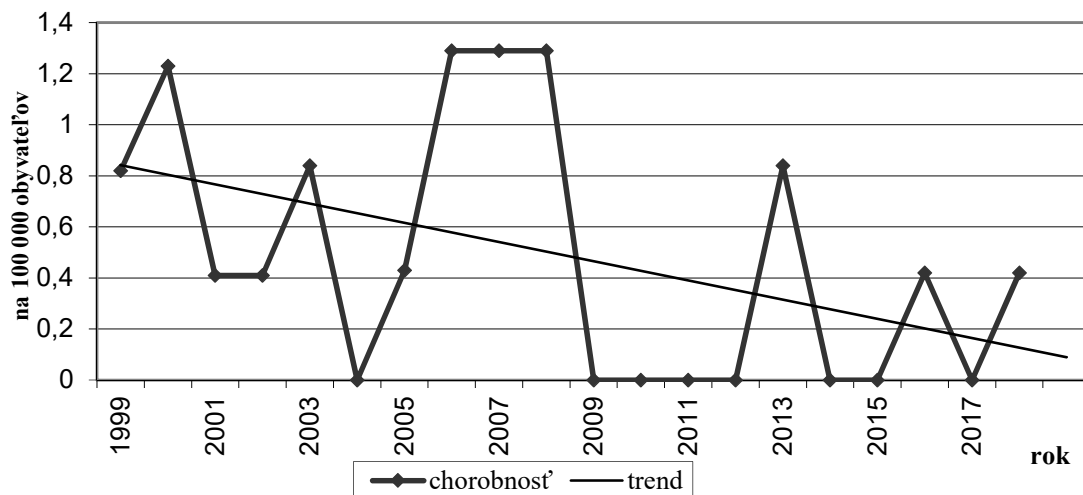
V skupine ostatných *bakteriálnych zápalov mozgových plien* (dg. G00) bolo hlásených 7 ochorení, chorobnosť 2,94/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles počtu hlásených ochorení oproti roku 2017 o 22 %, oproti 5 ročnému priemeru pokles o 19 %. Všetky ochorenia mali nozokomiálny charakter (v roku 2017 – 8 prípadov).

Zaznamenané boli 3 prípady ochorenia na *zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy* (dg. G04), chorobnosť 1,26/100 000 obyvateľov. V 2 prípadoch mali ochorenia charakter nozokomiálnej nákazy. V jednom prípade ochorenie končilo exitom (komentované v časti „Úmrtia“).

V roku 2018 neboli hlásené prípady *meningitídy vírusovej etiológie* (dg. A87), priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 6,80 ochorení, priemer chorobnosti 2,86/100 000 obyvateľov.

Zaznamenané boli 2 prípady *Creutzfeldt – Jakobovej choroby* (prípady komentované v časti „Úmrtia“) a 2 prípady ochorenia na *poruchy spánkového nervu*.

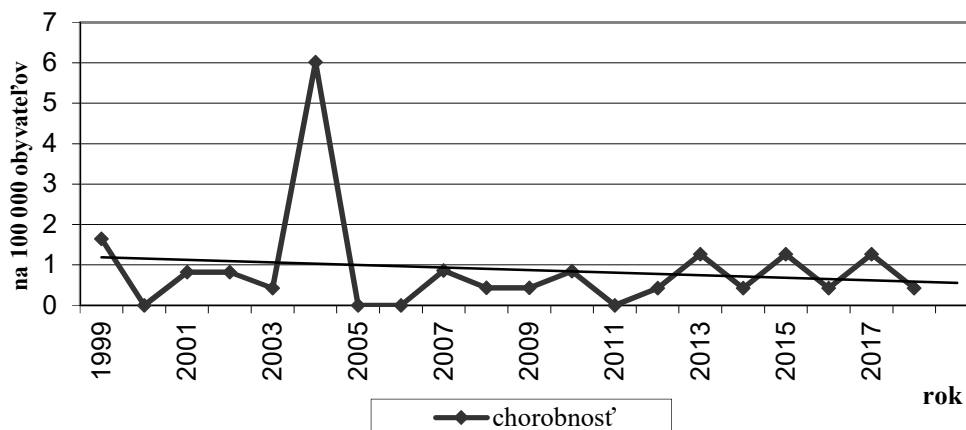
**Výskyt meningokokovej infekcie v okresoch Košice I-IV,
1999-2018**

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2018 nebol zaznamenaný výskyt *leptospirózy, antraxu, tularémie, Q horúčky, brucelózy a toxokarózy*. Hlásených bolo 21 ochorení na *hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom*, chorobnosť 8,82/100 000 obyvateľov, 1 prípad ochorenia na *kliešťovú encefalitídu*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov a 1 importovaný prípad *horúčky Západného Nilu*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

Výskyt kliešťovej encefalitídy v okresoch Košice I-IV, 1999-2018

Vzostup počtu ochorení bol zaznamenaný vo výskyte *Lymeskej choroby*. Hlásených bolo 48 ochorení, z toho v 2 prípadoch bolo potvrdené III. štádium ochorenia – polyneuropatia. Oproti roku 2017 došlo k nárastu o 100 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 25,20 ochorení, priemer chorobnosti 10,58/100 000 obyvateľov.

V súvislosti s poranením alebo kontaktom so zvieratami podozrivými z besnoty bolo vakcinovaných 14 osôb, čo je o 18 % menej ako v roku 2017. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 27,60 ochorení, priemer chorobnosti 11,59/100 000 obyvateľov. Besnota u zvierat, ktoré spôsobilo poranenie potvrdená nebola.

Nákazy kože a slizníc

V roku 2018 nebol zaznamenaný žiadny prípad ochorenia na *tetanus a plynovú flegmónu*.

Vo výskyte *svrabu* v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k poklesu o 12 % a oproti 5 ročnému priemeru k poklesu o 36 %. Hlásených bolo 15 prípadov, chorobnosť 6,30/100 000 obyvateľov.

Nákazy prenášané pohlavným stykom

Hlásených bolo 12 ochorení na *syfilis*, chorobnosť 5,04/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2017 pokles o 20 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 24,00 ochorení. Zaznamenaných bolo 6 ochorení na *gonokokovú infekciu*, chorobnosť 2,52/100 000 obyvateľov, 20 prípadov *iných sexuálne prenášaných chlamýdiových infekcií*, chorobnosť 8,40/100 000 obyvateľov a 1 prípad *urogenitálnej trichomonózy*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

Choroby vyvolané vírusom HIV

V roku 2018 bol potvrdený jeden importovaný prípad novozistenej infekcie HIV.

Spolu od roku 1985 evidujeme na území mesta 39 prípadov infekcie HIV, z toho v 5 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS a 1 nosič vírusu HIV zomrel.

Nozokomiálne nákazy

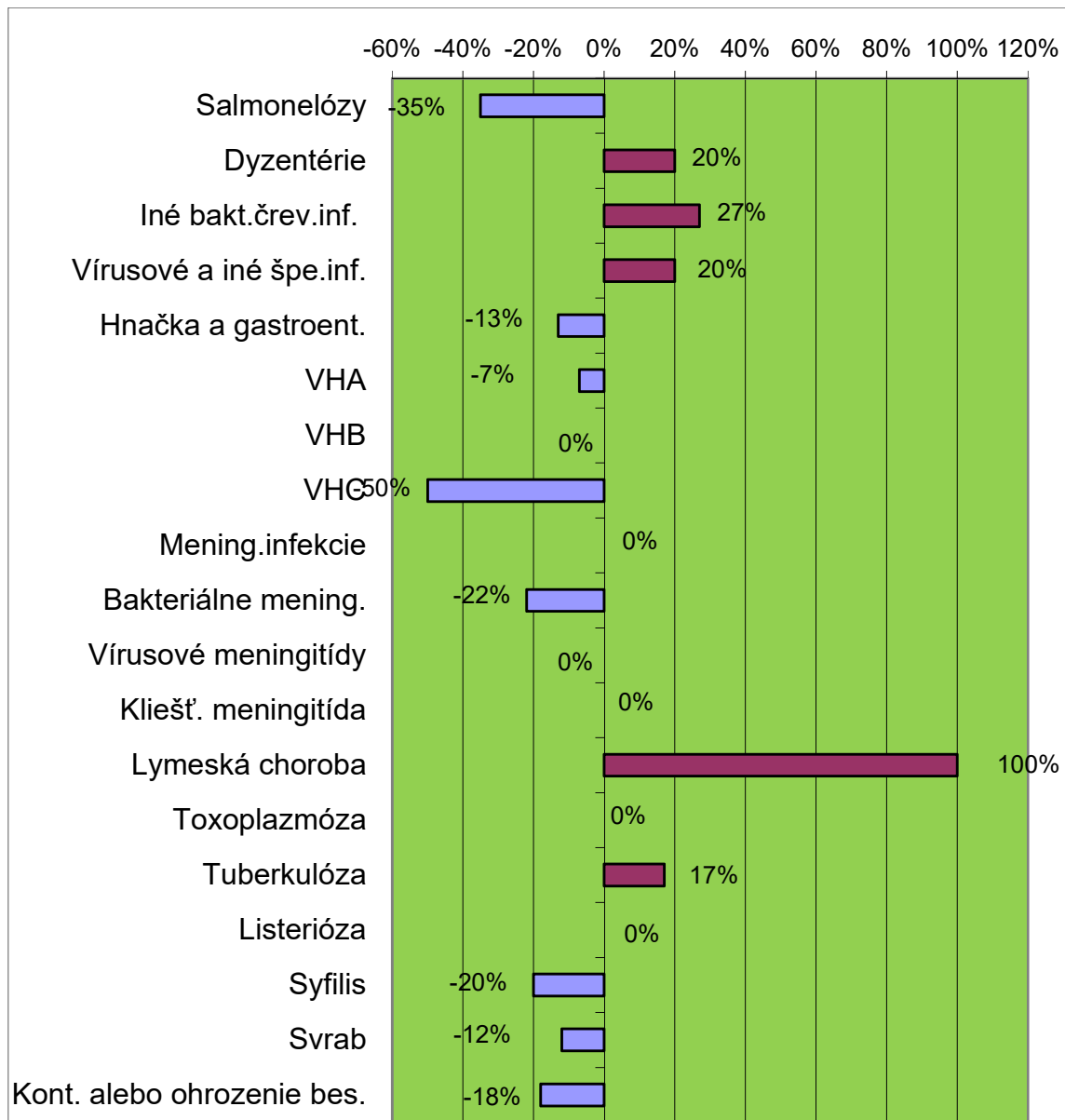
V roku 2018 bolo zo zdravotníckych zariadení hlásených 744 nozokomiálnych nákaz, čo predstavuje vzostup o 10,71 % proti roku 2017 (672 NN). Proporcia výskytu nozokomiálnych nákaz (744) ku počtu hospitalizovaných pacientov (137 060) je 0,54%. Index je 1,11 (rok 2017 - 1,54).

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okresoch Košice I - IV v roku 2018 a porovnávacie indexy

Tabuľka I.1.

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2018	Rok 2017	Index 2018/17	Priemer 13/17	Index 2017/P	Chorobnosť v r.2018	Priemer chor.13/17
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A01	Brušný týfus a paratýfusy	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	172	265	0,65	182,40	0,94	72,24	76,61
A03	Bacilová dyzentéria	12	10	1,20	6,00	2,00	5,04	2,52
A04	Iné bakteriálne črevné inf.	558	440	1,27	307,60	1,81	234,36	129,19
A05	Iné bak.otravy potravinami	0	0	0,00	39,20	0,00	0,00	16,46
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	404	336	1,20	249,40	1,62	169,68	104,75
A09	Hnačka a gastroenteritída pr. inf. pôvodu	335	387	0,87	469,40	0,71	140,70	197,15
A15-A19	Tuberkulóza	21	18	1,17	15,60	1,35	8,82	6,55
A27	Leptospiróza	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	0	1	0,00	0,60	0,00	0,00	0,25
A37	Divý kašeľ	21	8	2,63	11,80	1,78	8,82	4,96
A38	Šarlach	2	0	0,00	2,40	0,83	0,84	1,01
A39	Meningokoková infekcia	1	0	0,00	0,60	1,67	0,42	0,25
A40	Streptokoková septikémia	8	10	0,80	6,80	1,18	3,36	2,86
A41	Iné septikémie	92	105	0,88	89,80	1,02	38,64	37,72
A48	Plynová gangréna	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A50-A53	Syfilis	12	15	0,80	24,00	0,50	5,04	10,08
A69	Lymeská choroba+G63.0+M01.2	48	24	2,00	25,20	1,90	20,16	10,58
A70	Infekcie Chlamýdia psittaci	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	StredoEur.kliešť. encefalitída	1	5	0,00	1,80	0,56	0,42	0,76
A85+86	Iné a nešpec. vírusové encefalitídy	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	0,25
A87	Vírusová meningitída	0	4	0,00	6,80	0,00	0,00	2,86
B01	Ovčie kiahne	665	374	1,78	517,80	1,28	279,30	217,48
B02	Plazivec pásový	80	102	0,78	54,40	1,47	33,60	22,85
B05	Osýpky	2	1	2,00	0,20	10,00	0,84	0,08
B06	Ružienka	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B15	Akútna hepatitída A	1	14	0,07	18,40	0,05	0,42	7,73
B16	Akútna hepatitída B	0	2	0,00	3,40	0,00	0,00	1,43
B17.1	Akútna hepatitída C	2	4	0,50	3,60	0,56	0,84	1,51
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	1	0	0,00	2,40	0,42	0,42	1,01
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	23	11	2,09	19,00	1,21	9,66	7,98
B26	Mumps	0	2	0,00	6,20	0,00	0,00	2,60
B27	Infekčná mononukleóza	27	44	0,61	43,20	0,63	11,34	18,14
B58	Toxoplazmóza	0	4	0,00	1,60	0,00	0,00	0,67
B68	Tenióza	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab	15	17	0,88	23,40	0,64	6,30	9,83
G00	Bak.záp. mozg. plien nez.inde	7	9	0,78	8,60	0,81	2,94	3,61
G51	Poruchy spánkového nervu	2	4	0,50	4,20	0,48	0,84	1,76
G61	Zápalová polyneuropatia	0	1	0,00	1,40	0,00	0,00	0,59
Z20.3	Kontakt alebo ohr. besnotou	14	17	0,82	27,60	0,51	5,88	11,59
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	1	1	1,00	1,80	0,56	0,42	0,76

**Porovnanie výskytu vybraných prenosných ochorení v okresoch Košice I-IV
v roku 2018 oproti roku 2017**

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA V OKRESOCH KOŠICE I - IV V ROKU 2018

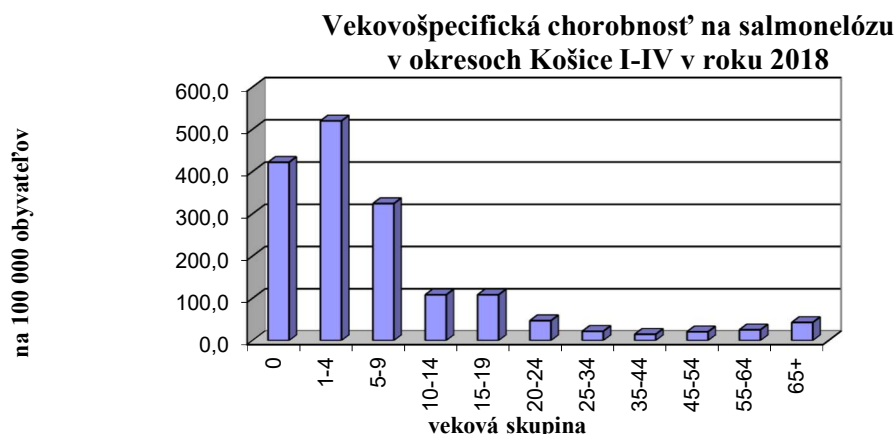
III.1. SKUPINA ALIMENTÁRNYCH INFEKCIÍ

III.1.1. *Brušný týfus a paratýfus A01)*

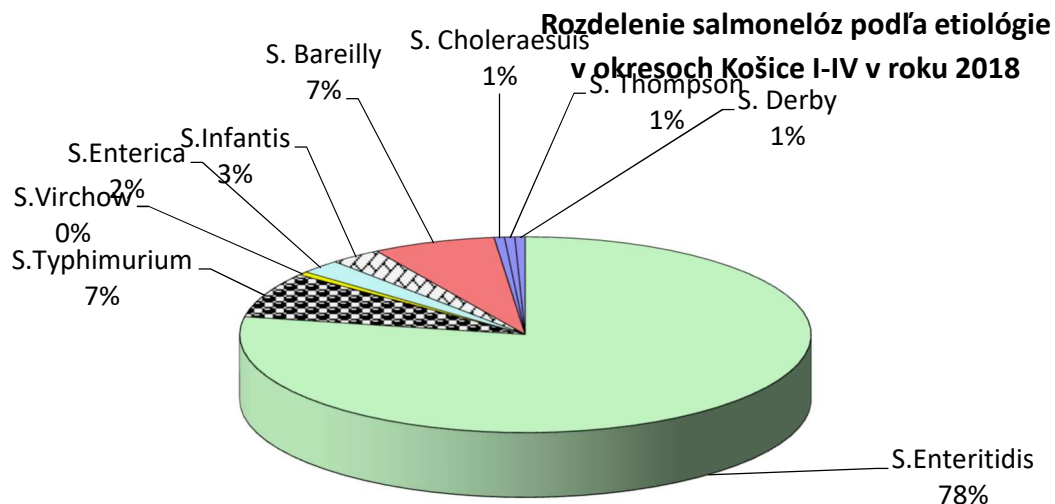
Ochorenie ani podozrenie na brušný týfus alebo paratýfus nebolo hlásené. Bacilonosičov *S. typhi* k 31.12.2018 na území mesta nevidujeme.

III. 1.2.2. *Salmonelózy (A02)*

V roku 2018 bolo hlásených 172 ochorení, chorobnosť 72,24/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 35 % a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 6 %. V jednom prípade malo ochorenie charakter nozokomiálnej nákazy (r. 2017 – 1 NN). Ochorelo 91 mužov a 81 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola u 1-4 ročných – 519,82/100 000 obyvateľov (47 prípadov) a na druhom mieste u 0 ročných detí – 421,90/100 000 obyvateľov (10 prípadov). Najnižšia chorobnosť bola zaznamenaná u 35-44 ročných – 14,76/100 000 obyvateľov (6 prípadov).

Na etiológii ochorení sa v tomto roku podieľalo 9 sérotypov salmonel. Ako etiologický agens sa najčastejšie uplatnila *S. enteritidis* – 77,91% (134 prípadov) a *S. typhimurium* – 7,56 % (13 prípadov). V všetkých prípadoch boli ochorenia potvrdené na základe pozitívneho laboratórneho výsledku kultivačného vyšetrenia odobratých vzoriek biologického materiálu.

**Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých
a vylučovateľov v roku 2018 v okresoch Košice I - IV**

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z t o h o			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
2	S. Enteritidis	134	77,91	134	77,91	0	0,00
3	S.Typhimurium	13	7,56	13	7,56	0	0,00
4	S. Bareilly	12	6,98	12	6,98	0	0,00
5	S. Infantis	5	2,91	5	2,91	0	0,00
6	S. Enterica	4	2,33	4	2,33	0	0,00
7	S. Derby	1	0,58	1	0,58	0	0,00
8	S. Choleraesuis	1	0,58	1	0,58	0	0,00
9	S. Thompson	1	0,58	1	0,58	0	0,00
10	S. Virchow	1	0,58	1	0,58	0	0,00
Spolu		172	100,00	172	100,00	0	0,00

Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac v období od apríla do septembra, kedy spolu ochorelo 107 osôb, čo je 62,21 % z celkového výskytu. Importované ochorenia zaznamenané neboli. Úmrtie hlásené nebolo.

V roku 2018 boli zaznamenané 2 prípady(1,16 %) mimočrevného vylučovania salmonel, kedy kultivačným vyšetrením vzoriek moča bola potvrdená prítomnosť S. bareilly a S. choleraesuis. Ochorenia sa väčšinou vyskytovali formou sporadických prípadov (158x, t.j. 91,86 %). Hlásené boli 4 rodinné epidémie s počtom chorých 8.

V sledovanom roku bol zaznamenaný 1 epidemický výskyt:

Epidémia na základnej škole v Košiciach:

V období od 18.1.2018 do 30.1.2018 mikrobiologické laboratória nahlásili prípady pozitívnej izolácie S. typhimurium (6x) z výteru z konečníka u detí vo veku 6, 2x7, 2x 8 a 9 rokov. Prvé príznaky ochorenia (zvýšené teploty, bolesti brucha a hnačky) sa objavili dňa 12.1.2018, 13.1.2018 15.1.2018 (2x) a 18.1.2018 (2x). V jednom prípade bol žiak hospitalizovaný na Infekčnom oddelení DFN Košice. Exponovaných bolo 561 osôb (z toho 504 detí, 42 pedagógov a 15 prevádzkových zamestnancov). Deťom a zamestnancom je vydávaná strava pripravená v kuchyni ZŠ. V rámci epidemiologického vyšetřovania dňa 23.1.2018 boli zamestnanci kuchyne (vedúca jedálne, 2x kuchár, 5x pomocná sila) odoslaní k všeobecným lekárom pre dospelých na mikrobiologické vyšetřenia výterov z rekta s negatívnym výsledkom. V spolupráci s odborom HDM boli vykonané odbery vzoriek stravy a stery z prostredia stravovacej prevádzky. Výsledky laboratórných vyšetření odobratých vzoriek

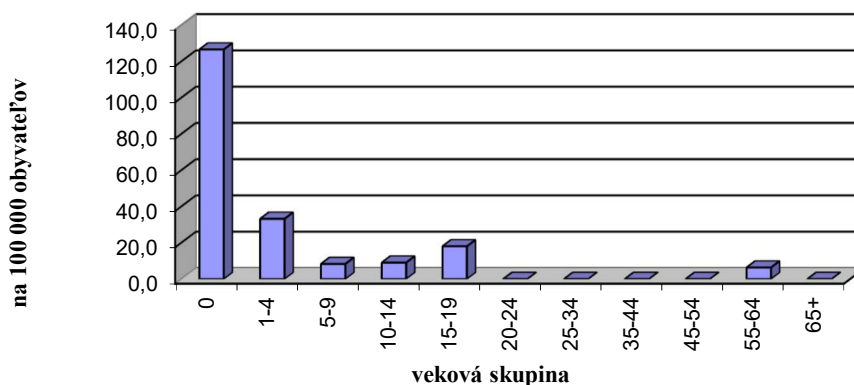
stravy a sterov z prostredia stravovacej prevádzky na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov boli negatívne.

III.1.3. *Bacilová dyzentéria (A03)*

V roku 2018 bolopotvrdených 12 ochorení, chorobnosť 5,04/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 6,00 ochorení, priemer chorobnosti 2,52/100 000 obyvateľov. Ochorelo 6 mužov a 6 žien.

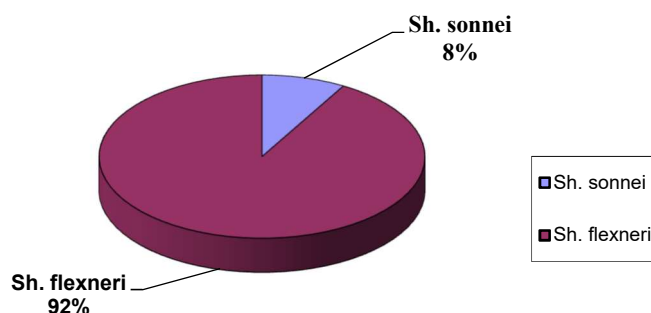
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine u 0-ročných detí – 126,57/100 000 obyvateľov (3 prípady) a vo vekovej skupine 1-4-ročných – 33,18/100 000 obyvateľov (3 prípady).

Vekovošpecifická chorobnosť na dyzentériu v okresoch Košice I-IV v roku 2018

V 11 prípadoch bola pôvodcom ochorenia *Sh. flexneri* (91,67 %). V jednom prípade bola z výteru z rekta vykultivovaná *Sh. sonnei* (8,33 %). Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac v období od februára do apríla, kedy spolu ochorelo 7 osôb, čo je 58,33 % z celkového výskytu. Importované ochorenia hlásené neboli. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky, rodinné epidémie hlásené neboli. Nozokomiálna nákaza nebola zaznamenaná.

Rozdelenie šigelóz podľa etiológie v okresoch Košice I-IV v roku 2018

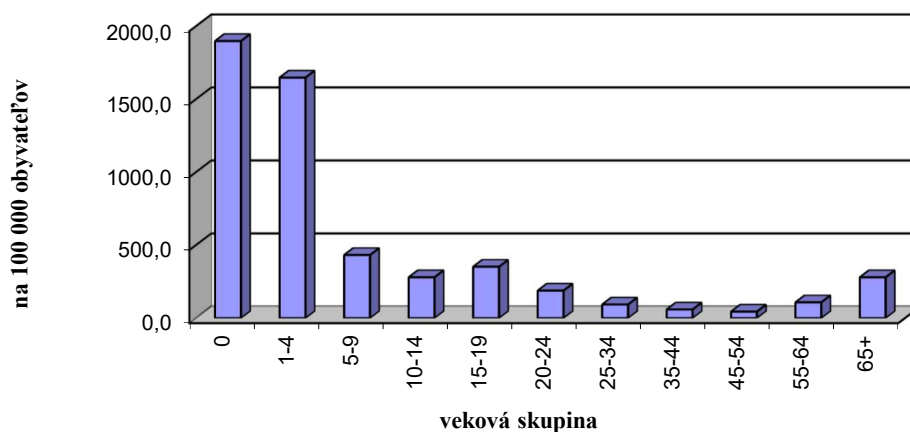
III.1.4. *Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)*

V roku 2018 bolo hlásených 558 ochorení, chorobnosť 234,36/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup ochorení o 27 %, priemer výskytu infekcií za posledných 5 rokov je 307,60 ochorení, priemer chorobnosti 129,19/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-ročných detí – 1898,55/100 000 obyvateľov (45 prípadov). Druhou najpostihnutejšou vekovou

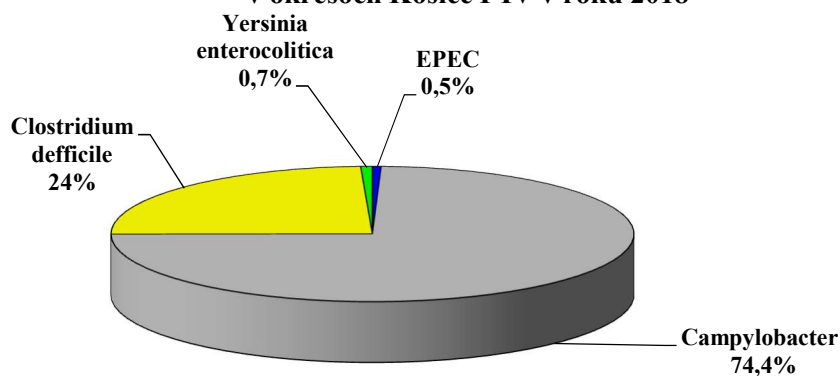
skupinou bola skupina 1-4 ročných detí – 1647,94/100 000 obyvateľov (149 prípadov). Najnižšia vekovo-spezifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 45-54 ročných – 44,40/100 000 obyvateľov (15 prípadov). Ochorelo 271 mužov a 287 žien.

Vekovošpecifická chorobnosť na iné bakteriálne črevné infekcie v okresoch Košice I-IV v roku 2018

Ochorenia boli rovnomerne hlásené po celý rok. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v období od mája do septembra - 278 prípadov (49,82 %). Na etiológii ochorení v tomto roku sa podieľal *Campylobacter* sp. (415x, t.j. 74,37 %), *Clostridium difficile* (136x, t.j. 24,37 %), *E.coli* (3x, t.j. 0,54 %) a *Yersinia enterocolitica* (4x, t.j. 0,72 %).

Rozdelenie iných bakteriálnych črevných infekcií podľa etiológie v okresoch Košice I-IV v roku 2018

Zaznamenaný bol i prípad importovanej nákazy (Česká republika). Ochorenia sa väčšinou vyskytovali formou sporadických prípadov (550x, t.j. 98,57 %). Hlásené boli 4 rodinné epidémie s počtom chorých 8.

Charakter NN malo 123 ochorení, analyzované sú v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy*. Úmrtie v príčinnej súvislosti s nozokomiálnou nákazou zaznamenané nebolo.

Kampylobakteriálna enteritída (A04.5)

V roku 2018 bolo potvrdených 415 ochorení, čo je 74,37 % z celkového počtu iných bakteriálnych črevných infekcií, ktorých etiologickým agens bol *Campylobacter* sp.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 0 ročných detí - 1814,17/100 000 obyvateľov (43 prípadov) a vo vekovej skupine 1-4 ročných detí - 1625,82/100 000 obyvateľov (147 prípadov). Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 65 rokov a viac - 27,72/100 000 obyvateľov (11 prípadov). Ochorenia detí do 15 rokov tvorilo 65,54 % (272 prípadov) z celkového počtu kamylobakteriálnych enteritíd. Ochorelo 209 mužov a 206 žien. V jednom prípade malo ochorenie charakter NN.

Ochorenia boli hlásené po celý rok. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v období od mája do septembra, kedy bolo spolu hlásených 214 prípadov, t.j. 51,57 % celkového počtu.

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* (A 04.6)

Zaznamené boli 4 ochorenia, čo je 0,72% z celkového počtu iných bakteriálnych črevných infekcií. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 1-4 ročných detí - 22,12/100 000 obyvateľov (2 prípady). Ochoreli 3 muži a 1 žena. Prípady ochorenia boli zaznamenané v mesiacoch apríl, máj, júl a november. V 3 prípadoch ochorenia bol potvrdený serovar 3. V jednom prípade nebol serovar typizovateľný.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (A04.7)

V roku 2018 bolo laboratórne potvrdených 136, ochorení, chorobnosť 57,12/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 65 rokov a viac - 252,00/100 000 obyvateľov (100 prípadov). Ochorelo 58 mužov a 78 žien. Ochorenia boli hlásené po celý rok. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v mesiaci január (18x) a august (17x). V 122 prípadoch mali ochorenia charakter NN (analyzované v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy*). Vo všetkých prípadoch boli ochorenia potvrdené na základe pozitívneho výsledku laboratórneho vyšetrenia (stanovenie antigénu *Cl. difficile* 54x, stanovenie toxínu typu B 1x, stanovenie toxínu typu A a B 81x).

III.1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Iné bakteriálne otravy potravinami zaznamenané neboli. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 39,20 ochorení.

III.1.6. Iné protozoárne črevné choroby (A07)

Giardióza (A07.1)

Hlásený bol importovaný prípad ochorenia 35 ročného muža z okresu Košice II. V cestovateľskej anamnéze udaný pobyt v Indii. Mikroskopickým vyšetrením bola potvrdená prítomnosť *Giardie intestinalis*.

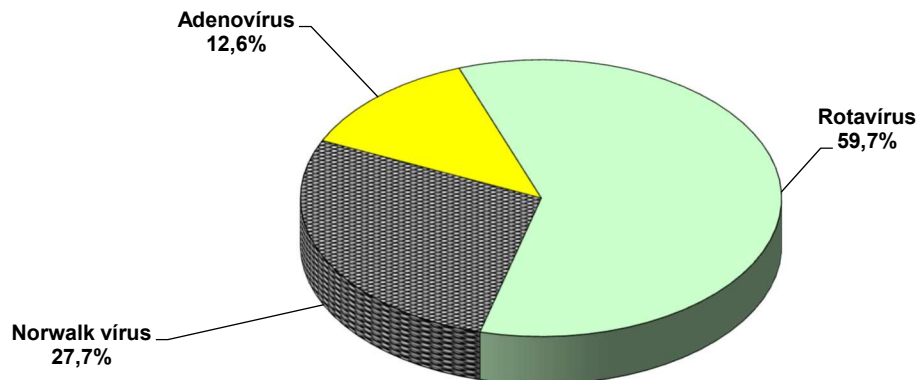
III.1.7. Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie (A08)

V tejto skupine črevných infekcií bolo spolu hlásených 404 ochorení, chorobnosť 169,68/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 249,40 ochorení, priemer chorobnosti 104,75/100 000 obyvateľov. NN charakter malo 87 ochorení, ktoré sú popísané v časti III. 10. *Nozokomiálne nákazy*. Ochorelo 271 mužov a 287 žien.

Na vzniku ochorení sa podieľal rotavírus v 241 prípadoch (59,65 %), norovírus v 112 prípadoch (27,72 %) a adenovírus v 51 prípadoch (12,62 %). Ani v jednom prípade rotavírusovej enteritídy nebola chorá osoba očkovaná očkovacou látkou proti rotavírusom. V 10 prípadoch bola v biologickom materiáli laboratórne potvrdená prítomnosť dvoch vírusov (rotavírus a adenovírus 7x, norovírus a rotavírus 2x a norovírus a adenovírus 1x). V jednom prípade bola v biologickom materiáli laboratórne potvrdená prítomnosť 3 vírusov (adenovírus, rotavírus a norovírus). Ochorenia boli vo všetkých prípadoch potvrdené na

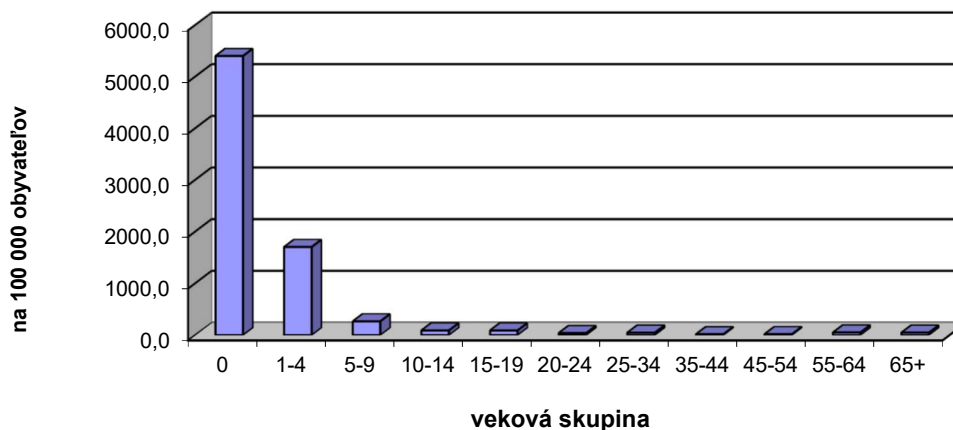
základe pozitívneho výsledku laboratórneho vyšetrenia odobratých vzoriek biologického materiálu.

Etiológia vírusových a iných špecifikovaných črevných infekcií v okresoch Košice I-IV v roku 2018

Výskyt ochorení bol zaznamenaný priebežne počas celého roka, najviac v období od apríla do augusta, kedy bolo laboratórne potvrdených 224 prípadov, t.j. 55,44 % z celkového počtu prípadov. Hlásených bolo 7 importovaných nákaz (2x Bulharsko, 2x Turecko, grécko, cyprus a Thajsko). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 0 ročných detí - 5400,32/100 000 obyvateľov (128 prípadov) a 1-4 ročných detí – 1703,24/100 000 obyvateľov (154 prípadov).

Vekovošpecifická chorobnosť na vírusové a iné špecifikované črevné infekcie v okresoch Košice I-IV v roku 2018

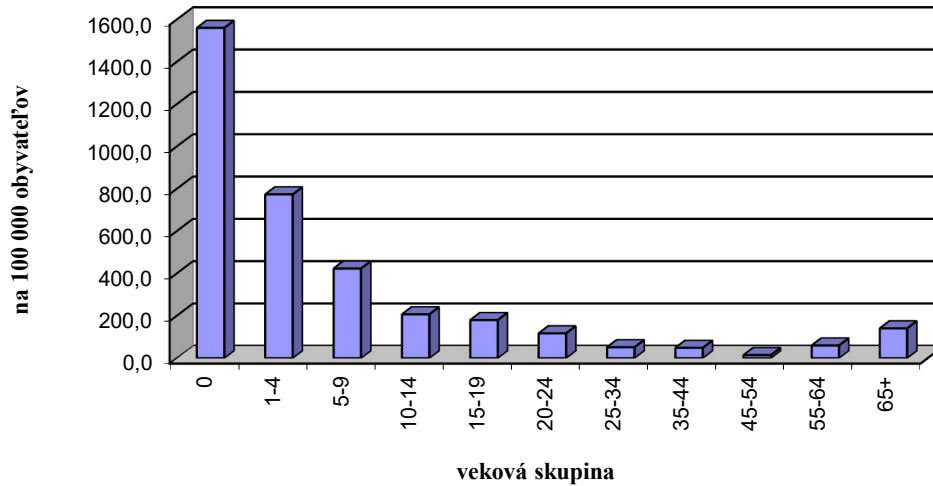
Ochorenia sa v 399 prípadoch (98,76 %) vyskytovali sporadicky, 5 prípadov (1,24 %) bolo zaznamenaných v rámci epidémie komentovanej v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

III.1.8. *Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)*

V roku 2018 bolo hlásených 335 ochorení, chorobnosť 140,70/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles oproti predchádzajúcemu roku o 13 % a pokles oproti 5 ročnému priemeru o 29 %. V 1 prípade malo ochorenie charakter NN. Ochorelo 152 mužov a 183 žien.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-ročných detí – 1561,03/100 000 obyvateľov (37 prípadov) a 1-4 ročných detí – 774,20/100 000 obyvateľov (70 prípadov).

Vekovošpecifická chorobnosť na hnačku a gastroenteritídu v okresoch Košice I-IV v roku 2018

Ochorenia sa vyskytovali po celý rok s najväčším výskytom od mája do septembra, kedy bolo hlásených 173 prípadov, t.j. 51,64 % z celkového počtu hlásených prípadov. Zaznamenané boli 4 importované nákazy (2x Bulharsko, Turecko a Poľsko). Ochorenia sa vyskytovali sporadicky – 325x, 10 prípadov bolo zaznamenaných v 5 rodinných epidémiách. Úmrtia v príčinnej súvislosti s alimentárnou nákazou hlásené neboli.

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)			RÚVZ so sídlom v Košiciach			
Dg.			Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella	A02	S. typhimurium	0	0	0	0
		S.enteritidis	4	8	0	0
		Iné sérovary	0	0	0	0
Kampylobakter	A04.5		4	8	2	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0	0	0	0
		Iné listérie	0	0	0	0
Yersinia	A04.6		0	0	0	0
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0	0	0	0
Bacillus	A05.4	B. cereus	0	0	0	0
		Iný bacillus	0	0	0	0
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0	0	0	0
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0	0	0	0
	A05.2	Cl. perfringens	0	0	0	0
		Iné clostrídium	0	0	0	0
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0	0	0	0
	A03	Shigella	0	0	0	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0	0	0	0
Parazity	B75	Trichinella	0	0	0	0
	A07.1	Giardia	0	0	0	0
	A07.2	Cryptosporidium	0	0	0	0
		Anisakis	0	0	0	0
		Iné parazity	0	0	0	0
Vírusy	A08.1	Norovírus	2	4	4	0
	B15	Hepatitída A	0	0	0	0
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy /Rota	6	13	11	0
Iné agens		Histamín	0	0	0	0
		Morské biotoxíny	0	0	0	0
		Iné agens	0	0	0	0
Neznámy agens	A09		5	10	10	0

III.2. SKUPINA VÍRUSOVÝCH HEPATITÍD

V roku 2018 bolo zaznamenaných 37 prípadov vírusovej hepatitídy (r. 2017 - 36), z toho 13 akútnych foriem a 24 chronických foriem. Zároveň bolo hlásených 22 prípadov novozistených nosičov HBsAg.

V skupine akútnych VH došlo k miernemu poklesu počtu ochorení oproti minulému roku (o 12 prípadov). Hlásené boli tieto druhy vírusových hepatitíd: VHA - 1 prípad, VHC – 2 prípady, VHE - 9 prípadov a cytomegalovírusová hepatitída – 1 prípad.

III.2.1. Akútna hepatitída A (B15)

Potvrdené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 93 % oproti roku 2017. Priemer výskytu za posledných 5 rokov je 18,40 ochorení, priemerná chorobnosť 7,73/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo serologicky potvrdené testom ELISA (anti HAV IgM) v mesiaci február u 20 ročnej študentky SŠ z okresu Košice I. V rámci protiepidemických opatrení bol nariadený lekársky dohľad s podaním očkovacej látky proti VHA 25 osobám.

Vekovošpecifická chorobnosť na vírusovú hepatitídu A v okresoch Košice I-IV v roku 2018

V sledovanom roku nebolo zaznamenané ochorenie u zdravotníckych pracovníkov a ani ochorenie nozokomiálneho charakteru.

III.2.2. Akútna hepatitída B (B16)

V roku 2018 ochorenie hlásené nebolo.

III.2.3. Akútna hepatitída C (B17)

V roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť na *akútnu vírusovú hepatitídu typ C* 0,84/100 000 obyvateľov, v minulom roku boli hlásené 4 prípady. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,60 ochorení, priemer chorobnosti 1,51/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 15-19 ročných, chorobnosť 9,02/100 000 obyvateľov a 35-44 ročných, chorobnosť 2,46/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 1 žena. V epidemiologickej anamnéze vo vzťahu k parenterálnym zákrokom bolo v jednom prípade udané intravenózne užívanie drog. Ochorenia boli potvrdené sérologicky HCV pozit. (genotyp 1b – 1x a nevyšetrený genotyp -1x).

III.2.4. Akútna hepatitída typ E (B17.2)

V roku 2018 bolo potvrdených 9 ochorení (r. 2017 – 5x), chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 20- 24 ročných (1x), chorobnosť 7,84/100 000 obyvateľov, 35-44 ročných (2x), chorobnosť 4,92/100 000 obyvateľov, 55-64 ročných (3x), chorobnosť 9,51/100 000 obyvateľov, 65 ročných a viac (3x), chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov. Ochorelo 6 mužov a 3 ženy. Cestovateľská anamnéza bola vo všetkých prípadoch negatívna. V všetkých prípadoch bola v rámci epidemiologickej anamnézy udaná konzumácia nedostatočne tepelne spracovaných mäsových výrobkov. Ochorenia boli potvrdené sérologicky. V rámci protiepidemických opatrení bol nariadený lekársky dohľad 51 kontaktom.

III.2.5. Chronická vírusová hepatitída typu B (B18.1)

V sledovanom roku bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 2,40 ochorení, priemer chorobnosti 1,01/100 000 obyvateľov.

Hlásené bolo ochorenie 41 ročného muža z okresu Košice IV. Ochorenie zistené v minulosti pri darcovstve krvi. Epidemiologická anamnéza na parenterálne zákroky negatívna. Chorý nebol očkovaný proti VHB.

III.2.6. Chronická vírusová hepatitída C (B 18.2)

V roku 2018 bolo potvrdených spolu 23 prípadov, chorobnosť 9,66/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 109 % a oproti 5 ročnému priemeru vzostup o 21 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 19,00 ochorení, priemer chorobnosti 7,98/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 25-34 ročných – 27,40/100 000 obyvateľov (10 prípadov) a 1-4 ročných – 11,06/100 000 obyvateľov (1 prípad). Ochorelo 20 mužov a 3 ženy.

V 11 prípadoch bolo ochorenie potvrdené u osôb, ktoré sú t. č. vo výkone trestu odňatia slobody. V 18 prípadoch boli ochorenia zistené v rámci preventívnej prehliadky, 2 prípady boli zistené v rámci predoperačného vyšetrenia a 3 prípady počas hospitalizácie.

Z celkového počtu 23 prípadov ochorení bola pozitívna epidemiologická anamnéza vo vzťahu k parenterálnym zákrokom udaná v 14 prípadoch – i.v. užívanie drog (5x), i.v. užívanie drog a tetovanie (4x), operačný zákrok v minulosti (2x), transfúzia krvi (3x). V 9 prípadoch bola anamnéza na parenterálne zákroky negatívna, z toho v jednom prípade bolo ochorenie potvrdené u 16 mesačného dieťaťa HCV pozitívnej matky.

Ochorenia boli potvrdené sérologicky HCV pozit. (genotyp 3a – 5x, genotyp 1a – 1x, genotyp 1b – 12x a nevyšetrený genotyp -5x).

Tabuľka č.II.4.2.							
Analyza chronických hepatitíd C vzhľadom na druh anamnézy							
v okresoch Košice I - IV za rok 2018							
Veková skupina	VHC spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anamnéza
		amb.	hospit.	kúpele	soc.zar.	*iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	
1	2	3	4	5	6	7	8
0							
1 - 4	1						1
5 - 9							
10 - 14							
15 - 19							
20 - 24	1						1
25 - 34	10					6	4
35 - 44	6		1			3	2
45 - 54	1		1				
55 - 64	3		2			1	
65 +	1		1				
Spolu	23		5			10	8

* iné:drogy, tetovanie, piercing,

III.2.7. Nosič vírusovej hepatitídy (Z22.5)

V roku 2018 bolo hlásených 22 prípadov novo zisteného nosičstva HBsAg, chorobnosť 9,24/100 000 obyvateľov. Nosičstvo bolo zistené u 11 mužov a 11 žien. Najvyššia vekovo-

špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 35-44 ročných – 24,60/100 000 obyvateľov (10 prípadov) a 65 rokov a viac – 12,60/100 000 obyvateľov (5 prípadov).

Nosičstvo bolo zistené v 12 prípadoch pri preventívnom vyšetrení, 5x pri predoperačnom vyšetrení, 4x počas gravidity a 1x v rámci vyšetrenia pred darovaním krvi. Anamnéza vo vzťahu k parenterálnym zákrokom bola v 14 prípadoch negatívna, 1x bolo udané podanie transfúzie krvi v minulosti, operácia v minulosti 3x, amatérske tetovanie 1x, prekonanie akútnej vírusovej hepatitídy typu B v detskom veku 3x. K 31.8.2018 bolo v okresoch Košice I-IV zaočkovaných 6 detí HBsAg pozitívnych matiek.

III.3. SKUPINA NÁKAZ PREVENTABILNÝCH OČKOVANÍM

V sledovanom období boli z ochorení proti ktorým sa vykonáva pravidelné povinné očkovanie zaznamenané sporadické ochorenia na pertussis, pneumokokové invazívne ochorenia (septikémia) a morbilli.

III.3.1. Diftéria-záškrt (A36)

V roku 2018 nebola zaznamenaná žiadna manifestná nákaza vyvolaná *C. diphteriae*. V Košiciach sa ostané dva prípady ochorenia vyskytli v roku 1973. Zaočkovanosť proti záškrtu, divému kašľu a tetanu u najmladšieho ročníka 2016 dosiahla 95,1 %, preočkovanie v 6. roku života (ročník 2011) 95,3 %. V sledovanom roku neboli v laboratóriu RÚVZ izolované žiadne toxické, resp. netoxické kmene *C. diphteriae* u pacientov z okresu Košice mesto.

III.3.2. Pertussis-divý kašeľ (A37)

*Divý kašeľ vyvolaný *Bordetella pertussis* - A37.0*

Hlásených bolo 21 ochorení, chorobnosť 8,82/100 000 obyvateľov, čo predstavuje vzostup oproti roku 2017 o 163 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 11,80 ochorení, priemer chorobnosti 4,96/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 15-19 ročných – 18,04/100 000 obyvateľov (2 prípady), ďalej vo vekovej skupine 45-54 ročných – 17,76/100 000 (6 prípadov). V 2 prípadoch bolo ochorenie potvrdené u osôb, ktoré sú t. č. vo výkone trestu odňatia slobody.

Vekovošpecifická chorobnosť na divý kašeľ v okresoch Košice I-IV v roku 2018

Očkovací status: 7x 5 dávok, 1x 4 dávky, 6x neočkovaní pre vek, 7x nezistené očkovanie. V klinickom obraze chorých dominoval dlhotrvajúci kašeľ rôznej intenzity so záchvatmi cez deň aj v noci. Ochorenia sa vyskytovali priebežne počas celého roka s najväčším výskytom v mesiacoch január, marec a apríl (po 3 prípady). Ochorelo 8 mužov a 13 žien. Všetky prípady ochorenia boli laboratórne potvrdené na základe serologického vyšetrenia protilátok IgA a IgG v ELISA teste. Očkovanie detskej populácie proti divému kašľu popísané v časti III.3.1.

III.3.3. *Morbilli-Osýpky (B05)*

V roku 2018 boli zaznamenané 2 ochorenia (rok 2017 - 1x), chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,20 ochorení, priemer chorobnosti 0,08/100 000 obyvateľov.

V ročníku narodenia 2016 dosiahla zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV 93,4 %, v ročníku narodenia 2015 95,3 %, v ročníku 2006 96,9 % a v ročníku 2005 97,2 %.

Osýpky bez komplikácií (B05.9)

Importované ochorenie bolo hlásené u 14 ročného chlapca s trvalým bydliskom na Ukrajine, ktorý študoval na Športovom gymnáziu v Košicach. Ochorenie nahlásil (po obdržaní informácie z Ukrajiny) dňa 27.4.2018 vychovávateľ Školského internátu pri gymnáziu, kde bol chorý ubytovaný. Ostatný krát bol v škole 20.4.2018. Pre vysoké teploty odišiel domov a podľa udania rodičov spolubývajúceho na školskom internáte (tiež ukrajinskej národnosti) bol chorý následne hospitalizovaný a izolovaný v mieste bydliska na Ukrajine (Bila Cerkva) s diagnózou osýpky. Epidemiologickým vyšetrením bol zistený pobyt na Ukrajine v čase od 4.4. do 10.4.2018. Pacient bol očkovaný na Ukrajine 1 dávkou očkovacej látky proti osýpkam. Protiepidemické opatrenia na škole a školskom internáte boli zabezpečené.

Druhé ochorenie bolo laboratórne potvrdené u 45 ročnej ženy z okresu Košice II. Dňa 21.11.2018 mikrobiologické laboratórium nahlásilo pozitívny výsledok serologického vyšetrenia na morbilli z NRC - IgM a IgG pozit. Chorá dňa 16.10.2018 navštívila kožnú lekárku pre exantém na trupe, bez febrilit a katarálnych príznakov, konjunktivitída neprítomná. V ten istý deň realizovaný odber krvi na serológiu. Očkovací status - 2 dávky (28.11.1976, 8.9.1977), cestovateľská anamnéza negatívna.

III.3.4. Rubeola-Ružienka (B06)

V roku 2018 ochorenie, ani podozrenie z ochorenia nebolo hlásené. Úroveň očkovania proti ružienke je popísaná v kapitole III.3.3.

III.3.5. Parotitis epidemica-Mumps (B26)

Po zavedení očkovania v roku 1987 nastúpil od roku 1990 klesajúci trend. Nulový výskyt trval od roku 2001 až do roku 2014.

V roku 2018 ochorenia hlásené neboli (rok 2017 – 2x). Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 6,20 ochorení, priemer chorobnosti 2,60/100 000 obyvateľov. Úroveň očkovania proti parotitíde je popísaná v kapitole III.3.3.

III. 3.6. Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)

V roku 2018 boli potvrdené 2 prípady septikémie vyvolanej streptokokom pneumónie, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov, z toho v jednom prípade ochorenie končilo exitom (prípado komentovaný v časti „Úmrtia“).

Druhé ochorenie bolo potvrdené u 66 ročnej ženy z okresu Košice IV. V klinickom obraze boli prítomné febrility, slabosť, únava, kašeľ, bolesti pod pravým prsníkom pri nadýchnutí a kašli. Na CT zistený empyém hrudníka, bronchopneumónia s pleuritídou. Proti pneumokokom neočkovaná. Z hemokultúry kultivačne potvrdený Streptococcus pneumoniae, sérotyp 8.

III.4. SKUPINA RESPIRAČNÝCH NÁKAZ

III.4.1. Tuberkulóza (A15-A19)

V roku 2018 bolo do systému EPIS hlásených 21 ochorení, chorobnosť 8,82/100 000 obyvateľov, čo predstavuje vzostup oproti počtu hlásených ochorení v predchádzajúcom roku o 17 % a oproti 5 ročnému priemeru vzostup o 35 %.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 65 rokov a viac – 30,24/100 000 obyvateľov (12 prípadov), ďalej vo vekovej skupine 35-44 ročných – 9,84/100 000 (4 prípady). Najviac ochorení bolo hlásených v mesiaci január – 7 prípadov (33,33%) a apríl – 4 prípady (19,05 %). Ochorelo 12 mužov a 9 žien. Klinická forma – 19x tuberkulóza pľúc, 2x tuberkulóza pleuritída. Ochorenia boli diagnostikované: mikroskopicky a RTG 4x, kultivačne a RTG 5x, kultivačne 4x, RTG 5x, , molekulárno a histologicky a RTG 2x, CT a PCR 1x. V 1 prípade bolo ochorenie potvrdené u osoby, ktorá je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody a v 1 prípade u zdravotnej sestry v lôžkovom zdravotníckom zariadení, u ktorej bola TBC zistená pri predoperačnom vyšetrení.

III.4.2. Šarlach(A38)

V roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov (rok 2017 – 0). Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 2,40 ochorení, priemer chorobnosti 1,01/100 000 obyvateľov. Prípady boli hlásené v mesiaci marec a apríl. Ochoreli dve deti vo veku 3 a 10 rokov. Ochorenia boli diagnostikované na základe klinického obrazu.

III.4.3. Erysipelas-Ruža (A46)

Hlásených bolo 19 ochorení, chorobnosť 7,98/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2017 je to pokles o 5,00 %. Ochorelo 9 mužov a 10 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekových skupinách 65 rokov a viac – chorobnosť 35,28/100 000 obyvateľov (14

prípadoch). Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom výskytu v mesiacoch február, marec a jún (po 3 prípady). Výskyt ochorení mal sporadický charakter.

III.4.4. Nepneumonická Legionárska choroba (Pontiacká horúčka) (A48.2)

V roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov.

Pré prípad bol hlásený u 25 ročného študenta VŠ z okresu Košice II. Cestovateľská a epidemiologická anamnéza bola negatívna. Ochorenie bolo potvrdené sérologicky *L. pneumophila*, séro skupina 6.

Druhé ochorenie bolo potvrdené u 29 ročného muža z okresu Košice II s idiopatickou dilatálnou kardiomyopatiou. Pacient bol 16.4.2018 prijatý na Klinikum kardiológie VÚSCH a.s. Košice so závažnou systolickou dysfunkciou ľavej komory. V klinickom obraze prítomný pocit nepravidelnej zrýchlenej činnosti srdca, pocit na zvracanie, nechutenstvo. RTG hrudníka bez zreteľných infiltratívnych zmien. V prepúšťacej správe udaný stav po recidíve infektu DC, stav po ATB liečbe. Z moču potvrdený legionelový antigén – *Legionella pneumophila* 1.

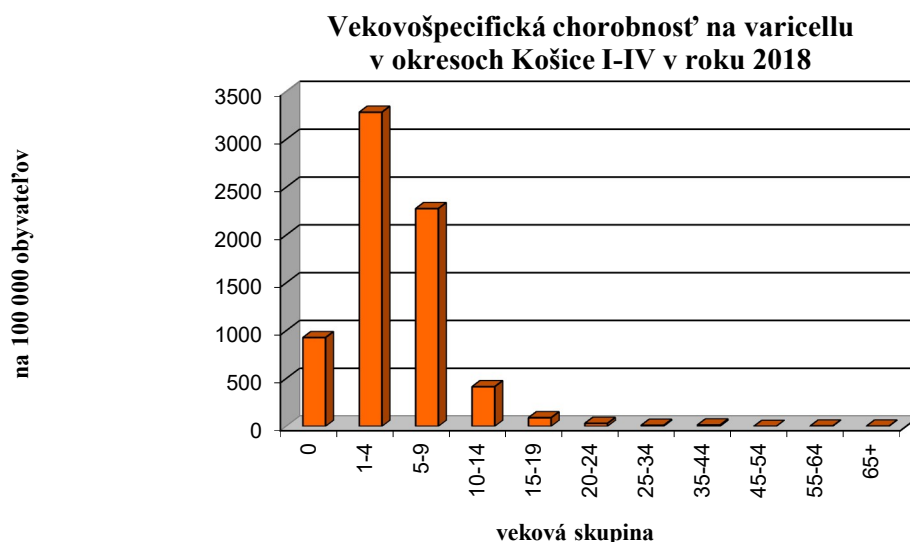
III.4.5. Infekcia herpes simplex – plazivec jednoduchý (B00)

V roku 2018 ochorenie nebolo hlásené.

III.4.6. Varicella-Ovčie kiahne (B01)

V roku 2018 bolo hlásených 665 ochorení, chorobnosť 279,30/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 78 % ako v predchádzajúcom roku a oproti 5 ročnému priemeru vzostup o 28 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 517,80 ochorení, priemer chorobnosti 217,48/100 000 obyvateľov. V jednom prípade malo ochorenie charakter NN.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných detí – 3284,82/100 000 obyvateľov (297 prípadov) a 5-9 ročných detí – 2276,94/100 000 obyvateľov (274 prípadov). Ochorenia detí do 15 rokov tvorili 96,09 % (639 prípadov).

Ochorelo 337 mužov a 328 žien. Ochorenia sa vyskytovali po celý rok s maximom výskytu v období od marca do júna, kedy bolo hlásených 368 prípadov (55,34 %). Výskyt ochorení mal sporadický charakter, zaznamenali sa však aj menšie epidémie v predškolských a školských zariadeniach. Komplikácie hlásené neboli.

III.4.7. Herpes zoster-Plazivec pásový (B02)

V roku 2018 bolo hlásených 80 ochorení, chorobnosť 33,60/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 78 % oproti predchádzajúcomu roku a vzostup o 47 % oproti predchádzajúcomu 5

ročnému priemeru. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 55-64 ročných – 72,91/100 000 obyvateľov (23 prípadov) a starších ako 65 rokov – 65,52/100 000 obyvateľov (26 prípadov). Ochorelo 42 mužov a 38 žien. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o kožnú formu ochorenia. Ochorenia sa vyskytovali počas celého roka s maximom výskytu v mesiacoch jún a október (po 12 prípadov).

III.4.8. Infekčná mononukleóza (B27)

Hlásených bolo 27 ochorení, chorobnosť 11,34/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2017 pokles o 39 % a pokles o 37 % oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných – 54,12/100 000 obyvateľov (6 prípadov) a 1-4 ročných – 44,24/100 000 obyvateľov (4 prípady). Ochorenia sa sporadicky vyskytovali po celý rok. Ochorelo 17 mužov a 10 žien. Vo všetkých prípadoch ochorenia mali uzlinovú formu.

III.4.9. Chrápka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2018 bolo spolu hlásených 72 712 akútnych respiračných ochorení a chrípkopodobných ochorení, čo predstavuje pokles počtu ochorení oproti predchádzajúcemu roku o 5,68 %. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť na chrípku a akútne respiračné ochorenia bola vo vekovej skupine 0-5 ročných detí (285 403,83/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch).

Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 4195 prípadov chrípky, chorobnosť 3878,92/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch, počet komplikácií bol 921 (1,27 %).

V tejto skupine ochorení v sledovanom roku vykazujeme 5 laboratórne potvrdených ochorení na chrípku vyvolanú pandemickým vírusom A(H1N1), chorobnosť 2,1/100 000. V roku 2018 nebol zaznamenaný prípad SARI.

V jednom prípade ochorenie na chrípku vyvolané identifikovaným vírusom chrípky typu B končilo exitom, prípad je komentovaný v časti „Úmrtia“.

Chrápková sezóna 2017/2018 v okresoch Košice I-IV

Aktivitu chrípky v chrípkovej sezóne 2017/2018 v okresoch Košice I-IV a Košice okolie možno charakterizovať zvýšeným výskytom ochorení na akútne respiračné ochorenia (ARO) a chrípku v porovnaní s predchádzajúcou sezónou. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky až na malé epidémie v predškolských a školských zariadeniach.

Priebeh sezóny:

V sezóne 2017/2018 bolo v **okresoch Košice I-IV** hlásených 79 985 ARO, čo predstavuje chorobnosť 70736,07/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z toho ako chrípka bolo hlásených 4663 ochorení, chorobnosť 4123,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z celkového počtu hlásených ARO tvorila chrípka 5,8%. Spolu bolo hlásených 899 komplikácií (1,1%).

V predchádzajúcej sezóne bolo hlásených 69 057 všetkých ARO, čo predstavuje chorobnosť 63250,03/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z toho ako chrípka bolo hlásených 2447 ochorení, chorobnosť 2241,2/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov.

V porovnaní s predchádzajúcou sezónou došlo k nárastu počtu hlásených ARO o 10 928, čo predstavuje 15,8% a nárastu chrípky o 2216 prípadov, čo je 83,9%.

V okresoch Košice I-IV sa krivka chorobnosti pohybovala od najvyššej 4178,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (v 6. KT), kedy bolo hlásených 5024 ARO (z toho 651 chrípok) po 1188,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (v 16. KT), hlásených bolo 1443 ochorení ARO (z toho 10 chrípok).

Najviac komplikácií – 121 bolo hlásených v 7. KT, čo tvorilo 2,08% z celkového počtu hlásených ochorení v tomto KT.

Vekovo-špecifická chorobnosť:

Najvyššia vekovo - špecifická chorobnosť na ARO v okresoch Košice I-IV bola v okrese Košice II vo vekovej skupine **0-5 ročných** – 15070,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri počte 406 ochorení v 6 KT.

Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť na ARO v okresoch Košice I-IV bola v okrese Košice II vo vekovej skupine 60+ 45,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri 3 hlásených ochoreniach v 52. KT.

Protiepidemická komisia:

Z dôvodu nárastu počtu hlásených ochorení na akútne respiračné ochorenia a chrípku bola dňa 16.02.2018 zvolaná Regionálna protiepidemická komisia pri Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, na ktorej boli prijaté:

A. Odporúčané opatrenia v zdravotníckych zariadeniach na území okresov Košice I-IV a okresu Košice okolie:

1. Sledovať výskyt akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení v lôžkových zdravotníckych zariadeniach. Vzniknuté nozokomiálne nákazy, úmrtia, SARI ihneď telefonicky hlásiť na RÚVZ Košice, odbor epidemiológie ☎ 055/7860164.
2. Izolovať chorých na chrípku od ostatných pacientov, zabezpečiť bariérovú ošetrovateľskú techniku a vyradiť chorý zdravotnícky personál z pracovných činností.
3. V prípade nárastu akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení v nasledujúcich kalendárnych týždňoch zakázať návštevy v lôžkových zdravotníckych zariadeniach.
4. Obmedziť činnosť detských poradní a preventívnych prehliadok u detí a dospelých.

B. Odporúčané opatrenia pre ostatné zariadenia a organizácie na území okresov Košice I-IV a okresu Košice okolie:

1. Uzatvoriť predškolské a školské zariadenia, ak absencia v zariadení dosiahne viac ako 30%. Pri absencii nad 20% konzultovať s RÚVZ Košice ďalšie protiepidemické opatrenia.
2. V zariadeniach s dlhodobým pobytom osôb postupovať pri uplatňovaní protiepidemických opatrení (izolovať chorých na chrípku od ostatných obyvateľov, vyradiť chorý personál z pracovnej činnosti v zariadení, obmedziť prijímanie nových obyvateľov, zákaz návštev) podľa epidemiologickej situácie.

Vyučovací proces:

V okresoch Košice I-IV bol z dôvodu viac ako 30% chorobnosti žiakov prerušený vyučovací proces v 57 MŠ, 24 ZŠ a 14 SŠ.

Sentinelová surveillance SARI a chrípky A(H1N1):

V sledovanej sezóne bol RT-PCR vo virologickom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Košiciach izolovaný:

vírus chrípky A(H1)pdm09 - 6x

vírus chrípky A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09 - 1x

vírus chrípky A - 2x

vírus chrípky B - 71x

vírus chrípky B/Phuket/3073/2013-like - 18x

Ochorenia: Chrípka A(H1N1) 2x (Košice II u 44 a 78 ročných žien)

SARI 0

Úmrtie 1

Úmrtia:

V chrípkovej sezóne 2017/2018 bolo zaznamenané 1 úmrtie 75 ročnej ženy z okresu Košice II na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom. Z odobratého materiálu bol potvrdený RT-PCR vírus chrípky B.

V období od 01.09.2017 do 31.08.2018 bolo proti chrípke u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb zaočkovaných v okresoch Košice I-IV spolu 696 osôb z celkového počtu 961 (72,4 %) osôb umiestnených v týchto zariadeniach. V administratívnej kontrole očkovania všeobecní lekári pre deti a dospelých vykazujú zaočkovaných proti sezónnej chrípke 408 detí do 15 rokov.

Chrípka A (H1N1) (J10.9)

V roku 2018 bolo potvrdených 5 prípadov, chorobnosť 2,10/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 muži a jedna žena. V klinickom obraze TT do 39 st.C, zimnica, triaška, silné bolesti hlavy, bolesti celého tela, kašeľ. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 35-44 ročných – 4,92/100 000 obyvateľov (2 prípady) a 45-54 ročných – 2,96/100 000 obyvateľov (1 prípad). Ochorenia boli zaznamenané v mesiaci január (2x) a marec (3x). Vo všetkých prípadoch bol z výteru z nosohltanu izolovaný vírus chrípky A/California/7/2009(H1N1)pdm-like.

III.5. NEUROINFEKČIE

III.5.1. Meningokoková infekcia (A39)

V roku 2018 bolo potvrdené 1 ochorenie (rok 2017 -0), chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,60 ochorení, priemer chorobnosti 0,25/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené u 7 mesačného dieťaťa s nízkym hygienickým štandardom z Luníka IX. Prvé príznaky sa objavili 24.4.2018 – nechutenstvo, febrilny, vlhký kašeľ, spavosť, sivastá koža, nauzea, zvracanie. Dňa 26.4.2018 bolo ošetrené u obvodného pediatra a odoslané na KPAIM DFN Košice, pri prijíme boli prítomné horné a dolné meningeálne príznaky. Dňa 30.4.2018 z likvoru kultivačne potvrdená N. meningitidis séro skupina B. Protiepidemické opatrenia v rodine vykonané, 5 osobám nariadený LD s preventívnym podávaním ATB.

III.5.2. Creuzfeldtova – Jakobova choroba (A81.0)

Hlásené boli 2 ochorenia (rok 2017 – 1x), chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov. Prípady sú komentované v časti „Úmrtia“.

III.5.3. Vírusová meningitída (A87)

V roku 2018 neboli hlásené ochorenia (rok 2017 - 4x). Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 6,80 ochorení, priemer chorobnosti 2,86/100 000 obyvateľov.

III.5.4. Bakteriálny zápal mozgových plien a mozgu nezatriedený inde (G00)

V sledovanom roku bolo hlásených 7, chorobnosť 2,94/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 22 % oproti predchádzajúcemu roku a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 19 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 3,61/100 000 obyvateľov. Ochoreli 5 muži a 5 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 ročných detí – 168,76/100 000 obyvateľov (4 prípady) a 15-19 ročných – 9,02/100 000 obyvateľov (1 prípad). Prípady boli zaznamenané v priebehu celého roka s maximom výskytu v mesiaci október (2 prípady). Všetky ochorenia mali charakter NN, popísané v časti III.10.Nozokomiálne nákazy.

Streptokokový zápal mozgových plien (G00.2):1 ochorenie nozokomiálneho charakteru, popísané v časti III.10.Nozokomiálne nákazy.

Stafylokokový zápal mozgových plien (G00.3):3 ochorenia popísané v časti III.10.Nozokomiálne nákazy.

Iný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.8):3 ochorenia popísané v časti III.10.Nozokomiálne nákazy.

III.5.5. Zápal mozgových plien pri bakteriálnych chorobách zatriedených inde (G01)

V roku 2018 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.6. Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy (G04)

Hlásené 3 ochorenia (rok 2017 - 0), chorobnosť 1,26/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu 2 prípady boli nozokomiálneho charakteru (popísané v časti III.10.Nozokomiálne nákazy) a v jednom ochorení končilo exitom (popísané v časti „Úmrtia“).

III.5.7. Porucha spánkového nervu (G51)

V sledovanom období boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov, čo predstavuje oproti roku 2017 pokles o 50 % a oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru pokles 52 %. Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách 5-1 ročných detí a 10-14 ročných detí. Ochorel 1 muž a 1 žena. Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch január a október.

III.5.8. Zápalová polyneuropatia (G61)

V roku 2018 nebolo hlásené ochorenie. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 0,59/100 000 obyvateľov.

III.6. ZOONÓZY A NÁKAZY S PRÍRODNOU OHNISKOVOSŤOU

III.6.1. Tularémia (A21)

Ochorenie hlásené nebolo.

III.6.2. Brucelóza zapríčinená *Brucella abortus*(A23.1)

V roku 2018 neboli hlásené ochorenia.

III.6.3. Leptospiróza (A27)

V roku 2018 nebolo hlásené ochorenie. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,40 ochorení.

III.6.4. Listeriόza (A32)

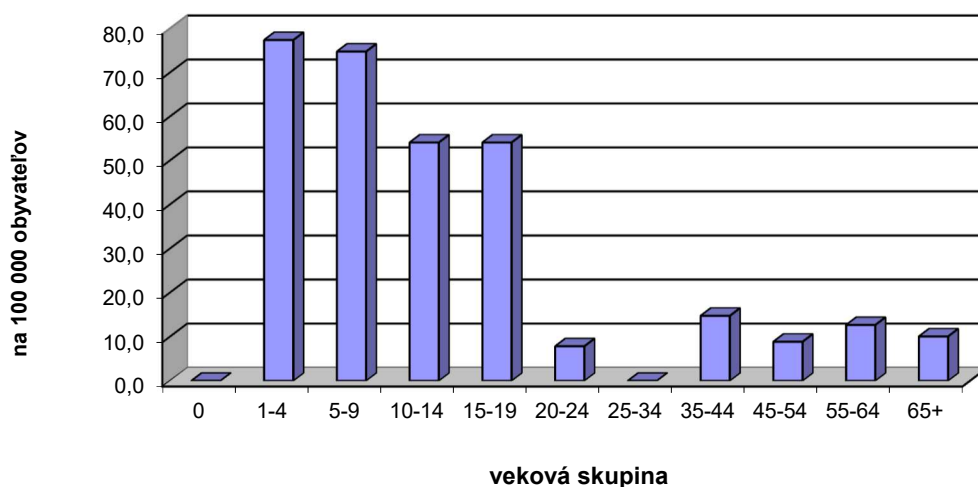
Ochorenie hlásené nebolo. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,60 ochorení a priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 0,25/100 000 obyvateľov.

III.6.5. Lymeská choroba (A69.2, M01, G63.0)

Výskyt ochorení v roku 2018 predstavuje vzostup počtu ochorení oproti predchádzajúcemu roku o 100 %, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 10,58/100 000 obyvateľov. Spolu bolo hlásených 48 ochorení, chorobnosť 20,16/100 000 obyvateľov. V 46 prípadoch sa jednalo o ECM, v 2 prípadoch bolo potvrdené III. štádium ochorenia – polyneuropatia. Ochorelo 26 mužov a 22 žien.

Najviac ochorení bolo zaznamenaných v období od mája do augusta, kedy bolo hlásených 43 ochorení, t.j. 89,58 % z celkového počtu prípadov. Profesionálne ochorenie hlásené nebolo. V anamnéze chorých v 34 prípadoch udané poštípanie kliešťom a v 4 prípadoch poštípanie iným hmyzom (komár). V 10 prípadoch akvizícia kliešťom alebo iným hmyzom neudaná. Vo vzťahu k lokalite akvizície chorých udaný v anamnéze v 35 prípadoch pobyt v lese a prírode. Ochorenia boli potvrdené v 21 prípadoch na základe výsledkov serologického vyšetrenia.

**Vekovošpecifická chorobnosť na Lymeskú chorobu
v okresoch Košice I-IV v roku 2018**

III 6.6. Infekcie Chlamydia psittaci – ornitόza (A70)

Posledné 2 ochorenia boli hlásené v roku 2008.

III..6.7. Q-horúčka (A78)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia hlásené nebolo.

III.6.8. StredoEurópska kliešťová encefalitída (A84.1)

V roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000, čo predstavuje pokles oproti predchádzajúcemu roku o 80 % a predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru pokles o 44 %. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 0,76/100 000 obyvateľov.

Ochoreni bolo hlásené v mesiaci jún u 26 ročného muža z okresu Košice II s dvojfázovým priebehom ochorenia. V klinickom obraze prítomné trpnutie rúk, paréza n. facialis, necitlivosť kože na predlaktiach. V epidemiologickej anamnéze udaná akvirácia kliešťov na záhrade. Ochorenie potvrdené sérologicky: likvor Kliešťová encefalitída IgM a IgG pozit.

III.6.9. Horúčka Západného Nilu (A92.3)

Hlásené bolo 1 importované ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov 29 ročného muža z okresu Košice I, ktorý dlhodobo študuje na VŠ v Maďarsku. V klinickom obraze prítomné febrility, tras celého tela, opsoklonus, diplopia a symptómy meningoencefalitídy. V epidemiologickej anamnéze nepozorované poštípacie komárom. Pacient hospitalizovaný na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNLP Košice. Ochorenie potvrdené na základe sérologického vyšetrenia krvi v Maďarsku.

III.6.10. Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A98.5)

Hlásených bolo 21 ochorení (rok 2017 – 15x), chorobnosť 8,82/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli hlásené sporadicky po celý rok, s maximom výskytu od apríla do júl, kedy bolo zaznamenaných 12 ochorení t.j. 57,14 % z celkového počtu prípadov. Ochorelo 13 mužov a 8 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine starších ako 65 rokov – 20,16/100 000 obyvateľov (8 prípadov). Epidemiologická anamnéza bola v 12 prípadoch negatívna. V 3 prípadoch udaný častý pobyt v prírode, v 4 prípadoch upratovanie pivničných priestorov a v 2 prípadoch možná profesionálna expozícia výlučkami hlodavcov. Ochorenia potvrdené sérologicky Hantavírus IgM a IgG pozit.

III.6.11. Toxoplazmóza (B58)

V roku 2018 neboli hlásené ochorenia, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 0,67/100 000 obyvateľov.

III.6.12. Tenióza (B68)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia hlásené nebolo, posledný výskyt bol v r. 2002, kedy bolo hlásené 1 ochorenie.

III.6.13. Kontakt, alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

Počet osôb, ktoré boli poranené zvieratami resp. ohrozené besnotou pre kontakt so zvieratám podozrivým z besnoty oproti roku 2017 klesol o 18 % a oproti 5 ročnému priemeru klesol o 49 %. Spolu bolo hlásených 14 prípadov, chorobnosť 5,88/100 000 obyvateľov. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 11,59/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 10-14 ročných – 45,10/100 000 obyvateľov (5 prípadov) a vo vekovej skupine 5-9 ročných detí – 41,55/100 000 obyvateľov (5 prípadov). Poranenia boli hlásené počas celého roka s maximom výskytu v mesiaci október (3 prípady). Poranenia spôsobili 10x neznámy pes, 2x potkan, 1x neznáma mačka a 1x škrečok. Besnota u zvierat nebola potvrdená.

Poranenia boli lokalizované: 8x ruka, 2x predkolenie, 1x predlaktie, 1x lýtko, 1x členok a 1x chrbát.

Rozdelenie podľa lokalizácie poranenia:

Miesto poranenia	abs.	%
ruka	8	57,1
predkolenie	2	14,3
členok	1	7,1
chrbát	1	7,1

predlaktie	1	7,1
lýtko	1	7,1
Spolu	14	100,0

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

Druh poranenia	abs.	%
Pohryzenie	14	100,0
Poškrabanie	0	0,0
Spolu	14	100,0

Vo všetkých prípadoch bolo zahájené očkovanie vakcínou Verorab, pozri tabuľku. Antirabické sérum podané nebolo.

Druh zvierat'a	Potvrdená besnota	Druh poranenia	Počet zvierat	Počet poran. osôb			Poč. neočk.
					Verorab	Vakcína +sérum	
neznámy pes	0	pohryzenie	10	10	10	0	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
mačka	0	pohryzenie	1	1	1	0	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
potkan	0	pohryzenie	2	2	2	0	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
škrečok	0	pohryzenie	1	1	0	0	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
Spolu	0		14	14	14	0	0

III.7. NÁKAZY KOŽE A SLIZNÍC

III.7.1. Tetanus (A33- A35)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia nebolo hlásené.

III.7.2 Scabies – svrab (B86)

Spolu bolo hlásených 15 ochorení, oproti roku 2017 je to pokles o 12 % a oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru pokles o 36 %. Chorobnosť bola 6,30/100 000 obyvateľov, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 9,83/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných – 55,30/100 000 obyvateľov (5 prípadov) a 0 ročných detí – 42,19/100 000 obyvateľov (1 prípad). Výskyt ochorení bol po celý rok sporadický s maximom výskytu od januára do marca (9 prípadov, 60,0 %). Ochorelo 7 mužov a 8 žien.

III.8. INÉ INFEKČIE NEZARADENÉ

III.8.1. Streptokokové septikémie (A40)

V roku 2018 bolo do systému EPIS hlásených 8 ochorení, chorobnosť 3,36/100 000 obyvateľov, oproti roku 2017 došlo k poklesu o 20 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 2,86/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu ochorení malo 6 ochorení charakter NN a sú popísané v časti III.10. Nozokomiálne nákazy.

Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)

V sledovanom roku boli potvrdené 2 prípady, čo je 25,0 % z celkového počtu. V jednom prípade ochorenie končilo exitom (prípád komentovaný v časti „Úmrtia“). Druhý prípad je komentovaný v časti III.3. *Skupina nákaz preventabilných očkovaním.*

III.8.3. Iné sepiémie (A41)

V sledovanom období bolo hlásených spolu 92 ochorení, chorobnosť 38,64/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 12 % a oproti predchádzajúcemu 5 ročnému obdobiu vzostup o 0,02 %. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 0 ročných detí – 506,28/100 000 obyvateľov (12 prípadov). Z celkového počtu hlásených sepiém 90 ochorení malo charakter NN a sú bližšie popísané v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus (A41.0)

Hlásené ochorenie 68 ročného muža z okresu Košice I. Pacient bol hospitalizovaný na IV. Internej klinike UN LP Košice pre obličkové zlyhanie, fibriláciu komôr a TT 39 st.C. Kultivačným vyšetrením potvrdený Staphylococcus aureus.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi mikroorganizmami (A41.5)

Potvrdené ochorenie 87 ročnej ženy z okresu Košice I. V klinickom obraze dehydratácia, subfebrilie 37,4 st.C, neprijímanie stravy a ani tekutín. Z hemokultúry potvrdená Klebsiela pneumoniae.

III. 8.4. Kandidóza (B37)

Zaznamenaných bolo 6 prípadov kandidovej sepiémie (B 37.7), chorobnosť 2,52/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia mali charakter NN a sú komentované v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

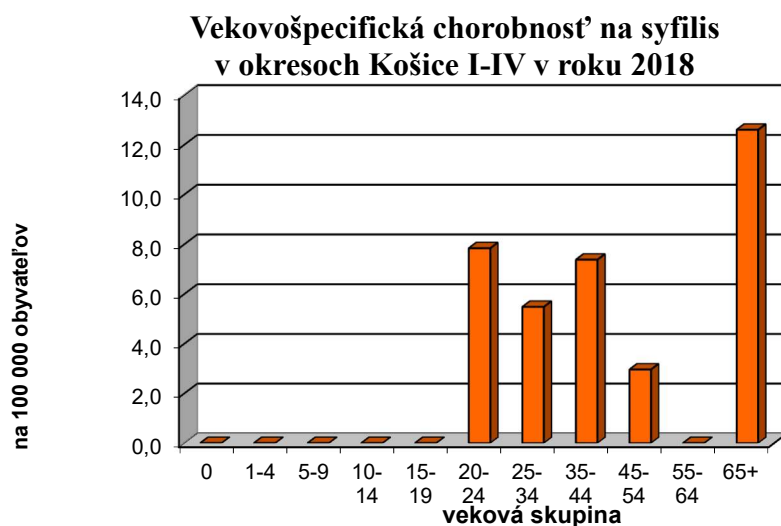
III. 8.5 Bakteriálna sepsa novorodenca (P 36)

Hlásených 25 ochorení nozokomiálneho charakteru, chorobnosť 10,5/100 000 obyvateľov (prípady popísané v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*)

III. 9 SEXUÁLNE PRENOSNÉ OCHORENIA

III.9.1. Syfilis (A51-A53)

Spolu bolo hlásených 12 prípadov, chorobnosť 5,04/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2017 došlo k poklesu počtu ochorení o 20 %, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 10,08/100 000 obyvateľov a priemerný výskyt v predchádzajúcich 5 rokov je 24,00 ochorení. Ochorelo 6 mužov a 6 žien. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 65 rokov a viac – 12,60/100 000 obyvateľov (5 prípadov).

Ochorenia boli hlásené ako:

- sekundárny syfilis kože a slizníc (A51.3) – 3x
- primárny genitálny syfilis (A51.0)- 1x
- latentný včasný syfilis (A51.5) – 2x
- latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A53.0) –6x

III.9.2. Gonokoková infekcia (A54)

Hlásených bolo 6 ochorení, chorobnosť 2,52/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 mužov a 1 žena. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 25-34 ročných – 10,96/100 000 obyvateľov (4 prípady). Ochorenia boli potvrdené serologickým vyšetrením. Ochorenia boli hlásené ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu (A 54.0).

III.9.3. Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie (A 56)

Potvrdených bolo 20 ochorení, chorobnosť 8,40/100 000 obyvateľov. Ochoreli 5 muži a 15 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 25-34 ročných – 30,14/100 000 obyvateľov (11 prípadov). Ochorenia boli hlásené ako chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A56.0).

III.9.4. Trichomonóza (A 59))

Urogenitálna trichomonóza (A 59.0)

Hlásené 1 ochorenie, chor. 0,42/100 000 obyvateľov, 18 ročnej ženy z okresu Košice II. Ochorenie potvrdené mikroskopický.

III.9.5. Bezpríznakový stav infekcie HIV (Z21)

V roku 2018 bol zistený a laboratórne potvrdený importovaný prípad bezpríznakového nosičstva HIV infekcie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Nosičstvo bolo zistené u 29 ročného muža z okresu Košice II, pôvodom z Brazílie, ktorý je v Slovenskej republike na pracovnom pobyte. Infekcia u muža bola zistená už v roku 2012 v Brazílii, kde sa aj podrobil antivirotickej liečbe. V epidemiologickej anamnéze udaný homosexuálny kontakt. Ochorenie potvrdené konfirmačnými testami v NRC pre prevenciu HIV/AIDS (potvrdená prítomnosť vírusu HIV 1).

Spolu od roku 1985 evidujeme na území mesta 39 prípadov infekcie HIV, z toho v 5 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS a 1 nosič vírusu HIV zomrel.

ÚMRTIA:

V roku 2018 bolo hlásených 5 úmrtí v príčinnej súvislosti s prenosným ochorením:

Úmrtie na **Creuzfeldtovu – Jakobovu chorobu** bolo hlásené u 59 ročnej ženy z okresu Košice I. Pacientka prijatá na neurologické oddelenie pre postupné zhoršovanie hybnosti a zraku v trvaní cca 2 mesiace, poruchy reči a príjmu potravy. Prítomný bol parkinsonský syndróm, cerebrálne prejavy, akinetický mutizmus, kvadruparéza. MRI nález podporoval diagnózu CJCh. Laboratórnym vyšetrením likvóru bola potvrdená mutácia génu na kodóne EK200K a proteínu 14-3-3. Rodinná anamnéza negatívna. Histopatologické a imunohistochemické vyšetrenie mozgu potvrdilo genetickú formu CJCH.

Druhý prípad úmrtia **Creuzfeldtovu-Jakobovu chorobu** bol hlásený u 62 ročnej ženy z okresu Košice II. Pacientka bola v októbri r. 2018 prijatá na neurologické oddelenie pre slabosť, neobratnosť a spontánne pohyby končatín, insomniu. Prítomná pravostranná hemiparéza, dyskinézy PHK, expresívna fatická porucha. CT mozgu - bez ložiskových zmien. MRI mozgu - patologicky zmenený signál laloku inzulý vľavo. Realizovaný odber likvoru s nálezom - prítomná mutácia priónového génu E200K na kodóne 200, prítomný polymorfizmus priónového génu na kodóne 129 metionín/metionín. Rodinná anamnéza - otec zdravý, matka zomrela, mala subdurálny hematóm, Alzheimerova, cukrovka. Mala 2 deti a 2 súrodencov - bez prítomného neurologického ochorenia. Pacientka exitovala 4.12.2018. Z mozgu histopatologicky potvrdené prióny.

Úmrtie na **chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky** bolo potvrdené u 75 ročnej ženy z okresu Košice II. V klinickom obraze kašeľ, teplota 38 st.C, sťažené dýchanie, bronchopneumónia susp. Pacientka ošetrovaná na LSPP, odtiaľ odoslaná na pľúcnu ambulanciu UN LP Košice, kde dochádza k zhoršeniu zdravotného stavu. Napojená na UPV. Napriek reanimácii nedochádza k obnove vitálnych funkcií. Pacientka exitovala. Z pitevného materiálu pľúc a trachei potvrdený vírus chrípky B PCR metódou.

Úmrtie na **nešpecifikovanú encefalitídu, myelitídu a encefalomyelitídu** bolo hlásené u 2 ročného dieťaťa z minoritnej skupiny obyvateľstva z okresu Košice II. Dieťa bolo 6.1.2018 prijaté na Klinikum detí a dorastu DFN Košice pre závažnú dehydratáciu a odmietanie stravy, tekutín s jednodňovou anamnézou. Pre progresiu poruchy vedomia preklad na KPAIM, kde bolo napojené na UPV. Prítomný malígny edém mozgu v progresii. Dochádza k mozgovej smrti. Dňa 12.1.2018 a 13.1.2018 realizované vyšetrenia, ktoré potvrdili mozgovú smrť dieťaťa. Dňa 13.1.2018 bol konštatovaný exitus letalis. Materiál na laboratórne vyšetrenie u dieťaťa neodobraný. Ochorenie potvrdené na základe klinického obrazu a klasifikovaný, ako možný prípad.

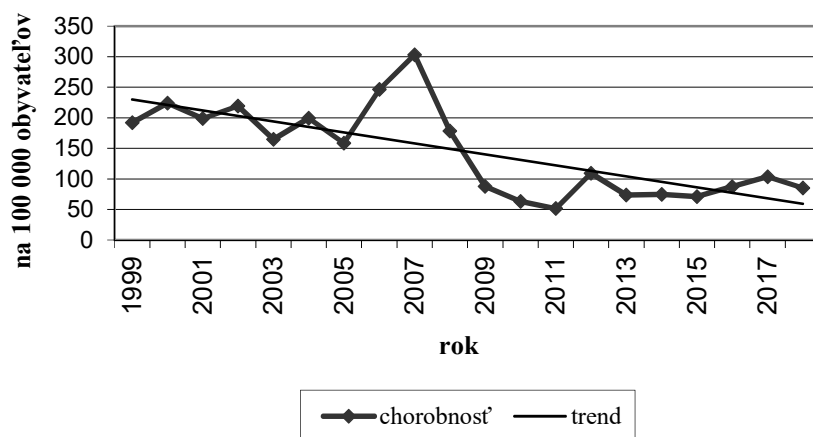
Úmrtie na **septikémiu vyvolanú streptokokom pneumónie** bolo hlásené u 79 ročnej ženy z okresu Košice IV. Pacientka 26.12.2018 privezená RZP na IV. Internú kliniku UN LP Košice pre bronchopneumóniu, TT 38,3 st. C a dehydratáciu. V laboratórnom obraze elevácia zápalových parametrov. Počas hospitalizácie napriek kompletnej liečbe dochádza k zhoršeniu zdravotného stavu. Dňa 27.12.2018 dochádza k zastaveniu vitálnych funkcií, následne bol konštatovaný exitus letalis. Chorá nebola očkovaná proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam. Z hemokultúry potvrdený Streptococcus pneumoniae, sérotyp 3.

II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA okresu KOŠICE – okolie v roku 2018

Skupina alimentárnych infekcií

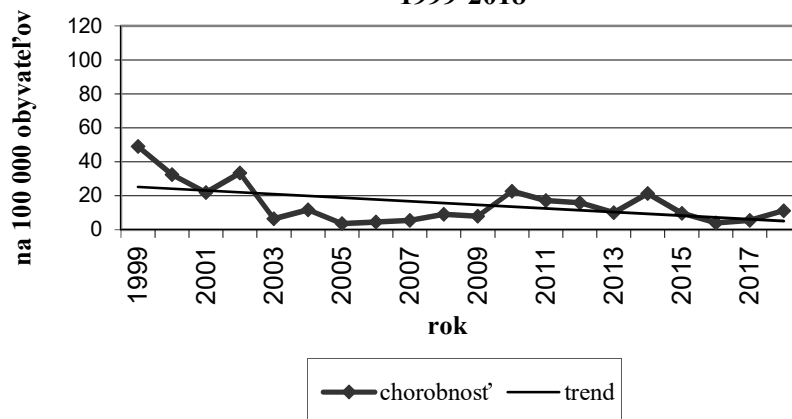
V skupine *salmonelóz* sa vyskytlo 108 prípadov ochorení, z toho 3 vylúčovania, chorobnosť 85,3/100 000 obyvateľov. Je to pokles oproti roku 2017 o 18 %. Priemer výskytu infekcií v predchádzajúcich 5 rokoch bol 101,6 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 82,0/100 000 obyvateľov. Prevládajúcim pôvodcom všetkých ochorení bola podobne ako po iné roky *S. enteritidis* (82,4 %). Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických výskytov, 3 rodinných výskytov so 6 chorými, epidémie neboli zaznamenané. Hlásená bola 1 salmonelová septikémia a 1 mimočrevná lokalizácia *S. choleraesuis*.

Výskyt salmonelózy v okrese Košice okolie,
1999-2018

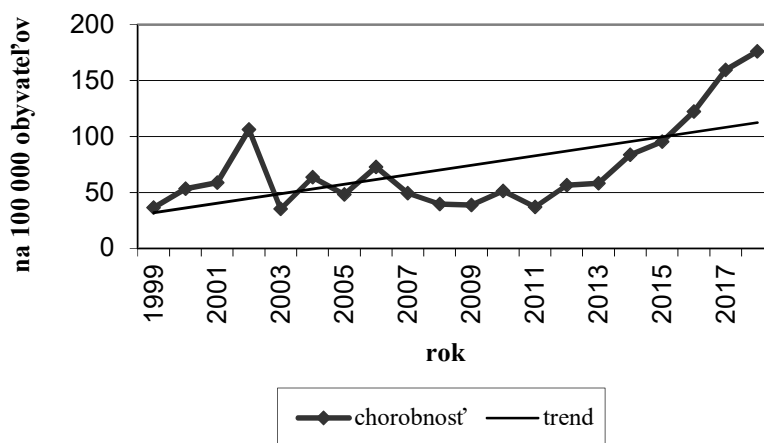
U *bacilovej dyzentérie* došlo k vzostupu o 100 % oproti roku 2017, hlásených bolo 14 ochorení, chorobnosť 11,1/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov bol 12,4 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 10,1/100 000 obyvateľov.

Výskyt bacilovej dyzentérie v okrese Košice okolie,
1999-2018

V skupine *iných bakteriálnych črevných infekcií* bolo hlásených 223 ochorení, chorobnosť 176,2/100 000 obyvateľov, čo je 10 % vzostup oproti roku 2017 a 57 % vzostup oproti 5 ročnému priemeru. Zaznamenané boli 4 rodinné výskyty s 8 chorými.

Výskyt iných bakteriálnych črevných infekcií v okrese Košice okolie, 1999-2018

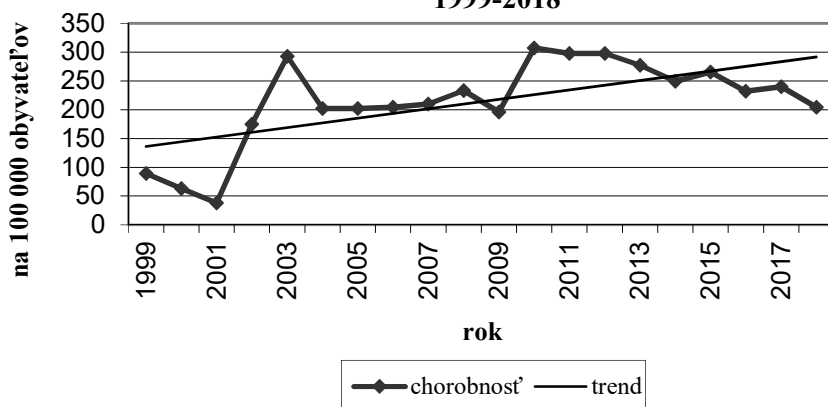

Bakteriálne otravy potravinami neboli hlásené.

U *vírusových a iných špecifikovaných črevných infekcií* bolo zaznamenaných 300 ochorení, chorobnosť 237,0/100 000 obyvateľov, čo je o 80 % viac ako v roku 2017 a o 27 % viac ako bol 5 ročný priemer. Zaznamenaných bolo 17 rodinných výskytov s 38 chorými a 2 importované prípady z Bulharska.

V skupine *hnačkových ochorení pravdepodobne infekčného pôvodu* došlo k poklesu počtu ochorení o 15 % oproti roku 2017. Spolu bolo hlásených 259 ochorení, chorobnosť 204,6/100 000 obyvateľov. V dvoch prípadoch sa jednalo o importovanú nákazu z Poľska a Turecka. Priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 312,0/100 000 obyvateľov.

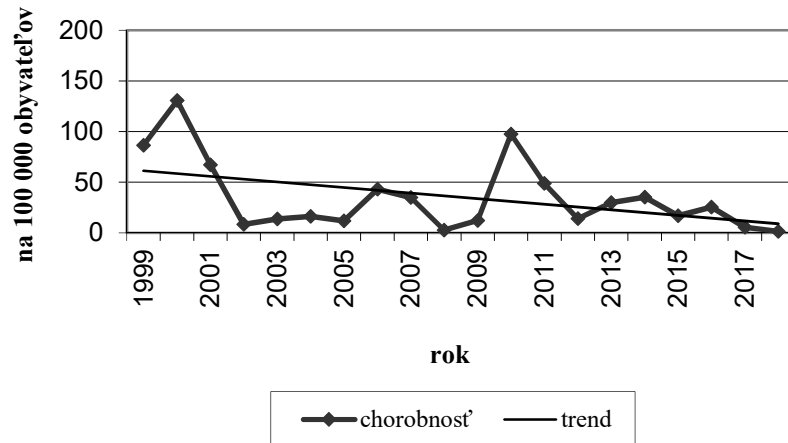
Výskyt hnačky a gastroenteritídy v okrese Košice okolie, 1999-2018

Skupina vírusových hepatítid

Hlásené boli 2 akútne *vírusové hepatitídy typu A*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, čo je o 71 % menej ako v roku 2017. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov bol 27,8 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 22,7/100 000 obyvateľov.

Výskyt hepatitídy typu A v okrese Košice okolie,
1999-2018

V sledovanom roku boli hlásené 2 prípady *akútnej VHB*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, 2 prípady *akútnej VHE*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, 2 prípady *chronickej VHB*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, 5 prípadov *chronickej VHC*, chorobnosť 3,95/100 000 obyvateľov a 12 prípadov *nosičstva HBsAg*, chorobnosť 9,5/100 000 obyvateľov.

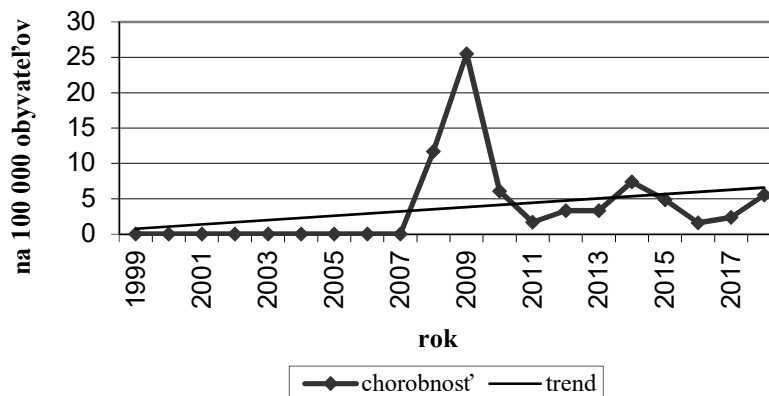
V roku 2017 nebolo hlásené ochorenie na *akútnu VHC*.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2017 pokračoval priaznivý trend výskytu nákaz preventabilných očkovaním. Ochorenie na *parotitídu* a *morbilli* nebolo zaznamenané.

Hlásených bolo 7 prípadov ochorení na *pertussis*, chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov, čo je o 133 % viac ako v roku 2017 a 1 prípad *zápalu pľúc vyvolaný Str. pneumoniae*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

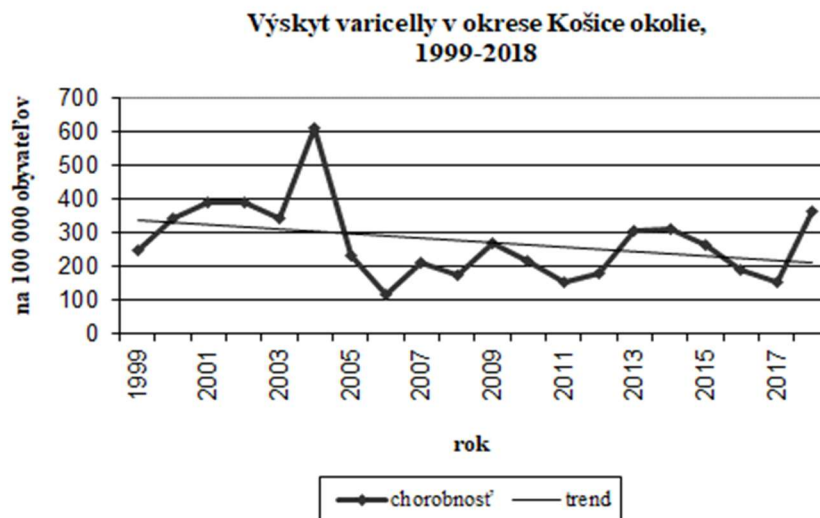
Výskyt pertussis v okrese Košice okolie,
1999-2018

Skupina respiračných nákaz

V sledovanom roku bolo hlásených 6 prípadov *tuberkulózy*, chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov bol 3,2 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 2,6/100 000 obyvateľov.

Z nákaz neovplyvnených očkovaním bol oproti roku 2017 zaznamenaný nárast *ovčíchka* o 134 % a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 35 % a pokles *infekčnej mononukleózy* oproti roku 2017 o 62 %. Hlásené boli 2 ochorenia na *šarlach*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, 16 ochorení na *erysipelas*, chorobnosť 12,4/100 000 obyvateľov a 65 ochorení na *herpes zoster*, chorobnosť 51,4/100 000 obyvateľov.

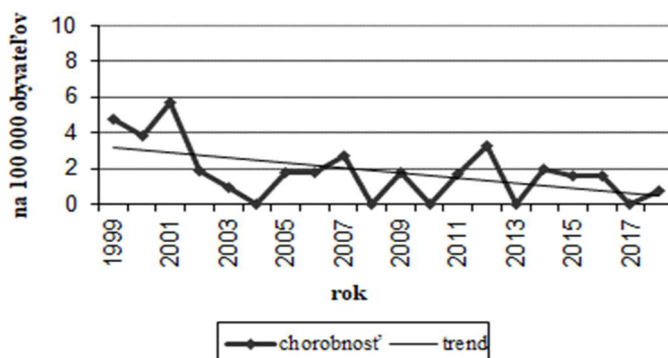
Osobitne boli po celý rok sledované *akútne respiračné ochorenia*. Spolu bolo hlásených 25 317 ochorení, z toho 1583 prípadov chrípky, chorobnosť 69 979,6/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch. Je to pokles o 1,9 % oproti minulému roku.

V sledovanom roku bol hlásený 1 prípad ochorenia na *chrípku vyvolanú pandemickým vírusom A(H1N1)*. Ochorenie na *SARI* nebolo zaznamenané.

Neuroinfekcie

V roku 2018 bolo zaznamenané 1 ochorenie na *meningokokovú infekciu* a 1 úmrtie na *Creutzfeldtovu-Jakobovu chorobu*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

Výskyt meningokokovej infekcie v okrese Košice okolie, 1999-2018

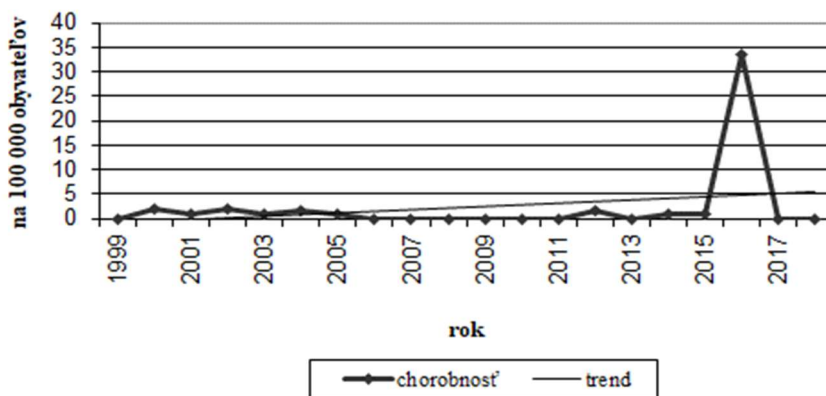

Hlásených bolo 5 ochorení na *vírusovú meningitídu*, chorobnosť 3,95/100 000 obyvateľov, 2 prípady *nešpecifikovaného bakteriálneho zápalu mozgových plien*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov a 3 ochorenia na *poruchy spánkového nervu*, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov. V sledovanom roku bol zaznamenaný 1 prípad *zápalovej polyneuropatie*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Nebolo hlásené ani jedno ochorenie na *leptospirózu*, *Q-horúčku*, *antrax*, *tularémiu* a *kliešťovú encefalitídu*.

Výskyt kliešťovej encefalidity v okrese Košice okolie 1999-2018

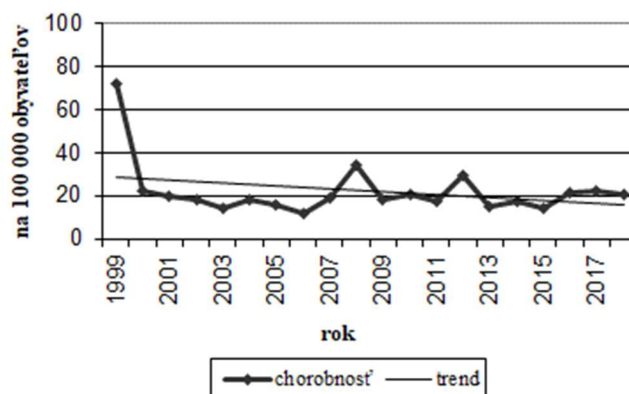

V roku 2018 bol zaznamenaný 1 prípad *listeriôzy*, 1 prípad *listériovej septikémie* a 1 prípad *extraintestinálnej yersiniôzy*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

Hlásených bolo 8 prípadov ochorení na *Lymeskú chorobu (ECM)*, chorobnosť 6,3/100 000 obyvateľov a 1 ochorenie na *polyneuropatiu pri Lymeskej chorobe*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

V sledovanom roku boli hlásené 4 ochorenia na *hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom*, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov. Ochorenie na *toxoplazmózu* a *toxokarózu* nebolo zaznamenané.

**Kontakt alebo ohrozenie besnotou v okrese Košice okolie,
1999-2018**

V súvislosti s poranením alebo kontaktom so zvieratami podozrivými z besnoty bolo ošetrovaných a vakcinovaných 26 osôb, chorobnosť 20,5/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 7 % oproti roku 2017.

Nákazy kože a slizníc

Ochorenie na *tetanus* a *plynovú flegmónu* nebolo hlásené.

Vo výskyte *svrabu* došlo k nárastu oproti roku 2017 o 110 %. Hlásených bolo 42 ochorení, chorobnosť 33,2/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu za posledných 5 rokov bol 23,6, priemer chorobnosti bol 19,2/100 000 obyvateľov.

Nákazy prenášané pohlavným stykom

V roku 2018 bolo hlásených 8 ochorení na *syfilis*, chorobnosť 6,3/100 000 obyvateľov, čo je o 60 % viac ako v roku 2017. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov bol 9,0 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 7,3/100 000 obyvateľov. Zaznamenané boli 4 ochorenia na *gonokokovú infekciu*, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov, 6 ochorení na *iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby*, chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov, 1 ochorenie na *trichomonózu* a 1 ochorenie na *anogenitálne infekcie herpetickými vírusmi*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

Choroby vyvolané vírusom HIV

V roku 2018 nebol v okrese zaznamenaný nový prípad *HIV infekcie*.

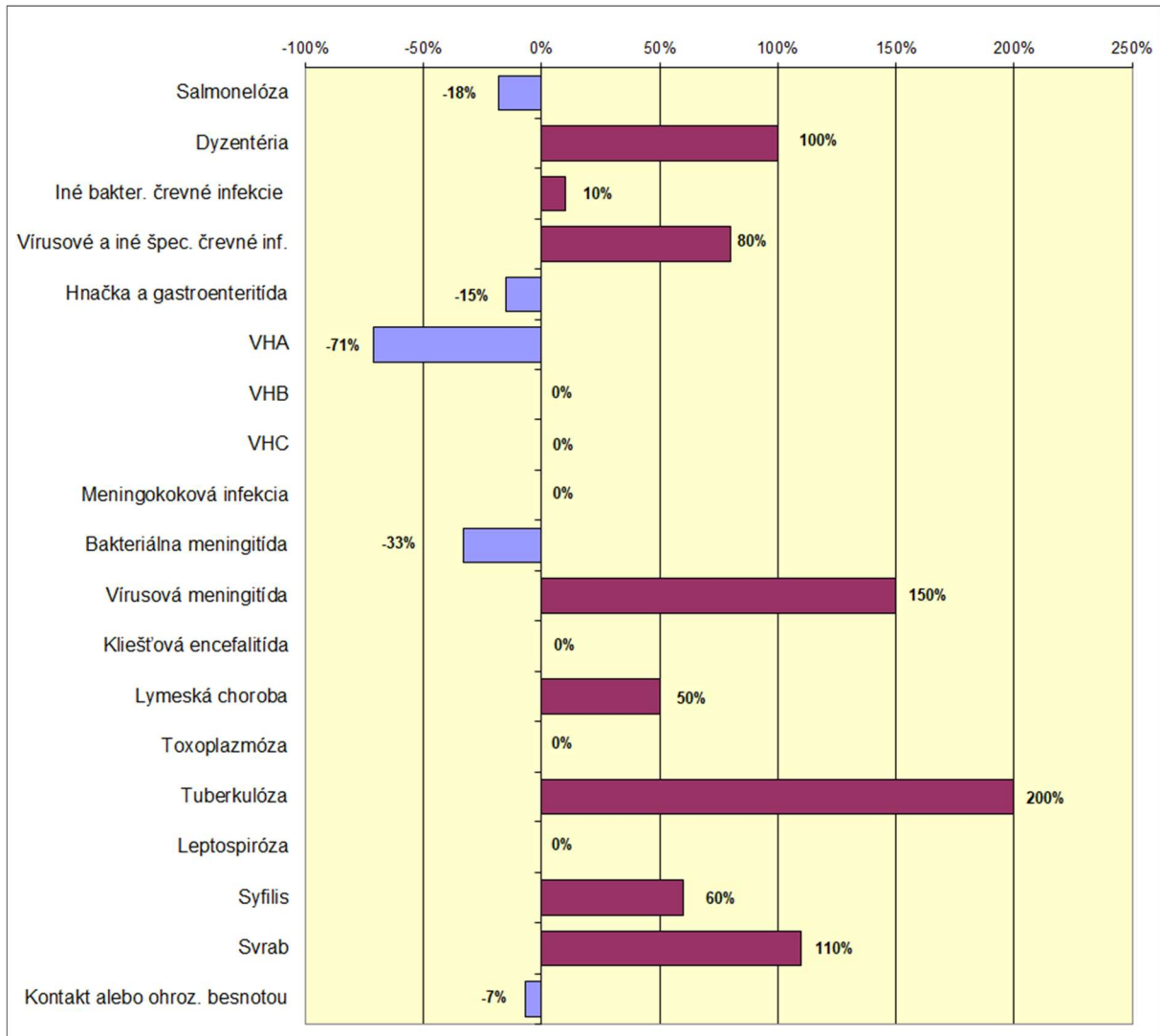
Spolu sú v okrese Košice okolie od roku 1985 evidované 4 prípady infekcie HIV, z toho v 2 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS.

**Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Košice okolie v roku 2018
a porovnávacie indexy**

Tabuľka I.1.

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2018	Rok 2017	Index 2018/17	Priemer 13/17	Index 2018/P	Chorobnosť vr. 2018	Priemer chor. 13/17
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A01	Brušný týfus a paratýfusy	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	108	131	0,82	101,60	1,29	85,32	82,00
A03	Bacilová dyzentéria	14	7	2,00	12,40	0,56	11,06	10,12
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	223	202	1,10	129,00	1,57	176,17	104,26
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	300	167	1,80	131,00	1,27	237,00	106,13
A09	Hnačka a gastroenter. pr. inf. pôvodu	259	304	0,85	312,00	0,97	204,61	253,48
A15-19	Tuberkulóza	6	2	3,00	3,20	0,63	4,74	2,60
A37	Divý kašeľ	7	3	2,33	4,80	0,63	5,53	3,91
A38	Šarlach	2	0	0,00	1,40	0,00	1,58	1,14
A39	Meningokoková infekcia	1	0	0,00	1,20	0,00	0,79	0,97
A50-53	Syfilis	8	5	1,60	9,00	0,56	6,32	7,34
A69	Lymeská choroba+G63.0+M01.2	9	6	1,50	6,20	0,97	7,11	5,04
A70	Infekcie Chlamýdia psittaci	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredoeur. kliešťová encefalitída	0	0	0,00	8,80	0,00	0,00	7,05
A87	Vírusová meningitída	5	2	2,50	4,40	0,45	3,95	3,62
B01	Ovčie kiahne	461	197	2,34	302,40	0,65	364,19	246,32
B02	Plazivec pásový	65	39	1,67	22,20	1,76	51,35	18,00
B05	Osýpky	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B06	Ružienka	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B15	Akútna hepatitída A	2	7	0,29	27,80	0,25	1,58	22,67
B16	Akútna hepatitída B	2	0	0,00	0,20	0,00	1,58	0,17
B17.1	Akútna hepatitída C	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,16
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	2	0	0,00	1,60	0,00	1,58	1,31
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	5	1	5,00	3,40	0,29	3,95	2,77
B26	Mumps	0	0	0,00	79,00	0,00	0,00	64,20
B27	Infekčná mononukleóza	8	21	0,38	22,40	0,94	6,32	18,24
B58	Toxoplazmóza	0	1	0,00	1,60	0,63	0,00	1,30
B86	Svrab	42	20	2,10	23,60	0,85	33,18	19,15
G00	Bakt. zápal mozg. plien nezar. inde	2	3	0,67	1,80	1,67	1,58	1,47
G51	Poruchy spánkového nervu	3	3	1,00	7,20	0,42	2,37	5,86
G61	Zápalová polyneuropatia	1	2	0,50	0,60	3,33	0,79	0,48
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	26	28	0,93	22,20	1,26	20,54	17,99

**Porovnanie výskytu prenosných ochorení v okrese Košice okolie
v roku 2018 oproti roku 2017
(pokles a vzostup v %)**

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA v okrese KOŠICE - okolie za rok 2018

III.1. SKUPINA ALIMENTÁRNYCH INFEKCIÍ

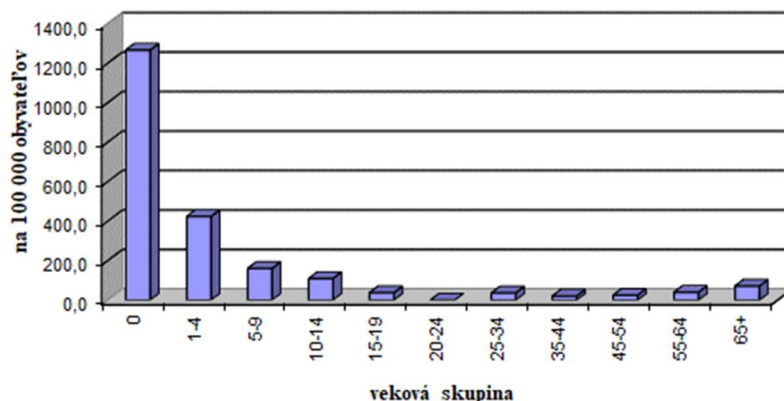
III.1.1. *Brušný týfus a paratýfus (A01)*

V roku 2018 nebolo hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus. V okrese už nevidujeme žiadneho bacilonosiča brušného týfusu.

III.1.2. *Iné infekcie salmonelami (A02)*

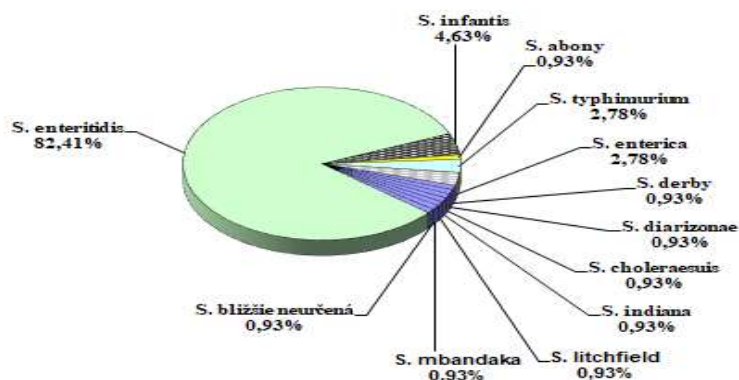
V roku 2018 bolo zaznamenaných 108 ochorení (chorobnosť 85,3/100 000 obyvateľov), z toho 3 vylúčovania. Oproti minulému roku je to pokles o 18 %. Priemerný výskyt ochorení v predchádzajúcich 5 rokoch bol 101,6, priemerná chorobnosť 82,0/100 000 obyvateľov. Ochorelo 56 mužov a 52 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí (1266,5/100 000 obyvateľov – 22 prípadov) a v skupine 1–4 ročných detí (423,6/100 000 obyvateľov – 28 prípadov).

Vekovošpecifická chorobnosť na salmonelózu v okrese Košice okolie v roku 2018

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky po celý rok, najviac v mesiacoch september (17 prípadov) a august (14 prípadov). Ako etiologický agens sa najčastejšie uplatnila už tradične *S. enteritidis* 89x (82,4 %). V jednom prípade bol u *S. typhimurium* potvrdený fagotyp DT012. Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických výskytov, 3 rodinných výskytov so 6 chorými, epidémie neboli zaznamenané.

Rozdelenie salmonelóz podľa etiológie v okrese Košice okolie v roku 2018

**Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých
a vylučovateľov v roku 2018 v okrese Košice okolie**

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	S. enteritidis	89	82,41	87	80,56	2	1,85
2.	S. infantis	5	4,63	4	3,70	1	0,93
3	S. abony	1	0,93	1	0,93	0	0,00
4	S. derby	1	0,93	1	0,93	0	0,00
5	S. diarizonae (3b)	1	0,93	1	0,93	0	0,00
6	S. enterica	3	2,78	3	2,78	0	0,00
7	S. choleraesuis	1	0,93	1	0,93	0	0,00
8	S. indiana	1	0,93	1	0,93	0	0,00
9	S. litchfield	1	0,93	1	0,93	0	0,00
10	S. mbandaka	1	0,93	1	0,93	0	0,00
11	S. typhimurium	3	2,78	3	2,78	0	0,00
12	S. bilžšie neurčená	1	0,93	1	0,93	0	0,00
Spolu		108	100,0	105	97,2	3	2,8

Vylučovania salmonel boli zistené u 3 dospelých osôb pri preventívnej prehliadke a 2x pred hospitalizáciou. Mimočrevná lokalizácia S. choleraesuis bola zaznamenaná u dospelého muža z punktátu z kolena.

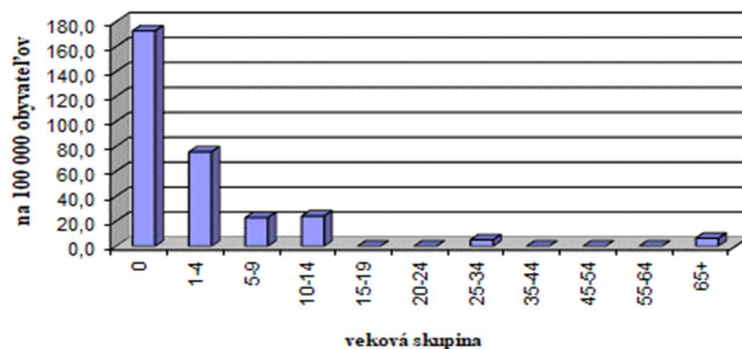
Salmonelová septikémia (A02.1) 1 ochorenie 2 mesačného dieťaťa z minoritnej skupiny obyvateľstva z obce Kecerovce, ktoré bolo prijaté do DFN pre zelené hnačky, febrilitu, vracanie, prenatúrny, dehydratovaný. Počas hospitalizácie vzostup zápalových parametrov. Z hemokultúry aj z výteru z rekta potvrdená S. enteritidis.

III.1.3. Bacilová dyzentéria (A03)

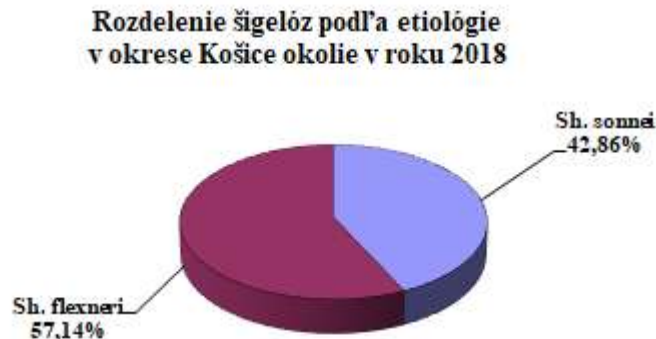
V sledovanom roku bolo hlásených 14 ochorení, chorobnosť 11,1/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2017 je to vzostup o 100 % a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 44 %.

Ochorenia sa vyskytli u 6 mužov a 8 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí (172,7/100 000 obyvateľov – 3 prípady).

**Vekovošpecifická chorobnosť na dyzentériu
v okrese Košice okolie v roku 2018**

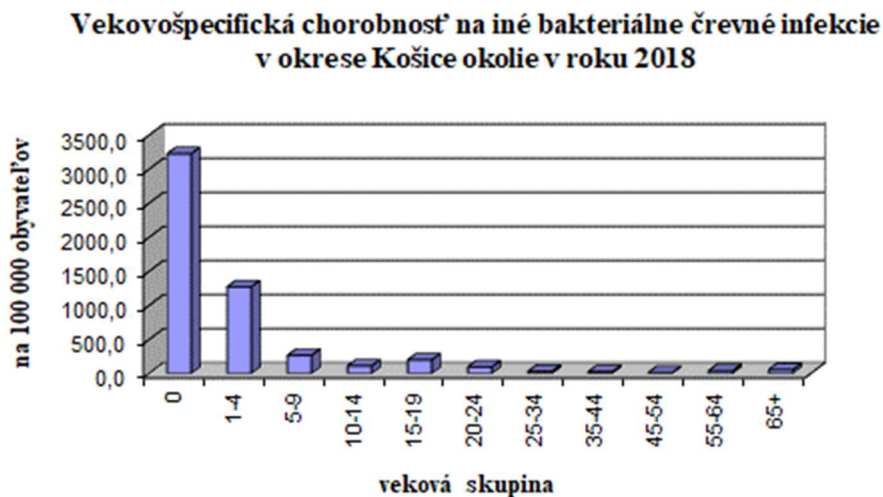
Maximum ochorení bolo hlásených v mesiacoch január a december (po 3 prípady). V etiológii prípadov sa uplatnila *Sh. flexneri* 8x (57,1 %) a *Sh. sonnei* 6x (42,9 %). Zaznamenaný bol 1 rodinný výskyt u dvoch súrodencov.

III.1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V roku 2018 bolo hlásených 223 ochorení (chorobnosť 176,2/100 000 obyvateľov), čo je o 10 % viac ako v roku 2017. Priemer výskytu infekcií v predchádzajúcich 5 rokoch bol 129,0 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 104,3/100 000 obyvateľov. Ochorelo 118 mužov a 105 žien.

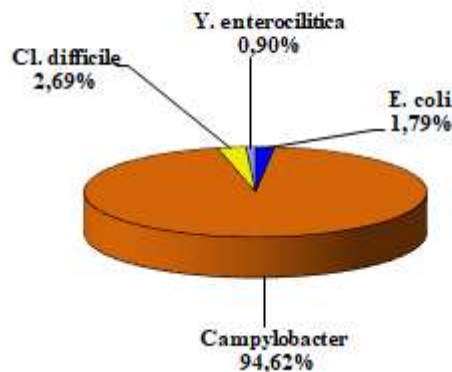
Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia u 0 ročných detí (3223,9/100 000 obyvateľov – 56 prípadov) a vo vekovej skupine 1–4 ročných detí (1270,9/100 000 obyvateľov – 84 prípadov).

Výskyt prípadov bol zaznamenaný priebežne počas celého roka, najviac v septembri (26 prípadov) a auguste (24 prípadov).

Ako etiologické agens boli kultivované: *Campylobacter* sp. - 211x (94,6 %), enteropatogénne *E. coli* - 4x (1,8 %), *Cl. difficile* – 6x (2,7 %) a *Y. enterocolitica* – 2x (0,9 %).

**Rozdelenie iných bakteriálnych črevných infekcií podľa etiológie
v okrese Košice okolie v roku 2018**

Kampylobakteriálna enteritída (A04.5)

Zaznamenaných bolo 211 prípadov, chorobnosť 166,7/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 23 % oproti predchádzajúcemu roku. Ochorenia sa vyskytli u 111 mužov a 100 žien. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 0 ročných detí (3051,2/100 000 obyvateľov – 53 prípadov) a u 1-4 ročných detí (1240,7/100 000 obyvateľov – 82 prípadov). Výskyt ochorení bol zaznamenaný priebežne počas celého roka s maximom v mesiacoch september (26 prípadov) a august (23 prípadov). Zaznamenané boli 4 rodinné výskyty s 8 chorými.

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* (A04.6)

Hlásené boli 2 prípady, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov v mesiaci apríl u 3 a 5 ročných detí.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (A04.7)

V sledovanom roku bolo hlásených 6 prípadov, chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov u 2 mužov a 4 žien vo veku 42 – 86 rokov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine osôb nad 65 rokov (19,3/100 000 obyvateľov – 3 prípady). U všetkých chorých bolo potvrdené *Cl. difficile* produkujúci toxín A aj B.

III.1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Od roku 2004 nebol v okrese zaznamenaný ani jeden prípad.

III.1.6. Giardióza (A07.1)

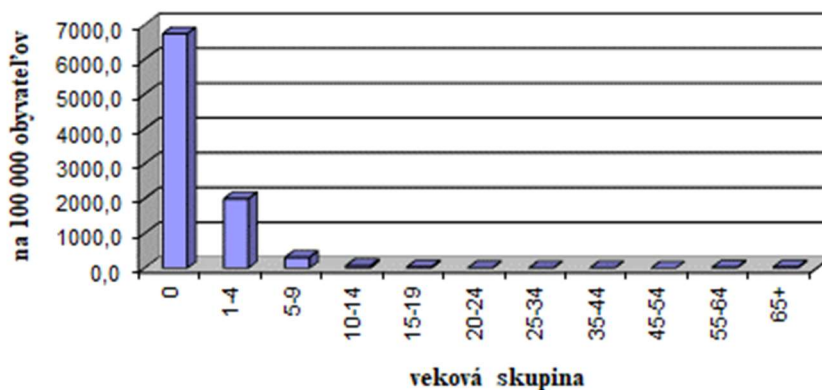
V sledovanom roku bolo hlásených 15 ochorení, chorobnosť 11,9/100 000 obyvateľov u detí vo veku 0–14 rokov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (105,9/100 000 obyvateľov pri 7 prípadoch). Z hľadiska sezonality sa najviac ochorení vyskytlo v mesiaci október (4 prípady).

III.1.7. Virusové a iné špecifikované črevné infekcie (A08)

V roku 2018 bolo zaznamenaných 300 prípadov, chorobnosť 237,0/100 000 obyvateľov hnačiek spôsobených vírusom, oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 80 %. Priemer výskytu ochorení v predchádzajúcich 5 rokoch bol 131,0 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov bol 106,1/100 000 obyvateľov. Ochorelo 152 mužov a 148 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí (6735,7/100 000 obyvateľov pri 117 prípadoch) a vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (1997,2/100 000

obyvateľov pri 132 prípadoch). Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom v mesiacoch august (65 prípadov) a júl (44 prípadov).

Vekovošpecifická chorobnosť na vírusové črevné infekcie v okrese Košice okolie v roku 2018

V etiológii ochorení sa uplatnili rotavírusy v 208 prípadoch, norovírusy v 51 prípadoch, adenovírusy v 40 prípadoch a astrovírus v 1 prípade. Ani v jednom prípade nebol chorý očkovaný proti rotavírusom. Zaznamenaných bolo 17 rodinných výskytov s 38 chorými a 2 importované prípady z Bulharska.

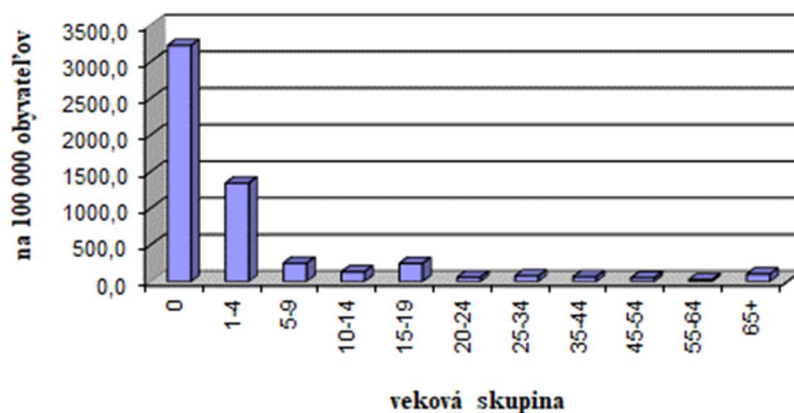
III.1.8. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V priebehu roka 2018 bolo hlásených 259 ochorení, chorobnosť 204,6/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti predchádzajúcemu roku o 15 %. Priemerný výskyt ochorení v predchádzajúcich 5 rokoch bol 312,0, priemerná chorobnosť 253,5/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli u 133 mužov a 126 žien.

Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine detí do 1 roka (3223,9/100 000 obyvateľov pri 56 ochoreniach) a vo vekovej skupine 1–4 ročných detí (1346,6/100 000 obyvateľov pri 89 ochoreniach).

Vekovošpecifická chorobnosť na hnačku a gastroenteritídu v okrese Košice okolie v roku 2018

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky počas celého roka s maximom v mesiacoch september (36 prípadov) a jún a júl (po 35 prípadov). Zaznamenaný bol 1 rodinný výskyt u 2 súrodencov. V dvoch prípadoch sa jednalo o importovanú nákazu z Poľska a Turecka.

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)						
Dg.			Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospital.	Počet úmrtí
Salmonella		S. typhimurium	0			
	A02	S.enteritidis	3	6	3	0
		Iné sérovary	0			
Kampylobakter	A04.5		4	8	0	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0			
		Iné listéria	0			
Yersinia	A04.6		0			
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0			
Bacillus	A05.4	B. cereus	0			
		Iný bacillus	0			
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0			
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0			
	A05.2	Cl. perfringens	0			
		Iné clostrídium	0			
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0			
	A03	Shigella	1	2	2	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0			
Parazity	B75	Trichinella	0			
	A07.1	Giardia	0			
	A07.2	Cryptosporidium	0			
		Anisakis	0			
		Iné parazity	0			
Vírusy	A08.1	Norovirus	3	7	7	0
	B15	Hepatitída A	0			
	A08.0,2,3,4,8	Iné vírusy	14	31	30	0
Iné agens		Histamín	0			
		Morské biotoxíny	0			
		Iné agens	0			
Neznámy agens	A09		1	2	2	0

III.2. SKUPINA VÍRUSOVÝCH HEPATITÍD

V roku 2018 boli zaznamenané 2 akútne vírusové hepatitídy typu A, 2 akútne vírusové hepatitídy typu B a 2 akútne vírusové hepatitídy typu E. Akútna vírusová hepatitída typu C nebola hlásená.

V sledovanom roku boli hlásené aj 2 prípady chronickej VHB, 5 prípadov chronickej VHC a 12 prípadov nosičstva HBsAg.

III.2.1. Akútna hepatitída A (B15)

V roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 71 % oproti roku 2017. Priemer výskytu v ostatných 5 rokoch bol 27,8 ochorení, priemerná chorobnosť 22,7/100 000 obyvateľov.

V prvom prípade ochorel 50 ročný muž z obce Ploské, ktorý žil ako bezdomovec a bol prijatý na Pľúcnu kliniku s dg. bronchiectázie, zvýšené HT. Dňa 6.1.2018 exitus - príčina smrti kardiopulmonálne zlyhanie pri hemoptoe. V druhom prípade ochorela 78 ročná žena z obce Čaňa, hospitalizovaná na IV. Internej klinike s infarktom myokardu.

V ohniskách vírusových hepatitíd bol LD s podaním očkovacej látky nariadený 8 kontaktom. Ochorenia boli potvrdené sérologicky testom ELISA (anti HAV IgM pozit.). V sledovanom roku nebolo hlásené ochorenie u zdravotníckeho pracovníka.

III.2.2. Akútna hepatitída B (B16)

Hlásené boli 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov. V prvom prípade ochorel 37 ročný neočkovaný muž z obce Sokolany, v anamnéze udaná operácia ruky. V druhom prípade ochorelo 12 ročné dievča z obce Nižná Myšľa, anamnéza na parenterálne zákroky negatívna. Proti VHB bola očkovaná 3 dávkami – 1x EUVAX (28.4.2006 č.š. UVA 3554) a 2x ENGERIX (25.8.2006 a 31.1.2007 č. š. AHBVB 117AE). V prepúšťacej správe z pôrodnice nie je záznam o HBsAg pozitívite matky. Sérologické vyšetrenia: HBsAg konfirm. pozit., anti HBcIgM pozit., anti HBcIgG pozit., anti HBe pozit., anti HBs negat.

III.2.3 Akútna hepatitída C (B17.1)

V sledovanom roku nebolo hlásené ochorenie.

III.2.4 Akútna hepatitída E (B17.2)

V sledovanom roku boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov u 67 a 76 ročných mužov z obcí Medzev a Hodkovce. Epidemiologická anamnéza v oboch prípadoch negatívna. Ochorenia potvrdené sérologicky.

III.2.5. Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

V roku 2018 boli zaznamenané 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov u 31 ročného muža z obce Jasov a 50 ročného muža z obce Malá Ida (vo výkone testu odňatia slobody), zistené v rámci preventívnej prehliadky. Anamnéza na parenterálne zákroky bola 1x negatívna, 1x amatérske tetovanie. Ochorenia potvrdené sérologicky HBsAg pozit.

III.2.6. Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

V sledovanom roku bolo hlásených 5 prípadov, chorobnosť 3,95/100 000 obyvateľov u 23, 30, 36, 57 a 60 ročných osôb, z toho dvaja vo výkone testu odňatia slobody. Anamnéza na parenterálne zákroky 1x negatívna, 2x operácia, 1x tetovanie a 1x i.v.drogy. Ochorenia zistené 4x pri preventívnej prehliadke a 1x pred umelým oplodnením, potvrdené sérologicky - 4x genotyp 1b, 1x nevyšetrený.

III.2.7. Novozistené nosičstvo HBsAg (Z22.5)

V roku 2018 bolo hlásených 12 prípadov novozisteného nosičstva HBsAg u 8 mužov a 4 žien vo veku 25-65 rokov, z toho 1 vo výkone testu odňatia slobody. Nosičstvá boli zistené 6x pri preventívnej prehliadke, 1x v gravidite, 1x v rámci predoperačných vyšetrení, 1x počas hospitalizácie, 2x pred darovaním krvi 1x prekonanie VHB. Anamnéza na parenterálne zákroky bola 8x negatívna, 1x operácia, 2x amatérske tetovanie a 1x pozitívita matky.

K 31.8.2018 bolo v okrese zaočkovaných 7 detí HBsAg pozitívnych matiek.

III.3 SKUPINA NÁKAZ PREVENTABILNÝCH OČKOVANÍM

III.3.1. Diftéria - záškrt (A36)

V roku 2018 sa nevyskytla žiadna manifestná nákaza vyvolaná Corynebacteriom diptheriae. Zaočkovanosť jednotlivých kontrolovaných ročníkov k 31.8.2018 bola na vysokej úrovni, u najmladšieho ročníka 2016 dosiahla 97,8 %. Pri preočkovaní - ročník 2011 dosiahla zaočkovanosť 97,4 % a ročník 2004 - 97,3 %.

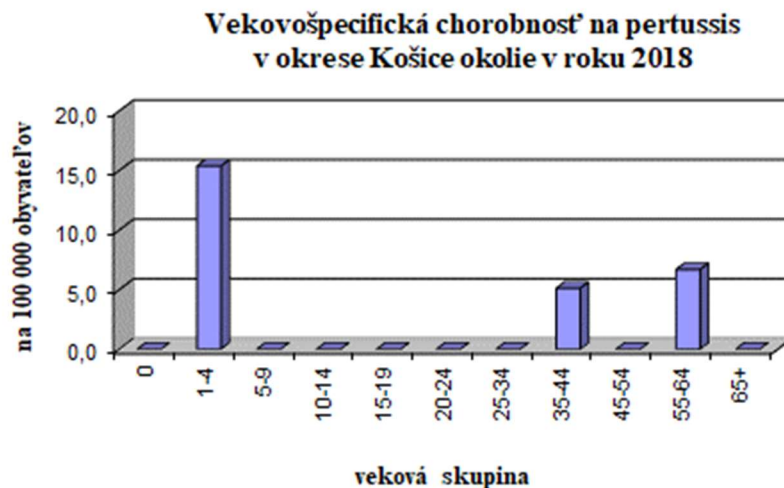
V sledovanom roku neboli v laboratóriu RÚVZ izolované žiadne toxické, resp. netoxické kmene C. diptheriae u pacientov z okresu Košice okolie.

III.3.2. *Pertussis – divý kašeľ (A37)*

V roku 2018 bolo zaznamenaných 7 ochorení, chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov, čo je o 133 % viac ako v minulom roku. Priemer výskytu v ostatných 5 rokoch bol 4,8 ochorení, priemerná chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov.

Ochoreli osoby vo veku 23-71 rokov, klinický priebeh charakterizoval záchvatovitý dusivý kašeľ a teplota. Očkovací status: 4x 5 dávok, 3x neočkovaní. V dvoch prípadoch sa jednalo o importovanú nákazu z Tuniska. Ochorenia boli potvrdené sérologicky.

Očkovanie proti divému kašľu je popísané v kapitole III.3.1.

III.3.3. *Morbili - osýpky (B05)*

Akútne ochorenie nebolo v okrese hlásené od roku 1999.

Stav zaočkovanosti k 31.8.2018 proti osýpkam, mumpsu a rubeole v sledovaných ročníkoch bol priaznivý. V ročníku narodenia 2016 dosiahla zaočkovanosť 96,8 %, v ročníku 2015 - 97,7 % a v ročníku 2006 - 97,9 %.

III.3.4. *Rubeola – ružienka (B06)*

Od roku 1998 bol v okrese zaznamenaný nulový výskyt ochorení. Očkovanie proti rubeole je popísané v kapitole III.3.3.

III.3.5. *Parotitída – mumps (B26)*

V roku 2018 nebolo hlásené ochorenie.

III.3.6. *Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)*

V roku 2018 ochorenie nebolo hlásené.

III.3.7. *Pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1)*

V sledovanom roku nebolo zaznamenané ochorenie.

III.3.8. *Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae (J13)*

Hlásené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 4 ročného dieťaťa z obce Sokol. Dieťa choré od začiatku januára, teplota do 40 st. C, bronchopneumónia potvrdená RTG nálezom, sťažené dýchanie, zápalová somnolencia, pridružený grunting. Dieťa preložené na KPAIM, opakovane napojené na UPV. Proti pneumokokom neočkované (DMO, vrodená srdcová vada, vada nadobličky). Z likvoru potvrdený PCR Streptococcus pneumoniae, sérotyp nevyšetrený.

III.4. SKUPINA RESPIRAČNÝCH NÁKAZ

III.4.1 Tuberkulóza (A15-A19)

V roku 2018 bolo do systému EPIS hlásených 6 prípadov, chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov, čo je vzostup oproti minulému roku o 200 %. Priemer výskytu ochorení za posledných 5 rokov bol 3,2 a priemerná chorobnosť 2,6/100 000 obyvateľov. Ochoreli osoby vo veku 0, 33, 34, 49, 60 a 70 rokov. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o tbc pľúc. Ochorenia boli potvrdené 2x RTG+kultivačne, 1x kultivačne, 2x RTG a 1x pozitivitou T spot – TB testu.

III.4.2. Scarlatina - šarlach (A38)

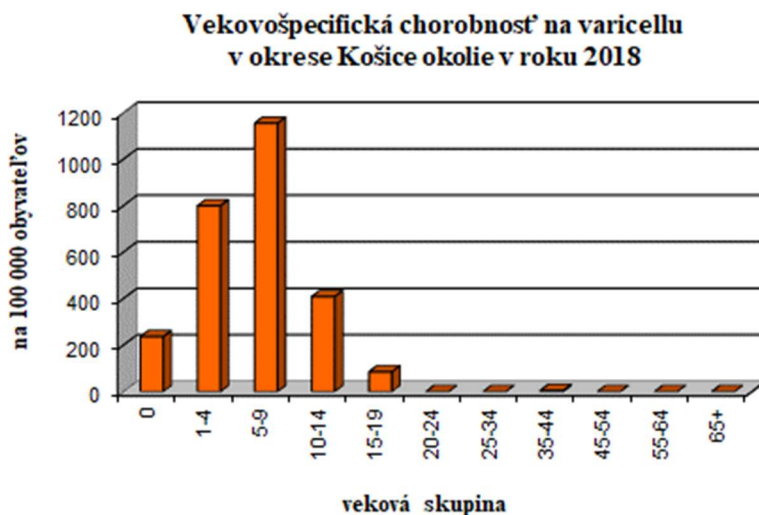
V roku 2018 boli zaznamenané 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov u 2 a 4 ročných detí z obcí Drienovec a Veľká Ida.

III.4.3. Erysipelas – ruža (A46)

Hlásených bolo 16 ochorení, chorobnosť 12,6/100 000 obyvateľov u 6 mužov a 10 žien. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine osôb nad 65 rokov (45,1/100 000 obyvateľov – 8 prípadov) a vo vekovej skupine 55-64 ročných (43,6/100 000 obyvateľov – 7 prípadov). Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom vo februári a auguste (po 3 prípady).

III.4.4. Varicella – ovčie kiahne (B01)

V roku 2018 bolo hlásených 461 ochorení, chorobnosť 364,2/100 000 obyvateľov, čo je nárast oproti roku 2017 o 134 %. Priemer výskytu ochorení za posledných 5 rokov bol 302,4 a priemerná chorobnosť 246,3/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u 220 mužov a 241 žien. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola zaznamenaná u 1–4 ročných detí (2118,2/100 000 obyvateľov – 140 prípadov) a u 5–9 ročných detí (1984,3/100 000 obyvateľov – 173 prípadov). Až 93 % ochorení sa vyskytlo u detí do 15 rokov veku. Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom v mesiacoch január (177 prípadov) a máj (67 prípadov).

III.4.5. Herpes zoster - plazivec pásový(B02)

V sledovanom roku bolo hlásených 65 prípadov, chorobnosť 51,4/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 67 % oproti predchádzajúcemu roku. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola

zaznamenaná vo vekovej skupine osôb nad 65 rokov (148,1/100 000 obyvateľov – 23 prípadov). Z hľadiska sezonality sa najviac ochorení vyskytlo v mesiaci október (9 prípadov).

III.4.6. Infekčná mononukleóza (B27)

V roku 2018 bolo hlásených 8 ochorení, chorobnosť 6,3/100 000 obyvateľov, čo je o 62 % menej ako v predchádzajúcom roku. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných (62,0/100 000 obyvateľov - 5 ochorení) a vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (30,3/100 000 obyvateľov – 2 ochorenia). Vo všetkých prípadoch sa jednalo o uzlinovú formu, 7 ochorení bolo potvrdených sérologicky.

III.4.7. Chrápka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

Počet ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia klesol oproti roku 2017 o 1,9 % (z 25 811 na 25 317 ochorení). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť na chrípku a ARO v roku 2018 bola vo vekovej skupine 0-5 ročných detí (181 618,7/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch). Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 1583 prípadov chrípky, chorobnosť 4 375,6/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch, počet komplikácií bol 99 (0,4 %).

V tejto skupine nebolo v sledovanom roku hlásené ochorenie na SARI.

Chrápková sezóna 2017/2018

Vokrese Košice okolie bolo hlásených 20 924 ARO, chorobnosť 55 039,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, z toho ako chrípka bolo hlásených 1124 ochorení, chorobnosť 2956,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z celkového počtu hlásených ARO tvorila chrípka 5,3%. Spolu bolo zaznamenaných 79 komplikácií, čo je 0,4%. Chorobnosť na ARO a chrípku sa v chrípkovej sezóne pohybovala od najvyššej 3615,1/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov v 8. KT, kedy bolo hlásených 1822 ARO (z toho 92 chrípok), po najnižšiu 809,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov v 1. KT, hlásených bolo 301 ARO (z toho 12 chrípok). Najviac komplikácií (13) bolo hlásených v 5. KT, čo tvorilo 1,3% z celkového počtu hlásených ochorení.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-5 ročných detí - 8353,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri 390 ochoreniach v 8. KT, najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bolavo vekovej skupine osôb nad 60 rokov - 241,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri 15 ochoreniach v 1. KT.

V sledovanej sezóne bol v okrese Košice okolie prerušený vyučovací proces v 32 MŠ, 32 ZŠ a 3 SŠ. U klientov DD a DSS na území okresu bolo vykonané očkovanie proti sezónnej chrípke. Z celkového počtu 589 osôb bolo zaočkovaných 491, čo je 83,4 %. Zároveň bolo očkovanie vykonané aj u 597 detí do 15 rokov.

III.4.8. Pandemická chrípka A(H1N1) (J10.9)

V roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 53 ročnej ženy z obce Zlatá Idka. V klinickom obraze teplota 38,5 st. C, zimnica, triaška, bolesť hrdla, nádcha, myalgie, bolesť hlavy v spánkovej oblasti, vracanie, slabosť, strata vedomia. U pacientky bol izolovaný vírus chrípky A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09.

III.5. NEUROINFEKCIE

III.5.1. Meningokoková meningitída (A39.0)

V roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 11 mesačného dieťaťa z minoritnej skupiny obyvateľstva z obce Rankovce. V klinickom obraze teplota 40 st.C, porucha vedomia, opozícia šije, na koži hrudníka málopočetné petéchie. Z likvoru

kultivačne potvrdená N. meningitidis, séro skupina B. V rámci protiepidemických opatrení bol v rodine 19 osobám nariadený LD s preventívnym podávaním ATB.

III.5.2. Vírusová meningitída (A87)

V sledovanom roku bolo hlásených 5 ochorení, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov u 5, 15, 17, 47 a 48 ročných osôb z obcí Paňovce, Zlatá Idka, Rozhanovce, Turňa nad Bodvou a Geča. Ochorenia boli potvrdené na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru.

III.5.3. Creutzfeldtova-Jakobova choroba (A81.0)

V roku 2018 bolo zaznamenané 1 úmrtie 54 ročného muža z obce Turňa nad Bodvou, bližšie komentované v časti Úmrtia.

III.5.4. Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9)

V roku 2018 boli zaznamenané 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov. V prvom prípade ochorela 47 ročná žena z obce Jasov, ktorá bola hospitalizovaná pre febrilitu, vracanie a susp. neuroinfekciu. V laboratórnom obraze prítomná elevácia zápalových parametrov. Pre nevyklúčenú hnisavú meningitídu začatá infúzna ATB terapia Cefotaximom. Realizovaná LP, likvor skalený, v náleze výrazná elevácia bielkovín, záplava segmentov. Výsledky mikrobiologických vyšetrení negatívne. V druhom prípade ochorel 76 ročný muž z obce Paňovce, ktorý bol preložený na KICM z interného odd. Nemocnice Košice-Šaca, kde bol hospitalizovaný pre vracanie a hypertenznú krízu. Počas hospitalizácie došlo ku kvalitatívnej poruche vedomia, dezorientácii. Pacient sa snažil komunikovať, odpovedal nezrozumiteľne, bol nekludný, teplota 39,1 st. C, šija oponovala. Likvor svedčil pre purulentnú meningitídu, etiologické agens nezistené.

III.5.5. Poruchy spánkového nervu (G51)

V sledovanom roku boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov, čo je rovnaký počet ako v minulom roku. Ochorenia sa vyskytli u 1 chlapca a 2 dievčat vo veku 0, 8 a 12 rokov z obcí Veľká Ida, Jasov a Moldava nad Bodvou. Všetci chorí boli proti poliomyelitíde riadne očkovaní.

III.5.6. Guillainov-Barrého syndróm (G61.0)

Hlásené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 17 ročného študenta SŠ z obce Budimír. Pacient bol hospitalizovaný na odd. detskej neurológie DFN Košice pre parestézie končatín, tváre, bolesti hlavy, znížené reflexy na DK a slabosť s dg. susp. akútna zápalová polyneuropatia Gullain-Barré s príznakmi ACHO. V predchorobí užíval ATB pre febrilitu a kašeľ. Proti poliomyelitíde riadne očkovaný, cestovateľská anamnéza negatívna. Izolačný pokus na bunkách zo vzorky stolice a likvoru bol negatívny.

III.6. ZOONÓZY A NÁKAZY S PRÍRODNOU OHNISKOVOSŤOU

III.6.1. Tularémia (A21)

V roku 2018 ochorenie nebolo hlásené.

III.6.2. Leptospiroza (A27)

V sledovanom roku bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 62 ročnej ženy z obce Košická Belá. V klinickom obraze vysoké teploty do 39,5 st. C, triaška, zimnica, vracanie, slabosť, nechutenstvo, bolesť na hrudníku, zväčšená pečeň, vysoké HT. V anamnéze udaný kontakt s domácimi zvieratami (pes, mačky, sliedky) a práca v záhrade. V okolí obydli nevyklučuje výskyt myši. Laboratórny výsledok: L. sejroe 1:1600.

III.6.3. Listerióza (A32)

Listériová septikémia (A32.7)

Hlásené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 63 ročného muža z obce Trstené pri Hornáde. V klinickom obraze teplota 40 st. C, zimnica, triaška, bolesti svalov a kĺbov, tmavší moč. V epidemiologickej anamnéze uvedená častá konzumácia syrov (kupovaných aj ovčích) a domáca zakáľačka. Z hemokultúry potvrdená *Listeria* species.

III.6.4. Lymeská choroba (A69.2, M01.2, G63.0)

V roku 2018 bolo hlásených 9 prípadov, chorobnosť 7,1/100 000 obyvateľov, čo je o 50 % viac ako v roku 2017. Ochorelo 5 mužov a 4 ženy v mesiacoch máj-august a október. V 8 prípadoch sa jednalo o I. štádium ochorenia – ECM, v 1 prípade o polyneuropatiu pri Lymsej chorobe. Epidemiologická anamnéza bola 3x negatívna, 6x udaná akvizícia kliešť'a. V troch prípadoch bolo ochorenie potvrdené sérologicky.

III.6.5. Q - horúčka (A78)

Ochorenie ani v roku 2018 nebolo hlásené.

III.6.6. Stredoeurópska kliešť'ová encefalitída (A84)

V roku 2018 nebolo v okrese zaznamenané ochorenie.

III.6.7. Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A98.5)

V sledovanom roku boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov 17, 20, 46 a 48 ročných osôb z obcí Seňa, Turňa nad Bodvou, Rozhanovce a Boliarov. V dvoch prípadoch sa jednalo o osoby z prostredia nízkeho hygienického štandardu, kde je možný výskyt hlodavcov, v jednom prípade o poľovníka a v jednom prípade o zámočníka, ktorý býva v rodinnom dome, kde nie je vylúčený výskyt hlodavcov. Ochorenia boli potvrdené sérologicky Hantavirus IgM a IgG pozit.

III.6.8. Toxoplazmóza (B58)

V roku 2018 nebolo hlásené ochorenie.

III.6.9. Toxokaróza (B83.0)

V sledovanom roku nebol zaznamenaný ani jeden prípad.

III.6.10. Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

Počet osôb, ktoré boli poranené zvieratami alebo ohrozené besnotou pre kontakt so zvierat'om z besnoty podozrivým oproti predchádzajúcemu roku klesol o 7 %, z 28 prípadov (chorobnosť 22,1/100 000 obyvateľov) v roku 2017 na 26 prípadov (chorobnosť 20,5/100 000 obyvateľov) v roku 2018.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (114,7/100 000 obyvateľov pri 10 prípadoch) a vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (90,8/100 000 obyvateľov pri 6 prípadoch).

Poranenia u ľudí boli hlásené po celý rok s maximom v mesiaci máj (6 prípadov). Najpočetnejšie boli zastúpené psy – 20x, t.j. 76,9 %. Vzhľadom na lokalizáciu poranenia išlo najčastejšie o ruku a stehno – po 5 poranení, t.j. 19,3 %. Antirabická vakcinácia bola vykonaná u všetkých 26 osôb vakcínou Verorab. Besnota nebola potvrdená u žiadneho zo zvierat, ktoré spôsobili poranenia ľudí.

Analýza poranení podľa **druhu zvierat'a** a **počtu vakcinovaných osôb**:

Druh zvierat'a	Počet pohryzení		Počet vakcinovaných	
	abs.	%	abs.	%
pes	20	76,9	20	76,9
mačka	4	15,4	4	15,4
potkan	2	7,7	2	7,7
Spolu	26	100,0	26	100,0

Rozdelenie poranení podľa lokalizácie:

Lokalizácia poranenia	Počet poranení	
	abs.	%
ruka	5	19,3
predkolenie	3	11,5
stehno	5	19,3
noha	2	7,7
koleno	2	7,7
predlaktie	1	3,8
lýtko	4	15,4
rameno	2	7,7
krk	1	3,8
brucho	1	3,8
Spolu	26	100,0

III.7. NÁKAZY KOŽE A SLIZNÍC

III.7.1. Tetanus (A35)

V roku 2018 nebolo hlásené ochorenie.

III.7.2. Scabies - svrab (B86)

V roku 2018 bolo hlásených 42 prípadov, chorobnosť 33,2/100 000 obyvateľov, čo je nárast oproti roku 2017 o 110 %. Priemer výskytu ochorení za posledných 5 rokov bol 23,6 a priemerná chorobnosť 19,2/100 000 obyvateľov. Ochorelo 20 mužov a 22 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola v skupine 0 ročných detí (230,3/100 000 obyvateľov – 4 prípady) a v skupine 1-4 ročných detí (196,7/100 000 obyvateľov – 13 prípadov). Najviac ochorení bolo zaznamenaných v mesiaci január (6 prípadov).

III.8. INÉ INFEKČIE - NEZARADENÉ

III.8.1. Extraintestinálna yersinióza (A28.2)

Hlásené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 49 ročného muža z obce Rešica. Jednalo sa o kĺbnu formu. Sérologicky potvrdená *Yersinia enterocolitica*.

III.9. SEXUÁLNE PRENOSNÉ OCHORENIA

III.9.1. Syfilis (A50-A53)

V roku 2018 bolo hlásených 8 ochorení, chorobnosť 6,3/100 000 obyvateľov, čo je vzostup oproti roku 2017 o 60 %. Priemerný výskyt v predchádzajúcich 5 rokoch bol 9,0, priemerná chorobnosť 7,3/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola v skupine 35-44 ročných (20,2/100 000 obyvateľov – 4 prípady). Ochorenia boli zaznamenané u 5 mužov a 3 žien a boli hlásené ako:

- sekundárny syfilis kože a slizníc (A51.3) – 1x
- nešpecifikovaný včasný syfilis (A51.9) – 2x
- neskorý latentný syfilis (A52.8) – 1x
- nešpecifikovaný neskorý syfilis (A52.9) – 1x
- latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A53.0) – 3x

III.9.2. Gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy (A54.0)

V roku 2018 boli zaznamenané 4 ochorenia, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov u 3 mužov a 1 ženy vo veku 26, 28, 35 a 42 rokov. Ochorenia boli potvrdené kultivačne.

III.9.3. Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A56.0)

V sledovanom roku bolo hlásených 6 ochorení, chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov u 3 mužov a 3 žien vo veku 19, 23, 26, 27, 32 a 38 rokov. Ochorenia potvrdené PCR.

III.9.4. Urogenitálna trichomonóza (A59.0)

V roku 2018 bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 38 ročnej ženy z obce Čaña, potvrdené mikroskopicky.

III.9.5. Infekcia genitálií a močovopohlavného systému herpetickým vírusom (A60.0)

Hlásené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 56 ročnej ženy z obce Čakanovce, potvrdené klinicky.

ÚMRTIA:

V roku 2018 bolo v okrese Košice okolie zaznamenané 1 úmrtie:

54 ročný muž z obce Turňa nad Bodvou na **Creutzfeldtovu-Jakobovu chorobu (A81.0)** - genetickú formu. Pacient pracoval ako podnikateľ, posledný rok a pol pracoval ako drevorubač vo Francúzku. V rodinnej anamnéze sa nevyskytlo degeneratívne neurologické ochorenie, matka pacienta žije a otec zomrel okolo 80-tky na porážku. Pacient mal 3 deti, zatiaľ zdravé. Doma choval psy, mačky, zajace, sliepky, hada a leguána. V čase od 12.–22.1.2018 bol hospitalizovaný na neurologickom odd. Nemocnice Košice-Šaca pre cca 2 týždňovú anamnézu poruchy vyjadrovania sa, celkového spomalenia, zabúdania a zhoršenia prehltnutia. Prítomné supponované neurodegeneratívne ochorenie CNS s rýchlo progredujúcou demenciou. Vyšetrenie krvi dňa 19.1.2018: polymorfizmus prionového génu na kodóne 129 je metionín/metionín, mutácia prionového génu E200K na kodóne 200 je prítomná. Dňa 18.2.2018 bol pacient prijatý na Internú kliniku Nemocnice Košice-Šaca z dôvodu dehydratácie s alteráciou celkového stavu v.s. pri neprijímaní potravy a tekutín. V neurologickom náleze prítomná anartria, kvadrupostihnutie s ľavostrannou prevahou. Dňa 24.2.2018 pacient exitoval, pitva potvrdila infekčnú príčinu úmrtia.

III.10. NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY

V roku 2018 bolo hlásených **744** nozokomiálnych nákaz (NN). NN boli hlásené z týchto lôžkových zariadení (Tab. III.9.1):

1. Detská fakultná nemocnica Košice (DFN Košice) **242** NN, (r. 2017-134)
2. Letecká vojenská nemocnica, a.s. Košice (LVN Košice) **19** NN, (r. 2017-24)
3. Nemocnica Košice-Šaca a.s. 1.súkromná nemocnica (Nemocnica Košice-Šaca) **65** NN, (r. 2017-60)
4. Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice (UNLP Košice) **267** NN, (r. 2017 - 352)
5. Vysokošpecializovaný odborný ústav geriatrický sv. Lukáša, n.o. Košice (VŠOÚG) **32** NN, (r. 2017 - 7)
6. Východoslovenský onkologický ústav a.s. Košice (VOÚ) **32** NN, (r. 2017-3)
7. Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb a.s. Košice (VÚSCH) **79** NN, (r. 2017-92)
8. Železničná nemocnica s poliklinikou Košice (ŽN) **8** NN

Proporcía hlásených NN na počet hospitalizovaných pacientov bola 0,54% (v r. 2017 – 0,51%), čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku. (**Index 1,11**, v r. 2017 – 1,54). (tab. III.9.1, tab. III.9.2). **Incidencia 0,54%** nevyjadruje rozsah a závažnosť nemocničných nákaz, nakoľko sa jednalo len o pasívny zber údajov.

Nemocničné nákazy hlásili najmä tieto oddelenia (Tab. III. 9.2):

	rok 2018	rok 2017
OAIM (KAIM)	146 (19,62%)	158 (23,51%)
chirurgické	73 (9,81%)	107 (15,92%)
interné	70 (9,41%)	81 (12,05%)
neonatólogia	69 (9,27%)	46 (6,85%)
dlhodobochorých	56 (7,53%)	35 (5,21%)
detské	45 (6,05%)	23 (3,42%)
hematologické	42 (5,65%)	44 (6,55%)
neurologické	34 (4,57%)	22 (3,27%)
neurochirurgické	29 (3,90%)	25 (3,72%)
infekčné	27 (3,63%)	32 (4,76%)

Počty hlásených NN podľa systémovej lokalizácie infekcie (Tab. III. 9.5 a Tab. III.9.6):

	rok 2018	rok 2017
1. Črevné infekcie	212 (28,49%)	163 (24,26%)
2. Infekcie krvného riečiska	127 (17,07%)	120 (17,86%)
3. Infekcie v mieste chir. výkonu a popáleniny	133 (20,70%)	139 (20,70%)
4. Respiračné infekcie	145 (19,49%)	123 (18,30%)
5. Urogenitálne infekcie	49 (6,59%)	63 (9,38%)
6. Infekcie kože a slizníc	8 (1,08%)	9 (1,34%)
7. Ostatné	70 (9,41%)	55 (8,18%).

Počty hlásených NN podľa systémovej lokalizácie infekcie (Tab. III. 9.5 a Tab. III.9.6):

	rok 2018
1. Črevné infekcie	212 (28,49%)
2. Sepsy (BSI)	127 (17,07%)
3. Infekcie v mieste chir. rany (IMCHV)	126 (16,95%)
4. Dolné dýchacie cesty	113 (15,19%)

5. Urologické infekcie (UTI)	49 (6,59%)
6. Horné dýchacie cesty	32 (4,30%)
7. Infekcie kože a slizníc (SST)	8 (1,08%)
8. Rany a popáleniny	7 (0,94%)
9. Gynekologické	0 (0,00%)
10. Iné	70 (9,41%)

1. Črevné infekcie – 212 NN. Najviac prípadov bolo nahlásených z oddelení dlhodobochorých 40x, detských oddelení 34x, interných oddelení 25x, Kliniky neonatológie 23x a chirurgických oddelení 22x (Tab. III.9.5). Najčastejšie sa jednalo o enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* 122x a o rotavírusovú enteritídu 69x (Tab. III.9.3). Na oddeleniach boli zabezpečené protiepidemické opatrenia (dezinfekcia rúk personálu, používanie rukavíc, intenzívna dekontaminácia pracovných povrchov a nástrojov, izolácia nových prípadov).

2. Sepsy – 127 NN. Najviac prípadov bolo hlásených z pracovísk hematológie a onkohematológie 39x, OAIM 25x a Kl. neonatológie 24x (Tab. III.9.5). Z hemokultúr boli najčastejšie izolované kmene *Staphylococcus aureus* 30x (z toho 10x MRSA), *Staphylococcus epidermidis* 24x (z toho 11x MRSE) a *Staphylococcus haemolyticus* 20x (z toho 11x MRSH) (Tab. III.9.6).

3. Infekcie v mieste chirurgickej rany – 126 NN. Najviac infekcií hlásili chirurgické oddelenia 32x, OAIM 16x a Neurochirurgická klinika 15x (Tab. III.9.5). Na etiológiu sa najčastejšie podieľali *Staphylococcus aureus* 22x (z toho 11x MRSA), *Pseudomonas aeruginosa* 17x (z toho 3x CPE, 2x ESBL+), *Staphylococcus haemolyticus* 16x (z toho 12x MRSH) a *Staphylococcus epidermidis* 15x (z toho 10x MRSE). (Tab. III.9.6)

4. Dolné dýchacie cesty – 113 NN. Najviac prípadov bolo nahlásených z OAIM (KAIM) 72x (Tab. III.9.5). Najčastejšie boli izolované kmene *Pseudomonas aeruginosa* 23x (z toho 4x karbapeném rezistentný kmeň), *Klebsiella pneumoniae* 12x (z toho 4x ESBL+ a 4x karbapeném rezistentný kmeň). (Tab. III.9.6)

5. Urologické infekcie (UTI) – 49 NN. Najviac urologických infekcií hlásili interné oddelenia 16x, chirurgické pracoviská 7x a OAIM (KAIM) 6x. Sporadické prípady hlásili aj ostatné pracoviská (Tab. III.9.5).

Z moču boli najčastejšie izolované: *Klebsiella species* 10x, *Pseudomonas aeruginosa* 6x a *Klebsiella pneumoniae* 5x (z toho 1x ESBL+ a 4x karbapeném rezistentný kmeň). (Tab. III.9.6).

6. Horné dýchacie cesty – 32 NN. Ochorenia boli hlásené predovšetkým z Odd. detskej onkológie 8x a sporadický výskyt bol zaznamenaný na detských odd. 3x, infekčných odd. 3x, neurologických odd. 3x a psychiatrických odd. 3x. Najčastejším vyvolávateľom bol *Staphylococcus aureus* 8x (z toho 5x MRSA), 6x vírus chrípky B a 5x RS vírus. (Tab. III.9.6).

7. Infekcie kože a slizníc (SST) – 8 NN. Tieto NN boli nahlásené z OAIM (KAIM) 4x, gynekologicko – pôrodných odd. 2x a po 1 ochorení hlásili z odd. dlhodobochorých a z neurologického odd.

8. Rany a popáleniny – 7 NN. Všetky ochorenia boli zaznamenané na Klinike popálenín a rekonštrukčnej chirurgie nemocnice Košice – Šaca a.s., 1. súkromná nemocnica. Z etiologického agens sa najčastejšie uplatnil *Acinetobacter baumannii* 4x.

9. Gynekologické – 0 NN. V uvedenej skupine neboli zaznamenané žiadne NN.

10. Iné infekcie – 70 NN. Tieto NN boli nahlásené najčastejšie z oddelení OAIM (KAIM) 21x, Kliniky neonatológie 17x a neurologických odd. 8x.

Najčastejšie izolovaným etiologickým agens pri NN (Tab. III.9.6) boli mikroorganizmy rodu Staphylococcus 200x – druh Staphylococcus aureus 104x (z toho 66x MRSA), Staphylococcus epidermidis 45x (z toho 25x MRSE) a Staphylococcus haemolyticus 42x (z toho 28x MRSH). Ďalšími najčastejšími vyvolávateľmi NN boli: Clostridium difficile 122x, Klebsiella pneumoniae 67x, rotavírus 69x, Pseudomonas aeruginosa 59x a E. coli 37x.

252 nozokomiálnych infekcií (t.j. 33,73 %) bolo vyvolaných polyrezistentnými mikrobiálnymi kmeňmi. 50x bola nozokomiálna nákaza vyvolaná kmeňmi Enterobacteriaceae produkujúcimi karbapenemázy (Klebsiella pneumoniae 37x, Pseudomonas aeruginosa 13x). Na pracoviskách, kde bol zaznamenaný výskyt mikroorganizmov s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie voči antibiotikám boli prijaté protiepidemické opatrenia na zabránenie ich ďalšieho šírenia v zmysle Odborného usmernenia MZ SR pre diagnostiku a protiepidemické opatrenia pri výskyte bakteriálnych pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie.

POPIS EPIDÉMII:

V priebehu roka bola zaznamenaná 1 epidémia rotavírusových enteritíd (dg. A080) v lôžkovom zdravotníckom zariadení:

Klinika neonatológie DFN Košice

V priebehu mesiaca máj 2018 bol zaznamenaný výskyt rotavírusových enteritíd (dg. A080) u prematúrnych novorodencov hospitalizovaných na Klinike neonatológie – Oddelení JIRS Detskej fakultnej nemocnice Košice. V čase od 16.05.2018 do 22.05.2018 z počtu 25 exponovaných pacientov ochorelo 5 novorodencov. Klinický priebeh ochorení: redšie zelené stolice. Všetkým pacientom bola odobratá vzorka stolice, kde bol potvrdený rotavírus. Na klinike boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

Úmrtia

Nebolo zaznamenané žiadne úmrtie v príčinnej súvislosti s NN.

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.I. ŠZD v zdravotníckych zariadeniach

Na území okresov Košice I–IV a okresu Košice okolie je **9 ústavných zdravotníckych zariadení** s počtom lôžok 2576 s danou stavebno – technickou charakteristikou:

- **monoblokový typ** – UNLP Košice, pracovisko Tr. SNP 1, Nemocnica Košice-Šaca, VÚSCH Košice, VŠOÚG
- **pavilónový typ** – UNLP Košice, pracovisko Rastislavova 43, VOÚ, Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, CPLDZ
- **zmiešaný typ** – DFN Košice a LVN Košice.

Charakteristika ústavnej zdravotnej starostlivosti

UNLP Košice s pracoviskami:

Rastislavova 43 s počtom lôžok 633, s 11 klinickými pracoviskami, 6 lôžkovými oddeleniami, s Urgentným príjmom, Klinikou rádiodiagnostiky a nukleárnej medicíny, Centrálnym prijímacím oddelením, Oddelením centrálnej sterilizácie, Ústavom patológie, Ústavom lekárskej mikrobiológie a klinickej mikrobiológie, Centrom asistovanej reprodukcie, Krvnou bankou, Oddelením laboratórnej medicíny, Oddelením liečebnej výživy a 14

odbornými ambulanciami. V r. 2018 bolo hospitalizovaných 24087 pacientov. Stavebné úpravy a rekonštrukčné práce spočívajúce vo výmene okien, PVC podlahy a maľovania sa vykonávali na Psychiatrickej klinike. Na pracovisku Urgentného príjmu boli realizované opravy omietok a maľovanie v rámci odstraňovania technických nedostatkov pri výstavbe objektu.

Tr. SNP 1 s 723 lôžkami na 13 klinikách a 3 lôžkových oddeleniach s Klinikou rádiodiagnostiky a zobrazovacích metód, Oddelením CS, s centrálnou prípravovňou postelí, s Oddelením urgentného príjmu, s Nemocničnou lekárňou, s Centrálnym operačným traktom so 16 operačnými sálami, s Dezinfekčnou stanicou, Združenou tkanivovou bankou (UNLP Košice a LF UPJŠ Košice), Oddelením klinickej farmakológie, Oddelením laboratórnej medicíny, Oddelením liečebnej výživy, Oddelením patológie, Centrom preventívnej a športovej medicíny a 13 odbornými ambulanciami. V r. 2018 bolo na tomto pracovisku hospitalizovaných 28660 pacientov. V sledovanom období prebiehali na I. Klinike anesteziológie a intenzívnej medicíny stavebné a rekonštrukčné práce pozostávajúce z výmeny okien a maľovania. Stavebné úpravy na Neurologickej klinike riešili predovšetkým úpravu zariadení na osobnú hygienu pre pacientov – dopĺňanie záchodov, výmenu keramických obkladov a dlažby a tiež boli vykonané maliarske a elektrikárske práce.

DFN Košice s 240 lôžkami, 3 klinikami, 5 lôžkovými oddeleniami, s Centrálnym príjmom, 3 operačnými sálami, mliečnou kuchyňou, Nemocničnou lekárňou a 56 odbornými ambulanciami. V r. 2018 hospitalizovaných 9069 pacientov. V roku 2018 boli do prevádzky uvedené priestory Jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odbore ORL a Endoskopické pracovisko.

Nemocnica Košice-Šaca s 379 lôžkami, 4 klinikami, 11 lôžkovými oddeleniami, Jednodňovou zdravotnou starostlivosťou, s Oddelením CS, Diagnostickým centrom, Funkčnou diagnostikou, Gastrocentrom, HTO, Hyperbarickou oxygenoterapiou, Nemocničnou lekárňou, OKB, Oddelením liečebnej výživy a stravovania, Oddelením všeobecného lekárstva, Osteocentrom, Rádiodiagnostickým oddelením, Stomatologickým oddelením, Šport – artro centrom, Tkanivovou bankou, Nemocničnou pracovňou, s centrálnym operačným traktom, 23 odbornými ambulanciami, 2 laserovými pracoviskami, 1 infúznou jednotkou a 16 závodnými ambulanciami praktického lekára pre dospelých.

V r. 2018 bolo na tomto pracovisku hospitalizovaných 17533 pacientov. Stavebné úpravy na Stomatologickom oddelení, Gynekologicko- pôrodnickej klinike, Neonatologickom oddelení a v Ambulantnom centre boli realizované z dôvodu dispozičných zmien za účelom modernizácie pracovísk nemocnice.

VŠOÚG so 150 lôžkami s 2 oddeleniami, Hospicom a zariadením opatrovateľskej služby, 10 odbornými ambulanciami, SVALZ - FRO, centralizovanou sterilizačnou službou a pracovňou. Za sledované obdobie bolo v zariadení hospitalizovaných 1276 pacientov.

VOÚ so 158 lôžkami, 3 oddeleniami, 1 klinikou, 2 operačnými sálami, spoločnými vyšetrovacími a liečebnými zložkami - kobaltový ožarovač, lineárny urýchľovač, 2 zákrovými miestnosťami, 9 ambulanciami, USG a CT pracoviskom, Nemocničnou lekárňou a s pracoviskom pre ambulantné podávanie cytostatickej liečby. V r. 2018 bolo v zariadení hospitalizovaných 4977 pacientov. Rekonštrukčné práce prebiehali v II. pavilóne na pracovisku brachyterapie, hygienická maľba a ďalšie opravy boli vykonané na Oddelení klinickej onkológie 1 a Oddelení radiačnej onkológie 1.

VÚSCH so 177 lôžkami, 6 klinickými pracoviskami, s COT s 10 operačnými sálami, Nemocničnou lekárňou, centrálnou sterilizáciou a s centrálnou prípravovňou postelí, detašovaným biochemickým laboratóriom, 9 odbornými ambulanciami a 1 medziklinickou ambulanciou. V r. 2018 bolo v tomto zariadení hospitalizovaných 11992 pacientov. V roku 2018 bola na KAIM zriadená septická JIS. V novostavbe

VÚSCH v budove diagnostického, preventívneho a výskumného centra boli uvedené do prevádzky priestory Kliniky angiológie a II. Kliniky kardiológie.

LVN Košice so 70 lôžkami pracoviskách: Klinika gerontológie a geriatrickej, Oddelenie dlhodobých chorých. Ambulancie: praktických lekárov, ambulancia pracovného lekárstva, ambulancia PZS, chirurgická, dermatovenerologická, ORL, interná, gynekologická, stomatologická, psychiatrická a psychologická, očná, neurologická, gastroenterologická alergologická, kardiologická a hematologická, infúzna jednotka a zo zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek (biochemické pracovisko, rehabilitačné a rádiodiagnostické pracovisko). Súčasťou zariadenia je aj Ústav leteckej a preventívnej medicíny s ambulanciami leteckého a preventívneho lekárstva, kardiologickou, internou, funkčnej diagnostiky, leteckej, dopravnej a klinickej psychológie. V r. 2018 tu bolo hospitalizovaných 1398 pacientov.

Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, Košice s 10 lôžkami. Okrem toho sa tam nachádzajú vyšetrovne, prijímacia ambulancia, špecializovaná ambulancia v odbore endokrinológia, RIA laboratórium. V r. 2018 tu bolo hospitalizovaných 319 pacientov.

Centrum pre liečbu drogových závislostí Košice s 36 lôžkami. V r. 2018 tu bolo hospitalizovaných 366 pacientov.

V uvedených zdravotníckych zariadeniach je 6 pracovísk anestéziológie a intenzívnej medicíny, z toho sú 3 klinické pracoviská (I. KAIM UNLP Košice, KPAIM DFN Košice, KAIM VÚSCH), a 3 oddelenia (OAIM UNLP Košice, OAIM VOÚ Košice, OAIM Nemocnica Košice-Šaca a.s.), ďalej 16 JIS, 41 lôžkových oddelení chirurgického smeru a 43 lôžkových pracovísk nechirurgického smeru.

NTS SR, pracovisko Tr. SNP 1, Košice

Dialyzačné pracoviská

a/ LOGMAN a.s., pracovisko Sládkovičova s 12 lôžkami, vykonaných 3234 dialýz, pracovisko Kalinčiakova s 22 lôžkami, vykonaných 11736 dialýz.

b/ FMC - Dialyzačné služby s.r.o., pracovisko Tr. SNP 1 v Košice s dialyzačnými stacionármi, vykonaných 9941 dialýz.

c/ MEDIALYZ, s.r.o., Masarykova 17, 13 lôžok, vykonaných 8229 dialýz.

Centrálneoperačné trakty spolu s Oddeleniami CS sú v 3 zariadeniach: UNLP Košice, Nemocnica Košice-Šaca a.s., VÚSCH a.s. Košice.

Oddelenia CS sú vybavené týmito sterilizačnými prístrojmi:

UNLP Košice, pracovisko Tr. SNP 1: parné sterilizačné prístroje 5x, formaldehydový 1x, etylénoxidový 1x, plazmový 1x

UNLP Košice, pracovisko Rastislavova 43: parné sterilizačné prístroje 2x, plazmový 1x

Nemocnica Košice-Šaca - parné sterilizačné prístroje 3x, formaldehydový 1x, plazmový 1x, VÚSCH: parné sterilizačné prístroje 2x, plazmový 1x.

VOÚ a DFN Košice nemajú zriadené oddelenie CS. Sterilizácia je zabezpečená na operačných sálach a na ostatných oddeleniach.

Charakteristika ambulantnej zdravotnej starostlivosti

K 31.12.2018 na území okresov Košice I-IV a okresu Košice okolie evidujeme tieto **neštátne ambulantné zdravotnícke zariadenia:**

8 ambulancií anesteziológie a intenzívnej medicíny, 19 ADOS, 4 ambulancie akupunktúry, 2 algeziologické ambulancie, 1 ambulanciu estetickej chirurgie, 1 ambulanciu funkčnej diagnostiky, 7 ambulancií klinickej a dopravnej psychológie, 2 ambulancie liečebného pedagóga, 7 ambulancií plastickej chirurgie (z toho 3x JZS), 2 ambulancie pracovného lekárstva, 1 ambulanciu pre liečbu závislostí, 1 ambulancia spánkovej medicíny, 9 angiologických ambulancií (z toho 2 JZS), 314 ambulancií praktického lekára (209 ambulancií praktického lekára pre dospelých, 105 ambulancií praktického lekára pre deti a dorast), 1 centrum dopravnej psychológie, 1 centrum hemostázy, 2 črevné sprchy, 1 dermatokozmetické centrum, 5 dermatologických ambulancií (z toho 1 JZS), 24 dermatovenerologických ambulancií, 1 detskú endokrinologickú a diabetologickú ambulanciu, 1 detskú nefrologickú ambulanciu, 1 detskú ortopedickú ambulanciu, 17 diabetologických ambulancií, 4 dialyzačné pracoviská, 1 denzitometrické pracovisko, 12 endokrinologických ambulancií, 36 FRO ambulancií, 10 gastroenterologických ambulancií, 58 gynekologických ambulancií (z toho 2 JZS), 6 hematologických ambulancií, 1 hospic, 15 chirurgických ambulancií, 5 chránených dielní, 21 imunoalergologických ambulancií, 36 interných ambulancií, 14JZS, 23 kardiologických ambulancií, 1 laserové centrum, 6 logopedických ambulancií, 6 nefrologických ambulancií, 37 neurologických ambulancií, 1 neurochirurgická ambulancia, 1 neurologickú a ortopedickú ambulanciu, 23 očných ambulancií, 8 onkologických ambulancií, 25 ORL ambulancií, 32 ortopedických ambulancií, 1 plazmatické centrum, 12 pneumologických ambulancií, 2 pracoviská alternatívnych vyšetrovacích metód, 48 psychiatrických ambulancií, 30 psychologických ambulancií, 21RDG pracovísk z toho 4 zubné RDG, 1 mamografické pracovisko, 1 magnetická rezonancia, 12 reumatologických ambulancií, 3 pracoviská pre liečbu neplodnosti, 303 stomatologických ambulancií, 1 špeciálno – pedagogickú ambulanciu, 1 traumatologickú ambulanciu, 3 urogynekologické ambulancie z toho 1 JZS), 20 urologických ambulancií, 6 USG ambulancií, 20 staníc záchranej služby, 2 LSPP, 1 vrtuľníková záchranná služba a 44 laboratórií – cytologické, imunohistochemické, imunocytochemické, močové, klinickej biochémie, klinickej mikrobiológie, RIA, hematologické, alergologické a toxikologické, lekárskej genetiky, molekulovej genetiky, 3 združené ambulancie chirurgického smeru.

Neštátne zdravotnícke zariadenia poliklinického typu:

Poliklinika Centrum Košice s. r. o., Brigádnická 2, s 2 ambulanciami praktického lekára pre dospelých, 1 ambulanciou praktického lekára pre deti a dorast, 1 stomatologickou, 1 gynekologickou, s odbornými ambulanciami (kardiologická, interná, gastroenterologická, endokrinologická, ORL, očná, urologická, reumatologická, ortopedicko - osteologická) a so SVALZ: rádiodiagnostika 2x, denzitometria 1x, magnetická rezonancia 1x.

Poliklinika Procure a. s. Košice, ul. Jána Pavla II., s pracoviskom jednodňovej zdravotnej starostlivosti, s ambulanciami všeobecného lekára pre dospelých 3x, ambulanciami všeobecného lekára pre deti 2x, a s 23 odbornými ambulanciami (2x stomatologická, 2x gynekologická, interná, kardiologická, imunoalergologická, endokrinologická, diabetologická, gastroenterologická, neurologická, psychiatrická, psychologická, dermatologická, pracovného lekárstva, chirurgická, plastickej chirurgie, urologická, ortopedická, ORL, 2x očná, algeziologická), SVALZ: rádiológia.

Poliklinika TERASA s. r. o. Toryská 1, Košice s ambulanciou všeobecného lekára pre dospelých a všeobecného lekára pre deti, s biochemickým laboratóriom, s 8 odbornými ambulanciami (ORL, očná, telovýchovného lekárstva a preventívnej medicíny, funkčná diagnostika, interná a gastroenterologická, 2x gynekologická a stomatologická).

Poliklinika Moldava nad Bodvou, ul. ČSA 35, s 5 ambulanciami praktického lekára pre dospelých, 5 ambulanciami praktického lekára pre deti a dorast, 7 stomatologickými ambulanciami, 3 internými, 2 ORL, 2 chirurgickými, 3 ortopedickými, s rádiodiagnostickým

pracoviskom, 1 endokrinologickou ambulanciou, 2 neurologickými, detskou alergologickou ambulanciou, 2 dermatovenerologickými, 2 gynekologickými, očnou, 2 psychiatrickými, 2 pľúcnyimi, psychologickou, urologickou ambulanciou, s bio-laboratóriom, s ambulanciou FRO.

Ergomed poliklinika s. r. o. Moldavská 21/A s jednodňovou zdravotnou starostlivosťou, ambulanciou všeobecného lekára, odberovým laboratóriom, ADOS, rehabilitačným pracoviskom a 10 odbornými ambulanciami (kožná a imunoalergologická, neurologická, očná, interná a kardiologická, pracovné lekárstvo, ORL, ortopedická, psychologické pracovisko, psychiatrická a ambulancia dopravnej psychológie).

V okrese Košice – okolie sú zriadené **liečebné kúpele Štós**.

V prevádzke je **153 verejných lekární a 31 výdajní zdravotníckych pomôcok**.

Medzi zariadenia, v ktorých sa vykonáva ŠZD a patria pod Ministerstvo spravodlivosti sú:

- **Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Budovateľská 1, Košice-Šaca**, v ktorom sú 2 ambulancie všeobecného lekárstva, stomatologická ambulancia a lôžková časť pre odsúdených s 27 lôžkami, stacionár psychiatrie, psychológie a sexuológie.
- **Ústav na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody na Floriánskej 18 Košice** má ambulanciu všeobecného lekárstva, internú, psychiatrickú, pneumologickú a ftizeologickú, radiologické pracovisko, stacionár v odbore psychiatria a sexuológia a 19 lôžok.

Dodržiavanie hygienicko – epidemiologického režimu:

V rámci ŠZD bolo v roku 2018 vykonaných 620 kontrol so zameraním na kontrolu dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu a zabezpečenia zdravotného dohľadu pri práci, mikrobiálny monitoring, kontrolu účinnosti sterilizátorov a kontrolu dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov. V čase výkonu ŠZD bolo uložené 1 opatrenie – nariadenie uzatvorenia prevádzky NZZ – verejnej lekárne z dôvodu nezabezpečenia tečúcej studenej pitnej vody a teplej úžitkovej vody z verejného vodovodu. Iné závažné nedostatky v dodržiavaní hygienicko – epidemiologického režimu neboli zistené.

Technické nedostatky v lôžkových zdravotníckych zariadeniach boli priebežne odstraňované v rámci prebiehajúcich stavebných úprav a rekonštrukčných prác.

Mikrobiálny monitoring nemocničného prostredia: v steroch z predmetov a plôch počas kontrol hygienicko - epidemiologického režimu neboli izolované **multirezistentné kmene**.

- Na kontrolu sterility bolo odobratých **255 vysterilizovaných predmetov**. Mikrobiálna kontaminácia **nebola zistená** ani v jednej z vyšetovaných vzoriek (r. 2017 0,19%). Oproti roku 2017 bol zaznamenaný pokles pozitívnych vzoriek.
- Na kontrolu účinnosti vykonávanej dezinfekcie bolo z prostredia, predmetov a plôch odobratých **902 cielených sterov**, pozitívna mikrobiálna izolácia bola potvrdená v 62 vzorkách t.j. **6,87 %**. Grampozitívne mikroorganizmy boli izolované 47x, gramnegatívne mikroorganizmy 15x. (r. 2017 7,50%) bol zaznamenaný pokles pozitívnych vzoriek.
- **Kontrola mikrobiálnej čistoty ovzdušia** bola vykonávaná sedimentačnou metódou. Bolo odobratých **30 vzoriek**, pozitívne vzorky boli zistené 10x (**33,33%**), v r. 2017 20,00%. Izolované boli 3x plesne a 7x gram pozitívne mikroorganizmy.
- Na kontrolu mikrobiálnej účinnosti boli odobraté **2 vzorky dezinfekčných prípravkov**, ktoré boli účinné na vyšetované laboratórne kmene mikroorganizmov vo vodnom a bielkovinnom prostredí.

Objektívizácia nemocničného prostredia spojená s odberom vzoriek na laboratórne vyšetrenie bola vykonaná v týchto lôžkových zdravotníckych zariadeniach:

- **DFN Košice:** Centrálny operačný trakt
- **LVN Košice:** odborné ambulancie a oddelenie JZS,
- **UNLP Košice:** 48 oddelení (kliník), odborné ambulancie,
- **VÚSCH:** Klinika cievnej chirurgie, KAIM - intermedialna jednotka
- **NZZ:** JZS, gastroenterologická ambulancia,
- **FMC – dialyzačné služby:** Nefrologicko - dialyzačné centrum FRESENIUS, Tr. SNP 1 Košice,
- **Verejná lekáreň**

Kontrola účinnosti sterilizačných prístrojov bola vykonaná v rámci platených služieb v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach v:

- UNLP Košice s pracoviskami na Tr. SNP a Rastislavova 43 – 12x
- VOU - 12x,
- LVN Košice – 12x,
- VUSCH - 12x
- DFN Košice – 12x
- VŠOUG sv. Lukáša - 4x
- NZZ – 81x
- lekáreň - 2x
- iné (prevádzky s epidemiologicky závažnými činnosťami – pedikúry, DSS, Ústav na výkon väzby) - 11x

Kontrolované boli:

- **200x** horúcovzduchové sterilizátory,
- **132x** parné sterilizátory
- **12x** plazmové sterilizátory

V pravidelných intervaloch bol vykonávaný odber vzoriek **pitnej vody** a **dialyzačných vôd** počas a po ukončení reverznej osmózy na mikrobiologické a fyzikálno - chemické vyšetrenia z pracoviska MEDIALYZ, s. r. o., spolu bolo odobratých **8 vzoriek**. Dialyzačné vody odobraté na mikrobiologické a biologické vyšetrenia boli hodnotené podľa Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. Analýza chemických ukazovateľov v dialyzačných vodách bola vykonaná na základe požiadania zákazníka. Na základe laboratórneho vyšetrenia boli odobraté vzorky vyhodnotené ako vyhovujúce. Na 3 pracoviskách VÚSCH bolo odobratých **5 vzoriek teplej úžitkovej vody na zistenie prítomnosti legionel** s negatívnymi laboratórnymi výsledkami.

Kontrola dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov bola vykonaná v **166** zdravotníckych zariadeniach (na oddeleniach a klinikách lôžkových zariadení, na pracoviskách JZS a v ambulanciách NZZ, na ktorých sa vykonával ŠZD). Porušovanie zákona nebolo zistené.

V rámci výkonu ŠZD a platených služieb bolo vydaných **183 vyhodnotení výsledkov** laboratórných vyšetrení vrátane vyhodnotení kontrol účinnosti sterilizátorov.

Bolo vydaných **160 vyjadrení** k prevádzkovým poriadkom s hygienicko - epidemiologickým režimom a ďalších **223 vyjadrení, hodnotení a expertíz**.

V roku 2018 boli riešené **4 podnety**, 2 podnety boli na základe vykonaného ŠZD hodnotené ako opodstatnené.

a. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz

V súvislosti s výskytom nozokomiálnych nákaz bol ŠZD vykonaný

- vo VÚSCH a.s., Klinika srdcovej chirurgie, Klinika cievnej chirurgie - výskyt entorobaktérií produkujúcich karbapenemázy u hospitalizovaných pacientov,
- v DFN Košice, Klinika detí a dorastu, Klinika neonatológie – výskyt rotavírusových infekcií,
- UNLP – I. chirurgická klinika – výskyt infekcií vyvolaných baktériou *Clostridium difficile*.

Štátny zdravotný dozor pozostával z kontroly dodržiavania hygienicko - epidemiologického režimu a schválených prevádzkových poriadkov, odberu vzoriek z prostredia a odberu vzoriek dezinfekčného prostriedku. Na pracoviskách boli nariadené protiepidemické opatrenia s cieľom minimalizovať pravdepodobné cesty šírenia prenosu.

V. OSTATNÉ ČINNOSTI

a) Preventívne programy a projekty

Odbor epidemiológie sa podieľal na plnení Programov a projektov Úradu verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (ďalej ÚVZ SR). Plnenie úloh za rok 2018 bolo vyhodnotené v osobitnej správe, ktorá bola zaslaná na ÚVZ SR v požadovanom termíne. V roku 2017 bolo zabezpečené plnenie 9 úloh: 6.1 Národný imunizačný program, 6.2 Surveillance infekčných chorôb, 6.3 Informačný systém prenosných ochorení, 6.4 Nozokomiálne nákazy, 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie, 6.6 Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, 6.7 Prevencia HIV/AIDS, 6.8 Poradne očkovania, 6.9 Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventabilných očkovaním.

b) Špecializované činnosti

Odbor epidemiológie v roku 2018 nevykonával špecializované činnosti.

c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Súčasťou poradenského centra na RÚVZ so sídlom v Košiciach je Poradňa očkovania. Poradenstvo a konzultácie vykonáva 1x mesačne vo vyhradených hodinách po predchádzajúcej telefonickú objednávku resp. na základe dohody. Poradňu očkovania v priebehu roka 2018 navštívilo 59 osôb. Za sledované obdobie sa riešilo 107 prípadov odmietnutia povinného pravidelného očkovania detí ktoré dosiahli určený vek zo strany rodičov.

d) Zdravotnovýchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

Zdravotnovýchovné aktivity pre zdravotníckych pracovníkov

1. Aktivity realizované v rámci Európskeho imunizačného týždňa 2018 realizované v od 23. 4. 2018 do 29. 4. 2018.
2. Aktivity v rámci Národného programu prevencie HIV/AIDS a Svetového dňa boja proti AIDS boli vyhodnotené v rámci osobitnej správy.
3. Priebežné metodické usmerňovanie všeobecných lekárov pre detí a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých v oblasti očkovania a prevencie prenosných ochorení.

4. V zmysle prílohy č. 6 Usmernenia HH SR „Koordínácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v Slovenskej republike“ zo dňa 18.6.2015 pod č. OE/2312/2015 boli vykonané školenia všeobecných lekárov pre deti a dorast, všeobecných lekárov pre dospelých, operátorov krajského operačného strediska ZZS Košice a primárov CPO lôžkových zdravotníckych zariadení v Košickom kraji. Predmetom školenia boli postupy a používanie OOPP pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.

5. V roku 2018 prebiehal 10. ročník kampane „**Save Lives: Clean Your Hands**“ („**Umývajú si ruky - zachrániš život**“), ktorá je súčasťou programu WHO „First Global Patient Safety Challenge - Clean Care Is Safer Care“. V rámci tohtoročnej kampane „**Clean care is safer care**“ boli vykonané kontroly hygieny rúk zdravotníckych pracovníkov na 31 pracoviskách v troch ústavných zdravotníckych zariadeniach, počas ktorých bolo z rúk zdravotníckych pracovníkov odobratých spolu 160 sterov. Zároveň bola realizovaná prednáška s problematikou hygieny rúk zdravotníckych pracovníkov, pri ktorej bolo edukovaných spolu 65 študentov strednej zdravotníckej školy. Všetkým ústavným zdravotníckym zariadeniam bola poskytnutá informácia o tejto kampani a o možnosti zaregistrovať sa do siete nemocníc WHO.

6. V súlade s Odporúčaním Rady 2009/C 151/01 z 9. júna 2009 o bezpečnosti pacientov vrátane prevencie a kontroly infekcií spojených so zdravotnou starostlivosťou bola v priebehu roka 2018 realizovaná **Surveillance infekcií spôsobených Clostridium difficile**. Prípady infekcií spôsobených Clostridium difficile zaznamenané za uvedené obdobie (122x) boli štandardne zadané do EPIS a následne exportované do TESSy.

7. Odborné semináre pre zdravotníckych pracovníkov sú vykázané v tabuľke.

Zdravotnovýchovné aktivity pre laickú verejnosť

1. Školiace akcie v rámci kurzov pre získanie odbornej spôsobilosti v epidemiologickej závažných činnostiach, organizovaných Slovenským červeným krížom – územný spolok Košice mesto (MUDr. Seligová, PhD.).
2. Aktivity realizované v rámci Európskeho imunizačného týždňa 2018 realizované v od 23. 4. 2018 do 29. 4. 2018.
3. Aktivity v rámci Národného programu prevencie HIV/AIDS a Svetového dňa boja proti AIDS.
4. Prezentácia prednášky o povinnom očkovaní detí v centre pre rodičov s deťmi (MUDr. Tarkovská).

Laická verejnosť bola edukovaná aj prostredníctvom médií (23) a webovej stránky RÚVZ Košice, kde boli zverejňované informácie o výskyte prenosných ochorení a možnosti prevencie, o novinkách v oblasti očkovania a o aktuálnej situácii vo výskyte akútnych respiračných ochorení a chrípke podobných ochorení.

Účasť zamestnancov odboru epidemiológie na školiacich akciách a odborných podujatiach v roku 2018:

1. 1.-2.2.2018 Bratislava - Tématický kurz o nových poznatkoch v epidemiológii infekčných chorôb (Lacková)
2. 20.3.2018 Bratislava – XV. Vedecko-odborná konferencia NRC pre surveillance infekčných chorôb v SR (aktívne MUDr. Seligová, PhD.)

3. 11.4.2018 Košice – prednáškový blok: Klinická prax – pediater (MUDr. Seligová, PhD.)
4. 26.-28.4.2018 Štrbské pleso – IX. Slovenský vakcinologický kongres (MUDr. Seligová, PhD., MUDr. Tarkovská)
5. 09.05.2018 Košice – Školenie primárov CPO Košického kraja a pracovníkov KOS ZZS Košice o postupoch pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (aktívne MUDr. Tarkovská, aktívne Mgr. Magdová)
6. 17.5.2018 Košice - Školenie všeobecných lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých (aktívne MUDr. Tarkovská)
7. 10.-11.5.2018 Štrbské pleso – XVIII. Ročník odbornej konferencie - Problémy súvisiace s chovom zvierat (aktívne MVDr. Molčányi)
8. 1.6.2018 Košice – Školenie pre študentov o hygiene rúk (aktívne Križanová)
9. 6.6.2018 Košice - XXI. Východoslovenský vakcinačný deň L. Pasteura (pracovníci odboru epidemiológie, aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
10. 6.-7.6.2018 Bratislava - Diskusné sústreďenie v epidemiológii infekčných chorôb (Mgr. Magdová)
11. 5.-6.9.2018 Zlín - Súčinnosťný seminár - "Implementace MZP WHO 2005 do reálných národných podmínek"(MUDr. Seligová, PhD., MUDr. Tarkovská)
12. 15.-17.10.2018 Banská Bystrica – VI. ročník vedeckého kongresu Zoonózy, alimentárne nákazy a nákazy z vody a XXIII. Červenkové dni preventívnej medicíny (aktívne MVDr. Molčányi)
13. 23.10.2018 Košice - prednáškový blok: Klinická prax – pediater (MUDr. Seligová, PhD.)
14. 25.-26.10.2018 Bratislava - I. Medzinárodná konferencia Nemocničnej epidemiológie a hygieny (MUDr. Seligová, PhD., Fecsuová)
15. 8.11.2018 Trnava - Krčméryho deň boja proti antibiotickej rezistencii I. (MUDr. Seligová, PhD., Mgr. Magdová, Križanová)
16. 15.11.2018 Košice - Pracovné stretnutie poskytovateľov ZS (MUDr. Seligová, PhD.)
17. 28.11.2018 Košice – prednáška o povinnom očkovaní detí v centre pre rodičov s deťmi (aktívne MUDr. Tarkovská)
18. 12.12.2018 Bratislava - Celodenný kurz - "Vedenie hodnotiaceho rozhovoru" (MUDr. Seligová, PhD.)
19. 11.-12.12.2018 Bratislava - tématický kurz - Prevencia nozokomiálnych nákaz (Fecsuová)

20. Účast' zamestnancov odboru epidemiológie na seminároch RÚVZ so sídlom v Košiciach:
- semináre pre pracovníkov s VŠ vzdelaním 8x (aktívne MUDr. Seligová, PhD, MUDr. Tarkovská, Mgr. Magdová)
- semináre pre pracovníkov so SŠ vzdelaním 7x (aktívne Najmiková, Gazdová, Fecsuová).

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ:

ADC - Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch

* KERLIK, Jana - AVDIČOVÁ, Mária - ŠTEFKOVIČOVÁ, Mária – TARKOVSKÁ, Veronika – VALACHOVÁ PÁNTIKOVÁ, Martina – MOLČÁNYI, Tomáš – MEZENECV, Roman: [Slovakia reports highest occurrence of alimentary tick-borne encephalitis in Europe: Analysis of tick-borne encephalitis outbreaks in Slovakia during 2007–2016](#). In: [Travel Medicine and Infectious Disease](#). - DOI: <https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2018.07.001>

AFH - Abstrakty príspevkov z domácich vedeckých konferencií

* SELIGOVÁ, Jana - MOLČÁNYI, Tomáš, GINELLIOVÁ, Alžbeta, BELYOVÁ, Anna: Úmrtie na chrípku typu B - kazuistika. In: XV. Vedecko – odborná konferencia národných referenčných centier pre surveillance infekčných chorôb v SR: Bratislava, 20.3.2018. - Bratislava : Slovenská epidemiologická a vakcinologická spoločnosť, 2018. - ISBN 978-80-89797-30-1.– S. 22.

*TARKOVSKÁ, Veronika – SELIGOVÁ, Jana - MOLČÁNYI, Tomáš: Legionárska choroba, kazuistika inportovaného prípadu. In: VI. Ročníku kongresu zoonózy, alimentárne nákazy a nákazy vody a XXIII. Červenkové dni preventívnej medicíny: Banská Bystrica, 15. - 17. október 2018. - Bratislava : Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, 2018. - ISBN 978-80-89738-13-7. - S. 118-120.

* TARKOVSKÁ, Veronika - MOLČÁNYI, Tomáš: Toxokaróza, prehľad výskytu v Slovenskej republike za obdobie rokov 2008 – 2017. In: Odborná konferencia s medzinárodnou účasťou. Problémy súvisiace s chovom zvierat vo svetle všeobecne záväzných predpisov: Štrbské pleso, 10.- 11. 5.2018. – Košice: ELSEWA, spol. s.r.o., 2018. – ISBN 978-80-89385-44-7.-S 36.

e) Mimoriadne úlohy

V zmysle prílohy č. 6 Usmernenia HH SR „Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v Slovenskej republike“ zo dňa 18.6.2015 pod č. OE/2312/2015 boli vykonané školenia všeobecných lekárov pre deti a dorast, všeobecných lekárov pre dospelých, operátorov krajského operačného strediska ZZS Košice a primárov CPO lôžkových zdravotníckych zariadení v Košickom kraji. Predmetom školenia boli postupy a používanie OOPP pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.

V súlade s plánom hlavných úloh v oblasti prípravy na obranu, krízové situácie a na plnenie opatrení hospodárskej mobilizácie v rezorte zdravotníctva sa zamestnanci odboru epidemiológie zúčastnili praktických nácvikov zameraných na precvičenie postupov centrálného prijímacieho oddelenia pri zistení podozrenia na výskyt VNN v 2 lôžkových zdravotníckych zariadeniach (v Univerzitetnej nemocnici L. Pasteura Košice a v Detskej fakultnej nemocnici Košice).

V čase od 5. do 6.9.2018 sa dvaja zamestnanci odboru zúčastnili v Zlíne súčinnostného seminára „Implementace MZP WHO 2005 do reálných národných podmínek“. Cieľom seminára boli postupy a mechanizmy vykonávané pri výskyte osoby s VNN,

materiálno – technické vybavenie zdravotníctva SR, spôsoby dekontaminácie prostriedkov a techniky. Na podujatí boli prezentované tematické okruhy: požiadavky Medzinárodných zdravotníckych predpisov WHO, systémové riešenie výskytu pacienta s VNN, osobné ochranné prostriedky vhodné pre zdravotnícky a obslužný personál v prostredí BSL-4, transportný izolačný prostriedok pre pacienta s podozrením na VNN. Súčasťou seminára bola praktická ukážka činnosti zdravotníctva pri výskyte osoby s podozrením na VNN.

Zamestnanci odboru sa počas letných a jesenných mesiacov r. 2018 zapojili do realizácie imunologických prehľadov. Cestou 14 všeobecných lekárov pre deti a dospelých a 7 všeobecných lekárov pre dospelých bol zabezpečený odber a následne transport 280 vzoriek krvi za účelom laboratórneho serologického vyšetrovania.

VI. Tabuľkové výstupy

Činnosť odboru epidemiológie

Príloha č. 4

Odbor/oddelenie epidemiológie - RÚVZ Košice			Počet
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnisk zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad spolu:	2607 0 85 2692
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	280 0 14 0 0 294
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania) kontrola očkovania (počet očkovaných) ¹⁾ kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie spolu:	8 22570 5 46 0 22629
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV spolu:	4858 4858 13 20 9749

5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)	týždenná	312
		mesačná	84
		ročná	7
		na požiadanie spolu:	109 512
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	13 5 18
7.	Publikačná činnosť	Spolu ²⁾ :	4
8.	Účasť na konferenciách ³⁾	aktívna	10
		pasívna	23
		spolu:	33
9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch ⁴⁾	príprava zadania	0
		zber podkladov	562
		sumarizácia	293
		analýza	0
		iné (príprava)	65
		spolu:	920
10.	vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie	0
		konzultácie	0
		kolaudácia	0
		vydanie posudkov (čiastkové stanoviská)	0
		záväzné stanoviská	0
		spolu:	0
12.	Podnety	počet	4
13.	Sankcie	v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet	0
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	5
		v zmysle § 13 ods. 4	
15.	Odvolania	počet	0

1) ak sa v jednom ročníku kontrolovalo viac druhov očkovania, kontrolovaný očkovanec sa počíta 1x

2) publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch je uvedená v **texte výročnej správy za rok 2018 v časti V. Ostatné činnosti**

3) účasť na konferenciách je uvedená v **texte výročnej správy za rok 2018 v časti V. Ostatné činnosti**

4) práca na osobitných štúdiách a programoch:

- **Imunologické prehľady 2018**

- **Clean care is safety care – Kampaň rúk 2018**

- **Surveillance infekcií spôsobených Clostridium difficile**

Tabuľka č. I.6

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresov Košice I - IV za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	ROK																			
			1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
<i>Črevné nákazy</i>																						
A01	Brušný týfus a paratyfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	957	645	917	955	853	577	426	422	559	298	167	116	156	341	155	156	178	158	265	172
		rel.	392,37	264,45	375,97	391,55	358,26	248,11	183,18	181,46	240,37	128,14	71,81	49,88	67,08	150,04	65,10	65,52	74,76	66,36	111,30	72,24
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	81	60	43	32	5	7	12	3	6	8	11	33	44	12	6	6	7	1	10	12
		rel.	33,21	24,60	17,63	13,12	2,1	3,01	5,16	1,29	2,58	3,44	4,73	14,19	18,92	5,28	2,52	2,52	2,94	0,42	4,20	5,04
A04	Iné bakt. črevné inf.	abs.	63	99	84	111	91	90	122	165	179	109	130	107	110	128	164	229	309	396	440	558
		rel.	25,83	40,59	34,44	45,51	38,22	38,7	52,46	70,95	76,97	46,87	55,90	46,01	47,30	56,32	68,88	96,18	129,78	166,32	184,80	234,36
A05	Iné bakt. otravy potravinami	abs.	13	200	33	0	0	0	0	0	31	0	0	0	0	196	0	0	0	0	0	0
		rel.	5,33	82,00	13,53	0,00	0	0	0,00	0,00	13,33	0,00	0,00	0,00	0,00	82,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A09	Hnačky a gastr.pr.inf.pôvodu	abs.	288	278	259	647	536	337	867	605	467	570	542	609	656	706	525	454	445	536	387	335
		rel.	118,08	113,98	106,19	265,27	225,12	144,91	372,81	260,15	200,81	245,10	233,06	261,87	282,08	310,64	220,50	190,68	186,9	225,12	162,54	140,70
<i>Vírusové hepatitídy</i>																						
B15	Akútna hepatitída A	abs.	80	223	82	26	5	4	6	60	27	5	41	132	9	18	20	17	16	25	14	1
		rel.	32,80	91,43	33,62	10,66	2,1	1,72	2,58	25,80	11,61	2,15	17,63	56,76	3,87	7,92	8,40	7,14	6,72	10,50	5,88	0,42
B16	Akútna hepatitída B	abs.	8	5	10	9	11	15	19	14	11	3	2	1	2	2	2	5	4	4	2	0
		rel.	3,28	2,05	4,1	3,69	4,62	6,45	8,17	6,02	4,73	1,29	0,86	0,43	0,86	0,88	0,84	0,00	1,68	1,68	0,84	0,00
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	8	14	28	23	10	1	4	2	2	1	1	1	0	3	1	6	4	3	4	2
		rel.	3,28	5,74	11,48	9,43	4,2	0,43	1,72	0,86	0,86	0,43	0,43	0,43	0,00	1,32	0,42	2,52	1,68	1,26	1,68	0,84
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	22	18	13	4	11	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	9,02	7,38	5,33	1,64	4,62	2,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vzdušné nákazy</i>																						
A15- A19	Tuberkulóza	abs.	*	*	52	26	40	40	25	31	19	14	13	11	13	20	7	8	34	11	18	21
		rel.	*	*	21,32	10,66	16,8	17,2	10,75	13,33	8,17	6,02	5,59	4,73	5,59	8,80	2,94	3,36	15,12	4,62	7,56	8,82
A36	Difteria	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A37	Divý kašeľ	abs.	0	0	0	0	1	1	0	0	4	59	102	29	14	49	14	17	11	9	8	21
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,43	0,00	0,00	1,72	25,37	43,86	12,47	6,02	21,56	5,88	0,00	4,62	3,78	3,36	8,82
A38	Šarlach	abs.	3	11	10	14	4	7	9	3	14	5	3	0	3	3	2	8	1	1	0	2
		rel.	1,23	4,51	4,1	5,74	1,68	3,01	3,87	1,29	6,02	2,15	1,29	0,00	1,29	1,32	0,84	3,36	0,42	0,42	0,00	0,84
B01	Ovčie kiahne	abs.	80	433	397	904	293	578	459	406	683	373	572	491	474	365	890	533	359	433	374	665
		rel.	32,80	177,53	162,77	370,64	123,06	248,54	197,37	174,58	293,69	160,39	245,96	211,13	203,82	160,60	373,80	223,86	150,78	181,86	157,08	278,88
B02	Plazivec pásový	abs.	44	49	56	66	64	98	57	76	67	54	46	47	64	54	52	45	33	40	102	80
		rel.	18,04	20,09	22,96	27,06	26,88	42,14	24,51	32,68	28,81	23,22	19,78	20,21	27,52	23,76	21,84	0,00	13,86	16,80	42,84	33,60
B05	Osýpky	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,84
B06	Ružienka	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	22	3	2	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68	9,24	1,26	0,84	0,00	0,00
J10- J11	Chriпка a akútne respiračné ochorenia	abs.	80576	64656	60459	43027	76182	67283	66677	73689	83139	79648	97270	78055	73072	66577	87703	55719	83536	69911	77092	72712
		rel.	33036,10	26508,96	24788,19	17641,07	31996,44	28931,69	28671,11	31686,27	35749,77	34248,64	41826,10	33563,65	31420,96	29293,88	36835,26	53979,65	77241,76	69142,91	72064,91	67233,32

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresov Košice I - IV za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	ROK																			
			1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
<i>Neuroinfekcie</i>																						
A39	Meningokoková infekcia	abs.	2	3	1	1	2	0	1	3	3	3	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1
		rel.	0,82	1,23	0,41	0,41	0,84	0,00	0,43	1,29	1,29	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,84	0,00	0,00	0,42	0,00	0,42
A87	Virusová meningitída	abs.	4	4	3	5	2	5	2	9	1	8	1	3	7	14	20	2	2	6	4	0
		rel.	1,64	6,56	1,23	2,05	0,84	2,15	0,86	3,87	0,43	3,44	0,43	1,29	3,01	6,16	8,40	0,84	0,84	2,52	1,68	0,00
A85- A86	Iné a nešpecifikované encefalitidy	abs.	6	1	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	2,46	0,41	1,23	0,41	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G00	Bakter. zápal mozg.plien nezatr.inde	abs.	4	6	8	2	5	4	8	6	11	6	9	7	6	9	8	4	9	13	9	7
		rel.	1,64	2,46	3,28	0,82	2,1	1,72	3,44	2,58	4,73	2,58	3,87	3,01	2,58	3,96	3,36	1,68	3,78	5,46	3,78	2,94
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	4	1	1	0
		rel.	0,00	0,41	0,41	0,00	0,00	0,43	0,43	0,43	0,00	0,00	0,43	0,86	0,00	0,00	0,00	0,42	1,68	0,42	0,42	0,00
<i>Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou</i>																						
A27	Leptospiróza	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0,00	2	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,84	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	abs.	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0
		rel.	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,42	0,00
A69,G6 3.0,M0 1.2	Lymeská choroba	abs.	27	13	8	12	19	40	53	18	13	24	19	28	13	12	26	25	34	17	22	48
		rel.	11,07	5,33	3,28	4,92	7,98	17,2	22,79	7,74	5,59	10,32	8,17	12,04	5,59	5,28	10,92	10,50	14,28	7,14	9,24	20,16
A78	Q - horiúčka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs.	4	0	2	2	1	14	0	0	2	1	1	2	0	1	3	1	3	0	5	1
		rel.	1,64	0,00	0,82	0,82	0,42	6,02	0,00	0,00	0,86	0,43	0,43	0,86	0,00	0,44	1,26	0,42	1,26	0,00	2,10	0,42
B58	Toxoplazmóza	abs.	5	8	7	3	6	1	5	5	1	1	5	3	0	1	2	0	1	1	4	0
		rel.	2,05	3,28	2,87	1,23	2,52	0,43	2,15	2,15	0,43	0,43	2,15	1,29	0,00	0,44	0,84	0,00	0,42	0,42	1,68	0,00
B68	Tenióza	abs.	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,41	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	68	74	57	55	36	32	35	32	38	27	32	42	24	34	28	31	36	26	17	14
		rel.	27,88	30,34	23,37	22,55	15,12	13,76	15,05	13,76	16,34	11,61	13,76	18,06	10,32	14,96	11,76	13,02	15,12	10,92	7,14	5,88
<i>Nákazy kože a slizníc</i>																						
A33 -	Tetanus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A48.0	Plynová flegmóna	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab Scabies	abs.	79	63	108	95	83	81	57	23	23	11	10	17	18	20	19	41	21	19	17	15
		rel.	32,39	25,83	44,28	38,95	34,86	34,83	24,51	9,89	9,89	4,73	4,30	7,31	7,74	8,80	7,98	17,22	8,82	7,98	7,14	6,30
<i>Iné</i>																						
A41	Iné septikémie	abs.	77	72	61	97	105	86	118	100	122	92	87	119	101	111	90	105	72	77	105	92
		rel.	31,57	29,52	25,01	39,77	44,1	36,98	50,74	43,00	52,46	39,56	37,41	51,17	43,43	48,84	37,80	44,10	30,24	32,34	44,10	38,64
A50-53	Syfilis	abs.	*	*	*	17	4	11	0	2	2	15	8	12	20	35	26	34	26	19	15	12
		rel.	*	*	*	6,97	1,68	4,73	0,00	0,86	0,86	6,45	3,44	5,16	8,60	15,40	10,92	14,28	10,92	7,98	6,30	5,04
Z21	Bezprizn. stav infekcie HIV	abs.	1	3	0	0	0	2	2	2	2	3	3	1	1	4	3	1	2	0	1	1
		rel.	0,41	1,23	0,00	0,00	0,00	0,86	0,86	0,86	0,86	1,29	1,29	0,43	0,43	1,76	1,26	0,42	0,84	0,00	0,42	0,42

* nesledovalo sa

Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okresoch Košice I - IV v roku 2018

Tabuľka I.2.

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2018		z toho			
				muži		ženy	
		abs.	na 100000	abs.	na 100000	abs.	na 100000
1	2	3	4	5	6	7	8
A02	Iné infekcie salmonelami	172	72,24	91	79,17	81	64,80
A03	Bacilová dyzentéria	12	5,04	6	5,22	6	4,80
A04	Iné bakteriálne črevné inf.	558	234,36	271	235,77	287	229,60
A07.1	Giardióza	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	404	169,68	214	186,18	190	152,00
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepod. inf. pôvodu	335	140,70	152	132,24	183	146,40
A15-19	Tuberkulóza	21	8,82	12	10,44	9	7,20
A37	Divý kašeľ	21	8,82	8	6,96	13	10,40
A38	Šarlach	2	0,84	0	0,00	2	1,60
A39.0	Meningokoková meningitída	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A40	Streptokoková septikémia	8	3,36	4	3,48	4	3,20
A41	Iné septikémie	92	38,64	49	42,63	43	34,40
A46	Ruža	19	7,98	9	7,83	10	8,00
A48.2	Nepneumonická Legionárska choroba	2	0,84	2	1,74	0	0,00
A50-A53	Syfilis	12	5,04	6	5,22	6	4,80
A54	Gonokoková infekcia	6	2,52	5	4,35	1	0,80
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie	20	8,40	5	4,35	15	12,00
A59.0	Urogenitálna trichomonóza	1	0,42	0	0,00	1	0,80
A69.2	Lymeská choroba	46	19,32	25	21,75	21	16,80
A81.0	Creuzfeldova-Jakobova choroba	2	0,84	0	0,00	2	1,60
A84.1	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A92.3	Horúčka Západného Nilu	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	21	8,82	13	11,31	8	6,40
B01	Ovčie kiahne	665	279,30	337	293,19	328	262,40
B02	Plazivec pásový	80	33,60	42	36,54	38	30,40
B05.8	Osýpky s inými komplikáciami	2	0,84	1	0,87	1	0,80
B15	Akútna hepatitída A	1	0,42	0	0,00	1	0,80
B17.1	Akútna hepatitída C	2	0,84	1	0,87	1	0,80
B17.2	Akútna hepatitída E	9	3,78	6	5,22	3	2,40
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	1	0,42	1	0,87	0	0,00
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	23	9,66	20	17,40	3	2,40
B25.1	Cytomegalovírusová hepatitída	1	0,42	0	0,00	1	0,80
B27	Infekčná mononukleóza	27	11,34	17	14,79	10	8,00
B37	Kandidóza	6	2,52	5	4,35	1	0,80
B86	Svrab	15	6,30	7	6,09	8	6,40
G00	Bakteriálny zápal mozg. plien	7	2,94	2	1,74	5	4,00
G04	Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy	3	1,26	2	1,74	1	0,80
G51	Poruchy spánkového nervu	2	0,84	1	0,87	1	0,80
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych chor. zahr. inde	2	0,84	1	0,87	1	0,80
J10.9	Chrípka A (H1N1)	5	2,10	1	0,87	4	3,20
Z20.3	Kont. alebo ohroz. besnotou	14	5,88	7	6,09	7	5,60
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	1	0,42	1	0,87	0	0,00
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	22	9,24	11	9,57	11	8,80

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okresoch Košice I - IV v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny												Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	10	47	39	12	12	6	8	6	7	8	17	172	
		rel.	421,90	519,82	324,09	108,24	108,24	47,04	21,92	14,76	20,72	25,36	42,84	72,24	
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	3	3	1	1	2	0	0	0	0	2	0	12	
		rel.	126,57	33,18	8,31	9,02	18,04	0,00	0,00	0,00	0,00	6,34	0,00	5,04	
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	45	149	52	31	39	24	34	24	15	34	111	558	
		rel.	1898,55	1647,94	432,12	279,62	351,78	188,16	93,16	59,04	44,40	107,78	279,72	234,36	
A07.1	Giardióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,46	0,00	0,00	0,00	0,42	
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	abs.	128	154	32	10	10	5	17	7	6	16	19	404	
		rel.	5400,32	1703,24	265,92	90,20	90,20	39,20	46,58	17,22	17,76	50,72	47,88	169,68	
A09	Hnačka a gastroent. pravdep. inf.pôvodu	abs.	37	70	51	23	20	15	19	20	5	19	56	335	
		rel.	1561,03	774,20	423,81	207,46	180,40	117,60	52,06	49,20	14,80	60,23	141,12	140,70	
A15-A19	Tubekulóza	abs.	0	0	0	0	0	0	1	4	3	1	12	21	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,74	9,84	8,88	3,17	30,24	8,82	
A37	Divý kašeľ	abs.	0	0	0	0	2	0	2	3	6	4	4	21	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	18,04	0,00	5,48	7,38	17,76	12,68	10,08	8,82	
A38	Šarlach	abs.	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	
		rel.	0,00	11,06	0,00	9,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,84	
A39.0	Meningokoková meningitída	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		rel.	42,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	
A40	Streptokoková septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	7	8	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,74	0,00	0,00	0,00	17,64	3,36	
A41	Iné septikémie	abs.	12	4	2	0	1	2	9	8	12	16	26	92	
		rel.	506,28	44,24	16,62	0,00	9,02	15,68	24,66	19,68	35,52	50,72	65,52	38,64	
A46	Ruža	abs.	0	0	1	0	0	0	2	1	1	0	14	19	
		rel.	0,00	0,00	8,31	0,00	0,00	0,00	5,48	2,46	2,96	0,00	35,28	7,98	
A48.2	Nepneumonická Legionárska choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,84	
A50-A53	Syfilis	abs.	0	0	0	0	0	1	2	3	1	0	5	12	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,84	5,48	7,38	2,96	0,00	12,60	5,04	
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	0	4	2	0	0	0	6	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,96	4,92	4,92	0,00	0,00	0,00	2,52	
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	0	0	0	0	2	2	11	3	2	0	0	20	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	18,04	15,68	30,14	7,38	5,92	0,00	0,00	8,40	
A59.0	Urogenitálna trichomonóza	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	9,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	
A69.2	Lymeská choroba	abs.	0	7	9	6	6	1	0	6	3	4	4	46	
		rel.	0,00	77,42	74,79	54,12	54,12	7,84	0,00	14,76	8,88	12,68	10,08	19,32	
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,34	0,00	0,84	
A84.1	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	
A92.3	Horúčka Západného Nílu	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	1	1	0	2	4	5	8	21	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	9,02	7,84	0,00	4,92	11,84	15,85	20,16	8,82	

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okresoch Košice I - IV v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	V e k o v é s k u p i n y											Spolu	
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
B01	Ovčie kiahne	abs.	22	297	274	46	10		4	4	6	0	1	1	665
		rel.	928,18	3284,82	2276,94	414,92	90,20		31,36	10,96	14,76	0,00	3,17	2,52	279,30
B02	Plazivec pásový	abs.	0	1	0	1	0		2	9	6	12	23	26	80
		rel.	0,00	11,06	0,00	9,02	0,00		15,68	24,66	14,76	35,52	72,91	65,52	33,60
B05.9	Osýpky bez komplikácií	abs.	0	0	0	1	0		0	0	0	1	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	9,02	0,00		0,00	0,00	0,00	2,96	0,00	0,00	0,84
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	0	0	0	0		1	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		7,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	1		0	0	1	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	9,02		0,00	0,00	2,46	0,00	0,00	0,00	0,84
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	0	0	0		1	0	2	0	3	3	9
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		7,84	0,00	4,92	0,00	9,51	7,56	3,78
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0		0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	2,46	0,00	0,00	0,00	0,42
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	1	0	0	0		1	10	6	1	3	1	23
		rel.	0,00	11,06	0,00	0,00	0,00		7,84	27,40	14,76	2,96	9,51	2,52	9,66
B25.1	Cytomegalovírusová hepatitída	abs.	0	0	0	1	0		0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	9,02	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	4	4	4	6		2	4	2	0	1	0	27
		rel.	0,00	44,24	33,24	36,08	54,12		15,68	10,96	4,92	0,00	3,17	0,00	11,34
B37	Kandidóza	abs.	4	2	0	0	0		0	0	0	0	0	0	6
		rel.	168,76	22,12	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,52
B86	Svrab	abs.	1	5	3	1	1		0	0	0	1	1	2	15
		rel.	42,19	55,30	24,93	9,02	9,02		0,00	0,00	0,00	2,96	3,17	5,04	6,30
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	4	0	0	0	1		0	0	1	0	0	1	7
		rel.	168,76	0,00	0,00	0,00	9,02		0,00	0,00	2,46	0,00	0,00	2,52	2,94
G04	Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy	abs.	0	1	1	1	0		0	0	0	0	0	0	3
		rel.	0,00	11,06	8,31	9,02	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,26
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	0	1	1	0		0	0	0	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	8,31	9,02	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,84
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych	abs.	0	0	0	0	0		0	0	0	0	1	1	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	3,17	2,52	0,84
J10.9	Chríпка A (H1N1)	abs.	0	0	0	0	0		0	1	2	1	0	1	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	2,74	4,92	2,96	0,00	2,52	2,10
Z20.3	Kontakt alebo ohroz.besnotou	abs.	0	2	5	5	2		0	0	0	0	0	0	14
		rel.	0,00	22,12	41,55	45,10	18,04		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,88
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	abs.	0	0	0	0	0		0	1	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	2,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	0	0	0	0	0		1	2	10	1	3	5	22
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		7,84	5,48	24,60	2,96	9,51	12,60	9,24

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okresoch Košice I – IV v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	April	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A02	Iné infekcie salmonelami	abs. 25 % 14,53	3 1,74	7 4,07	13 7,56	27 15,70	22 12,79	14 8,14	16 9,30	15 8,72	8 4,65	11 6,40	11 6,40	11 6,40	172 100,00
A03	Bacilová dyzentéria	abs. 1 % 8,33	2 16,67	2 16,67	3 25,00	1 8,33	1 8,33	0 0,00	0 0,00	0 8,33	0 0,00	0 0,00	0 8,33	1 100,00	12 100,00
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs. 46 % 8,24	37 6,63	46 8,24	38 6,81	69 12,37	44 7,89	52 9,32	50 8,96	63 11,29	43 7,71	50 8,96	20 3,58	558 100,00	100,00
A07.1	Giardióza	abs. 0 % 0,00	1 100,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	1 100,00
A08	Vírusové a iné špecifík. črevné infekcie	abs. 24 % 5,94	29 7,18	20 4,95	33 8,17	40 9,90	45 11,14	51 12,62	55 13,61	31 7,67	26 6,44	25 6,19	25 6,19	404 100,00	100,00
A09	Hnačka a gastroent. pravdep..inf.pôvodu	abs. 31 % 9,25	19 5,67	22 6,57	21 6,27	42 12,54	24 7,16	33 9,85	44 13,13	30 8,96	27 8,06	22 6,57	20 5,97	335 100,00	100,00
A15-A19	Tubekulóza	abs. 7 % 33,33	0 0,00	0 0,00	4 19,05	0 0,00	3 14,29	1 4,76	3 14,29	1 4,76	0 0,00	2 9,52	0 0,00	21 100,00	100,00
A37	Divý kašeľ	abs. 3 % 14,29	1 4,76	3 14,29	3 14,29	1 4,76	3 14,29	1 4,76	2 9,52	2 9,52	2 9,52	0 0,00	0 0,00	21 100,00	100,00
A38	Šarlach	abs. 0 % 0,00	0 0,00	1 50,00	1 50,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	2 100,00	100,00
A39.0	Meningokoková meningitída	abs. 0 % 0,00	0 0,00	0 0,00	1 100,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	1 100,00	100,00
A40	Streptokoková septikémia	abs. 1 % 12,50	0 0,00	1 12,50	0 0,00	0 0,00	1 12,50	1 12,50	2 25,00	0 0,00	0 0,00	1 12,50	1 12,50	8 100,00	100,00
A41	Iné septikémie	abs. 7 % 7,61	12 13,04	11 11,96	4 4,35	4 4,35	14 15,22	7 7,61	10 10,87	7 7,61	7 7,61	6 6,52	3 3,26	92 100,00	100,00
A46	Ruža	abs. 2 % 10,53	3 15,79	3 15,79	1 5,26	0 0,00	3 15,79	0 0,00	2 10,53	2 10,53	2 5,26	2 10,53	0 0,00	19 100,00	100,00
A48.2	Nepneumonická Legionárska choroba	abs. 0 % 0,00	0 0,00	1 50,00	1 50,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	2 100,00	100,00
A50-A53	Syfilis	abs. 4 % 33,33	2 16,67	0 0,00	1 8,33	3 25,00	0 0,00	1 8,33	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 8,33	12 100,00	100,00
A54	Gonokoková infekcia	abs. 0 % 0,00	1 16,67	0 0,00	0 0,00	0 0,00	1 16,67	1 16,67	1 16,67	0 0,00	1 16,67	0 0,00	1 16,67	6 100,00	100,00
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs. 2 % 10,00	1 5,00	3 15,00	3 15,00	3 15,00	1 5,00	1 5,00	1 5,00	1 15,00	3 10,00	0 0,00	0 0,00	20 100,00	100,00
A59.0	Urogenitálna trichomonóza	abs. 0 % 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 100,00	1 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	1 100,00	100,00
A69.2	Lymeská choroba	abs. 1 % 2,17	0 0,00	0 0,00	1 2,17	8 17,39	11 23,91	17 36,96	6 13,04	0 0,00	1 2,17	1 2,17	0 0,00	46 100,00	100,00
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs. 0 % 0,00	1 50,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 50,00	0 0,00	0 0,00	2 100,00	100,00
A84.1	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs. 0 % 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	1 100,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	1 100,00	100,00
A92.3	Horúčka Západného Nílu	abs. 0 % 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	1 100,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	1 100,00	100,00
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs. 2 % 9,52	1 4,76	1 4,76	2 9,52	3 14,29	2 9,52	5 23,81	0 0,00	1 4,76	3 14,29	0 0,00	1 4,76	21 100,00	100,00
B01	Ovčie kiahne	abs. 67 % 10,08	53 7,97	85 12,78	102 15,34	113 16,99	68 10,23	35 5,26	25 3,76	5 0,75	32 4,81	45 6,77	35 5,26	665 100,00	100,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okresoch Košice I - IV v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu	
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
B02	Plazivec pásový	abs.	9	10	4	7	3	12	6	8	4	12	4	1	80	
		%	11,25	12,50	5,00	8,75	3,75	15,00	7,50	10,00	5,00	15,00	5,00	1,25	100,00	
B05.9	Osýpky bez komplikácií	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2	
		%	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00	
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	100,00
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	1	0	0	1	1	1	1	0	2	0	1	2	9
		%	0,00	11,11	0,00	0,00	11,11	11,11	11,11	11,11	0,00	22,22	0,00	11,11	22,22	100,00
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	5	2	3	4	0	4	3	1	0	1	0	0	23	
		%	21,74	8,70	13,04	17,39	0,00	17,39	13,04	4,35	0,00	4,35	0,00	0,00	100,00	
B25.1	Cytomegalovírusová hepatitída	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	2	1	3	3	2	3	3	1	2	3	2	2	27	
		%	7,41	3,70	11,11	11,11	7,41	11,11	11,11	3,70	7,41	11,11	7,41	7,41	100,00	
B37	Kandidóza	abs.	0	0	0	1	1	2	0	0	0	2	0	0	6	
		%	0,00	0,00	0,00	16,67	16,67	33,33	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	100,00	
B86	Svrab	abs.	5	2	2	0	0	1	1	1	0	1	1	1	15	
		%	33,33	13,33	13,33	0,00	0,00	6,67	6,67	6,67	0,00	6,67	6,67	6,67	100,00	
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	0	0	0	1	0	1	1	1	0	2	1	0	7	
		%	0,00	0,00	0,00	14,29	0,00	14,29	14,29	14,29	0,00	28,57	14,29	0,00	100,00	
G04	Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy	abs.	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
		%	66,67	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	
		%	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00	
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych chor. zatriedených inde	abs.	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	
		%	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
J10.9	Chrípka A (H1N1)	abs.	2	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	
		%	40,00	0,00	60,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
Z20.3	Kontakt alebo ohroz.besnotou	abs.	1	0	2	1	0	2	2	1	1	3	1	0	14	
		%	7,14	0,00	14,29	7,14	0,00	14,29	14,29	7,14	7,14	21,43	7,14	0,00	100,00	
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	100,00	
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	4	0	2	3	3	0	2	1	3	1	2	1	22	
		%	18,18	0,00	9,09	13,64	13,64	0,00	9,09	4,55	13,64	4,55	9,09	4,55	100,00	

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2018

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
1.	ARO	546,00	5 973,25	349	2 341,98	201	1 810,94	679	843,06	60	293,52	1 835	1 409,36	65	3,54	55,50	66,75
	CHPO	4	43,76	2	13,42	1	9,01	7	8,69	1	4,89	15	11,52	0	0,00		
2.	ARO	624	6 930,40	473	3 222,36	287	2 625,10	708	1 175,62	91	595,34	2 183	2 242,26	12	0,55	41,50	65,75
	CHPO	8	88,85	10	68,13	7	64,03	9	14,94	0	0,00	34	34,92	0	0,00		
3.	ARO	890	9 317,84	797	5 118,26	424	3 655,79	968	1 466,04	178	1 062,14	3 257	3 051,31	77	2,36	45,50	69,75
	CHPO	39	408,31	33	211,92	28	241,42	36	54,52	1	5,97	137	128,35	0	0,00		
4.	ARO	919	10 445,09	1 065	7 424,80	661	6 187,12	1 293	1 738,55	118	625,12	4 056	3 373,52	58	1,43	51,25	64,25
	CHPO	74	841,06	87	606,53	101	945,38	166	223,20	0	0,00	428	355,98	0	0,00		
5.	ARO	871	10 217,59	1 133	8 152,66	788	7 612,84	1 324	1 881,17	132	738,94	4 248	3 733,55	28	0,66	48,50	62,25
	CHPO	102	1 196,55	139	1 000,19	101	975,76	81	115,09	0	0,00	423	371,77	0	0,00		
6.	ARO	1 202	13 003,80	1 480	9 821,24	752	6 699,99	1 454	1 955,02	136	720,48	5 024	4 178,64	39	0,78	51,25	67,50
	CHPO	155	1 676,86	188	1 247,56	103	917,68	204	274,30	1	5,30	651	541,46	0	0,00		
7.	ARO	1 165	10 438,50	1 681	9 238,87	842	6 213,19	1 951	1 999,16	181	730,74	5 820	3 689,01	121	2,08	67,25	81,50
	CHPO	119	1 066,25	188	1 033,26	96	708,39	226	231,58	2	8,07	631	399,96	0	0,00		
8.	ARO	933	9 698,51	1 372	0,00	800	11 038,60	1 762	5 872,30	181	1 729,60	5 048	6 062,80	71	1,41	56,00	70,25
	CHPO	92	956,34	180	0,00	107	1 233,00	215	991,50	6	109,50	600	746,30	0	0,00		
9.	ARO	604	6 785,68	863	5 947,11	355	3 284,54	1 662	1 755,22	190	790,58	3 674	2 400,15	47	1,28	65,25	65,00
	CHPO	12	134,81	35	241,19	30	277,57	170	179,54	3	12,48	250	163,32	0	0,00		
10.	ARO	627	6 635,72	832	5 401,11	429	3 739,11	1 301	1 488,00	148	666,93	3 337	2 360,91	32	0,96	60,25	69,00
	CHPO	27	285,75	47	305,11	40	348,63	87	99,50	7	31,54	208	147,16	0	0,00		
11.	ARO	533	6 202,73	695	4 961,12	360	3 450,24	1 073	1 202,28	140	618,06	2 801	1 941,41	46	1,64	61,50	62,75
	CHPO	19	221,11	40	285,53	29	277,94	80	89,64	0	0,00	168	116,44	0	0,00		
12.	ARO	469	5 479,77	682	4 887,79	338	3 252,35	795	1 068,94	103	545,65	2 387	1 985,35	18	0,75	51,25	62,50
	CHPO	16	186,94	33	236,51	17	163,58	26	34,96	0	0,00	92	76,52	0	0,00		
13.	ARO	262	3 242,79	429	3 256,97	213	2 171,14	525	730,86	94	515,58	1 523	1 311,52	3	0,20	49,50	59,00
	CHPO	5	61,89	19	144,25	9	91,74	26	36,20	1	0,00	60	51,67	0	0,00		
14.	ARO	327	3 996,50	479	3 590,92	204	1 529,33	597	787,35	126	0,00	1 733	1 413,81	22	0,00	52,25	59,75
	CHPO	3	36,67	1	7,50	1	7,50	8	10,55	1	0,00	13	10,61	0	0,00		
15.	ARO	392	5 753,90	447	4 024,60	226	2 034,81	468	724,72	70	427,08	1 603	1 535,51	8	0,50	44,50	49,75
	CHPO	9	132,10	11	99,04	13	117,05	9	13,94	1	6,10	43	41,19	0	0,00		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2018

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
16.	ARO	375	4 278,79	408	2 855,54	191	1 336,79	416	553,94	53	278,06	1 443	1 188,60	31	2,15	51,75	64,00
	CHPO	5	57,05	3	21,00	1	7,00	1	1,33	0	0,00	10	8,24	0	0,00		
17.	ARO	249	3 692,01	325	2 955,87	181	1 646,19	434	761,96	82	567,22	1 271	1 380,34	16	1,26	39,25	49,25
	CHPO	8	118,62	14	127,33	7	63,66	6	10,53	0	0,00	35	38,01	0	0,00		
18.	ARO	212	2 880,23	345	2 875,07	184	1 533,37	296	618,10	58	0,00	1 095	1 414,42	1	0,00	33,00	53,75
	CHPO	5	67,93	3	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	10,33	0	0,00		
19.	ARO	142	1 929,21	239	1 991,72	97	808,35	267	415,80	57	349,73	802	772,57	0	0,00	44,25	53,75
	CHPO	2	27,17	1	8,33	0	0,00	4	6,23	0	0,00	7	6,74	0	0,00		
20.	ARO	184	2 905,20	251	2 430,92	109	1 055,66	222	402,58	38	271,50	804	901,89	9	1,12	38,00	46,25
	CHPO	2	31,58	8	77,48	6	58,11	3	5,44	0	0,00	19	21,31	0	0,00		
21.	ARO	102	1 816,71	189	2 064,84	101	1 103,43	233	442,92	52	389,47	677	796,09	9	1,33	36,25	41,00
	CHPO	0	0,00	3	32,78	5	54,63	2	3,80	0	0,00	10	11,76	0	0,00		
22.	ARO	531	5 787,48	352	2 353,30	177	1 183,33	302	449,96	55	322,87	1 417	1 305,98	1	0,07	46,25	67,00
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
23.	ARO	98	1 800,36	166	1 870,59	88	991,64	229	467,57	35	281,56	616	778,01	7	1,14	33,75	39,75
	CHPO	1	18,37	3	33,81	2	22,54	3	6,13	0	0,00	9	11,37	0	0,00		
24.	ARO	260	3 001,81	163	1 154,34	85	601,96	233	334,50	17	96,16	758	673,14	7	0,92	48,00	63,25
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
25.	ARO	431	4 768,73	266	1 805,29	156	1 058,74	262	386,19	11	63,88	1 126	1 026,68	8	0,71	46,75	66,00
	CHPO	5	55,32	2	13,57	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	6,38	0	0,00		
26.	ARO	323	3 773,92	291	2 085,55	143	1 024,86	259	383,82	23	134,29	1 039	952,45	10	0,96	46,50	62,50
	CHPO	1	11,68	1	7,17	0	0,00	1	1,48	0	0,00	3	2,75	0	0,00		
27.	ARO	241	2 046,39	166	864,61	76	395,84	222	301,44	21	112,35	726	609,79	0	0,00	50,75	86,00
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
28.	ARO	309	3 431,88	233	1 587,34	154	1 049,14	278	368,40	28	146,19	1 002	821,38	0	0,00	52,00	65,75
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
29.	ARO	278	3 172,01	168	1 175,81	95	664,89	263	369,86	27	149,60	832	723,78	0	0,00	49,00	64,00
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
30.	ARO	231	3 067,04	144	1 172,76	82	667,82	222	527,52	13	121,71	692	1 017,16	8	1,16	29,00	55,00
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2018

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
31.	ARO	227	2 631,21	164	1 166,04	68	483,48	152	277,47	23	165,42	634	715,90	4	0,63	37,75	63,00
	CHPO	0	0,00	1	7,11	0	0,00	1	1,83	0	0,00	2	2,26	0	0,00		
32.	ARO	188	2 419,14	96	757,73	43	339,40	183	291,57	8	50,22	518	510,53	0	0,00	43,25	56,75
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
33.	ARO	73	1 015,39	102	870,26	49	418,07	144	249,64	31	211,74	399	427,87	11	2,76	39,75	52,50
	CHPO	0	0,00	1	8,53	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,07	0	0,00		
34.	ARO	217	2 697,25	109	831,05	53	404,09	199	336,52	18	119,93	596	623,44	2	0,34	40,75	58,75
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
35.	ARO	258	3 220,58	163	1 248,07	75	574,27	200	330,11	21	136,56	717	732,05	0	0,00	41,75	58,50
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
36.	ARO	163	1 943,35	107	782,50	49	358,34	192	334,95	12	82,48	523	564,40	2	0,38	39,50	61,25
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
37.	ARO	224	2 606,78	139	992,22	82	585,34	236	361,39	20	120,67	701	664,03	0	0,00	45,00	62,75
	CHPO	1	11,64	1	7,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,89	0	0,00		
38.	ARO	184	3 607,13	210	2 525,23	115	1 382,87	268	482,82	30	212,94	807	899,33	12	1,49	38,25	37,25
	CHPO	1	19,60	4	48,10	8	96,20	6	10,81	0	0,00	19	21,17	0	0,00		
39.	ARO	165	2 851,85	306	3 244,17	179	1 897,73	327	709,72	36	307,85	1 013	1 360,02	20	1,97	31,75	42,25
	CHPO	4	69,14	11	116,62	14	148,43	5	10,85	0	0,00	34	45,65	0	0,00		
40.	ARO	220	2 734,54	330	2 516,02	142	1 082,65	300	636,09	55	459,47	1 047	1 373,23	27	2,58	32,50	58,75
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	6,36	0	0,00	4	5,25	0	0,00		
41.	ARO	423	4 734,01	313	2 148,68	165	1 132,69	372	617,70	70	457,96	1 343	1 379,45	15	1,12	41,50	65,25
	CHPO	1	11,19	4	27,46	1	6,86	5	8,30	0	0,00	11	11,30	0	0,00		
42.	ARO	748	7 508,24	538	3 312,51	294	1 810,18	518	751,48	78	445,84	2 176	1 952,74	4	0,18	47,50	72,75
	CHPO	11	110,42	14	86,20	21	129,30	10	14,51	0	0,00	56	50,25	0	0,00		
43.	ARO	750	7 351,48	531	3 192,62	248	1 491,09	468	651,51	87	477,19	2 084	1 794,62	10	0,48	49,50	74,50
	CHPO	2	19,60	5	30,06	1	6,01	6	8,35	1	5,48	15	12,92	0	0,00		
44.	ARO	245	3 313,16	148	1 227,66	69	572,35	170	354,99	17	139,87	649	838,32	0	0,00	33,00	54,00
	CHPO	1	13,52	0	0,00	1	8,29	0	0,00	0	0,00	2	2,58	0	0,00		
45.	ARO	692	6 828,79	459	2 778,37	230	1 392,21	415	583,62	37	205,01	1 833	1 594,58	10	0,55	49,00	74,00
	CHPO	2	19,74	2	12,11	4	24,21	1	1,41	0	0,00	9	7,83	0	0,00		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2018

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
46.	ARO	939	9 173,27	657	3 936,98	341	2 043,39	481	779,90	64	408,85	2 482	2 489,39	2	0,08	42,50	74,75
	CHPO	6	58,62	10	59,92	10	59,92	7	11,35	0	0,00	33	33,10	0	0,00		
47.	ARO	800	9 309,92	564	4 026,00	298	2 127,21	468	623,19	64	335,77	2 194	1 807,20	15	0,68	51,75	62,75
	CHPO	1	11,64	5	35,69	1	7,14	2	2,66	0	0,00	9	7,41	0	0,00		
48.	ARO	762	8 627,10	589	4 090,38	292	2 027,83	609	791,81	58	297,12	2 310	1 857,87	6	0,26	53,00	64,50
	CHPO	12	135,86	19	131,95	16	111,11	10	13,00	0	0,00	57	45,84	0	0,00		
49.	ARO	814	8 461,51	613	3 908,61	320	2 040,39	516	772,99	54	318,72	2 317	2 147,08	13	0,56	46,00	70,25
	CHPO	11	114,34	19	121,15	19	121,15	8	11,98	0	0,00	57	52,82	0	0,00		
50.	ARO	760	8 377,17	786	5 314,29	325	2 197,38	676	786,21	79	362,00	2 626	1 889,23	11	0,42	59,25	66,25
	CHPO	4	44,09	3	20,28	5	33,81	3	3,49	0	0,00	15	10,79	0	0,00		
51.	ARO	906	8 792,07	976	5 809,68	420	2 500,07	470	748,85	62	389,21	2 834	2 793,14	0	0,00	43,25	75,25
	CHPO	4	38,82	1	5,95	0	0,00	2	3,19	0	0,00	7	6,90	0	0,00		
52.	ARO	339	3 945,08	216	1 541,87	114	813,77	216	407,80	8	59,51	893	1 042,89	0	0,00	36,50	62,75
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
Spolu	ARO	6 633	328 607,60	6 533	210 680,10	3 504	203 015,30	10 965	86 789,50	1 453	32 136,70	29 088	116 619,60	218	0,75	46,10	62,50
	CHPO	137	6 787,20	279	8 997,40	218	12 630,50	813	6 435,00	15	331,80	1 462	5 861,50	0	0,00		

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresu Košice okolie za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
A39	Meningokoková infekcia	abs.	5	4	6	2	1	0	2	2	3	0	2	0	2	4	0	2	2	2	0	1
		rel.	4,80	3,82	5,69	1,90	0,93	0,00	1,82	1,80	2,70	0,00	1,76	0,00	1,72	3,32	0,00	1,64	1,62	1,60	0,00	0,79
A87	Vírusová meningitída	abs.	4	5	2	1	2	1	4	4	5	9	5	0	3	3	15	2	3	0	2	5
		rel.	3,84	4,77	1,90	0,95	1,86	0,91	3,64	3,60	4,50	8,10	4,40	0,00	2,58	2,49	12,45	1,64	2,43	0,00	1,58	3,95
A85-86	Iné a nešpecifikované encefalitídy	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G00	Bakter. zápal mozg. plien nezatr. inde	abs.	4	1	0	4	4	2	0	2	6	5	0	0	1	1	3	2	0	1	3	2
		rel.	3,84	0,95	0,00	3,79	3,72	1,82	0,00	1,80	5,40	4,50	0,00	0,00	0,86	0,83	2,49	1,64	0,00	0,80	2,37	1,58
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1
		rel.	0,00	0,00	0,95	0,00	0,00	0,91	0,91	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	1,58	0,79
A27	Leptospiróza	abs.	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	2	0	2	2	0	3	1	0	1
		rel.	0,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	1,80	0,00	1,74	0,00	1,66	1,66	0,00	2,43	0,80	0,00	0,79
A32	Listerióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
A69+G63+M01.2	Lymeská choroba	abs.	20	18	6	6	17	11	15	7	4	8	3	11	4	7	4	10	6	5	6	9
		rel.	19,21	17,17	5,69	5,70	15,81	10,01	13,65	6,30	3,60	7,20	2,64	9,57	3,44	5,81	3,32	8,20	4,86	4,00	4,74	7,11
A78	Q - horúčka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	abs.	0	2	1	2	1	2	1	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	42	0	0
		rel.	0,00	1,91	0,95	1,90	0,93	1,82	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66	0,00	0,82	0,81	33,60	0,00	0,00
B58	Toxoplazmóza	abs.	6	7	5	2	0	3	2	3	5	0	0	2	0	1	0	3	3	1	1	0
		rel.	5,76	6,68	4,74	1,90	0,00	2,73	1,82	2,70	4,50	0,00	0,00	1,74	0,00	0,83	0,00	2,46	2,43	0,80	0,79	0,00
B68	Tenióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	75	23	21	19	15	20	17	13	21	38	21	24	20	35	18	21	17	27	28	26
		rel.	72,02	21,94	19,91	18,05	13,95	18,20	15,47	11,70	18,90	34,20	18,48	20,88	17,20	29,05	14,94	17,22	13,77	21,60	22,12	20,54
A33-35	Tetanus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A48.0	Plynová flegmónia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A50-53	Syfilis	abs.	*	*	*	3	3,00	1	0	0	0	3	8	11	7	20	12	13	8	7	5	8
		rel.	*	*	*	2,85	2,79	0,91	0,00	0,00	0,00	2,70	7,04	9,57	6,02	16,6	9,96	10,66	6,48	5,60	3,95	6,32
B86	Svrab	abs.	16	65	52	38	21	27	23	18	11	10	19	6	1	8	4	53	16	25	20	42
		rel.	15,37	62,00	49,30	36,10	19,53	24,57	20,93	16,20	9,90	9,00	16,72	5,22	0,86	6,64	3,32	43,46	12,96	20,00	15,80	33,18
A41	Iné septikémie	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	1	0	5	0	1	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,72	0,00	0,83	0,00	4,05	0,00	0,79	0,00
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	0,00	0,00	0,00	0,00

Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Košice okolie v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2018		Muži		Ženy	
		abs.	na 100000	abs.	na 100000	abs.	na 100000
1	2	3	4	5	6	7	8
A02	Iné infekcie salmonelami	108	85,32	56	88,48	52	81,12
A03	Bacilová dyzentéria	14	11,06	6	9,48	8	12,48
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	223	176,17	118	186,44	105	163,80
A07.1	Giardióza	15	11,85	11	17,38	4	6,24
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	300	237,00	152	240,16	148	230,88
A09	Hnačka a gastroent. pravdepod. inf. pôvodu	259	204,61	133	210,14	126	196,56
A15-19	Tuberkulóza	6	4,74	4	6,32	2	3,12
A27	Leptospiróza	1	0,79	0	0,00	1	1,56
A28.2	Extraintestinálna yersinióza	1	0,79	1	1,58	0	0,00
A32.7	Listeriová septikémia	1	0,79	1	1,58	0	0,00
A37	Divý kašeľ	7	5,53	0	0,00	7	10,92
A38	Šarlach - Scarlatina	2	1,58	1	1,58	1	1,56
A39.0	Meningokoková meningitída	1	0,79	1	1,58	0	0,00
A46	Ruža	16	12,64	6	9,48	10	15,60
A50-53	Syfilis	8	6,32	5	7,90	3	4,68
A54	Gonokoková infekcia	4	3,16	3	4,74	1	1,56
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	6	4,74	3	4,74	3	4,68
A59	Trichomonóza	1	0,79	0	0,00	1	1,56
A60	Anogenitálne infekcie herpetickými vírusmi	1	0,79	0	0,00	1	1,56
A69.2	Lymeská choroba	8	6,32	4	6,32	4	6,24
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	1	0,79	1	1,58	0	0,00
A87	Vírusová meningitída	5	3,95	4	6,32	1	1,56
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	4	3,16	2	3,16	2	3,12
B01	Ovčie kiahne	461	364,19	220	347,60	241	375,96
B02	Plazivec pásový	65	51,35	35	55,30	30	46,80
B15	Akútna hepatitída A	2	1,58	1	1,58	1	1,56
B16	Akútna hepatitída B	2	1,58	1	1,58	1	1,56
B17.2	Akútna hepatitída E	2	1,58	2	3,16	0	0,00
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	2	1,58	2	3,16	0	0,00
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	5	3,95	2	3,16	3	4,68
B27	Infekčná mononukleóza	8	6,32	3	4,74	5	7,80
B86	Svrab	42	33,18	20	31,60	22	34,32
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	2	1,58	1	1,58	1	1,56
G51	Poruchy spánkového nervu	3	2,37	1	1,58	2	3,12
G61	Zápalová polyneuropatia	1	0,79	1	1,58	0	0,00
G63.0	Polyneuropatia pri Lymsej chorobe	1	0,79	1	1,58	0	0,00
J10.9	Chripka A(H1N1)	1	0,79	0	0,00	1	1,56
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	1	0,79	1	1,58	0	0,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	26	20,54	15	23,70	11	17,16
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	12	9,48	8	12,64	4	6,24

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Košice okolie v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	V e k o v é s k u p i n y											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A 02	Iné infekcie salmonelami	abs.	22	28	14	9	3	0	7	4	4	6	11	108
		rel.	1266,54	423,64	160,58	109,08	37,20	0,00	36,33	20,20	24,92	39,96	70,84	85,32
A 03	Bacilová dyzentéria	abs.	3	5	2	2	0	0	1	0	0	0	1	14
		rel.	172,71	75,65	22,94	24,24	0,00	0,00	5,19	0,00	0,00	0,00	6,44	11,06
A 04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	56	84	23	9	16	8	6	5	2	6	8	223
		rel.	3223,92	1270,92	263,81	109,08	198,40	96,00	31,14	25,25	12,46	39,96	51,52	176,17
A 07.1	Giardióza	abs.	1	7	5	2	0	0	0	0	0	0	0	15
		rel.	57,57	105,91	57,35	24,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,85
A 08	Vírusové a iné špecifick. črevné infekcie	abs.	117	132	27	6	3	1	2	2	0	4	6	300
		rel.	6735,69	1997,16	309,69	72,72	37,20	12,00	10,38	10,10	0,00	26,64	38,64	237,00
A 09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	56	89	22	11	20	5	15	13	8	4	16	259
		rel.	3223,92	1346,57	252,34	133,32	248,00	60,00	77,85	65,65	49,84	26,64	103,04	204,61
A 15-19	Tuberkulóza	abs.	1	0	0	0	0	0	2	0	1	1	1	6
		rel.	57,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,38	0,00	6,23	6,66	6,44	4,74
A 27	Leptospiróza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,66	0,00	0,79
A 28.2	Extraintestinálna yersinióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,23	0,00	0,00	0,79
A 32.7	Listériová septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,66	0,00	0,79
A 37	Divý kašeľ	abs.	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	3	7
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,00	0,00	10,10	0,00	6,66	19,32	5,53
A 38	Šarlach - Scarlatína	abs.	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		rel.	0,00	30,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 39.0	Meningokoková meningitída	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	57,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
A 46	Ruža	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	7	1	7	16
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,05	43,61	6,66	45,08	12,64
A 50-53	Syfilis	abs.	0	0	0	0	1	0	1	4	2	0	0	8
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,40	0,00	5,19	20,20	12,46	0,00	0,00	6,32
A 54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,38	10,10	0,00	0,00	0,00	3,16

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Košice okolie v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	V e k o v é s k u p i n y											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A 56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	0	0	0	0	1	1	3	1	0	0	0	6
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,40	12,00	15,57	5,05	0,00	0,00	0,00	4,74
A 59	Trichomonóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,05	0,00	0,00	0,00	0,79
A 60	Anogenitálne infekcie herpetickými vírusmi	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,66	0,00	0,79
A 69.2	Lymeská choroba	abs.	0	3	1	1	0	1	0	0	1	0	1	8
		rel.	0,00	45,39	11,47	12,12	0,00	12,00	0,00	0,00	6,23	0,00	6,44	6,32
A 81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,23	0,00	0,00	0,79
A 87	Vírusová meningitída	abs.	0	0	1	0	2	0	0	0	2	0	0	5
		rel.	0,00	0,00	11,47	0,00	24,80	0,00	0,00	0,00	12,46	0,00	0,00	3,95
A 98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	1	1	0	0	2	0	0	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,40	12,00	0,00	0,00	12,46	0,00	0,00	3,16
B01	Ovčie kiahne	abs.	18	140	173	97	26	4	1	2	0	0	0	461
		rel.	1036,26	2118,20	1984,31	1175,64	322,40	48,00	5,19	10,10	0,00	0,00	0,00	364,19
B02	Plazivec pásový	abs.	0	0	1	2	2	0	4	8	9	16	23	65
		rel.	0,00	0,00	11,47	24,24	24,80	0,00	20,76	40,40	56,07	106,56	148,12	51,35
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,23	0,00	6,44	1,58
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	12,12	0,00	0,00	0,00	5,05	0,00	0,00	0,00	1,58
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,88	1,58
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,19	0,00	6,23	0,00	0,00	1,58
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	0	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,00	5,19	5,05	0,00	13,32	0,00	3,95
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	2	0	0	5	1	0	0	0	0	0	8
		rel.	0,00	30,26	0,00	0,00	62,00	12,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,32
B86	Svrab	abs.	4	13	7	6	5	3	1	1	0	2	0	42
		rel.	230,28	196,69	80,29	72,72	62,00	36,00	5,19	5,05	0,00	13,32	0,00	33,18

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Košice okolie v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	V e k o v é s k u p i n y											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,23	0,00	6,44
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
		rel.	57,57	0,00	11,47	12,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
G63.0	Polyneuropatia pri Lymsej chorobe	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	11,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
J10.9	Chřipka A(H1N1)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,23	0,00	0,00	0,79
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	15,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	0	6	10	5	5	0	0	0	0	0	0	26
		rel.	0,00	90,78	114,70	60,60	62,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,54
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	0	0	0	0	0	0	1	5	4	1	1	12
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,19	25,25	24,92	6,66	6,44	9,48

Tabuľka I.4.

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Košice okolie v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A 02	Iné infekcie salmonelami	abs.	7	7	3	6	12	9	12	14	17	12	7	2	108
		%	6,48	6,48	2,78	5,56	11,11	8,33	11,11	12,96	15,74	11,11	6,48	1,85	100,00
A 03	Bacilová dyzentéria	abs.	3	0	0	2	2	2	1	0	0	1	0	3	14
		%	21,43	0,00	0,00	14,29	14,29	14,29	7,14	0,00	0,00	7,14	0,00	21,43	100,00
A 04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	13	14	12	21	17	20	23	24	26	20	17	16	223
		%	5,83	6,28	5,38	9,42	7,62	8,97	10,31	10,76	11,66	8,97	7,62	7,17	100,00
A 07.1	Giardióza	abs.	0	0	0	1	1	2	1	0	3	4	2	1	15
		%	0,00	0,00	0,00	6,67	6,67	13,33	6,67	0,00	20,00	26,67	13,33	6,67	100,00
A 08	Vírusové a iné špecifik. črevné infekcie	abs.	16	8	10	17	15	33	44	65	30	20	19	23	300
		%	5,33	2,67	3,33	5,67	5,00	11,00	14,67	21,67	10,00	6,67	6,33	7,67	100,00
A 09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	12	10	8	14	21	35	35	27	36	26	26	9	259
		%	4,63	3,86	3,09	5,41	8,11	13,51	13,51	10,42	13,90	10,04	10,04	3,47	100,00
A 15-19	Tubekulóza	abs.	0	1	1	3	0	0	0	0	0	1	0	0	6
		%	0,00	16,67	16,67	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	0,00	0,00	100,00
A 27	Leptospiroza	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A 28.2	Extraintestinálna yersinióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	100,00
A 32.7	Listériová septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00
A 37	Divý kašeľ	abs.	2	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	7
		%	28,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,14	14,29	0,00	0,00	0,00	100,00
A 38	Šarlach - Scarlatina	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
		%	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	100,00
A 39.0	Meningokoková meningitída	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A 46	Ruža	abs.	2	3	0	0	1	2	0	3	1	0	2	2	16
		%	12,50	18,75	0,00	0,00	6,25	12,50	0,00	18,75	6,25	0,00	12,50	12,50	100,00
A 50-53	Syfilis	abs.	3	0	0	2	1	0	0	1	0	0	1	0	8
		%	37,50	0,00	0,00	25,00	12,50	0,00	0,00	12,50	0,00	0,00	12,50	0,00	100,00
A 54	Gonokoková infekcia	abs.	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	4
		%	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	25,00	100,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Košice okolie v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A 56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2	0	6
		%	33,33	0,00	16,67	0,00	0,00	0,00	16,67	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	100,00
A 59	Trichomonóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	100,00
A 60	Anogenitálne infekcie herpetickými vírusmi	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A 69.2	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	0	3	1	2	1	0	1	0	0	8
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	37,50	12,50	25,00	12,50	0,00	12,50	0,00	0,00	100,00
A 81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A 87	Vírusová meningitída	abs.	2	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	5
		%	40,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,00	0,00	20,00	0,00	0,00	100,00
A 98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	4
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	25,00	25,00	0,00	100,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	177	61	38	41	67	30	5	2	0	6	15	19	461
		%	38,39	13,23	8,24	8,89	14,53	6,51	1,08	0,43	0,00	1,30	3,25	4,12	100,00
B02	Plazivec pásový	abs.	7	8	6	4	3	4	2	7	7	9	7	1	65
		%	10,77	12,31	9,23	6,15	4,62	6,15	3,08	10,77	10,77	13,85	10,77	1,54	100,00
B15	Akútna hepatitída A	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
		%	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	100,00
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00	0,00	100,00
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	5
		%	20,00	20,00	20,00	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	100,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	0	0	1	0	2	0	2	2	1	0	0	8
		%	0,00	0,00	0,00	12,50	0,00	25,00	0,00	25,00	25,00	12,50	0,00	0,00	100,00
B86	Svrab	abs.	6	1	5	2	2	4	3	1	5	4	5	4	42
		%	14,29	2,38	11,90	4,76	4,76	9,52	7,14	2,38	11,90	9,52	11,90	9,52	100,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Košice okolie v roku 2018

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3
		%	0,00	33,33	0,00	33,33	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G63.0	Polyneuropatia pri Lymsej chorobe	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J10.9	Chrípka A (H1N1)	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	1	0	1	2	6	4	3	4	2	0	3	0	26
		%	3,85	0,00	3,85	7,69	23,08	15,38	11,54	15,38	7,69	0,00	11,54	0,00	100,00
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	1	3	1	0	1	1	0	1	3	0	0	1	12
		%	8,33	25,00	8,33	0,00	8,33	8,33	0,00	8,33	25,00	0,00	0,00	8,33	100,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2018

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	ARO	69	2222,4	61	1318,6	22	862,2	134	672,9	15	241,7	301	809,6	3	1,0
	CHPO	2	64,4	3	64,9	0	0,0	7	35,2	0	0,0	12	32,3		
2.	ARO	137	5673,4	122	3390,8	45	2267,4	224	920,4	55	725,1	583	1568,0	2	0,3
	CHPO	19	786,8	17	472,5	3	151,2	5	20,5	0	0,0	44	118,3		
3.	ARO	146	5290,4	174	4231,5	94	4144,4	90	508,5	43	779,4	547	1655,1	0	0,0
	CHPO	6	217,4	8	194,6	0	0,0	5	28,2	1	18,1	20	60,5		
4.	ARO	334	6454,8	485	6290,5	169	3973,9	134	672,9	36	580,1	1158	2335,9	3	0,3
	CHPO	14	270,6	29	376,1	7	164,6	17	85,4	3	48,3	70	141,2		
5.	ARO	284	6624,0	368	5760,5	135	3831,2	167	1002,5	51	982,2	1005	2472,6	13	1,3
	CHPO	3	70,0	4	62,6	2	56,8	9	54,0	4	77,0	22	54,1		
6.	ARO	279	6006,8	428	6184,4	188	4924,9	287	1722,8	72	1386,7	1254	2938,3	2	0,2
	CHPO	32	689,0	46	664,7	21	550,1	6	36,0	1	19,3	106	248,4		
7.	ARO	90	2898,8	89	1923,9	31	1214,9	105	678,0	25	517,9	340	1028,8	5	1,5
	CHPO	10	322,1	0	0,0	0	0,0	12	77,5	0	0,0	22	66,6		
8.	ARO	390	8353,8	507	7288,5	264	6880,5	559	2302,8	102	1348,2	1822	3615,1	10	0,5
	CHPO	13	278,5	20	287,5	20	521,2	33	135,9	6	79,3	92	182,5		
9.	ARO	171	5697,7	218	4875,0	68	2756,8	362	1626,9	82	1182,3	901	2324,0	1	0,1
	CHPO	16	533,1	12	268,3	2	81,1	10	44,9	1	14,4	41	105,8		
10.	ARO	274	6320,5	379	5867,5	135	3789,1	176	966,7	37	652,1	1001	2347,2	8	0,8
	CHPO	21	484,4	60	928,9	22	617,5	14	76,9	2	35,2	119	279,0		
11.	ARO	155	3873,5	302	5065,1	126	3831,2	167	750,5	46	663,3	796	1785,4	3	0,4
	CHPO	16	399,8	30	503,2	5	152,0	6	27,0	4	57,7	61	136,8		
12.	ARO	113	3765,2	168	3756,9	81	3283,9	157	1108,8	23	521,1	542	1747,5	1	0,2
	CHPO	5	166,6	19	424,9	7	283,8	9	63,6	2	45,3	42	135,4		
13.	ARO	120	3271,4	116	2122,4	80	2653,6	117	826,3	55	1246,2	488	1398,6	0	0,0
	CHPO	4	109,0	3	54,9	3	99,5	7	49,4	0	0,0	17	48,7		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2018

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
14.	ARO	95	3165,4	132	2951,8	47	1905,5	103	636,5	32	634,4	409	1241,1	0	0,0
	CHPO	8	266,6	12	268,3	4	162,2	1	6,2	0	0,0	25	75,9		
15.	ARO	114	3798,5	118	2638,8	74	3000,1	86	472,4	25	440,6	417	1195,1	0	0,0
	CHPO	5	166,6	7	156,5	5	202,7	1	5,5	0	0,0	18	51,6		
16.	ARO	85	2549,0	130	2616,4	49	1787,9	87	477,9	26	458,2	377	1023,6	2	0,5
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	27,5	0	0,0	5	13,6		
17.	ARO	69	2299,1	118	2638,8	47	1905,5	78	482,0	22	436,2	334	1013,5	2	0,6
	CHPO	0	0,0	4	89,4	1	40,5	3	18,5	0	0,0	8	24,3		
18.	ARO	93	2324,1	108	1811,4	69	2098,0	85	420,2	22	348,9	377	884,0	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	19,8	0	0,0	4	9,4		
19.	ARO	97	2644,4	125	2287,1	40	1326,8	62	383,1	17	337,0	341	925,9	0	0,0
	CHPO	9	245,4	7	128,1	1	33,2	3	18,5	0	0,0	20	54,3		
20.	ARO	77	2099,2	121	2213,9	66	2189,2	81	444,9	18	317,2	363	936,3	1	0,3
	CHPO	4	109,0	6	109,8	5	165,9	6	33,0	0	0,0	21	54,2		
21.	ARO	57	1553,9	74	1353,9	45	1492,7	47	290,4	15	297,4	238	646,2	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	6,2	0	0,0	1	2,7		
22.	ARO	103	3861,0	95	2390,0	42	1915,6	31	255,4	7	185,0	278	1024,4	1	0,4
	CHPO	6	224,9	9	226,4	3	136,8	0	0,0	0	0,0	18	66,3		
23.	ARO	41	1756,4	53	1523,8	14	729,7	41	289,5	7	158,6	156	574,8	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
24.	ARO	64	2132,5	48	1073,4	27	1094,6	26	257,1	3	95,2	168	619,1	0	0,0
	CHPO	1	33,3	1	22,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
25.	ARO	51	1699,3	67	1498,3	25	1013,5	37	304,8	6	158,6	186	639,7	0	0,0
	CHPO	5	166,6	2	44,7	2	81,1	0	0,0	0	0,0	9	31,0		
26.	ARO	85	2832,2	57	1274,7	33	1337,9	49	403,7	6	158,6	230	791,0	0	0,0
	CHPO	2	66,6	1	22,4	1	40,5	0	0,0	0	0,0	4	13,8		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2018

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
27.	ARO	50	2142,0	34	977,6	19	990,4	59	364,6	34	674,1	196	674,1	0	0,0
	CHPO	1	42,8	0	0,0	0	0,0	1	6,2	0	0,0	2	6,9		
28.	ARO	39	1949,2	30	1006,3	10	608,1	48	296,6	17	337,0	144	530,6	0	0,0
	CHPO	3	149,9	1	33,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	14,7		
29.	ARO	51	1911,7	35	880,5	14	638,5	37	304,8	3	79,3	140	515,9	0	0,0
	CHPO	1	37,5	0	0,0	0	0,0	1	8,2	0	0,0	2	7,4		
30.	ARO	27	1012,1	44	1106,9	18	821,0	42	296,6	8	181,3	139	478,0	1	0,7
	CHPO	3	112,5	0	0,0	1	45,6	0	0,0	0	0,0	4	13,8		
31.	ARO	21	787,2	43	1018,8	14	638,5	47	290,4	9	178,4	134	432,0	1	0,7
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	12,4	0	0,0	2	6,4		
32.	ARO	49	1836,8	24	603,8	14	638,5	29	179,2	10	198,3	126	406,3	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
33.	ARO	21	699,7	32	715,6	22	891,9	26	160,7	6	119,0	107	324,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
34.	ARO	49	1224,5	22	369,0	8	243,2	31	191,6	15	297,4	125	322,4	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
35.	ARO	24	719,7	22	442,8	13	474,3	43	193,2	18	259,5	120	294,8	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
36.	ARO	27	899,6	28	626,1	19	770,3	34	168,1	9	142,7	117	317,7	1	0,9
	CHPO	1	33,3	1	22,4	0	0,0	1	4,9	0	0,0	3	8,1		
37.	ARO	38	1266,2	50	1118,1	20	810,8	59	324,1	13	229,1	180	515,9	1	0,6
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,5	0	0,0	1	2,9		
38.	ARO	94	2013,5	150	2156,4	59	1537,7	60	370,8	11	218,1	374	877,0	1	0,3
	CHPO	0	0,0	4	57,5	0	0,0	3	18,5	0	0,0	7	16,4		
39.	ARO	99	3298,7	171	3824,0	85	3446,0	97	479,5	23	364,8	475	1289,7	1	0,2
	CHPO	5	166,6	7	156,5	5	202,7	6	29,7	0	0,0	23	62,4		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2018

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
40.	ARO	138	3448,6	200	3354,4	91	2767,0	114	626,2	21	370,1	564	1385,5	5	0,9
	CHPO	9	224,9	15	251,6	6	182,4	5	27,5	1	17,6	36	88,4		
41.	ARO	129	3868,5	150	3018,9	61	2225,7	92	649,7	19	430,5	451	1368,6	0	0,0
	CHPO	7	209,9	4	80,5	0	0,0	8	56,5	3	68,0	22	66,8		
42.	ARO	124	4131,7	149	3332,0	65	2635,2	143	1009,9	27	611,8	508	1637,9	0	0,0
	CHPO	5	166,6	4	89,4	0	0,0	9	63,6	3	68,0	21	67,7		
43.	ARO	78	2923,8	123	3094,4	39	1778,8	143	706,9	27	428,2	410	1175,1	3	0,7
	CHPO	17	637,2	5	125,8	0	0,0	11	54,4	4	63,4	37	106,0		
44.	ARO	67	2511,5	106	2666,7	44	2006,8	79	390,5	17	269,6	313	897,1	3	1,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
45.	ARO	101	4326,8	72	2070,1	61	3179,6	127	697,6	53	934,0	414	1334,8	0	0,0
	CHPO	1	42,8	0	0,0	7	364,9	10	54,9	7	123,4	25	80,6		
46.	ARO	127	4760,6	177	4452,9	78	3557,5	107	661,2	36	713,7	525	1692,7	0	0,0
	CHPO	21	787,2	33	830,2	21	957,8	5	30,9	0	0,0	80	257,9		
47.	ARO	197	5370,6	191	3494,6	75	2487,8	173	1069,0	47	931,8	683	1854,4	4	0,6
	CHPO	6	163,6	6	109,8	2	66,3	34	210,1	9	178,4	57	154,8		
48.	ARO	178	5931,0	220	4919,7	75	3040,6	178	977,7	63	1110,3	714	2046,3	1	0,1
	CHPO	29	966,3	22	492	1	40,5	36	197,7	10	176,2	98	280,9		
49.	ARO	153	4588,2	154	3099,4	95	3466,3	235	1452,2	108	2141,2	745	2135,2	7	0,9
	CHPO	9	269,9	2	40,3	1	36,5	37	228,6	10	198,3	59	169,1		
50.	ARO	214	4936,5	299	4629,0	101	2834,8	222	1567,8	90	2039,2	926	2388,5	5	0,5
	CHPO	6	138,4	9	139,3	6	168,4	52	367,2	31	702,4	104	268,3		
51.	ARO	142	3275,6	174	2693,8	84	2357,7	275	1359,5	117	1855,7	792	1776,4	11	1,4
	CHPO	18	415,2	26	402,5	4	112,3	64	316,4	31	491,7	143	320,7		
52.	ARO	105	3148,7	85	1710,7	49	1787,9	91	562,3	46	912,0	376	1077,6	0	0
	CHPO	2	60,00	1	20,10	0	0,00	1	6,2	1	19,8	5	14,3		
Spolu	ARO	6003	181618,7	7649	152435,7	3346	126050,3	6545	37543,3	1774	31687,0	25317	69979,6	99	0,4
	CHPO	347	10498,4	454	9047,7	170	6404,2	474	2719,0	138	2464,9	1583	4375,6		

III.9 Nozokomiálne nákazy

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2018

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
CPLDZ Košice	0	366	0,00
DFN Košice	242	9069	2,65
Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny	0	319	0,00
Letecká vojenská nemocnica a.s., Košice	19	1398	1,36
Nemocnica Košice Šaca a.s. I. súkromná nemocnica	65	17533	0,37
UN L. Pasteura Košice	267	52747	0,51
VŠOÚG sv. Lukáša n.o., Košice	32	1276	2,51
Východoslovenský onkologický ústav Košice a.s.	32	4977	0,64
Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb	79	11992	0,66
Železničná nemocnica s poliklinikou Košice	8	4243	0,19
Spolu lôžkové zariadenia	744	103920	0,72
FMC – dialyzačné služby	0	9941	0,00
LOGMAN East a.s.	0	14970	0,00
MEDIALYZ, s.r.o.	0	8229	0,00
Spolu dialyzačné pracoviská	0	33140	0,00
Spolu	744	137060	0,54

Tab. III.9.2 Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2018

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
angiológia	0	1629	0,00
chirurgické	73	13108	0,56
chirurgia cievna	6	1221	0,49
chirurgia srdcová	11	973	1,13
chirurgia plastická a rek.	0	878	0,00
chirurgia úrazová	22	3296	0,67
CPLDZ	0	366	0,00
detské	45	3773	1,19
dialyzačné	0	33140	0,00
dlhodobo chorých	56	2048	2,73
dotiečovacie	0	0	0,00
dom ošetrovateľskej služby	1	179	0,56
geriatrické	0	817	0,00
gyn. - pôrodnice	14	9737	0,14
hematologické	42	555	7,57
hospic	3	73	4,11
infekčné	27	2312	1,17
intenzívnej starostlivosti	146	3167	4,61
interné	70	9259	0,76
kardiologická kl.	3	6791	0,04
kožné	0	868	0,00
novorodenecké	0	4865	0,00
nedonosenecké	69	387	17,83
neurochirurgické	29	1985	1,46
neurologické	34	6393	0,53
nukleárna medicína	0	319	0,00
očné	0	2733	0,00
onkologické	13	3151	0,41
onkologické detské	14	658	2,13
ORL	9	3643	0,25
ortopedické	19	5451	0,34
paliatívna starostlivosť	0	0	0,00
pneumologické	7	1191	0,59
popáleniny	11	691	1,59
pracovné lekárstvo	0	1233	0,00
psychiatrické	5	2593	0,19
rádioterapeutické	0	0	0,00
rehabilitačné	9	3425	0,26
stomatologické	0	1292	0,00
urologické	6	2860	0,21
Spolu	744	137060	0,54

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2018

Diagnóza MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcia %
A 02.0	Salmonelová enteritída	1	0,13
A 04.5	Kampylobakteriálna enteritída	1	0,13
A 04.7	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	122	16,40
A 08.0	Rotavírusová enteritída	69	9,27
A 08.1	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	14	1,88
A 08.2	Adenovírusová enteritída	4	0,54
A 09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	1	0,13
A 40.1	Septikémia vyvolaná Streptokokom zo skup. B	1	0,13
A 40.2	Septikémia vyvolaná Streptokokom zo skup. D	5	0,67
A 41.0	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	18	2,42
A 41.1	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	37	4,97
A 41.5	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi mikroorganizmami.	26	3,49
A 41.8	Iná špecifikovaná septikémia	5	0,67
A 41.9	Nešpecifikovaná septikémia	4	0,54
B 01.9	Varicella bez komplikácie	1	0,13
B 37.7	Kandidová septikémia	6	0,81
G00.2	Streptokoková meningitída	1	0,13
G 00.3	Stafylokoková meningitída	3	0,40
G 00.8	Iný bakteriálny zápal mozgových plien	3	0,40
G 04	Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy	1	0,13
G 04.9	Nešpecifikovaná encefalitída, myelitída a encefalomyelitída	1	0,13
H 10.0	Mukopurulentná konjunktivitída	1	0,13
H 66	Hnisavý a nešpecifikovaný zápal stredného ucha	2	0,27
J 00	Akútny zápal nosohltana	11	1,48
J 01	Akútny zápal prínosových dutín – Sinusitis acuta	1	0,13
J 02	Akútny zápal hltana	11	1,48
J 020	Streptokokový zápal hltana	1	0,13
J 03	Akútny zápal mandlí – Tonsilitis acuta	1	0,13
J 04	Akútny zápal hrtana a priedušnice	1	0,13
J 10	Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	1	0,13
J10.0	Chrípka so zápalom pľúc, vírus chrípky identifikovaný	5	0,67
J 15.0	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	13	1,75
J 15.1	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	22	2,96
J 15.2	Pneumónia vyvolaná Staphylococcus	15	2,02
J 15.4	Pneumónia vyvolaná inými streptokokmi	3	0,40
J 15.5	Pneumónia vyvolaná Escherichia coli	7	0,94

J 15.6	Pneumónia vyvolaná inými aeróbnymi gram-negatívnymi baktériami	16	2,15
J 15.8	Iná bakteriálna pneumónia	7	0,94
J 16.8	Pneumónia vyvolaná inými bližšie určenými infekčnými organizmami	9	1,21
J 18.0	Bližšie neurčená pneumónia	12	1,61
J 20	Akútny zápal priedušiek	4	0,54
J 20.5	Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyriálnym vírusom	4	0,54
J 20.8	Akútna bronchitída vyvolaná inými špecifikovanými organizmami	1	0,13
K 65	Zápal pobrušnice - Peritonitis	2	0,27
L 08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	2	0,27
L 89	Dekubitálny vred	3	0,40
N10	Akútna tubuloinstersticiálna nefritída	7	0,94
N 30	Cystitída	1	0,13
N 30.0	Akútna cystitída	12	1,61
N 30.9	Nešpecifikovaná cystitída	4	0,54
N 39.0	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	22	2,96
P 36.2	Sepsa novorodenca vyvolaná Staphylococcus aureus	11	1,48
P 36.3	Sepsa novorodenca vyvolaná inými a nešpecifikovanými stafylokoki	12	1,61
P 36.4	Sepsa novorodenca vyvolaná Escherichia coli	1	0,13
P 36.8	Iná bakteriálna sepsa novorodenca	1	0,13
P 38	Omfalitída novorodenca	1	0,13
T 80.2	Infekcie po infúzii, transfúzii a liečebnej injekcii	2	0,27
T 81.3	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	89	11,96
T 81.4	Infekcia po výkone nezatriedená inde	39	5,24
T 83.5	Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetikou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov	3	0,40
T 84.5	Infekcia a zápalová reakcia zapríčinená vnútornou kĺbovou protézou	5	0,67
Z 22.3	Nosič inej bližšie určenej bakteriálnej infekcie	28	3,76
Z 22.8	Nosič inej infekčnej choroby	27	3,63
Spolu		744	100,00

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2018 (lôžkové zariadenia)

Oddelenie	CLPDZ		DFN		INMM		LVN		Nemocnic a Šaca a.s.		UN L. Pasteura		VŠOÚG sv. Lukáša		VOÚ Košice		VÚSCH Košice		Železnič ná nemocnic a		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
	angiologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
chirurgické	0	0,00	11	15,07	0	0,00	0	0,00	3	4,11	58	79,45	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,37	73	9,81
chirurgia cievna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	100,00	0	0,00	6	0,81
chirurgia srdcová	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	100,00	0	0,00	11	1,48
chirurgia plastická a rek.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
chirurgia úrazová	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	22	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	22	2,96
CPLDZ	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
detské	0	0,00	45	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	45	6,05
dlhodobo chorých	0	0,00	0	0,00	0	0,00	19	33,93	8	14,29	0	0,00	28	50,00	0	0,00	0	0,00	1	1,79	56	7,53
doliečovacie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
dom ošetr. služby	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,13
geriatrické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
gyn. - pôrodnice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	28,57	0	0,00	10	71,43	0	0,00	0	0,00	14	1,88
hematologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	42	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	42	5,65
hospic	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,40
infekčné	0	0,00	26	96,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,70	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	27	3,63
intenzívnej starostlivosti	0	0,00	58	39,73	0	0,00	0	0,00	6	4,11	22	15,07	0	0,00	0	0,00	59	40,41	1	0,68	146	19,62
interné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	14	20,00	54	77,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	2,86	70	9,41
kardiológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00	3	0,40
kožné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
novorodenecké	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

nedonosenecké	0	0,00	69	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	69	9,27
neurochirurgické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	29	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	29	3,90
neurologické	0	0,00	19	55,88	0	0,00	0	0,00	11	32,35	4	11,76	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	34	4,57
nukleárna medicína	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
očné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
onkologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	13	100,00	0	0,00	0	0,00	13	1,74
onkologické detské	0	0,00	14	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	14	1,88
ORL	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9	100,00	0	0,00	0	0,00	9	1,21
ortopedické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	63,16	6	31,58	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	5,26	19	2,55
paliatívna starostlivosť	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
pneumologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	0,94
popáleniny	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	1,48
pracovné lekárstvo	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
psychiatrické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	0,67
rádioterapeutické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
rehabilitačné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	77,78	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	22,22	9	1,21
stomatologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
urologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	0,81
Spolu	0	0,00	242	32,53	0	0,00	19	2,55	65	8,74	267	35,89	32	4,30	32	4,30	79	10,62	8	1,08	744	100,0

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie v roku 2018 (dialýzy)

Oddelenie	FMC - dialyzačné služby		LOGMAN East a.s.		MEDIALYZ s.r.o.		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
dialýza	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Tab. III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcií okresoch Košice I–IV a okrese Košice – okolie/rok 2018

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gyneco- logické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
angiologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
chirurgické	22	30,14	2	2,74	0	0,00	0	0,00	5	6,85	32	43,84	0	0,00	0	0,00	5	6,85	7	9,59	73	9,81
chirurgia cievna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	0,81
chirurgia srdcová	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	36,36	5	45,45	0	0,00	0	0,00	1	9,09	1	9,09	11	1,48
chirurgia plastická a rek.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
chirurgia úrazová	5	22,72	0	0,00	0	0,00	1	4,54	3	13,64	10	45,45	0	0,00	0	0,00	1	4,54	2	9,09	22	2,96
CPLDZ	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
detské	34	75,55	2	4,44	0	0,00	3	6,67	1	2,22	2	4,44	0	0,00	0	0,00	3	6,67	0	0,00	45	6,05
dlhodobo chorých	40	71,43	1	1,79	0	0,00	1	1,79	4	7,14	1	1,79	1	1,79	0	0,00	5	8,93	3	5,36	56	7,53
doliečovacie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
dom ošetr. služby	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,13
geriatrické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
gyn. pôrodnice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	85,71	2	14,29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	14	1,88
hematologické	1	2,38	0	0,00	0	0,00	1	2,38	1	2,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00	39	92,86	0	0,00	42	5,65
hospic	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,40
infekčné	20	74,07	3	11,11	0	0,00	3	11,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,70	0	0,00	27	3,63
intenzívnej starostlivosti	0	0,00	72	49,32	0	0,00	2	1,37	21	14,38	16	10,96	4	2,74	0	0,00	25	17,12	6	4,11	146	19,62

interné	25	35,71	13	18,57	0	0,00	1	1,43	2	2,86	2	2,86	0	0,00	0	0,00	11	15,71	16	22,86	70	9,41
kardiológia	2	66,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,40

kožné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
novorodenecké	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
nedonosenecké	23	33,33	3	4,35	0	0,00	2	2,90	17	24,64	0	0,00	0	0,00	0	0,00	24	34,78	0	0,00	69	9,27
neurochirurgické	9	31,03	2	6,90	0	0,00	0	0,00	2	6,90	15	51,72	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,45	29	3,90
neurologické	8	23,53	7	20,59	0	0,00	3	8,82	8	23,53	1	2,94	1	2,94	0	0,00	4	11,76	2	5,88	34	4,57
nukleárna medicína	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
očné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
onkologické	0	0,00	1	7,69	0	0,00	4	30,77	1	7,69	3	23,08	0	0,00	0	0,00	3	23,08	1	7,69	13	1,75
onkologické detské	2	14,29	2	14,29	0	0,00	8	57,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	7,14	1	7,14	14	1,88
ORL	0	0,00	2	22,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	77,78	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9	1,21
ortopedické	5	26,32	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	13	68,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	5,26	19	2,55
paliatívna starostlivosť	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
pneumologické	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	0,94
popáleniny	0	0,00	1	9,09	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	63,64	3	27,27	0	0,00	11	1,48
pracovné lekárstvo	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
psychiatrické	0	0,00	2	40,00	0	0,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	0,67
rádioterapeutické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
rehabilitačné	4	44,44	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	55,55	9	1,21
stomatologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
urologické	1	16,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	16,67	0	0,00	0	0,00	1	16,67	3	50,00	6	0,81
Spolu	212	28,49	113	15,19	0	0,00	32	4,30	70	9,41	126	16,94	8	1,08	7	0,94	127	17,07	49	6,59	744	100,00

Staphylococcus aureus	0	0,00	2	5,26	0	0,00	3	7,89	1	2,63	11	28,95	0	0,00	0	0,00	20	52,63	1	2,63	38	5,11
Staphylococcus aureus MRSA	0	0,00	7	10,61	0	0,00	5	7,58	28	42,42	11	16,67	2	3,03	2	3,03	10	15,15	1	1,52	66	8,87
Staphylococcus epidermidis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	10,00	5	25,00	0	0,00	0	0,00	13	65,00	0	0,00	20	2,69
Staphylococcus epid. MRSE	0	0,00	1	4,00	0	0,00	1	4,00	2	8,00	10	40,00	0	0,00	0	0,00	11	44,00	0	0,00	25	3,36
Staphylococcus haemolyticus	0	0,00	1	7,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	28,57	0	0,00	0	0,00	9	64,29	0	0,00	14	1,88
Staphylococcus haemolyt. MRSH	0	0,00	4	14,29	0	0,00	1	3,57	0	0,00	12	42,86	0	0,00	0	0,00	11	39,29	0	0,00	28	3,76
Staphylococcus hominis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00	3	75,00	0	0,00	4	0,54
Staphylococcus sp.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,27
Staphylococcus plazmakoaguláza negat.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	33,33	0	0,00	0	0,00	2	66,67	0	0,00	3	0,40
Stenotrophomonas maltophilia	0	0,00	9	69,23	0	0,00	1		0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	7,69	2	15,38	0	0,00	13	1,75
Streptococcus agalactiae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	1	0,13
Streptococcus pneumoniae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,27
Streptokoky nešpecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,13
Streptokoky viridujúce	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	1	0,13
Vírus chrípky B	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	0,81
Bez agens	1	14,29	2	28,57	0	0,00	0	0,00	2	28,57	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	14,29	1	14,29	7	0,94
Materiál neodobratý	0	0,00	14	56,00	0	0,00	2	8,00	1	4,00	4	16,00	1	4,00	0	0,00	3	12,00	0	0,00	25	3,36
Spolu	212	28,49	113	15,19	0	0,00	32	4,30	70	9,41	126	16,94	8	1,08	7	0,94	127	17,07	49	6,59	744	100,00

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD v zdravotníckych zariadeniach v roku 2018 v okresoch Košice I-IV a Košice – okolie

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	6/17	2	0	0	5	7
Lôžk. odd.- chirurg. smer	42	77	1	2	201	307
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	44	9	3	0	32	44
Amb. všeobecní lekári	319	23	0	0	2	25
Amb. odborní lekári	644	32	0	0	32	64
Stomatológovia	311	31	0	0	54	85
Iné*	563	25	0	0	89	88
SPOLU	1946	199	4	2	415	620

* lekárne, stanice záchranej služby, ADOS, výdajne zdravotníckych pomôcok, SVaLZ, nelôžkové oddelenia nemocničných zdravotníckych zariadení (napr. Kúpele Štós a.s., oddelenia centrálnej sterilizácie, centrálné operačné sály, laboratórne pracoviská, krvná banka, a pod.).

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu, z prostredia a z rúk v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2018

Oddelenie	sterilný materiál			Prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Dialyzačné	0	0	0,00	20	2	10,00
FRO	0	0	0,00	24	5	20,83
Ortopedické ambulancie	0	0	0,00	11	1	9,09
Závodná stom. ambul	0	0	0,00	3	0	0,00
Odd. laboratórnej medicíny	0	0	0,00	7	1	14,29
Klinika RDG a nukl. medicíny	0	0	0,00	23	2	8,70
Závodná ambul. prakt. lekára	0	0	0,00	4	0	0,00
JIS	0	0	0,00	7	2	28,57
Gynekologicko pôrodn. kl.	0	0	0,00	47	0	0,00
Očná klinika	0	0	0,00	45	4	8,89
Interná klinika	0	0	0,00	51	2	3,91
Kl. ORL a chir. Hlavy a krku	0	0	0,00	20	0	0,00
Neurochirurgická klinika	0	0	0,00	20	2	10,00
Kl. ortopédie a traumatológie	0	0	0,00	20	2	10,00
Stomatologická kl.	0	0	0,00	21	0	0,00
Neurologická kl.	0	0	0,00	14	1	7,14
Urologické odd.	0	0	0,00	49	5	10,02
Odd. CS	0	0	0,00	15	2	13,33
Odd. plast., est. a re. chirurgie	0	0	0,00	35	5	14,29
Psychiatrická klinika	0	0	0,00	37	4	10,81
Kl. pneumológie a ftizeológie	0	0	0,00	20	1	5,00
Odd lab. medicíny	0	0	0,00	14	0	0,00
Lekáreň	0	0	0,00	7	1	14,29
Transplantačné odd.	0	0	0,00	10	0	0,00
Kl. Hematologie a onkohem.	0	0	0,00	12	0	0,00
KAIM	0	0	0,00	51	4	7,84
Chirurgická klinika	0	0	0,00	55	7	12,72
Neonatologické odd.	0	0	0,00	25	0	0,00
CPO	0	0	0,00	4	0	0,00
KL. pracovného lekárstva	0	0	0,00	18	2	11,11
Kl. Infektológie a cest. Med.	0	0	0,00	20	0	0,00
Ústav patológie	0	0	0,00	12	0	0,00

Odd. urgentného príjmu	0	0	0,00	22	3	13,64
COT	0	0	0,00	33	3	9,09
Klinika dermatovenerológie	0	0	0,00	10	1	10,00
Krvná banka	0	0	0,00	6	0	0,00
Neurologické odd.	0	0	0,00	10	0	0,00
Gastroenterologická ambul.	0	0	0,00	8	0	0,00
Ústav lekárskej a kl.mik.	0	0	0,00	7	0	0,00
JZS	0	0	0,00	14	0	0,00
Detské oddelenie	0	0	0,00	40	0	0,00
KÚCH	0	0	0,00	5	0	0,00
Amb. chem. (infúzne sály)	0	0	0,00	3	0	0,00
Infúzna jednotka	0	0	0,00	2	0	0,00
Kl.geriatrie a geron	0	0	0,00	3	0	0,00
ODCH	0	0	0,00	3	0	0,00
Amb.všeob.lekára	0	0	0,00	2	0	0,00
Stomat. ambulancia	0	0	0,00	2	0	0,00
Ústav leteckej a prev.med.	0	0	0,00	1	0	0,00
Odborné ambul.	0	0	0,00	10	0	0,00
SPOLU	0	0	0,00	902	62	6,87

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2018

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v												% pozit.
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách dózach		kontajne-roch		kazetách, dózach		v inom obale		voľne		
	CP	P	C	P	C	P	CP	P	CP	P	CP	P	
Kov	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Sklo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Guma	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Textil	138	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Plasty	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
endoskopy kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Iné	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
SPOLU	255	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
% pozit		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okresoch Košice I-IV a Košice okolie v roku 2018

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	C P	P	CP	P	CP	P	
Kov	3	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0,00
Sklo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Guma	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	8	0	0,00
Textil	0	0	138	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	138	0	0,00
Plasty	0	0	7	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	22	0	0,00
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Endosk. I. kat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Iné	0	0	38	0	0	0	0	0	32	0	0	0	0	0	70	0	0,00
SPOLU	3	0	201	0	0	0	0	0	51	0	0	0	0	0	255	0	0,00

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2018

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístrojov	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	259	132	50,97	0	0,00	0	0	0
HVZ	388	200	51,55	0	0,00	0	0	2
FS	1	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	4	12	100,00	0	0,00	0	0	0
EO	1	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
SPOLU	653	344	52,68	0	0,00	0	0	2

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov v okresoch Košice I-IV a Košice - okolie za rok 2018

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	160	0	0,00	0	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	0	0	0,00	0	0	0
Inkubátory	0	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie	6	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	0	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	0	0	0,00	0	0	0
Dezinfekčné roztoky	2	0	0,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	13	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	0	0	0,00	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	15	2	13,33	2	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	126	14	11,11	11	3	0
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	345	26	7,54	21	5	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	27	2	7,41	0	2	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	217	17	7,83	13	4	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	6	1	16,67	0	1	0
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	30	10	33,33	7	0	3
SPOLU	947	72	7,60	54	15	3

LEKÁRSKA MIKROBIOLÓGIA

PERSONÁLNE OBSADENIE OLM RÚVZ KOŠICE

Tabuľka č. 2: Personálne obsadenie OLM v SR v roku 2018

	ÚVZ SR	RÚVZ Banská Bystrica	RÚVZ Košice	CELKOM
Lekári bez špecializácie			0	
Lekári so špecializáciou			2	
Laborant s VŠ			5	
Laborant s VOV			0	
Lab. bez špecializácie			1	
Lab. so špecializáciou			4	
AHS			0	
Zdravot. prac. spolu			12	
VŠ – nelekári – špec.			0	
VŠ – nelekári – bez špec.			1	
Iní zdr. zam. ÚSV. – so špec.			0	
Iní zdr. zam. ÚSV – bez špec.			0	
Iní zdr. prac. spolu:			1	
Odb. zamestnanci ÚSV			0	
Pomocní zamestnanci			2	
Upratovačky			0	
Iní			0	
PRACOVNÍCI SPOLU			15	

Organizačné členenie OLM:

Vedúca OLM – MUDr. Viera Lengyelová

Národné referenčné centrá (NRC):

NRC pre diftériu - MUDr. Viera Lengyelová

NRC pre črevné parazitózy – MUDr. Beáta Nadzonová

NRC pre syfilis - MUDr. Beáta Nadzonová - je súčasťou Oddelenia laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb

Oddelenia:

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie - MUDr. Viera Lengyelová

Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb - MUDr. Beáta Nadzonová

Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie – t.č. neobsadené

Ťažiskové úlohy OLM

V rámci laboratórnej diagnostiky súvisiacej s kontrolou prenosných ochorení odbor lekárskej mikrobiológie vykonáva nadstavbovú mikrobiologickú diagnostiku vybraných nákaz, venuje sa štandardizácii a overovaniu laboratórnych postupov akreditovaných vyšetrení, čím prispieva ku zvyšovaniu kvality preventívnych programov.

Laboratóriá odboru lekárskej mikrobiológie pracujú podľa požiadaviek normy STN EN ISO/EIC 17025:2005. Majú vydané osvedčenie o akreditácii na 7 skúšok a 10 ukazovateľov mikrobiologického vyšetřovania biologických materiálov ľudského tela a odpadových vôd na dôkaz prítomnosti patogénnych mikroorganizmov a vírusov, ich identifikáciu a stanovenie hladiny ochranných a diagnostických protilátok vo vzorkách sér. Osvedčenie o akreditácii bolo udelené Slovenskou národnou akreditačnou službou 20.8.2018 a platí do 20.8.2023.

Laboratóriá všetkých NRC a oddelení prijali a vyšetřili 5977 vzoriek, vykonali 19259 vyšetření - ukazovateľov a 183503 analýz. Laboratóriá ďalej vykonávali testovania na zabezpečenie kvality výkonu vyšetření v počte 1846 ukazovateľov a 12699 analýz.

Odbor lekárskej mikrobiológie sa podieľa na riešení významných celospoločenských programov a projektov MZ SR.

Plní nasledovné úlohy:

a) Prostredníctvom svojich Národných referenčných centier (NRC), ktoré pracujú v celoslovenskej pôsobnosti vykonáva:

- národnú laboratórnu surveillance diftérie – NRC pre diftériu
- národnú laboratórnu surveillance syfilisu – NRC pre syfilis
- národnú laboratórnu surveillance črevných parazitóz – NRC pre črevné parazitózy

Zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu vrátane požadovaných analýz a hlásení do regionálnych pracovísk ECDC a WHO.

Metodicky a odborne usmerňuje a koordinuje ostatné regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR pri plnení celoštátnych aj medzinárodných programov ochrany a podpory zdravia.

b) V spolupráci s NRC pre poliomyelitídu ÚVZ SR sa podieľa na surveillance ľudských enterovírusov plnením úlohy č.6.6. PP ÚVZ v SR: Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV - aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy.

c) V spolupráci s NRC pre chrípku ÚVZ SR sa podieľa na surveillance respiračných vírusov plnením úlohy č. 8.1. PP ÚVZ v SR: Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení - aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network.

d) V spolupráci s NRC pre morbili, rubeolu a parotitídu na ÚVZ SR sa podieľa na surveillance morbil aktívnou účasťou pri plnení úlohy č.8.4. PP ÚVZ v SR: Diagnostika exantémových ochorení – aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete.

e) V spolupráci s odborními epidemiológie a odborními podpory zdravia RÚVZ Košického a Prešovského kraja sa podieľa na komplexnom riešení prevencie HIV/AIDS účasťou na plnení úlohy: Národný program podpory zdravia - úloha č.9.1. z PP ÚVZ v SR.

Tabuľka č. 3: Akreditácia pracovísk OLM v SR a účasť na externej kontrole kvality skúšok v roku 2018

	ÚVZ SR	RÚVZ BB	RÚVZ KE
Akreditácia od/do			20.8.2018- 20.8.2023
Počet akreditovaných skúšok			7
Počet akreditovaných ukazovateľov			10
Počet absolvovaných medzilaboratórnych porovnávacích testov			6

Tabuľka č.4: Prehľad druhov vyšetrení a inej laboratórnej činnosti, počtu vyšetrených vzoriek a analýz v laboratóriách OLM v SR v roku 2018

Druh vyšetrenia	Počet	2018		
		ÚVZ	BB	KE
Rizikové zásielky	vzoriek			3
	analýz			48
Bakteriológia	vzoriek			78
	analýz			817
Viroológia	vzoriek			989
	analýz			44195
Antiinfekčná imunológia	vzoriek			4686
	analýz			136397
Parazitológia	vzoriek			15
	analýz			413
MŽP	vzoriek			-
	analýz			-
Mykológia	vzoriek			-
	analýz			-
BŽP	vzoriek			-
	analýz			-
Laboratórium molekulárnej diagnostiky	vzoriek			206
	analýz			1633
SPOLU	vzoriek			5977
	analýz			183503
Laboratórium bunkových kultúr	počet bunkových línií			-
	množstvo pripravenej bunkovej susp. x 10 ⁶			
Prípravňa pôd a tekutých médií	Pevné pôdy, l			-
	Tekuté pôdy, l			-
	Roztoky, l			-
SPOLU				-

Analýza činnosti jednotlivých pracovísk OLM

NRC PRE DIFTÉRIU

1. Národné referenčné centrum (NRC) pre diftériu bolo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR v zmysle zákona č. 518/1990 zriadené 15. februára 1996.

Organizačne je začlenené na Odbore lekárskej mikrobiológie.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Viera Lengyelová – vedúca NRC

Mgr. Anna Belyová – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Jozefína Hricová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia

- podľa STN EN ISO/IEC 17025 : 2005

- od roku 2006 s platnosťou do roku 2023

- počet skúšok: 1

- počet ukazovateľov: 1

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy

V rámci nadstavbovej diagnostiky diftérie v celoslovenskej pôsobnosti zabezpečuje:

- overovanie a potvrdzovanie kmeňov *Corynebacterium diphtheriae*

- stanovovanie toxicity u potvrdených kmeňov *Corynebacterium diphtheriae*

- identifikáciu koryneformných baktérií

- stanovovanie hladiny difterického antitoxínu v ľudských sérach

- uchovávanie referenčných materiálov pre diagnostiku diftérie pre vlastnú potrebu a pre potrebu laboratórií OLM v SR, uchovávanie vzácných izolácií z oblasti koryneformných baktérií

- odbornú, metodickú a expertíznu činnosť

- informácie z oblasti laboratórnej diagnostiky diftérie

- informácie o epidemiologickej situácii v oblasti diftérie

Výsledky

V roku 2018 bolo v laboratóriu NRC pre diftériu vyšetrených 27 vzoriek, u ktorých bolo vykonaných 78 vyšetrení. 3 x bol identifikovaný kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ gravis – netoxický, 1x bol identifikovaný kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ gravis – toxický,

1x kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ mitis – netoxický, 6x kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ intermedius – netoxický, 1x kmeň *Corynebacterium propinquum*, 3x kmeň *Corynebacterium pseudodiphtheriticum*.

Na zistenie hladiny difterického antitoxínu bolo vyšetrených 12 sér.

Vyhodnotenie

Posledný prehľad imunity populácie na diftériu bol vykonaný v roku 2002. Je potrebné zväziť vykonanie ďalšieho, za účelom kontroly stavu imunity populácie, ako aj za účelom kontroly účinnosti tretej revakcinačnej dávky zavedenej v roku 2004 u 13 - ročných detí, rovnako účinnosť revakcinácie dospelých, ktorí sú od roku 2007 preočkovávaní v 10 – 15 - ročných intervaloch.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2018 neboli zavedené nové metódy.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania – v roku 2018 sme sa nezúčastnili medzinárodného medzilaboratórneho porovnávania.

4.1.4 Iná odborná činnosť

V dôsledku priaznivej epidemiologickej situácie v Európe došlo v rokoch 2013 - 2018 k útlmu aktivít medzi jednotlivými národnými referenčnými centrami v rámci EÚ a koordinujúcim laboratóriom v Londýne – WHO Global Collaborating Centre for Diphtheria and Streptococcal Infections, ktoré je finančne naviazané na ECDC. Súvisí to s tým, že do popredia vystúpili iné závažné zdravotnícke problémy a tým aj finančné priority.

NRC spolupracuje s odborom epidemiológie ÚVZ SR, s epidemiologickými pracoviskami RÚVZ v SR a oddeleniami klinickej mikrobiológie v SR.

5. Legislatívna činnosť – nevykonáva.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

- telefonické konzultácie

- dotazníky v rámci spätnej väzby so zákazníkmi využívajúcimi služby NRC.

7. Členstvá

Pracovníci NRC pre diftériu neboli vyzvaní k účasti v pracovných skupinách či výboroch.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

V roku 2018 sme sa nezúčastnili na žiadnej zahraničnej pracovnej ceste.

NRC PRE ČREVNÉ PARAZITÓZY

1. NRC zriadené Ministerstvom zdravotníctva SR rozhodnutím v zmysle zákona č.518/1990

Dátum zriadenia – 1. 3. 1997.

Organizačne je začlenené na Odbore lekárskej mikrobiológie.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúci NRC

Eva Andrasyová – zdravotnícky laborant so špecializáciou

Jozefína Hricová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia

NRC pre črevné parazitózy je akreditované podľa normy STN EN ISO/17025:2005

od roku 2006 s platnosťou do roku 2023

počet skúšok – 1

počet ukazovateľov – 1

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Národné referenčné centrum pre črevné parazitózy v rámci celoslovenskej pôsobnosti vykonáva:

- nastavbovú diagnostiku črevných parazitóz
- expertíznu a metodickú činnosť
- poskytuje konzultačnú a diagnostickú činnosť pre epidemiologicky závažné situácie
- konfirmačné vyšetrenia pre laboratória oddelení lekárskej mikrobiológie (OLM) v SR v danej problematike
- zabezpečuje laboratórnu časť surveillance črevných parazitóz
- zavádza a optimalizuje nové diagnostické postupy
- zabezpečuje zácvik v metódach danej problematiky
- zabezpečuje odborné stáže, semináre a predtestačné školenia
- zúčastňuje sa na medzinárodnej externej kontrole kvality.

4.2. Novozavedené metódy

NRC pre črevné parazitózy v roku 2018 nezaviedlo žiadne nové metódy.

4.3. Medzilaboratórne porovnania

NRC pre črevné parazitózy sa v roku 2018 nezúčastnilo medzinárodného laboratórneho porovnávacieho vyšetrenia.

4.4. Iná odborná činnosť

V roku 2018 NRC pre črevné parazitózy vyšetřilo 15 vzoriek stolice, u ktorých bolo vykonaných 51 vyšetření. 15 vzoriek došlo s požiadavkou na koprologické vyšetřenie, v nich boli diagnostikované – 6 x *Entamoeba coli*, 2 x *Entamoeba hartmanni*, 1 x *Endolimax nana*.

3 vzorky stolice boli vyšetřené na prítomnosť antigénu *Entamoeba histolytica* s 1 pozitívnym výsledkom.

5. Legislatívna činnosť

NRC pre črevné parazitózy v roku 2018 nebolo požiadané o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

NRC pre črevné parazitózy zabezpečovalo zácvik a výučbu v metódach danej problematiky, poskytovalo konzultačnú a diagnostickú činnosť.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Pracovníci NRC neboli členmi pracovných skupín odborných spoločností.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci NRC sa nezúčastnili žiadnej zahraničnej pracovnej cesty ani na odborných podujatiach.

NRC PRE SYFILIS

1. NRC bolo zriadené MZ SR rozhodnutím zo dňa 3. 9. 2001, SOČ – 4554/2001/N.

Je súčasťou Oddelenia laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúca NRC

Mgr. Jana Uhliariková – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Bc. Mária Demčišáková – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním I. stupňa

Nadežda Semančíková – zdravotnícky laborant bez špecializácie

3. Akreditácia

Od roku 2007 s platnosťou do 20. 8. 2023 je akreditovaným pracoviskom podľa normy STN EN ISO/IEC 17025:2005

- 4 skúšky

- 7 ukazovateľov

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy:

- vykonáva nadstavbovú sérologickú diagnostiku syfilisu na potvrdenie ochorenia,
- konfirmuje falošne pozitívne a negatívne výsledky sérologických vyšetrení,
- konfirmuje sérologické vyšetrenia pri pozitívnom skríningu pre oddelenia lekárskej mikrobiológie - OLM, hematologické a transfúzne oddelenia - HTO a Národnú transfúznú službu – NTS,
- zabezpečuje laboratórnu surveillance syfilisu v rámci SR,
- overuje nové diagnostické súbory určené na skríningové vyšetrenie v oblasti diagnostiky syfilisu,
- vyhodnocuje testy v súčinnosti s anamnézou pacienta a diagnostickými závermi (deti, dospelí, gravidné ženy, darcovia krvi).

Vyhodnotenie

V roku 2018 sme vyšetřili celkom 2975 vzoriek sér a likvorov, z toho prvýkrát konfirmovaných bolo 1601, z nich 739 (46,16%) bolo pozitívnych. Pri porovnaní s rokom 2017, kedy bolo celkove vyšetřených 2674 vzoriek, z toho prvýkrát konfirmovaných bolo 1513, z nich 639 (42,23%) bolo pozitívnych, sme zaznamenali vzostup konfirmovaných pacientov o 301 a počet pozitívnych vzrástol o 100 oproti hodnotenému obdobiu v roku 2017 (tab.1,2).

Skonfirmovali sme 121 detí, z ktorých 87 (71,9 %) malo prenesené materské protilátky IgG, u 4 sme Westernblot testom dokázali prítomnosť IgM protilátok, čo poukazuje na možnosť vrodeného syfilisu.

Z NTS a HTO bolo zaslaných na konfirmáciu 359 darcov krvi, z tohto počtu bolo 21 (5,85%) pozitívnych.

V NRC pre syfilis bolo v roku 2018 vykonaných 9617 vyšetrení (v roku 2017 bolo 8190 vyšetrení), čo predstavuje nárast o 1427 vyšetrení oproti hodnotenému obdobiu minulého roku.

V rámci dispenzárnej starostlivosti sme vyšetřili 1374 vzoriek, z toho 1006 (73,22%) bolo pozitívnych. V porovnaní s rokom 2017, kedy sme vyšetřili 1161 vzoriek, sme zaznamenali vzostup o 213 vzoriek.

Najvyšší počet pozitívnych vzoriek, čo sa týka krajov, bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji, na druhom mieste bol Košický kraj, na treťom mieste Žilinský kraj (tab.3).

Záver

S ohľadom na aktuálnu slovenskú i celosvetovú epidemiologickú situáciu je potrebné naďalej vykonávať dôslednú laboratórnu surveillanciu syfilisu s dôrazom na vylúčenie falošne pozitívnych skriningových vyšetrení u niektorých diagnóz (malignity, autoimúnne ochorenia, vakcinácia, transplantácie, darcovia, tehotné, narkomani, HIV pozitívni).

Tab. č. 1 Počet vzoriek a vyšetrení za rok 2018 a 2017

Rok	2018	2017
Počet vzoriek	2975	2674
Počet vyšetrení	9617	8190

Tab. č. 2 Počet vyšetrených vzoriek u konfirmovaných pacientov za rok 2018

Konfirmovaní pacienti	vzorky		
	pozitívne	negatívne	spolu
dospelí	683	340	1023
gravidné	31	67	98
deti-prenesené IgG	87	30	117
deti s IgM	4	0	4
NTS/HTO	21	338	359
spolu	826	775	1601

Tab. č. 3 Celkový počet vzoriek a počet pozitívnych vzoriek v jednotlivých krajoch SR za rok 2018

	BA	BB	KE	NR	PO	TR	TT	ZA	spolu
Počet vzoriek	1044	230	699	183	191	211	162	255	2975
Z toho počet pozitívnych vzoriek	544	79	481	127	109	138	106	163	1747
Počet vyšetrení	3207	792	2245	476	754	729	518	896	9617

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2018 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne testy

V roku 2018 sme sa nezúčastnili na externej kontrole kvality.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Pracovisko udržiava odborný kontakt a spolupracuje s odbornými inštitúciami a pracoviskami.

5. **Legislatívna činnosť**

NRC pre syfilis nebolo požiadané o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

NRC pre syfilis vykonávalo odbornú, metodickú a expertíznu činnosť:

- vykonávalo konzultácie s ošetrojúcimi lekármi, týkajúce sa štádia ochorenia, interpretácie výsledkov sérologických vyšetrení, interpretácie falošne pozitívnych a negatívnych výsledkov, liečebného a dispenzárneho postupu u dospelých, novorodencov, chorých pri koinfekcii s HIV, narkomanov a iných rizikových pacientov, odporúča časové intervaly ďalších potrebných odberov

7. Členstvo a zastúpenie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách
- registrácia v Slovenskej lekárskej komore.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach
Vedúca NRC pre syfilis sa nezúčastnila na zahraničnej pracovnej ceste.

ODDELENIE VIROLÓGIE A ANTIINFEKČNEJ IMUNOLÓGIE

1. Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie patrí k najstarším pracoviskám odboru lekárskej mikrobiológie. Antiinfekčná imunológia bola zriadená v päťdesiatych rokoch a kultivačná virológia v sedemdesiatych rokoch 20. storočia.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Viera Lengyelová - vedúca oddelenia

Mgr. Anna Belyová - zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Mgr. Daniela Slimáková - zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Mgr. Monika Vargová – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Jozefína Hricová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

Helena Maščáková - sanitárka

3. Akreditácia: áno

Od 20.8.2018 podľa normy STN EN ISO/IEC 17025:2005 s platnosťou do 20. 8. 2023.

Počet skúšok: 1

Počet ukazovateľov: 1

4. Činnosť oddelenia

4.1. Odborná činnosť

Oddelenie virológie pri RÚVZ so sídlom v Košiciach je subnárodným virologickým laboratóriom pre celý Východoslovenský región, ktorého činnosť metodicky riadi NRC pre poliomyelitídu a NRC pre chrípku pri ÚVZ SR v Bratislave.

Laboratórium antiinfekčnej imunológie je nadstavbovým sérologickým laboratóriom pre mesto Košice a Košický kraj.

4.1.1 Ťažiskové úlohy

- aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy – plnenie úlohy 6.6. PP ÚVZ SR – Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV.

Z tejto úlohy vyplývajú nasledujúce činnosti:

- environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV (Vaccine Derived Polio Viruses) – vyšetovanie odpadových vôd vo VS regióne na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov
- surveillance akútnych chabých obrn – vyšetovanie stolíc a iného biologického materiálu na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov od pacientov s výskytom ochorení napodobňujúcich poliomyelitídu, predovšetkým akútne chabé obrny (ACHO)
- sérologické vyšetovanie protilátok proti vybraným enterálnym vírusom

Výsledky

V roku 2018 bolo vyšetrených 90 vzoriek odpadových vôd. Dve odpadové vody mali pozitívny výsledok kultivácie na bunkových kultúrach: 1 x ECHO vírus 7 a 1 x non - polio enterálny vírus.

V hodnotenom období sme vyšetili 277 klinických materiálov na prítomnosť enterovírusov. V 2 vzorkách od 1 pacienta sme izolovali vírus ECHO 30 (2 x stolica). S diagnózou suspektná akútna chabá obrna (ACHO) od dvoch pacientov do 15 rokov, sme vyšetovali 5 materiálov s negatívnym výsledkom a nad 15 rokov od jedného pacienta 3 materiály taktiež s negatívnym výsledkom.

- Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení – úloha č.8.1. PP ÚVZ SR - aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network:
- surveillance chrípky a chrípke podobných akútnych respiračných ochorení – laboratórna diagnostika chrípky – izolačné pokusy na bunkových kultúrach, laboratórna diagnostika chrípky metódami molekulárnej biológie (RT - PCR), dôkaz protilátok proti vybraným respiračným vírusom.

Výsledky

Priamy dôkaz: pokus o izoláciu vírusov na bunkových kultúrach a dôkaz vírusov chrípky metódou PCR.

V roku 2018 bolo vyšetrených 532 materiálov od 503 pacientov s ochorením horných ciest dýchacích, z toho bolo 112 odberov od sentinelových lekárov, 35 pitevných materiálov od 9 pacientov, 2 materiály od pacientov s diagnózou SARI.

Spolu bolo 167 materiálov pozitívnych na vírusy chrípky. Chrípka A bola identifikovaná 13 - krát, z toho 5x od sentinelových lekárov. Chrípka B 154 krát, z toho 74x od sentinelových lekárov a 1x od pacienta s diagnózou SARI.

Za účelom bližšej identifikácie izolovaných kmeňov bolo 29 materiálov zaslaných do NRC pre chrípku na ÚVZ SR v Bratislave, kde boli identifikované nasledovne:

- 2 krát A/Michigan/45/2015(H1N1) pdm 09 - like (z toho 1 krát pitevný materiál),
- 27krát B/Phuket/3073/2013-like (z toho 1 krát pitevný materiál a 14 krát od sentinelových lekárov).

Metódou RT - PCR boli dokázané vírusy chrípky nasledovne:

- 9 krát A(H1) pdm 09 (z toho 4krát od sentinelových lekárov),
- 1krát A(H3) (z toho 1krát od sentinelového lekára),
- 64 krát B (z toho 1krát s diagnózou SARI, 3 krát pitevný materiál a 31 krát od sentinelových lekárov).

Rýchlotestom bolo vyšetrených 93 materiálov na chrípku A a B, z nich bol 1 pozitívny na chrípku A a 63 na chrípku B (z toho 29 krát od sentinelových lekárov).

V dvoch materiáloch od 2 pacientov bola izolovaná chrípka A aj chrípka B, v 2 rôznych pitevných materiáloch od 1 pacienta bola dokázaná chrípka A a chrípka B, každá v inom materiáli.

Nepriamy dôkaz: dôkaz protilátok.

V roku 2018 bolo na dôkaz protilátok proti respiračným vírusom vykonaných 3666 sérologických vyšetrení (694 vzoriek) metódou KFR. Štandardná sada vyšetrení obsahuje 6 antigénov (vírus chrípky A a B, adenovírus, RS-vírus, Mycoplasma pneumoniae, vírus parachrípky).

Pozitívne vyšetrenia: 20x chrípka A, 25x chrípka B, 3x RS-vírus, 9x Mycoplasma pneumoniae, 7x adenovírus a 2x parachrípka.

Metódou ELISA na dôkaz špecifických protilátok triedy IgM a IgG proti chrípke bolo vyšetrených 51 sér od 46 pacientov. Z toho malo 41 vzoriek zvýšenú hladinu protilátok triedy IgG proti chrípke A a v 25 vzorkách bola zvýšená hladina protilátok triedy IgG proti chrípke B a 1x bola dokázaná zvýšená hladina protilátok triedy IgM proti chrípke B.

Na vyžiadanie vyšetrujeme metódou KFR aj protilátky proti ornitóze, Q-horúčke, chlamýdióvemu skupinovému antigénu a legionelám. V tomto roku sme vyšetřili 30 vzoriek, všetky s negatívnym výsledkom.

Plnenie úlohy a jej dopad na zdravie:

Materiál na vyšetrenie od pacientov s akútnym respiračným ochorením odoberajú ošetrojúci lekári v spolupráci s pracovníkmi odborov epidemiológie jednotlivých RÚVZ Košického a Prešovského kraja. Hlásenie o výsledkoch sa posiela v týždenných intervaloch do NRC pre chrípku.

- Diferenciálna diagnostika hnačkových ochorení vírusovej etiológie metódou latexovej aglutinácie (Rota, Adeno).

Výsledky

V roku 2018 nebola požiadavka na vyšetrenie vzoriek stolice od pacientov s diagnózou hnačkové ochorenie suspektne vírusového pôvodu.

- Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete – plnenie úlohy č.8.4. – Diagnostika exantémových ochorení.

Vyhodnotenie

Laboratórium vykonáva vyšetrenie protilátok triedy IgM a IgG u vzoriek sér dodaných od ošetrojúcich lekárov Košického a Prešovského kraja. V mesačných intervaloch k 20.dňu bežného mesiaca spracováva hlásenie v tabuľkovej forme o počte vyšetrených materiálov v stanovených vekových skupinách a zasiela elektronickou formou do NRC pre MRP ÚVZ SR.

Výsledky

V roku 2018 bolo vyšetrených 146 vzoriek od 121 pacientov, z toho 141 vzoriek sér a 5 vzoriek liquorov na prítomnosť protilátok triedy IgM a IgG u osýpok, celkovo 304 vyšetrení. Z toho bolo 15 vzoriek pozitívnych na IgM protilátky a 6 vzoriek malo hraničnú hodnotu IgM protilátok.

Záver

Osýpky (morbilli) je infekčné ochorenie, ktoré spôsobuje epidémie najmä v detskom veku. Očkovaním sa výskyt tohto ochorenia znížil na minimum, ale v porovnaní s ostatnými vakcinovanými nákazami sa osýpky sporadicky stále vyskytujú. Je potrebné sledovať výskyt tohto ochorenia vyšetřovaním protilátok triedy IgM a tým zabrániť vzniku lokálnych epidémií. Je žiadúce preto pokračovať v spolupráci s lekármi Košického a Prešovského kraja,

s pracovními jednotlivých oddelení epidemiologie RÚVZ a s NRC pre MRP na zabezpečení eliminácie osýpok v Slovenskej republike.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2018 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

V roku 2018 sa oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie zúčastnilo na jednom medzilaboratórnom porovnávacom teste.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Účasť na riešení projektov.

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie plní tri úlohy vyplývajúce z PP RÚVZ v SR

Úloha č. 8.1. Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení (Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network).

Úloha č.8.4. Diagnostika exantémových ochorení. (Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete).

Úloha č.6.6. Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV.(Aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy).

Laboratórium ďalej vyšetrovalo prítomnosť protilátok proti vybraným druhom neurotrovných vírusov komplement - fixačnou metódou (KFR).

Vyhodnotenie

V KFR reakcii proti vybraným druhom neurotrovných vírusov bolo vyšetrených 175 vzoriek. Na herpesvírus 9 vzoriek, z nich žiadna pozitívna, na varicelu 90 vzoriek, z toho boli 4 pozitívne, na parotitídu 76 vzoriek, žiadna nebola pozitívna. Na prítomnosť protilátok triedy IgM proti parotitíde v teste ELISA bolo vyšetrených 47 vzoriek, z toho boli 4 pozitívne. Na prítomnosť protilátok triedy IgM proti varicelle bolo vyšetrených 51 vzoriek, z nich bolo 14 pozitívnych.

5. Legislatívna činnosť

Neboli sme požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie zabezpečuje pre lekárov Východoslovenského regiónu predatestačnú prípravu vo virológii a antiinfekčnej imunológii. Spokojnosť s úrovňou práce predmetného laboratória bola zisťovaná dotazníkmi v rámci spätnej väzby so zákazníkmi využívajúcimi služby oddelenia.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Vedúca oddelenia MUDr. Viera Lengyelová je Hlavnou odborníčkou HH SR pre lekársku mikrobiológiu.

Oddelenie spolupracuje s pracoviskami v rezorte Ministerstva zdravotníctva SR, s medzinárodnými inštitúciami spolupracuje prostredníctvom NRC pre poliomyelitídu, NRC pre chrípku a NRC pre MRP ÚVZ SR v Bratislave.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci oddelenia sa v roku 2018 nezúčastnili žiadnej zahraničnej pracovnej cesty.

ODDELENIE BAKTERIOLÓGIE, BIOTERRORIZMU A MOLEKULÁRNEJ BIOLÓGIE

1. Oddelenie bakteriológie odboru lekárskej mikrobiológie bolo v roku 2006 rozšírené o časť „bakteriologické zbrane a bioterorizmus“ a 1. 5. 2011 o laboratórium molekulárnej biológie. Od svojho zriadenia plní úlohy vyplývajúce z epidemiologickej situácie v meste Košice a úlohy, ktoré vyplývajú z oznámení zásielok a materiálov podozrivých z obsahu B. anthracis v Košickom a Prešovskom kraji.

2. Personálne obsadenie

Vedúci oddelenia – t.č. neobsadené

Mária Nitkulincová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

Eva Sýkorová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia: nie

4. Činnosť oddelenia

4.1. Odborná činnosť

Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie v pôsobnosti **Košického a Prešovského kraja vykonáva:**

- laboratórnu diagnostiku B. anthracis metódou polymerázovej reťazovej reakcie (PCR)

V pôsobnosti mesta Košice vykonáva:

- bakteriologickú diagnostiku respiračných a hnačkových ochorení pre potreby odboru epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach

- laboratórnu diagnostiku chrípky metódou PCR

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Z poverenia hlavného hygienika zo dňa 28. 12. 2004 s účinnosťou od 15. 01. 2005 pracovisko vykonáva laboratórnu diagnostiku antraxu pre Košický a Prešovský kraj.

Priebežne podľa potreby vykonáva pre odbor epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach laboratórnu diagnostiku respiračných a hnačkových ochorení.

Výsledky

V roku 2018 boli do laboratória doručené 3 materiály na stanovenie prítomnosti antigénov B. anthracis. Všetky boli negatívne.

V rámci bakteriologickej diagnostiky bolo vyšetrených 51 vzoriek, z toho 5 výterov z rekta, všetky bez prítomnosti patogénov a 46 vzoriek výterov z hrdla, nosa a iného klinického materiálu, v ktorých bol 12 – krát izolovaný Staphylococcus aureus, 1 - krát Streptococcus sp., 3 - krát Escherichia coli.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2018 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

V roku 2018 sa oddelenie nezúčastnilo na medzilaboratórnych porovnávacích testoch.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Predmetné pracovisko sa venuje iba hore uvedenej odbornej činnosti.

5. **Legislatívna činnosť**

Neboli sme požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. **Metodická, konzultačná a výuková činnosť**

V roku 2018 sa špecializačnej prípravy zúčastnila 1 magistra.

7. **Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách**

Spolupráca s mimorezortnými pracoviskami:

- Krajské riaditeľstvo HaZZ
- Krajské riaditeľstvo PZ

Informáciu o výsledku vyšetrení, okrem hore uvedených inštitúcií, ďalej dostávajú:

- Hlavný hygienik Slovenskej republiky
- Regionálny hygienik RÚVZ so sídlom v Košiciach
- Regionálny hygienik príslušného RÚVZ, z lokality ktorého pochádza podozrivá zásielka

8. **Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach**

Pracovníci oddelenia v roku 2018 neabsolvovali zahraničné služobné cesty.

ODDELENIE LABORATÓRNEJ DIAGNOSTIKY EPIDEMIOLOGICKY VÝZNAMNÝCH SEXUÁLNE PRENOSNÝCH CHORÔB

1. Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologickej významných sexuálne prenosných chorôb vzniklo v dôsledku zmeny organizačnej štruktúry odboru lekárskej mikrobiológie 1. 5. 2011. Do tohto oddelenia je začlenené NRC pre syfilis a pracovisko HIV/AIDS. Hodnotenie činnosti NRC pre syfilis je samostatnou kapitolou tejto výročnej správy.

Pracovisko HIV/AIDS bolo zriadené Ministerstvom zdravotníctva – Hlavným hygienikom SR v roku 1988.

2. **Personálne obsadenie**

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúca oddelenia

Eva Andrásyová, - zdravotnícky laborant so špecializáciou

Eva Drabiková - sanitárka

3. **Akreditácia: nie**

4. **Činnosť pracoviska**

4.1. Odborná činnosť

Účasť na plnení úlohy č. 9.1. PP ÚVZ SR – Národný program podpory zdravia (NPPZ).

Pracovisko HIV/AIDS pre potreby Košického a Prešovského kraja vykonáva:

- vyšetrenia na anti - HIV protilátky a antigén metódou ELISA

- vydáva certifikáty o HIV negativite
- vykonáva poradenskú činnosť v rámci Poradne pre HIV/AIDS
- zabezpečuje zácvičenie a výučbu v metódach danej problematiky
- vykonáva konzultačnú činnosť v oblasti HIV/AIDS pre zdravotnícku pracoviská

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Vyšetrovanie cestujúcich do zahraničia a vydávanie certifikátov o HIV negativite.
 Vykonávanie vyšetrení na vlastnú žiadosť.
 Vyšetrovanie anonymných žiadateľov.
 Zdravotno - výchovná činnosť v oblasti prevencie HIV/AIDS.

Vyhodnotenie

V roku 2018 bolo vyšetrených 251 vzoriek ,z toho 2 vzorky s pozitívnym výsledkom. Z uvedeného počtu bolo 10 vzoriek pre cestujúcich do zahraničia, ktorým bol vydaný certifikát o HIV – negativite. V rámci fungovania Poradne pre HIV/AIDS bolo vykonaných 228 odberov krvi, z toho 209 od anonymných žiadateľov o vyšetrenie a 10 odberov na vlastnú žiadosť. U všetkých bolo zároveň vykonané poradenstvo (predtestové a potestové).

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2018 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnanie

V roku 2018 sa pracovisko nezúčastnilo na medzilaboratórnych porovnávacích testoch.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Účasť na plnení úlohy č.9.1. z PP ÚVZ SR - Národný program podpory zdravia (NPPZ).

5. Legislatívna činnosť

V roku 2018 sme neboli požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

V roku 2018 sa špecializačnej prípravy zúčastnila 1 magistra.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

- RÚVZ v SR (pracoviská odborov epidemiológie, hygieny detí a mládeže, podpory zdravia)
- klinické a laboratórne pracoviská zdravotníckych zariadení Východoslovenského regiónu
- NRC pre HIV/AIDS

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci oddelenia v roku 2018 neabsolvovali zahraničné služobné cesty.

Tabuľka č.1: Činnosť NRC a špecializovaných laboratórií OLM RÚVZ so sídlom v Košiciach v roku 2018

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	SR	NRC pre diftériu	<ul style="list-style-type: none"> - overovanie a potvrdzovanie kmeňov <i>Corynebacterium diphtheriae</i> - stanovovanie typu a toxicity u potvrdených kmeňov <i>Corynebacterium diphtheriae</i> - identifikácia koryneformných baktérií - stanovovanie hladiny difterického antitoxínu v ľudských sérach - odborná, metodická a expertízna činnosť - prehľady imunity populácie na diftériu
	SR	NRC pre črevné parazitózy	<ul style="list-style-type: none"> - dôkaz prítomnosti cýst prvokov a vajíčok helmintov - dôkaz antigénu a protilátok proti <i>E.histolytica</i> - kultivácia prvokov, ktoré netvorí cysty
	SR	NRC pre syfilis	<ul style="list-style-type: none"> - nešpecifická a špecifická diagnostika syfilisu - potvrdzujúce testy na potvrdenie diagnózy syfilisu - konfirmačné testy pri falošne pozitívnych alebo negatívnych skriningových vyšetreniach v teréne pre OLM - hodnotenie testov v súčinnosti s anamnézou pacienta a diagnostické závery (deti, dospelí a gravidné ženy) - konzultácie s odborníkmi v teréne o štádiách ochorenia, liečbe a algoritmoch vyšetrenia, odporúčanie ďalších postupov

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	Košický a Prešovský kraj	Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie	<ul style="list-style-type: none"> - virologické kultivačné vyšetrenie odpadových vôd, stolíc a iných biologických materiálov na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov - sérologické vyšetrenie na prítomnosť protilátok proti vybraným typom enterálnych vírusov - laboratórna diagnostika chrípky: izolačné pokusy na bunkových kultúrach, rýchlotesty, laboratórna diagnostika metódou RT - PCR - diferenciálna diagnostika hnačkových ochorení metódou latexovej aglutinácie - komplement - fixačná metóda na stanovenie protilátok proti respiračným a neurotropným vírusom - dôkaz protilátok proti osýpkam triedy IgM a IgG

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	Košický a Prešovský kraj SR	Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb - pracovisko HIV/AIDS - NRC pre syfilis	- dôkaz protilátok HIV/AIDS metódou ELISA - dôkaz antigénu HIV metódou ELISA pozri tabuľku č. 1 vyššie
	Košický a Prešovský kraj, mesto Košice	Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie	- laboratórna diagnostika B. anthracis metódou polymerázovej reťazovej reakcie pre Košický a Prešovský kraj - bakteriologická diagnostika respiračných a hnačkových ochorení pre potreby odboru epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach

PODPORA ZDRAVIA

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Podľa organizačnej štruktúry RÚVZ Košice sa Odbor podpory zdravia člení na tri útvary: Oddelenie epidemiológie chronických ochorení, Oddelenie výchovy k zdraviu a Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré zastrešuje a koordinuje činnosť všetkých poradní regionálneho úradu.

b. Personálne obsadenie Odboru podpory zdravia (tab. 1)

- **Oddelenie epidemiológie chronických ochorení:**
 - 1 lekár – vedúci odboru a vedúci oddelenia (*zlúčená funkcia*);
 - 1 iný vysokoškolák II. stupňa (verejný zdravotník);
 - 1 asistent hygieny a epidemiológie (skr. AHE).
- **Oddelenie výchovy k zdraviu:**
 - 1 iný vysokoškolák III. stupňa (prírodovedný smer: biológia; humanitný smer: sociálna práca) – vedúci oddelenia;
 - 1 iný vysokoškolák II. stupňa (verejný zdravotník);
 - 1 iný vysokoškolák II. stupňa (sociálna práca);
 - 1 iný vysokoškolák I. stupňa (verejný zdravotník; sociálna práca).
- **Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia**
Na činnosti poradenského centra sa podieľali všetci zamestnanci Odboru podpory zdravia ako aj iné odbory RÚVZ Košice (hygiena výživy; epidemiológia; lekárska mikrobiológia; chemické analýzy).

B. Vzdelávanie pracovníkov

P. č.	Dátum a miesto absolvovania	Vzdelávacie a odborné aktivity – zameranie	Mená účastníkov
1.	14.2.2018 Okresný úrad Košice, Komenského 52, Košice	Zasadnutie Krajskej komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti Okresného úradu Košice. (Účasť v rámci členstva v komisii s pôsobnosťou pre Košický kraj.) Organizátor: MV SR – OÚ Košice.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
2.	15.2.2018 GES Club, Nám. L. Novomeského 13, Košice	XI. regionálny odborný deň medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach. Organizátor: Slovenská komora medicínsko-technických pracovníkov v zastúpení Regionálnej komory MTP Košice. Aktívna účasť – prednáška: Gregová, S., Fabianová, M., Holovková, M., Šmídeková, I., Schnitzerová, E. <i>Primárna prevencia závislosti zo zdravotného aspektu.</i>	PhDr. Soňa Gregová PhDr. Monika Fabianová Mgr. Mária Holovková Bc. Iveta Šmídeková RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
3.	22.2.2018 Budova Minerva, areál UPJŠ, Moyzesova 9, Košice	Odborný seminár (prednáška) prof. MUDr. J. Mikloška, PhD. na tému „ <i>Význam raného detstva pre duševné zdravie, korene problémov a riešenia (s osobitným zameraním na prenatálny vývin dieťaťa)</i> “. Organizátor: O. Z. SPDDD Úsmev ako dar Bratislava v spolupráci s VŠZaSP sv. Alžbety Bratislava (s finančnou podporou MZ SR, v rámci dotácie podpora duševného zdravia v SR pre rok 2017).	MUDr. Jana Kollárová RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.

4.	12.3.2018 Mestský úrad, Nábrežie J. Pavla II. č. 3, Poprad	Pracovný seminár k návrhu Národných priorít implementácie Agendy 2030 v tematických oblastiach „Zdravie a kvalita života“ a „Eliminácia chudoby a sociálna inklúzia“ (v rámci prvej etapy participatívneho procesu). Organizátori: PDCS, n. o. (Partners for Democratic Change Slovakia) a Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. v zastúpení
5.	12.3.2018 Lekárska fakulta UPJŠ, Trieda SNP 1, Košice	Diskusia spojená s prednáškami a workshopmi „ <i>Nebojme sa demencie</i> “. Organizátori: O. Z. Slovenská Alzheimerova spoločnosť v spolupráci s Ústavom sociálnej a behaviorálnej medicíny LF UPJŠ v Košiciach; Slovenskou asociáciou verejného zdravia (s podporou Agentúry na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. APVV-15-0719).	PhDr. Monika Fabianová Mgr. Mária Holovková
6.	14.3.2018 RÚVZ so sídlom v Trenčíne Nemocničná 4, Trenčín	Metodicko-odborný seminár pre pracovníkov odboru podpory zdravia/výchovy k zdraviu k plneniu úloh Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020 (skr. NAPPAA), t. j. k ukončeniu pilotného prieskumu a zahájeniu hlavného prieskumu. Organizátor: ÚVZ SR – Odbor podpory zdravia v spolupráci s RÚVZ Trenčín.	Bc. Iveta Šmídeková Mgr. Mária Holovková
7.	14.3.2018 Kongresová hala, Hotel Hviezdoslav, Kežmarok	Workshop „ <i>Strategické posilňovanie regiónov, miest a komunit v zdravotnej a sociálnej starostlivosti</i> “. Organizátor: Britské veľvyslanectvo v Bratislave v spolupráci s Imperial College Health Partners.	MUDr. Jana Kollárová
8.	5.4.2018 Úrad podpredsedu vlády pre inovácie a investície, Štefánikova 15, Bratislava	Pracovný seminár k návrhu Národných priorít implementácie Agendy 2030 v tematickej oblasti „Zdravie a kvalita života“ (v rámci druhej etapy participatívneho procesu). Organizátori: PDCS, n. o. (Partners for Democratic Change Slovakia) a Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. v zastúpení
9.	10.4.2018 RÚVZ so sídlom v Košiciach (detašované pracovisko, Rooseveltova 8)	Odborný seminár pre medicínsko-technických pracovníkov RÚVZ Košice ¹ . Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. Aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J., Zajacová, A., Šmídeková, I. <i>Analýza parametrov metabolického syndrómu u vybraných klientov poradne zdravia.</i>	MUDr. Jana Kollárová Agnesa Zajacová Bc. Iveta Šmídeková PhDr. Monika Fabianová PhDr. Soňa Gregová Mgr. Holovková
10.	10.4.2018 RÚVZ so sídlom v Košiciach (detašované pracovisko, Rooseveltova 8)	Odborný seminár pre medicínsko-technických pracovníkov RÚVZ Košice. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. Aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. <i>Projekt „Viem čo zjem“ – základné informácie, interaktívna prezentácia vybranej metodiky.</i>	MUDr. Jana Kollárová Agnesa Zajacová Bc. Iveta Šmídeková PhDr. Monika Fabianová PhDr. Soňa Gregová Mgr. Holovková
11.	10.4.2018 RÚVZ so sídlom v Košiciach (detašované pracovisko, Rooseveltova 8)	Odborný seminár pre medicínsko-technických pracovníkov RÚVZ Košice. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. Aktívna účasť – prednáška: Gregová, S., Fabianová, M., <i>Kým stúpa dym...“ – premietanie DVD filmu s tematikou prevencie fajčenia, diskusia.</i>	PhDr. Soňa Gregová PhDr. Monika Fabianová MUDr. Jana Kollárová Agnesa Zajacová Bc. Iveta Šmídeková Mgr. Holovková
12.	16.4. – 20.4.2018 Kongresové centrum hotela Perissia, Urgup, Cappadocia, Turecko	2. medzinárodný kongres „ <i>Urban, Environment and Health</i> “. Organizátor: Adnan Menderes University, Turecko. Aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. <i>Essential Public Health Operations.</i>	MUDr. Jana Kollárová

13.	18.4.2018 RÚVZ Prievidza so sídlom v Bojniciach, Nemocničná 8, Bojnice	Celoslovenská porada vedúcich odborov podpory zdravia/výchovy k zdraviu. Organizátor: ÚVZ SR – Odbor podpory zdravia v spolupráci s RÚVZ Prievidza so sídlom v Bojniciach.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. v zastúpení Bc. Iveta Šmídeková
14.	15.5.2018 Staré Hory – rekreačné zariadenie Sociálnej poistovne v SR	VIII. odborná konferencia „ <i>Surveillance chronických chorôb</i> “. Organizátori: Slov. epidemiologická a vakcinologická spol. SLS; ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici. Aktívna účasť – prednáška: Kollárová J., Zajacová A. <i>Vyhodnotenie parametrov metabolického syndrómu klientov poradne zdravia RÚVZ Košice za roky 2013 – 2017.</i>	MUDr. Jana Kollárová
15.	17.5.2018 RÚVZ so sídlom v Košiciach (detašované pracovisko, Rooseveltova 8)	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v Košickom kraji ¹ . Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. Aktívna účasť – prednáška: Kollárová J., Zajacová, A. <i>Analýza parametrov metabolického syndrómu u vybraných klientov poradne zdravia.</i>	MUDr. Jana Kollárová Agnesa Zajacová Bc. Iveta Šmídeková PhDr. Monika Fabianová PhDr. Soňa Gregová Mgr. Holovková RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
16.	17.5.2018 RÚVZ so sídlom v Košiciach (detašované pracovisko, Rooseveltova 8)	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v Košickom kraji. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. Aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. <i>EVIPNet – súhrnná informácia.</i>	MUDr. Jana Kollárová Agnesa Zajacová Bc. Iveta Šmídeková PhDr. Monika Fabianová PhDr. Soňa Gregová Mgr. Holovková RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
17.	6.6. – 7.6.2018 Radnica mesta Trnava, Hlavná 1, Trnava	Vedecká konferencia 40. dni zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu na tému „ <i>Nové trendy v oblasti podpory zdravého životného štýlu</i> “. Organizátori: ÚVZ SR; MZ SR; Slovenská spol. sociálneho lekárstva SLS; Mesto Trnava a O. Z. Športom proti drogám. Aktívna účasť – posterové prezentácie: ¹ Kollárová, J. <i>EVIPNet (Evidence Informed Policy Network) – súhrnná informácia;</i> ² Schnitzerová, E. <i>Zdravý životný štýl – s dôrazom na dostupnosť potravín a niektoré životné návyky – u obyvateľov Košického kraja ohrozených chudobou.</i>	MUDr. Jana Kollárová ¹ RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. ²
18.	19.6.2018 Okresný úrad Košice-okolie, Hroncova 13, Košice	Úvodné informačné stretnutie v rámci projektu „ <i>Zefektívnenie verejných politík s dopadom na predprimárne vzdelávanie sociálne znevýhodnených skupín</i> “ (podporového z Európskeho sociálneho fondu). Organizátor: O. Z. Tobiáš so sídlom v Prešove.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. v zastúpení
19.	22.6.2018 Budova Podnikateľského centra, Krivá 18, Košice	Koordinačné stretnutie k problematike násilia na deťoch – v súvislosti s realizáciou cieľov Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím a Národného projektu Podpora ochrany detí pred násilím. Organizátor: ÚPSVaR Košice.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. v zastúpení
20.	21.6.2018 Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	Pracovné stretnutie ku kampani „ <i>Od srdca k srdcu</i> “ – úvodné stretnutie určené pre RÚVZ Bratislava, Banská Bystrica a Košice. Organizátor: ÚVZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
21.	21.6. – 22.6.2018 Kongres Hotel Chopok, Jasná	Dni praktickej obezitológie a metabolického syndrómu. Organizátori: Slov. spol. všeobecného praktického lekárstva; Slov. spol. praktickej obezitológie a Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek. Aktívna účasť – prednáška: Kollárová J., Zajacová A. <i>Prevalencia metabolického syndrómu u klientov poradne zdravia RÚVZ Košice za roky 2013 – 2017 (porovnanie dvoch skupín diagnostických kritérií).</i>	MUDr. Jana Kollárová

22.	27.6. – 28.6.2018 ÚVZ SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	Pracovné stretnutie ku kampani „ <i>Od srdca k srdcu</i> “ – realizované pre všetky krajské regionálne úrady verejného zdravotníctva. Organizátor: ÚVZ SR.	MUDr. Jana Kollárová
23.	28.6. – 29.6.2018 Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Moskovská 2, Bratislava	12. medzinárodné sympóziu k dejinám medicíny, farmácie a veterinárnej medicíny: <i>Medicína, farmácia a veterinárna medicína v období vzniku Československej republiky</i> . Organizátori: LF UK v Bratislave – Odd. histórie medicíny a zdravotníctva Ústavu sociálneho lekárstva a lekárskej etiky; Slov. spol. sociálneho lekárstva SLS; FaF UK v Bratislave; IVVL Košice; Odd. dejín vied a techniky Historického ústavu SAV; Katedra slov. dejín FF UK v Bratislave; Katedra všeob. dejín FF UK v Bratislave; Ústav dejín lekárství a cizích jaz., 1. LF UK v Praze; Spol. pro dějiny vědy a techniky v ČR; Ústav dejín UK a Archiv UK v Praze. Aktívna účasť – prednáška: <u>Schnitzerová, E.</u> , Capíková, S. <i>Výbrané aspekty výchovy k zdraviu v 1. ČSR a dnes.</i>	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
24.	14.9.2018 RÚVZ so sídlom v Nových Zámkoch Slovenská 13, Nové Zámky	Pracovné stretnutie k projektu „ <i>Viem, čo zjem</i> “. Organizátori: ÚVZ SR; Neuropea, s. r. o., Bratislava; RÚVZ Nové Zámky	MUDr. Jana Kollárová RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
25.	22.11.2018 Odborný liečebný ústav psychiatrický, n. o., Predná Hora, Muránska Huta, časť Predná Hora č. 126, Muráň	Vzdelávacie podujatie a workshop venované prevencii závislosti (t. j. diagnostike drogovej, tabakovej a alkoholovej závislosti, poradenstvu, novodobým nelátkovými závislostiam, relaxačným technikám a imaginácii). Organizátori: ÚVZ SR; OLÚP, n. o., Predná Hora.	PhDr. Soňa Gregová PhDr. Monika Fabianová Bc. et Bc. Iveta Šmídeková
26.	26.11.2018 Lekárska fakulta UPJŠ, Trieda SNP 1, Košice	Multidisciplinárne vzdelávanie na tému „ <i>Online nebezpečenstvo a kyberšikana</i> “, v súvislosti s Národnou stratégiou na ochranu detí pred násilím a Národného projektu Podpora ochrany detí pred násilím. Organizátori: ÚPSVaR Košice; LF UPJŠ Košice	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
27.	1.12.2018 Magistrát mesta Košice, Trieda SNP 48/A, Košice	XIV. patientsky seminár; XXII. košické chemoterapeutické dni – konferencia edukačného charakteru s medzinárodnou účasťou o antimikrobiálnej a antineoplastickej chemoterapii, podpornej liečbe a molekulárnej biológii. Organizátori: Slov. chemoterapeutická spol.; Slov. onkologická spol.; Slov. lekárska spol. – Sekcia onkologických sestier; Východoslovenský onkologický ústav, a. s., Košice; Slov. komora sestier a pôrodných asistentiek; LF UPJŠ v Košiciach; Liga proti rakovine, pobočka Košice. Aktívna účasť – prezentácia/poskytovanie vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia účastníkom podujatia.	PhDr. Soňa Gregová PhDr. Monika Fabianová
28.	18.12. – 19.12.2018 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice	Multidisciplinárne vzdelávanie na tému „ <i>Syndróm CAN a CSA</i> “, v súvislosti s Národnou stratégiou na ochranu detí pred násilím a Národného projektu Podpora ochrany detí pred násilím. Organizátori: ÚPSVaR Košice; VŠZaSP sv. Alžbety, n. o.	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
29.	18.12.2018 Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, Košice	Vzdelávacie seminár realizovaný v rámci projektu „ <i>Na veku záleží</i> “, plnenia Národného programu podpory zdravia a dodržiavania zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. (Pre majiteľov zariadení spoločného stravovania.) Organizátori: ÚVZ SR; Úrad KSK – Oddelenie zdravotníctva. Aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. <i>Prevenencia nadváhy a obezity.</i>	MUDr. Jana Kollárová

¹V rámci vnútroúradného vzdelávania sme sa pasívne zúčastnili ďalších odborných seminárov pre pracovníkov s VŠ vzdelaním (v dňoch 5.4., 21.6., 27.9., 18.10., 22.11., 13.12.2018) a odborných seminárov pre MTP pracovníkov (v dňoch 22.5., 12.6., 18.9., 23.10., 27.11., 11.12.2018), organizovaných na RÚVZ so sídlom v Košiciach.

C. Rozbor činnosti

Číselný prehľad intervenčných a zdravotno-výchovných aktivít uvádza **tab. 2**.

1. PRIORITNÉ CELOSPOLOČENSKÉ INTERVENČNÉ AKTIVITY PODPORY ZDRAVIA

- Zvýšenie pohybovej aktivity

Činnosť v danej prioritě súvisí najmä s plnením *Aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v SR, Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 a Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020*, a je možné ju charakterizovať z viacerých hľadísk. Na podporu a propagáciu pohybovej aktivity (odporúčanej, primeranej) vo vzťahu k obyvateľstvu (školskej mládeži, dospelaj populácii, seniorom) využívame najmä edukáciu, poradenstvo, výstupy cez médiá. Formou individuálneho a skupinového poradenstva sa podieľame na aktivitách PCOPZ, ktoré zahŕňajú organizovanie a uskutočňovanie akcií ako pre širokú verejnosť, tak aj pracovné kolektívy či iné cieľové skupiny. Hlavným zámerom aktivít bolo a je poukázať na význam pohybovej aktivity, jej priaznivý vplyv na zdravie, ak je pravidelnou súčasťou spôsobu života.

Uvedená priorita úzko súvisí aj s úlohou pod názvom „*Vyzvi srdce k pohybu*“ – *Celonárodná medzinárodné koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospelaj populácie*, ktorá sa plní bez časového obmedzenia, každé dva roky zväčša v jarnom období (najbližší 8. ročník v roku 2019). Kampaň je intervenčným projektom, ktorý sa realizuje v rámci *SZO – CINDI programu SR* a jej gestorom na národnej úrovni je RÚVZ v Banskej Bystrici.

V súvislosti s propagáciou *Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“ – 10. máj* (zaradeného do kalendára významných dní SZO od roku 2003), ako aj plnením *Národného programu prevencie obezity – v oblasti pohybovej aktivity*, realizovala sa informačno-propagačná a intervenčná činnosť (edukačná, poradenská) v časovom období apríl až jún 2018. Aktivity v spádovom území RÚVZ Košice boli určené pre rôzne cieľové skupiny (podľa veku, profesie, záujmu, ako aj pre širokú verejnosť). Ich prehľad z hľadiska miesta konania, formy výkonu a intervenovaných osôb sa nachádza v nižšie uvedenej tabuľke. Uskutočnených bolo celkovo 60 aktivít na 12 miestach; s celkovou účasťou 675 osôb; spolupracujúcich inštitúcií bolo 14.

<i>Prehľad zdravotno-výchovných aktivít k Svetovému dňu „Pohybom ku zdraviu“ (10. máj)</i>				
P. č.	Kde (miesto)	Kedy	Cieľová skupina (účastníci)	Forma aktivity
1.	RÚVZ Košice – detašované pracovisko, Rooseveltova 8, Košice	12.4.2018	študenti LF UPJŠ Košice – odboru VZ, Bc. stupňa, I. roč. (v počte 11)	Prednáška s diskusiou „ <i>Výchova k zdravému spôsobu života a jeho propagácia. Praktické ukážky zdravotno-výchovného pôsobenia v jednotlivých oblastiach: výživa a stravovacie návyky, pohybová aktivita, duševné zdravie</i> “ (viacematická edukačná aktivita)
2.	Denné centrum MČ Košice-Sever, Obrancov	4.5.2018 10.5.2018	klienti denného centra (v celkovom počte 53)	Edukačno-poradenská aktivita pre seniorov „ <i>Pohybová aktivita s uplatnením</i> “

	mieru 2, Košice	17.5.2018 25.5.2018 31.5.2018		<i>prvkov z kalanetiky“</i> (teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov)
		7.5.2018 14.5.2018 21.5.2018 28.5.2018	klienti denného centra (v celkovom počte 51)	Edukačno-poradenská aktivita pre seniorov „ <i>Pohybom proti osteoporóze</i> “ (teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov)
	Denné centrum MČ 3. Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice	2.5.2018 9.5.2018 18.5.2018 23.5.2018 30.5.2018	klienti denného centra (v celkovom počte 24)	Edukačno-poradenská aktivita pre seniorov „ <i>Pohybová aktivita s uplatnením prvkov z kalanetiky</i> “ (teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov)
		7.5.2018 14.5.2018 21.5.2018 28.5.2018	klienti denného centra (v celkovom počte 39)	Edukačno-poradenská aktivita pre seniorov „ <i>Pohybom proti osteoporóze</i> “ (teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov)
	4. Školský internát Antona Garbana, Werferova 10, Košice	4.5.2018 21.5.2018	zamestnanci zariadenia (v celkovom počte 61)	Ponuka štandardných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia
	5. Slovak Telekom – DC Košice, Poľská 4, Košice	9.5.2018	zamestnanci spoločnosti (67 záujemcov o poradenstvo)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice)
	6. Hypermarket Tesco Košice, Napájadlá 16, Košice	10.5.2018 11.5.2018	zamestnanci spoločnosti (celkovo 21 záujemcov o poradenstvo)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia
	7. Denné centrum MČ Košice-Šaca, Železiarenská 7, Košice- Šaca	16.5.2018	klienti denného centra (v celkovom počte 15)	Ponuka štandardných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia
	8. Denné centrum MČ Košice-Dargovských hrdínov, Jegorovovo námestie 5, Košice	16.5.2018	klienti denného centra (v celkovom počte 14)	Ponuka štandardných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia
	9. Dolná Brána, Hlavná ul., Košice	19.5.2018	verejnosť (návštevníci) – 50 záujemcov o poradenstvo (v rámci 3. slovenského dňa obezity 2018 s témou „BMI národa“ – osvetové podujatie Obezitologickej sekcie Slovenskej diabetologickej spoločnosti)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice, Slovenskou diabetologickou spoločnosťou – Obezitologickou sekciou a Ligou proti obezite, n. o.)
	10. Alpinka Košice – Areál zábavy a oddychu s reštauráciou, Čermeľské údolie 8, Košice	24.5.2018	Zamestnanci RÚVZ Košice (v počte 99)	Športový deň – organizačné zabezpečenie Popis aktivity: Spoločná pešia, resp. cyklistická turistika na vymedzenej trase v Čermeli do areálu Alpinky. V cieľi každý z účastníkov mal možnosť dať si odmerať tlak krvi, pulzovú frekvenciu a realizovať vybrané voľné športové disciplíny (kolektívneho charakteru, ako cvičenie s lektorkou, bedminton, loptové hry), resp. priniest si vlastné športové potreby. V rámci menu bol podávaný guláš s nealkoholickým nápojom.
	11. TEKO, Teplárenská 3, Košice	29.5.2018	zamestnanci spoločnosti (40 záujemcov o poradenstvo)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice)
	12. U. S. Steel Košice, s.r.o., Vstupný areál U. S. Steel, Košice	2.6.2018	zamestnanci spoločnosti a ich rodinní príslušníci – 130 záujemcov o poradenstvo (v rámci 7. ročníka „Family Safety Day“: „Kde pracuje môj otec, moja mama?“ – firemný rodinný deň)	Ponuka vybraných služieb mobilnej základnej Poradne zdravia ¹ a Poradne na odvykanie od fajčenia (aktivita v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice)

¹*Ponúkané služby zahŕňali:* z biochemických vyšetrení stanovenie hladiny celkového cholesterolu, resp. pri štandardných službách aj vyšetrenie ďalších parametrov (triglyceridy, HDL, LDL, glukóza) z kapilárnej krvi prostredníctvom analyzátora Reflotron alebo Accutrend Plus; meranie vybraných antropometrických parametrov (výška, hmotnosť, obvod pása, bokov), výpočet indexu telesnej hmotnosti – BMI a indexu centrálnej obezity – WHR; stanovenie percenta telesného tuku (pri spolupráci s VŠZP aj meranie bazálneho metabolizmu); meranie tlaku krvi, pulzu; u fajčiarov stanovenie hladiny oxidu uhoľnatého (CO) a karboxyhemoglobínu (COHb) vo výdychu prístrojom Smokerlyzer a zistenie stupňa závislosti prostredníctvom dotazníkových metód; individuálne poradenstvo k jednotlivým zložkám spôsobu života vrátane podpory pohybovej aktivity (vyplnenie anamnestických dotazníkov a rozhovor), distribúcia tlačенých zdravotno-výchovných materiálov a i.

Informačno-propagačná činnosť v oblasti témy Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“ (10. máj) zahŕňala:

- prípravu nástennej propagácie prostredníctvom troch informačných panelov/tabúl so zámerom informovania zamestnancov a návštevníkov RÚVZ Košice o svetovom dni, a ich inštaláciu vo vstupných priestoroch všetkých troch budov RÚVZ Košice;
- organizačné zabezpečenie a propagácia *Športového dňa pre zamestnancov RÚVZ Košice* v lokalite Alpinka (s konaním dňa 24.5.2018), pozri tabuľkový prehľad aktivít. Organizácia podujatia zahŕňala stretnutie s prevádzkarom reštaurácie Alpinky Košice – Areálu zábavy a oddychu a sprostredkovanie informácie zamestnancom formou vývesky na informačných tabuliach; e-mailom; zostavenie zoznamu zamestnancov – účastníkov; angažovanie sa aj v riešení ekonomickej stránky akcie a i.

Z ostatnej činnosti na podporu pohybovej aktivity u obyvateľstva môžeme uviesť nasledovné príklady:

V roku 2018 sme sa v spolupráci s *Ligou proti rakovine, pobočkou Košice*; Klubom turistov „Medicína“ Košice; Klubom turistov mesta Košice; Základnou organizáciou Slovenského odborového zväzu Východoslovenského onkologického ústavu, a. s., Košice, podieľali na organizačnom zabezpečení športového podujatia *Onkokardioturistika – 31. ročník*, pre košickú verejnosť, s konaním dňa 8.4.2018. V ciele *jarnej časti tohto ročníka*, ktorým bol areál Zeleného dvora, o nami ponúkané vybrané služby mobilnej Poradne zdravia (individuálne konzultácie, stanovenie celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, meranie krvného tlaku, pulzu, výpočet indexov BMI a WHR) prejavilo záujem celkovo 40 účastníkov podujatia. V *jesennej časti 31. ročníka* tradične v areáli Čermel' – Alpinka sa dňa 21.10.2018 prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia nechalo vyšetriť 42 účastníkov akcie.

Ďalšou spoločnou športovo-osvetovou akciou s Ligou proti rakovine – pobočkou Košice bol *7. ročník* podujatia „*Radosť zo života víťazí nad chorobou*“, pod záštitou prof. RNDr. P. Sováka, CSc., rektora UPJŠ v Košiciach a zástupcu Mesta Košice. Akcia bola určená onkologickým pacientom a rodinným príslušníkom a konala sa v areáli Botanickej záhrady Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, Mánesova 23, dňa 2.6.2018. Súčasťou programu podujatia boli rôzne aktivity, ako poradenské služby onkológov, rehabilitačné cvičenia, cvičenie jogy, súťaže pre deti a dospelých, možnosť prehliadky Botanickej záhrady spojenej s výstavou motýľov a i. Ponuku vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia (vrátane merania hladiny celkového cholesterolu) využilo celkovo 59 osôb. Pre fajčiarov bola k dispozícii mobilná Poradňa na odvykanie od fajčenia.

Edukácia s poradenstvom k pohybovej aktivite pre seniorov na tému: „*Prevenčia osteopénie a osteoporózy pohybom*“ a „*Vybrané prvky z kalanetiky*“ (teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov) sa realizuje priebežne počas celého roka v troch denných centrách seniorov (viac v **bode C.4.**).

Činnosť zameraná na plnenie *Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020* je uvedená v **bode C.3.** – *Výskumná a prieskumná činnosť.*

- Ozdravenie výživy

Rizikové faktory výživy obyvateľstva sledujeme hlavne cez analýzy anamnestických dát od klientov **Poradenského centra ochrany a podpory zdravia** (ďalej len PCOPZ), vkladaných do Testu zdravé srdce. Edukáciou a propagáciou v oblasti zásad správnej výživy sa snažíme zvyšovať celkové uvedomenie obyvateľstva, zlepšiť stravovacie návyky u všetkých jeho vekových skupín.

Téma ozdravenia výživy je v súlade s celoeurópskymi princípmi zahrnutými v dokumentoch, ako napr. *Zdravie 2020: Európsky politický rámec na podporu vládnych a spoločenských aktivít pre zdravie a prosperitu; Viedenská deklarácia o výžive a neprenosných ochoreniach v kontexte Zdravia 2020*; na národnej úrovni, napr. v *Strategickom rámci starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030; Akčnom pláne pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025*, resp. v úlohách spojených s ochranou a podporou zdravia obyvateľov SR. Nadväzujúc na uvedené spolupracujeme s Odborom hygieny výživy RÚVZ Košice prostredníctvom vybraných aktivít PCOPZ – *Poradne zdravia* (stabilnej aj mobilnej zložky) a *Poradne správnej výživy*. Činnosť si kladie za cieľ vplývať na zlepšenie stravovacích návykov vo vybraných populačných skupinách, realizovať monitoring, intervencie a tiež zisťovať ich výživový stav.

Zdravotno-výchovný charakter má z našej strany podpora **Stratégie SR pre realizáciu školského programu na školské roky 2017/2018 – 2022/2023** (z júla 2017), v zmysle ktorej sa (od 1.8.2017) do jedného právneho rámca spojili dva programy – *Školský program pre ovocie a zeleninu* a *Školský program pre mlieko*. Jej ciele majú napomôcť zvýšiť konzumáciu uvedených potravinových komodít a výrobkov z nich u detí, vplývať na zmenu ich stravovacích návykov a predchádzať chorobám z nadhmotnosti a obezity. Cieľovými skupinami (na základe návrhu rezortov MPRV SR, MŠ SR, MZ SR) majú byť v období od 1.8.2017 do 31.7.2023, v rámci sektora školské ovocie a zelenina, deti vo veku 3 – 15 rokov a sektora školské mlieko a mliečne výrobky, deti a mládež vo veku 3 – 18 rokov.

V spádovom území RÚVZ Košice sa na školách realizujú interaktívne *skupinové edukačné aktivity* so zameraním na racionálnu výživu a zdravý spôsob života. Pre propagačné účely – ako doplnok edukácie – sa využívajú prezentačné materiály (letáky, skladačky, maľovanky) od rôznych editorov vrátane RÚVZ Košice a ÚVZ SR.

V kalendárnom roku 2018 (resp. v 2. polroku šk. r. 2017/2018 a 1. polroku šk. r. 2018/2019) boli edukačné aktivity realizované v materských a základných školách (I. a II. stupeň), v stredných školách vrátane gymnázií, v stredoškolských internátoch a na jednej z vysokých škôl. Na niektorých školách sa aktivity realizovali opakovane. Intervenovaných bolo spolu 224 detí z 8 materských škôl; 837 žiakov zo 17 ZŠ; 505 študentov zo 6 SŠ a 21 študentov z 1 VŠ.

V mesiacoch máj – júl 2018 sme sa cez ÚVZ SR zapojili do celoslovenského monitorovania spojeného programu, ktoré bolo zamerané na vybrané ukazovatele zdravotného uvedomenia a zvyšovania povedomia o zmene k zdravým stravovacím návykom. Vykonávali ho RÚVZ v SR v šk. r. 2017/2018, formou úvodného dotazníka, u žiakov vo veku 6 – 10 rokov. Dotazník sa týkal preferencií ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov v rodinách ako aj vedomostí rodín o význame denného príjmu ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov. RÚVZ Košice realizoval zber údajov v máji 2018 na dvoch ZŠ (ZŠ L. Novomeského 2 v Košiciach a ZŠ Družstevná pri Hornáde, Hlavná 5, okr. Košice-okolie) u celkového počtu respondentov 100. Zadané dáta z dotazníkov za celý Košický kraj boli e-mailom expedované na ÚVZ SR v júli 2018.

V nadväznosti na metodický pokyn ÚVZ SR na realizáciu edukácie v súvislosti s plnením „Školského programu“ (s účinnosťou od septembra 2018) a s určením pre RÚVZ v SR, zostavili a rozposlali sme ponuku sprievodných zdravotno-výchovných aktivít s dvoma

informačnými letákmi (na témy "Dôverujte mlieku – je kvalitné a zdravé" a "Zdravie a krása sa skrýva v ovoci a zelenine", z edície RÚVZ Bratislava 2018) oprávneným vzdelávacím zariadeniam v územnom obvode okresov Košice-mesto a Košice-okolie, t. j. MŠ, ZŠ, SŠ, školám zabezpečujúcim špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, zapojeným do uvedeného programu, e-mailom dňa 12.10.2018. Ponuka sa vzťahovala na obdobie šk. rokov 2018/2019 až 2022/2023 a na okruhy aktivít, ktoré z hľadiska preventívno-edukačných cieľov a foriem výkonu (intervenčné prístupy edukačného, poradenského, resp. informačno-propagačného charakteru, s prevahou skupinového pôsobenia) sú tematicky prierezové, uplatniteľné v ideovo príbuzných projektoch, t. j. nielen v menovanom školskom programe, ale aj celoslovenskom internetovom kurze zdravého životného štýlu „*Hravo ži zdravo*“; projekt „*Viem, čo zjem*“ celosvetového programu *Nestlé Healthy Kids*, na ktorých RÚVZ Košice participuje.

Ďalej sme v reakcii na požiadavku ÚVZ SR zaslali odpočet sprievodných edukačných aktivít za školský rok 2017/2018 v súvislosti s *Národnou stratégiou SR pre program „Ovocie a zelenina do škôl“* (platnej do vzniku vyššie menovanej stratégie) – sumárny prehľad za RÚVZ v Košickom kraji (t. j. RÚVZ so sídlom v Košiciach, Michalovciach, Rožnave, Spišskej Novej Vsi a Trebišove). Príslušné RÚVZ napĺňali ciele programu na lokálnej a regionálnej úrovni prostredníctvom činnosti dvoch odborných útvarov, t. j. Podpory zdravia/Výchovy k zdraviu a Hygieny detí a mládeže. Cieľovými skupinami pre intervencie boli deti MŠ, žiaci ZŠ, študenti SŠ a VŠ ako aj personál zariadení školského stravovania, doplnkovo učitelia a rodičia.

Uplatňované boli dve hlavné formy aktivít:

- *skupinová edukácia* pre deti a mládež (ako výklad s besedou, prednáška s diskusiou, s využitím prvkov interaktívneho a zážitkového učenia, pracovných obrázkových listov, panelová diskusia, vedomostný kvíz, ponuka informačno-propagačných materiálov, projekcia DVD filmu), s konaním na 36 MŠ, 58 ZŠ, 15 SŠ, 1 VŠ a v niektorých regiónoch aj na pôde RÚVZ (spolu cca 378 akcií, s počtom intervenovaných cca 7179 osôb, z toho 55 osôb v produktívnom veku). Niektoré z aktivít – tematicky prierezové – boli realizované súbežne s inými projektmi (napr. na RÚVZ Spišská Nová Ves s regionálnym projektom „*Pozdravy – pohyb, zdravie, výživa*“; na RÚVZ Michalovce a RÚVZ Košice s celoslovenským internetovým kurzom zdravého životného štýlu „*Hravo ži zdravo*“; na RÚVZ v Košice a RÚVZ Trebišov s celoslovenským projektom „*Viem, čo zjem*“);
- *štátny zdravotný dozor* vo vybraných zariadeniach stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež (a vo výdajniach stravy) v MŠ a ZŠ v Košickom kraji. Jeho účelom bolo sledovanie hygienických podmienok skladovania a manipulácie s ovocím, zeleninou; kvality spoločného stravovania; informovanie o význame dodržiavania zásad správnej výživy, o potrebe zaraďovania ovocia, zeleniny do jedálnych lístkov ako aj súvisiaca metodická a edukačná činnosť smerom k prevádzkovateľom, zamestnancom daných zariadení, príp. učiteľom a rodičom.

V školskom roku 2018/2019 sme sa zapojili do 3. ročníka celoslovenského projektu „*Viem, čo zjem*“ (ktorý je súčasťou celosvetového programu na podporu zdravej výživy detí „*Nestlé Healthy Kids Global Programme*“, resp. „*Nestlé pre zdravie detí*“). Organizátorom projektu je Neuropea, s. r. o., Bratislava, odborným garantom ÚVZ SR, s odporúčaním MŠVVŠ SR. Zámerom projektu je popularizácia zdravého spôsobu života, zdravej výživy a pohybovej aktivity. Realizuje sa na zaregistrovaných základných školách SR, v danom ročníku s prioritným určením pre žiakov III. – IV. a V. – VI. ročníka ZŠ (t. j. žiakom vo veku 8 – 12 rokov). Vykonávateľmi edukačných aktivít sú lektori z RÚVZ v SR a pedagógovia zapojených škôl.

Na uvedenom projekte sme boli účastní už od jeho 1. ročníka (ktorý mal ešte pilotný charakter), so zapojením RÚVZ na krajskej úrovni.

V rámci prípravnej etapy 3. ročníka sme sa zúčastnili pracovného stretnutia k projektu „Viem, čo zjem“, ktorého organizátormi boli ÚVZ SR v spolupráci s Neuropea, s. r. o. a RÚVZ Nové Zámky (s konaním na RÚVZ so sídlom v Nových Zámkoch dňa 14.9.2018).

Vzdelávacie aktivity tohto ročníka projektu začali prvou lekciovou „Pestrá strava“ a na prihlásených školách boli zabezpečované prostredníctvom pracovníkov RÚVZ v SR. V územnej pôsobnosti RÚVZ Košice miestom konania aktivít bolo 9 košických ZŠ. Na týchto školách bolo prostredníctvom lektoriek z RÚVZ Košice intervenovaných 39 tried, s celkovou účasťou 620 žiakov (prevažne z III. – VI. roč.). Po ukončení výučby prvej lekcie na každej z intervenovaných škôl, na základe požiadavky ÚVZ SR a Neuropea, s. r. o., bol zasielaný „Záznam o priebehu školenia“ na ÚVZ SR.

V súvislosti s projektom bol na odbornom seminári pre medicínsko-technických pracovníkov (RÚVZ Košice, 10.4.2018) prezentovaný príspevok formou prednášky pod názvom *Projekt „Viem, čo zjem“ – základné informácie, interaktívna prezentácia vybranej metodiky* (referujúcou bola J. Kollárová).

V rámci spolupráce RÚVZ Košice (Odboru podpory zdravia, Odboru hygieny výživy – Poradne správnej výživy) **a O. Z. Slovenská sieť proti chudobe** (angl. skr. SAPN) bol vypracovaný projekt výskumu pod názvom „Dostupnosť zdravého životného štýlu u obyvateľov Slovenskej republiky ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením (Spotreba potravín, ich kvalita a stravovacie návyky v kontexte príjmu, statusu, sociálneho environmentu)“, viac v **bode C.3. – Výskumná a prieskumná činnosť**.

Z medzinárodných dní venovaných problematike výživy sme sa sústredili na **Svetový deň potravy/výživy – 16. október** a **Svetový deň diabetu – 14. november** (s témou v rokoch 2018 a 2019 „Rodina“). Prehľad informačno-propagačnej a intervenčnej činnosti, ktorou sme podporili uvedené termíny sa nachádza v **bode C.2**.

- Zdravá rodina

Plnenie témy na regionálnej úrovni predstavujú najmä intervenčné aktivity v zmysle individuálnej i populačnej stratégie, napr. vo vzťahu k úlohám *Národného programu podpory zdravia, Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025* či *CINDI programu SR*.

Pre sprostredkovanie aktuálnych zdravotno-výchovných informácií slúžia iniciatívy rozmanitého charakteru (vo vzťahu k inštitúciám, pri hromadných akciách dostupných verejnosti, v prístupe k jednotlivcom) ako aj prostriedky masmediálnej komunikácie (tlač, rozhlas, televízia, internet).

V roku 2018 sme o zdravotno-edukačných aktivitách, činnosti *Poradne zdravia* a *Poradne na odvykanie od fajčenia* informovali rôzne inštitúcie, ako predškolské zariadenia, základné a stredné školy, centrá voľného času, materské/rodinné centrá, denné centrá seniorov, samosprávu a iné v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie, na základe ich záujmu, požiadavky, resp. aktuálnosti zdravotno-výchovných tém. V rámci propagačnej činnosti boli inštitúciám okrem oznamov/informačných listov sprostredkované aj zdravotno-výchovné materiály (letáky, plagáty, brožúry) k témam či aktivitám súvisiacim s verejným zdravím. Poskytovaná bola edukačná aj/alebo konzultačno-poradenská činnosť (zameraná na prevenciu vybraných chronických ochorení a ovplyvňovanie zložiek životného štýlu nefarmakologickou cestou, v oblasti zdravotno-výchovnej metodiky, práce s informačno-propagačným materiálom a výpožičky videofilmov z našej filmotéky).

Medzi vybrané skupiny adresného pôsobenia, so zámerom vytvárania odborného potenciálu pre šírenie zdravotno-výchovných informácií, patrili pedagógovia, dobrovoľníci

z radov matiek/rodičov, seniorov, rómski aktivisti, ale i poslucháči vysokoškolského štúdia, odboru Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach.

Výchovno-vzdelávacia činnosť bola prioritne orientovaná na školskú mládež. Z hľadiska prístupu dominovali *skupinové intervenčné metódy* (prednášková činnosť doplnená o aktivizačné metódy) na aktuálne témy prevencie, v rámci ktorých najviac preferovanými boli zdravý životný štýl a prevencia závislostí. Kvôli zvýšeniu účinnosti nášho vplyvu tvoríme a distribuujeme propagačno-náučný materiál, využívame videoprojekciu, uplatňujeme rôzne formy skupinovej práce, spätnej väzby a i.

So všeobecne kladnou odozvou sa stretávajú naše intervencie v rôznych pracovných kolektívoch, u zamestnancov z verejného i neverejného sektora, ktoré majú pomerne pravidelnú periodicitu.

Príkladom činnosti zameranej na deti a kontaktnú dospelú populáciu je projektová úloha „**Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygiena**“.

Pilotná časť projektovej úlohy (pod názvom „**Stomatohygiena u detí predškolského veku – zdravotno-výchovné pôsobenie a monitorovanie stavu orálneho zdravia**“), so začiatkom realizácie na regionálnej úrovni v roku 2008, sa stala komponentom celoslovensky riešeného projektu od roku 2009 do 2016. Obsahový rámec pilotnej časti nadväzoval na pôvodný celoslovenský projekt z roku 2005, bol však z hľadiska stratégie a metodického postupu doplnený a rozpracovaný na podmienky územných obvodov Košice-mesto a Košice-okolie. Hlavnými riešiteľmi a odbornými garantmi na regionálnej úrovni boli dve pracoviská: Odbor podpory zdravia pri RÚVZ so sídlom v Košiciach a Klinika stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach.

Spoluriešiteľmi boli vybrané materské školy (ďalej len MŠ) z Košíc a okolia (v celkovom počte 19, t. j. 9 mestských a 10 vidieckych, z toho 3 MŠ s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia), ďalej *príslušná samospráva* podľa miestne spadajúcich MŠ (11 samosprávnych orgánov – zriaďovateľov škôl) a *iné oslovené subjekty (partneri a donori)* v celkovom počte 14, menovite Union zdravotná poisťovňa, a. s.; Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.; Interpharm Slovakia, a. s.; EuDent, s. s r. o.; MČ Košice – Staré Mesto; KK Dent, s. s r. o. Prešov; Listerine®; Zdravé zuby – franšízová predajňa spoločnosti Profimed International, s. s r. o. Košice; Anežka centrum, s. s r. o.; Magistrát mesta Košice; Mesto Medzev a od roku 2010 aj PROFIMED International, s. s r. o.; GC EUROPE N.V. Slovakia a stomatológ MUDr. Milan Tomka.

Pilotná časť regionálneho projektu zahŕňala edukačné pôsobenie, dotazníkový prieskum (realizované cez RÚVZ Košice) a monitorovanie stavu orálneho zdravia (zabezpečené stomatológmi spolupracujúcimi na úlohe). Podľa metodického plánu, hlavnou cieľovou skupinou boli deti vo veku 3 – 6 rokov, ďalšiu cieľovú skupinu tvorili rodičia a učiteľky MŠ. Vytvorené boli dve intervenčné skupiny škôl s odlišne načasovanou intervenčnou etapou vzhľadom ku vstupnej a výstupnej kontrole stavu chrupu. *Cieľom tejto klinickej časti projektu* bolo zhodnotiť súčasný stav v kazivosti chrupu detí a posúdiť efektívnosť intervenčno-edukačného pôsobenia (s odstupom dvoch rokov). *Cieľom dotazníkového prieskumu*, ktorého respondentmi boli rodičia detí a učiteľky MŠ, bolo získať informácie o úrovni starostlivosti o chrup a skladbe stravy, z hľadiska jej relevantnosti pre ústne zdravie. Získané údaje sa využijú pre konkretizáciu prospektívneho zdravotno-edukačného pôsobenia.

V plnení úlohy regionálneho konceptu sa pokračuje (bez klinickej časti, ktorej výsledky boli publikované). Aktuálna činnosť plne reflektuje popis úlohy s celoslovenskou pôsobnosťou (t. j. znenie bodu 9.6 v dokumente Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR).

Preventívne aktivity vzdelávacieho charakteru sú podľa požiadaviek určené rôznym cieľovým a vekovým skupinám, nielen deťom a žiackej/študentskej populácii, učiteľkám a rodičom.

Z hľadiska metodického prístupu, zohľadňujúc vek cieľovej skupine, uplatňovaný je interaktívny a hravý spôsob (zahrňujúci výklad, besedu) s využitím rôznych výučbových pomôcok, ako magnetická tabuľa Flipchart s použitím symbolov a piktogramov (znázorňujúcich zdravé a pokazené zuby, ovocie, zeleninu, sladkosti), DVD, maľovanky, detské zubné pasty, kefky, modely chrupu, ústne zrkadielka, tablety na detekciu zubného povlaku a i.

V územnej pôsobnosti RÚVZ Košice, o osvetu v oblasti ústneho zdravia prejavujú záujem najmä materské školy, základné školy (mnohé opakovane) a iné inštitúcie. V roku 2018 sme intervenovali v 17 MŠ (cca 483 detí), v 18 ZŠ (cca 1541 žiakov), na viacerých školách opakovane, ďalej v 1 SŠ (17 študentov) a 1 VŠ (21 študentov).

Spolupráca so školami v danej oblasti je priebežne propagovaná cez príspevky na ich webových stránkach (najmä MŠ, ZŠ).

Pri príležitosti významného termínu **Svetový deň ústneho zdravia – 20. marec**, vyhláseného Svetovou organizáciou zubných lekárov, boli realizované aktivity primárne pre deti a mládež a zahŕňali informačnú i propagačnú činnosť.

Edukačná činnosť zameraná na podporu ústneho zdravia a propagáciu termínu sa v regióne Košíc vykonávala v období od 6.2. do 24.3.2018. Aktivity sa konali v 3 školách (1 VŠ, 1 ZŠ, 1 MŠ) a v rámci nich bolo intervenovaných spolu 138 osôb, z toho 11 študentov VŠ, 75 žiakov ZŠ a 52 detí MŠ. Súčasťou edukácie bola distribúcia informačno-propagačných materiálov k danej tematike (letákov, skladačiek, maľovaniiek), od rôznych editorov vrátane RÚVZ Košice a ÚVZ SR. Prehľad škôl a školských zariadeniach, kde sme uskutočnili aktivity, uvádza nasledujúca tabuľka.

P. č.	Zdravotno-výchovné aktivity k Svetovému dňu ústneho zdravia (20. marec) – prehľad navštívených škôl a školských zariadení
1.	MŠ Budapeštianska 3, Košice (2 aktivity, edukovaných 52 detí predškolského veku)
2.	ZŠ Pionierska 33, Čaňa, okres Košice-okolie (2 aktivity, edukovaných 75 žiakov VII. roč.)
3.	LF UPJŠ, Trieda SNP 1 Košice (1 aktivita, edukovaných 11 študentov odb. VZ, Bc. st. – I. roč.)

Pre propagačné účely je na webovom sídle RÚVZ Košice (v časti Hlavné menu – Aktuality) pre verejnosť určený prezentačný materiál pod titulom „Svetový deň ústneho zdravia 20. marec: Všetko sa začína tu! Zdravé ústa. Zdravé telo.“ (z edície Kancelárie SZO v SR a Slovenskej komory zubných lekárov), so sprievodným slovom a ponukou edukačných aktivít.

K ďalšiemu významnému dňu **Európsky deň ústneho zdravia – 12. september**, vyhláseného Radou Európskych dentistov, sme listom vo veci „Informácie o vybraných významných termínoch venovaných problematike zdravia – ponuky tematicky súvisiacich zdravotno-výchovných aktivít“ (zahrňujúc predmetný termín), kontaktovali rôznych adresátov, ako materské školy, základné školy, stredné školy, stredoškolské internáty, centrá voľného času, detské domovy, miestnu samosprávu a denné centrá, Jednotu dôchodcov Slovenska, materské/rodičovské/rodinné centrá, komunitné centrá. List bol inštitúciám zaslaný e-mailovou cestou dňa 24.8.2018. Záujem o edukáciu zo strany škôl bol veľký, preto sa aktivity realizovali v širšom časovom období. Konali sa v 29 školách a školských zariadeniach (1 SŠ, 15 ZŠ, 13 MŠ) a v rámci nich bolo intervenovaných spolu 1646 osôb, z toho 17 študentov SŠ, 1251 žiakov ZŠ a 378 detí MŠ. Prehľad škôl a školských zariadení, kde sme uskutočnili aktivity, uvádza nasledujúca tabuľka.

P. č.	Zdravotno-výchovné aktivity k Európskemu dňu ústneho zdravia (12. september) – prehľad navštívených škôl a školských zariadení
1.	MŠ Cottbuská 34, Košice (2 aktivity, edukovaných 40 detí predškolského veku)
2.	MŠ Hlavná 112, Vyšná Myšľa, <u>okres Košice-okolie</u> (1 aktivita, edukovaných 16 detí predškolského veku)
3.	MŠ Hronská 7, Košice (2 aktivity, edukovaných 31 detí predškolského veku)
4.	MŠ Kostolná 8, Geča, <u>okres Košice-okolie</u> (2 aktivity, edukovaných 32 detí predškolského veku)
5.	MŠ Kežmarská 46, Košice (2 aktivity, edukovaných 50 detí predškolského veku)
6.	MŠ Masarykova 19, Košice (1 aktivita, edukovaných 20 detí predškolského veku)
7.	MŠ Oštepová 1, Košice (2 aktivity, edukovaných 38 detí predškolského veku)
8.	Evanjelická MŠ Muškátova 7, Košice (2 aktivity, edukovaných 45 detí predškolského veku)
9.	MŠ Park Angelinum 7, Košice (1 aktivita, edukovaných 25 detí predškolského veku)
10.	MŠ Repíková 58, Košice (1 aktivita, edukovaných 20 detí predškolského veku)
11.	MŠ Turgenevova 38, Košice (1 aktivita, edukovaných 24 detí predškolského veku)
12.	Súkromná MŠ Vencová 4, Košice (1 aktivita, edukovaných 22 detí predškolského veku)
13.	ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11, <u>okres Košice-okolie</u> (1 aktivita, edukovaných 15 detí predškolského veku.)
14.	ZŠ Abovská 36, Košice (4 aktivity, edukovaných 108 žiakov I., II. a IV. roč.)
15.	ZŠ Belehradská 21, Košice (4 aktivity, edukovaných 90 žiakov I. roč.)
16.	ZŠ sv. Cyrila a Metoda, Bernolákova 18, Košice (2 aktivity, edukovaných 60 žiakov I. roč.)
17.	Súkromná ZŠ Didacticus, Palackého 14, Košice (1 aktivita, edukovaných 16 žiakov I. roč.)
18.	Súkromná ZŠ Dneperská 1, Košice (3 aktivity, edukovaných 62 žiakov I. roč.)
19.	ZŠ Hlavná 163, Valaliky, <u>okres Košice-okolie</u> (4 aktivity, edukovaných 200 žiakov I. – IV. roč.)
20.	ZŠ Hroncova 23, Košice (6 aktivít, edukovaných 115 žiakov 1. a 2. stupňa)
21.	ZŠ Krosnianska 2, Košice (3 aktivity, edukovaných 85 žiakov I. roč.)
22.	ZŠ Krosnianska 4, Košice (3 aktivity, edukovaných 65 žiakov I. roč.)
23.	ZŠ Kysak 210, <u>okres Košice-okolie</u> (3 aktivity, edukovaných 74 žiakov V. – IX. roč.)
24.	ZŠ Ľ. Fullu, Maurerova 21, Košice (6 aktivity, edukovaných 95 žiakov I. – II. roč.)
25.	ZŠ Masarykova 19, Košice (2 aktivity, edukovaných 55 žiakov V. roč.)
26.	ZŠ Postupimská 37, Košice (4 aktivity, edukovaných 97 žiakov V. – VIII. roč.)
27.	Špeciálna ZŠ, Odborárska 2, Košice (3 aktivity, edukovaných 65 žiakov I. – V. roč.)
28.	ZŠ Staničná 13, Košice (3 aktivity, edukovaných 64 žiakov I. a VII. roč.)
29.	Športové gymnázium, Trieda SNP 104, Košice (1 aktivita, edukovaných 17 študentov IV. roč.)

Mimo uvedených významných dní sa aktivity k ústnej hygiene realizovali v ZŠ, Ruskov 32, okres Košice-okolie (1 aktivita, edukovaných 25 žiakov I. roč.); v Súkromnej MŠ Pro Pueris, Stará baštová 11, Košice (1 aktivita, edukovaných 19 detí predškolského veku), v MŠ Tatranská 23, Košice (2 aktivity, edukovaných 34 detí predškolského veku), ZŠ Školská 7, Čečejevce, okres Košice-okolie (6 aktivít, edukovaných 190 žiakov I. – IX. roč.), LF UPJŠ, Trieda SNP 1, Košice (10 študentov odb. VZ, Mgr. st. – I. roč.).

- Znevýhodnené skupiny

Úloha súvisí s Revidovaným akčným plánom Dekády začleňovania rómskej populácie na roky 2015 – 2020 (s prioritou Zdravie) a so Stratégiou Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (s oblasťou zabezpečenia výchovy k zdraviu u obyvateľov segregovaných a separovaných rómskych osád, zameranej na prevenciu ochorení, zvýšenie zdravotného povedomia a podporu zdravého životného štýlu).

V problematike marginalizovaných skupín sme v hodnotenom období brali účasť na 7 podujatiach, z toho aktívne na jednom (dvakrát formou posterových prezentácií). Menovite sú uvedené v **bode B. Vzdelávanie pracovníkov** (pod por. č. 3, 7, 17, 18, 19, 26, 28).

V edukačnej činnosti sa spolupracuje so školami s vyššou koncentráciou žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, príkladom sú Špeciálna ZŠ Inžinierska 24, Košice; Špeciálna ZŠ Rovníková 11, Košice; ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1, Košice (Luník IX) – kde uplatňujeme cyklické vzdelávanie žiakov v rôznych témach; Spojená škola (Špeciálna ZŠ) Odborárska 2, Košice; ZŠ Hlavná 346, Nižná Myšľa; Špeciálna ZŠ Vtáčkovce 2

a v neposlednom rade Špeciálna ZŠ internátna, Abovská 244, Ždaňa. Spolupráca sa rozvíja s detskými domovmi v územnej pôsobnosti, v zdravotno-edukačných aktivitách pre klientov/deti a mládež, zamestnancov zariadení ako aj profesionálnych rodičov.

Väčšina výchovno-vzdelávacích aktivít u sociálne znevýhodnených skupín detí a mládeže bola širšie tematicky ladená. Žiaci boli jednorazovo či opakovane intervenovaní ohľadom tém, ako zdravý spôsob života a hygiena životného prostredia, stomatohygiena, výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu, prevencia závislostí a i.

Konkrétne príklady: Na troch základných školách (t. j. na ZŠ *L. Podjavorinskej 1, Luník IX; Spojenej škole – Špeciálnej ZŠ Odborárska 2 a Špeciálnej ZŠ Inžinierska 24 v Košiciach*), najmä u žiakov z 2. stupňa, s celkovou účasťou 402 žiakov, bola uskutočnená edukácia orientovaná na témy, ako *Zdravý spôsob života, Prevencia drogových závislostí* (u niektorých skupín s využitím, napr. DVD projekcie filmov „*Aj my Rómovia dokážeme veľké veci*“, „*Starostlivosť o vlastné zdravie*“, resp. výučbových pomôcok, ako drogový kufor, okuliare simulujúce opitost').

Edukačné aktivity zamerané špecificky na *problematiku dospievania, výchovu k zodpovednému partnerstvu, rodičovstvu*; na *primárnu prevenciu infekcie HIV/AIDS alebo prevenciu pohlavne prenosných infekcií*, s určením pre starších žiakov, sme realizovali na dvoch základných školách (t. j. na *Špeciálnej ZŠ Inžinierska 24 a Špeciálnej ZŠ Odborárska 2 v Košiciach*), celkovo pre 62 žiakov, ako aj pre vekovo heterogénnu skupinu detí a adolescentov z Detského domova (Centra pre deti a rodiny), Uralská 1, Košice.

Prehľad realizovaných edukačných aktivít k problematike sexuálneho a reprodukčného zdravia na školách v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice, u žiakov z marginalizovaného prostredia, v roku 2018

P. č.	Dátum	Inštitúcia	Ročník/počet edukovaných	Počet edukačných aktivít
1.	13.2.2018	Špeciálna ZŠ Inžinierska 24, Košice	V. – IX. roč./22	1
2.	25.4.2018	Detský domov (Centrum pre deti a rodiny), Uralská 1, Košice	vekovo zmiešaná skupina detí a adolescentov/18	1
3.	12.12.2018	Spojená škola (Špeciálna ZŠ) Odborárska 2, Košice	VIII. a IX. roč./40	2
SPOLU		62 žiakov ZŠ a 18 chovancov z DeD		4

Z informačno-propagačnej oblasti, vo vzťahu k danej cieľovej skupine, môžeme spomenúť dve kampane:

V súvislosti s *Európskym imunizačným týždňom (23. – 29. apríl 2018)*, angl. skr. EIW, s témou „*Vakcíny fungujú*“, organizoval sa **13. ročník kampane SZO** pre zvýšenie povedomia o dôležitosti očkovania ako najjednoduchšej, bezpečnej a efektívnej forme prevencie prenosných ochorení. Tento ročník bol pod heslom „*Očkovanie je právo jednotlivca, ale súčasne je spoločnou zodpovednosťou. Chránme sa navzájom*“, ideovo nadväzoval na predošlé ročníky so zameraním na opatrenia, ktoré je potrebné prijať, aby bola zabezpečená primeraná ochrana pred výskytom a šírením závažných infekčných nákaz v európskom regióne.

V oblasti propagácie témy a hesla kampane pre verejnosť boli z našej strany okrem iného uskutočnené aktivity, ako:

- e-mailovou cestou boli oslovené štyri skupiny adresátov (materské/rodičovské centrá, komunitné centrá, materské a základné školy v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie), formou informácie o Európskom imunizačnom týždni a zaslaním

odkazov na informačné materiály uverejnené na webovom sídle úradu, so žiadosťou o spoluprácu v propagačnej oblasti (s odoslaním dňa 23.4.2018);

- e-mailovou cestou bol obdobne oslovený koordinátor projektu Zdravé regióny pre mesto Košice a okres Košice-okolie, so žiadosťou o spoluprácu v propagačnej oblasti, za účelom využitia tematických letákov v rómskych osadách v rámci poradenskej činnosti;
- zdravotno-edukačné aktivity (formou výkladu a besedy) pre sociálne znevýhodnené skupiny žiakov sa konali v dvoch ZŠ v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice, t. j. v:
 - ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11 – 1 prednáška s besedou na tému „Zdravý životný štýl a význam očkovania“, s premietnutím DVD „Starostlivosť o vlastné zdravie“ (4.4.2018) – intervenovaných spolu 15 žiakov (2. stupňa);
 - ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1, Košice – MČ Luník IX – 2 besedy na tému „Zdravý životný štýl a význam očkovania“, s premietnutím DVD „Starostlivosť o vlastné zdravie“ (9.4.2018) – intervenovaných spolu 45 žiakov VI. roč. (viac v **bode C.2.**).

10. ročník kampane „Umývaj si ruky – zachrániš život“ v rámci programu SZO „Čistá starostlivosť je bezpečná starostlivosť“, ktorý sa uskutočnil 5. mája 2018, so zámerom poukázať na význam správnej hygieny a dezinfekcie rúk v rámci prevencie šírenia infekcií nielen v zdravotníckych zariadeniach, sme podporili propagačnou činnosťou popri edukačnej činnosti na školách a činnosti Poradne zdravia počas mesiaca máj 2018.

- **Prevenia závislostí** (tabak, alkohol, drogy)

Zvýšenú pozornosť v rámci primárnej prevencie drogových závislostí venujeme vybraným skupinám obyvateľstva, ktoré sú vystavené riziku poškodenia zdravia v dôsledku užívania návykových látok, prioritne deťom a mládeži, ženám v reprodukčnom veku a sociálne znevýhodneným skupinám obyvateľstva.

Často využívanými formami sú:

- výchovno-vzdelávacia a poradenská činnosť (napr. edukácia pre rôzne vekové skupiny, výkon Poradne na odvykanie od fajčenia);
- propagačná a edičná činnosť – tvorba a distribúcia informačných materiálov pre školskú mládež, kontaktné dospelé osoby (učitelia, rodičia atď.) a iné cieľové skupiny;
- účasť na informačných kampaniach (napr. pri príležitosti významných termínov s protidrogovou tematikou);
- participácia na preventívnych programoch, projektoch, úlohách zameraných na škodlivosť návykových látok a na zmysluplné využívanie voľného času (vrátane prípravy, koordinácie, realizácie, vyhodnocovania) v spolupráci s inými subjektmi;
- pôsobenie cez mienkotvorné médiá v oblasti propagácie aktivít a spôsobu života bez drog.

Edukačná činnosť vo vzťahu k školám je zameraná všeobecne na prevenciu drogových závislostí vrátane prevencie závislosti od legálnych drog ako aj na prevenciu nelátkových závislostí. Za hodnotené obdobie (rok 2018) sme v rámci územnej pôsobnosti RÚVZ Košice uskutočnili výchovno-vzdelávacie akcie v 2 materských školách (s celkovou účasťou 64 detí), v 22 základných školách, 9 stredných školách, 6 školských internátoch a na 1 VŠ (na viacerých opakovaně), s celkovou účasťou cca 3413 žiakov a študentov. Z didaktického hľadiska, podujatia zväčša pozostávali z teoretického výkladu, besedy, individuálnej i skupinovej práce. Rešpektujúc vekové kritérium, žiakom boli v rámci intervencií premietnuté videofilmy a distribuované zdravotno-výchovné materiály. Na prvom stupni ZŠ a v MŠ sa z hľadiska edukačných cieľov volila hravá forma oboznamovania sa s danou problematikou (využívanie prostriedkov, ako mimická bábka Adamko, maľovanky, premietnutie DVD – animovanej agitky „Kde bolo tam bolo, fajčenie škodilo“ a i). U žiakov druhého stupňa ZŠ a na SŠ sa zisťovala spätná väzba, resp. prostredníctvom dotazníkovej metódy sa mapovali názory, postoje a poznatková úroveň z problematiky drog,

drogových závislostí a osobitne tabakizmu. Študenti – fajčiari (na báze dobrovoľnosti) mali možnosť si otestovať na prístroji Smokerlyzer percentuálne množstvo alveolárneho CO vo výdychu.

V spojitosti s **informačno-propagačnou činnosťou** vo vzťahu **k významným termínom** venovaným problematike zdravia a drogovej prevencii sme reflektovali na nasledovné dni:

Pri príležitosti **Svetového dňa bez tabaku – 31. mája** sme uskutočnili edukačné aktivity zamerané na prevenciu tabakizmu a zanechanie fajčenia v rámci témy „*Primárna prevencia drogových závislostí: legálne drogy*“ (formou výkladu s besedou a s učebnými pomôckami: prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitosť, prístroj Smokerlyzer, príp. DVD). Akcie sa konali v:

- ZŠ Krosnianska 4, Košice (dňa 29.5.2018), výklad s besedou v rozsahu 6 vyuč. h – pre žiakov III. – IV. ročníka (v celkovom počte 159);
- Stredná priemyselná škola dopravná, Hlavná 113, Košice (29.5.2018), výklad s besedou s premietnutím DVD „*Kým stúpa dym...*“, v rozsahu 2 vyuč. h – pre 25 študentov I. roč.;
- Stredoškolskom internáte, Jedlíkova 11, Košice (dňa 30.5.2018), 2 prednášky po 1 vyuč. h – pre vekovo zmiešanú skupinu 70 študentov, s premietnutím DVD filmu „*Kým stúpa dym...*“;
- Školskom internáte A. Garbana, Werferova 10, Košice (dňa 31.5.2018), 2 prednášky po 1 vyuč. h, s premietnutím DVD filmu „*Kým stúpa dym...*“ – pre vekovo zmiešanú skupinu 70 študentov;
- ZŠ Košická Belá 235, okres Košice-okolie (dňa 2.6.2018), výklad s besedou v rozsahu 2 vyuč. h – pre žiakov VI. – IX. ročníka (v celkovom počte 33);
- Špeciálnej ZŠ Vtáčkovce 2, okres Košice-okolie (4.6.2018), beseda v rozsahu 1 vyuč. h – pre 25 žiakov IV. – VI. ročníka;
- Školskom internáte, Medická 2, Košice (dňa 5.6.2018) – 2 prednášky po 1 vyuč. h pre vekovo zmiešanú skupinu 68 študentov, s premietnutím DVD filmu „*Kým stúpa dym*“;
- ZŠ Grundschule Medzev, Štóska 123, okres Košice-okolie (dňa 12.6.2018), v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov z V. – VI. ročníka (v celkovom počte 50);
- Obchodnej akadémii, Watsonova 61, Košice (dňa 15.6.2018), 4 prednášky po 1 vyuč. h – pre študentov II. roč. (v celkovom počte 105);
- ZŠ s vyuč. jazykom maďarským – Alapiskola, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie (dňa 18.6.2018), v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov z V. – VI. ročníka (v celkovom počte 60);
- Súkromnej ZŠ Užhorodská 39, Košice (dňa 20.6.2018), výklad s besedou a premietnutím DVD „*Kde bolo tam bolo, fajčenie škodilo,*“ v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov zo IV. – V. ročníka (v celkovom počte 32);
- SOŠ technickej, Kukučínova 23, Košice (dňa 22.6.2018), 2 prednášky po 1 vyuč. h – pre študentov I. a II. roč. (v celkovom počte cca 100);
- ZŠ Československej armády 15, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie (dňa 25.6.2018), v rozsahu 3 vyuč. h, t. j. pre 3 skupiny žiakov z V. – VII. ročníka (v celkovom počte 100);
- ZŠ Fábryho 44, Košice (dňa 26.6.2018), v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov zo VII. – IX. ročníka (v celkovom počte 72);
- ZŠ Považská 12, Košice (dňa 26.6.2018), v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov z VIII. ročníka (v celkovom počte 50);
- ZŠ s MŠ Školská 3, Poproč, okres Košice-okolie (dňa 28.6.2018), v rozsahu 4 vyuč. h, t. j. pre 4 skupiny žiakov z V. – IX. ročníka (v celkovom počte 100).

Pozn.: V rámci vyššie uvedených aktivít na stredných školách a v školských internátoch sa u záujemcov (fajčiarov) realizovala intervenčná činnosť zahrňujúca stanovenie hladiny oxidu uhoľnatého (CO) a karboxyhemoglobínu (COHb) vo výdychu prístrojom Smokerlyzer a zistenie stupňa závislosti prostredníctvom dotazníkových metód; individuálne poradenstvo k jednotlivým zložkám spôsobu života (vyplnenie anamnestických dotazníkov a rozhovor), distribúciu tlačených zdravotno-výchovných materiálov a i.

Ďalej sme za účelom prezentácie svetového dňa a Poradne na odvykanie od fajčenia pripravili nástennú propagáciu prostredníctvom troch tematických informačných tabúl – vo vstupných priestoroch všetkých troch budov RÚVZ Košice – s určením pre zamestnancov a návštevníkov úradu.

Významný termín *Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi – 26. jún* sme dali do pozornosti žiakom a študentom výchovno-vzdelávacími aktivitami (teoretickým výkladom s besedou, s učebnými pomôckami: prezentácie, drogový kufor, okuliare simulujúce opitosť, prístroj Smokerlyzer, príp. DVD), s konaním v:

- SOŠ Ostrovského 1, Košice (24.5.2018), s premietnutím troch DVD filmov s následnou besedou (DVD tituly: „*Kým stúpa dym...*“; „*Až do dna...*“; „*Riziká pitia alkoholu z neoverených a nelegálnych zdrojov*“), v rozsahu 2 vyuč. h – pre študentov I. a II. roč. (v celkovom počte cca 300);
- Športové gymnázium (osemročné), Trieda SNP 104, Košice (11.6.2018), výklad s besedou a premietnutím dvoch DVD filmov (1. „*Kým stúpa dym...*“; 2. „*Až do dna...*“), (v rozsahu 4 vyuč. hodín) – pre žiakov z tried III. OA a IV. OA, v celkovom počte cca 43;
- ZŠ Grundschule Medzev, Štóska 123, okres Košice-okolie(dňa 12.6.2018), v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov zo VII. – IX. ročníka (v celkovom počte 50);
- Obchodnej akadémii, Watsonova 61, Košice(dňa 15.6.2018), 4 prednášky po 1 vyuč. h – pre študentov II. roč. (v celkovom počte 105);
- ZŠ s vyuč. jazykom maďarským – Alapiskola, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie(dňa 18.6.2018), v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov zo VII. – IX. ročníka (v celkovom počte 60);
- Súkromnej ZŠ Užhorodská 39, Košice(dňa 20.6.2018), výklad s besedou v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov zo IV. – V. ročníka (v celkovom počte 32);
- ZŠ Tomášikova 31, Košice(dňa 21.6.2018), výklad s besedou v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov z IX. ročníka (v celkovom počte 35);
- SOŠ technickej, Kukučínova 23, Košice(dňa 22.6.2018), 2 prednášky po 1 vyuč. h – pre študentov I. a II. roč. (v celkovom počte cca 100);
- ZŠ Československej armády 15, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie (dňa 25.6.2018), v rozsahu 3 vyuč. h, t. j. pre 3 skupiny žiakov zo VII. – IX. ročníka (v celkovom počte 95);
- ZŠ Fábryho 44, Košice(dňa 26.6.2018), v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov zo VII. – IX. ročníka (v celkovom počte 72);
- ZŠ Považská 12, Košice(dňa 26.6.2018), v rozsahu 2 vyuč. h, t. j. pre 2 skupiny žiakov z VIII. ročníka (v celkovom počte 50);
- Gymnázium, Šrobárova 1, Košice (25.6.2018), výklad s besedou, DVD, POF v rozsahu 4 vyuč. h, t. j. pre 4 triedy z I. roč. (celkovo 100 študentov); tamtiež (26.6.2018), v rozsahu 4 vyuč. h, t. j. pre 4 triedy z II. roč. (celkovo 100 študentov).

Obavyššie zmienené termíny sme cieľovým subjektom vopred spropagovali formou listu vo veci „*Významné termíny „Svetový deň bez tabaku – 31. máj“ a „Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi – 26. jún*“ – žiadosť o spoluprácu v propagačnej oblasti“, ktorý bol so sprievodným e-mailom zaslaný dňa 18.5.2018 adresátom v okresoch Košice-mesto a Košice-okolie (základným a stredným školám, stredoškolským internátom, centráram voľného času).

Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme – 9. september bol z hľadiska preventívno-edukačných cieľov daný do povedomia širokej verejnosti prostredníctvom informačného letáka pod rovnomenným názvom, na webovom sídle RÚVZ Košice (v priečinkoch Aktuality, resp. Hlavné menu – O nás – Odborné útvary – Podpora zdravia – Príspevky odboru).

Výchovno-vzdelávacie aktivity boli zamerané na prevenciu konzumácie alkoholu u mladistvých vrátane prevencie fetálneho alkoholového syndrómu, spojené s výkladom, tematickou prezentáciou, premietaním DVD filmu „*Až do dna...*“ a/alebo „*Vplyv pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu*“, diskusiou so žiakmi/šudentmi, a realizované v:

- Strednej športovej škole, Trieda SNP 104, Košice (dňa 18.9.2018) – 3 aktivity vyššie uvedenej formy pre 42 študentov III. ročníka (z toho 24 dievčat);
- ZŠ Tomášikova 31, Košice (dňa 19.9.2018) – 2 aktivity vyššie uvedenej formy pre 56 žiakov IX. roč. (z toho 27 dievčat);
- ZŠ Školská 16, Turňa nad Bodvou, okres Košice-okolie (dňa 21.9.2018) – 2 aktivity vyššie uvedenej formy pre 45 žiakov VII. – IX. ročníka (z toho 25 dievčat);
- Lekárskej fakulte UPJŠ Košice (3.10.2018) – 1 aktivita vyššie uvedenej formy pre 10 študentiek I. roč. Mgr. stupňa št. odboru Verejné zdravotníctvo;
- ZŠ Hlavná 165, Valaliky (15.10.2018) – 2 aktivity vyššie uvedenej formy pre 39 žiakov IX. ročníka (z toho 25 dievčat);
- Strednej odbornej škole – Szakközépiskola, Hlavná 54, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie (dňa 26.10.2018) – 1 aktivita vyššie uvedenej formy v trvaní 2 vyuč. h pre 68 študentov II. roč.;
- Školskom internáte, Považská 7, Košice (dňa 7.11.2018) – 1 aktivita vyššie uvedenej formy pre vekovo zmiešanú skupinu 70 študentov.

Odpočet preventívnych aktivít realizovaných pri príležitosti *Medzinárodného dňa povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme (9. september)* bol v zmysle požiadavky zaslaný na ÚVZ SR dňa 16.10.2018.

Svetový deň duševného zdravia (10. október) sme dali do pozornosti žiackej populácii na týchto školách a internátoch:

- Školský internát A. Garbana, Werferova 10, Košice (10.10.2018) – edukačnou a pohybovou aktivitou (cvikmi na chrbticu) pre vekovo zmiešanú skupinu 9 študentov SŠ;
- ZŠ Belehradská 21, Košice (12.10.2018) – edukačnými aktivitami (výklad s besedou) na tému „*Zdravý spôsob života: podpora duševného zdravia*“, pre žiakov IX. A v počte 25; tamtiež (19.10.2018) pre žiakov IX. B v počte 28;
- ZŠ Postupimská 37, Košice (26.10.2018) – edukačnými aktivitami (výklad s besedou) na tému „*Zdravý spôsob života: podpora duševného zdravia*“, pre žiakov V. – VII. roč. v celkovom počte 75.

Činnosť v súvislosti s významným termínom **Európsky týždeň boja proti drogám (tretí novembrový týždeň)** spočívala v edukačných a edukačno-poradenských aktivitách realizovaných v spádovom území RÚVZ Košice (územné obvody okresov Košice-mesto a Košice-okolie), zameraných na prevenciu látkových a nelátkových závislostí (formou interaktívnych prednášok, besied, poradenstva v prevencii fajčenia, využitia výučbových pomôcok: prezentácií, drogového kufra, okuliarov simulujúcich opitosť, DVD filmov, informačno-propagačných materiálov – letákov, skladačiek od rôznych editorov vrátane

RÚVZ Košice). V problematike prevencie fajčenia bolo v ponuke poradenstvo pre fajčiarov (s meraním hladiny oxidu uhľového a karboxyhemoglobínu vo výdychu).

Predmetná činnosť sa začala vykonávať od **15.10.2018** a trvala do **12.12.2018**. Spolu zahŕňala **66 aktivít**, s realizáciou na **24 miestach** (t. j. v 2 MŠ, 12 ZŠ, 5 SŠ, 4 školských internátoch a v 1 VŠ – Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika). **Edukovaných** bolo spolu **1449 osôb** (z toho 64 detí MŠ, 813 žiakov ZŠ, 562 študentov SŠ, 10 študentov VŠ). K spolupracujúcim inštitúciám okrem škôl a školských zariadení patrili aj Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach (KR PZ) a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ÚPSVaR).

Prehľad zdravotno-výchovných aktivít k Európskemu týždňu boja proti drogám (tretí novembrový týždeň)						
P. č.	Miesto konania (inštitúcia)	Termín konania	Cieľová skupina (počet edukovaných)	Forma, názov a počet aktivít		
1.	ZŠ Hlavná 165, Valaliky, okres Košice-okolie	15.10.18	žiaci VII. – VIII. roč. (v celkovom počte 86)	(2x) prednáška s besedou na tému „ <i>Nové formy a druhy nelátkových závislostí</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia).		
				(2x) prednáška s besedou na tému „ <i>Primárna prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne a nelegálne drogy</i> “ a poradenstvo (učebné pomôcky: dve výučbové prezentácie, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', Smokerlyzer).		
2.	Stredná zdravotnícka škola, Moyzesova 17, Košice	23.10.2018	študenti I. roč. (v celkovom počte 103)	(4x) prednáška s besedou na tému „ <i>Nové formy a druhy nelátkových závislostí</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia).		
				(4x) prednáška s besedou na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne a nelegálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost'). Aktivita realizovaná v rámci projektu „ <i>Svoj život si riadiš Ty</i> “, v spolupráci s menovanou školou a KR PZ v Košiciach.		
3.	ZŠ Abovská 36, Košice	24.10.2018	žiaci VIII. roč. (v počte 32)	(4x) prednáška s besedou na tému „ <i>Fetálny alkoholový syndróm</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, DVD „ <i>Vplyv pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu</i> “ a „ <i>Riziká pitia alkoholu z neoverených a pochybných zdrojov</i> “). Aktivita v rámci školského projektu „ <i>Človek a jeho zdravie</i> “.		
				6.11.2018	žiaci VI. ročníka (v počte 24)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Nelátkové závislosti</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia).
				20.11.2018	žiaci VII. – IX. roč. (v počte 54)	(3x) prednáška s besedou na tému „ <i>Nelátkové závislosti</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia). Aktivita organizačne zabezpečená v spolupráci s ÚPSVaR Košice v rámci projektu „ <i>Detstvo bez násilia</i> “.
				26.11.2018	žiaci VII. roč. (30 žiakov)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na tabakizmus</i> “ a poradenstvo (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, Smokerlyzer).
4.	Stredná odborná škola – Szakközépiskola, Hlavná 54, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie	26.10.2018	študenti II. roč. (v počte 68)	(1x) prednáška s besedou (v trvaní 2 vyuč. h) na tému „ <i>Fetálny alkoholový syndróm</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, DVD „ <i>Až do dna...</i> “).		

5.	ZŠ Tomášikova 31, Košice	7.11.2018	žiaci VIII. roč. (v počte 110)	(4x) prednáška s besedou na tému „ <i>Primárna prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne a nelegálne drogy</i> “ a poradenstvo (učebné pomôcky: dve výučbové prezentácie, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', Smokerlyzer)
		28.11.2018	žiaci VI. roč. (v počte 54)	(2x) prednášky s besedou na tému „ <i>Nelátkové závislosti</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia).
6.	Školský internát, Považská 7, Košice	7.11.2018	vekovo zmiešaná skupina študentov SŠ (v počte 70)	1x prednáška s besedou na tému „ <i>Alkohol a ženy: Fetálny alkoholový syndróm</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, DVD „ <i>Až do dna...</i> “ a „ <i>Vplyv pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu</i> “, okuliare simulujúce opitost').
7.	ZŠ Požiarnická 3, Košice	9.11.2018	žiaci VIII. roč. (v počte 52)	(2x) prednáška s besedou na tému „ <i>Primárna prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne drogy</i> “ a poradenstvo (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, okuliare simulujúce opitost', Smokerlyzer)
8.	ZŠ Postupimská 37, Košice	9.11.2018	žiaci VII. – IX. roč. (v počte 58)	(3x) prednáška s besedou „ <i>Nelátkové závislosti</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia).
		12.11.2018	žiaci VIII. roč. (v počte 67)	(3x) prednáška s besedou na tému „ <i>Primárna prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne drogy</i> “ a poradenstvo (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, okuliare simulujúce opitost', Smokerlyzer).
9.	ZŠ, Bruselská 18, Košice	12.11.2018	žiaci VIII. – IX. roč. (v počte 54)	(3x) prednáška s besedou na tému „ <i>Nelátkové závislosti</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia). Aktivita organizačne zabezpečená v spolupráci s ÚPSVaR Košice v rámci projektu „ <i>Detstvo bez násilia</i> “.
10.	Súkromná ZŠ Didacticus, Palackého 14, Košice	15.11.18	žiaci V. ročníka (v počte 22)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Prevencia pasívneho a aktívneho tabakizmu</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia).
11.	ZŠ Belehradská 21, Košice	16.11.2018	žiaci IX. roč. (25 žiakov)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na tabakizmus</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, DVD „ <i>Kým stúpa dym...</i> “).
12.	MŠ Turgenevova 7, Košice	16.11.2018	5 – 6-ročné deti (v počte 19 detí)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na tabakizmus</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, DVD „ <i>Kde bolo, tam bolo, fajčenie škodilo</i> “).
13.	Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice	20.11.2018	študenti II. roč. (v počte 50)	(2x) prednáška s besedou na tému „ <i>Prevencia drogových závislostí so zameraním na tabakizmus</i> “ a poradenstvo (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, Smokerlyzer).
14.	Stredná odborná škola technická, Kukučínova 23, Košice	21.11.2018	študenti I. roč. (v počte 48)	(2x) prednáška s besedou „ <i>Zdravý životný štýl a prevencia fajčenia</i> “ a poradenstvo (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, Smokerlyzer, tlakomer, tukomer).
15.	Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika, Trieda SNP 1, Košice	21.11.18	študentky I. ročníka št. odboru Verejné zdravotníctvo Mgr. stupňa dennej formy štúdia na LF UPJŠ Košice (v počte 10)	(1x) seminár (v trvaní 2 vyuč. h) na tému „ <i>Závislosti. Ich vplyv na zdravie vo všeobecnosti a u vybraných skupín populácie</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost').
16.	Spojená škola, Opatovská cesta 101, Košice	23.11.2018	žiaci ZŠ (v počte 23)	(2x) prednáška s besedou na tému „ <i>Novodobé nelátkové závislosti</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia). Aktivita organizačne zabezpečená v spolupráci s ÚPSVaR Košice v rámci projektu „ <i>Detstvo bez násilia</i> “.

17.	Školský internát, Ostrovského 1, Košice	27.11.2018	vekovo zmiešaná skupina študentov SOŠ (v počte 25)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Nelátkové závislosti</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia).
18.	Špeciálna ZŠ, Rovníková 11, Košice	28.11.18	žiaci 2. stupňa (v počte 42)	(1x) prednáška s besedou „ <i>Fetálny alkoholový syndróm</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, okuliare simulujúce opitost', DVD „ <i>Až do dna...</i> “).
19.	Školský internát A. Garbana, Werferova 10, Košice	28.11.2018	vekovo zmiešaná skupina študentov SŠ (v počte 45)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Prevenčia drogových závislostí: legálne a nelegálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', Smokerlyzer)
20.	MŠ Hronská 7, Košice	30.11.2018	5 – 6-ročné deti (v počte 45)	(2x) prednáška s besedou na tému „ <i>Zdravý životný štýl a podpora nefajčenia</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, DVD „ <i>Kde bolo, tam bolo, fajčenie škodilo</i> “).
21.	Školský internát Športového gymnázia v Košiciach, Trieda SNP 104, Košice	4.12.2018	vekovo zmiešaná skupina študentov SŠ (v počte 18)	(1x) prednáška s besedou na tému „ <i>Nelátkové závislosti</i> “ (učebná pomôcka: výučbová prezentácia).
22.	ZŠ Košická Belá 235, okres Košice-okolie	7.12.2018	žiaci V. – IX. ročníka (v počte 40)	(2x) prednáška s besedou na tému „ <i>Primárna prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne a nelegálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', Smokerlyzer)
23.	Športové gymnázium, Trieda SNP 104, Košice	12.12.2018	sexta (1 trieda: 15 študentov)	(1x) prednáška s besedou (v trvaní 2 vyuč. h) na tému „ <i>Primárna prevencia drogových závislostí so zameraním na legálne a nelegálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', DVD).
24.	Spojená škola (Špeciálna ZŠ), Odborárska 2, Košice	12.12.2018	žiaci V. – VI. roč. (v počte 40)	(2x) prednášky s besedou na tému „ <i>Prevenčia drogových závislostí so zameraním na legálne a nelegálne drogy</i> “ (učebné pomôcky: výučbová prezentácia, drogový kufor, okuliare simulujúce opitost', Smokerlyzer)

Informačno-propagačné aktivity pre verejnosť k danému termínu zahŕňali:

- **písomné oslovenie vybraných inštitúcií** územnom obvode okresov Košice-mesto a Košice-okolie, t. j. zostavenie tematického informačno-propagačného listu vo veci „*Informácie o vybraných významných termínoch venovaných problematike zdravia – ponuky tematicky súvisiacich zdravotno-výchovných aktivít*“ (zahŕňujúc predmetný termín), s určením pre adresátov, ako materské školy, základné školy, stredné školy, stredoškolské internáty, centrá voľného času, detské domovy, miestna samospráva a denné centrá, Jednota dôchodcov Slovenska, materské/rodičovské/rodinné centrá, komunitné centrá. List bol inštitúciám zaslaný e-mailovou cestou dňa 24.8.2018;
- **informovanie verejnosti** prostredníctvom uverejnenia titulu „*Európsky týždeň boja proti drogám 2018*“ na webovom sídle RÚVZ so sídlom v Košiciach (www.ruvzke.sk), v časti Hlavné menu – Aktuality, s presmerovaním na webové sídlo ÚVZ SR (od 19.11.2018);
- **informovanie zamestnancov** ako aj **návštevníkov/klientov/stránky RÚVZ** so sídlom v Košiciach o významnom termíne „*Európsky týždeň boja proti drogám 2018*“ prostredníctvom nástenného vystavenia informačných materiálov v priestoroch vestibulu ústredného pracoviska RÚVZ Košice a dvoch detašovaných pracovísk (informačné panely boli zhotovené v dňoch 14.11. a 19.11.2018);
- **informovanie verejnosti** prostredníctvom informácií (príp. s fotodokumentáciou) z uskutočnených aktivít, uverejňovaných na webových stránkach spolupracujúcich subjektov (škôl) – priebežne.

Odpčet aktivít k *Európskemu týždňu boja proti drogám* sme na základe požiadavky zaslali ÚVZ SR v požadovanom termíne (v decembri 2018).

V **Poradni na odvykanie od fajčenia** (skr. POF) sme v hodnotenom období poskytli poradenstvo individuálnou formou pre **292** klientov (121 mužov, 171 žien). Dominoval produktívny vek a záujem o jednorazovú intervenciu. Základné informácie o Poradni na odvykanie od fajčenia sú verejnosti k dispozícii na webovom sídle RÚVZ Košice (v položke Servis – Poradne zdravia).

Poradenstvo formou telefonickej Linky pomoci na odvykanie od fajčenia v rozsahu SR sa vykonávalo podľa zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 8 ods. 1 pís. b). Na základe rozhodnutia hlavného hygienika SR a metodického pokynu ÚVZ SR, linku pomoci prevádzkujú všetky RÚVZ v SR podľa stanoveného harmonogramu, v 2-týždenných intervaloch počas pracovných dní v čase od 8:00 do 15:00 h. RÚVZ Košice disponoval telefónnou linkou v období od 22.10.2018 do 2.11.2018. Počet volaní (prichádzajúcich hovorov) bolo celkovo 34. Po skončení prevádzky telefonickej služby na RÚVZ Košice, zabezpečilo sa odovzdanie mobilného telefónu spolu s príslušenstvom osobným doručením na RÚVZ Trebišov (2.11.2018). Ten v rámci zostaveného harmonogramu pokračoval v konzultačno-poradenskej činnosti cez linku pomoci.

V rámci **publikačnej činnosti** sme v roku 2018 mali uverejnený titul z problematiky prevencie závislostí, ktorý je zahrnutý v **bode C.3. – Výskumná a prieskumná činnosť**.

V roku 2018 sme sa zúčastnili viacerých **odborných a vzdelávacích podujatí**, tematicky korešpondujúcich s danou prioritou (v celkovom počte 5, z toho aktívne na 2 podujatiach, prostredníctvom 2 prednášok). Odkazy na podujatia sa nachádzajú v **bode B. Vzdelávanie pracovníkov** (pod poradovými č. 1, 2, 3, 11, 25).

V súvislosti s našim **členstvom v Komisii pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti** Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja) sme o. i. na základe požiadavky MV SR – OÚ Košice zaslali vyhodnotenie aktivít RÚVZ so sídlom v Košiciach v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti, realizovaných v spádovom území (t. j. v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie) za rok 2017 (s odoslaním v januári 2018).

2. VEREJNÉ KAMPANE A ZDRAVOTNO-VÝCHOVNÉ AKTIVITY PRI PRÍLEŽITOSTI VÝZNAMNÝCH DNÍ

Zámerom aktivít iniciovaných a organizovaných *v rámci kalendára významných termínov* je informovať verejnosť (laickú či odbornú) o prioritných problémoch týkajúcich sa zdravia. Ich realizácia spočívala vo využití rôznych edukačno-intervenčných prístupov, masmediálneho priestoru a edičnej činnosti.

Propagačnou formou sme podporili nasledovné *informačné kampane a významné termíny*:

Významný termín **Svetový deň rakoviny – 4. február**, vyhlásený Medzinárodnou úniou proti rakovine. V rokoch 2016 – 2018 sa tento termín niesol v duchu hesla „*My to dokážeme. Ja to dokážem.*“. Realizované aktivity boli dvojakého druhu:

1. Informačno-propagačná činnosť:

- prostredníctvom informačného materiálu pod názvom „*Svetový deň proti rakovine – 4. február*“ (prezentácie so základnými informáciami o primárnej prevencii rakoviny), s určením pre širokú verejnosť, z edície RÚVZ Košice 2016, uverejneného na webovom sídle úradu;

- zostavenie tematických informačných panelov (t. j. nástenné vystavenie informačných materiálov), za účelom propagácie svetového dňa a poskytnutia informácií o prevencii rakoviny, vo vstupných priestoroch všetkých troch budov RÚVZ Košice (v ústrednom pracovisku na Ipeľskej 1 a v dvoch detašovaných pracoviskách: Rooseveltova 8 a Senný trh 4 v Košiciach), s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť;
 - zverejnenie informačných materiálov k svetovému dňu na webovom sídle RÚVZ Košice (v priečinku Aktuality);
 - distribúcia informačno-propagačných materiálov spojená s konzultáciami, resp. odborným poradenstvom so zameraním na primárnu prevenciu onkologických ochorení, s určením pre všetkých klientov základnej Poradne zdravia, ktorí poradňu navštívili v mesiaci február 2018.
2. Skupinová edukačná činnosť – prostredníctvom interaktívnych prednášok s besedou, najmä pre cieľovú skupinu žiakov základných a stredných škôl a študentov LF UPJŠ v Košiciach, z čoho môžeme spomenúť napríklad:
- výklad s besedou na tému „*Správna výživa ako súčasť zdravého spôsobu života*“ v ZŠ Krosnianska 2, Košice, pre žiakov IV. roč. (v počte 20) dňa 1.2.2018, v spojení s distribúciou zdravotno-výchovných materiálov;
 - prednáškové vstupy na tému „*Prevencia onkologických ochorení*“ (v rámci seminárov február – marec 2018) pre študentov I. roč. bakalárskeho štúdia odboru Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach (v počte 11).
- „**Týždeň mozgu – Brain Awareness Week**“ (12. – 18. marec 2018), celosvetovo organizovaná od roku 1996, na Slovensku po jedenásty krát. Iniciátormi na národnej úrovni boli Slovenská Alzheimerova spoločnosť, Centrum MEMORY, n. o. a Neuroimunologický ústav SAV. Záštitu nad kampaňou prevzal ÚVZ SR. Jej hlavným zámerom bolo zvýšiť záujem verejnosti a najmä starších ľudí o zdravé starnutie, prevenciu mozgových ochorení a o tréning pamäťových a kognitívnych schopností človeka. V rámci našej účasti sme akciu dali do povedomia verejnosti rôzneho veku viacerými druhmi aktivít:
- o *seniorom* sme zorganizovali edukačné podujatia s ukázkami tréningu pamäti a testov ďalších kognitívnych schopností, vo vybraných prípadoch aj poradenské a pohybovo-tanečné aktivity v 7 zariadeniach/denných centrách, na témy:
 - „*Týždeň mozgu – Mozog náš každodenný*“ (prednáška s besedou a kognitívne aktivity) 13.3.2018, Komunitné centrum, Brezová 20, Poproč, okres Košice-okolie – pre 25 členov miestnej organizácie JDS/seniorov;
 - „*Týždeň mozgu – Mozog náš každodenný*“ (prednáška s besedou a kognitívne aktivity) 20.3.2018, Denné centrum, Hlavná 81, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie – pre 12 seniorov/klientov DC;
 - „*Týždeň mozgu – Mozog náš každodenný*“ (prednáška s besedou a kognitívne aktivity); „*Tréning pamäti pohybom*“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) 21.3.2018, Denné centrum MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice – pre 10 seniorov/klientov DC;
 - „*Týždeň mozgu – Mozog náš každodenný*“ (prednáška s besedou a kognitívne aktivity); „*Tréning pamäti pohybom*“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) 22.3.2018, Denné centrum MČ Košice-Sever, Obrancov Mieru 2, Košice – pre 17 seniorov/klientov DC;
 - „*Týždeň mozgu – Mozog náš každodenný*“ (prednáška s besedou a kognitívne aktivity) 23.3.2018, Infocentrum Slanec, okres Košice-okolie – pre 16 žiakov III. roč. ZŠ, 12 členov miestnej organizácie JDS/seniorov, 3 osoby v produktívnom veku;
 - „*Týždeň mozgu – Mozog náš každodenný*“ (prednáška s besedou a kognitívne aktivity) 26.3.2018, Denné centrum MČ Košice-Dargovských hrdinov, Jegorovovo nám. 5, Košice – pre 40 seniorov/klientov DC;

- „Význam zdravého životného štýlu v prevencii mozgových demencií“ (Poradňa zdravia; prednáška s besedou a kognitívne aktivity) 9.4.2018, Denné centrum MČ Košice-Západ, Laborecká 2, Košice – pre 11 seniorov/klientov DC;
- o *deťom a školákoch* boli venované *edukačné aktivity* na 7 ZŠ v regióne Košíc, na témy:
 - „Mozog náš každodenný“ (2-krát beseda s výkladom a kognitívnymi aktivitami) 14.3.2018, ZŠ Fábryho 44, Košice – žiaci VIII. a IX. roč. v celkovom počte 28; „Tréning pamäti pohybom“ (dve pohybovo-tanečné aktivity so vstupným výkladom) 28.3.2018, tamtiež – žiaci IX. roč. v celkovom počte 31;
 - „Mozog náš každodenný“ (1-krát výklad s besedou a kognitívne aktivity) 16.3.2018, ZŠ s MŠ sv. M. Križina, Rehoľná 2, Košice – žiaci V. a VI. roč. v celkovom počte 26;
 - „Mozog náš každodenný“ (2-krát beseda s výkladom a kognitívnymi aktivitami) 19.3.2018, ZŠ Belehradská 21, Košice – žiaci VIII. roč. v celkovom počte 66; (1-krát výklad s besedou a kognitívne aktivity) 23.3.2018, tamtiež – žiaci IX. roč. v počte 27; (4-krát výklad s besedou a kognitívne aktivity) 5.4.2018 – žiaci III. roč. v celkovom počte 103;
 - „Mozog náš každodenný“ (2-krát beseda s výkladom a kognitívnymi aktivitami) 20.3.2018, Špec. ZŠ Inžinierska 24, Košice – žiaci I. až IX. roč. v celkovom počte 41;
 - „Tréning pamäti pohybom“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) 26.3.2018, ZŠ Bukovecká 17, Košice – žiaci II. A – IX. A v celkovom počte 87; „Mozog náš každodenný“ (2-krát výklad s besedou a kognitívnymi aktivitami), 27.3.2018, tamtiež – žiaci I. až IX. roč. v celkovom počte 55;
 - „Mozog náš každodenný“ (2-krát výklad s besedou a kognitívnymi aktivitami) 27.3.2018, ZŠ Kežmarská 28, Košice – žiaci VII. roč. v celkovom počte 42; „Tréning pamäti pohybom“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) 27.3.2018, tamtiež – žiaci VII. a IX. roč. v celkovom počte 41;
 - „Tréning pamäti pohybom“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) 6.4.2018, ZŠ Školská 94, Trstené pri Hornáde, okres Košice-okolie – žiaci V. – IX. roč. v celkovom počte 36;
- o *študentom a i. zo 4 SŠ, 4 školských internátov a 1 VŠ* boli prezentované témy:
 - „Žijeme život prospievajúci mozgu? – Mozog náš každodenný“ (3-krát prednáška s besedou a ukázkou činnosti Poradne zdravia) 13.3.2018, RÚVZ so sídlom v Košiciach, Rooseveltova 8, Košice – pre 120 študentov I. roč. Strednej zdravotníckej školy, Moyzesova 17, Košice a 4 pedagogičky;
 - „Žijeme život prospievajúci mozgu? – Mozog náš každodenný“ (prednáška s diskusiou, vedomostné a kognitívne aktivity) 14.3.2018, Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika Košice, Tr. SNP 1, Košice – študenti I. roč. Bc. štúdia odb. VZ, v počte 12;
 - „Žijeme život prospievajúci mozgu? – Mozog náš každodenný“ (2-krát prednáška s besedou) 14.3.2018, Školský internát, Medická 2, Košice – študenti I. – IV. roč. z SŠ v Košiciach, v počte 70 a 2 pedagogičky; „Tréning pamäti pohybom“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) 10.4.2018, tamtiež – vekovo zmiešaná skupina 15 študentov z SŠ v Košiciach;
 - „Žijeme život prospievajúci mozgu? – Mozog náš každodenný“ (3-krát prednáška s besedou, vedomostné a kognitívne aktivity) a „Tréning pamäti pohybom“ (2 pohybovo-tanečné aktivity so vstupným výkladom) 15.3.2018, Súkromné gymnázium Katkin park, Košice – študenti I. až IV. roč. v celkovom počte 70, z toho 26 sa zúčastnilo pohybovo-tanečnej aktivity;
 - „Žijeme život prospievajúci mozgu? – „Mozog náš každodenný“ (3-krát prednáška s besedou, vedomostné a kognitívne aktivity) a „Tréning pamäti pohybom“ (3-krát

- pohybovo-tanečné aktivity so vstupným výkladom) 16.3.2018, Osemročné gymnázium M. R. Štefánika, Nám. L. Novomeského 4, Košice – študenti prímky, sekundy a terciu v celkovom počte 100, z toho 36 sa zúčastnilo pohybovo-tanečnej aktivity;
- „Žijeme život prospievajúci mozgu? – Mozog náš každodenný“ (2-krát prednáška s besedou, vedomostné a kognitívne aktivity) 20.3.2018, Stredná odborná škola, Gemerská 1, Košice – študenti I. až III. roč. v celkovom počte 70 študentov;
 - „Tréning pamäti pohybom“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) 22.3.2018, Školský internát, Komenského 42, Košice – 26 študentov SŠ z Košíc;
 - „Žijeme život prospievajúci mozgu? – Mozog náš každodenný“ (prednáška s besedou) 4.4.2018, Školský internát, Jedlíkova 9, Košice – pre 50 študentov SŠ;
 - „Zdravý spôsob života a podpora duševného zdravia“ (prednáška s diskusiou) 13.4.2018, Školský internát A. Garbana, Werferova 10, Košice – členovia pedagogického zboru vychovávateľov, v počte 15;
- o širokej verejnosti, resp. vybraným profesijným skupinám boli informácie propagované, napr.:
- umiestnením titulu „Medzinárodná kampaň Týždeň mozgu 12. – 18. marca 2018“ na webovom sídle RÚVZ so sídlom v Košiciach, v priečinku Aktuality (t. j. odkaz s presmerovaním na stránku Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti) od 5.3.2018 doteraz;
 - prezentáciou kampane „Týždeň mozgu 2018“ na facebookovej stránke Materského centra Pastierik, o. z., Košice (v priečinku Domov), s uverejnením od 11.3.2018;
 - prezentáciou kampane „Týždeň mozgu 2018“ na webovom sídle Súkromnej strednej odbornej školy ekonomickej Tercium, Palackého 14, Košice (v priečinku Novinky), s uverejnením od 12.3.2018;
 - zostavením a zaslaním tematického informačno-propagačného listu (s ponukou aktivít) e-mailovou cestou rôznym adresátom v košickom regióne (školám, internátom, miestnej samospráve/DC, JDS, MC/RC, KC, knižniciam) dňa 6.3.2018;
 - prezentáciou menovanej kampane spojenej s ponukou služieb mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia 15.3.2018, s určením prezamestnancov Slovenskej pošty Košice 2, Thurzova 3, Košice. V Poradni zdravia bolo intervenovaných 76 záujemcov;
 - prezentáciou menovanej kampane spojenej s ponukou služieb mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia 21.3. – 23.3.2018, s určením pre zamestnancov GETRAG FORD Transmissions Slovakia, s. r. o., Perínska cesta 282, Kechnec, okres Košice-okolie. V Poradni zdravia bolo intervenovaných 299 záujemcov;
 - prostredníctvom nástenného vystavenia informačných materiálov v priestoroch vestibulu ústredného pracoviska RÚVZ Košice a oboch detašovaných pracovísk, s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť.

Sumárne sa na akciách RÚVZ Košice pri príležitosti „Týždňa mozgu 2018“ zúčastnilo 1670 účastníkov (599 žiakov ZŠ, 533 študentov SŠ, 12 študentov VŠ, 127 seniorov, 399 osôb v produktívnom veku) a ďalší, t. j. zamestnanci RÚVZ, verejnosť a i. (nezahrnutí do počtu).

Na základe požiadavky bola pred začatím kampane zaslaná prihláška aktivít do kampane „Týždeň mozgu 2018“ za RÚVZ so sídlom v Košiciach (e-mailom 9.3.2018) pre ÚVZ SR a Slovenskú Alzheimerovu spoločnosť. Rovnakým adresátom bol zaslaný aj odpočet činnosti – súhrn aktivít v rámci menovanej kampane (formou vyplneného dotazníka) za RÚVZ so sídlom v Košiciach (e-mailom 20.3.2018 – t. j. po ukončení nami naplánovaných aktivít).

O aktivity tohto zamerania je záujem, preto v informovaní verejnosti sa pokračuje i mimo kampane.

Popis aktivít k *Svetovému dňu ústneho zdravia – 20. marec* sa nachádza v **bode C.1 – Zdravá rodina**.

Z významných termínov v oblasti životného prostredia sme dali do pozornosti *Svetový deň vody – 22. marec* (vyhlásený OSN v roku 1993) s témou pre rok 2018 „*Príroda pre vodu*“. Odbor hygieny životného prostredia a zdravia RÚVZ Košice organizoval v daný deň pre záujemcov z radov verejnosti príjem vzoriek vody z individuálnych vodných zdrojov (studní) na bezplatný laboratórny rozbor v ukazovateľoch dusitaný a dusičnany. Zároveň bolo poskytované odborné poradenstvo v problematike pitnej vody a kvality vody.

Napríklad iná akcia – výchovno-vzdelávacia – smerom k žiackej populácii vyplynula z požiadavky Špeciálnej ZŠ Inžinierska 21, Košice. Odbor podpory zdravia zabezpečil dve interaktívne edukačné aktivity na tému „*Svetový deň vody*“ (formou výkladu s besedou), s určením pre žiakov 1. a 2. stupňa, v počte 33 (dňa 26.3.2018).

V rámci environmentálnej výchovy, na základe záujmu spomínanej školy, sa realizovala aktivita k téme „*Vplyv hluku na organizmus*“ pre žiakov oboch stupňov, v počte 40 (dňa 8.6.2018).

Činnosť pri príležitosti významného termínu SZO – *Svetový deň zdravia – 7. apríl* spočívala v *edukačno-poradenských a informačno-propagačných aktivitách* (formou všeobecného poradenstva v rámci mobilnej Poradne zdravia; špecializovaného poradenstva v rámci mobilnej Poradne na odvykanie od fajčenia; edukačno-poradenských akcií na podporu pohybovej aktivity, zdravej výživy a formou využitia informačno-propagačných materiálov od rôznych editorov vrátane ÚVZ SR, RÚVZ Košice). Pre akcie sme vymedzili časový rámec od 6.4. do 30.4.2018. Vykonaných bolo celkovo 9 aktivít, so sumárnym počtom intervenovaných 171 osôb (z toho 51 žiakov ZŠ a SŠ). Spolupracujúcich inštitúcií bolo 10. Z hľadiska prehľadu, išlo o edukačno-poradenské a informačno-propagačné aktivity, ako:

- *Ponuka služieb mobilnej Poradne zdravia a mobilnej Poradne na odvykanie od fajčenia* (vybrané vyšetrenia a poradenstvo) – akcia v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice – v Obchodnom dome TESCO, Hlavná 111, Košice, dňa 6.4.2018. Cieľová skupina: verejnosť a zamestnanci OD TESCO (v celkovom počte 40 osôb);
- *Kalanetika – stop nesprávnemu držaniu tela a svalovej nerovnováhe* (prezentácia vybraných cvikov), v Dennom centre MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice, dňa 6.4.2018. Cieľová skupina: klienti DC (7 seniorov); taktiež *Cvičenie „Pohybom proti osteoporóze“*, dňa 9.4.2018, pre klientov DC (11 seniorov);
- *Relax aktívnym pohybom* (vstupný výklad a tanečná aktivita) v ZŠ Školská 94, Trstené pri Hornáde, okres Košice-okolie, dňa 6.4.2018. Cieľová skupina: žiaci V. – IX. ročníka (v celkovom počte 36);
- *Ponuka služieb mobilnej Poradne zdravia* v rámci akcie Onkokardioturistika 31. ročník – jarná časť (vybrané vyšetrenia a poradenstvo) – akcia v spolupráci s Klubom turistov „*Medicína*“ Košice a Ligou proti rakovine SR, pobočkou Košice – na Zelenom dvore pri Košiciach, dňa 8.4.2018. Cieľová skupina: onkologickí pacienti a rodinní príslušníci (v celkovom počte 40 osôb);
- *Ponuka služieb mobilnej Poradne zdravia* (vyšetrenia na riziko metabolického syndrómu, s následným poradenstvom) v Dennom centre MČ Košice-Západ, Laborecká 2, Košice, dňa 9.4.2018. Cieľová skupina: klienti DC (11 seniorov);
- *Cvičenie „Pohybom proti osteoporóze“* v Dennom centre MČ Košice-Sídlisko KVP, Cottbuská 36, Košice, dňa 9.4.2018, pre klientov DC (11 seniorov);

- *Tai-chi – relaxácia, koordinácia a prebudenie organizmu* (vstupný výklad a prezentácia vybraných cvičebných prvkov) v Školskom internáte, Medická 2, Košice, dňa 10.4.2018, pre vekovo zmiešanú skupinu 15 študentov stredných škôl;
- *Propagácia významného termínu „Svetový deň zdravia – 7. apríl“* (vystavenie propagačných materiálov na informačných tabuliach) v **RÚVZ Košice** (v ústrednom a dvoch detašovaných pracoviskách), apríl 2018, s určením pre zamestnancov a stránky RÚVZ Košice.

Odpočet zdravotno-výchovných aktivít k *Svetovému dňu zdravia*, realizovaných Odborom podpory zdravia RÚVZ Košice, bol zaslaný na ÚVZ SR dňa 19.4.2018.

V súvislosti s *Európskym imunizačným týždňom (23. – 29. apríl 2018)*, angl. skr. EIW, s témou „*Vakcíny fungujú*“ sa organizoval **13. ročník kampane** SZO pre zvýšenie povedomia o dôležitosti očkovania ako najjednoduchšej, bezpečnej a efektívnej forme prevencie prenosných ochorení. Tento ročník bol pod heslom „*Očkovanie je právo jednotlivca, ale súčasne je spoločnou zodpovednosťou. Chránme sa navzájom*“, ideovo nadväzoval na predošlé ročníky so zameraním na opatrenia, ktoré je potrebné prijať, aby bola zabezpečená primeraná ochrana pred výskytom a šírením závažných infekčných nákaz v európskom regióne.

V oblasti propagácie témy a hesla kampane pre verejnosť boli z našej strany uskutočnené nasledovné aktivity:

- na webovom sídle RÚVZ Košice (v priečinku Aktuality) bol uverejnený titul „*Európsky imunizačný týždeň – 13. ročník*“ (sprievodné slovo, odkaz na stránku SZO, jeden poster a dva informačné letáky z edície SZO a jeden informačný leták pod názvom „*Európsky imunizačný týždeň 2018: Očkovanie – ochrana pred nákazami: Poradňa očkovania pri RÚVZ so sídlom v Košiciach*“, reedícia od kol. Odboru epidemiológie a Odboru podpory zdravia RÚVZ Košice;
- umiestnenie informačných panelov k predmetnej kampani vo vestibuloch RÚVZ Košice (t. j. ústredného pracoviska a dvoch detašovaných pracovísk);
- e-mailovou cestou boli oslovené štyri skupiny adresátov (materské/rodičovské centrá, komunitné centrá, materské a základné školy v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie), formou informácie o Európskom imunizačnom týždni a zaslaním odkazov na informačné materiály uverejnené na webovom sídle úradu, so žiadosťou o spoluprácu v propagačnej oblasti (s odoslaním dňa 23.4.2018);
- e-mailovou cestou bol obdobne oslovený koordinátor projektu Zdravé regióny pre mesto Košice a okres Košice-okolie, so žiadosťou o spoluprácu v propagačnej oblasti, za účelom využitia tematických letákov v rómskych osadách v rámci poradenskej činnosti;
- zdravotno-edukačné aktivity (formou prednášok a besied) sa konali v 4 základných školách (aj pre sociálne znevýhodnené skupiny žiakov), v 1 gymnáziu, ďalej v 2 stredoškolských internátoch, na 1 vysokej škole a v 3 zariadeniach pre seniorov v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice, t. j. konkrétne v:
 - ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11 – 1 prednáška s besedou na tému „*Zdravý životný štýl a význam očkovania*“, s premietnutím DVD „*Starostlivosť o vlastné zdravie*“ (4.4.2018) – intervenovaných spolu 15 žiakov (2. stupňa);
 - Školský internát, Jedlíkova 11, Košice – 1 prednáška na tému „*Očkovanie a propagácia EIW*“ (4.4.2018) – intervenovaných spolu 50 stredoškolských študentov;
 - ZŠ Belehradská 21, Košice – 7 prednášok s besedou na tému „*Očkovanie a propagácia EIW*“ (5.4. a 20.4.2018) – intervenovaných spolu 103 žiakov III. roč. a 75 žiakov VIII. roč.;
 - LF UPJŠ v Košiciach – 1 prednáška na tému „*Význam očkovania, kolektívna imunita, mýty o očkovaní*“, spojená s vyplňaním dotazníkov v rámci projektu „*Očkovanie*“

- hrou*“, v spolupráci s Odborom epidemiológie RÚVZ Košice (5.4.2018) – pre 10 študentov (1. ročníka odboru Verejné zdravotníctvo, bakalárskeho stupňa);
- ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1, Košice – MČ Luník IX – 2 besedy na tému „*Zdravý životný štýl a význam očkovania*“, s premietnutím DVD „*Starostlivosť o vlastné zdravie*“ (9.4.2018) – intervenovaných spolu 45 žiakov VI. roč.;
 - Školský internát A. Garbana, Werferova 10, Košice – 1 prednáška na tému „*Očkovanie a propagácia EIW*“ (13.4.2018) – pre 12 pedagogických pracovníkov a vychovávateľov;
 - Gymnázium M. R. Štefánika, Nám. L. Novomeského 4, Košice – 4 prednášky na tému „*Primárna prevencia drogových závislostí s akcentom na riziko prenosu infekčných ochorení. Možnosti očkovania a propagácia EIW*“ (16.4. a 26.4.2018) – intervenovaných spolu 100 študentov (prímy, sekundy a septimy);
 - Súkromná ZŠ Didacticus, Palackého 14, Košice – 7 prednášok s besedou na tému „*Možnosti očkovania a propagácia EIW*“ (24.4.2018) – intervenovaných spolu 24 žiakov VII. roč.;
 - ARCUS – Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a DSS, Skladná 4, Košice – prednáška na tému „*Zdravý životný štýl a význam očkovania seniorov*“ a ponuka vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia (27.4.2018) – pre 19 klientov/seniorov a 5 zamestnancov;
 - Denné centrum pri MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice – prednáška na tému „*Význam očkovania a propagácia EIW*“ (2.5.2018) – intervenovaných 11 klientov/seniorov;
 - Denné centrum pri MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice – prednáška na tému „*Význam očkovania a propagácia EIW*“ (4.5.2018) – intervenovaných 11 klientov/seniorov.

10. ročník kampane „Umývaj si ruky – zachrániš život“ v rámci programu SZO „*Čistá starostlivosť je bezpečná starostlivosť*“, ktorý sa uskutočnil 5. mája 2018, so zámerom poukázať na význam správnej hygieny a dezinfekcie rúk v rámci prevencie šírenia infekcií nielen v zdravotníckych zariadeniach, sme podporili propagačnou činnosťou popri edukačnej činnosti na školách a činnosti Poradne zdravia počas mesiaca máj 2018.

Činnosť smerom k podpore **Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“ – 10. máj** je podrobne rozpísaná v **bode C.1. – Zvýšenie pohybovej aktivity.**

V spolupráci s **Ligou proti obezite, n. o.** a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice, sme sa zapojili **do 3. ročníka osvetového podujatia Slovenský deň obezity.** Organizovala ho Obezitologická sekcia Slovenskej diabetologickej spoločnosti v rámci **Európskeho dňa obezity – 21. máj** (vyhláseného Európskou asociáciou pre štúdium obezity, angl. skr. EASO).

3. ročník Slovenského dňa obezity s témou „*BMI národa*“ sa v Košiciach uskutočnil pod záštitou Prezidenta SR, MZ SR, ÚVZ SR a primátora Košíc dňa 19.5.2018 v exteriéri Dolnej Brány na Hlavnej ulici v Košiciach. Hlavným cieľom informačnej kampane tohto podujatia bolo zvýšiť povedomie verejnosti o obezite, jej rizikách a prevencii zdravým spôsobom života. Heslo bolo „*Obezita patrí do rúk lekára!*“.

Na podujatí sme participovali ponukou vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia (t. j. meraním celkového cholesterolu, glukózy, krvného tlaku a iných parametrov, s následným poradenstvom na optimalizáciu zložiek spôsobu života). Služby poradne využilo 56 záujemcov.

Propagačná činnosť v spojitosti s významnými termínmi venovanými problematike zdravia a drogovej prevencie, ako **Svetový deň bez tabaku – 31. máj, Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi – 26. jún, Medzinárodný deň**

povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme – 9. september, Európsky týždeň boja proti drogám – tretí novembrový týždeň, je uvedená v bode C.1. – **Prevenca závislostí** (tabak, alkohol, drogy).

Odpočít aktivít k významnému dňu **Európsky deň ústneho zdravia – 12. september** obsahuje bod C.1. – **Zdravá rodina**.

Aktivity pri príležitosti **Mesiaca Alzheimerovej choroby (september)** a **Svetového dňa Alzheimerovej choroby (21. september)** boli v roku 2018 určené vekovej kategórii žiakov 2. stupňa ZŠ a študentom SŠ (v zmysle požiadavky ÚVZ SR) ako aj osobám v produktívnom veku a seniorom. Predmetná činnosť sa vykonávala od 24.8. do 5.10.2018 a zahŕňala 26 aktivít na 12 miestach (t. j. školy, denné centrá/kluby dôchodcov pri miestnej samospráve, ZPS a DSS, RÚVZ Košice). Z hľadiska prehľadu, edukačné a informačno-propagačné aktivity v územnom obvode okresov Košice-mesto a Košice-okolie sa konali na nasledovných miestach:

- RÚVZ so sídlom v Košiciach – propagácia termínu „21. september – Svetový deň Alzheimerovej choroby“ (zhotovením 3 tematických panelov/nástenným vystavením informačných materiálov vo vstupných priestoroch ústredného pracoviska Ipeľská 1 a dvoch detašovaných pracovísk, t. j. Rooseveltova 8 a Senný trh 4) – s určením pre zamestnancov úradu a stránky počas mesiaca september;
- ZŠ Belehradská 21, Košice (17.9.2018) – výklad s besedou na tému „Alzheimerova choroba“ (doplnený výučbovou prezentáciou, ukážkami tréningov pamäti), pre žiakov VIII. roč. v počte 30;
- Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho (kombinované zariadenie pre seniorov a DSS), Južná trieda 2, Košice (21.9.2018) – výklad s besedou na tému „Alzheimerova choroba“ (doplnený výučbovou prezentáciou, ukážkami tréningov pamäti a dotazníka porúch pamäti od Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti, s distribúciou informačno-propagačných materiálov – letákov od rôznych editorov), pre seniorov v počte 15 z denného stacionára;
- ZŠ, Školská ul. 301/16, Turňa nad Bodvou (okres Košice-okolie), dňa 21.9.2018 – „Zdravý spôsob života, podpora duševného zdravia a prevencia Alzheimerovej choroby“ (výklad s besedou) a „Tréning pamäti pohybom“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom), pre žiakov V. – VI. roč. v celkovom počte 54;
- Gymnázium M. R. Štefánika, Nám. L. Novomeského 4, Košice (25.9.2018) – „Zdravý spôsob života, podpora duševného zdravia a prevencia Alzheimerovej choroby“ – výklad s besedou (doplnený výučbovou prezentáciou), pre žiakov primy a sekundy v celkovom počte 55 žiakov;
- ZŠ Ul. Slobody 1, Košice (25.9.2018) – „Zdravý životný štýl a Svetový deň Alzheimerovej choroby“ – výklad s besedou (doplnený výučbovou prezentáciou, ukážkami tréningov pamäti), pre žiakov I. – IX. roč. v celkovom počte 90;
- Spojená škola (Špeciálna ZŠ a ZŠ pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou), Odborárska 2, Košice (26.9.2018) – „Zdravý spôsob života, podpora duševného zdravia a prevencia Alzheimerovej choroby“ – výklad s besedou (doplnený výučbovou prezentáciou), pre žiakov VI. – IX. roč. ŠZŠ v celkovom počte 65;
- Denné centrum MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice (26.9.2018) – „Tréning pamäti pohybom“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) a „Zdravý spôsob života, podpora duševného zdravia a prevencia Alzheimerovej choroby“ (stručný výklad s besedou), pre seniorov/klientov DC v počte 9;
- Súkromná ZŠ Didacticus, Palackého 14, Košice (26.9.2018) – „Zdravý spôsob života: výživa – pohyb – duševné zdravie“ – výklad s besedou (doplnený výučbovou prezentáciou), pre žiakov VII. roč. v počte 10;

- ZŠ Gemerská 2, Košice (27.9.2018) – „*Zdravý spôsob života a podpora duševného zdravia*“ – výklad s besedou (doplnený výučbovou prezentáciou), pre žiakov VII. – VIII. roč. v celkovom počte 47;
- Denné centrum MČ Košice-Sever, Obrancov Mieru 2, Košice (27.9.2018) – „*Tréning pamäti pohybovom*“ (pohybovo-tanečná aktivita so vstupným výkladom) a „*Zdravý spôsob života, podpora duševného zdravia a prevencia Alzheimerovej choroby*“ (stručný výklad s besedou), pre seniorov/klientov DC v počte 12;
- ZŠ Severná 21, Moldava nad Bodvou (okres Košice-okolie), dňa 5.10.2018 – „*Zdravý spôsob života a podpora duševného zdravia*“ – výklad s besedou (doplnený výučbovou prezentáciou), pre žiakov IX. roč. v celkovom počte 31.

Odpočet realizovanej činnosti bol v zmysle požiadavky zaslaný ÚVZ SR (e-mailom 1.10.2018).

Primárnu prevenciu srdcovocievnych ochorení realizujeme najmä cestou základnej Poradne zdravia, edukačnými aktivitami na podporu zdravého spôsobu života a každoročnou propagáciou **Svetového dňa srdca – 29. september**, významného termínu SZO a Svetovej federácie srdca, vyhláseného v roku 2000 (pred rokom 2012 pripomínaného v poslednú septembrovú nedeľu).

V nadväznosti na uvedenú problematiku sa ÚVZ SR a osem krajských RÚVZ v SR (vrátane RÚVZ Košice) prostredníctvom poradní zdravia zapojilo (od 1.7.2018) do celoslovenského projektu „**Od srdca k srdcu**“. Projekt je zameraný na skrining rizikových faktorov srdcovocievnych ochorení vrátane cievnej mozgovej príhody, t. j. najmä dvoch hlavných rizikových faktorov, ako vysoký krvný tlak a najčastejší typ srdcovej arytmie – predsieňová (atriálna) fibrilácia. Generálnym partnerom projektu je spoločnosť Interpharm Slovakia v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou. Odbornými partnermi sú Farmaceutická fakulta UK v Bratislave a Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach. Pred začatím kampane k projektu sme sa zúčastnili dvoch pracovných stretnutí organizovaných ÚVZ SR, pozri **tab.** v rámci **bodu B.** (aktivity pod porad. č. 20 a 22).

V rámci poradenskej i edukačnej činnosti boli v súvislosti s projektom uskutočnené merania krvného tlaku (tlakomerom s funkciou detekcie atriálnej fibrilácie) na vzorke 474 osôb (t. j. klienti Poradne zdravia, resp. edukované osoby).

Z informačno-propagačných aktivít k danému projektu môžeme menovať nasledovné:

- zhotovenie dvoch tematických panelov v budovách RÚVZ Košice (na Rooseveltovej 8 a Ipeľskej 1 v Košiciach);
- uverejnenie informačných materiálov na webovom sídle RÚVZ Košice, v položke Aktuality, pod titulmi „*Od srdca k srdcu – projekt prevencie cievnej mozgovej príhody*“ (sprievodné slovo s prezentáciou a presmerovaním na stránku adc.sk); „*Svetový deň srdca – Projekt „Od srdca k srdcu*“ (tlačová správa ÚVZ SR);
- edukačná aktivita na Športovom gymnáziu, Trieda SNP 104, Košice (13.11.2018) – na tému *Svetový deň srdca a prevencia srdcovo-cievnych ochorení* (výklad s besedou a učebnými pomôckami, ako DVD, tlakomer, tukomer) – pre 17 študentov IV. roč.

Aktivity k termínom **Mesiac úcty k starším (október)** a **Medzinárodný deň starších ľudí (1. október)** a zároveň aj **Svetový deň osteoporózy (20. október)** boli určené seniorom, doplnkovo osobám v produktívnom veku a študentom VŠ. Išlo o edukačno-poradenskú a informačno-propagačnú činnosť v regióne Košíc v období od 21.9.2018 do 26.11.2018. Zahŕňala 58 aktivít, realizovaných na 8 miestach (t. j. v 6 denných centrách/kluboch dôchodcov pri miestnej samospráve; v 1 ZPS a DSS; na LF UPJŠ v Košiciach; v spolupráci s príslušnými zariadeniami ako aj okresnou organizáciou Jednota dôchodcov na Slovensku Košice-okolie a miestnymi organizáciami JDS v Slanci a Poproči).

Prehľad edukačno-poradenských aktivít podľa miesta konania:

- **Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho** (kombinované zariadenie pre seniorov a DSS), Južná trieda 2, Košice, akcie s témami:
(21.9.2018) „*Alzheimerova choroba*“ (výklad s besedou, výučbovou prezentáciou, distribúciou informačných materiálov a vyplňaním *Dotazníka porúch pamäti* od Slov. Alzheimerovej spol.), pre 15 seniorov a 3 zamestnancov v dennom stacionári; taktiež (10.10.2018) – „*Prevenca osteoporózy pohybom a prevencia pádov u seniorov*“ (výklad s poradenstvom k pohybovej aktivite pre seniorov, ukážka s precvičovaním zostavy cvikov vrátane výberu prvkov z programu OTAGO) a sprievodné slovo k témam distribuovaných letákov zameraných na pohybovú aktivitu, prevenciu pádov a očkovanie, pre 13 seniorov a 4 zamestnancov v dennom stacionári; taktiež (16.11.2018) – „*Diabetes mellitus*“ (výklad s besedou a výučbovou prezentáciou; DVD „*Diabetes mellitus 2*“, AnimFilm 2012; distribúcia informačných materiálov od rôznych editorov), pre 15 seniorov v dennom stacionári;
- **Denné centrum seniorov MČ Košice-Sídlisko KVP**, Cottbuská 36, Košice, akcie s témami:
(26.9.2018) *Pohybová aktivita s uplatnením prvkov z kalanetiky* (výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov), pre 5 seniorov/klientov DC; taktiež (26.9.2018) – *Podpora duševného zdravia – preventívne prístupy pri Alzheimerovej chorobe* (výklad s besedou) a sprievodné slovo k témam distribuovaných letákov zameraných na pohybovú aktivitu, prevenciu pádov a očkovanie, pre 9 seniorov/klientov DC; „*Prevenca osteopénié a osteoporózy pohybom*“ (výklad s poradenstvom k pohybovej aktivite pre seniorov, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov), pre seniorov/klientov DC v počtoch 9 (1.10.2018), 7 (8.10.2018), 5 záujemcov (15.10.2018); „*Prevenca osteopénié a osteoporózy pohybom*“ (výklad s poradenstvom k pohybovej aktivite pre seniorov, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov); *ponuka vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia* (meranie telesnej výšky, hmotnosti, stanovenie BMI; meranie obvodu pása a bokov, stanovenie WHR; percenta telesného tuku), pre seniorov/klientov DC v počtoch 8 záujemcov o antropometrické merania (22.10.2018); 9 osôb, z toho 2 záujemcovia o antropometrické merania (5.11.2018); taktiež (10.10.2018) – „*Pohybová aktivita s uplatnením prvkov z kalanetiky*“ (výklad, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov), pre 4 seniorov/klientov DC; „*Pohybová aktivita s uplatnením prvkov z kalanetiky*“ (výklad, názorná ukážka a precvičovanie zostavy cvikov); *služby mobilnej Poradne zdravia – merania vybraných rizikových faktorov srdcovocievnych ochorení* (vybrané vyšetrenia, ako tlak krvi, pulz, detekcia atriálnej fibrilácie; vyplnenie dotazníka k projektu „*Od srdca k srdcu*“ – prevencie cievnej mozgovej príhody/primárneho skríningu rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení; poradenstvo k zdravému spôsobu života), pre seniorov/klientov DC v počtoch 7 záujemcov o fyzikálne merania (24.10.2018); 4 osoby, z toho 1 záujemca o fyzikálne merania v rámci projektu „*Od srdca k srdcu*“ (7.11.2018);
- **Denné centrum seniorov MČ Košice-Sever**, Obrancov mieru 2, Košice, akcie s témami:
(27.9.2018) „*Pohybová aktivita s uplatnením prvkov z kalanetiky*“ (výklad, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov), pre 9 seniorov/klientov DC; (27.9.2018) – „*Podpora duševného zdravia – preventívne prístupy pri Alzheimerovej chorobe*“ (výklad s besedou) a sprievodné slovo k témam distribuovaných letákov zameraných na pohybovú aktivitu, prevenciu pádov a očkovanie, pre 12 seniorov/klientov DC; taktiež – „*Prevenca osteopénié a osteoporózy pohybom*“ (výklad s poradenstvom k pohybovej aktivite pre seniorov, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov), pre seniorov/klientov DC v počtoch 9 (1.10.2018), 12 (8.10.2018), 13 (15.10.2018), 6 záujemcov (29.10.2018); „*Prevenca osteopénié a osteoporózy pohybom*“ (výklad s poradenstvom k pohybovej aktivite pre seniorov, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov); *ponuka vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia – merania vybraných rizikových faktorov srdcovocievnych ochorení* (vybrané vyšetrenia, ako telesná výška, hmotnosť, BMI; obvod pása a bokov, WHR; percento telesného tuku; tlak krvi, pulz, detekcia atriálnej fibrilácie; vyplnenie dotazníka k projektu „*Od srdca k srdcu*“ – prevencie cievnej mozgovej príhody/primárneho skríningu rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení; poradenstvo k zdravému spôsobu života), pre seniorov/klientov DC v počtoch 11 osôb, z toho 9 záujemcov o antropometrické merania (22.10.2018); 10 osôb, z toho 3 záujemcovia o merania vybraných parametrov srdcovocievnych ochorení v rámci projektu „*Od srdca k srdcu*“ (5.11.2018); „*Pohybová aktivita s uplatnením prvkov z kalanetiky*“ (výklad, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov), pre seniorov/klientov DC v počtoch 9 (11.10.2018); 10 (18.10.2018); 4 (25.10.2018); 4 záujemcovia (8.11.2018);
- **LF UPJŠ** v Košiciach (15.10.2018) – „*Intervenčné programy v podpore aktívneho starnutia*“ (výklad s diskusiou a výučbovou prezentáciou), pre 10 študentov odboru Ver. zdrav., I. roč. Mgr. stupňa;
- **Infocentrum Slanec** (budova Múzea v Slanci), okres Košice-okolie – Miestna organizácia **JDS Slanec**, akcie s témami:
(16.10.2018) „*Prevenca osteoporózy pohybom a prevencia pádov u seniorov*“ (výklad s poradenstvom k

pohybovej aktivite pre seniorov, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov vrátane výberu prvkov z programu OTAGO); „Prevenca kolorektálneho karcinómu“ (výklad s besedou); „Očkovanie proti pneumokokom a chrípke“ (výklad s besedou) a sprievodné slovo k témam distribuovaných letákov zameraných na pohybovú aktivitu, prevenciu pádov a očkovanie, pre 2 seniorov/členov miestnej organizácie JDS;

- **Denné centrum MČ Košice-Dargovských hrdinov**, Jegorovovo nám. 5, Košice, akcie s témami:

(29.10.2018) „Prevenca osteoporózy, úrazov a pádov u seniorov“ (výklad s besedou) a „Pohybom proti osteoporóze“ (poradenstvo k pohybovej aktivite so zameraním na prevenciu osteoporózy a pádov, ukážka a precvičovanie zostavy cvikov vrátane výberu prvkov z programu OTAGO), pre seniorov/klientov DC v počte 30 (pri edukácii), z toho 8 záujemcov o pohybovú aktivitu; tamtiež (19.11.2018) – „Poskytovanie predlekárskej prvej pomoci“ (výklad s besedou), pre 50 seniorov/klientov DC;

- **Obecný úrad Poproč, Školská 2, Poproč (okres Košice-okolie) – Miestna organizácia JDS Poproč**, akcie s témami:

(6.11.2018) „Prevenca osteoporózy“ (výklad s poradenstvom k pohybovej aktivite pre seniorov; ukážka a precvičovanie zostavy cvikov „Prevenca osteopénie a osteoporózy pohybom“ vrátane výberu prvkov z programu OTAGO) a sprievodné slovo k témam distribuovaných letákov zameraných na pohybovú aktivitu, prevenciu pádov a očkovanie, pre 23 seniorov – členov miestnej organizácie JDS; tamtiež (9.11.2018) – ponuka štandardných služieb mobilnej Poradne zdravia¹ (vyšetrenie s odborným poradenstvom k zdravému spôsobu života vrátane meraní k projektu „Od srdca k srdcu“; distribúcia tlačенých informačných materiálov od rôznych editorov), pre 23 seniorov/členov miestnej organizácie JDS;

- **Denné centrum seniorov pri MČ Košice-Západ**, Laborecká 2, Košice (26.11.2018) – ponuka štandardných služieb mobilnej Poradne zdravia¹ (vyšetrenie s odborným poradenstvom k zdravému spôsobu života; distribúcia tlačенých informačných materiálov od rôznych editorov), pre 14 seniorov/klientov DC.

¹Pozn.: Štandardné vyšetrenia na rizikové faktory kardiovaskulárnych ochorení zahŕňali zisťovanie parametrov, ako celkový cholesterol, triacylglyceroly, HDL, LDL, glukóza; tlak krvi, pulz, detekcia atrálnej fibrilácie; telesná výška, hmotnosť, BMI; obvod pása a bokov, WHR; percento telesného tuku; vyplnenie dotazníka k projektu „Od srdca k srdcu“ – prevencie cievnej mozgovej príhody/primárneho skriningu rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení; u fajčiarov stanovenie hladiny oxidu uhľnatého a karboxyhemoglobínu vo výdychu; zistenie anamnézy cez dotazník k TZS.

Po ukončení činnosti k danému termínu bol pre ÚVZ SR v zmysle požiadavky zaslaný list vo veci: „Október – Mesiac úcty k starším 2018 – zaslanie odpočtu aktivít“ (s odoslaním 9.11.2018). Súčasťou odpočtu bol okrem správy aj tabelárny výkaz poradenských vyšetrení.

Svetový deň osteoporózy (20. október) sme spropagovali aj na Špeciálnej ZŠ, Inžinierska 24, Košice – edukačno-poradenskou aktivitou (výklad a prezentácia cvikov na chrbticu v sede) pre žiakov 1. a 2. stupňa (v celkovom počte 50).

Vyššie uvedeným trom októbrovým významným termínom predchádzala **informačno-propagačná činnosť** – písomné oslovenie vybraných inštitúcií v územnom obvode okresov Košice-mesto a Košice-okolie, t. j. zostavenie tematického informačno-propagačného listu vo veci „Informácie o vybraných významných termínoch venovaných problematike zdravia – ponuky tematicky súvisiacich zdravotno-výchovných aktivít“ (zahrňujúc predmetné termíny), s určením pre adresátov, ako materské školy, základné školy, stredné školy, stredoškolské internáty, centrá voľného času, detské domovy, miestna samospráva a denné centrá, Jednota dôchodcov Slovenska, materské/rodičovské/rodinné centrá, komunitné centrá. List bol inštitúciám zaslaný e-mailovou cestou dňa 24.8.2018.

Z ďalších významných termínov, ku ktorým sme vykázali činnosť, môžeme spomenúť **Svetový deň potravy – 16. október**, pri príležitosti ktorého sa edukačné aktivity spojené s distribúciou informačných materiálov konali v:

- Súkromnej ZŠ Dneperská 1, Košice, na tému „Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu“, pre 78 žiakov II. ročníka (3 aktivity dňa 3.10.2018);
- Spojenej škole – Špeciálnej ZŠ Odborárska 2, Košice, na tému „Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu“, pre 30 žiakov 2. st. (2 aktivity dňa 5.10.2018);

- Gymnázium M. R. Štefánika, Nám. L. Novomeského 4, Košice, na tému „Zdravý životný štýl s akcentom na poruchy príjmu výživy“, pre 153 študentov I. – III. ročníka (6 aktivít dňa 8.10. a 17.10.2018);
- Školskom internáte, Považská 7, Košice, na tému „Zdravý životný štýl s akcentom na poruchy príjmu výživy“, pre 50 študentov SŠ (1 aktivita dňa 9.10.2018);
- ZŠ Masarykova 19, Košice, na tému „Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu“ pre 42 žiakov VI. – VII. ročníka (2 aktivity dňa 3.10.2018);
- Školskom internáte, Ostrovského 1, Košice, na tému „Zdravý životný štýl“, pre 22 študentov SŠ (1 aktivita dňa 16.10.2018);
- MŠ Repiková 8, Košice, na tému „Zdravá výživa a životný štýl“, pre 22 detí (17.10.2018);
- Súkromnej SOŠ, Postupimská 37, Košice, na tému „Zdravá výživa, zdravý životný štýl, životné prostredie“, pre 52 študentov III. roč. (2 aktivity dňa 18.10.2018);
- ZŠ Belehradská 21, Košice, na tému „Zdravá výživa, zdravý životný štýl“, pre 34 žiakov V. roč. (1 aktivita dňa 22.10.2018);
- MŠ Kežmarská 46, Košice, na tému „Zdravá výživa a životný štýl“, pre 39 detí (23.10.2018);
- Špeciálnej ZŠ, Inžinierska 24, Košice, na tému „Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu“, pre 29 žiakov 1. a 2. st. (2 aktivity dňa 25.10.2018).

K **Svetovému dňu diabetu – 14. november** (vyhlasovaného Svetovou federáciou diabetu, angl. skr. IDF), v rokoch 2018 – 2019 s témou „Rodina“, sme uskutočnili túto činnosť:

- písomné oslovenie vybraných inštitúcií v regióne Košíc – informačno-propagačným listom vo veci „**Informácie o vybraných významných termínoch venovaných problematike zdravia – ponuky tematicky súvisiacich zdravotno-výchovných aktivít**“ (zahrňujúc predmetný termín), s určením pre adresátov, ako materské školy, základné školy, stredné školy, stredoškolské internáty, centrá voľného času, detské domovy, miestna samospráva a denné centrá, Jednota dôchodcov Slovenska, materské/rodičovské/rodinné centrá, komunitné centrá. List bol inštitúciám zaslaný e-mailovou cestou dňa 24.8.2018;
- na webovom sídle RÚVZ Košice (v položke Aktuality) bol verejnosti k dispozícii prezentačný materiál pod názvom „Svetový deň diabetu – 14. november“, z edície RÚVZ Košice;
- inštalovaný bol monotematický poster k svetovému dňu vo vstupných priestoroch budov RÚVZ Košice;
- počas výjazdov mobilnej Poradne zdravia v mesiacoch november – december 2018 bola v rámci poradenstva akcentovaná problematika prevencie diabetu. Mobilnou Poradňou zdravia boli v tom čase navštívené inštitúcie, ako napr.: Špeciálna ZŠ, Inžinierska 24, Košice (6.11.2018 – intervenovaných 13 zamestnancov); Komunitné centrum, Brezová 20, Poproč (9.11.2018 – intervenovaných 23 seniorov); Getrag Ford Transmissions Slovakia, s.r.o., Kechnec (13.11. a 14.11.2018 – vyšetrených 163 klientov); Denné centrum MČ Košice-Západ, Laborecká 2, Košice (26.11.2018 – vyšetrených 14 klientov); ESET, s.r.o., Košice (27.11.2018 – vyšetrených 25 zamestnancov); LF UPJŠ v Košiciach (3.12., 5.12., 6.12., 7.12.2018 – vyšetrených 164 študentov); XIV. patientsky seminár v rámci XXII. Košických chemoterapeutických dní (Magistrát mesta Košice, 1.12.2018 – vyšetrených 79 záujemcov); 12. roč. medzinárodného veľtrhu vzdelávania PRO EDUCO (Steel Aréna Košice, 5.12. – 6.12.2018 – vyšetrených 26 klientov); ZŠ v Košickej Belej, okres Košice-okolie (7.12.2018 – vyšetrených 9 zamestnancov); Poskytnuté boli štandardné alebo vybrané služby;
- realizované boli edukačné aktivity spojené s distribúciou súvisiacich informačných materiálov, ktoré sa konali v:

- LF UPJŠ Košice (7.11.2018) – prednáška s diskusiou na tému „*Primárna prevencia diabetes mellitus*“, s DVD „*Tichý zabijak: Diabetes mellitus 2. typu*“, pre 10 študentov I. roč. Mgr. st., odb. VZ;
 - SPŠ elektrotechnická, Komenského 44, Košice (12.11.2018) – 4-krát prednáška na tému „*Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu a prevenciu vzniku diabetes mellitus II. typu*“, s meraním krvného tlaku a stanovením BMI, pre 180 študentov II. – III. roč.;
 - Športovom gymnáziu, Trieda SNP 104, Košice (13.11.2018) – 2-hod. prednáška s diskusiou na tému „*Diabetes mellitus a srdcovo-cievne ochorenia*“, s meraním tlaku krvi (tlakomerom indikujúcim atriálnu fibriláciu) a percenta telesného tuku (tukomerom), pre 17 študentov biologického krúžku maturitného ročníka;
 - Gymnázia M. R. Štefánika, Nám. L. Novomeského 4, Košice (15.11.2018) – 2-krát prednáška s diskusiou na tému „*Diabetes mellitus*“, pre 34 študentov I. a III. roč.;
 - Dome pokojnej staroby A. F. Colbrieho (denný stacionár), Južná trieda 2, Košice (16.11.2018) – prednáška s diskusiou na tému „*Diabetes mellitus*“, s premietaním DVD „*Tichý zabijak. Diabetes mellitus 2. typu*“, pre 18 klientov;
 - ZŠ Kysak 210, okres Košice-okolie (26.11.2018) – 2-krát prednáška na tému „*Zdravý životný štýl so zameraním na poruchy príjmu potravy a prevenciu diabetes mellitus 2. typu*“, s meraním tel. tuku (tukomerom), pre 38 žiakov 6. a 7. roč.;
 - ZŠ Belehradská 21, Košice (3.12.2018) – prednáška s diskusiou na tému „*Zdravý životný štýl so zameraním na prevenciu diabetes mellitus*“ pre 30 žiakov VI. roč.;
 - ZŠ Tomášikova 31, Košice (4.12.2018), 2 prednášky na tému „*Zdravý životný štýl so zameraním na prevenciu diabetes mellitus*“ pre 44 žiakov V. roč.;
 - Úrade KSK, Nám. Maratónu mieru 1, Košice (18.12.2018) – dve prednášky s diskusiou na tému „*Prevencia obezity a nadváhy (s akcentom na diabetes mellitus)*“, v rámci projektu „*Na vekú záležť*“, pre 42 účastníkov podujatia;
- spracovaný bol odpočet aktivít realizovaných pri príležitosti *Svetového dňa diabetu 2018* za RÚVZ v Košickom kraji (na základe požiadavky ÚVZ SR) a v požadovanom termíne odoslaný.

Svetový deň AIDS – 1. december (vyhlásený SZO v roku 1988) bol v roku 2018 zameraný na tému „*Poznaj svoj status*“, s dôrazom na zvyšovanie povedomia verejnosti o tomto ochorení, o možnostiach preventívnych vyšetrení za účelom spoznania sérologického stavu a o zariadeniach venovaných prevencii, liečbe a starostlivosti o ľudí s HIV/AIDS.

V rámci informačno-propagačnej činnosti boli písomne oslovené vybrané inštitúcií územnom obvode okresov Košice-mesto a Košice-okolie, formou listu vo veci „*Informácie o vybraných významných termínoch venovaných problematike zdravia – ponuky tematicky súvisiacich zdravotno-výchovných aktivít*“ (zahŕňujúc *Svetový deň boja proti AIDS – 1. december*), zaslaného e-mailom dňa 24.8.2018.

Školskej populácii bol uvedený termín daný do pozornosti prostredníctvom edukačných aktivít na témy „*Prevencia infekcie HIV/AIDS*“; „*Výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu*“ a „*Prevencia pohlavne prenosných infekcií*“ (na 7 ZŠ a 5 SŠ). Uskutočnených bolo celkovo 28 aktivít v období od 3.10. do 17.12.2018. Intervenovaných bolo spolu 528 žiakov/študentov, z toho 303 na ZŠ a 225 na SŠ.

Informovanie širokej verejnosti bolo zabezpečené prostredníctvom umiestnenia informácie pod titulom „*Svetový deň AIDS – 1. december (2018)*“ na webovom sídle RÚVZ Košice (v časti Hlavné menu – Aktuality), z edície Odboru epidemiológie (RÚVZ Košice).

Zamestnanci a návštevníci RÚVZ Košice boli o „*Svetovom dni boja proti AIDS – 1. december*“ informovaní formou nástenného vystavenia informačných materiálov, t. j. zostavenia troch tematických informačných panelov v priestoroch vestibulu ústredného pracoviska a dvoch detašovaných pracovísk RÚVZ Košice.

Výchovno-vzdelávacou činnosťou vo vzťahu k školám (vrátane informačno-propagačnej činnosti, pozri ods. vyššie) sme participovali na **12. ročníku celoslovenskej kampane Červené stužky** (s trvaním od 7. septembra do 1. decembra 2018, t. j. do termínu *Svetového dňa boja proti AIDS*). Kampaň sa realizovala pod záštitou *Kancelárie SZO na Slovensku*, s podporou *MŠVVaŠ SR* (v rámci rozvojového projektu „*Zdravie a bezpečnosť v školách 2018*“), pod odbornou garanciou *MZ SR* a v spolupráci s ďalšími inštitúciami.

3. VÝSKUMNÁ A PRIESKUMNÁ ČINNOSŤ

S cieľom podieľať sa na znižovaní výskytu rizikových faktorov, ktoré súvisia so životným štýlom jednotlivca či skupín obyvateľstva, participujeme súčasne na plnení viacerých programov, t. j. *aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v SR z roku 2014; Národného programu prevencie obezity (2008) vrátane Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025; Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020; CINDI programu SR; Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020* a i. Jedným zo základných východiskových dokumentov, ktorý aktuálne určuje smerovanie nielen preventívnych programov podpory zdravia a prioritných oblastí pôsobenia je *Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030*.

V praxi, prevenciu vybraných chronických ochorení realizujeme ovplyvňovaním informovanosti a zdravotného uvedomenia obyvateľov v zmysle zásad zdravého spôsobu života, najmä formou zdravotno-výchovnej edukácie a činnosti Poradne zdravia (stabilnej a mobilnej zložky). V poradni sú klienti, resp. záujemcovia vyšetrení v zmysle štandardnej metodiky za účelom identifikovania rizikových faktorov srdcovocievnych ochorení (metabolického syndrómu). Na základe zistených údajov, nadväzujúce odborné poradenstvo je zamerané na zlepšenie nameraných hodnôt a optimalizáciu zložiek životného štýlu nefarmakologickou cestou.

V rámci prevencie chronických ochorení a realizácie individuálneho poradenstva bolo v roku 2018 v Poradni zdravia pri RÚVZ Košice vyšetrených spolu 2146 osôb, z toho 818 mužov a 1328 žien. Práca bola zameraná najmä na monitoring zdravotného stavu klientov, ktorí poradňu navštívili. U klientov v počte 307 (59 mužov a 248 žien) bola odobratá kapilárna krv na vyšetrenie parametrov sledovaných pri metabolickom syndróme (glukóza, celkový cholesterol, HDL, triglyceridy), prístrojom Reflotron, a boli im uskutočnené aj antropometrické merania s určením percenta tuku v tele a meranie krvného tlaku. Klienti zároveň vyplnili dotazník, týkajúci sa životného štýlu. Na základe nameraných hodnôt sa individuálne hodnotili výsledky a hľadali možnosti zníženia rizika metabolického syndrómu (ďalej len *MS*). U ostatných klientov bola z kapilárnej krvi vyšetrená len hladina celkového cholesterolu, resp. aj hladina glukózy a uskutočnené antropometrické merania s určením percenta tuku v tele a meranie krvného tlaku. Všetkým klientom bolo poskytnuté individuálne poradenstvo.

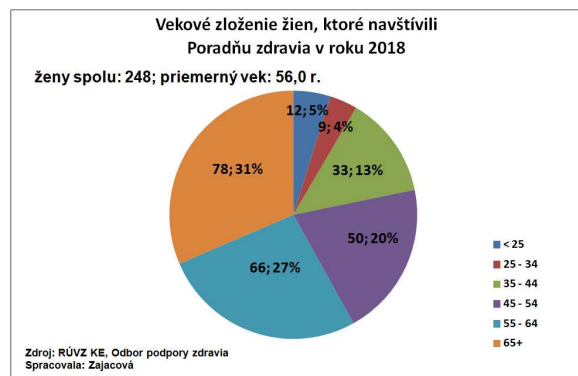
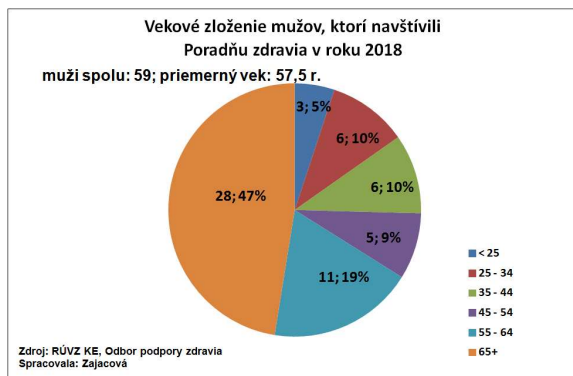
Analýza rizikových faktorov metabolického syndrómu vybraných klientov stabilnej Poradne zdravia v roku 2018

Metabolický syndróm je definovaný ako súbežný výskyt viacerých klinických príznakov, v ktorého jadre je abdominálna obezita. Je významným rizikovým faktorom rozvoja kardiovaskulárnych ochorení a diabetes mellitus II. typu (skr. DM).

Pre hodnotenie metabolického syndrómu boli použité **diagnostické kritériá podľa Medzinárodnej diabetologickej federácie (IDF) z roku 2005**. Základným kritériom je abdominálna obezita definovaná na základe obvodu pásu: muži > 94 cm; ženy > 80 cm, a k ďalším kritériám patrí prítomnosť aspoň dvoch z nasledovných faktorov:

1. glykémia nalačno: > 5,6 mmol/l alebo predtým diagnostikovaný DM 2. typu;

2. hypertriacylglycerolémia: > 1,7 mmol/l alebo špecifická liečba;
3. znížené hladiny HDL, t. j.: muži < 1,0 mmol/l; ženy < 1,3 mmol/l alebo špecifická liečba;
4. zvýšené hodnoty tlaku krvi, t. j.: $\geq 130/85$ mmHg alebo antihypertenzívna liečba.

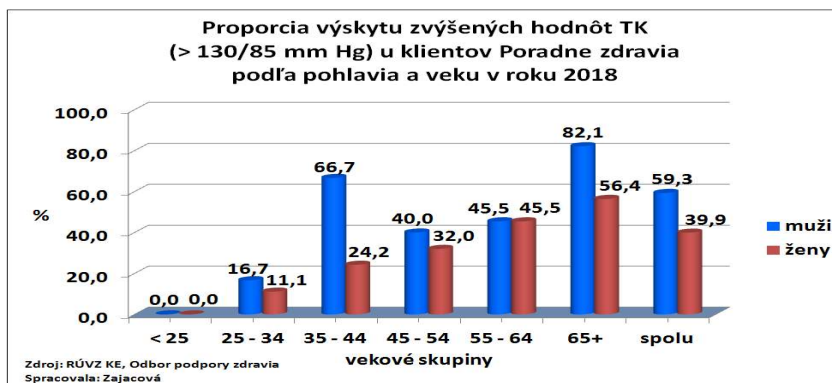

Graf 1

Graf 2

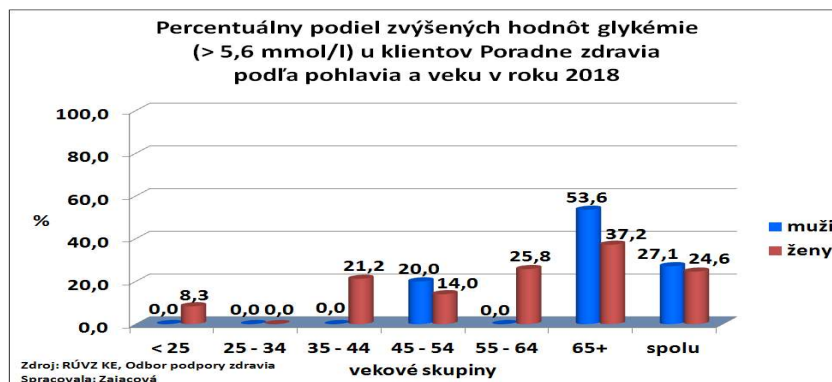
Sledovaný súbor klientov Poradne zdravia tvorilo 59 mužov a 248 žien, u ktorých boli realizované vyšetrenia všetkých biochemických a antropometrických parametrov. Vekové zloženie súboru je znázornené na **grafoch č. 1 a 2**.

Na **grafe č. 3** je znázornený percentuálny podiel zvýšených hodnôt tlaku krvi podľa veku a pohlavia. Najvyšší podiel zvýšených hodnôt tlaku krvi bol u oboch pohlaví vo vekovej kategórii 65 a viacročných (u mužov 82,1 %, u žien 56,4 %).

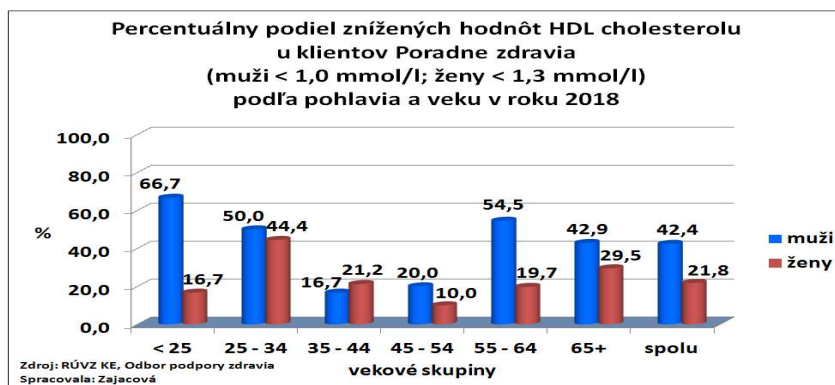

Graf 3

Z **grafu č. 4** vyplýva, že najvyšší podiel zvýšenej hladiny cukru v krvi > 5,6 mmol/l bol u mužov aj žien vo vekovej skupine viac ako 65 rokov (u mužov 53,6 %; u žien 37,2 %).

Graf 4

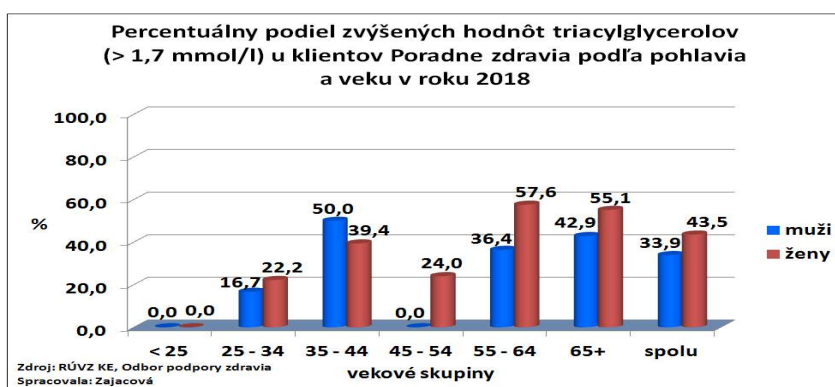

Graf 5

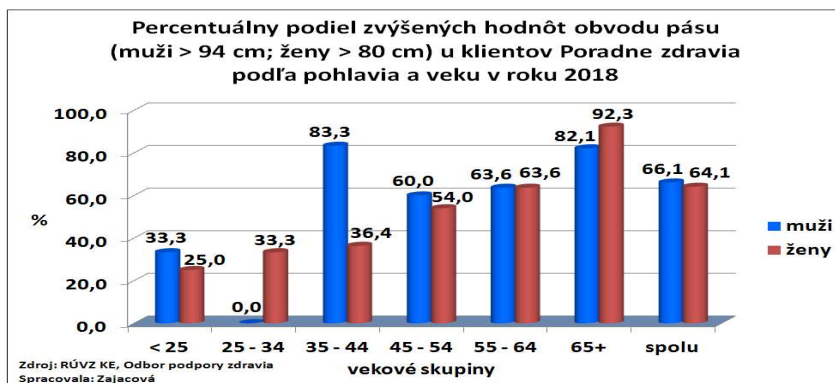
Najvyšší percentuálny podiel znížených hodnôt HDL u mužov (66,7 %) bol vo vekovej skupine pod 25 rokov. U žien bol najvyšší podiel znížených hodnôt HDL vo vekovej skupine 25 – 34-ročných, kde dosahoval 44,4 % (graf č. 5).

Vzhľadom na skutočnosť, že tento ukazovateľ je považovaný u odbornej verejnosti za najvýznamnejší rizikový faktor metabolického syndrómu a zároveň je to faktor ovplyvniteľný zmenou životného štýlu (pozitívny vplyv majú napr. fyzická aktivita a nefajčenie), tento výsledok sa zohľadňuje najmä pri individuálnom poradenstve a pri ďalších intervenčných aktivitách a činnosti poradne.

Percentuálny podiel zvýšených hodnôt triacylglycerolov (graf č. 6) bol najvyšší u mužov vo vekovej kategórii 35 – 44-ročných (50,0 %) a u žien vo vekovej skupine 55 – 64-ročných (57,6 %). V rámci individuálneho poradenstva bola u klientov so zvýšenými hodnotami triacylglycerolov venovaná pozornosť najmä pozitívnym zmenám v zložení stravy.

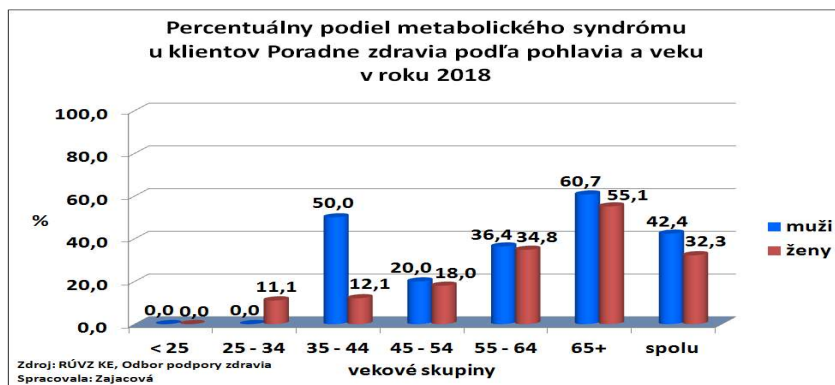
Graf 6

Graf 7

U ukazovateľa „obvod pása“ (graf č. 7) sa zistilo, že podiel zvýšených hodnôt u žien stúpa s vekom, s maximom vo vekovej skupine 65 a viac rokov (92,3 %). U mužov bola

najvyššia proporcia výskytu zvýšených hodnôt tohto parametra vo vekovej kategórii 35 – 44-ročných (83,3 %).

Graf 8

Percentuálny podiel klientov stabilnej poradne zdravia v roku 2018, ktorí spĺňali kritériá parametrov pre metabolický syndróm (graf č. 8) bol u mužov 42,4 % a u žien 32,3 %. Najvyšší percentuálny podiel metabolického syndrómu bol u oboch pohlaví vo vekovej skupine 65 a viac rokov (muži 60,7 %; ženy 55,1 %).

V nasledujúcej tabuľke je uvedená *analýza údajov – výsledkov vyšetrení u klientov stabilnej a mobilnej Poradne zdravia RÚVZ Košice v roku 2018*, spracovaných na základe odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie pre vykonávanie surveillance rizikových faktorov chronických ochorení.

Analýza výsledkov vyšetrení všetkých klientov poradne

Rizikový faktor	Počet dotazovaných	Spolu	Muži	Ženy
OPZ rok 2018				
Fajčenie	počet dotazovaných	2146	817	1329
	z toho fajčiarov	292	121	171
	percentuálne vyjadrenie	13,61	14,81	12,87
BMI	počet vyšetrených	2140	815	1325
	nadváha: BMI ≥ 25 , <30	725	355	370
	percentuálne vyjadrenie	33,88	43,56	27,92
	obezita: BMI ≥ 30	339	123	216
percentuálne vyjadrenie	15,84	15,09	16,30	
Krvný tlak	počet vyšetrených	2146	817	1329
	z toho TK $\geq 140/90$ mmHg	564	269	295
	percentuálne vyjadrenie	26,28	32,93	22,20
Celkový cholesterol (skr. CCH)	počet vyšetrených	2132	814	1318
	z toho CCH $\geq 5,2$ mmol/l	932	267	665
	percentuálne vyjadrenie	43,71	32,80	50,46
Glukóza	počet vyšetrených	654	204	450
	z toho glukóza $\geq 6,0$ mmol/l	118	38	80
	percentuálne vyjadrenie	18,4	18,63	17,78
Konzumácia alkoholu	počet dotazovaných	103	47	56
	vôbec	61	24	37
	príležitostná	34	18	16
	pravidelná	8	5	3
Fyzická aktivita	počet dotazovaných	410	106	304
	žiadna	40	4	36
	rekreačná	248	53	195
	pravidelná	122	49	73
Príjem ovocia a zeleniny	počet dotazovaných	410	106	304
	do 2 porcií/deň	173	46	127
	3 – 5 porcií/deň	231	58	173
	> 5 porcií/deň	6	2	4

Z medziodborových, resp. medzirezortných prieskumno-výskumných úloh môžeme uviesť nasledovné:

V rámci spolupráce RÚVZ Košice (Odboru podpory zdravia, Odboru hygieny výživy – Poradne správnej výživy) a **O. Z. Slovenská sieť proti chudobe** (angl. skr. SAPN) bol **vypracovaný projekt výskumu** pod názvom „*Dostupnosť zdravého životného štýlu u obyvateľov Slovenskej republiky ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením (Spotreba potravín, ich kvalita a stravovacie návyky v kontexte príjmu, statusu, sociálneho environmentu)*“.

Prípravná fáza v roku 2016 zahŕňala komunikáciu a pracovné stretnutia so zainteresovaným externým subjektom SAPN (objednávateľ/realizátor projektu), internú spoluprácu v rámci RÚVZ Košice (zostavovateľ/realizátor projektu) a:

- spracovanie anotácie výskumného projektu;
- zostavenie projektu a metodiky (t. j. nástroja pre zber dát – dotazník/rozhovor).

V roku 2017 bola uskutočnená prieskumná činnosť – zber dát anonymným dotazníkom na vybranom súbore respondentov (zabezpečilo SAPN). Na vyhodnocovaní dát z prieskumu participovali oba spolupracujúce subjekty (RÚVZ Košice a SAPN), sólovo podľa jednotlivých okruhov dotazníka (uvedená etapa trvá). V rámci RÚVZ Košice, na Odbore podpory zdravia boli dáta z dotazníkového prieskumu – 24-hodinových jedálničkov respondentov zadávané do programu Alimenta 4.3e. V nadväznosti na to sa Odbor hygieny výživy podieľal na zhodnocovaní generovaných výstupov z uvedeného programu (t. j. vyhodnocovaní nutričného zloženia a energetického príjmu z celodennej stravy respondentov vo vzťahu k Odporúčaným výživovým dávkam pre obyvateľstvo v SR – 9. revízie). Zo strany Odboru podpory zdravia boli spolupracujúcej organizácii SAPN (v zmysle dohody) zaslané všetky vyhodnotené jedálničky respondentov, v celkovom počte 298. Respondentom, ktorí vyplnili 24-hodinový jedálny lístok, bola ponúknutá možnosť konzultovať zistené výsledky a odporúčania zo strany Poradne správnej výživy pri RÚVZ Košice.

Všetky zhodnotené jedálničky sú v procese štatistického spracovávania.

V roku 2018 pokračovala medzi RÚVZ Košice a SAPN pracovná komunikácia, ktorá sa týkala postupu prác na projekte (t. j. metodiky/vyhodnocovania dát z prieskumnej činnosti/súvisiacich aktivít).

Nadväzujúc na túto spoluprácu bola realizovaná aktívna účasť na vedeckej konferencii 40. dňi zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu na tému *Nové trendy v oblasti podpory zdravého životného štýlu* (Trnava 6.6. – 7.6.2018). Účasť bola zabezpečená formou posterovej prezentácie a plnotextového príspevku do konferenčného zborníka (Schnitzerová, E.: *Zdravý životný štýl – s dôrazom na dostupnosť potravín a niektoré životné návyky – u obyvateľov Košického kraja ohrozených chudobou*).

V oblasti prevencie chronických ochorení dlhodobo participujeme na pozitívnom ovplyvňovaní zdravotného uvedomenia a zvyšovaní informovanosti obyvateľstva o rizikových faktoroch kardiovaskulárnych ochorení. Reflektujúc na prioritu **aktualizovaného NPPZ v SR – Kardiovaskulárne ochorenia**, bol (v roku 2015) vypracovaný návrh projektu s názvom „**Zisťovanie rizika výskytu kardiovaskulárnych ochorení u vybraných cieľových skupín skríningovým vyšetrením rizikových faktorov ako aj príjmu soli zo stravy**“. Projekt je pilotný a vychádza z cieľov aktualizovaného NPPZ a plnenia uznesenia č. 1 z 3. zasadnutia Ústrednej koordinačnej rady na ochranu a podporu zdravia. Na jeho riešení participujú viaceré odbory RÚVZ Košice, ako hygiena výživy, hygiena detí a mládeže, preventívne pracovné lekárstvo, hygiena životného prostredia a zdravia, chemické analýzy (alternatívne odbor mikrobiológie životného prostredia). Cieľovou skupinou projektu sú zamestnanci z troch rôznych typov pracovísk (priemyselné odvetvie, materské školy a zariadenie sociálnych služieb). Obsahovo je zameraný na výživovú hodnotu a pestrosť stravy (vo vzťahu

k odporúčaným výživovým dávkam) vo vybraných zariadeniach a prevenciu rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení na individuálnej/skupinovej úrovni.

Napríklad pracovníci Odboru hygieny detí a mládeže sa v roku 2018 podieľali na danej úlohe v rámci aktivít zameraných na prevenciu detskej obezity v kontexte plnenia *Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 – Podporou zdravšieho prostredia v školách*, a to prostredníctvom:

- monitoringu obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadeniach školského stravovania;
- posudzovania energetickej a biologickej hodnoty stravy, kontroly dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na OVD, kontroly pestrosti stravy a pod.

Najnovšou úlohou Odboru podpory zdravia, s plnením ktorej sa začalo v roku 2017, bol *Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020* (skr. *NAPPPA*). Predmetný akčný plán vychádza zo *Stratégie pohybovej aktivity SZO pre Európsky región na roky 2016 – 2025*, z *Globálneho akčného plánu SZO pre prevenciu a kontrolu neprenosných ochorení 2013 – 2020*, *Aktualizovaného NPPZ v SR z roku 2014*, *Koncepcie štátnej politiky v oblasti športu – Slovenského športu 2020* ako aj z iných dokumentov, týkajúcich sa podpory pohybovej aktivity. Hlavným zámerom *NAPPPA na roky 2017 – 2020* je zlepšenie úrovne verejného zdravia podporou pohybovej aktivity a znižovanie ovplyvniteľných rizikových faktorov súvisiacich s nedostatočnou pohybovou aktivitou.

V prípravnej etape plnenia úloh, vyplývajúcich z *NAPPPA*, sme v roku 2018 brali účasť na odbornom-metodickom seminári pre pracovníkov odboru podpory zdravia/výchovy k zdraviu k plneniu úloh *NAPPPA na roky 2017 – 2020*, t. j. k ukončeniu pilotného prieskumu a zahájeniu hlavného prieskumu (RÚVZ so sídlom v Trenčíne, Nemocničná 4, Trenčín, 14.3.2018). Organizátorom podujatia bol ÚVZ SR – Odbor podpory zdravia v spolupráci s RÚVZ Trenčín.

V hodnotenom období sme začali participovať na prvej z dvoch multisektorových úloh *NAPPPA*:

- 5.1.1 „*Sledovanie vybraných ukazovateľov zdravia u stredoškolákov, testovanie telesnej zdatnosti a držania tela: Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi: Edukácia so zameraním na podporu vhodnej pohybovej aktivity a zlepšenie životosprávy*“;
- 5.1.3 „*Testovanie telesnej zdatnosti, hodnotenie držania tela a meranie antropometrických ukazovateľov u žiakov základných škôl: Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi: Edukácia so zameraním na podporu vhodnej pohybovej aktivity a zlepšenie životosprávy*“.

Gestormi oboch úloh sú MZ SR, ÚVZ SR a riešiteľmi RÚVZ v SR. Plnenie na národnej úrovni začalo v školskom roku 2017/2018. Cieľovou skupinou sú študenti I. ročníka (pre vstupný prieskum) a III. ročníka (pre výstupný prieskum v šk. roku 2019/20) stredných škôl (gymnázií, stredných odborných škôl s maturitou a bez maturity) – súbor 60 študentov na každý RÚVZ v SR. V školskom roku 2018/2019 budú ďalšou cieľovou skupinou žiaci 8. roč. základných škôl – súbor 60 žiakov na každý RÚVZ v SR.

Etapa zberu vstupných dát na vybraných SŠ sa cez RÚVZ v SR realizovala v 2. polroku šk. roka 2017/2018 (v triedach I. roč.), resp. v 1. polroku šk. roka 2018/2019 (počnúc septembrom, v triedach II. roč.). Následne (v rámci edukačnej časti úlohy) sa zo strany RÚVZ podľa kapacitných možností ponúkli zapojeným školám prednášky/besedy na tému „*Benefity optimálnej pohybovej aktivity*“.

V regióne Košíc v zmysle metodiky k úlohe č. 5.1.1 boli v septembri 2018 prostredníctvom **RÚVZ Košice** oslovené a informované štyri stredné školy v Košiciach, ktoré boli do tejto výskumno-prieskumnej akcie vybrané náhodne. V týchto školách sa následne realizovala distribúcia informovaných súhlasov pre zákonných zástupcov študentov II. roč./probandov. K daným školám patrili: Stredná zdravotnícka škola, Kukučínova 40,

Košice (38 študentov); Gymnázium M. R. Štefánika, Nám. L. Novomeského 4, Košice (21 študentov); Gymnázium, Park mládeže 5, Košice (24 študentov); Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Komenského 44, Košice (20 študentov). Celkovo sa na plnení úlohy 5.1.1 realizácie NAPPPA zúčastnilo 103 študentov (47 chlapcov, 56 dievčat).

V rámci uvedenej úlohy sa u študentov vykonali vyšetrenia nasledovných parametrov:

- biochemické vyšetrenia rizikových faktorov srdcovo-cievnych ochorení, t. j. stanovenie koncentrácie celkového cholesterolu, glukózy, triacylglycerolov, HDL, LDL z kapilárnej krvi) ako aj vybrané antropometrické vyšetrenia, ako meranie telesnej výšky, hmotnosti, obvodu pása, bokov, stanovenie BMI, WHR, WHtR, meranie tlaku krvi, pulzu, viscerálneho tuku, telesného tuku (bodystatom a kaliperom), kostrového svalstva a bazálneho metabolizmu;
- hodnotenie držania tela, flexibility tela, testovanie telesnej zdatnosti realizáciou kondičného testu (Ruffierov test) s použitím športových hodiniiek, zisťovanie vitálnej kapacity pľúc (spirometrom);
- vyplňanie dotazníka životného štýlu (súčasť celoslovenského monitoringu vybraných ukazovateľov zdravia u stredoškôľakov), pozostávajúceho z 51 položiek vrátane identifikačných. Dotazník bol rozdelený na niekoľko sekcií, ako životná pohoda, zdravie, pohybová aktivita, výživa, pitný režim, stravovacie návyky, komunikačné technológie, závislosti a demografické údaje.

Výsledky z vyššie uvedených vyšetrení ako aj informácie z osobnej, rodinnej anamnézy a o spôsobe stravovania boli vpisované do záznamového listu probanda. Údaje zo záznamového listu boli zadávané do „šablón“, určených ako doklad o výsledkoch vyšetrení pre zúčastnených študentov. Na to nadväzovalo odborné poradenstvo s odporúčaniami v zmysle zásad zdravého spôsobu života, k dispozícii boli informačno-edukačné materiály.

Vyšetrené parametre a údaje z dotazníka sa zadávali do mustru, ktorá bola odoslaná na RÚVZ v Spišskej Novej Vsi (v novembri 2018) a zadávali sa taktiež do Testu zdravé srdce (pre adolescentov), vytvoreného pre účely NAPPPA.

V úlohe 5.1.1 sa bude pokračovať cca o dva roky, zároveň je v pláne realizácia ďalšej multisektorovej úlohy NAPPPA pod č. 5.1.3.

Kompletný *prehľad účasti na odborných a vzdelávacích podujatiach* v roku 2018 podáva **bod B. Vzdelávanie pracovníkov.**

Z *publikačnej činnosti* boli v roku 2018 uverejnené nasledovné tituly:

- ŠIMOROVÁ, Andrea, BOBROVSKÁ, Miriam, SCHNITZEROVÁ, Eva, GEŠPEROVÁ, Mária, CHROMÍKOVÁ, Lucia *Manuál pre nadstavbovú poradňu prevencie závislostí*. Bratislava: ÚVZ SR, 2018, 40 s. ISBN 978-80-7159-233-4.
- SCHNITZEROVÁ, Eva, CAPIKOVÁ, Silvia: Vybrané aspekty výchovy k zdraviu v 1. ČSR a dnes. In: GOGOLA Matej, MESIARKIN, Adam, VOJTEKOVÁ, Ivana (eds.). *Historia Medicinae Slovaca III.: Medicína, farmácia a veterinárna medicína v období vzniku Československej republiky. 12. medzinárodné sympóziium k dejinám medicíny, farmácie a veterinárnej medicíny. Vydanie prvé*. Bratislava: Stimul; Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta, 2018, s. 94 – 107. ISBN 978-80-8127-218-9.

4. ĎALŠIE ŠPECIFICKÉ PROGRAMY, PROJEKTY ALEBO ÚLOHY RIEŠENÉ NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI

Prostredníctvom poradenstva vykonávaného na individuálnej i skupinovej úrovni, zameraného na ovplyvňovanie zložiek životného štýlu jedincov, podieľame sa na aktivitách *základnej mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia*. V hodnotenom

období sme zorganizovali a uskutočnili *akcie výjazdovou formou* pre pracovné kolektívy, seniorov a ostatnú verejnosť, pri ktorých *sa spolupracovalo s rôznymi inštitúciami v regióne*.

V spolupráci so *Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach* (ďalej len *VšZP*) sme v hodnotenom období uskutočnili spoločné akcie mobilnej Poradne zdravia s konaním na 16 miestach. Dominovala orientácia na klientelu najmä v produktívnom veku z rôznych profesií. Pri niektorých aktivitách boli oslovené záujmové skupiny, resp. verejnosť. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Na realizovaných akciách bolo prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia intervenovaných spolu 1237 klientov, z toho 592 mužov a 645 žien. Prehľad akcií z hľadiska konkrétneho miesta konania a početnosti klientov základnej Poradne zdravia podľa pohlavia a vekových kategórií ako aj početnosti klientov

Poradne na odvykanie od fajčenia uvádza **tab. 1**.

Tab. 1 Poradenské aktivity realizované v spolupráci so *VšZP, a. s., krajskou pobočkou Košice*

P. č.	Dátum	Miesto konania (inštitúcia)	Klienti základnej Poradne zdravia (PZ) podľa pohlavia a vekových skupín						SPOLU podľa pohlavia		SPOLU	Počet fajčiarov z počtu klientov základnej PZ – klienti POF		
			do 30 r.		31 – 64 r.		od 65 r.		M	Ž		M	Ž	Spolu
			M	Ž	M	Ž	M	Ž						
1.	15.3.2018	Slovenská pošta, a. s. – pobočka pošty: Košice 2, Thurzova 3, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	1	6	6	61	2	2	9	69	78	0	19	19
2.	21.3. – 23.3.2018	Getrag Ford Transmissions Slovakia, s. r. o., Kechmec, Perínska cesta 282 (Dni zdravia – pre zamestnancov)	37	10	188	64	0	0	225	74	299	50	10	60
3.	6.4.2018	Obchodný dom TESCO Košice, Hlavná 111 Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov a verejnosť)	1	3	1	27	0	8	2	38	40	1	6	7
4.	24.4.2018	Fpt Slovakia, s. r. o., Južná trieda 6, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	9	9	13	11	1	0	23	20	43	3	0	3
5.	9.5.2018	Slovak Telekom – DC Košice, Poľská 4, Košice (Dni zdravia – pre zamestnancov)	4	18	22	23	0	0	26	41	67	7	13	20
6.	19.5.2018	Dolná Brána, Hlavná ul., Košice (3. ročník Slovenského dňa obezity – aktivita pre verejnosť realizovaná v spolupráci s Ligou proti obezite, n. o.)	5	2	15	30	5	10	25	42	67	1	1	2
7.	29.5.2018	TEKO, Teplárenská 3, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	2	2	10	26	0	0	12	28	40	2	5	7
8.	2.6.2018	U. S. Steel Košice, s. r. o., Vstupný areál U. S. Steel (7. ročník Family Safety Day – pre zamestnancov a ich rodiny)	10	13	34	63	4	6	48	82	130	0	0	0
9.	5.6.2018	Asseco Central Europe, a. s., Werferova 3, Košice, (Deň zdravia – pre zamestnancov)	1	1	9	3	0	0	10	4	14	1	0	1
10.	15.6.2018	Botanická záhrada Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, Mánesova 23 (Deň zdravia – pre zamestnancov univerzity)	1	0	5	34	2	2	8	36	44	1	0	1
11.	28.6.2018	VšZP, a. s., krajská pobočka Košice, Senný trh 4, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	0	3	10	60	0	1	10	64	74	0	2	2
12.	17.7.2018	TESCO Supermarket, Rožňavská 23, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie (Deň zdravia – pre zamestnancov a verejnosť)	3	1	6	11	5	4	14	16	30	3	1	4

13.	29.8.2018	T-Systems Športovo-zábavný areál, Alejova 2, Košice (<i>Deň otvorených dverí pre verejnosť</i>)	0	3	9	23	1	1	10	27	37	3	6	9
14.	11.9.2018	Slovenská sporiteľňa, a. s., pobočka Košice, Hlavná ul. č. 103, Košice (<i>Deň zdravia – pre zamestnancov</i>)	1	5	6	32	0	0	7	37	44	1	2	3
15.	13.11. – 14.11.2018	Getrag Ford Transmissions Slovakia, s. r. o., Kechnec, Perínska cesta 282 (<i>Dni zdravia – pre zamestnancov</i>)	29	6	95	32	0	0	124	38	162	18	3	21
16.	27.11.2018	ESET, s.r.o., Aupark Tower, Protifašistických bojovníkov 11, Košice (<i>Deň zdravia – pre zamestnancov</i>)	3	0	21	1	0	0	24	1	25	3	0	3
17.	5.12. – 6.12.2018	O. Z. Košická aréna – Steel aréna, Nerudova 12, Košice, PRO EDUCO 2018 – 12. ročník medzinárodného veľtrhu vzdelávania, Košice (<i>Deň zdravia – pre účastníkov</i>)	10	15	5	13	0	0	15	28	43	0	9	9
SPOLU			117	97	455	514	20	34	592	645	1237	94	77	171

Vysvetlivky: M – muž, Ž – žena; POF – Poradňa na odvykanie od fajčenia

Uvádzaný prehľad poukazuje na *využívanie poradenských služieb rôznymi cieľovými skupinami klientov.*

V spolupráci s *Ligou proti rakovine – pobočkou Košice* a ďalšími partnermi, ako napr. Klub turistov „Medicína“ Košice, Klub turistov mesta Košice, sme sa v roku 2018 podieľali na usporiadaní troch turisticko-osvetových akcií s určením pre onkologických pacientov, príbuzných a turistov (pozri **bod C.1.** – zvýšenie pohybovej aktivity).

V poradí štvrtou akciou, na ktorej sme participovali bola konferencia edukačného charakteru s medzinárodnou účasťou – XIV. patientsky seminár v rámci XXII. košických chemoterapeutických dní (Magistrát mesta Košice, 1.12.2018), viac v **bode B.** – **Vzdelávanie pracovníkov** (por. č. 27).

Pokračovalo sa v spolupráci so *Slovenským Červeným krížom, územným spolkom Košice-mesto* (ďalej len *SČK*). Spoločnou akciou, ktorú sme zorganizovali aj s ďalšími inštitúciami (t. j. *Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach* a *Strednou zdravotníckou školou, Kukučínova 40, Košice*) dňa 3.5.2018 bola **edukačno-poradenská aktivita** pre zamestnancov a študentov *Konzervatória Jozefa Adamoviča na Exnárovej 8 v Košiciach.*

Hlavnou náplňou aktivity bola prezentácia poradenských služieb mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia RÚVZ Košice, s ponukou vybraných fyzikálnych, antropometrických a biochemických vyšetrení (napr. stanovenie tlaku krvi, pulzu, percenta telesného tuku, indexov BMI a WHR, hladiny celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, u fajčiarov stanovenie koncentrácie alveolárneho oxidu uhľnatého a karboxyhemoglobínu vo vydychovanom vzduchu, vyplňanie anamnestických dotazníkov a následné poradenstvo v oblasti zdravého spôsobu života). O poradenské služby a vyšetrenia prejavilo záujem 33 študentov a zamestnancov konzervatória. *SČK* (prostredníctvom dvoch dobrovoľníčok – stredoškolských študentiek) prispelo do programu podujatia prezentáciou ukážok poskytovania predlekárskej prvej pomoci s využitím zdravotníckych pomôcok a špeciálnej resuscitačnej figuríny. RÚVZ Košice v spolupráci s KR PZ v Košiciach zorganizovali pre študentov I. až III. ročníka konzervatória (v počte 60) výchovno-vzdelávací blok formou prednášok spojených s besedami na tému „*Primárna prevencia drogových závislostí zo zdravotného a trestno-právneho hľadiska*“, s výučbovými pomôckami, ako drogový kufor a okuliare simulujúce opitosť.

Ďalšia spolupráca s *SČK* sa týkala akcie „*Deň otvorených dverí*“ v priestoroch *SČK, územného spolku Košice-mesto, Komenského 19 v Košiciach*, s konaním dňa 8.6.2018, pre zamestnancov a návštevníkov z radov verejnosti. Participácia RÚVZ Košice spočívala

v preventívnej poradensko-edukačnej a informačno-propagačnej činnosti. V ponuke boli štandardné služby mobilnej Poradne zdravia (skr. PZ), zamerané na biochemické vyšetrenie parametrov z kapilárnej krvi sledovaných pri metabolickom syndróme (glukóza, celkový cholesterol, HDL, triglyceridy), meranie krvného tlaku, pulzu, antropometrické merania s určením percenta tuku v tele, indexov BMI a WHR. V rámci Poradne na odvykanie od fajčenia (skr. POF) bolo v ponuke stanovenie koncentrácie alveolárneho oxidu uhoľnatého a karboxyhemoglobínu vo vydychovanom vzduchu u fajčiarov. Súčasťou výkonov oboch poradní bolo vyplňanie anamnestických dotazníkov s následným poradenstvom v oblasti zdravého spôsobu života a distribúciou informačno-propagačných materiálov (letákov, brožúr, plagátov) rôzneho tematického zamerania, určenia a edície. O poradenské služby a vyšetrenia v základnej PZ prejavilo záujem celkovo 15 klientov, z toho 9 osôb dostalo štandardné vyšetrenie a 6 osôb vybrané vyšetrenia (celkový cholesterol, glukóza). V POF bolo vyšetrených 8 fajčiarov.

V spolupráci s *Ligou proti obezite, n. o.* a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice, sme sa zapojili *do 3. ročníka osvetového podujatia Slovenský deň obezity* pri príležitosti *Európskeho dňa obezity – 21. máj* (dňa 19.5.2018), pozri **tab. 1** vyššie ako aj **bod C.2.**

Zdravotno-výchovnú vzdelávaciu činnosť v regióne (pozri aj **bod C.1. – zdravá rodina**) uplatňujeme najmä vo vzťahu k deťom a mládeži s cieľom zvyšovať ich zdravotné uvedomenie. Dominujú *skupinové intervenčné metódy* na rôzne témy prevencie (zdravý životný štýl a výživa; stomatohygiena; prevencia závislostí od legálnych a nelegálnych drog; nelátkové závislosti; podpora duševného zdravia; environmentálna výchova; prvá pomoc a prevencia úrazov; výchova k zodpovednému partnerstvu a rodičovstvu; prevencia pohlavne prenosných nákaz a infekcie HIV/AIDS; prevencia vybraných infekčných ochorení – chrípky, vírusovej hepatitídy typu A; prevencia vybraných chronických neinfekčných ochorení a i.). Doplnkami edukácie sú propagačno-náučný materiál (napr. letáky, plagáty, DVD, pracovné listy), učebné pomôcky a i. Ďalším rozmerom práce je konzultačno-poradenská činnosť v oblasti zdravotno-výchovnej metodiky a práce s informačno-propagačným materiálom. Aktivity realizujeme priebežne, i mimo významných termínov.

Príkladom informačno-propagačnej činnosti a vzdelávania **vo vzťahu k školám** je aj organizovanie a praktická realizácia exkurzií na pôde RÚVZ Košice – Odboru podpory zdravia a PCOPZ (v základnej Poradni zdravia a Poradni na odvykanie od fajčenia). V hodnotenom období o takúto formu spolupráce prejavili záujem, napr. LF UPJŠ Košice, resp. SZŠ Moyzesova 17, Košice. Súčasťou exkurzie bola edukácia (prednáška s diskusiou) k téme „*Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia RÚVZ Košice*“, spojená s praktickými ukážkami vybraných služieb základnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia, a s možnosťou ich absolvovať.

Na základe spolupráce a dopytu po poradenských službách, navštívili sme s mobilnou Poradňou zdravia šesť škôl a školských zariadení a poskytli sme ich zamestnancom vyšetrenia s poradenstvom v štandardnom rozsahu, resp. vyšetrenia vybraných parametrov. Išlo o tieto školy: Konzervatórium J. Adamoviča, Exnárova 8, Košice (3.5.2018, s účasťou 33 pedagógov a študentov); Školský internát, Werferova 10, Košice (4.5. a 21.5.2018, s účasťou 28 zamestnancov); ZŠ L. Fullu, Maurerova 2, Košice (4.10.2018, s účasťou 13 pedagógov); ZŠ Belehradská 21, Košice (v dňoch 9.10., 10.10. a 22.10.2018, s účasťou 40 pedagógov); ŠZŠ Inžinierska 24, Košice (6.11.2018, s účasťou 13 pedagógov) a LF UPJŠ Košice (v dňoch 3.12. – 7.12.2018, s účasťou 130 študentov).

Vybranými vyššie uvedenými aktivitami súčasne participujeme na plnení **Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025** (skr. NAPPO) – priority **a) Podpora zdravého startu do života**. Zameranie danej priority stavia na výchovnom vplyve poradenskej a konzultačnej činnosti

v oblasti zdravého spôsobu života, prevencie obezity a ponuke služieb Poradne zdravia inštitúciám/zariadeniam, ako školy, materské/rodičovské centrá a pod. a kontaktným cieľovým skupinám (matky, rodičia, učitelia).

S mobilnou Poradňou zdravia sme intervenovali aj iné cieľové skupiny. Napríklad vo vzťahu k seniorom sme na základe dopytu v hodnotenom období dvakrát navštívili Denné centrum MČ Košice-Západ, Laborecká 2, Košice (poradenstvo s vyšetrením sme poskytli celkovo 25 záujemcom, prevažovali ženy). Ďalej sme boli v DC MČ Košice-Šaca, Železiarská 7, Košice (s účasťou 15 seniorov); v DC MČ Košice-Dargovských hrdinov, Jegorovovo nám. 5, Košice (s účasťou 14 seniorov); v DC, Hlavná 81, Moldava nad Bodvou (s účasťou 13 seniorov); v OcÚ Poproč, Školská 2/JDS Poproč (s účasťou 23 seniorov); v Arcus – špecializovanom zariadení a zariadení pre seniorov, Skladná 4, Košice (výklad s besedou a ponuka vybraných služieb poradne zdravia, pre 19 seniorov/klientov a 5 zamestnancov). U klientov v uvedených zariadeniach boli uskutočnené zväčša štandardné kompletne vyšetrenia vrátane poradenstva so zhodnotením rizika výskytu metabolického syndrómu.

Na **podporu stratégie aktívneho starnutia** sme zdravotno-výchovnú činnosť (poradenskú spojenú s edukáciou) vo vzťahu k seniorom v denných centrách (ďalej len DC), resp. ostatných zariadeniach upriamili najmä na oblasť zdravého životného štýlu.

Intenzívna spolupráca pokračuje s dvomi dennými centrami seniorov v Košiciach v oblasti edukačno-poradenských aktivít zameraných na „**Prevenciu osteopénié a osteoporózy pohybom**“ a „**Kalanetiku**“. Pre klientov DC pri MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice (od roku 2015) a DC pri MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice (od mája 2016) sa realizujú opakované stretnutia (cca v týždňových intervaloch), ktorých náplňou je podpora pohybovej aktivity cez krátky cvičebný program na posilnenie pohybového systému (v tempe primeranom veku a zdravotnému stavu účastníkov). V roku 2018 sa v tomto smere začala spolupráca aj s DC MČ Košice-Dargovských hrdinov, Jegorovovo nám. 5, Košice.

V hodnotenom období:

- v DC MČ Košice-Sever sa uskutočnilo 72 strenutí/skupinových poradenstiev (v období od 11.1.2018 do 13.12.2018), z toho 38 aktivít na prevenciu osteoporózy s celkovým počtom 410 účastí (s priemernou účasťou cca 11 osôb/1 akciu) a 34 cvičení kalanetiky s celkovým počtom 296 účastí (s priemernou účasťou cca 9 osôb/1 akciu);
- v DC MČ Košice-KVP sa uskutočnilo 70 strenutí/skupinových poradenstiev (v období od 8.1.2018 do 5.12.2018), z toho 38 aktivít na prevenciu osteoporózy s celkovým počtom 327 účastí (s priemernou účasťou cca 9 osôb/1 akciu) a 32 cvičení kalanetiky s celkovým počtom 185 účastí (s priemernou účasťou cca 6 osôb/1 akciu);
- v DC MČ Košice-Dargovských hrdinov sa uskutočnili 4 stretnutia/skupinové poradenstvá na prevenciu osteoporózy (v období od 29.10.2018 do 17.12.2018), s celkovým počtom 27 účastí (s priemernou účasťou cca 7 osôb/1 akciu).

Informačno-propagačné akcie smerom k seniorom pri príležitosti vybraných významných termínov a sprievodných kampaní, ako „*Týždeň mozgu – Brain Awareness Week*“ (13. – 19. marec 2017), *Svetový deň „Pohybom ku zdraviu“* – 10. máj, *Svetový deň srdca* – 29. september, *Mesiac úcty k starším* – október, *Svetový deň duševného zdravia* – 10. október a i., sú bližšie popísané v **bode C.2**. Tamtiež sú uvedené ďalšie príklady spolupráce s rôznymi organizáciami (t. j. so Slov. Alzheimerovou spol., Jednotou dôchodcov Slovenska, miestnou samosprávou, zariadeniami sociálnych služieb, školami rôzneho stupňa a i.).

V súvislosti s oblasťou **NPPZ**, týkajúcej sa **preventívnych opatrení na znížovanie výskytu infekčných ochorení**, boli nami uskutočnené zdravotno-výchovné aktivity zamerané hlavne na zvyšovanie informovanosti mladej generácie ohľadom prevencie sexuálne prenosných nákaz, infekcie HIV/AIDS, ochorení preventabilných očkovaním a významu očkovania.

Na prevencii infekcie HIV/AIDS sme sa podieľali realizáciou aktivít v súlade s vybranými úlohami *Národného programu prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike na roky 2017 – 2020* (ďalej len *NPP HIV/AIDS v SR*), t. j. bodu 5. *Aktivity na zabezpečenie plnenia úloh NPP HIV/AIDS*, bodu 5.1. *Preventívne aktivity – Aktivity č. 1, 3, 4, 5 a doplnkovo 15.*

Edukačné aktivity realizované na školách v roku 2018 (**tab. 2**) mali charakter teoretického výkladu s besedou, resp. panelovej diskusie k stanoveným tematickým blokom a boli zamerané na témy, ako *Dospievanie; Výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu; Prevencia sexuálne prenosných nákaz vrátane infekcie HIV/AIDS; význam Poradne prevencie HIV/AIDS* (dve posledne menované témy s určením pre starších žiakov ZŠ, študentov SŠ/VŠ a i.). Na základných školách boli aktivity organizované zväčša osobitne pre chlapcov a dievčatá. Predmetná problematika bola zakomponovaná i do širšieho tematického rámca – *Zdravý spôsob života a prevencia drogových závislostí.*

Uskutočnených bolo celkovo **96 edukačných aktivít** (z toho 67 na ZŠ, 26 na SŠ a ŠI, 1 na VŠ, 2 v DeD). **Intervenovaných** bolo **spolu 2252 osôb** (1500 žiakov z **20 ZŠ**; 693 študentov z **8 SŠ** a **1 ŠI**, 11 študentov z **1 VŠ**, 18 chovancov a 30 zamestnancov z **1 DeD**), pozri **tab. 2.**

Tab. 2

Prehľad realizovaných edukačných aktivít k problematike sexuálneho, reprodukčného zdravia a súvisiacim témam na školách v územnej pôsobnosti RÚVZ Košice v roku 2018

P. č.	Dátum	Inštitúcia	Ročník/počet edukovaných	Počet edukačných aktivít
1.	26.1.2018 ⁽¹⁾ 30.1.2018 ⁽²⁾ 6.3.2018 ⁽³⁾ 9.4.2018 ⁽⁴⁾	ZŠ Ľ. Podjavorinskej 1 (Luník IX), Košice	V. roč./30 ⁽¹⁾ V. roč./21 ⁽²⁾ VI. a VIII. roč./47 ⁽³⁾ VI. roč./45 ⁽⁴⁾	2 ⁽¹⁾ 2 ⁽²⁾ 2 ⁽³⁾ 2 ⁽⁴⁾
2.	9.2.2018 ⁽¹⁾ 4.4.2018 ⁽²⁾	ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11, okres Košice-okolie	VIII. roč./46 ⁽¹⁾ V. – IX. roč./15 ⁽²⁾	2 ⁽¹⁾ 1 ⁽²⁾
3.	13.2.2018 ⁽¹⁾ 11.6.2018 ⁽²⁾ 25.10.2018 ⁽³⁾	Špeciálna ZŠ Inžinierska 24, Košice	V. – IX. roč./22 ⁽¹⁾ I. – IX. roč./83 ⁽²⁾ I. – IX. roč./29 ⁽³⁾	1 ⁽¹⁾ 4 ⁽²⁾ 2 ⁽³⁾
4.	22.3.2018	Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, Šrobárova 2, Košice (ÚSBM)	I. roč. – Bc. st./11	1
5.	16.4.2018 ⁽¹⁾ 7.12.2018 ⁽²⁾	Gymnázium M. R. Štefánika, Nám. L. Novomeského 4, Košice	prima a septima/55 ⁽¹⁾ kvinta a septima/40 ⁽²⁾	2 ⁽¹⁾ 4 ⁽²⁾
6.	24.4.2018 ⁽¹⁾ 5.12.2018 ⁽²⁾	Súkromná ZŠ Didacticus, Palackého 14, Košice	VII. roč./24 ⁽¹⁾ VI. a VII. roč./25 ⁽²⁾	1 ⁽¹⁾ 1 ⁽²⁾
7.	25.4.2018	Detský domov (Centrum pre deti a rodiny), Uralská 1, Košice	zamestnanci DeD (pedagógovia, vychovávateľa, riaditeľstvo)/30 ⁽¹⁾ ; vekovo zmiešaná skupina detí a adolescentov/18 ⁽²⁾	1 ⁽¹⁾ 1 ⁽²⁾
8.	3.5.2018	Konzervatórium J. Adamoviča, Exnárova 8, Košice	I. – III. roč./60	1
9.	16.5.2018	ZŠ Hroncova 23, Košice	IV. roč./30	1
10.	30.5.2018 ⁽¹⁾ 24.10.2018 ⁽²⁾	ZŠ Abovská 36, Košice	VII. – IX. roč./70 ⁽¹⁾ VIII. roč./32 ⁽²⁾	2 ⁽¹⁾ 2 ⁽²⁾
11.	12.6.2018	ZŠ Štóska 183, Medzev, okres Košice-okolie	VII. – IX. roč./50	2

12.	15.6.2018	Obchodná akadémia, Watsonova 61, Košice	II. roč./105	4
13.	18.6.2018 ⁽¹⁾ 26.11.2018 ⁽²⁾	ZŠ s vyuč. jazykom maďarským – Alapiskola, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie	VII. – IX. roč./60 ⁽¹⁾ VII. – IX. roč./60 ⁽²⁾	2 ⁽¹⁾ 2 ⁽²⁾
14.	20.6.2018	Súkromná ZŠ Užhorodská 39, Košice	IV. – V. roč./32	2
15.	21.6.2018 7.11.2018	ZŠ Tomášikova 31, Košice	VI. roč./38 ⁽¹⁾ IX. roč./35 ⁽¹⁾ VIII. roč./55 ⁽²⁾	1 ⁽¹⁾ 1 ⁽¹⁾ 2 ⁽²⁾
16.	22.6.2018 30.11.2018	Stredná odborná škola technická, Kukučínova 23, Košice	I. – II. roč./100 ⁽¹⁾ I. – II. roč./38 ⁽²⁾	2 ⁽¹⁾ 2 ⁽²⁾
17.	25.6.2018	ZŠ Československej armády 15, Moldava nad Bodvou, okres Košice-okolie	VIII. – IX. roč./95	3
18.	26.6.2018	ZŠ Fábryho 44, Košice	VIII. – IX. roč./72	2
19.	27.6.2018	ZŠ Považská 12, Košice	VIII. roč./50	2
20.	28.6.2018	ZŠ s MŠ Školská 3, Poproč, okres Košice-okolie	V. – IX. roč./90	4
21.	3.10.2018	Súkromná ZŠ Dneperská 1, Košice	IV. roč./58	3
22.	15.10.2018	ZŠ Hlavná 165, Valaliky, okres Košice-okolie	VIII. roč./40	2
23.	23.10.2018	Stredná zdravotnícka škola, Moyzesova 17, Košice	I. roč./103	4
24.	28.11.2018	Školský internát A. Garbana Werferova 10, Košice	45 študentov SŠ	1
25.	30.11.2018	Gymnázium, Park mládeže 5, Košice	IV. roč./51	2
26.	3.12.2018	Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice	II. a IV. roč./58	2
27.	7.12.2018	ZŠ Košická Belá 235, okres Košice-okolie	V. – IX. roč./40	2
28.	11.12.2018	ZŠ Masarykova 19, Košice	IX. roč./45	4
29.	2.10.2018 ⁽¹⁾ 12.12.2018 ⁽²⁾	Spojená škola (Špeciálna ZŠ) Odborárska 2, Košice	I. – V. roč./46 ⁽¹⁾ V. – VI. a VIII. – IX. roč./80 ⁽²⁾	2 ⁽¹⁾ 4 ⁽²⁾
30.	14.12.2018	ZŠ Požiarnická 3, Košice	IX. roč./35	2
31.	17.12.2018	Gymnázium, Opatovská cesta 7, Košice	III. roč./38	2
SPOLU		1500 žiakov ZŠ, 693 študentov SŠ, 11 študentov VŠ, 18 chovancov a 30 zamestnancov z DeD		96

Pozn.: ¹Prvá akcia v poradí. ²Druhá akcia v poradí. ³Tretia akcia v poradí. ⁴Štvrtá akcia v poradí. DeD – detský domov.

Informačno-propagačná činnosť k *Svetovému dňu AIDS – 1. december* je uvedená v **bode C.2.**

V rámci *masmediálneho vplyvu* sú informácie o uskutočňovaných aktivitách, o problematike prevencie infekcie HIV/AIDS a súvisiacich témach uverejňované priebežne na webových sídlach a facebookových stránkach spolupracujúcich subjektov, nevynímajúc webové sídlo RÚVZ Košice. Stručný popis Poradne prevencie HIV/AIDS pri RÚVZ Košice je na stránke úradu umiestnený permanentne (v priečinku Servis – Poradne zdravia).

V rámci spolupráce s Odborom epidemiológie plníme úlohu č. **6.9 „Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame**

očkovania – Očkovanie hrou“, ktorá je súčasťou Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2018 a ďalšie roky a vyplynula zo štúdie realizovanej v roku 2013 pod názvom „*Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaníu*“. Gestorom úlohy je RÚVZ Komárno.

V zmysle manuálu k pilotnému projektu cieľovou skupinou sú študenti vyšších ročníkov stredných škôl. V našej územnej pôsobnosti bolo vzdelávanie interaktívnou formou realizované v období od 5.4.2018 do 4.6.2018, prostredníctvom zamestnancov Odboru epidemiológie a Odboru podpory zdravia. Intervenovaných bolo celkovo 114 študentov z dvoch škôl rôzneho stupňa, konkrétne študenti I. ročníka bakalárskeho štúdia v odbore Verejné zdravotníctvo Lekárskej fakulty UPJŠ, Košice, v priestoroch RÚVZ Košice (v počte 10) dňa 5.4.2018; študenti I. ročníka Strednej zdravotníckej školy, Moyzesova 17, Košice (v počte 104) dňa 4.6.2018. Efekt intervencie bol overovaný formou vyplnenia dotazníka I. (pred edukáciou) a dotazníka II. (po edukácii). Celkovo bolo vyplnených 228 dotazníkov (I. a II.). Podľa pokynov z vyššie uvedeného školenia boli vyplnené dotazníky zaslané na RÚVZ so sídlom v Komárne.

5. SPOLUPRÁCA SO ŠTÁTNYM, VEREJNÝM, SÚKROMNÝM A TRETÍM SEKTOROM

Pri aktivitách s ťažiskom vo výchovno-vzdelávacej a komunikačnej oblasti sme okrem inštitúcií verejného sektora často spolupracovali s neziskovými, verejno-prospešnými organizáciami, záujmovými skupinami (Liga proti rakovine – pobočka Košice; Liga proti obezite, n. o.; Únia pre zdravšie srdce; Slovenský Červený kríž; Jednota dôchodcov Slovenska – cestou aktivít v denných centrách a domovoch sociálnych služieb; materských/rodinných centrách a i.).

Prednostne sa aktivizujeme na úrovni krajskej, resp. regionálnej, obvodnej i miestnej (spoluprácou s príslušnou miestnou/regionálnou samosprávou, so subjektmi z oblasti školstva, zdravotníctva, kultúry, sociálnych vecí, vnútra, spoluprácou s Okresným úradom v Košiciach, Úradom Košického samosprávneho kraja, Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Košice a i.). V ostatných rokoch sa zintenzívnila súčinnosť so zdravotnými poisťovňami najmä so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach; so Slovenským Červeným krížom, územnými spolkami Košice-mesto a Košice-okolie; O. Z. Slovenská sieť proti chudobe. Nadregionálny význam má spolupráca s Univerzitou P. J. Šafárika v Košiciach – Lekárskou fakultou, resp. inými vysokými školami v košickom regióne a mimo neho, ako aj s Kanceláriou Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku.

Rozmanitosť spolupracujúcich subjektov uvádzame v popise činnosti v **bodoch C.1. – C.4., C.6.**

6. INÉ ČINNOSTI ODBORU (LEGISLATÍVA, ČLENSTVO V PRACOVNÝCH SKUPINÁCH, ORGANIZOVANIE KONFERENCIÍ, SEMINÁROV...)

Pre potreby odborného-metodického usmernenia sa konala celoslovenská porada vedúcich odborov podpory zdravia/výchovy k zdraviu, ktorej sme sa zúčastnili, pozri **bod B. Vzdelávanie pracovníkov** (pod por. č. 13).

V súvislosti s našim členstvom v *Krajskej komisii pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti* Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja) sme sa zúčastnili zasadnutia menovanej komisie, pozri **bod B. Vzdelávanie pracovníkov** (por. č. 1).

Každoročne na základe spolupráce s *Magistrátom mesta Košice* predkladáme písomný podklad pre **zápis do Kroniky mesta Košice** (stručnú charakteristiku činnosti RÚVZ Košice, zaznamenané zmeny, výsledky, ktorými sme sa podieľali na rozvoji mesta Košice za uplynulý rok). Materiál bol magistrátu postúpený v apríli 2018.

Participujeme **na procese praktickej výučby študentov Univerzity P. J. Šafárika – Lekárskej fakulty**, ktorú zabezpečuje RÚVZ Košice ako špecializované výučbové zariadenie (výučbová základňa LF UPJŠ). Externe sa participuje **aj na pedagogickej činnosti** Lekárskej fakulty UPJŠ, Ústavu sociálnej a behaviorálnej medicíny, konkrétne na výučbe (vybraných prednáškach a cvičeniach) predmetov *Determinanty zdravia I.; Determinanty zdravia II.; Výchova k zdraviu a ochrana zdravia; Podpora zdravia a intervenčné programy; Právne predpisy vo verejnom zdravotníctve* v študijnom programe Verejné zdravotníctvo.

V zmysle požiadaviek ÚVZ SR sme zaslali materiály, ktoré sa týkali napríklad:

- vyhodnotenia činnosti a úloh za rok 2017 súvisiacich s plnením dokumentu „Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2017 a na ďalšie roky (kap. 9);
- spracovania výročnej správy za odbor podpory zdravia/výchovy k zdraviu RÚVZ Košice za rok 2017;
- spracovania krajskej výročnej správy za útvary podpory zdravia/výchovy k zdraviu regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Košickom kraji za rok 2017;
- spracovania výkazníckych tabuliek odboru podpory zdravia za rok 2017, následne za I. polrok 2018, s určením pre ÚVZ SR (t. j. v polročnej periodicite);
- odpovede vo veci predloženia návrhov aktivít k vybraným významným termínom s protidrogovou tematikou (v januári 2018) – v rámci členstva v pracovnej skupine „*Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí*“ pri ÚVZ SR;
- odpovede vo veci predloženia návrhov aktivít k Svetovému dňu duševného zdravia (v januári 2018) – v rámci členstva v pracovnej skupine „*Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí*“ pri ÚVZ SR;
- odpovede vo veci predloženia návrhov aktivít k vybraným významným termínom na podporu zdravia seniorov (v januári 2018) – v rámci členstva v pracovnej skupine „*Podpora zdravia seniorov*“ pri ÚVZ SR;
- odpovede v nadväznosti na závery Záznamu zo zasadnutia pracovnej skupiny „*Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí*“ (Poprad, 2017), ohľadom pripomienkovania *Manuálu pre nadstavbovú poradňu prevencie závislostí* (v marci, júli 2018);
- odpovede vo veci využiteľnosti dotazníka životnej pohody v poradniach zdravia za rok 2018 (v júni 2018);
- odpovede (pre krajského odborníka HH SR pre odbor VkZ, s určením pre ÚVZ SR) vo veci „*Odborného usmernenia MZ SR na zriaďovanie, prevádzku a činnosť PCOPZ – pripomienkovanie*“ (v zmysle záveru č. 4 z 10. zasadnutia Poradného zboru HH SR v odbore VkZ s konaním na RÚVZ Prievidza so sídlom v Bojniciach v dňoch 2.7. – 3.7.2018);
- databázy zo vstupného prieskumu na vybraných základných školách k Školskému programu za Košický kraj (v júli 2018);
- vyjadrenia k realizácii celoslovenského projektu „*Od srdca k srdcu*“ spolu s databázou meraní tlakomerom s funkciou detekcie atriálnej fibrilácie (v septembri 2018);
- priebežného predkladania vyplnených záznamov o priebehu školení na zapojených školách v rámci projektu „*Viem, čo zjem*“ v I. polroku školského roka 2018/19 (termínovo podľa harmonogramu akcií);
- databázy údajov z meraní a prieskumu u študentov z vybraných stredných škôl v pôsobnosti RÚVZ Košice, v súvislosti s plnením úlohy č. 5.1.1. *Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020* (s určením pre RÚVZ v Spišskej Novej Vsi, následne pre ÚVZ SR, v novembri 2018);

- odpočtu sprievodných edukačných aktivít programu „Ovocie a zelenina do škôl“ za školský rok 2017/18 – sumárny prehľad za RÚVZ v Košickom kraji (v októbri 2018);
- odpočtu edukačných aktivít pri príležitosti „Svetového dňa diabetu – 14. november“ – sumárny prehľad za RÚVZ v Košickom kraji (v decembri 2018);
- prehľadov aktivít (plánovaných/realizovaných) k vybraným významným termínom, informačným kampaniam pre verejnosť za RÚVZ Košice (napr. *Týždeň mozgu 2017, Svetový deň zdravia, Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nelegálneho obchodovania s nimi, Svetový deň Alzheimerovej choroby, Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme, Mesiac úcty k starším, Svetový deň diabetu, Európsky týždeň boja proti drogám*).

Členstvo:

- v pracovnej skupine „Podpora zdravia seniorov“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupine „Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupine „Prevencia fajčenia“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupiny *pre Infobody Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti*, o. z. (celoslovenská pôsobnosť);
- v *Komisii pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti* Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja);
- v odbornej poradnej skupine pre oblasť „Košice – Zdravé a čisté mesto“ Programu rozvoja mesta Košice 2015 – 2020 s výhľadom do roka 2025 (s pôsobnosťou v rozsahu mesta Košice), zriadenej Mestom Košice;
- v odbornej poradnej skupine pre oblasť "Košice – Sociálne mesto" Programu rozvoja mesta Košice 2015 – 2020 s výhľadom do roka 2025 (s pôsobnosťou v rozsahu mesta Košice), zriadenej Mestom Košice;
- v expertnej skupine EÚ pre sociálne determinanty zdravia a nerovnosti v zdraví.

7. ČINNOSŤ PORADENSKÉHO CENTRA OCHRANY A PODPORY ZDRAVIA

7.1. Základná poradňa

Vyhodnotenie skríningu zdravotného stavu vyšetrených klientov v poradni zdravia

Základné poradenstvo bolo klientom poskytované dvoma spôsobmi, formou stabilnej a mobilnej Poradne zdravia. Pri stabilnej sa poskytovali služby a poradenstvo v stanovených hodinách, väčšinou po predchádzajúcom dohovore s klientom, v priestoroch Odboru PZ – oznamy boli zverejnené v médiách a sú nepretržite prístupné na internete, informácie boli poskytované aj telefonicky. Mobilná forma vychádzala zo snahy o ústretovosť najmä v prípade kolektívov a iných skupín záujemcov (ekonomicky činné obyvateľstvo, mimovládne neformálne zoskupenia, celoslovensky koordinované akcie v obchodných reťazcoch a pod.). Veková skladba a spoločenské rozvrstvenie je rôznorodé – od študentov po ľudí v produktívnom a poproduktívnom veku. Činnosť základnej poradne zdravia sa realizovala v súlade s odporúčanou metodikou, štatistické spracovanie a vyhodnocovanie sa vykonávalo zadávaním údajov do programu „Test zdravé srdce“.

V základnej Poradni zdravia bolo v roku 2018 vyšetrených spolu 2146 osôb, z toho 818 mužov a 1328 853 žien. Prvovyšetrených bolo 1245 osôb (58,01 %) a 901 klientov (41,98 %) sa zúčastnilo kontrolných vyšetrení. Vo vekovej kategórii 15 – 19 rokov bolo vyšetrených spolu 150 klientov, vo veku 20 – 24 rokov evidujeme 221 klientov, v kategórii 25 – 34-ročných to bolo 356 klientov, vo veku 35 – 44 rokov 462 klientov, v skupine 45 – 54-ročných

323 osôb, v kategórii 55 – 64 rokov sme zaznamenali 339 záujemcov a v kategórii 65 a viacročných bolo vyšetrených 295 klientov.

V poradni bolo prvýkrát vyšetrených 1245 klientov, z toho 448 mužov (35,98 %) a 797 žien (64,02 %). Opakovane (kontrolne) vyšetrených bolo 901 (t. j. 41,98 % z celkového počtu klientov), z toho 370 mužov (41,07 %) a 531 žien (58,93 %).

Zvýšené hodnoty celkového cholesterolu sa u mužov vyskytli z 767 vyšetrení u 310 (40,42 %) a u žien z 1262 vyšetrení u 726 (57,53 %). Najpočetnejší výskyt zvýšených hodnôt bol u mužov vo vekovej skupine 25 – 34-ročných a u žien vo vekovej skupine 55 – 64-ročných.

Zvýšené hodnoty glukózy sa vyskytli u mužov zo 157 vyšetrení u 62 (39,49 %), najviac vo vekovej skupine 35 – 44-ročných. U žien sme namerali zvýšené hodnoty glukózy z 394 vyšetrení u 130 (32,99 %), najviac v skupine 65 a viacročných.

Zvýšené hodnoty triacylglycerolov sa u mužov vyskytli zo 109 vyšetrení 38-krát (34,86 %), najviac vo vekovej skupine 65 a viac rokov. U žien z 356 vyšetrení sa zvýšené hodnoty vyskytli 137-krát (38,48 %), s najväčším podielom v skupine 65 a viacročných.

Znížené hodnoty HDL sme u mužov zistili z 59 meraní 26-krát (44,07 %), najviac vo vekovej skupine 65 a viacročných, u žien z 246 vyšetrení boli znížené hodnoty zastúpené 58-krát (23,58 %), najviac u 65 a viacročných.

Zvýšené hodnoty BMI sme u mužov zistili z 768 meraní u 446 (58,07 %), najviac vo vekovej skupine 35 – 44-ročných. U žien z 1269 vyšetrení sa zvýšené hodnoty vyskytli 585-krát (46,10 %), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viacročných klientok.

- Návštevnosť jednotlivých poradní Poradenského centra ochrany a podpory zdravia (skr. PCOPZ) uvádza **tab. č. 6**.
- Celkový prehľad výkonov v PCOPZ uvádza **tab. č. 7**.
- Ďalšie podrobné analýzy biochemických vyšetrení sú obsahom **tab. č. 8a, 8b, 9a, 9b**.
- Podrobné výsledky skríningu tlaku krvi sú obsahom **tab. č. 10a, 10b, 11a, 11b**.
- Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia v priebehu roka 2018 je predmetom **tab. č. 12a**.
- V **tab. č. 12b** je analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov, u ktorých boli zvýšené hodnoty ukazovateľov zistené pri prvom vyšetrení.

7. 2. Nadstavbové poradne

V rámci Poradenského centra ochrany a podpory zdravia (PCOPZ) zriadeného a prevádzkovaného v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach v roku 2018 pôsobili nadstavbové poradne:

- Poradňa zdravej výživy;
- Poradňa odvykania od fajčenia;
- Poradňa hubárska;
- Poradňa HIV/AIDS;
- Poradňa očkovania;
- Poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny.

Poradňa zdravej výživy:

Cieľ poradne: Zlepšenie stravovacích návykov u obyvateľov.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Oboznámenie klientov poradne s Odporúčanými výživovými dávkami pre jednotlivé skupiny obyvateľstva SR.
2. Poskytovanie informácií o zásadách správnej výživy.

3. Možnosť stanovenia percenta tuku v tele, meranie tlaku krvi.
4. Výpočet energetickej a biologickej hodnoty celodennej stravy z napísaného jedálnička a jej vyhodnotenie vo vzťahu k odporúčaným výživovým dávkam.
5. Poskytovanie poradenstva zameraného na ozdravenie výživy.

V spolupráci s Oddelením fyziológie výživy bolo pre Poradňu zdravej výživy hodnotených 150 klientov (20 mužov, 130 žien). Dvadsať klienti vypísali retrospektívnu 24-hodinovú spotrebu potravín podľa predtlaču, vyplnili klinicko-somatometrický dotazník a dotazník o životospráve. Na Slovenskom Červenom kríži bolo poskytnuté poradenstvo pre 240 klientov.

Hubárska poradňa

Cieľ poradne: Minimalizovanie výskytu otráv z konzumu húb.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Určovanie druhu donesených nazbieraných čerstvých húb.
2. Informácie o ich správnej kuchynskej úprave.
3. Kurz pre záujemcov o zber a predaj čerstvých húb.
4. Preskúšanie znalostí a vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre predaj čerstvých húb.

V hubárskej sezóne roku 2018 Hubárska poradňa poradila spolu 110 klientom, z toho v sledovanom roku bolo 6 novo evidovaných klientov. Určilo sa 263 druhov húb.

Poradňa odvykania od fajčenia

Cieľ poradne: Poskytovať poradenské služby (nefarmakologického charakteru) v oblasti prevencie tabakizmu; zrozumiteľným spôsobom, v zmysle najnovších vedeckých poznatkov, objasňovať vplyvy nikotínovej závislosti na zdravie a kvalitu života, informovať o preventívnych spôsoboch riešenia problému závislosti s návrhom vhodnej metódy podľa individuálnych potrieb klienta.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Poradňa svojimi službami vo vzťahu ku klientovi plní úlohu skríningovo-depistážnu poradenskú a informačno-edukačnú.
2. Výber a použitie štandardných a individuálnych metód podľa potrieb a aktuálnej situácie klienta. Na základe aktuálnej situácie klienta (napr. stupňa závislosti od nikotínu, intenzity motivácie vzdať sa návyku), volí sa prístup okamžitej abstinencie alebo postupného, kontrolovaného odvykania od fajčenia.
3. Využitie dotazníkových metód a individuálneho rozhovoru na zistenie všeobecnej a behaviorálnej anamnézy s určením stupňa závislosti od nikotínu.
4. Stanovenie koncentrácie alveolárneho oxidu uhoľnatého vo výdychu s následným určením percenta karboxyhemoglobínu v krvi (COHb v %) prístrojom Smokerlyzer, meranie tlaku krvi, pulzu, prípadne ďalšie vyšetrenia podľa zdravotnej indikácie.
5. Intervenčné aktivity využívajúce prvky kognitívno-behaviorálneho prístupu s dôrazom na zmenu životného štýlu klienta, hľadanie alternatív na zvládnutie záťažových situácií rizikových pre tabakizmus, na prevenciu recidívy. Základom intervencie je konštruktívny motivačný rozhovor medzi poradcom a klientom, založený na princípe podpory, interaktivity a partnerského vzťahu, na procese učenia, nácviku, pri súčasnom dodržiavaní etických princípov poradenstva.

V hodnotenom období sme v Poradni na odvykanie od fajčenia poskytli individuálne poradenstvo pre 302 záujemcov (137 mužov a 165 žien). Najvyššie zastúpenie tvorili klienti vo vekovej skupine 25 – 34 (21,52 %) a 35 – 44-ročných (21,19 %) z celkového počtu

intervenovaných. V sledovanom období bolo 268 novo evidovaných klientov. Dominoval produktívny vek a záujem o jednorazovú intervenciu. Podrobná analýza klientov poradne podľa veku je v **tab. č. 6**.

Poradenstvo formou Linky pomoci na odvykanie od fajčenia sa vykonávalo podľa zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 8 ods. 1 pís. b). Na základe rozhodnutia hlavného hygienika SR a metodického pokynu ÚVZ SR (ďalej len *MP*):

- linku pomoci prevádzkujú všetky RÚVZ v SR podľa stanoveného harmonogramu, v 2-týždňových intervaloch počas pracovných dní;
- dvojtýždňový výkon poradenstva sa uskutočňuje prostredníctvom telefonickej linky zriadenej na tento účel;
- vzor evidencie hovorov, predpísaná forma vedenia hovoru určuje MP (vrátane minimal data setu a protokolu o odovzdaní/prevzatí mobilného telefónu medzi jednotlivými RÚVZ v SR).

RÚVZ Košice disponoval telefónnou linkou v období od 22.10.2018 do 2.11.2018. Počet prichádzajúcich hovorov bol celkovo 34. Klienti boli vo vekovom rozmedzí od 15 do 64 rokov.

Poradňa HIV/AIDS

Cieľ poradne: Vykonávať účinné poradenstvo v súvislosti s HIV/AIDS, spolupracovať s inými odborníkmi v rámci RÚVZ, spolupracovať s poradňami HIV/AIDS v rámci Košického a Prešovského kraja, vykonávať poradenstvo pomocou telefonickej linky „Linka pomoci HIV/AIDS“, spolupracovať s klinickými pracoviskami v rámci regiónu Východného Slovenska a s inými vládnymi a mimovládnymi organizáciami pri organizovaní Svetového dňa boja proti AIDS.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Predtestové poradenstvo u osôb, ktoré vyhľadali pomoc kvôli svojmu minulému alebo súčasnému rizikovému správaniu.
2. Odber venóznej krvi, realizácia skríningového vyšetrenia protilátok proti HIV.
3. Vyhodnotenie výsledkov a potestové poradenstvo.
4. Poradenstvo pre osoby s HIV/AIDS, pre ich partnerov a rodinných príslušníkov.
5. Poradenstvo u intravenózných narkomanov s odporúčením na vyšetrenie aj protilátok proti HCV.
6. Skontaktovanie testovaného klienta s klinickým lekárom – špecialistom v danej problematike (v indikovaných prípadoch).
7. Vypracovávanie zdravotno-výchovných materiálov o ochorení a prevencii HIV/AIDS.

V roku 2018 navštívilo poradňu 209 klientov, ktorým okrem odberu krvi a sérologického vyšetrenia na anti-HIV protilátky, bolo poskytnuté predtestové a potestové poradenstvo. V dvoch prípadoch bolo dané odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení.

Poradňa očkovania

Cieľ poradne: Poukázat' na význam špecifickej profylaxie, vďaka ktorej došlo k redukcii, eliminácii až eradikácii niektorých infekčných ochorení a k následnému zlepšeniu kvality života. Zlepšením úrovne informovanosti o ochoreniach preventabilných očkovaním dosiahnuť zníženie počtu odmietaní očkovania.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Poradenstvo v problematike povinného pravidelného očkovania detí, ktoré dosiahli určitý vek v zmysle očkovacieho kalendára pre povinné pravidelné očkovanie detí a dospelých a príslušnej legislatívy.
2. Poradenstvo v očkovaní pred cestou do zahraničia.
3. Poradenstvo v problematike odporúčaného očkovania.
4. Poradenstvo v očkovaní osôb, ktoré sú profesionálne vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz.
5. Poradenstvo v očkovaní detí s kontraindikáciami.
6. Poradenstvo vo všetkých ďalších problémoch spojených s očkovaním.
7. Poskytovanie informácií a konzultácií o priebehu ochorenia preventabilných očkovaním, indikáciách a kontraindikáciách očkovania, zložení vakcín, nežiaducich reakciách.

V roku 2018 bolo poskytnuté odborné poradenstvo klientom v počte 267, z toho 208 telefonicky.

Poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny

Cieľ poradne: Poskytovať – v rámci včasnej prevencie rakoviny – jednotlivcom, skupinám a odborným záujemcom poradenstvo a najnovšie poznatky ako aj hodnotenia z vlastných vyšetrení a anamnestických analýz v problematike pôsobenia rôznych priamych aj nepriamych genotoxických faktorov a vplyvov na genetický materiál populácie.

Zabezpečiť informovanosť laickej aj odbornej verejnosti v tejto špecializácii a predchádzať tak vzniku nádorových ochorení, odporúčaním správnych nutričných, so zdravím súvisiacich, organizačných a technologických prístupov. V indikovaných prípadoch vykonať aj vyšetrenia úrovne chromozomálnych poškodení (aberácií).

U osôb chorých a liečených na nádorové ochorenia alebo po liečení odporučiť v rámci terciárnej prevencie opatrenia a prístupy na zníženie pravdepodobnosti recidívy a zlepšenie kvality ich života. Všetky poznatky a epidemiologické súvislosti z poradenstva systematicky vyhodnocovať a uplatňovať v poradenskej praxi, publikovať a šíriť prednáškovou aj publikačnou cestou a osvetou.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Odborné informácie, prednášky, školenia, anamnestické a cytogenetické vyšetrenia súvisiace s rizikom mutagenity a prevenciou rakoviny.
2. Analýza anamnestických údajov a epizód rizika mutagenity.
3. Stanovenie aktuálneho rizikového profilu a prognózy.
4. Odporúčania a intervenčné opatrenia pre zníženie rizika.
5. Skrining chromozomálnych poškodení z krvi výlučne v indikovaných prípadoch.
6. Monitoring chromozomálnych poškodení u populácie v riziku.

V roku 2018 poradňa eviduje 233 klientov, z toho 165 mužov a 68 žien. RÚVZ navštívilo 22 klientov. CALPL vyšetrenie bolo realizované u 107 osôb. Súčasťou výkonov v poradni bolo aj anamnestické vyšetrenie – profil rizika mutagenity, poradenstvo a založenie karty klienta.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2018

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

RÚVZ Košice

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť – kvalifikácia (špecializačná skúška)	Prac. miesta úväzok	Počet osôb
Vedúci odboru PZ/vedúci oddelenia ECHO/vedúci PCOPZ	lekár – špecializačná skúška z verejného zdravotníctva	1,00	1
Lekár – metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa	VŠ I. stupňa – verejné zdravotníctvo; VŠ I. stupňa – sociálna práca	1,00	1
Verejný zdravotník II. stupňa	VŠ II. stupňa – verejné zdravotníctvo; rigorózna skúška s obhajobou práce – verejné zdravotníctvo	1,00	1
	VŠ II. stupňa – verejné zdravotníctvo	1,00	1
DAHE			
AHE	PŠŠ z Epi	1,00	1
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník	VŠ III. stupňa – prírodovedec-biológ; sociálna práca (dizertač. práca s obhajob.); špecializačná skúška z HŽaPP; ŠIS v PZ; rigorózna skúška s obhajobou práce – biológia	1,00	1
	VŠ II. stupňa – sociálna práca; rigorózna skúška s obhajobou práce – sociálne služby a poradenstvo	1,00	1
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		7,00	7

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2018

tab. č. 2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám								
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno-výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity	12	352	15	484	131	1118	158	1954
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	99	2139	25	4	3		127	2143
		Prevenencia sociálne patologických javov	82	2094	16	190	4		102	2284
		- Fajčenie								
		- Alkohol	104	2312	7	11			111	2323
		- Drogy – látkové závislosti	67	1764	18	46			85	1810
		- nelátkové závislosti	22	459	9	25			31	484
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád	25	531	9	7			34	538
		Výchova k partnerstvu a rodičovstvu	18	324	2	1			20	325
		Zdravé starnutie			4	10	101	996	105	1006
		Duševné zdravie	71	1405	21	396	25	202	117	2003
		Prevenencia úrazov a prvá pomoc	13	448	1		2	50	16	498
		Prevenencia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	23	537	7	20			30	557
		Stomatohygiena	86	2073	1		1		88	2073
		Prevenencia civilizacyjnych ochorení	1	15	11	380	5	77	17	472
		- srdcovo-cievne								
		- diabetes mellitus	33	385	13	494	5	55	51	934
		- osteoporóza			1	4	82	682	83	686
		- onkologické ochorenia	1	20	4		5	2	10	22
		- alergické ochorenia								
- iné	36	660	17	550	8	59	61	1269		
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza... a pod.)	64	695	36	33	11	100	111	828		
SPOLU	757	16213	217	2655	383	3341	1357	22209		

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti svetových dní podľa WHO)			554
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)			794
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie		
		Rozhlas		
		Printové médiá		1
		Webová stránka RÚVZ		6
		Iné formy		27
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma)	Plagáty, letáky, skladačky...		24
		Brožúry, manuály...		1
		Informačné panely		22
		Iné		43
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		Počet publikácií	
				3
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		Počet zapožičaní	
				13
			Počet absolvovaných školení	
			Aktívna účasť	Pasívna účasť
	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy... (pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	regionálne	2	13
		celoštátne	6	18
		medzinárodné	2	5
		v rámci RÚVZ	6	56
		SPOLU	16	92

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie...	3
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	27
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	8
	Iné (viazané na jeden subjekt alebo cieľovú skupinu – napr. znevýhodnené skupiny)	7	
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkych pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			5
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			820
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	39
		Pripomienkové v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	5
	Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	1	
14.	Iné písomnosti (správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	34
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	64
	Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	49	
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5=15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		23	51

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2018 do 31.12.2018

Základné – prvé vyšetrenie

Tab. č. 3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	8	2,0	1,4	36	4,9	1,5	44	3,9	1,1
20-24	66	16,5	3,6	143	19,3	2,8	209	18,3	2,2
25-34	106	26,4	4,3	100	13,5	2,5	206	18,0	2,2
35-44	99	24,7	4,2	145	19,6	2,9	244	21,4	2,4
45-54	44	11,0	3,1	114	15,4	2,6	158	13,8	2,0
55-64	44	11,0	3,1	112	15,1	2,6	156	13,7	2,0
65 a viac	34	8,5	2,7	91	12,3	2,4	125	10,9	1,8
SPOLU :	401	100,0		741	100,0		1142	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	1	0,3	0,5	2	0,4	0,5	3	0,3	0,4
20-24	6	1,6	1,3	6	1,1	0,9	12	1,3	0,7
25-34	111	30,0	4,7	39	7,3	2,2	150	16,6	2,4
35-44	123	33,2	4,8	95	17,9	3,3	218	24,2	2,8
45-54	41	11,1	3,2	124	23,4	3,6	165	18,3	2,5
55-64	42	11,4	3,2	141	26,6	3,8	183	20,3	2,6
65 a viac	46	12,4	3,4	124	23,4	3,6	170	18,9	2,6
SPOLU :	370	100,0		531	100,0		901	100,0	

CELKOM **771**

1272

2043

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	4	14,8	13,4	12	9,8	5,2	16	10,7	4,9
25-34	3	11,1	11,9	6	4,9	3,8	9	6,0	3,8
35-44	5	18,5	14,7	27	22,0	7,3	32	21,3	6,6
45-54	2	7,4	9,9	22	17,9	6,8	24	16,0	5,9
55-64	5	18,5	14,7	31	25,2	7,7	36	24,0	6,8
65 a viac	8	29,6	17,2	25	20,3	7,1	33	22,0	6,6
SPOLU:	27	100,0		123	100,0		150	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	1	3,2	6,2	0	0,0	0,0	1	0,7	1,3
25-34	1	3,2	6,2	1	0,9	1,7	2	1,4	1,9
35-44	1	3,2	6,2	8	7,0	4,6	9	6,2	3,9
45-54	3	9,7	10,4	23	20,0	7,3	26	17,8	6,2
55-64	7	22,6	14,7	37	32,2	8,5	44	30,1	7,4
65 a viac	18	58,1	17,4	46	40,0	9,0	64	43,8	8,0
SPOLU:	31	100,0		115	100,0		146	100,0	

CELKOM **58**

238

296

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	12	1,7	1,0	30	2,2	0,8	42	2,0	0,8
Učňovské	19	2,7	1,2	45	3,7	1,1	64	3,4	1,1
Stredoškolské s maturitou	315	44,9	3,7	489	40,6	2,8	804	42,2	2,8
Vysokoškolské	218	31,1	3,4	359	29,8	2,6	577	30,3	2,6
Neregistrované	138	19,7	2,9	280	23,3	2,4	418	21,9	2,4
SPOLU:	702	100,0		1203	100,0		1905	100,0	

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab. č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Základná poradňa	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	55	92	66	143	106	100	99	145	44	114	44	112	34	91	1245
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	56	94	72	149	217	139	222	240	85	238	86	253	80	215	2146
	Počet návštev	0	0	56	94	72	149	217	139	222	240	85	238	86	253	80	215	2146
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	2	6	7	19	5	18	5	54	1	33	0	0	150
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odb. poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	2	6	7	19	5	18	5	54	1	33	0	0	150
	Počet návštev	0	0	0	0	2	6	7	19	5	18	5	54	1	33	0	0	150
Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Počet návštev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	11	11	24	36	21	35	23	12	40	10	29	6	10	268
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	9	13	15	25	44	21	38	26	13	40	12	30	6	10	302
	Počet návštev	0	0	0	16	11	24	46	27	40	25	12	40	10	29	6	10	296
Poradňa podpory psychického zdravia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Počet návštev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poradňa pre deti a mládež	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Počet návštev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Počet návštev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poradňa nefarmakolog. ovplyvňovania TK	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Počet návštev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poradňa protidrogová a HIV/AIDS	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	6	4	33	16	74	19	33	6	11	2	3	1	1	0	209
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	6	4	33	16	74	19	33	6	11	2	3	1	1	0	209
	Počet návštev	0	0	12	8	66	32	148	38	66	12	22	4	6	2	2	0	418
Poradňa pre HbSAg pozitívne rodiny	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Počet návštev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poradňa pre tehotné a dojčiace matky	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Počet návštev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

tab. č. 7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 2146</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 1066</p>	Antropometrické meranie		
	- výška	2140	0
	- váha	2140	0
	- BMI	2140	0
	- obvod pása	2114	0
	- obvod bokov	2114	0
	- WHR	2114	0
	- WHtR	0	103
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	2060	103
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	1337	515
	Biochemické vyšetrenia	2132	0
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	408	0
	- LDL cholesterol	395	0
	- Triacylglyceroly	568	0
	- Glukóza	654	0
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	0	0
	Somatické vyšetrenia		
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)	2455	472
	Vyšetrenie smokerlyzérom	268	0
	Vyšetrenie spirometrom	103	0
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	1245	0
	Osobná a rodinná anamnéza	870	0
Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	291	0	
Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	399	0	
Odborné poradenstvo a konzultácie	2146	0	
Iné (telefónické, istom, e-mailom a pod.)	0	89	
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0	0	
Iné	0	1580	

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov: 150	Odborné poradenstvo	150
	Založenie karty klienta	0
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	20
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	0
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov: 268	Odborné poradenstvo	268
	Založenie karty klienta	268
	Meranie spirometrom	0
	Meranie smokerlyzérom	268
	Meranie krvného tlaku, pulzu	268
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	268
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Telefonické poradenstvo	34
	Iné	0
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov: -	Odborné poradenstvo	-
	Založenie karty klienta	-
	Meranie spirometrom	-
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	-
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	-
	Vyšetrenie EKG	-
	Meranie flexibility	-
	Držanie tela	-
	Pohybová inštrukcia	-
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	-
	Iné	-
5. Poradňa podpory psychického zdravia Počet klientov: -	Odborné poradenstvo	-
	Psychologické vyšetrenie	-
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	-
	Založenie karty klienta	-
6. Poradňa pre deti a mládež Počet klientov: -	Iné	-
	Odborné poradenstvo	-
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	-
	Založenie karty klienta	-
	Iné	-
		-

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti Počet klientov: 209	Odborné poradenstvo	418
	Odber krvi na HIV/AIDS	209
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	2
	Založenie karty klienta	209
	Iné	0
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci Počet klientov: -	Odborné poradenstvo	-
	Vyšetrenie pracovného rizika	-
	Založenie karty klienta	-
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	-
	Iné	-
SPOLU počet výkonov		33337

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	8	0
	rel.	1,7	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4	0,9	3,0	0,0
	+-%	1,6	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	7,2	2,0	0,0
20-24	abs.	60	6	5	0	33	12	2	2	4	0	2	2	2	2	3	1	44	22	56	8
	rel.	25,4	3,7	8,8	0,0	71,7	40,0	13,3	15,4	21,1	0,0	16,7	12,5	33,3	9,1	17,6	14,3	24,6	10,0	20,7	6,3
	+-%	5,6	2,9	7,3	0,0	13,0	17,5	17,2	19,6	18,3	0,0	21,1	16,2	37,7	12,0	18,1	25,9	6,3	3,9	4,8	4,3
25-34	abs.	59	47	16	6	2	4	1	2	3	0	2	1	0	3	3	0	58	48	79	26
	rel.	25,0	29,2	28,1	19,4	4,3	13,3	6,7	15,4	15,8	0,0	16,7	6,3	0,0	13,6	17,6	0,0	32,4	21,7	29,3	20,6
	+-%	5,5	7,0	11,7	13,9	5,9	12,2	12,6	19,6	16,4	0,0	21,1	11,9	0,0	14,3	18,1	0,0	6,9	5,4	5,4	7,1
35-44	abs.	54	43	17	14	1	4	5	0	3	0	2	3	1	4	3	0	39	59	73	25
	rel.	22,9	26,7	29,8	45,2	2,2	13,3	33,3	0,0	15,8	0,0	16,7	18,8	16,7	18,2	17,6	0,0	21,8	26,7	27,0	19,8
	+-%	5,4	6,8	11,9	17,5	4,2	12,2	23,9	0,0	16,4	0,0	21,1	19,1	29,8	16,1	18,1	0,0	6,0	5,8	5,3	7,0
45-54	abs.	23	20	3	4	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	13	31	23	21
	rel.	9,7	12,4	5,3	12,9	4,3	0,0	13,3	0,0	10,5	0,0	16,7	0,0	33,3	0,0	11,8	0,0	7,3	14,0	8,5	16,7
	+-%	3,8	5,1	5,8	11,8	5,9	0,0	17,2	0,0	13,8	0,0	21,1	0,0	37,7	0,0	15,3	0,0	3,8	4,6	3,3	6,5
55-64	abs.	19	25	9	2	2	4	2	3	2	2	1	4	0	5	2	2	11	33	17	26
	rel.	8,1	15,5	15,8	6,5	4,3	13,3	13,3	23,1	10,5	40,0	8,3	25,0	0,0	22,7	11,8	28,6	6,1	14,9	6,3	20,6
	+-%	3,5	5,6	9,5	8,6	5,9	12,2	17,2	22,9	13,8	42,9	15,6	21,2	0,0	17,5	15,3	33,5	3,5	4,7	2,9	7,1
65 a viac	abs.	17	17	7	5	6	6	3	6	5	3	3	6	1	8	4	4	8	26	14	20
	rel.	7,2	10,6	12,3	16,1	13,0	20,0	20,0	46,2	26,3	60,0	25,0	37,5	16,7	36,4	23,5	57,1	4,5	11,8	5,2	15,9
	+-%	3,3	4,7	8,5	12,9	9,7	14,3	20,2	27,1	19,8	42,9	24,5	23,7	29,8	20,1	20,2	36,7	3,0	4,2	2,6	6,4
SPOLU: 100%		236	161	57	31	46	30	15	13	19	5	12	16	6	22	17	7	179	221	270	126

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	28	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	5	32	4
	rel.	7,8	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,4	1,6	9,0	1,1
	+-%	2,8	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	1,4	3,0	1,1
20-24	abs.	122	21	17	2	85	23	8	4	12	0	11	1	11	1	11	1	116	27	94	42
	rel.	34,0	5,6	12,4	2,6	56,3	28,4	9,3	10,5	13,3	0,0	14,3	2,1	19,0	1,5	11,0	5,3	27,6	8,4	26,3	11,4
	+-%	4,9	2,3	5,5	3,6	7,9	9,8	6,1	9,8	7,0	0,0	7,8	4,1	10,1	3,0	6,1	10,0	4,3	3,0	4,6	3,2
25-34	abs.	60	40	18	16	11	6	4	3	6	0	4	3	2	4	6	0	79	21	73	24
	rel.	16,7	10,6	13,1	20,8	7,3	7,4	4,7	7,9	6,7	0,0	5,2	6,4	3,4	6,2	6,0	0,0	18,8	6,6	20,4	6,5
	+-%	3,9	3,1	5,7	9,1	4,1	5,7	4,5	8,6	5,2	0,0	5,0	7,0	4,7	5,8	4,7	0,0	3,7	2,7	4,2	2,5
35-44	abs.	59	84	30	15	16	11	20	7	18	6	16	11	13	14	20	4	88	57	80	64
	rel.	16,4	22,3	21,9	19,5	10,6	13,6	23,3	18,4	20,0	20,7	20,8	23,4	22,4	21,5	20,0	21,1	20,9	17,8	22,4	17,3
	+-%	3,8	4,2	6,9	8,8	4,9	7,5	8,9	12,3	8,3	14,7	9,1	12,1	10,7	10,0	7,8	18,3	3,9	4,2	4,3	3,9
45-54	abs.	35	79	28	13	18	6	19	3	17	5	14	8	12	10	18	4	51	63	40	73
	rel.	9,7	21,0	20,4	16,9	11,9	7,4	22,1	7,9	18,9	17,2	18,2	17,0	20,7	15,4	18,0	21,1	12,1	19,7	11,2	19,8
	+-%	3,1	4,1	6,8	8,4	5,2	5,7	8,8	8,6	8,1	13,7	8,6	10,7	10,4	8,8	7,5	18,3	3,1	4,4	3,3	4,1
55-64	abs.	29	82	26	18	10	21	21	10	19	11	19	12	12	19	26	4	35	77	25	85
	rel.	8,1	21,8	19,0	23,4	6,6	25,9	24,4	26,3	21,1	37,9	24,7	25,5	20,7	29,2	26,0	21,1	8,3	24,1	7,0	23,0
	+-%	2,8	4,2	6,6	9,5	4,0	9,5	9,1	14,0	8,4	17,7	9,6	12,5	10,4	11,1	8,6	18,3	2,6	4,7	2,6	4,3
65 a viac	abs.	26	65	18	13	11	14	14	11	18	7	13	12	8	17	19	6	21	70	13	77
	rel.	7,2	17,3	13,1	16,9	7,3	17,3	16,3	28,9	20,0	24,1	16,9	25,5	13,8	26,2	19,0	31,6	5,0	21,9	3,6	20,9
	+-%	2,7	3,8	5,7	8,4	4,1	8,2	7,8	14,4	8,3	16,6	8,4	12,5	8,9	10,7	7,7	20,9	2,1	4,5	1,9	4,1
SPOLU: 100%		359	376	137	77	151	81	86	38	90	29	77	47	58	65	100	19	421	320	357	369

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Muži

Tab. č. 9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
	rel.	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,4	0,0
	+-%	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,8	0,0
20-24	abs.	6	0	1	0	3	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	5	1	4	2
	rel.	2,7	0,0	2,6	0,0	12,0	0,0	0,0	7,7	5,6	0,0	7,7	0,0	9,1	0,0	5,9	0,0	3,5	0,4	1,7	1,7
	+-%	2,1	0,0	5,1	0,0	12,7	0,0	0,0	14,5	10,6	0,0	14,5	0,0	11,2	0,0	11,2	0,0	3,0	0,9	1,6	2,3
25 - 34	abs.	67	44	11	8	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	53	58	89	20
	rel.	30,3	29,5	28,9	25,8	4,0	0,0	0,0	7,7	0,0	7,7	0,0	5,6	9,1	0,0	0,0	7,1	37,1	25,8	36,8	16,9
	+-%	6,1	7,3	14,4	15,4	7,7	0,0	0,0	14,5	0,0	14,5	0,0	10,6	17,0	0,0	0,0	13,5	7,9	5,7	6,1	6,8
35-44	abs.	81	42	4	7	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	43	79	86	33
	rel.	36,7	28,2	10,5	22,6	4,0	0,0	0,0	7,7	5,6	0,0	0,0	5,6	0,0	5,0	0,0	7,1	30,1	35,1	35,5	28,0
	+-%	6,4	7,2	9,8	14,7	7,7	0,0	0,0	14,5	10,6	0,0	0,0	10,6	0,0	9,6	0,0	13,5	7,5	6,2	0,0	8,1
45-54	abs.	23	18	4	2	3	0	2	1	3	0	2	1	2	1	2	1	14	27	23	15
	rel.	10,4	12,1	10,5	6,5	12,0	0,0	11,1	7,7	16,7	0,0	15,4	5,6	18,2	5,0	11,8	7,1	9,8	12,0	9,5	12,7
	+-%	4,0	5,2	9,8	8,6	12,7	0,0	14,5	14,5	17,2	0,0	19,6	10,6	22,8	9,6	15,3	13,5	4,9	4,2	3,7	6,0
55-64	abs.	20	22	7	5	6	1	5	2	3	4	4	3	1	6	4	3	16	26	23	19
	rel.	9,0	14,8	18,4	16,1	24,0	12,5	27,8	15,4	16,7	30,8	30,8	16,7	9,1	30,0	23,5	21,4	11,2	11,6	9,5	16,1
	+-%	3,8	5,7	12,3	12,9	16,7	22,9	20,7	19,6	17,2	25,1	25,1	17,2	17,0	20,1	20,2	21,5	5,2	4,2	3,7	6,6
65 a viac	abs.	23	23	11	9	11	7	11	7	10	8	6	12	6	12	10	8	11	34	16	29
	rel.	10,4	15,4	28,9	29,0	44,0	87,5	61,1	53,8	55,6	61,5	46,2	66,7	54,5	60,0	58,8	57,1	7,7	15,1	6,6	24,6
	+-%	4,0	5,8	14,4	16,0	19,5	22,9	22,5	27,1	23,0	26,4	27,1	21,8	29,4	21,5	23,4	25,9	4,4	4,7	3,1	7,8
SPOLU:	100%	221	149	38	31	25	8	18	13	18	13	13	18	11	20	17	14	143	225	242	118

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
	rel.	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	1,0	0,0
	+-%	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,4	0,0
20-24	abs.	4	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6	0
	rel.	2,3	0,6	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0	2,9	0,0
	+-%	2,2	0,8	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	2,3	0,0
25-34	abs.	26	13	2	7	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	22	17	24	15
	rel.	14,7	3,7	1,6	13,2	1,5	0,0	1,0	0,0	1,3	0,0	1,3	0,0	1,4	0,0	1,0	0,0	8,4	6,4	11,8	4,6
	+-%	5,2	2,0	2,2	9,1	2,9	0,0	1,9	0,0	2,4	0,0	2,4	0,0	2,8	0,0	1,9	0,0	3,3	3,0	4,4	2,3
35-44	abs.	43	52	17	5	7	3	9	1	9	1	9	1	8	2	10	0	69	26	63	32
	rel.	24,3	14,9	13,4	9,4	10,3	5,4	8,8	5,0	11,3	2,6	11,3	2,4	11,4	3,8	9,9	0,0	26,2	9,8	30,9	9,8
	+-%	6,3	3,7	5,9	7,9	7,2	5,9	5,5	9,6	6,9	5,1	6,9	4,6	7,5	5,2	5,8	0,0	5,3	3,6	6,3	3,2
45-54	abs.	39	84	35	9	16	9	23	1	18	5	22	2	17	7	22	1	70	54	57	67
	rel.	22,0	24,0	27,6	17,0	23,5	16,1	22,5	5,0	22,5	13,2	27,5	4,8	24,3	13,5	21,8	5,9	26,6	20,4	27,9	20,6
	+-%	6,1	4,5	7,8	10,1	10,1	9,6	8,1	9,6	9,2	10,7	9,8	6,4	10,0	9,3	8,1	11,2	5,3	4,8	6,2	4,4
55-64	abs.	23	116	41	13	21	19	35	5	22	18	22	18	23	17	32	8	63	76	42	98
	rel.	13,0	33,1	32,3	24,5	30,9	33,9	34,3	25,0	27,5	47,4	27,5	42,9	32,9	32,7	31,7	47,1	24,0	28,7	20,6	30,2
	+-%	5,0	4,9	8,1	11,6	11,0	12,4	9,2	19,0	9,8	15,9	9,8	15,0	11,0	12,7	9,1	23,7	5,2	5,4	5,5	5,0
65 a viac	abs.	40	83	32	19	22	25	34	13	30	14	26	21	21	26	36	8	31	92	10	113
	rel.	22,6	23,7	25,2	35,8	32,4	44,6	33,3	65,0	37,5	36,8	32,5	50,0	30,0	50,0	35,6	47,1	11,8	34,7	4,9	34,8
	+-%	6,2	4,5	7,6	12,9	11,1	13,0	9,1	20,9	10,6	15,3	10,3	15,1	10,7	13,6	9,3	23,7	3,9	5,7	3,0	5,2
SPOLU:	100%	177	350	127	53	68	56	102	20	80	38	80	42	70	52	101	17	263	265	204	325

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	2	18	13	8	5	3	6	55
	rel.	0,0	25,0	27,3	12,4	8,2	11,4	6,8	17,6	13,8
	+-%	0,0	30,0	10,7	6,3	5,4	9,4	7,4	12,8	3,4
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	2	21	34	32	6	8	4	107
	rel.	0,0	25,0	31,8	32,4	32,7	13,6	18,2	11,8	26,8
	+-%	0,0	30,0	11,2	9,0	9,3	10,1	11,4	10,8	4,3
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	3	13	25	24	10	8	7	90
	rel.	0,0	37,5	19,7	23,8	24,5	22,7	18,2	20,6	22,6
	+-%	0,0	33,5	9,6	8,1	8,5	12,4	11,4	13,6	4,1
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	13	26	27	19	14	8	107
	rel.	0,0	0,0	19,7	24,8	27,6	43,2	31,8	23,5	26,8
	+-%	0,0	0,0	9,6	8,3	8,8	14,6	13,8	14,3	4,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	1	1	6	7	4	9	8	36
	rel.	0,0	12,5	1,5	5,7	7,1	9,1	20,5	23,5	9,0
	+-%	0,0	22,9	2,9	4,4	5,1	8,5	11,9	14,3	2,8
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	1	0	0	2	1	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	4,5	2,9	1,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0	6,2	5,7	1,0
S P O L U	abs.	0	8	66	105	98	44	44	34	399
HYPERTENZIA	abs.	0	1	14	33	34	23	25	17	147
	rel.	0,0	12,5	21,2	31,4	34,7	52,3	56,8	50,0	36,8
	+-%	0,0	22,9	9,9	8,9	9,4	14,8	14,6	16,8	4,7

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	17	98	61	62	35	24	20	317
	rel.	0,0	47,2	68,5	61,0	42,8	31,0	21,4	22,0	42,8
	+-%	0,0	16,3	7,6	9,6	8,1	8,5	7,6	8,5	3,6
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	9	22	19	30	24	27	11	142
	rel.	0,0	25,0	15,4	19,0	20,7	21,2	24,1	12,1	19,2
	+-%	0,0	14,1	5,9	7,7	6,6	7,5	7,9	6,7	2,8
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	6	13	10	26	22	21	18	116
	rel.	0,0	16,7	9,1	10,0	17,9	19,5	18,8	19,8	15,7
	+-%	0,0	12,2	4,7	5,9	6,2	7,3	7,2	8,2	2,6
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	4	10	7	22	27	31	25	126
	rel.	0,0	11,1	7,0	7,0	15,2	23,9	27,7	27,5	17,0
	+-%	0,0	10,3	4,2	5,0	5,8	7,9	8,3	9,2	2,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	1	5	5	7	13	31
	rel.	0,0	0,0	0,0	1,0	3,4	4,4	6,3	14,3	4,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	2,0	3,0	3,8	4,5	7,2	1,4
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	2	0	0	2	4	8
	rel.	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	1,8	4,4	1,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0	2,5	4,2	0,7
S P O L U	abs.	0	36	143	100	145	113	112	91	740
HYPERTENZIA	abs.	0	4	10	10	27	32	40	42	165
	rel.	0,0	11,1	7,0	10,0	18,6	28,3	35,7	46,2	22,3
	+-%	0,0	10,3	4,2	5,9	6,3	8,3	8,9	10,2	3,0
CELKOM	abs.	0	44	209	205	243	157	156	125	1139

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab. č. 11a

MUži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	3	18	31	23	11	6	10	102
	rel.	0,0	33,3	25,7	16,1	11,6	13,8	7,6	13,5	14,5
	+-%	0,0	30,8	10,2	5,2	4,4	7,5	5,8	7,8	2,6
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	2	22	50	58	16	13	7	168
	rel.	0,0	22,2	31,4	26,0	29,1	20,0	16,5	9,5	23,9
	+-%	0,0	27,2	10,9	6,2	6,3	8,8	8,2	6,7	3,2
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	3	15	48	54	14	18	17	169
	rel.	0,0	33,3	21,4	25,0	27,1	17,5	22,8	23,0	24,0
	+-%	0,0	30,8	9,6	6,1	6,2	8,3	9,2	9,6	3,2
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	14	54	49	34	28	18	197
	rel.	0,0	0,0	20,0	28,1	24,6	42,5	35,4	24,3	28,0
	+-%	0,0	0,0	9,4	6,4	6,0	10,8	10,5	9,8	3,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	1	1	9	14	5	12	18	60
	rel.	0,0	11,1	1,4	4,7	7,0	6,3	15,2	24,3	8,5
	+-%	0,0	20,5	2,8	3,0	3,6	5,3	7,9	9,8	2,1
6. HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	1	0	2	4	7
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	2,5	5,4	1,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	3,5	5,2	0,7
S P O L U	abs.	0	9	70	192	199	80	79	74	703
HYPERTENZIA	abs.	0	1	15	63	64	39	42	40	264
	rel.	0,0	11,1	21,4	32,8	32,2	48,8	53,2	54,1	37,6
	+-%	0,0	20,5	9,6	6,6	6,5	11,0	11,0	11,4	3,6

Tab. č. 11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	18	102	71	100	76	50	35	452
	rel.	0,0	47,4	69,4	52,6	44,4	33,6	21,7	18,0	37,8
	+-%	0,0	15,9	7,5	8,4	6,5	6,2	5,3	5,4	2,7
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	9	21	29	49	45	53	36	242
	rel.	0,0	23,7	14,3	21,5	21,8	19,9	23,0	18,6	20,3
	+-%	0,0	13,5	5,7	6,9	5,4	5,2	5,4	5,5	2,3
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	6	13	18	39	51	39	43	209
	rel.	0,0	15,8	8,8	13,3	17,3	22,6	17,0	22,2	17,5
	+-%	0,0	11,6	4,6	5,7	4,9	5,5	4,8	5,8	2,2
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	5	11	12	30	47	68	50	223
	rel.	0,0	13,2	7,5	8,9	13,3	20,8	29,6	25,8	18,7
	+-%	0,0	10,7	4,3	4,8	4,4	5,3	5,9	6,2	2,2
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	3	7	7	16	23	56
	rel.	0,0	0,0	0,0	2,2	3,1	3,1	7,0	11,9	4,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	2,5	2,3	2,3	3,3	4,5	1,2
6. HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	2	0	0	4	7	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	1,7	3,6	1,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	1,7	2,6	0,6
S P O L U	abs.	0	38	147	135	225	226	230	194	1195
HYPERTENZIA	abs.	0	5	11	17	37	54	88	80	292
	rel.	0,0	13,2	7,5	12,6	16,4	23,9	38,3	41,2	24,4
	+-%	0,0	10,7	4,3	5,6	4,8	5,6	6,3	6,9	2,4
CELKOM	abs	0	47	217	327	424	306	309	268	1898

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	abs.	73	9	10	41	43	11	11	0	16	12	12	14	
	Pokles	rel.	23,4	21,4	30,3	13,2	13,8	36,7	36,7	0,0	53,3	40,0	3,8	4,7
		+-%	4,7	12,4	15,7	3,8	3,8	17,2	17,2	0,0	17,9	17,5	2,1	2,4
	abs.	97	17	7	212	210	4	9	30	1	4	267	261	
	Nezmenené	rel.	31,1	40,5	21,2	68,2	67,5	13,3	30,0	100,0	3,3	13,3	85,6	87,6
		+-%	5,1	14,8	13,9	5,2	5,2	12,2	16,4	0,0	6,4	12,2	3,9	3,7
	Nárast	abs.	142	16	16	58	58	15	10	0	13	14	33	23
		rel.	45,5	38,1	48,5	18,6	18,6	50,0	33,3	0,0	43,3	46,7	10,6	7,7
		+-%	5,5	14,7	17,1	4,3	4,3	17,9	16,9	0,0	17,7	17,9	3,4	3,0
Celkom	100%	312	42	33	311	311	30	30	30	30	30	312	298	
Ženy	abs.	99	36	41	82	88	18	43	0	58	54	26	33	
	Pokles	rel.	21,3	25,0	38,7	17,7	19,0	17,5	45,3	0,0	59,2	56,8	5,6	7,4
		+-%	3,7	7,1	9,3	3,5	3,6	7,3	10,0	0,0	9,7	10,0	2,1	2,4
	abs.	138	65	17	254	269	17	13	103	11	8	365	366	
	Nezmenené	rel.	29,7	45,1	16,0	54,9	58,1	16,5	13,7	100,0	11,2	8,4	78,7	81,9
		+-%	4,2	8,1	7,0	4,5	4,5	7,2	6,9	0,0	6,2	5,6	3,7	3,6
	Nárast	abs.	228	43	48	127	106	68	39	0	29	33	73	48
		rel.	49,0	29,9	45,3	27,4	22,9	66,0	41,1	0,0	29,6	34,7	15,7	10,7
		+-%	4,5	7,5	9,5	4,1	3,8	9,1	9,9	0,0	9,0	9,6	3,3	2,9
Celkom	100%	465	144	106	463	463	103	95	103	98	95	464	447	
Spolu	abs.	172	45	51	123	131	29	54	0	74	66	38	47	
	Pokles	rel.	22,1	24,2	36,7	15,9	16,9	21,8	43,2	0,0	57,8	52,8	4,9	6,3
		+-%	2,9	6,2	8,0	2,6	2,6	7,0	8,7	0,0	8,6	8,8	1,5	1,7
	abs.	235	82	24	466	479	21	22	133	12	12	632	627	
	Nezmenené	rel.	30,2	44,1	17,3	60,2	61,9	15,8	17,6	100,0	9,4	9,6	81,4	84,2
		+-%	3,2	7,1	6,3	3,4	3,4	6,2	6,7	0,0	5,0	5,2	2,7	2,6
	abs.	370	59	64	185	164	83	49	0	42	47	106	71	
	Nárast	rel.	47,6	31,7	46,0	23,9	21,2	62,4	39,2	0,0	32,8	37,6	13,7	9,5
		+-%	3,5	6,7	8,3	3,0	2,9	8,2	8,6	0,0	8,1	8,5	2,4	2,1
Celkom	100%	777	186	139	774	774	133	125	133	128	125	776	745	

Údaje v tabuľke sú uvedené s nasledovnými toleranciami pre status nezmeneného stavu: Biochemické parametre +/- 10%, Tlak krvi: +/- 10%, indexy: +/- 10%

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018 tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	abs.	47	3	4	30	27	5	5	0	9	4	10	10	
	Pokles	rel.	49,0	37,5	50,0	25,4	23,9	45,5	71,4	0,0	56,3	40,0	6,1	13,9
		+-%	10,0	33,5	34,6	7,9	7,9	29,4	33,5	0,0	24,3	30,4	3,7	8,0
	abs.	31	2	2	77	80	0	1	12	0	1	144	60	
	Nezmenené	rel.	32,3	25,0	25,0	65,3	70,8	0,0	14,3	100,0	0,0	10,0	88,3	83,3
		+-%	9,4	30,0	30,0	8,6	8,4	0,0	25,9	0,0	0,0	18,6	4,9	8,6
	Nárast	abs.	18	3	2	11	6	6	1	0	7	5	9	2
		rel.	18,8	37,5	25,0	9,3	5,3	54,5	14,3	0,0	43,8	50,0	5,5	2,8
		+-%	7,8	33,5	30,0	5,2	4,1	29,4	25,9	0,0	24,3	31,0	3,5	3,8
Celkom	100%	96	8	8	118	113	11	7	12	16	10	163	72	
Ženy	abs.	80	23	17	44	56	0	18	0	22	20	16	25	
	Pokles	rel.	31,4	60,5	56,7	39,3	38,1	0,0	90,0	0,0	75,9	90,9	8,1	12,3
		+-%	5,7	15,5	17,7	9,0	7,9	0,0	13,1	0,0	15,6	12,0	3,8	4,5
	Nezmenené	abs.	82	14	8	59	83	4	0	35	4	1	156	162
		rel.	32,2	36,8	26,7	52,7	56,5	11,8	0,0	100,0	13,8	4,5	78,8	79,4
		+-%	5,7	15,3	15,8	9,2	8,0	10,8	0,0	0,0	12,6	8,7	5,7	5,5
	Nárast	Abs	93	1	5	9	8	30	2	0	3	1	26	17
		Rel	36,5	2,6	16,7	8,0	5,4	88,2	10,0	0,0	10,3	4,5	13,1	8,3
		+-%	5,9	5,1	13,3	5,0	3,7	10,8	13,1	0,0	11,1	8,7	4,7	3,8
Celkom	100%	255	38	30	112	147	34	20	35	29	22	198	204	
Spolu	abs.	127	26	21	74	83	5	23	0	31	24	26	34	
	Pokles	rel.	36,2	56,5	55,3	32,2	31,9	11,1	85,2	0,0	68,9	75,0	7,2	12,7
		+-%	5,0	14,3	15,8	6,0	5,7	9,2	13,4	0,0	13,5	15,0	2,7	3,9
	abs.	113	16	10	136	163	4	1	47	4	2	300	222	
	Nezmenené	rel.	32,2	34,8	26,3	59,1	62,7	8,9	3,7	100,0	8,9	6,3	83,1	80,4
		+-%	4,9	13,8	14,0	6,4	5,9	8,3	7,1	0,0	8,3	8,4	3,9	4,7
	abs.	111	4	7	20	14	36	3	0	10	6	35	19	
	Nárast	rel.	31,6	8,7	18,4	8,7	5,4	80,0	11,1	0,0	22,2	18,8	9,7	6,9
		+-%	4,9	8,1	12,3	3,6	2,7	11,7	11,9	0,0	12,1	13,5	3,1	3,0
Celkom	100%	351	46	38	230	260	45	27	47	45	32	361	276	

Údaje v tabuľke sú uvedené s nasledovnými toleranciami pre status nezmeneného stavu: Biochemické parametre: +- 10%, Tlak krvi: +- 10%, indexy: +- 10%

OCHRANA ZDRAVIA PRED ŽIARENÍM

ČASŤ: OCHRANA ZDRAVIA PRED IONIZUJÚCIM ŽIARENÍM

TEXTOVÁ ČASŤ:

1. Personálne obsadenie odboru

Organizačne je práca na odbore rozdelená do dvoch oddelení - Oddelenie röntgenov, uzavretých a otvorených žiaričov a Oddelenie rádioaktivity a monitorovania životného prostredia, Pretrvávajúcim problémom je nedostatočné personálne obsadenie odboru. K 31.12.2018 vykonávalo činnosť 9 pracovníkov.

Počet pracovníkov odboru v roku 2019: 9

6	VŠ
1	DAHE
2	lab.

Dňa 14. 03. 2018 sa pracovníčka Oddelenia rádioaktivity a monitorovania životného prostredia zúčastnila tématického kurzu „Ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením v Bratislave. V dňoch 17. – 20. 09. 2018 sa dvaja pracovníci zúčastnili XXVI. Konzultačných dní pracovníkov vodohospodárskych rádiochemických laboratórií v Bojniciach. V dňoch 24. - 26. 10. 2018 sa dve pracovníčky zúčastnili XXI. ročníka medzinárodnej konferencie „Medicína katastrof v Slovenskej republike.

2. Organizačné členenie odboru

Členenie odboru ochrany zdravia pred žiarením:

Vedúci odboru

1. Oddelenie röntgenov, uzavretých a otvorených žiaričov
VŠ – 2
DAHE - 1
2. Oddelenie rádioaktivity a monitorovania životného prostredia

Vedúci oddelenia

VŠ - 2
lab. - 2

3. Hlavná náplň činnosti odboru, ťažiskové úlohy v predchádzajúcom roku v jednotlivých oblastiach radiačnej ochrany, celkové zhodnotenie činnosti odboru v predchádzajúcom kalendárnom roku

Medzi základné úlohy štátneho zdravotného dozoru patrí radiačná ochrana, to znamená ochrana zdravia ľudí pred účinkami ionizujúceho žiarenia pri všetkých činnostiach vedúcich k ožiareniu za normálnych podmienok a v prípade straty kontroly nad zdrojom žiarenia. V rámci radiačnej ochrany je potrebné regulovať radiačnú záťaž pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a obyvateľstva ako celku, zabrániť vzniku nestochastických účinkov a udržiavať riziko stochastických účinkov na najnižšej možnej miere. Je potrebné zabezpečiť, aby činnosti vedúce k ožiareniu vykonávali iba osoby so zodpovedajúcou zdravotnou a odbornou spôsobilosťou, pričom musí byť zaistená i odborná lekárska starostlivosť pre pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a v prípade straty kontroly nad zdrojom žiarenia i pre obyvateľstvo. Činnosť odborníkov v ochrane zdravia pred účinkami ionizujúceho žiarenia je sledovaná orgánmi Európskej únie a Medzinárodnej komisie pre

atómovú energiu. Táto skutočnosť kladie vysoké nároky na odbornú úroveň pracovníkov odboru. Ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením je taktiež sledovaná a pripomienkovaná zo strany mimovládnych ekologických organizácií.

Mimoriadne dôležitou súčasťou systému zdravotnej starostlivosti je bezpečnosť pacientov a racionálne znižovanie dávok ionizujúceho žiarenia pri zachovaní poskytovaných diagnostických informácií, prípadne ich rozšírení. Pracoviská odborov ochrany zdravia pred žiarením spolupracujú pri zavádzaní programov kvality pri lekárskom ožiarení na jednotlivých rádiodiagnostických pracoviskách a dbajú na dodržiavanie predpísaných pracovných postupov pri rôznych typoch vyšetrení.

Veľký význam má aj kontrola dovozu zdrojov ionizujúceho žiarenia na územie Slovenskej republiky, ako aj ich vývozu zo Slovenskej republiky. Každý členský štát Európskej únie musí mať vybudované zariadenia na uskutočňovanie nepretržitého sledovania úrovni radiačnej kontaminácie atmosféry, hydrosféry, pôdy a článkov potravinového reťazca. V súvislosti so sledovaním prírodnej rádioaktivity je činnosť zameraná na stanovenie radónu v podlaží, ako aj na meranie objemovej aktivity radónu v ovzduší, v obytných a v pracovných priestoroch (napr. verejnosti prístupné jaskyne). V stavebných materiáloch sa stanovuje obsah prírodných rádionuklidov a vyhodnocuje sa index hmotnostnej aktivity.

V roku 2018 bolo spracovaných 61 podkladov pre vydanie rozhodnutí.

Podľa § 45 ods. 3 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. bolo v roku 2018 vydaných 20 povolení na činnosti vedúce k ožiareniu.

Dňa 1. apríla 2018 vstúpil do platnosti zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V súlade s novým zákonom bolo vydaných 8 potvrdení o oznámenej činnosti, 20 rozhodnutí o registrovanej činnosti a 6 rozhodnutí na činnosti vedúce k ožiareniu.

Pracovníci Odboru ochrany zdravia pred žiarením v roku 2018 vypracovali 1 posudok, týkajúci sa odhadu dávky v plode u žien vyšetrených v zdravotníckych zariadeniach.

4. Legislatívna činnosť

Nevyhnutnosťou transponovania Smernice Rady Európy 2013/59/Euratom z 5. 12. 2013 do našej legislatívy bolo potrebné prijať nový zákon, ktorý komplexnejšie upravil problematiku radiačnej ochrany. S účinnosťou od 01. 04. 2018 platí v Slovenskej republike zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a k tomu príslušné vykonávacie vyhlášky.

5. Výkon štátneho dozoru v radiačnej ochrane

Výkon dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách, kde sa vykonáva lekárske ožiarenie,

Zdravotnícke rádiodiagnostické a rádioterapeutické pracoviská

Na rádiodiagnostických pracoviskách bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných 69 obhliadok. Pri obhliadkach sa uskutočňovali dozimetrické merania prostredia, merania základných parametrov röntgenových zariadení, kontrola príslušnej dokumentácie röntgenového pracoviska. Zistené nedostatky boli oznámené štatutárnemu zástupcovi zariadenia, alebo majiteľovi prístroja. Zodpovední pracovníci priamo na zázname určili termín odstránenia nedostatkov.

Stomatologické röntgenové pracoviská

V uplynulom roku bolo schválených 6 nových súkromných stomatologických pracovísk s intraorálnymi röntgenovými prístrojmi a sedem pracovísk s panoramatickými röntgenovými prístrojmi.

V oblasti stomatologických röntgenových pracovísk je situácia najlepšia, nakoľko väčšina týchto pracovísk má nové röntgenové prístroje, ktorých vek nepresahuje 5 až 7 rokov. Posudzované súkromné stomatologické pracoviská spĺňajú všetky požadované kritériá z hľadiska ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením.

Nukleárna medicína

Najväčší rozsah prác s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi je v zdravotníctve vykonávaný na pracoviskách nukleárnej medicíny. V Košiciach sa nachádza jedno oddelenie nukleárnej medicíny.

Na tomto oddelení sú najčastejšie používanými nasledujúce otvorené zdroje ionizujúceho žiarenia - ^{99m}Tc , ^{125}I , ^{131}I , ^{99}Y , ^{201}Tl , ^{51}Cr , ^{57}Co , ^{58}Co , ^{153}Gd . V roku 2011 bolo spektrum otvorených žiaričov doplnené o ^{153}Gd , ktorý sa bude využívať ako zdroj pre korekciu atenuácie pri scintigrafickom zobrazení.

Kvapalnú odpad, ako exkrementy pacientov sa dostávajú do kanalizácie vo vyhradenom WC ako súčasť kontrolovaného pásma. Nie je vypúšťaný okamžite do kanalizácie, ale zadržuje sa osobitne vo vymieracej nádrži na tekutý rádioaktívny odpad, ktorá je súčasťou systému ROEDIGER VACUUM. V nej sedimentujú, 123 dní sa zachytáva aj ostatná odpadová voda. Odpadové látky sa z vymieracej nádrže vypúšťajú do verejnej kanalizácie príslušnou kanalizačnou vetvou. Tuhý rádioaktívny odpad sa ukladá do špeciálnych pevných plastových nádob. Odpad je ukladaný podľa druhu rádionuklidov v sklade rádioaktívneho odpadu, kde sa skladuje tak dlho pokiaľ, jeho aktivita neklesne na hodnotu, ktorá dovolí jeho odsun do životného prostredia, ako neaktívny odpad.

Pracoviská s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi

V okresoch Košice-mesto a Košice-okolie sú na pracoviskách klinickej biochémie zriadené RIA laboratória. V evidencii sa nachádzajú 2 pracoviská, z toho jedno súkromné v zrekonštruovaných priestoroch na Kukučínovej ulici v Košiciach. Na uvedených pracoviskách sa používa rádionuklid ^{125}I .

Rádioaktívny odpad z pracovísk je skladovaný do doby jeho vymretia v špeciálne určených a kontrolovaných priestoroch. Po vymretí je tento odpad likvidovaný ako komunálny v zmysle príslušnej legislatívy.

Výkon dozoru v radiačnej ochrane na priemyselných pracoviskách so zdrojmi žiarenia, Pracoviská s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi

V okresoch Košice-mesto a Košice-okolie bolo používaných 106 kusov uzavretých rádioaktívnych žiaričov. Najrozšírenejšie je používanie uzavretých žiaričov v U. S. Steel Košice, ako súčasť zariadení na riadenie a kontrolu technologických procesov, na meranie kvality finálnych výrobkov a ako súčasť rozličných meracích prístrojov.

V roku 2018 bolo v U. S. Steel Košice zrušené jedno pracovisko, na ktorých sa používali 2 kusy uzavretých žiaričov. Likvidácia uzavretých žiaričov bola realizovaná firmou, ktorá má na takéto činnosti oprávnenie.

Číselný prehľad podnikov, závodov, ústavov a organizácií, ktoré používajú uzavreté žiariče je uvedený v tabuľke.

Technické röntgenové a defektoskopické pracoviská

Používanie technických röntgenových prístrojov v priemysle je zamerané predovšetkým na defektoskopické skúšky pri sledovaní a kontrole zvarov, materiálov a výrobkov nedeštruktívnym spôsobom a na mikro a makroštruktúralnu analýzu surovín a materiálov.

Na území okresov Košice-mesto a Košice-okolie sa nachádza 8 rtg defektoskopických prístrojov a 4 pracoviská rádionuklidovej defektoskopie s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi.

Výkon dozoru v radiačnej ochrane v pôdohospodárstve a na veterinárnych pracoviskách so zdrojmi žiarenia,

V súčasnosti máme v okresoch Košice-mesto a Košice-okolie evidovaných 7 veterinárnych pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. Tieto pracoviská prevádzkujú súkromní veterinárni lekári vo svojich veterinárnych ambulanciách.

Výkon dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách so zdrojmi žiarenia v školstve a na vedeckovýskumných pracoviskách so zdrojmi žiarenia,

Vo výskumných ústavoch a na vysokých školách (Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie a Prírodovedecká fakulta UPJŠ) sa rádioaktívne látky využívajú v malej miere.

Prírodovedecká fakulta UPJŠ Košice využíva aj ožarovacie zariadenie CHISOSTAT s uzavretým žiaričom ^{60}Co . Uvedené ožarovacie zariadenie sa využíva na ožarovanie experimentálnych zvierat a sterilizáciu laboratórnych potrieb a pomôcok pre výskumnú a pedagogickú činnosť. Z otvorených žiaričov sa používajú ^3H , ^{32}P , ^{14}C a ^{131}I .

Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie Košice využíva vo svojej činnosti 8 röntgenových prístrojov, ktoré sa využívajú vo veterinárnej praxi pri ošetrovaní zvierat – 3 pojazdné röntgenové prístroje, 2 prenosné röntgenové prístroje, 2 intraorálne röntgenové prístroje a 1 panoramatický röntgenový prístroj. V roku 2018 Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie Košice požiadala o zrušenie povolenia na prevádzku intraorálneho röntgenového prístroja na Klinike malých zvierat.

Posudková činnosť, vydávanie rozhodnutí o registrácii činností vedúcich k ožiareniu a povolení na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu a služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany

V roku 2018 bolo vydaných 8 potvrdení o zaevidovaní oznámenej činnosti. Vydaných bolo 19 rozhodnutí o registrácii na činnosti vedúce k ožiareniu, z toho 5 celotelových röntgenových kostných denzitometrov. Pre poskytovanie služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany bolo vydané jedno rozhodnutie o registrácii. Pre používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení boli vydané dve povolenia a 4 povolenia v súvislosti so zmenou podmienok a skutočností, na ktoré boli povolenia vydané.

6. Vedenie evidencie o prevádzkovateľoch zdrojov žiarenia, vedenie evidencie oznámených, registrovaných a povolených zdrojov žiarenia a o poskytovateľoch služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany

V súlade s novým zákonom došlo k zmenám podmienok na vykonávanie činnosti vedúcej k ožiareniu. S prihliadnutím na charakter, súvisiacu mieru možného ožiarenia pracovníkov alebo obyvateľstva a možné riziko vyplývajúce z prevádzky zdroja ionizujúceho žiarenia je na poskytovanie služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany potrebné oznámenie, registrácia alebo povolenie. Na základe tejto skutočnosti bolo potrebné prepracovať a aktualizovať zoznamy pracovísk využívajúcich zdroje ionizujúceho žiarenia.

7. Zhodnotenie radiačnej zát'aže pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

V roku 2018 sme zaznamenali 9 prípadov zvýšeného ožiarenia, z toho 8 pracovníkov v zdravotníctve a 1 pracovník pracujúci v priemysle. Odborní zástupcovia predmetných pracovísk boli vyzvaní na prešetrenie a zdôvodnenie zvýšeného ožiarenia u pracovníkov.

8. Mimoriadne radiačne situácie, nehody a havárie, havarijná pripravenosť

Zamestnanci Odboru ochrany zdravia pred žiarením v roku 2018 riešili 6 mimoriadnych udalostí. V jednom prípade sme sa podieľali na riešení mimoriadnej situácie v súvislosti so zaistením rádioaktívne kontaminovaného materiálu v kovovom šrote a jeden prípad bol nález požiarneho hlásičov na skládke komunálneho odpadu. V štyroch prípadoch sme sa podieľali aj na riešení mimoriadnej situácie so zaistením rádioaktívne kontaminovaného vagóna. Kontaminované vagóny boli vrátané do krajiny pôvodu.

9. Sankčné opatrenia a uložené sankcie

V roku 2018 neboli uložené žiadne sankcie.

10. Laboratórna a analytická činnosť odboru

Ťažiskové úlohy, druh a cieľ činnosti, prehľad laboratórnej a analytickej činnosti,

RÚVZ so sídlom v Košiciach sa podieľa ako stála zložka na činnosti radiačnej monitorovacej siete. Monitorovanie, radiačnej situácia a zber údajov sa vykonáva v územnom obvode Košického a Prešovského kraja.

Na odbore sa vykonávajú pravidelné kontinuálne, integrálne a jednorazové merania príkonu dávkového ekvivalentu – PDE. Kontinuálne merania PDE sa vykonávajú sondou FHZ 621 G-L2, ktorá je umiestnená na streche budovy RÚVZ, Ipeľská č. 1, Košice. V roku 2018 bola uvedená do skúšobnej prevádzky nová sonda na meranie príkonu dávkového ekvivalentu EcoGamma-g. Po overení na SMÚ v Bratislave sa budú merania PDE vykonávať touto sondou.

Na 19-tich pevných stanovištiach v Košickom a Prešovskom kraji sú od roku 1989 rozmiestnené termoluminiscenčné dozimetre (TLD), ktorými sa získavajú hodnoty integrálnych meraní PDE v sledovaných lokalitách a ich pravidelná výmena sa uskutočňuje v kvartálnych intervaloch. RÚVZ Košice nevlastní prístroj na vyhodnocovanie dozimetrov, preto pracovníci vykonávajú merania na zariadení v laboratóriu ÚVZ SR v Bratislave.

Pri odberoch vzoriek v teréne sa vykonávajú merania aktuálneho príkonu dávkového ekvivalentu v danom odberovom mieste.

V rámci monitorovania životného prostredia sa vykonáva aj odber vzoriek životného prostredia. Odoberajú vzorky pitných a povrchových vôd, v ktorých stanovujú radón - ²²²Rn, celkovú objemovú aktivitu alfa a celkovú objemovú aktivitu beta. Z dôvodu nefunkčnosti meracieho zariadenia sa celková objemová aktivita alfa a celková objemová aktivita beta v I. polroku stanovovala v laboratóriu vo VVS, a. s., Košice a v II. polroku na Oddelení ochrany zdravia pred žiarením na RÚVZ v Banskej Bystrici.

Atmosférický spad, riečny sediment, pôda, porast, potraviny (kravské mlieko, ovčie mlieko, poľnohospodárske plodiny, ovocie, zelenina, mäso, celodenná strava, huby) sú ďalšie zložky

životného prostredia, ktoré sa monitorujú.. V uvedených vzorkách sa stanovujú prírodné (^{226}Ra , ^{232}Th , ^{40}K , ^7Be) a umelé rádionuklidy (^{137}Cs)

Odber aerosólov v ovzduší sa vykonával v priestoroch Slovenského hydrometeorologického ústavu v Stropkove – Tisinci. V dôsledku zastaraného prístrojového vybavenia na danom ústave bol odber vzoriek aerosólov zastavený v roku 2015, preto oddelenie nevykonáva monitorovanie aerosólov.

Medzilaboratórne porovnávacie merania, vyhodnotenie úspešnosti,

Laboratórium Odboru ochrany zdravia pred žiarením sa každoročne zúčastňuje na medzilaboratórnych porovnávacích skúškach v oblasti rádiochemických rozborov vôd (MPS-RR) organizovaných Výskumným ústavom vodohospodárskym v Bratislave. Keďže laboratórium doteraz nedostalo objednaný nový prístroj na stanovovanie celkovej objemovej aktivity alfa a celkovej objemovej aktivity beta nebolo možné participovať na porovnávacíj skúške MPS-RR-4/2018. Porovnávacie merania na stanovenie celkovej objemovej aktivity radónu-222 VÚVH Bratislava v roku 2018 neorganizoval.

V septembri 2018 uskutočnilo laboratórium overovacie merania aparátúry na stanovenie objemovej aktivity radónu-222 vo vodách. Merania boli úspešné a Slovenský metrologický ústav v Bratislave vydal laboratóriu certifikát o overení danej aparátúry.

V novembri 2018 sa laboratórium zúčastnilo medzinárodných medzilaboratórnych porovnávacích meraní na stanovenie objemovej aktivity radónu-222 v prírodnej vode REM 2018 Radon-in-water proficiency test organizovaných Európskou komisiou JRC Geel, Belgicko. Laboratórium v týchto porovnávacích meraniach nebolo úspešné – stanovené hodnoty objemovej aktivity radónu-222 v prírodnej vode presahovali referenčnú hodnotu cca o 100%.

Novozavedené laboratórne metodiky

V roku 2018 neboli zavedené nové laboratórne metodiky.

Analýza zložiek životného prostredia

Rádioaktivita stavebných materiálov

Na obsah prírodných rádionuklidov sa vyšetrili 4 vzorky stavebného materiálu a surovín. V odobratých vzorkách sa stanovovala hmotnostná aktivita nasledujúcich rádionuklidov: rádium - ^{226}Ra , tórium - ^{232}Th , draslík - ^{40}K a index hmotnostnej aktivity - I. Prekročenie referenčnej úrovne bolo zistené v jednej vzorke: Popolček ELPOLOGISTIKA Polaniec – Poľsko ($I = 1,33 \pm 0,01$) z firmy Stachema Bratislava, prevádzka spoločnosti Košice.

Prírodná rádioaktivita vo vodách a vodných sedimentoch

Vzorky vôd boli odobierané z verejných vodovodov, minerálnych a geotermálnych prameňov a vrtov a z povrchových tokov.

Rádioaktivita pitných vôd

Zo 67 odberových miest bolo odobratých 81 vzoriek pitných vôd a vykonalo sa v nich 104 stanovení.

Z dôvodu nefunkčnosti meracieho zariadenia celková objemová aktivita alfa a celková objemová aktivita beta bola v I. polroku stanovovaná v laboratóriu vo VVS, a. s., Košice a v II. polroku na Oddelení ochrany zdravia pred žiarením na RÚVZ v Banskej Bystrici.

V ukazovateli celková objemová aktivita alfa ($I_H = 0,10 \text{ Bq.l}^{-1}$) a celková objemová aktivita beta ($I_H = 0,50 \text{ Bq.l}^{-1}$) namerané hodnoty vo vzorkách odobratých v okresoch Košice – mesto a Košice - okolie neprekročili indikačnú hodnotu. Maximálna hodnota celkovej objemovej

aktivity alfa bola stanovená vo vzorke vody odobratej 17. 9. 2018 z vodovodu na Obecnom úrade v obci Skároš (KS) – $a_{\nu,\beta} = 0,100 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 27\%$. Maximálna hodnota celkovej objemovej aktivity beta bola stanovená vo vzorke vody odobratej 18. 9. 2018 z vodovodu na Obecnom úrade v Ždani (KS) – $a_{\nu,\beta} = 0,210 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 4\%$.

V ukazovateli objemová aktivita radón - ^{222}Rn bola indikačná hodnota 100 Bq.l^{-1} prekročená v jednej vzorke vody, ktorá bola odobratá 25. 6. 2018 v kuchyni MŠ (obecný rezervoár) v Hýľove – (KS) - $a_{\nu,^{222}\text{Rn}} = 229,4 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 12\%$.

V odberovom mieste, kde v stanovovanej vzorke vody bola prekročená indikačná hodnota v ukazovateli objemová aktivita radón - ^{222}Rn , bolo začaté vykonávanie nápravných opatrení za účelom identifikácie zdroja vody, ktorý je zodpovedný za zvýšený obsah rádionuklidu v pitnej vode, na analýzu situácie a na návrh a realizáciu opatrení na zníženie obsahu radónu - ^{222}Rn v pitnej vode.

Rádioaktivita minerálnych vôd

Vo vzorkách minerálnych vôd sa oproti pitným vodám zaznamenávajú vyššie hodnoty rádioaktivity. Rádioaktivita minerálnych a geotermálnych vôd je určovaná predovšetkým vlastnosťami geologického podložia lokalít, v ktorých sa vrty nachádzajú.

Z 3 lokalít okresov Košice – mesto a Košice - okolie boli 30. 5 2018 odobraté 4 vzorky minerálnych vôd. Vzorky pre stanovenie ukazovateľov celková objemová aktivita alfa a celková objemová aktivita beta z dôvodu nefunkčnosti meracieho zariadenia neboli odobierané.

V stanovovaných ukazovateľoch (objemová aktivita radónu - ^{222}Rn , objemová aktivita rádia – ^{226}Ra) sa rádioaktivita minerálnych vôd pohybovala na úrovni dlhodobých priemerných hodnôt charakteristických pre daný zdroj vody.

Maximálna hodnota objemovej aktivity radónu - ^{222}Rn ($a_{\nu,^{222}\text{Rn}} = 86,4 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 13 \%$) vo vzorke vody odobratej v Košiciach (G5 Gajdovka) a maximálna hodnota objemovej aktivity rádia - ^{226}Ra ($a_{\nu,^{226}\text{Ra}} = 0,404 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 9 \%$) bola stanovená vo vzorke vody odobratej z vrtu KE 8 v Buzici.

Rádioaktivita povrchových vôd a ich sedimentov

Vzorky povrchových vôd sa v lokalite Krásna nad Hornádom (KE) odoberali v I. polroku v pravidelných mesačných intervaloch a v II. polroku sa z dôvodu nefunkčnosti prístroja odber vykonával len raz kvartálne. V roku 2018 bolo odobratých 9 vzoriek povrchových vôd a uskutočnilo sa v nich 39 stanovení rádioaktivity. V meraných vzorkách povrchových vôd neboli zaznamenané zvýšené hodnoty rádioaktivity. Maximálna hodnota v ukazovateli celková objemová aktivita alfa bola zistená vo vzorke vody odobratej dňa 28. 6. 2018 – $a_{\nu,\alpha} = 0,060 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 57 \%$ a maximálna hodnota v ukazovateli celková objemová aktivita beta bola stanovená vo vzorke vody odobratej dňa 27. 9. 2018 - $a_{\nu,\beta} = 0,136 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 6 \%$. Hodnoty objemovej aktivity cézia - ^{137}Cs , stanovované gamaspektrometricky, boli pod detekčným limitom.

Spolu so vzorkami povrchových vôd sa z odberového miesta odobralo 7 vzoriek riečnych sedimentov. Vo vzorkách sa stanovili hmotnostné aktivity prírodných rádionuklidov rádium - ^{226}Ra , tórium - ^{232}Th , draslík - ^{40}K a umelého rádionuklidu cézium - ^{137}Cs . Maximálna hodnota hmotnostnej aktivity cézia - ^{137}Cs - $a_{137\text{Cs}} = 3,78 \pm 1,14 \text{ Bq.kg}^{-1}$ bola stanovená vo vzorke sedimentu odobratej 19. 2. 2018.

Meranie vzoriek pôd a porastov

V súvislosti so vstupom do Európskej únie za účelom sledovania migrácie ^{137}Cs v hĺbkovom profile vrstvenom na 0 – 5 cm (I. vrstva), 5 – 15 cm (II. vrstva) a 15 – 30 cm (III. vrstva) sa v lokalite Krásna nad Hornádom (KE), v povodí rieky Hornád a v lokalite Viničky

(TV) v povodí rieky Bodrog, raz kvartálne odoberali vzorky pôd. Spolu so vzorkami pôd sa v uvedených lokalitách odoberali aj vzorky porastov. Vzorky pôd a porastov sa odobrali aj zo 4 lokalít okresov Košice mesto a Košice okolie.

V roku 2018 bolo odobratých 21 vzoriek pôd a 17 vzoriek porastov. Najvyššia hodnota hmotnostnej aktivity cézia - ^{137}Cs bola stanovená vo vzorke pôdy z II. vrstvy z lokality Krásna nad Hornádom (27. 09. 2018) a dosiahla hodnotu $a_{137\text{Cs}} = 6,12 \pm 0,31 \text{Bq.kg}^{-1}$. Minimálna hodnota hmotnostnej aktivity cézia - ^{137}Cs bola stanovená vo vzorke pôdy z II. vrstvy z lokality Krásna nad Hornádom odobratej 14. 11. 2018 a dosiahla hodnotu $a_{137\text{Cs}} = 0,75 \pm 0,30 \text{Bq.kg}^{-1}$. Hodnota hmotnostnej aktivity cézia - ^{137}Cs stanovená v porastoch bola pod detekčným limitom prístroja.

Kontinuálne, integrálne a jednorazové merania príkonu dávkového ekvivalentu – PDE

Kontinuálne meranie príkonu dávkového ekvivalentu

Merania príkonu dávkového ekvivalentu sa uskutočňovali sondou FHZ 621 G-L2 na streche budovy RÚVZ, Ipeľská č. 1, Košice. Celodenné meranie pozostávalo z kontinuálneho merania PDE v hodinových intervaloch. Priemerný mesačný PDE sa stanovoval z priemerných denných PDE. Zistené hodnoty sa zasielajú na ÚVZ SR v Bratislave.

V roku 2018 bolo vykonaných 365 celodenných meraní. Významné zvýšenie hodnôt PDE nad dlhodobý priemer nebolo zaznamenané. Priemerný denný PDE bol $105,05 \pm 18,72 \text{nSv.h}^{-1}$. Maximálna hodnota PDE - $129,71 \pm 4,82 \text{nSv.h}^{-1}$ bola nameraná 16. 05. 2018 a minimálna hodnota PDE - $61,88 \pm 1,54 \text{nSv.h}^{-1}$ bola nameraná 6. 05. 2018. Dlhodobý priemer PDE pre dané odberové miesto je $105,80 \text{nSv.h}^{-1}$.

V roku 2018 bola uvedená do skúšobnej prevádzky sonda na meranie príkonu dávkového ekvivalentu EcoGamma-g. Po overení na SMÚ v Bratislave sa budú merania PDE vykonávať touto sondou.

Plošné integrálne a jednorazové meranie príkonu dávkového ekvivalentu

Na dvoch pevných stanovištiach v okrese Košice – mesto a dvoch stanovištiach v okrese Košice – okolie sú od roku 1989 rozmiestnené termoluminiscenčné dozimetre, ktorých pravidelná výmena sa uskutočňuje v kvartálnych intervaloch. V roku 2018 sa výmeny TLD uskutočnili v dňoch 9. – 16. januára, druhá výmena v dňoch 4. – 11. apríla, tretia výmena v dňoch 13. júna – 2. júla a štvrtá výmena v dňoch 12. októbra – 23. októbra.

Pretože RÚVZ Košice nevlastní prístroj na vyhodnocovanie dozimetrov, pracovníci RÚVZ Košice vykonávali meranie na zariadení v laboratóriu ÚVZ SR v Bratislave. Získané výsledky meraní boli spracované, vyhodnotené a následne zaslané do centra Slovenského ústredia radiačnej monitorovacej siete na ÚVZ SR v Bratislave.

V roku 2018 nebolo zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity a hodnoty integrálnych meraní PDE v sledovaných lokalitách sa pohybovali na úrovniach dlhodobých priemerov charakteristických pre danú lokalitu (minimum: $42 \pm 4 \text{nSv.h}^{-1}$ – Košice v I. kvartáli; maximum: $123 \pm 8 \text{nSv.h}^{-1}$ – Jasov v IV. kvartáli).

Pri odberoch vzoriek v teréne sa meria aj aktuálny príkon dávkového ekvivalentu v danom odberovom mieste. V roku 2018 boli vykonané merania PDE v 49 odberových miestach prenosným meračom DC-3-E. Hodnoty PDE sa pohybovali na úrovniach charakteristických pre dané lokality v intervale od $66 \pm 4 \text{nSv.h}^{-1}$ – Krásna nad Hornádom, f. TAMAS, 29. 1. 2018 do $163 \pm 4 \text{nSv.h}^{-1}$ – Jahodná, 9. 1. 2018.

Rádioaktivita prašného spad

Odberové miesto pre vzorky mesačného spad sa nachádza na streche budovy RÚVZ, Ipeľská č. 1, Košice. Gamaspektrometricky bolo vyhodnotených 12 vzoriek. Obsah cézia -

^{137}Cs bol pod detekčným limitom prístroja a najvyššia hodnota berýlia ^{7}Be bola nameraná vo vzorke spadú odobratého v mesiaci august – $a_{7\text{Be}} = 118,15 \pm 8,25 \text{ Bq}\cdot\text{m}^{-2}$. Celková objemová aktivita alfa a celková objemová aktivita beta sa z dôvodu nefunkčnosti nízkopozadového alfa-beta merača nestanovovali.

Meranie vzoriek potravinového reťazca

Pri monitorovaní článkov potravinového reťazca sa zvýšená pozornosť venuje tým druhom potravín, ktoré predstavujú rozhodujúci zdroj príjmu rádionuklidov obyvateľstvom. Merania sa vykonávali na RÚVZ Košice gamaspektrometrickou analýzou.

V rámci monitorovania rádioaktivity v životnom prostredí boli v sledovanom období odobraté 4 vzorky kravského mlieka. Kravské mlieko sa odoberalo v mesiacoch: január, apríl, júl a október (100 ml/deň) v Poľnohospodárskom družstve v Turnianskej Novej Vsi. Hodnoty objemovej aktivity cézia - ^{137}Cs v týchto vzorkách boli pod detekčným limitom prístroja.

V súvislosti s požiadavkou Európskej únie sa od roku 2005 kvartálne odberajú vzorky celodennej stravy bez diétnych obmedzení na pracovisku Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach. Z odobratých vzoriek sa vytvára zmesná vzorka, ktorá sa po spracovaní gamaspektrometricky vyhodnocuje. Maximálna hodnota hmotnostnej aktivity cézia - ^{137}Cs - $a_{137\text{Cs}} = 0,04 \pm 0,01 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ - bola nameraná vo vzorke odobratej 18. 09. 2018.

V roku 2018 v rámci monitorovania rádioaktivity bolo sezónne odobratých 8 vzoriek potravín (4 vzorky ovocia, 4 vzorky obilia). Hodnoty hmotnostnej aktivity cézia - ^{137}Cs u väčšiny vzoriek sa pohybovali pod úrovňou detekčného limitu. Najvyššia hodnota hmotnostnej aktivity cézia - ^{137}Cs bola nameraná vo vzorke jablák odobratých u súkromného pestovateľa v obci Slanec (KS) - $a_{137\text{Cs}} = 0,087 \pm 0,019 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.

Gamaspektrometricky bola stanovená hodnota hmotnostnej aktivity cézia - ^{137}Cs - $a_{137\text{Cs}} = 1,20 \pm 0,41 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ vo vzorke huby – masliak kopcový, odobratej v areáli RÚVZ Košice 14. 09. 2018.

Činnosť v rámci radiačnej monitorovacej siete

RÚVZ Košice sa podieľa ako stála zložka na činnosti radiačnej monitorovacej siete. Vykonáva monitorovanie radiačnej situácie, zber údajov o výsledkoch monitorovania v územnom obvode Košického a Prešovského kraja. Získané výsledky sú poskytované ústrediu radiačnej monitorovacej siete a budú slúžiť na hodnotenie ožiarenia a hodnotenie vplyvu žiarenia na zdravie obyvateľov.

11. Vyhodnotenie programov a projektov verejného zdravotníctva v oblasti radiačnej ochrany

V roku 2018 boli na Odbore ochrany zdravia pred žiarením riešené nasledujúce projekty:

1. Implementácia požiadaviek zákona o radiačnej ochrane a jeho vykonávacích predpisov do výkonu štátneho dozoru v radiačnej ochrane
2. Monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí pre účely plnenia požiadaviek odporúčania európskej komisie a zabezpečovanie činnosti komunikačného informačného systému medzi ÚVZ SR a európskou komisiou
3. Príprava národného akčného plánu na obmedzenie ožiarenia obyvateľstva z radónu.

Stav plnenia programov a projektov riešených na Odbore ochrany zdravia pred žiarením v roku 2018 bol samostatne spracovaný v januári 2019 a závery plnenia boli zaslané

koordinátorovi riešených programov a projektov v rámci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach.

12. Prednášková činnosť, publikačná činnosť, odborná konzultačná a poradenská činnosť a poskytovanie informácií verejnosti

V roku 2018 boli prezentované dve prednášky na XXVI. Konzultačných dňoch pracovníkov vodohospodárskych rádiologických laboratórií v Bojniciach.

Pracovníci odboru prezentujú výsledky svojej činnosti na pravidelných odborných seminároch, ktoré sa uskutočňujú na RÚVZ v Košiciach.

V roku 2018 poskytli pracovníci Odboru ochrany zdravia pred žiarením 235 konzultácií. Boli to väčšinou telefonické konzultácie, ktoré sa týkali podmienok a zoznamu dokladov potrebných k zriadeniu pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V súvislosti s prijatím zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa vyskytli nejasnosti a nepresnosti s uvádzaním nového zákona do praxe, čo podmienilo nárast konzultácií žiadateľov.

PRÍLOHY:

Tabuľka č. 1: Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

PREHĽAD VÝKONOV OOPZŽ	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Počet previerok v rámci ŠZD	36	2	1		1	40
Počet preverených pracovísk	30	1	1		1	33
Počet záznamov z previerok	69	4	2		2	77
Počet návrhov na správne konanie ¹⁾						
Počet uložených sankcií (pokuty) ²⁾						
Počet meraní röntgenového žiarenia v rámci ŠZD	141	10	4		5	160
Počet meraní gama žiarenia v rámci ŠZD		20			350	370
Počet meraní povrchovej kontaminácie v rámci ŠZD						
Prešetrenie chorôb z povolania						
Prešetrenie nadexpozícií	8	1				9
Prešetrenie mimoriadnych udalostí, nehôd a havárií					5	5
Záchyt rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu					1	1
Počet riešených podnetov a sťažností ³⁾	1					1
Počet konzultácií a odborných jednaní	143	41	8	4	39	235
Počet spracovaných odborných vyjadrení a usmernení	2	1				3
Počet vypracovaných správ, hlásení a analýz					64	64
Prednášková činnosť (hodín)				12		12
Počet školených pracovníkov						
Počet publikácií						
Skúšky odbornej spôsobilosti						
Spracované podklady pre vydanie rozhodnutí RÚVZ ⁴⁾	43	10	2	1	5	61
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 13 ⁵⁾						
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 45 ⁶⁾	17	3				20
- Počet rozhodnutí o zastavení alebo prerušení konania						
- Počet vydaných oznámení podľa § 23 ⁸⁾		3		1	4	8
- Počet vydaných rozhodnutí o registrácií podľa § 25 ⁹⁾	18		1		1	20
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 28 ¹⁰⁾	2					2
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 31 ¹¹⁾	2	1	1			4
- Počet rozhodnutí o zastavení alebo prerušení konania	4	3				7
Počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov ⁷⁾						

Poznámky:

- 1) Začaté správne konania na uloženie pokuty podľa § 56 a § 57 zákona č. 355/2007 Z.z.
- 2) Počet uložených pokút podľa § 56 a § 57 zákona č. 355/2007 Z.z.
- 3) Celkový počet riešených podnetov od obyvateľov a z pracovísk so zdrojmi žiarenia a sťažností
- 4) Celkový počet spracovaných podkladov pre vydanie rozhodnutí orgánom verejného zdravotníctva (RÚVZ)
- 5) Celkový počet vydaných záväzných posudkov (rozhodnutí) podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z.z.
- 6) Celkový počet vydaných povolení (rozhodnutí) podľa § 45 zákona č. 355/2007 Z.z.
- 7) Celkový počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 54 zákona č. 355/2007 Z.z.
- 8) Celkový počet vydaných oznámení podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 9) Celkový počet vydaných rozhodnutí o registrácií podľa § 25 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 10) Celkový počet vydaných rozhodnutí podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 11) Celkový počet vydaných rozhodnutí podľa § 31 zákona č. 87/2018 Z.z.

Tabuľkač. 2: Prehľad počtu röntgenových prístrojov

OKRES	Zdravotnícke RTG prístroje											Veterinárne RTG	Technické RTG prístroje						SPOLU
	Zubné RTG prístroje			Skiagrafia	Skiaskopia	Mamografia	Pojazdné RTG	CT	Angiografia, DSA a intervenčné výkony	Terapeutické RTG	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj		Technický RTG prístroj stacionárny	Technický RTG prístroj prenosný	Mikroštruktúrálne RTG prístroj	RTG prístroj pre kontrolu batožín	Röntgenový spektrometer	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj	
	Intraorálne	Panoramatické	CB CT																
Košice-mesto	124	27	2	33	13	11	30	7	7	1	11	13	8	1	2	4	20	5	319
Košice-okolie	17	1	-	1	1	1	-				1	1			1		3		27
SPOLU	141	28	2	34	14	12	30	7	7	1	12	14	8	1	3	4	23	5	346

Tabuľkač. 3: Prehľad počtu rádiologických zariadení používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne

OKRES	Radičná onkológia					Nukleárna medicína					SPOLU
	Lineárne urýchľovače	Kobaltové ožarovače	Césiové ožarovače	Zariadenia pre brachyterapiu - afterloading	RTG simulátory	Planárne gama kamery	SPECT zariadenia	PET zariadenie	SPECT/CT zariadenia	PET/CT zariadenia	
Košice-mesto	3			1	1				1	1	7
Košice-okolie											
SPOLU	3			1	1				1	1	7

Tabuľkač. 4: Prehľad počtu uzavretých rádioaktívnych žiaričov, vrátane zariadení, ktoré obsahujú uzavreté rádioaktívne žiariče, podľa účelu používania

OKRES	Zdravotníctvo		Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné							SPOLU
	Externá gama terapia	Brachyterapia	Defektoskopia	Priemyselné indikačné zariadenia *	Hrúbkomery	Meradlá vlhkosti a hustoty **	Karotážne práce ***	Kalibračné žiariče, etalóny	Iné	
Košice-mesto		1	4	33	58	8			1	105
Košice-okolie						2				2
SPOLU		1	4	33	58	10			1	107

Poznámky:

* Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinomery, hustomery

** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betonových zmien, zeminy a pod.) – radiačné hutnomery (napr. typu Troxler a pod.)

*** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

Tabuľkač. 5: Prehľad aktivity otvorených rádioaktívnych žiaričov odobratých a spracovaných u jednotlivých prevádzkovateľov v roku 2018

Názov prevádzkovateľa	Celkové množstvo aktivity odobraté a spracované za kalendárny rok (MBq)															
	Rádionuklid *															
	³ H	¹¹ C	¹⁴ C	¹⁵ O	¹⁸ F	⁶⁷ Ga	^{81m} Kr	⁸⁹ Sr	⁹⁰ Y	^{99m} Tc	¹¹¹ In	¹²³ I	¹²⁵ I	¹³¹ I	²⁰¹ Tl	²²³ Ra
INaMM Košice					1102000		6623			468250		27935		697078		700
RIA labororium Košice												1281				
SPOLU					1102000		6623			468250		27935	1281	697078		700

Poznámka:

* V prípade potreby doplňte tabuľku o ďalšie odoberané a spracovávané rádionuklidy

Tabuľka č. 6: Prehľad počtu odobratých vzoriek v roku 2018

	Voda	Pôda	Ovzdušie	Poľnohospodárske produkty	Potraviny strava	Iné zložky ŽP
Celkový počet odobraných vzoriek	105	21	-	8	9	56

Tabuľka č. 7: Prehľad počtu rádiochemických analýz v roku 2018

	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Rádiochemické analýzy spolu	4	1	4

Tabuľka č. 8: Prehľad počtu rádiometrických meraní v roku 2018

	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet meraní
Rádiometrické merania spolu	215	9	444

Tabuľka č. 9: Prehľad počtu meraní na zabezpečenie kvality výsledku (kalibrácie, overenia) v roku 2018

	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet meraní
Merania na zabezpečenie kvality výsledku spolu	212	4	274

Tabuľka č. 10: Prehľad počtu porovnávacích meraní v roku 2018

	Počet ukazovateľov		Počet meraní
	Vyhovujúci	Nevyhovujúci	
Porovnávacie merania spolu	3	1	3

KONTROLA, DOZOR, SŤAŽNOSTI

1. PREHLAD

Petície

V roku 2018 na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach nebola podaná žiadna petícia.

Sťažnosti

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach bola zaevidovaná 1 sťažnosť zamestnanca úradu, ktorá poukazuje na neprofesionálny a nerovný prístup Ing. Mileny Pancákovovej, vedúcej odboru HTČ tunajšieho úradu k sťažovateľke a ostatným zamestnancom odboru, ktorá bola riadne prešetrená a uzatvorená v zmysle zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov ako neopodstatnená.

2. ZAMERANIA OPODSTATNENÝCH SŤAŽNOSTÍ: Žiadne

3. PRIJATÉ OPATRENIA:

Pri prešetrovaní sťažnosti neboli zistené nedostatky, opatrenia neboli prijaté.

4. PODANIA

V roku 2018 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach eviduje 203 podnetov poukazujúce na porušovanie povinnosti prevádzkovateľov zariadení spoločného stravovania, porušovanie ohlasovacej povinnosti prevádzkovateľov porušovanie hygienických predpisov v školských zariadeniach, kvality stravy v školských zariadeniach, predaj kozmetických výrobkov po dátume spotreby, prekročenie prípustnej hladiny hluku činnosťou výrobných prevádzok, otrasy a hluk z verejnej komunikácie, internetový predaj výživových doplnkov, likvidácia azbestových striech bez povolenia, porušovanie hygienických predpisov v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

5. PROTISPOLOČENSKÁ ČINNOSŤ

Vnútorňý systém vybavovania podnetov súvisiacich s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti v zmysle zákona č. 307/2014 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti má úrad sprístupnený na svojom webovom sídle v doméne „pod kľúčikom“. Zodpovednou osobou za prijímanie, preverovanie a vybavovanie podnetov na úrade je kontrolór úradu, na ktorého je možné sa obrátiť s podnetmi osobne, písomne, faxom, e-mailom i prostredníctvom formulára podnetu, ktorý je súčasťou zverejnenej informácie. Podanie po vyplnení formulára bude priamo zaslané kontrolórovi úradu. Podávanie podnetov je možné nepretržite 24 hodín denne.

V roku 2018 v súvislosti s oznámením protispoločenskej činnosti úrad neevidoval poanie podnetu.

6. OZNÁMENIA Z PODOZRENIA ZO SPÁCHANIA TRESTNÉHO ČINU PRIJÍMANIA ÚPLATKU, PODPLÁCANIA, NEPRIAMEJ KORUPCIE

V roku 2018 bol v súvislosti s možným korupčným konaním zamestnancov úradu prešetrovaný podnet na nezákonné a podvodné povolenie prevádzky – Školy anglického jazyka na Alžbetinej ul. 29 v Košiciach, ktorý bol prešetrovaný odborom hygieny detí a mládeže a uzavretý ako neopodstatnený. V tejto súvislosti boli zaslané podklady aj Prezídium PZ NAKA.

7. PREHĽAD RIEŠENÝCH PODANÍ (PETÍCIE, SŤAŽNOSTI, PODNETY, PROTISPOLOČENSKÁ ČINNOSŤ) V TABUĽKE

Počet petícií	Počet sťažností	Počet podnetov za rok 2018 celkom	Z toho z roku 2017	Počet podnetov za rok 2018	Počet nevybavených podnetov k 31. 12. 2018
0	1	232	29	203	20

8. KONTROLNÁ ČINNOSŤ

V súlade s prijatým plánom úloh vnútornej kontrolnej činnosti úradu na rok 2018 bolo vykonaných spolu 9 vnútorných kontrol. Mimoriadna kontrola v hodnotenom období nebola vykonaná.

Kontrolné aktivity uskutočňované v priebehu roka 2018 boli zamerané hlavne na dodržiavanie ustanovení zákonov - č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde, č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a č. 9/2000 Z. z. o sťažnostiach.

Kontrolná činnosť v rámci plánovaných kontrol bola zameraná na kontrolu:

- plnenia príjmov a čerpania výdavkov rozpočtu úradu
- tvorby a čerpania finančných prostriedkov zo sociálneho fondu
- podaných žiadostí na RÚVZ so sídlom v Košiciach voči spotrebe E-kolkov
- efektívneho využívania fondu pracovnej doby
- dodržiavania lehôt pri vydávaní správnych aktov orgánu verejného zdravotníctva
- dodržiavania lehôt a postupov pri vybavovaní sťažností a podnetov
- evidencie a zúčtovania blokových pokút
- plnenia plánov vnútornej kontrolnej činnosti na jednotlivých odborných útvaroch prijatých na rok 2018

Z predmetných kontrolných aktivít boli vypracované záznamy z kontrol, nakoľko pri výkone vnútorných kontrolných aktivít neboli zistené závažné porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov a ani interných predpisov prijatých na ich aplikáciu, ktoré by odôvodňovali vypracovanie protokolu z kontroly. Ojedinele zistené formálne nedostatky boli v priebehu kontroly operatívne odstránené.

PUBLIKAČNÁ A PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Bibliografický odkaz na časť diela – článok v zborníku:

SCHNITZEROVÁ, Eva, CAPIKOVÁ, Silvia: Vybrané aspekty výchovy k zdraviu v 1. ČSR a dnes. In: GOGOLA, Matej, MESIARKIN, Adam, VOJTEKOVÁ, Ivana (eds.). *Historia medicinae Slovaca III.: Medicina, farmácia a veterinárna medicína v období vzniku Československej republiky: 12. medzinárodné sympóziu k dejinám medicíny, farmácie a veterinárnej medicíny. Vydanie prvé.* Bratislava: Stimul; Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta, 2018, s. 94-107. ISBN 978-80-8127 218-9.

GAJDOŠOVÁ, Dagmar, GAJDOŠ, Andrej, TARABČÁKOVÁ, Daniela, MAJOROŠ, Jozef, KIMÁKOVÁ, Tatiana, BIGELOW, Carolin, ERICKSON, J. B., MUNDT, Kenneth: *Odras zdravotného rizika mutagénnych zložiek z ovzdušia v koksárenských prevádzkach.* In: Recenzovaný zborník abstraktov: Medzinárodná konferencia Ochrany ovzdušia, Štrbské Pleso. 2018. s. 214-217. ISBN 978-80-89565-37-5

GAJDOŠOVÁ, Dagmar, GAJDOŠ, Andrej: *Genetická toxikológia v hygienickej praxi pri monitorovaní mutagénnej aktivity v ovzdušia.* In: Recenzovaný zborník abstraktov: Medzinárodná konferencia Ochrany ovzdušia, Štrbské Pleso. 2018. s. 60-63. ISBN 978-80-89565-37-5

PETERGÁČOVÁ, Ivana., BRATSKÁ, Zuzana.: *Novelizované právne predpisy pre kvalitu pitnej vody.* In: Zborník prednášok z 23. medzinárodnej vedecko-technickej konferencie SANHYGA Košice. 2018. ISBN 978-80-89878-30-7, s. 19-22

BRATSKÁ, Zuzana, RIGANOVÁ, Nataša: *Je možné ochrániť kvalitu pitnej vody pred znečistením?* Zborník prednášok z 23. medzinárodnej vedecko-technickej konferencie SANHYGA Košice. 2018. ISBN 978-80-89878-30-7, s. 23-32-22

Bibliografický odkaz na časť diela

ŠIMOROVÁ, Andrea, BOBROVSKÁ, Miriam, SCHNITZEROVÁ, Eva, GEŠPEROVÁ, Mária, CHROMÍKOVÁ, Lucia: *Manuál pre nadstavbovú poradňu prevencie závislosti.* Bratislava: ÚBZ SR, 2018, s. 40. ISBN 978-80-7159-233-4.

KERLIK, Jana, AVDIČOVÁ, Mária, ŠTEFKOVIČOVÁ, Mária, TARKOVSKÁ, Veronika, VALACHOVÁ PÁNTIKOVÁ, Martina, MOLČÁNYI, Tomáš, MEZENCEV, Roman: *Slovakia reports highest occurrence of alimentary tick-borne encephalitis in Europe: Analysis of tick-borne encephalitis outbreaks in Slovakia during 2007-2016.* In: Travel Medicine and Infectious Disease. DOI:<https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2018.07.001>

AFH – Abstrakty príspevkov z domácich vedeckých konferencií

SELIGOVÁ, Jana, MOLČÁNYI, Tomáš, GINELLIOVÁ, Alžbeta, BELYOVÁ, Anna: *Úmrtie na chrípku typu B – kazuistika.* In: XV. Vedecko-odborná konferencia národných referenčných centier pre surveillance infekčných chorôb v SR: Bratislava, 20.3.2018. Bratislava: Slovenská epidemiologická a vakcinologická spoločnosť, 2018. ISBN 978-80-89797-30-1.s 22

TARKOVSKÁ, Veronika, SELIGOVÁ, Jana, MOLČÁNYI, Tomáš: *Legionárska choroba, kazuistika inportovaného prípadu..* In: VI. Ročník kongresu zoonózy, alimentárne nákazy a nákazy vody a XXIII. Červenkové dni preventívnej medicíny: Banská Bystrica, 15.-17. október 2018. Bratislava: Ministerstvo pôdohospodárska a rozvoja vidieka SR, 2018. ISBN 978-80-89797-16-7. s. 118-120

TARKOVSKÁ, Veronika, MOLČÁNYI, Tomáš: *Toxokaróza, prehľad výskytu v Slovenskej republike za obdobie rokov 2008-2017.* In: Odborná konferencia s medzinárodnou účasťou. Problémy súvisiace s chovom zvierat vo svetle všeobecne záväzných predpisov: Štrbské pleso, 10.-11.5.2018. Košice: ELSEWA, spol. s r. o., 2018. ISBN 978-80-89385-44-7.- s. 36.

TKÁČOVÁ, Eva, BIZUB, Viliam, ako členovia autorského kolektívu: *Správa o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike za rok 2017.* Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Bratislava 2018, 118 strán. ISBN 978-80-8143-231-6

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Soňa Gregová Monika Fabianová Mária Holovková Iveta Šmídeková Eva Schnitzerová	Primárna prevencia závislosti zo zdravotného aspektu.	XI. regionálny odborný deň medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach	GES Club, Košice	15.02.2018
Jana Kollárová Agnesa Zajacová Iveta Šmídeková	Analýza parametrov metabolického syndrómu u vybraných klientov poradne zdravia.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	10.04.2018
Jana Kollárová	Projekt „Viem čo zjem“ – základné informácie, interaktívna prezentácia vybranej metodiky.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	10.04.2018
Soňa Gregová Monika Fabianová	„Kým stúpa dym...“ – premietanie DVD filmu s tematikou prevencie fajčenia, diskusia.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	10.04.2018
Jana Kollárová	Essential Public Health Operations	2. medzinárodný kongres „Urban, Environment and Health“	Kongresové centrum hotela Perissia, Urgup, Cappadocia, Turecko	16.04. – 20.04.2018
Jana Kollárová Agnesa Zajacová	Vyhodnotenie parametrov metabolického syndrómu klientov poradne zdravia RÚVZ Košice za roky 2013-2017.	VIII. odborná konferencia „Surveillance chronických chorôb:	Staré Hory – rekreačné zariadenie SP v SR	15.05.2018

Jana Kollárová Agnesa Zajacová	Analýza parametrov metabolického syndrómu u vybraných klientov poradne zdravia.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.05.2018
Jana Kollárová	EVIPNet – súhrnná informácia.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.05.2018
Jana Kollárová ¹ Eva Schnitzerová ²	¹ EVIPNet (Evidence Informed Policy Network) – súhrnná informácia. ² Zdravý životný štýl – s dôrazom na dostupnosť potravín a niektoré životné návyky u obyvateľov Košického kraja ohrozených chudobou (posterová prezentácia)	Vedecká konferencia 40. dni zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu „Nové trendy v oblasti podpory zdravého životného štýlu“	Radnica mesta Trnava	06.06.- 22.06.2018
Jana Kollárová Agnesa Zajacová	Prevalencia metabolického syndrómu u klientov poradne zdravia RÚVZ Košice za roky 2013-2017 (porovnanie dvoch skupín diagnostických kritérií.	Dni praktickej obezitológie a metabolického syndrómu	Kongres Hotel Chopok, Jasná	21.06. – 22.06.2018
Eva Schnitzerová Silvia Capíková	Vybrané aspekty výchovy k zdraviu v 1. ČSR a dnes.	12. medzinárodné sympóziu k dejinám medicíny, farmácie a veterinárnej medicíny: Medicína, farmácia a veterinárna medicína v období vzniku Československej republiky	Lekárska fakulta UK v Bratislave	28.06. – 29.06.2018

Jana Kollárová	Prevenca nadváhy a obezity.	Vzdelávací seminár v rámci projektu „Na veku záleží“	Úrad KSK, Košice	18.12.2018
Jana Seligová	Úmrtie na chrípku typu B – kazuistika.	XV. vedecko-odborná konferencia NRS pre surveillance infekčných chorôb v SR	MZ SR Bratislava	20.03.2018
Veronika Tarkovská	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.	Školenie primárov CPO KE-kraja a pracovníkov KOS ZZS Košice	UNLP Košice	09.05.2018
Tomáš Molčányi	Aktuálny prehľad endemického výskytu VNN vo svete.	Školenie primárov CPO KE-kraja a pracovníkov KOS ZZS Košice	UNLP Košice	09.05.2018
Anna Magdová	Dekontaminačné postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.	Školenie primárov CPO KE-kraja a pracovníkov KOS ZZS Košice	UNLP Košice	09.05.2018
Tomáš Molčányi	Toxokaróza, prehľad výskytu v SR za obdobie rokov 2008-2017.	XVIII. ročník odbornej konferencie – Problémy súvisiace s chovom zvierat	Hotel Toliar, Štrbské Pleso	10.05.- 11.05.2018
Iveta Najmíková	Osýpky – aktuálna epidemiologická situácia.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.05.2017
Jolana Gazdová	Legionárska choroba – kazuistika.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.05.2017
Mária Fecsuová	Bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a užívania antibiotík v roku 2017.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.05.2017
Veronika Tarkovská	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN v ambulancii všeobecného lekára.	Vzdelávacie podujatie Regionálnej lekárskej komory a KSK	MÚ MČ Juh, Košice	01.06.2018

Milada Križanová	Hygiena rúk.	Školenie pre študentov.	SZŠ Kukučínova 40, Košice	01.06.2018
Jana Seligová	Chrípka – úmrtia, kazuistiky.	XXI. Východoslovenský vákinačný deň L. Pasteura	LF UPJŠ Košice	06.06.2018
Jana Seligová	Osýpky – aktuálna epidemiologická situácia.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	21.06.2018
Veronika Tarkovská	Legionárska choroba – kazuistika.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	21.06.2018
Tomáš Molčányi	Epidémie salmonelóz v roku 2017 v Európe.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	21.06.2018
Anna Magdová	Bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a užívania antibiotík v roku 2017.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	21.06.2018
Tomáš Molčányi	Legionárska choroba, kazuistika importovaného prípadu.	VI. ročník vedeckého kongresu Zoonózy, alimentárne nákazy a nákazy z vody a XXIII. Červenkové dni preventívnej medicíny	Banská Bystrica	15.10. - 17.10.2018
Veronika Tarkovská	Očkovanie – základné otázky a odpovede.	Edukačná aktivita pre rodičov s deťmi	Centrum pre rodičov s deťmi Terasáčik, Košice	28.11.2018
Beáta Nadzonová Mária Demčišáková	Syfilis z pohľadu NRC pre syfilis.	XV. vedecko-odborná konferencia NRS pre surveillance infekčných chorôb v SR	MZ SR Bratislava	20.03.2018

Beáta Nadzonová Mária Demčišáková Jana Uhliariková	Syfilis a darcovstvo krvi.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	05.04.2018
Beáta Nadzonová Mária Demčišáková Jana Uhliariková	Syfilis a darcovstvo krvi.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	27.11.2018
Viera Lengyelová Anna Belyová	Postavenie odborov lekárskej mikrobiológie vo verejnom zdravotníctve.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	27.11.2018
Viera Lengyelová Anna Belyová	Postavenie odborov lekárskej mikrobiológie vo verejnom zdravotníctve.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	13.12.2018
Andrej Gajdoš	Vplyv výživy na zdravie.	Odborný seminár fy WELKO	WELKO Košice	28.04.2018
Andrej Gajdoš Dagmar Gajdošová Renáta Marcinčinová Eva Roszková	Zdravotné rizikové trendy životosprávy.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	12.06.2018
Andrej Gajdoš Dagmara Gajdošová	Rizikové faktory životosprávy v prevencii rakoviny.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	27.09.2018
Zuzana Szeghyová Emília Verbová Renáta Bizubová	Stanovenie metabolitov styrénu v moči.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.10.2018
Marek Bobko Martin Prevužňák Gabriela Swiatlowska	Hluk v životnom prostredí – skúsenosti.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.10.2018

Marcela Bocáková Katarína Karapová	Stanovenie metabolitov styrénu v moči.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.10.2018
Marek Bobko Martin Prevužňák Gabriela Swiatlowska	Hluk v životnom prostredí – skúsenosti.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.11.2018
Martina Tomaszová	Deň vody.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.11.2018
Dagmar Gajdošová Andrej Gajdoš Daniela Tarabčáková Jozef Majoroš Tatiana Kimáková Caroline Bigelow J. B. Erickson Kenneth Mundt	Odraz zdravotného rizika mutagénnych zložiek z ovzdušia v koksárenských prevádzkach.	Medzinárodná konferencia „Ochrana ovzdušia“	Štrbské Pleso	28.11. – 30.11.2018
Andrej Gajdoš Dagmara Gajdošová	Genetická toxikológia v hygienickej praxi pri monitorovaní mutagénnej aktivity ovzdušia.	Medzinárodná konferencia „Ochrana ovzdušia“	Štrbské Pleso	28.11. – 30.11.2018
Katarína Strmenská	Racionálna výživa detí.	Vzdelávanie zamestnancov školských jedální	SOŠ Ostrovskeho 1, Košice	26.02.2018
Katarína Strmenská	Zásady správnej výrobnéj praxe.	Pracovný seminár vedúcich školských jedální	OÚ Prešov	01.03.2018
Katarína Strmenská	Právne predpisy v školskom stravovaní.	Vzdelávanie zamestnancov školských jedální	SOŠ Ostrovskeho 1, Košice	28.08.2018
Viera Lešníková	HACCP v školskom stravovaní, aktuálne problémy.	Pracovný seminár pre zamestnancov v ŠJ pri ZŠ	Centrum voľného času Domino, Košice	28.08.2018

Viera Lešníková	HACCP v školskom stravovaní, aktuálne problémy.	Pracovný seminár pre zamestnancov ŠJ pri ZŠ a MŠ	Centrum voľného času Domino, Košice	30.08.2018
Viera Lešníková	HACCP v školskom stravovaní, aktuálne problémy.	Pracovné stretnutie vedúcich ŠJ	SOŠ Ostrovského 1, Košice	31.08.2018
Viera Lešníková	HACCP v školskom stravovaní, aktuálne problémy.	Pracovný seminár pre zamestnancov v ŠJ pri ZŠ	ZŠ M. Lechkého Košice	12.09.2018
Katarína Strmenská Viera Puškášová Michaela Vajdová	Legislatívne zmeny v zariadeniach pre deti do 6 rokov veku.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	13.12.2018
Viera Lešníková Alžbeta Vidricková Mária Lietavová	Telovýchovné zariadenia pri školách – dodržiavanie legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa priestorov určených na výučbu telesnej výchovy.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	13.12.2018
Viliam Bizub	Sledovanie mikrobiologickej účinnosti dezinfekčných roztokov.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	05.04.2018
Eva Tkáčová Emília Smejkalová	Campylobacter sp. – výskyt v SR.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.05.2018
Janka Čverčková	Peľová sezóna 2017.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.05.2018
Slávka Tóthová Eva Takáčová	Sledovanie mikrobiologickej účinnosti dezinfekčných roztokov.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.05.2018
Halina Hilpertová Adriana Saraková	Campylobacter sp. – výskyt v SR.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	27.11.2018
Gabriela Lendelová	Peľová sezóna 2017.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	27.11.2018

Zuzana Dietzová Jana Labancová	Podnety občanov na zhoršenú kvalitu bývania – skúsenosti so šetrením podnetov.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.10.2018
Ivana Petergáčová Anna Katonová Emília Sedláková	Svetový deň vody na RÚVZ Košice za posledných 5 rokov.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.10.2018
Zuzana Dietzová Jana Labancová	Podnety občanov na zhoršenú kvalitu bývania – skúsenosti so šetrením podnetov.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.11.2018
Ivana Petergáčová Anna Katonová Emília Sedláková	Svetový deň vody na RÚVZ Košice za posledných 5 rokov.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.11.2018
Viktor Vrábel Kamila Kleinová	Niekoľko poznatkov a výsledkov pokusov ako zvýšiť detekčnú účinnosť proporcionálneho detektora pri detekcii alfa častíc.	XXVI. konzultačné dni pracovníkov vodohospodárskych rádiologických laboratórií	Bojnice	17.09.- 20.09.2018
Kamila Kleinová Viktor Vrábel	Zvýšenie účinnosti detekcie α -žiarenia znížením samoabsorpcie α -častíc materiálom vzorky.	XXVI. konzultačné dni pracovníkov vodohospodárskych rádiologických laboratórií	Bojnice	17.09.- 20.09.2018
Andrea Čipáková	Národný akčný radónový plán. Nová legislatíva pri zabezpečovaní radiačnej ochrany.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.10.2018
Eva Brdárska Alena Vojtková	Ekologické farbenie kože pre potreby automobilového priemyslu.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.09.2018
Andrea Zrotková Mária Petraššovitšová	Prehľad chorôb z povolania za posledných 10 rokov.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.09.2018

Soňa Porubská	Zdravotné riziká na pracoviskách spoločnosti zameranej na povrchovú úpravu kovových dielov.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.10.2018
Mária Ludrovská	Posúdenie zdravotného rizika z expozície chemickým faktorom – nariadenie vlády SR o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci včera a dnes.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.10.2018
Katarína Michalčíková Oľga Czöveková	Zhodnotenie mykologickej poradne za roky 2012-2017.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	12.06.2018
Katarína Michalčíková Mária Dzúrová	Zhodnotenie mimoriadnych kontrol na nebalenú zmrzlinu za roky 2012-2017.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	12.06.2018
Eva Gajancová	Vplyv stravy na vznik a prevenciu nádorového ochorenia.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	27.09.2018
Katarína Michalčíková Oľga Czöveková	Zhodnotenie mykologickej poradne za roky 2012-2017.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	27.09.2018
Emília Gajdošová	Povinné informácie o potravinách pre spotrebiteľov.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	27.09.2018
Eva Gajancová	Povinnosti prevádzkovateľov zariadení spoločného stravovania.	Projekt – Na veku nezáleží	VÚC Košice	18.12.2018

CHEMICKÉ ANALÝZY

1. Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2018

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu	S	počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	20. 08. 2023
RÚVZ Košice	-	-	-	-	S	34	83	4	22	
	7	12	2	21	U	84	160	18	38	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

strední zdravotnícki pracovníci (SZP)

pomocný personál (NZP)

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúška

U – ukazovateľ

2. Analytická činnosť pracovísk OCHA v roku 2018

a) podľa typu komodít

Názov úradu	Druh výkonu	Typ vzorky										Spolu
		Voda pitná	Voda na kúpanie	Minerálne vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	vzorky	1735	701	1	346	0	0	0	338	75	0	3196
	ukazovatele	18471	1803	13	1022	0	0	0	1325	240	0	22874
	analýzy	31529	3105	23	2147	0	0	0	2240	594	0	39638

b) zabezpečenie kvality skúšok

Názov úradu		Typ vzorky									Spolu
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné		
RÚVZ Košice	ukazovatele	1649	189	0	0	0	46	25	11	1920	
	analýzy	3069	640	0	0	0	98	50	11	3868	

c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

Názov úradu	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	851	922

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk v roku 2018

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	testov	prihlásené	2	4	0	1	0	7
		ukončené	2	4	0	0	0	6
	ukazovateľov	prihlásené	6	9	0	2	0	17
		ukončené	6	9	0	0	0	15

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov v roku 2018

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Košice	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené na pracoviskách v roku 2018

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice	Voda pitná	mangan, železo	AAS – s plameňovou atomizáciou	z ponuky metód Analytik Jena
	Voda pitná	sodík	AAS – s plameňovou atomizáciou	STN ISO 9964-1
	Voda pitná	zákal	turbidimetria	STN EN ISO 7027-1
	Vnútorne ovzdušie budov	formaldehyd	HPLC	NIOSH Manual of Analytical Methods, Fourth Edition, Method 2016 (2003)

6. Odborná činnosť pracovísk v roku 2018

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 2.1	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	333	1161

Číslo úlohy: 2.1.3	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narušajúcich endokrinný systém	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	6	31

Číslo úlohy: 3.2	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring spotreby vybraných prídavných látok do potravín a aróm	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	26	49

Číslo úlohy: 3.3	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring príjmu kuchynskej soli	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	28	28

Číslo úlohy: 4.3	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring obsahu kuchynskej soli v obedoch v zariadeniach školského stravovania základných škôl	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	4	4

Číslo úlohy: 7.13	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring celkového organického uhlíka v prírodných a umelých kúpaliskách	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	50	50

Číslo úlohy: 7.19	NÁZOV ÚLOHY: Optimalizácia odberu a stanovenia minerálnych olejov vo vzorkách pracovného ovzdušia	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	14	22

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	ÚVZ SR	Svetový deň vody	546	1092	1092

c) Iná odborná činnosť

Okrem výkonu laboratórnych skúšok a meraní pracovníci OCHA vykonávali nasledovné odborné činnosti:

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OCHA	<ul style="list-style-type: none">- RNDr. Majoroš sa podieľal na činnosti orgánov Hlavného hygienika SR ako krajský odborník a člen Poradného zboru HH SR pre odbor chemické analýzy- výkon funkcie členov pracovných skupín Poradného zboru HH SR pre spektrofotometrickú, chromatografickú, chemometrickú skupinu a pre pre chémiu ovzdušia

7. Medzinárodná činnosť pracovísk v roku 2018

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OCHA	-

FYZIKÁLNE ANALÝZY

1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2018

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				platnosť do
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		
						A	N	A	N	
RÚVZ Košice	3	0	0	3	S	2	11			20.08.2023
	+ 1 MD			+ 1 MD	U	8	60			

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

strední zdravotnícki pracovníci (SZP)

pomocný personál (NZP)

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

Prehľad meraní veličín fyzikálnych faktorov v životnom a pracovnom prostredí v SR v roku 2018

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
RÚVZ Košice	41	90	2536	5	11	37	230 ¹⁾	230 ¹⁾	802 ¹⁾	237	986	3626	198	3168	4554
Spolu	41	90	2536	5	11	37	230 ¹⁾	230 ¹⁾	802 ¹⁾	237	986	3626	198	3168	4554

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysielateľ, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

¹⁾ z toho (vzorky/ukazovatele/analýzy): osvetlenie 0/0/0, UV 230/230/802

2. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk (FF) v SR v roku 2018

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						Spolu
			Hluk	Vibrácie	Umelé osvetlenie	Elektromagnetické pole	TVM	iné	
RÚVZ Košice	testov	prihlásené	2						
		ukončené	2						
	ukazovateľov	prihlásené	5						
		ukončené	5						

3. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami (FF) v SR v roku 2018

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Košice	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

4. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách (FF) v SR v roku 2018

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice	-	-	-	-

5. Odborná činnosť pracovísk (FF) v SR v roku 2018

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
1.7	Zhodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	230	230

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	-	-	-	-	-

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OFA	odborné stanoviská a konzultácie týkajúce sa problematiky fyzikálnych faktorov pre iné oddelenia RÚVZ a iné právnické a fyzické osoby

6. Medzinárodná činnosť pracovník (FF) v SR v roku 2018

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OFA	-

GENETICKÁ TOXIKOLÓGIA

1. Personálne obsadenie pracovísk BŽP v SR a stav akreditácie v roku 2018

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Košice	2	2	0	4	S	1	10			20.08.2023
					U	1	10			

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúšky

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť pracovník BŽP v roku 2018

a) podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a úžitkové	Vody minerálne, pramenité, bal. pitné	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ Košice	vzorky											109	13	210	332
	ukazovatele											109	13	210	332
	analýzy											12600	1600	210	14410

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu		Abiosestón a biosestón pitných vôd	Biosestón prírodných kúpalísk	Vodné kvety kvalita - kvantita	Biosestón umelých kúpalísk	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajička helmintov	Cytogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
RÚVZ Košice	vzorky										122				210
	ukazovatele										122				210
	analýzy										14200				210

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk BŽP v SR v roku 2018

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košície	testov	prihlásené				-		
		ukončené				-		
	ukazovateľov	prihlásené				-		
		ukončené				-		
		ukončené						

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami BŽP v SR v roku 2018

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
-	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách BŽP v SR v roku 2018

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košície	-	-	-	-

6. Odborná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2018

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 2.1.3	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narušajúcich endokrinný systém	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košície	109	12 600

Číslo úlohy: 7.14	NÁZOV ÚLOHY: Epidemiologická prevencia rizika karcinogenity v populácií	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košície	210	210

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
-	-	-	-	-	-

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košície	Poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny naOCHA- OGT	poradenská činnosť ú v roku 2018 pre 210 klientov

7. Medzinárodná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2018

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<ul style="list-style-type: none"> - medzinárodné siete NRL - kontaktný bod ECDC,EFSA - pracovné skupiny EK - medzinárodný monitoring - účasť v medzinárodných projektoch - medzinárodná spolupráca s odbornými pracoviskami - iné
-	-	-

MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie odboru MŽP a stav akreditácie v roku 2018

Odbor/NRC	Pracovníci			Spolu	Akreditácia		
	VŠ	SZP	NZP		počet		platnosť do
					A	N	
MŽP	1	9	2	12	16/18	32/37	20.08.2023
NRC pre koagulázopozitívne stafylokoky a ich toxíny	1	1	0	2	2/2	0/0	20.08.2023
NRC pre listeriózu	1	1	0	2	1/1	1/1	20.08.2023
SPOLU	3	11	2	16	19/21	33/38	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci
 SZP – strední zdravotnícki pracovníci
 NZP – pomocný personál
 NRC – národné referenčné centrum

A - akreditované skúšky
 N - neakreditované skúšky

2. Analytická činnosť odboru MŽP v roku 2018

a) podľa typu komodít

Počet	Druh analyzovaného materiálu									
	voda	ovzdušie	potraviny	PBP/ kozmetika	piesky	Skúšky sterility/ sterilizačných procesov	dekontaminácia prostredia, skúšky sterility	vzorky zabezpečenia kvality meraní	iné	spolu
vzoriek	1968	20	1390	0/0	87	303/451	3023	3570	549	11361
ukazovateľov	10039	40	7019	0/0	261	731/451	3023	5432	880	27876
analýz	14324	51	25261	0/0	1131	1516/1878	17056	17180	2936	81333

b) prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených na odbore MŽP KE v roku 2018

Komodita	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
voda	1968	10039	14324
ovzdušie	20	40	51
potraviny	1390	7019	25261
kozmetika a predmety bežného používania	0/0	0/0	0/0
piesky	87	261	1131
dekontaminácia prostredia (stery z prostredia)	3023	3023	17056
skúšky sterility	303	731	1516
skúšky sterilizačných procesov	451	451	1878
vzorky zabezpečenia kvality meraní	3570	5432	17180
iné	549	880	2936
SPOLU	11361	27876	81333

Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vôd na odbore MŽP v roku 2018

Počet	Druh analyzovaného materiálu										
	vodo- vody	studne	pra- mene	vrty	technol.	nádrže	štrko- viská	bazény		iné	spolu
								term.	neterm.		
vzoriek	1028	169	10	2	0	60	19	92	584	4	1968
ukazovateľov	5442	924	53	10	0	120	38	472	2960	20	10039
analýz	7885	1345	78	16	0	291	96	673	3912	28	14324

**Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky
a predmetov bežného používania na odbore MŽP v roku 2018**

č.	Druh potraviny	Počet		
		počet vzoriek	počet ukazovateľov	počet analýz
1	Syry a bryndza	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0
3	Vajcia a výr. z vajec	7	35	125
4	Mäso a výr. z mäsa	0	0	0
5	Ryby a morské živoč.	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	0	0	0
8	Cereálie a pekár. výrobky	1	5	11
9	Ovocie a zelenina	3	15	68
10	Byliny a koreniny	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0
12	Víno a alkohol. nápoje	2	10	20
13	Zmrzlina a mraz.dezerty	241	1205	4497
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylenných)	3	15	63
15	Ovocné a bylenné čaje	1	5	21
16	Pokrm pre spoločné stravovanie	708	3540	12300
17	Polotovary	0	0	0
18	Detská a dojčenská výživa	105	525	2100
19	Výživové doplnky	44	220	895
20	Prídavné látky (aditíva)	0	0	0
21	Lahôdkarske výrobky	105	525	2105
22	Cukrárske výrobky	135	675	2589
23	Cukrovinky	0	0	0
24	Minerálne, pramenité a balené vody	23	184	347
25	Materské mlieko	0	0	0
	SPOLU	1378	6959	25141
26	PBP	0	0	0
27	Kozmetika	0	0	0
28	Ostatné	12	60	120
	SPOLU	1390	7019	25261

Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie a dezinfekcie pomôcok a prostredia na odbore MŽP v roku 2018

Počet	Sanitárne mikrobiolog. testy	Kontrola sterilizač. prístrojov	Zisťovanie účinnosti dezinf.roztokov	Kontrola sterility predmetov	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
vzoriek	3023	451	59	303	20	455	4311
ukazovateľov	3023	451	236	731	40	455	4936
analýz	17056	1878	472	1516	51	2275	23248

Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných z nemocničného prostredia na odbore MŽP KE v roku 2018

Názov	Počet
Acinetobacter spp.	12
Aeromonas hydrophila	0
Aeromonas spp.	1
Alcaligenes faecalis	0
Bacillus cereus	0
Bacillus subtilis	0
Bacillus sp.	0
Citrobacter spp.	2
Clostridium perfringes	0
Enterobacter aerogenes	0
Enterobacter agglomerans	4
Enterobacter spp.	17
Enterococcus faecalis	7
Escherichia coli	3
Hafnia spp.	0
Klebsiella spp.	0
Klebsiella oxytoca	0
Legionella pneumophila	0
Pantoea spp.	0
Proteus spp.	0
Pseudomonas aeruginosa	4
Pseudomonas spp.	7
Salmonella sp.	0
Staphylococcus haemolyticus	129
Aeróbne sporulanty	604
Staphylococcus aureus	27
Staphylococcus sp.	573
Micrococcus	8

Prehľad izolácií Cronobacter spp. v sušenej mliečnej detskej výžive na odbore MŽP v roku 2018

Ukazovateľ	počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej			počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej		
	vyšetrených		pozitívnych	vyšetrených		pozitívnych
	pätica	kus		pätica	kus	
<i>Cronobacter spp.</i>	18	10	0	1	0	0

Nadstavbová diagnostika NRC pre koagulázapozitívne stafylokoky v roku 2018

Druh vzorky	Počet potvrdených KPS	Počet KPS produkujúcich toxín	Typy enterotoxínov										Exfoliatívny toxín
			A	B	C	D	TSST	C+ TSST	A+ TSST	A+D	A+B	B+C	A
Potraviny	56	13	0	2	4	1	2	0	0	4	0	0	0
Materské mlieko	23	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0
Stery	268	96	4	5	32	30	9	4	0	2	0	1	7
Výtery	39	26	0	2	0	2	2	0	2	0	0	0	19
Bazény	59	19	2	1	5	9	1	0	1	0	1	0	0
Pitná voda	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ovzdušie	8	4	0	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	455	161	6	13	41	45	15	4	3	6	1	1	26

Nadstavbová diagnostika NRC pre listeriózu v roku 2018

Druh vzorky	POČET LMO		Listeria sp.	Spolu
	SÉROTYP O1	SÉROTYP O4		
Potraviny	2	5	7	14
Klinický materiál	3	4	0	7
Spolu	5	9	7	21

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch odboru MŽP v roku 2018

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Bakteriálny kmeň	iné	Spolu
RÚVZ Košice	testov	prihlásené		1					1
		ukončené		1					1

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené na odbore MŽP v roku 2018

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice	potraviny	Salmonella sp.	kultivačná	STN EN ISO 6579-1
	potraviny	Listeria monocytogenes	Kultivačná - kvalitatívna	STN EN ISO 11290-1
	potraviny	Listeria monocytogenes	Kultivačná - kvantitatívna	STN EN ISO 11290-2
	potraviny	Enterobacteriaceae	kultivačná	STN EN ISO 21582-2
	potraviny	Campylobacter	kultivačná	STN EN ISO 10272-1
	potraviny	Stafylokokový enterotoxín	Koncentračná- imunofluorescenčná	STN EN ISO 19020
	voda	Legionella	Membránová filtrácia	STN EN ISO 11731

6. Odborná činnosť odboru MŽP v roku 2018

a) programy, projekty a ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 6.4	NÁZOV ÚLOHY: Nozokomiálne nákazy	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	3641	4002
Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring vybraných prírodných vodných plôch a biokúpalísk	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	79	158
Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: Kvalita vody a prostredia umelých kúpalísk a zdravotníckych zariadení	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	676	3432

BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie oddelenia BŽP a stav akreditácie v roku 2018

RÚVZ Košice	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
Oddelenie BŽP	1	2	0	3	S	3	9	0	1	20.08.2023
					U	11	16	0	3	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúšky

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť oddelenia BŽP v roku 2018

a) podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a úžitkové	Vody minerálne	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ	vzorky	1149	8	647	214	0	3	0	87	0	245	0	179	0	2532
Košice	ukazovatele	6894	32	1294	570	0	3	0	87	0	735	0	1074	0	10689
	analýzy	8043	40	1941	2568	0	3	0	1218	0	2240	0	12530	0	17306

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu		Abiosesón a biosesón pitných vôd	Biosesón prírodných kúpalísk	Vodné kvety kvalita - kvantita	Biosesón umelých kúpalísk	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajíčka helmintov	Cytogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
RÚVZ	vzorky	1149	214	0	674	0	142	3	0	87	0	245	0	0	0
Košice	ukazovatele	6894	570	0	1294	0	284	3	0	87	0	735	0	0	0
	analýzy	8043	2568	0	1941	0	852	3	0	1218	0	2240	0	0	0

6. Odborná činnosť oddelenia BŽP v roku 2018

d) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring vybraných prírodných vodných plôch a bio kúpalísk	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	214	570

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: Kvalita vody a prostredia umelých kúpalísk a zdravotníckych zariadení	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	647	1294

Číslo úlohy: 7.10	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring biologických alergénov v ovzduší (peľová informačná služba – PIS) a alergénov roztočov vo vnútornom prostredí	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	245	735